

ברא אלהים את השמים ואת הארץ והארץ
היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח
אלהים מרחפת על פני המים ויאמר

אלהים יהי אור ויהי אור וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל
אלהים בין האור ובין החשך ויקרא אלהים לאור יום ולחשך
קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: ויאמר אלהים
יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים: ויעש
אלהים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע
ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן: ויקרא אלהים לרקיע
שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני: ויאמר אלהים יקוו
המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן:
ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא
וירא אלהים כי טוב: ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב
מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על
הארץ ויהי כן: ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו
ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב:
ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי: ויאמר אלהים יהי
מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
לאתת ולמועדים ולימים ושנים: והיו למאורת ברקיע
השמים להאיר על הארץ ויהי כן: ויעש אלהים את שני
המארת הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת
המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ויתן אתם
אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ: ולמשל ביום
ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי
טוב: ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי: ויאמר אלהים ישרצו
המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע
השמים: ויברא אלהים את התנינם הגדלים ואת כל נפש
החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף כנף
למינהו וירא אלהים כי טוב: ויברך אתם אלהים לאמר
פרו ורבו ומלאו את המים בימים והעוף ירב בארץ:
ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי: ויאמר אלהים תוצא
הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה

[illegible]

[illegible]

820

הספר הלזה שייך
ל הרר משה יששכר
בן הרר יצחק מקק
של״יני״גג

Dieses Buch gehört an
Rudolph Weinreb
Oeskalheim
gekauft von Jacob Heinrich

Dieses Buch gehöret [illegible]

[illegible]

Eigenthum des

Kohn Anton

Mihályevec

זה הספר שייך להקצין ר' טודרוס בן ר'
אברהם כ"ץ הנקרא אנטאן קאהן בשנת
תר"ח לפ"ק החונה פה עתה באגראם

זה הספר שייך להקצין כ"ה שאול גרוזי

[illegible]

Dieses Buch gehöret dem

H. Graf [illegible] Csakathorn

[illegible]

Mozses Heinrich

[illegible]

ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ
היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח
אלהים מרחפת על פני המים: ויאמר

אלהים יהי אור ויהי אור: וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל
אלהים בין האור ובין החשך: ויקרא אלהים לאור יום ולחשך
קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: ויאמר אלהים
יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים: ויעש
אלהים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע
ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן: ויקרא אלהים לרקיע
שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני: ויאמר אלהים יקוו
המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן:
ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים
וירא אלהים כי טוב: ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב
מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על
הארץ ויהי כן: ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו
ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב:
ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי: ויאמר אלהים יהי
מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
לאתת ולמועדים ולימים ושנים: והיו למאורת ברקיע
השמים להאיר על הארץ ויהי כן: ויעש אלהים את שני
המארת הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת
המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ויתן אתם
אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ: ולמשל ביום
ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי
טוב: ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי: ויאמר אלהים ישרצו
המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע
השמים: ויברא אלהים את התנינם הגדלים ואת כל נפש
החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף כנף
למינהו וירא אלהים כי טוב: ויברך אתם אלהים לאמר
פרו ורבו ומלאו את המים בימים והעוף ירב בארץ:
ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי: ויאמר אלהים תוצא
הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה

ויהי כן: ויעש אלהים את חית הארץ למינה ואת הבהמה למי
ואת הבהמה למינה ואת כל רמש האדמה למינהו וירא
אלהים כי טוב: ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו
וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל
הרמש הרמש על הארץ: ויברא אלהים את האדם בצלמו
בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם: ויברך אתם
אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ
וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת
על הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע
זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ
זרע זרע לכם יהיה לאכלה: ולכל חית הארץ ולכל עוף
השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל
ירק עשב לאכלה ויהי כן: וירא אלהים את כל אשר עשה
והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי:
ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השב
ישביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל
מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש
אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:
אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות
יהוה אלהים ארץ ושמים: וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ
וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים
על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה: ואד יעלה מן
הארץ והשקה את כל פני האדמה: וייצר יהוה אלהים את
האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי
האדם לנפש חיה: ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר: ויצמח יהוה אלהים מן
האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים ב
בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע: ונהר יצא מעדן להשקות
את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים: שם האחד

פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב: וזהב הא
הארץ ההוא טוב שם הבדלח ואבן השהם: ושם הנהר השני
גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש: ושם הנהר השלישי חדקל
הוא ההלך קדמת אשור והנהר הרביעי הוא פרת: ויקח יהוה
אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה: ויצו
יהוה אלהים על האדם לאמר מכל עץ הגן אכל תאכל:
ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו
מות תמות: ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות האדם לבדו
אעשה לו עזר כנגדו: ויצר יהוה אלהים מן האדמה כל
חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות
מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא
שמו: ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל
חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו: ויפל יהוה אלהים
תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת מצלעתיו ויסגר בשר
תחתנה: ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם
לאשה ויבאה אל האדם: ויאמר האדם זאת הפעם עצם
מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה
זאת: על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו
לבשר אחד: ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבשש
והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה אלהים
ויאמר אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל
עץ הגן: ותאמר האשה אל הנחש מפרי עץ הגן נאכל: ומפרי
העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא
ולא תגעו בו פן תמתון: ויאמר הנחש אל האשה לא מות
תמתון: כי ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו ע
עיניכם והייתם כאלהים ידעי טוב ורע: ותרא האשה כי טוב
העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל
ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל: ותפקחנה
עיני שניהם וידעו כי ערומים הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו

להם חגרת: וישמעו את קול יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום
ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה אלהים בתוך עץ הגן: ויקרא
יהוה אלהים אל האדם ויאמר לו איכה: ויאמר את קלך
שמעתי בגן ואירא כי עירם אנכי ואחבא: ויאמר מי הגיד
לך כי עירם אתה המן העץ אשר צויתיך לבלתי אכל ממנו
אכלת: ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה לי
מן העץ ואכל: ויאמר יהוה אלהים לאשה מה זאת עשית
ותאמר האשה הנחש השיאני ואכל: ויאמר יהוה אלהים
אל הנחש כי עשית זאת ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית
השדה על גחנך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך: ואיבה
אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה הוא ישופך
ראש ואתה תשופנו עקב: אל האשה אמר הרבה ארבה
עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך
והוא ימשל בך: ולאדם אמר כי שמעת לקול אשתך
אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתיך לאמר לא תאכל ממנו
ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך:
וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את עשב השדה: בזעת
אפך תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפ ר
אתה ואל תשוב: ויקרא האדם שם אשתו חוה כי הוא היתה
אם כל חי: ויעש יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור
וילבשם: ויאמר יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו
לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים
ואכל וחי לעלם: וישלחהו יהוה אלהים מגן עדן לעבד
את האדמה אשר לקח משם: ויגרש את האדם וישכן מקדם
לגן עדן את הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר
את דרך עץ החיים: והאדם ידע את חוה אשתו ותהר
ותלד את קין ותאמר קניתי איש את יהוה: ותסף ללדת
את אחיו את הבל ויהי הבל רעה צאן וקין היה עבד אדמה:
ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהוה:

והבל הביא גם הוא מבכרות צאנו ומחלבהן וישע יהוה אל
הבל ואל מנחתו: ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר
לקין מאד ויפלו פניו: ויאמר יהוה אל קין למה חרה
לך ולמה נפלו פניך: הלוא אם תיטיב שאת ואם לא ת
תטיב לפתח חטאת רבץ ואליך תשוקתו ואתה תמשל
בו: ויאמר קין אל הבל אחיו ויהי בהיותם בשדה ויקם
קין אל הבל אחיו ויהרגהו: ויאמר יהוה אל קין אי הבל
אחיך ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי: ויאמר מה
עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה: ועתה
ארור אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את
דמי אחיך מידך: כי תעבד את האדמה לא תסף תת
כחה לך נע ונד תהיה בארץ: ויאמר קין אל יהוה גדול
עוני מנשא: הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה
ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ והיה כל מצאי
יהרגני: ויאמר לו יהוה לכן כל הרג קין שבעתים יקם
וישם יהוה לקין אות לבלתי הכות אתו כל מצאו:
ויצא קין מלפני יהוה וישב בארץ נוד קדמת עדן: וידע
קין את אשתו ותהר ותלד את חנוך ויהי בנה עיר ויקרא
שם העיר כשם בנו חנוך: ויולד לחנוך את עירד ועירד
ילד את מחויאל ומחויאל ילד את מתושאל ומתושאל אל
ילד את למך: ויקח לו למך שתי נשים שם האחת עדה
ושם השנית צלה: ותלד עדה את יבל הוא היה אבי
ישב אהל ומקנה: ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל תפש
כנור ועוגב: וצלה גם הוא ילדה את תובל קין לטש כל חרש
נחשת וברזל ואחות תובל קין נעמה: ויאמר למך לנשיו
עדה וצלה שמען קולי נשי למך האזנה אמרתי כי
איש הרגתי לפצעי וילד לחברתי: כי שבעתים יקם
קין ולמך שבעים ושבעה: וידע אדם עוד את אשתו
ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי אלהים זרע אחר

תחת הבל כי הרגו קין: ולשת גם הוא יולד בן ויקרא את שמו אנוש
אז הוחל לקרא בשם יהוה: פ זה ספר תולדת אדם ביום ברא
אלהים אדם בדמות אלהים עשה אתו: זכר ונקבה בראם ויברך
אתם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם: ויחי אדם שלשים ומאה
שנה ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת: ויהיו ימי
אדם אחרי הולידו את שת שמנה מאת שנה ויולד בנים ובנות:
ויהיו כל ימי אדם אשר חי תשע מאות שנה ושלשים שנה
וימת: ויחי שת חמש שנים ומאת שנה ויולד את
אנוש: ויחי שת אחרי הולידו את אנוש שבע שנים
ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו כל ימי שת
שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה וימות: ויחי
אנוש תשעים שנה ויולד את קינן: ויחי אנוש אחרי הולידו
את קינן חמש עשרה שנה ושמנה מאות שנה ויולד בני
ובנות: ויהיו כל ימי אנוש חמש שנים ותשע מאות שנה
וימת: ויחי קינן שבעים שנה ויולד את מהללאל: ויחי
קינן אחרי הולידו את מהללאל ארבעים שנה ושמנה
מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו כל ימי קינן עשר שנים
ותשע מאות שנה וימת: ויחי מהללאל חמש שנים
וששים שנה ויולד את ירד: ויחי מהללאל אחרי הולידו
את ירד שלשים שנה ושמנה מאות שנה ויולד בנים
ובנות: ויהיו כל ימי מהללאל חמש ותשעים שנה ושמנה
מאות שנה וימת: ויחי ירד שתים וששים שנה ומאת
שנה ויולד את חנוך: ויחי ירד אחרי הולידו את חנוך
שמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו כל ימי ירד
שתים וששים שנה ותשע מאות שנה וימת: ויחי חנוך
חמש וששים שנה ויולד את מתושלח: ויתהלך חנוך
את האלהים אחרי הולידו את מתושלח שלש
מאות שנה ויולד בנים ובנות: ויהי כל ימי חנוך חמש
וששים שנה ושלש מאות שנה: ויתהלך חנוך את

האלהים ואיננו כי לקח אתו אלהים: פ ויחי מתושלח שבע
ושמנים שנה ומאת שנה ויולד את למך: ויחי מתושלח אחרי
הולידו את למך שתים ושמנים שנה ושבע מאות שנה ויולד
בנים ובנות: ויהיו כל ימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע
מאות שנה וימת: ויחי למך שתים ושמנים שנה ומאת
שנה ויולד בן: ויקרא את שמו נח לאמר זה ינחמנו ממעשנו
ומעצבון ידינו מן האדמה אשר אררה יהוה: ויחי למך
אחרי הולידו את נח חמש ותשעים שנה וחמש מאת שנה
ויולד בנים ובנות: ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה
ושבע מאות שנה וימת: ויהי נח בן חמש מאות שנה ויולד נח
את שם את חם ואת יפת: ויהי כי החל האדם לרב על פני
האדמה ובנות ילדו להם: ויראו בני האלהים את בנות
האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו: ויאמר
יהוה לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו
מאה ועשרים שנה: הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם
אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו להם
המה הגברים אשר מעולם אנשי השם: וירא יהוה כי
רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל
היום: וינחם יהוה כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל
לבו: ויאמר יהוה אמחה את האדם אשר בראתי מעל פני
האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים כי
נחמתי כי עשיתם: ונח מצא חן בעיני יהוה: פפפ

אלה תולדת נח נח איש צדיק
תמים היה בדרתיו את
האלהים התהלך נח: ויולד
נח שלשה בנים את שם את
חם ואת יפת: ותשחת הארץ

לפני האלהים ותמלא הארץ חמס: וירא אלהים את הארץ והנה
נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ: ויאמר אלהים
לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם
והנני משחיתם את הארץ: עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה
את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר: וזה אשר תעשה אתה
שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה
קומתה: צהר תעשה לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה ופתח
התבה בצדה תשים תחתים שנים ושלשים תעשה: ואני הנני
מביא את המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר בו
רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע: והקמתי את בריתי
אתך ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך: ומכל
החי מכל בשר שנים מכל תביא אל התבה להחית אתך זכר
ונקבה יהיו: מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה מכל רמש
האדמה למינהו שנים מכל יבאו אליך להחיות: ואתה
קח לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולהם
לאכלה: ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה: פ
ויאמר יהוה לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה כי אתך ראיתי
צדיק לפני בדור הזה: מכל הבהמה הטהורה תקח לך שבעה
שבעה איש ואשתו ומן הבהמה אשר לא טהרה הוא
שנים איש ואשתו: גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה
לחיות זרע על פני כל הארץ: כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר
על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את כל היקום
אשר עשיתי מעל פני האדמה: ויעש נח ככל אשר צוהו
יהוה: ונח בן שש מאות שנה והמבול היה מים על הארץ: ויבא
נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התבה מפני מי המבול:
מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהרה ומן העוף
וכל אשר רמש על האדמה: שנים שנים באו אל נח אל
התבה זכר ונקבה כאשר צוה אלהים את נח: ויהי לשבעת
הימים ומי המבול היו על הארץ: בשנת שש מאות שנה

לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל
מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו: ויהי הגשם על
הארץ ארבעים יום וארבעים לילה: בעצם היום הזה בא נח ושם
וחם ויפת בני נח ואשת נח ושלשת נשי בניו אתם אל התבה:
המה וכל החיה למינה וכל הבהמה למינה וכל הרמש הרמש על
הארץ למינהו וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף: ויבאו
אל נח אל התבה שנים שנים מכל הבשר אשר בו רוח חיים:
והבאים זכר ונקבה מכל בשר באו כאשר צוה אתו אלהים
ויסגר יהוה בעדו: פ ויהי המבול ארבעים יום על הא
הארץ וירבו המים וישאו את התבה ותרם מעל הארץ:
ויגברו המים וירבו מאד על הארץ ותלך התבה על פני
המים: והמים גברו מאד מאד על הארץ ויכסו כל ההרים
הגבהים אשר תחת כל השמים: חמש עשרה אמה מלמעלה
גברו המים ויכסו ההרים: ויגוע כל בשר הרמש על הארץ
בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל
האדם: כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה
מתו: וימח את כל היקום אשר על פני האדמה מאדם עד
בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימחו מן הארץ וישאר
אך נח ואשר אתו בתבה: ויגברו המים על הארץ חמשים
ומאת יום: ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל
הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ וישכו
המים: ויסכרו מעינת תהום וארבת השמים ויכלא הגשם
מן השמים: וישבו המים מעל הארץ הלוך ושוב ויחסרו
המים מקצה חמשים ומאת יום: ותנח התבה בחדש
השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט: והמים
היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש
נראו ראשי ההרים: ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את
חלון התבה אשר עשה: וישלח את הערב ויצא יצוא
ושוב עד יבשת המים מעל הארץ: וישלח את היונה מאתו

לראות הקלו המים מעל פני האדמה: ולא מצאה היונה מנוח
לכף רגלה ותשב אליו אל התבה כי מים על פני כל הארץ
וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה: ויחל עוד שבעת
ימים אחרים ויסף שלח את היונה מן התבה: ותבא אליו היונה
לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה וידע נח כי קלו המים
מעל הארץ: וייחל עוד שבעת ימים אחרים וישלח את היונה
ולא יספה שוב אליו עוד: ויהי באחת ושש מאות שנה בר
בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את
את מכסה התבה וירא והנה חרבו פני האדמה: ובחדש השני
בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה הארץ: פ וידבר
אלהים אל נח לאמר: צא מן התבה אתה ואשתך ובניך
ונשי בניך אתך: כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף
ובבהמה ובכל הרמש הרמש על הארץ הוצא אתך ושרצו
בארץ ופרו ורבו על הארץ: ויצא נח ובניו ואשתו ונשי
בניו אתו: כל החיה כל הרמש וכל העוף כל רומש על הארץ
למשפחתיהם יצאו מן התבה: ויבן נח מזבח ליהוה ויקח
מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף הטהור ויעל עלת במזבח:
וירח יהוה את ריח הניחח ויאמר יהוה אל לבו לא אסף לקלל
עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעריו
ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי: עוד כל ימי
הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף ויום ולילה לא ישבתו:
ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו
את הארץ: ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל
כל עוף השמים בכל אשר תרמש האדמה ובכל דגי הים
בידכם נתנו: כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק
עשב נתתי לכם את כל: אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו:
ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש מיד כל חיה אדרשנו
ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם: שפך
דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלהים עשה את

האדם: ואתם פרו ורבו שרצו בארץ ורבו בה: פ
ויאמר אלהים אל נח ואל בניו אתו לאמר: ואני הנני
מקים את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם: ואת כל נפש
החיה אשר אתכם בעוף בבהמה ובכל חית הארץ אתכם
מכל יצאי התבה לכל חית הארץ: והקמתי את בריתי
אתכם ולא יכרת כל בשר עוד ממי המבול ולא יהיה
עוד מבול לשחת הארץ: ויאמר אלהים זאת אות
הברית אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל נפש חיה
אשר אתכם לדרת עולם: את קשתי נתתי בענן והיתה
לאות ברית ביני ובין הארץ: והיה בענני ענן על
הארץ ונראתה הקשת בענן: וזכרתי את בריתי אשר
ביני וביניכם ובין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיה
עוד המים למבול לשחת כל בשר: והיתה הקשת בענן
וראיתיה לזכר ברית עולם בין אלהים ובין כל נפש חיה
בכל בשר אשר על הארץ: ויאמר אלהים אל נח זאת
אות הברית אשר הקמתי ביני ובין כל בשר אשר על
הארץ: פ ויהיו בני נח היצאים מן התבה שם וחם ויפת
וחם הוא אבי כנען: שלשה אלה בני נח ומאלה נפצה
כל הארץ: ויחל נח איש האדמה ויטע כרם: וישת מן
היין וישכר ויתגל בתוך אהלה: וירא חם אבי כנען את
ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ: ויקח שם ויפת את
השמלה וישימו על שכם שניהם וילכו אחרנית ויכסו
את ערות אביהם ופניהם אחרנית וערות אביהם לא
ראו: וייקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן:
ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו: ויאמר
ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד למו: יפת אלהים
ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד למו: ויחי נח
אחר המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה: ויהי
כל ימי נח תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת:

ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת ויולדו להם בנים אחר המבול:
בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס: ובני גמר
אשכנז וריפת ותגרמה: ובני יון אלישה ותרשיש כתים ודדנים:
מאלה נפרדו איי הגוים בארצתם איש ללשנו למשפחתם
בגויהם: ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען: ובני כוש
סבא וחוילה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן:
וכוש ילד את נמרד הוא החל להיות גבר בארץ: הוא היה
גבר ציד לפני יהוה: על כן יאמר כנמרד גבור ציד לפני
יהוה: ותהי ראשית ממלכתו בבל וארך ואכד וכלנה
בארץ שנער: מן הארץ ההוא יצא אשור ויבן את נינוה
ואת רחבת עיר ואת כלח: ואת רסן בין נינוה ובין כלח הוא
העיר הגדלה: ומצרים ילד את לודים ואת ענמים
ואת להבים ואת נפתחים: ואת פתרסים ואת כסלחים אשר
יצאו משם פלשתים ואת כפתרים: וכנען ילד את צידן
בכרו ואת חת: ואת היבוסי ואת האמרי ואת הגרגשי: ואת
החוי ואת הערקי ואת הסיני: ואת הארודי ואת הצמרי ואת
החמתי ואחר נפצו משפחות הכנעני: ויהי גבול הכנעני
מצידן באכה גררה עד עזה באכה סדמה ועמרה ואדמה
וצבים עד לשע: אלה בני חם למשפחתם ללשנתם
בארצתם בגויהם: ולשם ילד גם הוא אבי כל בני עבר
אחי יפת הגדול: בני שם עילם ואשור וארפכשד
ולוד וארם: ובני ארם עוץ וחול וגתר ומש: וארפכשד
ילד את שלח ושלח ילד את עבר: ולעבר ילד שני בנים
שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו
יקטן: ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת חצרמות
ואת ירח: ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה: ואת
עובל ואת אבימאל ואת שבא: ואת אופר ואת חוילה
ואת יובב כל אלה בני יקטן: ויהי מושבם ממשא באכה
ספרה הר הקדם: אלה בני שם למשפחתם ללשנתם
בארצתם לגויהם: אלה משפחת בני נח לתולדתם בגויהם ומאלה
נפרדו הגוים בארץ אחר המבול: ויהי כל הארץ שפה
אחת ודברים אחדים: ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה
בארץ שנער וישבו שם: ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה
לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר
היה להם לחמר: ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל
וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני כל הארץ:
וירד יהוה לראת את העיר ואת המגדל אשר בנו בני
האדם: ויאמר יהוה הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם
לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות: הבה
נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו:
ויפץ יהוה אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת
העיר: על כן קרא שמה בבל כי שם בלל יהוה שפת כל
הארץ ומשם הפיצם יהוה על פני כל הארץ: פ
אלה תולדת שם שם בן מאת שנה ויולד את ארפכשד
אחר המבול: ויחי שם אחרי הולידו את ארפכשד חמש
מאות שנה ויולד בנים ובנות: וארפכשד חי חמש ושלשים
שנה ויולד את שלח: ויחי ארפכשד אחרי הולידו את
שלח שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות:
ושלח חי שלשים שנה ויולד את עבר: ויחי שלח אחרי
הולידו את עבר שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד
בנים ובנות: ויחי עבר ארבע ושלשים שנה ויולד את פלג:
ויחי עבר אחרי הולידו את פלג שלשים שנה וארבע מאות
שנה ויולד בנים ובנות: ויחי פלג שלשים שנה ויולד את
רעו: ויחי פלג אחרי הולידו את רעו תשע שנים ומאתים
שנה ויולד בנים ובנות: ויחי רעו שתים ושלשים שנה
ויולד את שרוג: ויחי רעו אחרי הולידו את שרוג שבע
שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות: ויחי שרוג
שלשים שנה ויולד את נחור: ויחי שרוג אחרי הולידו את

את נחור מאתים שנה ויולד בנים ובנות: ויחי נחור תשע ועשרים
שנה ויולד את תרח: ויחי נחור אחרי הולידו את תרח תשע
עשרה שנה ומאת שנה ויולד בנים ובנות: ויחי תרח
שבעים שנה ויולד את אברם את נחור ואת הרן: ואלה
תולדת תרח תרח הוליד את אברם את נחור ואת הרן והרן
הוליד את לוט: וימת הרן על פני תרח אביו בארץ
מולדתו באור כשדים: ויקח אברם ונחור להם נשים שם
אשת אברם שרי ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי
מלכה ואבי יסכה: ותהי שרי עקרה אין לה ולד: ויקח
תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת שרי
כלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור כשדים ללכת
ארצה כנען ויבאו עד חרן וישבו שם: ויהיו ימי תרח
חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן: פ

ויאמר יהוה אל אברם לך
לך מארצך וממולדתך
ומבית אביך אל
הארץ אשר אראך:
ואעשך לגוי גדול
ואברכך ואגדלה
שמך והיה ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאר ונברכו
בך כל משפחת האדמה: וילך אברם כאשר דבר אליו
יהוה וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה
בצאתו מחרן: ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן
אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר
עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען:
ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני
אז בארץ: וירא יהוה אל אברם ויאמר לזרעך אתן את

הארץ הזאת ויבן שם מזבח ליהוה הנראה אליו: ויעתק משם
ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל מים והעי מקדם ויבן
שם מזבח ליהוה ויקרא בשם יהוה: ויסע אברם הלוך ונסוע
הנגבה: ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם
כי כבד הרעב בארץ: ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה
ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה
את: והיה כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת
והרגו אתי ואתך יחיו: אמרי נא אחתי את למען ייטב
לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך: פ ויהי כבוא אברם
מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה הוא מאד:
ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח הא
האשה בית פרעה: ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן
ובקר וחמרים ועבדים ושפחת ואתנת וגמלים: וינגע
יהוה את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת
אברם: ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה
לא הגדת לי כי אשתך הוא: למה אמרת אחתי הוא ואקח
אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך: ויצו עליו פרעה
אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר
לו: ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו ולוט
עמו הנגבה: ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב: וילך
למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה
בתחלה בין בית אל ובין העי: אל מקום המזבח אשר עשה
שם בראשנה ויקרא שם אברם בשם יהוה: וגם ללוט
ההלך את אברם היה צאן ובקר ואהלים: ולא נשא אתם
הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם רב ולא יכלו לשבת
יחדו: ויהי ריב בין רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה
לוט והכנעני והפרזי אז ישב בארץ: ויאמר אברם אל
לוט אל נא תהי מריבה ביני ובינך ובין רעי ובין רעיך
כי אנשים אחים אנחנו: הלא כל הארץ לפניך הפרד נא

מעלי אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאילה: וישא לוט
את עיניו וירא את כל ככר הירדן כי כלה משקה לפני שחת יהוה
את סדם ואת עמרה כגן יהוה כארץ מצרים באכה צער:
ויבחר לו לוט את כל ככר הירדן ויסע לוט מקדם ויפרדו
איש מעל אחיו: אברם ישב בארץ כנען ולוט ישב בערי
הככר ויאהל עד סדם: ואנשי סדם רעים וחטאים ליהוה מאד:
ויהוה אמר אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו שא נא עיניך
וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה ונגבה וקדמה וימה:
כי את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם:
ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות את
את עפר הארץ גם זרעך ימנה: קום התהלך בארץ לארכה
ולרחבה כי לך אתננה: ויאהל אברם ויבא וישב באלני
ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליהוה: פ ויהי
בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך אלסר כדר לעמר
מלך עילם ותדעל מלך גוים: עשו מלחמה את ברע מלך
סדם ואת ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאב ר
מלך צבוים ומלך בלע היא צער: כל אלה חברו אל עמק
השדים הוא ים המלח: שתים עשרה שנה עבדו את כדר
לעמר ושלש עשרה שנה מרדו: ובארבע עשרה שנה בא
כדר לעמר והמלכים אשר אתו ויכו את רפאים בעשתרת
קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים בשוה קריתים: ואת
החרי בהררם שעיר עד איל פארן אשר על המדבר: וישבו
ויבאו אל עין משפט הוא קדש ויכו את כל שדה העמלקי
וגם את האמרי הישב בחצצן תמר: ויצא מלך סדם ומלך
עמרה ומלך אדמה ומלך צביים ומלך בלע הוא צער
ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים: את כדר לעמר
מלך עילם ותדעל מלך גוים ואמרפל מלך שנער
ואריוך מלך אלסר ארבעה מלכים את החמשה: ועמק
השדים בארת בארת חמר וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו

שמה והנשארים הרה נסו: ויקחו את כל רכש סדם ועמרה
ואת כל אכלם וילכו: ויקחו את לוט ואת רכשו בן אחי אברם
וילכו והוא ישב בסדם: ויבא הפליט ויגד לאברם העברי
והוא שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר
והם בעלי ברית אברם: וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק
את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד
דן: ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד
חובה אשר משמאל לדמשק: וישב את כל הרכש וגם
את לוט אחיו ורכשו השיב וגם את הנשים ואת העם: ויצא
מלך סדם לקראתו אחרי שובו מהכות את כדר לעמר
ואת המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא עמק המלך:
ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל
עליון: ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קנה שמים
וארץ: וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך ויתן לו
מעשר מכל: פ ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש
והרכש קח לך: ויאמר אברם אל מלך סדם הרמתי ידי
אל יהוה אל עליון קנה שמים וארץ: אם מחוט ועד
שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני
העשרתי את אברם: בלעדי רק אשר אכלו הנערים
וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו
חלקם: ס אחר הדברים האלה היה דבר יהוה אל אברם
במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה
מאד: ויאמר אברם אדני יהוה מה תתן לי ואנכי הולך
ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר: ויאמר
אברם הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי:
והנה דבר יהוה אליו לאמר לא יירשך זה כי אם אשר
יצא ממעיך הוא יירשך: ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט
נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר
לו כה יהיה זרעך: והאמן ביהוה ויחשבה לו צדקה: פ

ויאמר אליו אני יהוה אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את
הארץ הזאת לרשתה: ויאמר אדני יהוה במה אדע כי אירשנה:
ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת ואיל מש
משלש ותר וגוזל: ויקח לו את כל אלה ויבתר אתם בתוך
ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפר לא בתר: וירד
העיט על הפגרים וישב אתם אברם: ויהי השמש לבוא
ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו:
ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם
ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה: וגם את הגוי אשר
יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול: ואתה תבוא
אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה: ודור רביעי ישובו
הנה כי לא שלם עון האמרי עד הנה: ויהי השמש באה ועלט ה
היה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים האלה: ביום
ההוא כרת יהוה את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ
הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדל נהר פרת: את הקיני ואת
הקנזי ואת הקדמני: ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים:
ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת היבוסי:
ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה שפחה מצרית ושמה
הגר: ותאמר שרי אל אברם הנה נא עצרני יהוה מלדת בא
נא אל שפחתי אולי אבנה ממנה וישמע אברם לקול שרי:
ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית שפחתה מקץ ע
עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען ותתן אתה לאברם
אישה לו לאשה: ויבא אל הגר ותהר ותרא כי הרתה ותקל
גברתה בעיניה: ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך אנכי
נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל בעיניה ישפט
יהוה ביני וביניך: ויאמר אברם אל שרי הנה שפחתך בידך
עשי לה הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח מפניה: וימצא ה
מלאך יהוה על עין המים במדבר על העין בדרך שור:
ויאמר הגר שפחת שרי אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר

מפני שרי גברתי ברחת: ויאמר לה מלאך יהוה שובי אל גברת ך
והתעני תחת ידיה: ויאמר לה מלאך יהוה הרבה ארבה את
זרעך ולא יספר מרב: ויאמר לה מלאך יהוה הנך הרה
וילדת בן וקראת שמו ישמעאל כי שמע יהוה אל עניך:
והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו
ישכן: ותקרא שם יהוה הדבר אליה אתה אל ראי כי אמרה
הגם הלם ראיתי אחרי ראי: על כן קרא לבאר באר לחי
ראי הנה בין קדש ובין ברד: ותלד הגר לאברם בן ויקרא
אברם שם בנו אשר ילדה הגר ישמעאל: ואברם בן שמנים
שנה ושש שנים בלדת הגר את ישמעאל לאברם: פ
ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא יהוה אל
אברם ויאמר אליו אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים:
ואתנה בריתי ביני וביניך וארבה אותך במאד מאד:
ויפל אברם על פניו וידבר אתו אלהים לאמר: אני הנה
בריתי אתך והיית לאב המון גוים: ולא יקרא עוד את
שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך:
והפריתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך
יצאו: והקמתי את בריתי ביני וביניך ובין זרעך אחריך לדרתם
לברית עולם להיות לך לאלהים ולזרעך אחריך: ונתתי לך
ולזרעך אחריך את ארץ מגריך את כל ארץ כנען לאחזת
עולם והייתי להם לאלהים: ס ויאמר אלהים אל אברהם
ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך לדרתם: זאת בריתי
אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל
זכר: ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם:
ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדרתיכם יליד בית ומ
ומקנת כסף מכל בן נכר אשר לא מזרעך הוא: המול
ימול יליד ביתך ומקנת כספך והיתה בריתי בבשרכם לבר
לברית עולם: וערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו
ונכרתה הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר: ויאמר

אלהים אל אברהם שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה
שמה: וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך בן וברכתיה והיתה
לגוים מלכי עמים ממנה יהיו: ויפל אברהם על פניו ויצחק
ויאמר בלבו הלבן מאה שנה יולד ואם שרה הבת תשעים
שנה תלד: ויאמר אברהם אל האלהים לו ישמעאל
יחיה לפניך: ויאמר אלהים אבל שרה אשתך ילדת לך
בן וקראת את שמו יצחק והקמתי את בריתי אתו לברית
עולם לזרעו אחריו: ולישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו
והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר נשיאם יוליד ונתתיו
לגוי גדול: ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה
למועד הזה בשנה האחרת: ויכל לדבר אתו ויעל אלהים
מעל אברהם: ויקח אברהם את ישמעאל בנו ואת כל
ילידי ביתו ואת כל מקנת כספו כל זכר באנשי בית אברהם ס
וימל את בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר דבר אתו
אלהים: ואברהם בן תשעים ותשע שנה בהמלו בשר ערלתו:
וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו:
בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו: וכל אנשי
ביתו יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר נמלו אתו: פ

וירא אליו יהוה באלני ממרא
והוא ישב פתח האהל
כחם היום: וישא עיניו
וירא והנה שלשה אנשים
נצבים עליו וירא וירץ
לקראתם מפתח האהל
וישתחו ארצה: ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל
נא תעבר מעל עבדך: יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם
והשענו תחת העץ: ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו

כי על כן עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת:
וימהר אברהם האהלה אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים
קמח סלת לושי ועשי עגות: ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר
רך וטוב ויתן אל הנער וימהר לעשות אתו: ויקח חמאה
וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא עמד עליהם תחת
העץ ויאכלו: ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל:
ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה בן לשרה אשתך ושרה
שמעת פתח האהל והוא אחריו: ואברהם ושרה זקנים באים
בימים חדל להיות לשרה ארח כנשים: ותצחק שרה בקרבה לאמר
אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן: ויאמר יהוה אל אברהם
למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי:
היפלא מיהוה דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן: פ
ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה ויאמר לא כי צחקת: ויקמו משם האנשים ס
וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם: ויהוה אמר
המכסה אני מאברהם אשר אני עשה: ואברהם היו יהיה לגוי גדול
ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ: כי ידעתיו למען אשר יצוה
את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יהוה לעשות צדקה
ומשפט למען הביא יהוה על אברהם את אשר דבר עליו: ויאמר
יהוה זעקת סדם ועמרה כי רבה וחטאתם כי כבדה מאד: ארדה
נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא אדעה:
ויפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עודנו עמד לפני
יהוה: ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע: אולי
יש חמשים צדיקם בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום ס
למען חמשים הצדיקם אשר בקרבה: חללה לך מעשת
כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה
לך השפט כל הארץ לא יעשה משפט: ויאמר יהוה אם
אמצא בסדם חמשים צדיקם בתוך העיר ונשאתי לכל
המקום בעבורם: ויען אברהם ויאמר הנה נא הואלתי לדבר
אל אדני ואנכי עפר ואפר: אולי יחסרון חמשים הצדיקם

חמשה התשחית בחמשה את כל העיר ויאמר לא אשחית אם
אמצא שם ארבעים וחמשה: ויסף עוד לדבר אליו ויאמר
אולי ימצאון שם ארבעים ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים:
ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים
ויאמר לא אעשה אם אמצא שם שלשים: ויאמר הנה
נא הואלתי לדבר אל אדני אולי ימצאון שם עשרים ויאמר
לא אשחית בעבור העשרים: ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה
אך הפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית
בעבור העשרה: וילך יהוה כאשר כלה לדבר אל אברהם
ואברהם שב למקמו: פ ויבאו שני המלאכים סדמה בערב
ולוט ישב בשער סדם וירא לוט ויקם לקראתם וישתחו
אפים ארצה: ויאמר הנה נא אדני סורו נא אל בית עבדכם ולינו
ורחצו רגליכם והשכמתם והלכתם לדרככם ויאמרו לא
כי ברחוב נלין: ויפצר בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו
ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו: טרם ישכבו ואנשי
העיר אנשי סדם נסבו על הבית מנער ועד זקן כל העם מק
מקצה: ויקראו אל לוט ויאמרו לו איה האנשים אשר
באו אליך הלילה הוציאם אלינו ונדעה אתם: ויצא אלהם
לוט הפתחה והדלת סגר אחריו: ויאמר אל נא אחי תרעו: הנה
לי שתי בנות אשר לא ידעו איש אוציאה נא אתהן אל
אליכם ועשו להן כטוב בעיניכם רק לאנשים האל אל תעשו
דבר כי על כן באו בצל קרתי: ויאמרו גש הלאה ויאמרו
האחד בא לגור וישפט שפוט עתה נרע לך מהם מאד
ויגשו לשבר הדלת: וישלחו האנשים את ידם ויביאו את
לוט אליהם הביתה ואת הדלת סגרו: ואת האנשים אשר
פתח הבית הכו בסנורים מקטן ועד גדול וילאו למצא
הפתח: ויאמרו האנשים אל לוט עד מי לך פה חתן ובניך
ובנתיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום: כי משחתים
אנחנו את המקום הזה כי גדלה צעקתם את פני יהוה ו

וישלחנו יהוה לשחתה: ויצא לוט וידבר אל חתניו לקחי בנתיו ויאמ
קומו צאו מן המקום הזה כי משחית יהוה את העיר ויהי כמצחק
בעיני חתניו: וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר
קום קח את אשתך ואת שתי בנתיך הנמצאת פן תספה
בעון העיר: ויתמהמה ויחזיקו האנשים בידו וביד אשתו
וביד שתי בנתיו בחמלת יהוה עליו ויצאהו וינחהו מחוץ
לעיר: ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על נפשך
אל תביט אחריך ואל תעמד בכל הככר ההרה המלט פן
תספה: ויאמר לוט אלהם אל נא אדני: הנה נא מצא
עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות
את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה
ומתי: הנה נא העיר הזאת קרבה לנוס שמה והוא מצער
אמלטה נא שמה הלא מצער הוא ותחי נפשי: פ ויאמר
אליו הנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר
אשר דברת: מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות דבר
עד באך שמה על כן קרא שם העיר צוער: השמש יצא על
הארץ ולוט בא צערה: ויהוה המטיר על סדם ועל עמרה גפרית
ואש מאת יהוה מן השמים: ויהפך את הערים האל ואת כל
הככר ואת כל ישבי הערים וצמח האדמה: ותבט אשתו
מאחריו ותהי נציב מלח: וישכם אברהם בבקר אל המקום
אשר עמד שם את פני יהוה: וישקף על פני סדם ועמרה ועל
כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן:
ויהי בשחת אלהים את ערי הככר ויזכר אלהים את אברהם
וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את הערים אשר ישב
בהן לוט: ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי
ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנתיו: ותאמר
הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא
עלינו כדרך כל הארץ: לכה נשקה את אבינו יין ונשכבה
עמו ונחיה מאבינו זרע: ותשקין את אביהן יין בלילה

הוא ותבא הבכירה ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה ובקומה:
ויהי ממחרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הן שכבתי אמש
את אבי נשקנו יין גם הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו
זרע: ותשקין גם בלילה ההוא את אביהן יין ותקם הצעירה
ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקמה: ותהרין שתי בנות
לוט מאביהן: ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא אבי
מואב עד היום: והצעירה גם הוא ילדה בן ותקרא שמו
בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום: ס ויסע משם
אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר:
ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך
מלך גרר ויקח את שרה: ויבא אלהים אל אבימלך בחלום
הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר לקחת והוא בעלת
בעל: ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק
תהרג: הלא הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה אחי
הוא בתם לבבי ובנקין כפי עשיתי זאת: ויאמר אליו האלהים
בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך
גם אנכי אותך מחטו לי על כן לא נתתיך לנגע אליה:
ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה
ואם אינך משיב דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך:
וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל
הדברים האלה באזניהם וייראו האנשים מאד: ויקרא
אבימלך לאברהם ויאמר לו מה עשית לנו ומה
חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלה
מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי: ויאמר אבימלך
אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר הזה: ויאמר
אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלהים במקום הזה
והרגוני על דבר אשתי: וגם אמנה אחתי בת אבי הוא
אך לא בת אמי ותהי לי לאשה: ויהי כאשר התעו אתי
אלהים מבית אבי ואמר לה זה חסדך אשר תעשי עמדי

אל כל המקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי הוא: ויקח אבימלך
צאן ובקר ועבדים ושפחת ויתן לאברהם וישב לו את שרה
אשתו: ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב:
ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף לאחיך הנה אלף כס
לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל
ונכחת: ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את
אבימלך ואת אשתו ואמהתיו וילדו: כי עצר עצר יהוה
בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר שרה אשת אברהם:
ויהוה פקד את שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה כאשר
דבר: ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד אשר
דבר אתו אלהים: ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר
ילדה לו שרה יצחק: וימל אברהם את יצחק בנו בן שמנת
ימים כאשר צוה אתו אלהים: ואברהם בן מאת שנה בהולד
לו את יצחק בנו: ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל
השמע יצחק לי: ותאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים
שרה כי ילדתי בן לזקניו: ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם
משתה גדול ביום הגמל את יצחק: ותרא שרה את בן הגר
המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק: ותאמר לאברהם
גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת
עם בני עם יצחק: וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אדות
בנו: ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער
ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה כי
ביצחק יקרא לך זרע: וגם את בן האמה לגוי אשימנו כי
זרעך הוא: וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים
ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד וישלחה ותלך
ותתע במדבר באר שבע: ויכלו המים מן החמת ותשלך
את הילד תחת אחד השיחם: ותלך ותשב לה מנגד הרחק
כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה במות הילד ותשב מנגד
ותשא את קלה ותבך: וישמע אלהים את קול הנער

ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה מה לך
הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא
שם: קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך בו כי לגוי גדול
אשימנו: ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך
ותמלא את החמת מים ותשק את הנער: ויהי אלהים את
הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת: וישב במדבר
פארן ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים: ויהי בעת
ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם
לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה עשה: ועתה השבעה
לי באלהים הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר
עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרתה בה: ויא
ויאמר אברהם אנכי אשבע: והוכח אברהם את אבימלך על
אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך: ויאמר אבימלך
לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי
וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום: ויקח אברהם צאן ובקר
ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית: ויצב אברהם את שבע
כבשת הצאן לבדהן: ויאמר אבימלך אל אברהם מה הנה
שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה: ויאמר כי את שבע
כבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את
הבאר הזאת: על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם
נשבעו שניהם: ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך
ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים: ויטע אשל
בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם: ויגר אברהם
בארץ פלשתים ימים רבים: ויהי אחר הדברים האלה והאלהים
נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: ויאמר
קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך
אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים
אשר אמר אליך: וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו
ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי

עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: ביום השלישי
וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק: ויאמר אברהם
אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה
ונשתחוה ונשובה אליכם: ויקח אברהם את עצי העלה וישם
על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם
יחדו: ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני
בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה: ויאמר
אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו:
ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם
את המזבח ויערך את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם
אתו על המזבח ממעל לעצים: וישלח אברהם את ידו
ויקח את המאכלת לשחט את בנו: ויקרא אליו מלאך יהוה מן
מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני: ויאמר
אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי
כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני:
וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו
וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו: ויקרא
אברהם שם המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום בהר
יהוה יראה: ויקרא מלאך יהוה אל אברהם שנית מן השמים:
ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה כי יען אשר עשית את הדבר
הזה ולא חשכת את בנך את יחידך: כי ברך אברכך והרבה
ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים
וירש זרעך את שער איביו: והתברכו בזרעך כל גויי ה
הארץ עקב אשר שמעת בקלי: וישב אברהם אל נעריו ו
ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע:
ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה
מלכה גם הוא בנים לנחור אחיך: את עוץ בכרו ואת בוז אחיו
ואת קמואל אבי ארם: ואת כשד ואת חזו ואת פלדש ואת
ידלף ואת בתואל: ובתואל ילד את רבקה שמנה אלה ילדה

מלכה לנחור אחי אברהם: ופילגשו ושמה ראומה ותלד
גם הוא את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה: ס

ויהיו

חיי שרה מאה שנה ועש
ועשרים שנה ושבע ש
שנים שני חיי שרה:
ותמת שרה בקרית ארבע
הוא חברון בארץ כנען
ויבא אברהם לספד
לשרה ולבכתה: ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני
חת לאמר: גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם
ואקברה מתי מלפני: ויענו בני חת את אברהם לאמר לו:
שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו
קבר את מתך איש ממנו את קברו לא יכלה ממך מת
מקבר מתך: ויקם אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת:
וידבר אתם לאמר אם יש את נפשכם לקבר את מתי מ
מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר: ויתן לי את
מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא
יתננה לי בתוככם לאחזת קבר: ועפרון ישב בתוך
בני חת ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני חת לכל
באי שער עירו לאמר: לא אדני שמעני השדה נתתי
לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה
לך קבר מתך: וישתחו אברהם לפני עם הארץ: וידבר
אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני
נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה:
ויען עפרון את אברהם לאמר לו: אדני שמעני ארץ
ארבע מאות שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך
קבר: וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרן

את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר
לסחר: ס ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני
ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר
בכל גבלו סביב: לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי
שער עירו: ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל
מערת שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ
כנען: ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר
מאת בני חת: ואברהם זקן בא בימים ויהוה ברך את
אברהם בכל: ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר
לו שים נא ידך תחת ירכי: ואשביעך ביהוה אלהי השמי ם
ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני
אשר אנכי יושב בקרבו: כי אל ארצי ואל מולדתי תלך
ולקחת אשה לבני ליצחק: ויאמר אליו העבד אולי לא
תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת ההשב אשיב
את בנך אל הארץ אשר יצאת משם: ויאמר אליו אברהם
השמר לך פן תשיב את בני שמה: יהוה אלהי השמים אשר
לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר
נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח
מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם: ואם לא תאבה האשה
ללכת אחריך ונקית משבעתי זאת רק את בני לא תשב שמה:
וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על
הדבר הזה: ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וי
וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים אל
עיר נחור: ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים
לעת ערב לעת צאת השאבת: ויאמר יהוה אלהי אדני
אברהם הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדני אברהם:
הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאת
לשאב מים: והיה הנער אשר אמר אליה הטי נא כדך
ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת

לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני: ויהי הוא
טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל
בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה: והנער
טבת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה
ותמלא כדה ותעל: וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני
נא מעט מים מכדך: ותאמר שתה אדני ותמהר ותרד
כדה על ידה ותשקהו: ותכל להשקתו ותאמר גם
לגמליך אשאב עד אם כלו לשתת: ותמהר ותער כדה
אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו:
והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההצליח יהוה דרכו
אם לא: ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש
נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה
זהב משקלם: ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית
אביך מקום לנו ללין: ותאמר אליו בת בתואל אנכי
בן מלכה אשר ילדה לנחור: ותאמר אליו גם תבן גם
מספוא רב עמנו גם מקום ללון: ויקד האיש וישתחו
ליהוה: ויאמר ברוך יהוה אלהי אדני אברהם אשר לא
עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוה
בית אחי אדני: ותרץ הנער ותגד לבית אמה כדברים
האלה: ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש
החוצה אל העין: ויהי כראת את הנזם ואת הצמדים
על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר
כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד על
הגמלים על העין: ויאמר בוא ברוך יהוה למה תעמד
בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים: ויבא האיש
הביתה ויפתח הגמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים
ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו: ויישם
לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי
ויאמר דבר: ויאמר עבד אברהם אנכי: ויהוה ברך

את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדם ושפחת
וגמלים וחמרים: ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי
זקנתה ויתן לו את כל אשר לו: וישבעני אדני לאמר לא תקח
אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי ישב בארצו: אם לא אל
בית אבי תלך ואל משפחתי ולקחת אשה לבני: ואמר אל
אדני אלי לא תלך האשה אחרי: ויאמר אלי יהוה אשר
התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך ולקחת
אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי: אז תנקה מאלתי כי תבוא
אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי: ואבא היום
אל העין ואמר יהוה אלהי אדני אברהם אם ישך נא מצליח
דרכי אשר אנכי הלך עליה: הנה אנכי נצב על עין
המים והיה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא
מעט מים מכדך: ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך
אשאב הוא האשה אשר הכיח יהוה לבן אדני: אני טרם אכלה
לדבר אל לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד
העינה ותשאב ואמר אליה השקיני נא: ותמהר ותורד
כדה מעליה ותאמר שתה וגם גמליך אשקה ואשת וגם
הגמלים השקתה: ואשאל אתה ואמר בת מי את ותאמר
בת בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם
על אפה והצמידים על ידיה: ואקד ואשתחוה ליהוה
ואברך את יהוה אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך
אמת לקחת את בת אחי אדני לבנו: ועתה אם ישכם
עשים חסד ואמת את אדני הגידו לי ואם לא הגידו לי
ואפנה על ימין או על שמאל: ויען לבן ובתואל
ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או
טוב: הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדניך
כאשר דבר יהוה: ויהי כאשר שמע עבד אברהם את
דבריהם וישתחו ארצה ליהוה: ויוצא העבד כלי כסף
וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנת נתן לאחיה ולא

ולאמו: ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו וילינו
ויקומו בבקר ויאמר שלחני לאדני: ויאמר אחיה
ואמה תשב הנער אתנו ימים או עשור אחר תלך: ויאמר
אלהם אל תאחרו אתי ויהוה הצליח דרכי שלחוני ואלכה
לאדני: ויאמרו נקרא לנער ונשאלה את פיה: ויקראו
לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך:
וישלחו את רבקה אחתם ואת מנקתה ואת עבד אברהם
ואת אנשיו: ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי
לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו: ותקם רבקה
ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש
ויקח העבד את רבקה וילך: ויצחק בא מבוא באר לחי
ראי והוא יושב בארץ הנגב: ויצא יצחק לשוח בשדה
לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים: ותשא
רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל: ותאמר
אל העבד מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר
העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס: ויספר העבד ליצ
ליצחק את כל הדברים אשר עשה: ויבאה יצחק האהלה
שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה וינחם
יצחק אחרי אמו: ויסף אברהם ויקח אשה ושמה
קטורה: ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין
ואת ישבק ואת שוח: ויקשן ילד את שבא ואת דדן ובני
דדן היו אשורם ולטושם ולאמים: ובני מדין עיפה ועפר
וחנך ואבידע ואלדעה כל אלה בני קטורה: ויתן אברהם
את כל אשר לו ליצחק: ולבני הפילגשים אשר לאברהם
נתן אברהם מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעודנו חי
קדמה אל ארץ קדם: ואלה ימי שני חיי אברהם
אשר חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים: ויגוע
וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו:
ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל

שדה עפרן בן צחר החתי אשר על פני ממרא: השדה אשר
קנה אברהם מאת בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו:
ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב
יצחק עם באר לחי ראי: ואלה תלדת ישמעאל בן
אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם:
ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם לתולדתם בכר
ישמעאל נביות וקדר ואדבאל ומבשם: ומשמע וד
ודומה ומשא: חדד ותימא יטור נפיש וקדמה: אלה
הם בני ישמעאל ואלה שמתם בחצריהם ובטירתם
שנים עשר נשיאם לאמתם: ואלה שני חיי ישמעאל
מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת
ויאסף אל עמיו: וישכנו מחוילה עד שור אשר על
פני מצרים באכה אשורה על פני כל אחיו נפל: פ

ואלה

תולדת יצחק בן
אברהם אברהם
הוליד את יצחק
ויהי יצחק בן א
ארבעים שנה
בקחתו את רבקה
בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו
לאשה: ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה
היא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו: ויתרצצו
הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש
את יהוה: ויאמר יהוה לה שני גיים בבטנך ושני לאמים
ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר:
וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה: ויצא הראשון
אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו ואחרי כן

ויבא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק
בן ששים שנה בלדת אתם: ויגדלו הנערים ויהי עשו
איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים:
ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את
יעקב: ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף:
ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי
עיף אנכי על כן קרא שמו אדום: ויאמר יעקב מכרה
כיום את בכרתך לי: ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות
ולמה זה לי בכרה: ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע
לו וימכר את בכרתו ליעקב: ויעקב נתן לעשו לחם
ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את
הבכרה: ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר
היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים
גררה: וירא אליו יהוה ויאמר אל תרד מצרימה שכן
בארץ אשר אמר אליך: גור בארץ הזאת ואהיה עמך
ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצת האל והקמתי
את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך: והרביתי את
זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצת האל
והתברכו בזרעך כל גוי הארץ: עקב אשר שמע אברהם
בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי: פ
וישב יצחק בגרר: וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר
אחתי היא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המ
המקום על רבקה כי טובת מראה היא: ויהי כי ארכו לו
שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון
וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו: ויקרא
אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך
אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן
אמות עליה: ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו
כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו אשם:

ויצו אבימלך את כל העם לאמר הנגע באיש הזה ובאשתו
מות יומת: ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא
מאה שערים ויברכהו יהוה: פ ויגדל האיש וילך הלוך
וגדל עד כי גדל מאד: ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר
ועבדה רבה ויקנאו אתו פלשתים: וכל הבארת אשר
חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים
וימלאום עפר: ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו
כי עצמת ממנו מאד: וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר
וישב שם: וישב יצחק ויחפר את בארת המים אשר חפרו
בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם
ויקרא להן שמות כשמת אשר קרא להן אביו: ויחפרו
עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים: ויריבו
רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם
הבאר עשק כי התעשקו עמו: ויחפרו באר אחרת ויריבו
גם עליה ויקרא שמה שטנה: ויעתק משם ויחפר באר
אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר כי עתה
הרחיב יהוה לנו ופרינו בארץ: פ ויעל משם באר
שבע: וירא אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי
אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך והרביתי
את זרעך בעבור אברהם עבדי: ויבן שם מזבח ויקרא בשם
יהוה ויט שם אהלו ויכרו שם עבדי יצחק באר: ואבימלך
הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו: ויאמר
אלהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי ותשל
ותשלחוני מאתכם: ויאמרו ראו ראינו כי היה יהוה עמ
עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך
ונכרתה ברית עמך: אם תעשה עמנו רעה כאשר לא
נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום
אתה עתה ברוך יהוה: פ ויעש להם משתה ויאכלו וישתו:
וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק

וילכו מאתו בשלום: ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו
על אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים: ויקרא
אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה:
ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי
החתי ואת בשמת בת אילון החתי: ותהיין מרת רוח ליצחק
ולרבקה: ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראת ויקרא
את עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני:
ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי: ועתה שא נא
כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי ציד: ועשה לי
מטעמים כאשר אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכך
נפשי בטרם אמות: ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו
בנו וילך עשו השדה לצוד ציד להביא: ורבקה אמרה אל
יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו
אחיך לאמר: הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה
ואברככה לפני יהוה לפני מותי: ועתה בני שמע בקלי
לאשר אני מצוה אתך: לך נא אל הצאן וקח לי משם
שני גדיי עזים טבים ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר
אהב: והבאת לאביך ואכל בעבר אשר יברכך לפני מותו:
ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שער
ואנכי איש חלק: אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע תע
והבאתי עלי קללה ולא ברכה: ותאמר לו אמו עלי קלל
קללתך בני אך שמע בקלי ולך קח לי: וילך ויקח ויבא
לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו: ותקח רבקה
את בגדי עשו בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית ותלבש
את יעקב בנה הקטן: ואת ערת גדיי העזים הלבישה על
ידיו ועל חלקת צואריו: ותתן את המטעמים ואת הלחם
אשר עשתה ביד יעקב בנה: ויבא אל אביו ויאמר אבי
ויאמר הנני מי אתה בני: ויאמר יעקב אל אביו אנכי
עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה ו

ואכלה מצידי בעבור תברכני נפשך: ויאמר יצחק אל בנו
מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה יהוה אלהיך
לפני: ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני
האתה זה בני עשו אם לא: ויגש יעקב אל יצחק אביו
וימשהו ויאמר הקל קול יעקב והידים ידי עשו: ולא
הכירו כי היו ידיו כידי עשו אחיו שערת ויברכהו: ויאמר
אתה זה בני עשו ויאמר אני: ויאמר הגשה לי ואכלה
מציד בני למען תברכך נפשי ויגש לו ויאכל ויבא
לו יין וישת: ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה
לי בני: ויגש וישק לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו
ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו יהוה: ויתן
לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן
ותירש: יעבדוך עמים וישתחו לך לאמים הוה גביר
לאחיך וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור ומברכיך
ברוך: ויהי כאשר כלה יצחק לברך את יעקב ויהי אך
יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו בא
מצידו: ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יך
יקם אבי ויאכל מציד בנו בעבר תברכני נפשך: ויאמר
לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך עשו: ויחרד
יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד
ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך
יהיה: כשמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה ה
גדלה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי:
ויאמר בא אחיך במרמה ויקח ברכתך: ויאמר הכי
קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח
והנה עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי ברכה:
ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיו לך ואת כל
אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש סמכתיו ולכה אפוא
מה אעשה בני: ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת

הוא לך אבי ברכני גם אני אבי וישא עשו קלו ויבך: ויען
יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך
ומטל השמים מעל: ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד
והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך: וישטם עשו
את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו
יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי: ויגד לרבקה
את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן
ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך: ועתה
בני שמע בקלי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה: וישבת
עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך: עד
שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי
ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום אחד: ותאמר ר
רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אם לקח יעקב
אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים:
ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר לו
לא תקח אשה מבנות כנען: קום לך פדנה ארם ביתה
בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי א
אמך: ואל שדי יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים:
ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את
ארץ מגריך אשר נתן אלהים לאברהם: וישלח יצחק
את יעקב וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי אחי
רבקה אם יעקב ועשו: וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב
ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה בברכו אתו
ויצו עליו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען: וישמע
יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם: וירא עשו
כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו: וילך עשו אל
ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל בן אברהם אחות
נביות על נשיו לו לאשה:

פ פ פ

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה: ויפגע במק ום
וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום
וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא:
ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה
מלאכי אלהים עלים וירדים בו: והנה יהוה נצב עליו ויאמר
אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה
שכב עליה לך אתננה ולזרעך: והיה זרעך כעפר הארץ
ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפח ות
האדמה ובזרעך: והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך
והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם
עשיתי את אשר דברתי לך: וייקץ יעקב משנתו ויאמר
אכן יש יהוה במקום הזה ואנכי לא ידעתי: ויירא ויאמר
מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער
השמים: וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם
מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה:
ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר
לראשנה: וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי
ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל
ובגד ללבש: ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יהוה לי
לאלהים: והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית
אלהים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך: פ וישא
יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם: וירא והנה באר בשדה
והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר
ההוא ישקו העדרים והאבן גדלה על פי הבאר: ונאספו
שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו
את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה: ויאמר
להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו:
ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו:
ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם

הצאן: ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו
הצאן ולכו רעו: ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים
וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן: עודנו מדבר
עמם ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רעה היא: ויהי
כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן ל
לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר
וישק את צאן לבן אחי אמו: וישק יעקב לרחל וישא
את קלו ויבך: ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי
בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה: ויהי כשמע לבן את
שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו ויחבק לו וינשק לו
ויביאהו אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה:
ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו חדש
ימים: ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם
הגידה לי מה משכרתך: וללבן שתי בנות שם הגדלה
לאה ושם הקטנה רחל: ועיני לאה רכות ורחל היתה
יפת תאר ויפת מראה: פ ויאהב יעקב את רחל ויאמר
אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה: ויאמר לבן טוב
תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה עמדי: ויעבד
יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים
באהבתו אתה: ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו
ימי ואבואה אליה: ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש
משתה: ויהי בערב ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא
אליה: ויתן לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה:
ויהי בבקר והנה היא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית
לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני: ויאמר לבן לא
יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה: מלא
שבע זאת ונתנה לך גם את זאת בעבדה אשר תעבד עמדי
עוד שבע שנים אחרות: ויעש יעקב כן וימלא שבע
זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה: ויתן לבן לרחל בתו

את בלהה שפחתו לה לשפחה: ויבא גם אל רחל ויאהב גם את
רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות: וירא יהוה
כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה: ותהר לאה
ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יהוה בעניי
כי עתה יאהבני אישי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע
יהוה כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמ/
שמעון: ותהר עוד ותלד בן ותאמר עתה הפעם ילוה
אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו
לוי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יהוה על
כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת: ותרא רחל כי לא
ילדה ליעקב ותקנא רחל באחתה ותאמר אל יעקב
הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי: ויחר אף יעקב ברחל
ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן:
ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי ואבנה
גם אנכי ממנה: ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא
אליה יעקב: ותהר בלהה ותלד ליעקב בן: ותאמר רחל
דנני אלהים וגם שמע בקלי ויתן לי בן על כן קרא שמו
דן: ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ליעקב:
ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחתי גם יכלתי
ותקרא שמו נפתלי: ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח
את זלפה שפחתה ותתן אתה ליעקב לאשה: ותלד
זלפה שפחת לאה ליעקב בן: ותאמר לאה בגד ותקרא את
שמו גד: ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב: ותאמר
לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את שמו אשר: פ
וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה
ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני לי
מדודאי בנך: ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת
גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה
תחת דודאי בנך: ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה

לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני
וישכב עמה בלילה הוא: וישמע אלהים אל לאה ותהר
ותלד ליעקב בן חמישי: ותאמר לאה נתן אלהים שכרי
אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר: ותהר
עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב: ותאמר לאה זבדני
אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו
ששה בנים ותקרא את שמו זבלון: ואחר ילדה בת ותקרא
את שמה דינה: ויזכר אלהים את רחל וישמע
אליה אלהים ויפתח את רחמה: ותהר ותלד בן ותאמר
אסף אלהים את חרפתי: ותקרא את שמו יוסף לאמר
יסף יהוה לי בן אחר: ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף
ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה אל מקומי ול
ולארצי: תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן
ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך: ויאמר
אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי ויברכני
יהוה בגללך: פ ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה:
ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר
היה מקנך אתי: כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב
ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם לביתי:
ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם
תעשה לי הדבר הזה אשובה ארעה צאנך אשמר:
אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא
וכל שה חום בכשבים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי:
וענתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך
כל אשר איננו נקד וטלוא בעזים וחום בכשבים
גנוב הוא אתי: ויאמר לבן הן לו יהי כדברך: ויסר
ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים ואת כל
העזים הנקדות והטלאת את כל אשר לבן בו וכל חום
בכשבים ויתן ביד בניו: וישם דרך שלשת ימים בינו ובין

יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרת: ויקח לו יעקב מקל
לבנה לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבנות מחשף
הלבן אשר על המקלות: ויצג את המקלות אשר פצל
ברהטים בשקתות המים אשר תבאן הצאן לשתות לנכח
הצאן ויחמנה בבאן לשתות: ויחמו הצאן אל המקלות
ותלדן הצאן עקדים נקדים וטלאים: והכשבים הפריד
יעקב ויתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן וישת
לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן: והיה בכל יחם הצאן
המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים
ליחמנה במקלות: ובהעטיף הצאן לא ישים והיה הע
העטפים ללבן והקשרים ליעקב: ויפרץ האיש מאד
מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים
וחמרים: וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב
את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל
הכבד הזה: פ וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו
כתמול שלשום: ויאמר יהוה אל יעקב שוב אל ארץ
אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך: וישלח יעקב ויקרא
לרחל וללאה השדה אל צאנו: ויאמר להן ראה אנכי
את פני אביכן כי איננו אלי כתמל שלשם ואלהי
אבי היה עמדי: ואתנה ידעתן כי בכל כחי עבדתי את
אביכן: ואביכן התל בי והחלף את משכרתי עשרת
מנים ולא נתנו אלהים להרע עמדי: אם כה יאמר
נקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן נקדים ואם כה
יאמר עקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן עקדים: ויצל
אלהים את מקנה אביכם ויתן לי: ויהי בעת יחם הצאן
ואשא עיני וארא בחלום והנה העתדים העלים על
הצאן עקדים נקדים וברדים: ויאמר אלי מלאך
האלהים בחלום יעקב ואמר הנני: ויאמר שא נא עיניך
וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים

ובדדים כי ראיתי את כל אשר לבן עשה לך: אנכי האל
בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם
נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך:
ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית
אבינו: הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם
אכול את כספנו: כי כל העשר אשר הציל אלהים מאבינו
לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך
עשה: ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים:
וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש מקנה
קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה
כנען: ולבן הלך לגזז את צאנו ותגנב רחל את התרפים
אשר לאביה: ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד
לו כי ברח הוא: ויברח הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר
את הנהר וישם את פניו הר הגלעד: ויגד ללבן ביום
השלישי כי ברח יעקב: ויקח את אחיו עמו וירדף
אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד: ויבא
אלהים אל לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר לו השמר ר
לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע: וישג לבן את
יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר ולבן תקע את אחיו
בהר הגלעד: ויאמר לבן ליעקב מה עשית ותגנב את
לבבי ותנהג את בנתי כשביות חרב: למה נחבאת לברח
ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשרים
בתף ובכנור: ולא נטשתני לנשק לבני ולבנתי עתה
הסכלת עשו: יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי
אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם
יעקב מטוב עד רע: ועתה הלך הלכת כי נכסף נכספתה
לבית אביך למה גנבת את אלהי: ויען יעקב ויאמר
ללבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמי:
עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר

לך מה עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם: ויבא לבן
באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהת ולא מצא
ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל: ורחל לקחה את התרפים
ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לבן את כל
האהל ולא מצא: ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני
כי לוא אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא
מצא את התרפים: ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב
ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי:
כי משש את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך שים
כה נגד אחי ואחיך ויוכיחו בין שנינו: זה עשרים שנה
אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך לא
אכלתי: טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי
תבקשנה גנבתי יום וגנבתי לילה: הייתי ביום אכלני
חרב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני: זה לי עשרים שנה
בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי בנתיך ושש
שנים בצאנך ותחלף את משכרתי עשרת מנים:
לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי
כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה
אלהים ויוכח אמש: פ ויען לבן ויאמר אל יעקב
הבנות בנתי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה
ראה לי הוא ולבנתי מה אעשה לאלה היום או לבניהן
אשר ילדו: ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה
לעד ביני ובינך: ויקח יעקב אבן וירימה מצבה:
ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים
ויעשו גל ויאכלו שם על הגל: ויקרא לו לבן יגר
שהדותא ויעקב קרא לו גלעד: ויאמר לבן הגל הזה
עד ביני ובינך היום על כן קרא שמו גלעד: והמצפה
אשר אמר יצף יהוה ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו:
אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנתי אין איש

עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך: ויאמר לבן ליעקב הנה
הגל הזה והנה המצבה אשר יריתי ביני ובינך: עד הגל הזה
ועדה המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם
אתה תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזה לרעה:
אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם
וישבע יעקב בפחד אביו יצחק: ויזבח יעקב זבח בהר
ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם וילינו בהר: וישכם
לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם וילך
וישב לבן למקמו: ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי
אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה
ויקרא שם המקום ההוא מחנים: פפפ

וישלח

יעקב מלאכים
לפניו אל עשו
אחיו ארצה
שעיר שדה
אדום: ויצו אתם
לאמר כה תאמ
תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי
ואחר עד עתה: ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואש
ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך: וישבו המלאכים
אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך
וארבע מאות איש עמו: וירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ
את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מ
מחנות: ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו הנ
המחנה הנשאר לפליטה: ויאמר יעקב אלהי אברהם ואלהי
אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיב
עמך: קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את

עבדך כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנו
הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא
והכני אם על בנים: ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי
את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב: פ וילן שם
בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו: עזים
מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים:
גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופרים
עשרה אתנת עשרים ועירם עשרה: ויתן ביד עבדיו עדר
עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח תשימו בין
עדר ובין עדר: ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך
עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי א
אלה לפניך: ואמרת לעבדך ליעקב מנחה היא שלוחה
לאדני לעשו והנה גם הוא אחרינו: ויצו גם את השני
גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי העדרים לאמר
כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם אתו: ואמרתם גם
הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה
ההלכת לפני ואחרי כן אראה פניו אולי ישא פני: ותעבר
המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא במחנה: ויקם בלילה
הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר
ילדיו ויעבר את מעבר יבק: ויקחם ויעבירם את הנחל
ויעבר את אשר לו: ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו
עד עלות השחר: וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע
כף ירך יעקב בהאבקו עמו: ויאמר שלחני כי עלה
השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני: ויאמר אליו
מה שמך ויאמר יעקב: ויאמר לא יעקב יאמר עוד
שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים
ותוכל: וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר
למה זה תשאל לשמי ויברך אתו שם: ויקרא יעקב
שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים

ותנצל נפשי: ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל
והוא צלע על ירכו: על כן לא יאכלו בני ישראל את
גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי נגע בכף
ירך יעקב בגיד הנשה: וישא יעקב את עיניו וירא
והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את
הילדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות: וישם
את השפחות ואת ילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה
אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים: והוא עבר לפניהם
וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו: וירץ
עשו לקראתו ויחבקהו ויפל על צוארו וישקהו ויבכו:
וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר
מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך:
ותגשן השפחות הנה וילדיהן ותשתחוין: ותגש גם
לאה וילדיה וישתחוו ואחר נגש יוסף ורחל וישתחוו:
ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר
למצא חן בעיני אדני: ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי
לך אשר לך: ויאמר יעקב אל נא אם נא מצאתי חן
בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי פניך
כראת פני אלהים ותרצני: קח נא את ברכתי אשר
הבאת לך כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו
ויקח: ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך: ויאמר
אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות
עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן: יעבר נא
אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי לרגל
המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר
אבא אל אדני שעירה: ויאמר עשו אציגה נא
עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא
חן בעיני אדני: וישב ביום ההוא עשו לדרכו
שעירה: ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו

עשה סכת על כן קרא שם המקום סכות: ויבא יעקב
שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבאו מפדן ארם
ויחן את פני העיר: ויקן את חלקת השדה אשר נטה
שם אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה קשיטה:
ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל:
ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות
בבנות הארץ: וירא אתה שכם בן חמור החוי נשיא
הארץ ויקח אתה וישכב אתה ויענה: ותדבק נפשו
בדינה בת יעקב ויאהב את הנער וידבר על לב הנער:
ויאמר שכם אל חמור אביו לאמר קח לי את הילדה
הזאת לאשה: ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו
ובניו היו את מקנהו בשדה והחרש יעקב עד באם:
ויצא חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו: ובני
יעקב באו מן השדה כשמעם ויתעצבו האנשים
ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב את
בת יעקב וכן לא יעשה: וידבר חמור אתם לאמר
שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו
לאשה: והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת
בנתינו תקחו לכם: ואתנו תשבו והארץ תהיה לפניכם
שבו וסחרוה והאחזו בה: ויאמר שכם אל אביה ואל
אחיה אמצא חן בעיניכם ואשר תאמרו אלי אתן:
הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו
אלי ותנו לי את הנערה לאשה: ויענו בני יעקב את
שכם ואת חמור אביו במרמה וידברו אשר טמא
את דינה אחתם: ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות
את הדבר הזה לתת את אחתנו לאיש אשר לו
ערלה כי חרפה הוא לנו: אך בזאת נאות לכם אם
תהיו כמנו להמל לכם כל זכר: ונתנו את בנתינו
לכם ואת בנתיכם נקח לנו וישבנו אתכם והיינו

לעם אחד: ואם לא תשמעו אלינו להמול ולקחנו את
בתנו והלכנו: וייטבו דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם
בן חמור: ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ בבת
יעקב והוא נכבד מכל בית אביו: ויבא חמור ושכם
בנו אל שער עירם וידברו אל אנשי עירם לאמר: האנשים
האנשים האלה שלמים הם אתנו וישבו בארץ ויסחרו
אתה והארץ הנה רחבת ידים לפניהם את בנתם נקח
לנו לנשים ואת בנתינו נתן להם: אך בזאת יאתו לנו
האנשים לשבת אתנו להיות לעם אחד בהמול לנו כל
זכר כאשר הם נמלים: מקנהם וקנינם וכל בהמתם
הלוא לנו הם אך נאותה להם וישבו אתנו: וישמעו
אל חמור ואל שכם בנו כל יצאי שער עירו וימלו כל זכר
יצאי שער עירו: ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים
ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו
ויבאו על העיר בטח ויהרגו כל זכר: ואת חמור ואת
שכם בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם
ויצאו: בני יעקב באו על החללים ויבזו העיר אשר
טמאו אחותם: את צאנם ואת בקרם ואת חמריהם ואת
אשר בעיר ואת אשר בשדה לקחו: ואת כל חילם ואת
ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו ואת כל אשר בבית:
ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני
בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני מתי מספר ונאספו
עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי: ויאמרו הכזונה
יעשה את אחותינו: ויאמר אלהים אל יעקב
קום עלה בית אל ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה
אליך בברחך מפני עשו אחיך: ויאמר יעקב אל ביתו
ואל כל אשר עמו הסרו את אלהי הנכר אשר
בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם: ונקומה ונעלה
בית אל ואעשה שם מזבח לאל הענה אתי ביום

צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי: ויתנו אל יעקב
את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר
באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם שכם:
ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבתיהם
ולא רדפו אחרי בני יעקב: ויבא יעקב לוזה אשר
בארץ כנען היא בית אל הוא וכל העם אשר עמו: ויבן
שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו
האלהים בברחו מפני אחיו: ותמת דברה מינקת רבקה
ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון ויקרא שמו אלון
בכות: וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו
מפדן ארם ויברך אתו: ויאמר לו אלהים שמך יעקב
לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך
ויקרא את שמו ישראל: ויאמר לו אלהים אני אל שדי
פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלציך
יצאו: ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך
אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ: ויעל מעליו
אלהים במקום אשר דבר אתו: ויצב יעקב מצבה
במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך
ויצק עליה שמן: ויקרא יעקב את שם המקום אשר
דבר אתו שם אלהים בית אל: ויסעו מבית אל ויהי
עוד כברת הארץ לבא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדה
בלדתה: ויהי בהקשתה בלדתה ותאמר לה המילדת
אל תיראי כי גם זה לך בן: ויהי בצאת נפשה כי
מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין:
ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה היא בית לחם: ויצב
יעקב מצבה על קברתה היא מצבת קברת רחל עד
היום: ויסע ישראל ויט אהלה מהלאה למגדל
עדר: ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא וילך ראובן
וישכב את בלהה פלגש אביו וישמע ישראל ויהין

בני יעקב שנים עשר: בני לאה בכור יעקב ראובן וש
ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולן: בני רחל יוסף
ובנימן: ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי: ובני זלפה
שפחת לאה גד ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן
ארם: ויבא אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע היא
חברון אשר גר שם אברהם ויצחק: ויהיו ימי יצחק
מאת שנה ושמנים שנה: ויגוע יצחק וימת ויאסף אל
עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו:
ואלה תלדת עשו הוא אדום: עשו לקח את נשיו מבנות
כנען את עדה בת אילון החתי ואת אהליבמה בת ענה
בת צבעון החוי: ואת בשמת בת ישמעאל אחות נביות:
ותלד עדה לעשו את אליפז ובשמת ילדה את רעואל:
ואהליבמה ילדה את יעוש ואת יעלם ואת קרח אלה בני
עשו אשר ילדו לו בארץ כנען: ויקח עשו את נשיו ואת
בניו ואת בנתיו ואת כל נפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל
בהמתו ואת כל קנינו אשר רכש בארץ כנען וילך אל
ארץ מפני יעקב אחיו: כי היה רכושם רב משבת יחדו
ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת אתם מפני מקניהם: וישב
עשו בהר שעיר עשו הוא אדום: ואלה תלדות
עשו אבי אדום בהר שעיר: אלה שמות בני עשו אליפז
בן עדה אשת עשו רעואל בן בשמת אשת עשו: ויהיו
בני אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז: ותמנע היתה
פילגש לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את עמלק אלה
בני עדה אשת עשו: אלה בני רעואל נחת וזרח שמה
ומזה אלה היו בני בשמת אשת עשו: ואלה היו בני אה
אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד לעשו
את יעוש ואת יעלם ואת קרח: אלה אלופי בני עשו בני
אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו
אלוף קנז: אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה

אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני עדה: ואלה בני רעואל בן
עשו אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה אלו
אלופי רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו:
ואלה בני אהליבמה אשת עשו אלוף יעוש אלוף יעלם
אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה בת ענה אשת עשו: אלה
בני עשו ואלה אלופיהם הוא אדום: אלה בני שע
שעיר החרי ישבי הארץ לוטן ושובל וצבעון וענה:
ודישן ואצר ודישן אלה אלופי החרי בני שעיר בארץ
אדום: ויהיו בני לוטן חרי והימם ואחות לוטן תמנע:
ואלה בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם: ואלה
בני צבעון ואיה וענה הוא ענה אשר מצא את הימם
במדבר ברעתו את החמרים לצבעון אביו: ואלה בני ענה
דישן ואהליבמה בת ענה: ואלה בני דישן חמדן ואשבן
ויתרן וכרן: אלה בני אצר בלהן וזעון ועקן: אלה בני
דישן עוץ וארן: אלה אלופי החרי אלוף לוטן אלוף
שובל אלוף צבעון אלוף ענה: אלוף דישן אלוף אצר
אלוף דישן אלה אלופי החרי לאלופיהם בארץ שעיר:
ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני
מלך מלך לבני ישראל: וימלך באדום בלע בן בעור
ושם עירו דנהבה: וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן
זרח מבצרה: וימת יובב וימלך תחתיו חשם מארץ
התימני: וימת חשם וימלך תחתיו הדד בן בדד המכה
את מדין בשדה מואב ושם עירו עוית: וימת הדד
וימלך תחתיו שמלה ממשרקה: וימת שמלה וימלך
תחתיו שאול מרחבות הנהר: וימת שאול וימלך תחתיו
בעל חנן בן עכבור: וימת בעל חנן בן עכבור וימלך
תחתיו הדר פעו עירו ושם אשתו מהיטבאל בת מ
מטרד בת מי זהב: ואלה שמות אלופי עשו
למשפחתם למקמתם בשמתם אלוף תמנע אלוף

עלוה אלוף יתת: אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף
פינן: אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף מגדיאל
אלוף עירם אלה אלופי אדום למשבתם בארץ אחזתם
הוא עשו אבי אדום: פ

וישב

יעקב בארץ מ
מגורי אביו בא
בארץ כנען: אלה
תלדות יעקב יוסף
בן שבע עשרה
שנה היה רעה
את אחיו בצאן
והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף
את דבתם רעה אל אביהם: וישראל אהב את יוסף מכל
בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים: ויראו
אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא
יכלו דברו לשלם: ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו וי
ויוספו עוד שנא אתו: ויאמר אליהם שמעו נא החלום
הזה אשר חלמתי: והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך
השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה: והנה תסבינה א
אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי: ויאמרו לו אחיו המל
תמלך עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו עוד שנא
אתו על חלמתיו ועל דבריו: ויחלם עוד חלום אחר ויספר
אתו לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש
והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי: ויספר אל
אביו ואל אחיו ויגער בו אביו ויאמר לו מה החלום
הזה אשר חלמת הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להש
להשתחות לך ארצה: ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את
הדבר: פ וילכו אחיו לרעות את צאן אביהם

בשכם: ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים בשכם
לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני: ויאמר לו לך נא
ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשבני דבר
וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה: וימצאהו איש
והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש:
ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי איפה הם
רעים: ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים
נלכה דתינה וילך יוסף אחר אחיו וימצאם בדתן: וי
ויראו אתו מרחק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו
להמיתו: ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה
בא: ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הברות ואמרנו
חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו: וישמע ר
ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש: ויאמר
אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור
הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו
מידם להשיבו אל אביו: ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו נ
ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר
עליו: ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור רק אין בו מ
מים: וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה
ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים
נכאת וצרי ולוט הולכים להוריד מצרימה: ויאמר
יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו
את דמו: לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל
תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו: ויעברו אנ
אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן ה
הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף
ויביאו את יוסף מצרימה: וישב ראובן אל הבור והנה
אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו: וישב אל אחיו ויאמ
הילד איננו ואני אנה אני בא: ויקחו את כתנת יוסף

וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם: וישלחו את
כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר
נא הכתנת בנך היא אם לא: ויכירה ויאמר כתנת בני חיה רעה
אכלתהו טרף טרף יוסף: ויקרע יעקב שמלתיו וישם
שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים: ויקמו כל בניו
וכל בנתיו לנחמו וימאן להתנחם ויאמר כי ארד אל
בני אבל שאלה ויבך אתו אביו: והמדנים מכרו אתו
אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים:
ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש
עדלמי ושמו חירה: וירא שם יהודה בת איש כנעני
ושמו שוע ויקחה ויבא אליה: ותהר ותלד בן ויקרא
את שמו ער: ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו אונן:
ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב
בלדתה אתו: ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה
תמר: ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימיתהו
יהוה: ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם
אתה והקם זרע לאחיך: וידע אונן כי לא לו יהיה
הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבל
לבלתי נתן זרע לאחיו: וירע בעיני יהוה אשר
עשה וימת גם אתו: ויאמר יהודה לתמר כלתו
שבי אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני כי אמר
פן ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר ותשב בית
אביה: וירבו הימים ותמת בת שוע אשת יהודה
וינחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחירה רעהו
העדלמי תמנתה: ויגד לתמר לאמר הנה חמיך
עלה תמנתה לגז צאנו: ותסר בגדי אלמנותה
מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים
אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא
לא נתנה לו לאשה: ויראה יהודה ויחשבה לזונה

כי כסתה פניה: ויט אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא
אליך כי לא ידע כי כלתו היא ותאמר מה תתן לי כי
תבוא אלי: ויאמר אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן
ותאמר אם תתן ערבון עד שלחך: ויאמר מה הערבון
אשר אתן לך ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר בידך
ויתן לה ויבא אליה ותהר לו: ותקם ותלך ותסר צעיפה
מעליה ותלבש בגדי אלמנותה: וישלח יהודה את
גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד
האשה ולא מצאה: וישאל את אנשי מקמה לאמר
איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו לא היתה
בזה קדשה: וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה
וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה קדשה:
ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי
את הגדי הזה ואתה לא מצאתה: ויהי כמשלש
חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם
הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף:
הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר
אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת וה
והפתילים והמטה האלה: ויכר יהודה ויאמר צדקה
ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד
לדעתה: ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה:
ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר על ידו
שני לאמר זה יצא ראשנה: ויהי כמשיב ידו והנה
יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו
פרץ: ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני ויקרא
שמו זרח: ויוסף הורד מצרימה ויקנהו
פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי
מיד הישמעאלים אשר הורדהו שמה: ויהי
יהוה את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו

המצרי: וירא אדניו כי יהוה אתו וכל אשר הוא עשה
יהוה מצליח בידו: וימצא יוסף חן בעיניו וישרת
אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו: ויהי מ
מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל אשר יש לו ויברך
יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת יהוה בכל
אשר יש לו בבית ובשדה: ויעזב כל אשר לו ביד
יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא
אוכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה:

ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את
עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי: וימאן ויאמר
אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה
בבית וכל אשר יש לו נתן בידי: איננו גדול בבית
הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך
באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדלה הזאת ת
וחטאתי לאלהים: ויהי כדברה אל יוסף יום יום
ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה: ויהי
כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין
איש מאנשי הבית שם בבית: ותתפשהו בבגדו
לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא
ויצא החוצה: ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס
החוצה: ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר
ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי
לשכב עמי ואקרא בקול גדול: ויהי כשמעו כי
הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא
החוצה: ותנח בגדו אצלה עד בוא אדניו אל ביתו:
ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד
העברי אשר הבאת לנו לצחק בי: ויהי כהרימי
קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה: ויהי
כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו

לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו: ויקח
אדני יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר
אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר: ויהי יהוה
את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו בעיני שר בית הסהר:
ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר
בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה:
אין שר בית הסהר ראה את כל מאומה בידו באשר
יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח: ויהי
אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך מצרים
והאפה לאדניהם למלך מצרים: ויקצף פרעה על
שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האופים: ויתן
אתם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסהר מקום
אשר יוסף אסור שם: ויפקד שר הטבחים את יוסף
אתם וישרת אתם ויהיו ימים במשמר: ויחלמו
חלום שניהם איש חלמו בלילה אחד איש כפתרון
חלמו המשקה והאפה אשר למלך מצרים אשר
למלך מצרים אשר אסורים בבית הסהר: ויבא אליו
אליהם יוסף בבקר וירא אתם והנם זעפים: וישאל
את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו ל׳
לאמר מדוע פניכם רעים היום: ויאמרו אליו חלום
חלמנו ופתר אין אתו ויאמר אלהם יוסף הלוא
לאלהים פתרונים ספרו נא לי: ויספר שר המשקים
את חלמו ליוסף ויאמר לו בחלמי והנה גפן לפני:
ובגפן שלשה שריגים והיא כפרחת עלתה נצה
הבשילו אשכלתיה ענבים: וכוס פרעה בידי ואקח
את הענבים ואשחט אתם אל כוס פרעה ואתן את
הכוס על כף פרעה: ויאמר לו יוסף זה פתרנו ע
שלשת השריגים שלשת ימים הם: בעוד שלשת
ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך

ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית
משקהו: כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך ועשית נא
עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית
הזה: כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי
מאומה כי שמו אתי בבור: וירא שר האפים כי טוב
פתר ויאמר אל יוסף אף אני בחלמי והנה שלשה סלי
חרי על ראשי: ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה
אפה והעוף אכל אתם מן הסל מעל ראשי: ויען יוסף
ויאמר זה פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם:
בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה
אותך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך: ויהי ביום
השלישי יום הלדת פרעה ויעש משתה לכל עבדיו את
וישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האפים בתוך
עבדיו: וישב את שר המשקים על משקהו ויתן את
הכוס על כף פרעה: ואת שר האפים תלה כאשר פתר
להם יוסף: ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו:

ויהי
מקץ שנתים ימים
ופרעה חלם והנה
עמד על היאר:
והנה מן היאר עלת
שבע פרות יפות
מראה ובריאת בשר
ותרעינה באחו: והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן
מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות
על שפת היאר: ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקת
הבשר את שבע הפרות יפת המראה והבריאת וייקץ
פרעה: ויישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה

אחד בריאות וטבות: והנה שבע שבלים דקות ושדופת קדים
צמחות אחריהן: ותבלענה השבלים הדקות את שבע
השבלים הבריאות והמלאות וייקץ פרעה והנה חלום:
ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטמי מצ
מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין
פותר אותם לפרעה: וידבר שר המשקים את פרעה
לאמר את חטאי אני מזכיר היום: פרעה קצף על עבדיו
ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים ב:
ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש כפתרון חלמו
חלמנו: ושם אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר ר
לו ויפתר לנו את חלמתינו איש כחלמו פתר: ויהי כא
כאשר פתר לנו כן היה אתי השיב על כני ואתו תלה: ו:
וישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח
ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה: ויאמר פרעה אל יוסף
חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר
תשמע חלום לפתר אתו: ויען יוסף את פרעה לאמר
בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה: וידבר פרעה
אל יוסף בחלמי הנני עמד על שפת היאר: והנה מן הי
היאר עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה ה
באחו: והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות
תאר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה בכל ארץ מצרים
לרע: ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות
הראשנות הבריאת: ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו
אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ: וארא
בחלמי והנה שבע שבלים עלת בקנה אחד מלאת וטבת:
והנה שבע שבלים צנמות דקות שדפות קדים צמחות
אחריהם: ותבלען השבלים הדקות את שבע השבלים ב
הטבת ואמר אל החרטמים ואין מגיד לי: ויאמר
יוסף אל פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר

האלהים עשה הגיד לפרעה: שבע פרות הטבת שבע :
שנים הנה ושבע השבלים הטבת שבע שנים הנה חלום
אחד הוא: ושבע הפרות הרקות והרעות העלת אחריהן
שבע שנים הנה ושבע השבלים הרקות שדפת הקדים
יהיו שבע רעב: הוא הדבר אשר דברתי אל פרעה אשר
האלהים עשה הראה את פרעה: הנה שבע שנים
באות שבע גדול בכל ארץ מצרים: וקמו שבע שני
רעב אחריהן ונשכח כל השבע בארץ מצרים וכלה
הרעב את הארץ: ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב
ההוא אחרי כן כי כבד הוא מאד: ועל השנות החלום אל
פרעה פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים וממהר
האלהים לעשתו: ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם
וישיתהו על ארץ מצרים: יעשה פרעה ויפקד
פקידים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני
השבע: ויקבצו את כל אכל השנים הטבת הבאות
האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל בערים ושמרו:
והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיין
בארץ מצרים ולא תכרת הארץ ברעב: וייטב הדבר
בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו: ויאמר פרעה אל עבדיו
הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו: ויאמר פרעה
אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון
וחכם כמוך: אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי
רק הכסא אגדל ממך: ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי
אתך על כל ארץ מצרים: ויסר פרעה את טבעתו מעל
ידו ויתן אתה על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש וישם
רביד הזהב על צוארו: וירכב אתו במרכבת המשנה
אשר לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל ארץ:
מצרים: ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך
לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים:

ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת בת
פוטיפרע כהן און לאשה ויצא יוסף על ארץ מצרים: ויוסף
בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא
יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים: ותעש הארץ
בשבע שני השבע לקמצים: ויקבץ את כל אכל שבע שנים
אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל בערים אכל שדה העיר
אשר סביבתיה נתן בתוכה: ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה
מאד עד כי חדל לספר כי אין מספר: וליוסף ילד שני בנים
בטרם תבא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת פטיפרע
כהן און: ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני
אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי: ואת שם השני
קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי: ותכלינה
שבע שני השבע אשר היה בארץ מצרים: ותחלינה
שבע שני הרעב לבא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל
הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם: ותרעב כל ארץ
מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה
לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו: והרעב
היה על כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם
וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים: וכל הארץ
באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ:
וירא יעקב כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה
תתראו: ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו
שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות: וירדו אחי
יוסף עשרה לשבר בר ממצרים: ואת בנימין אחי יוסף
לא שלח יעקב את אחיו כי אמר פן יקראנו אסון: ויבאו
בני ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען:
ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם
הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה: וירא
יוסף את אחיו ויכרם ויתנכר אליהם וידבר אתם קש

קשות ויאמר אלהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען
לשבר אכל: ויכר יוסף את אחיו והם לא הכרהו: ויזכר
יוסף את החלמות אשר חלם להם ויאמר אלהם מרגלים
אתם לראות את ערות הארץ באתם: ויאמרו אליו לא
אדני ועבדיך באו לשבר אכל: כלנו בני איש אחד
נחנו כנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים: ויאמר
אלהם לא כי ערות הארץ באתם לראות: ויאמרו שנים
עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש אחד בארץ כנען
והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו: ויאמר אלהם
יוסף הוא אשר דברתי אלכם לאמר מרגלים אתם: בזאת
תבחנו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן
הנה: שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם האסרו
ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם לא חי פרעה כי מרגלים
אתם: ויאסף אתם אל משמר שלשת ימים: ויאמר אלהם
יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים אני ירא:
אם כנים אתם אחיכם אחד יאסר בבית משמרכם ואתם
לכו הביאו שבר רעבון בתיכם: ואת אחיכם הקטן תביאו
אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו כן: ויאמרו
איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר
ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן
באה אלינו הצרה הזאת: ויען ראובן אתם לאמר הלא
אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם
וגם דמו הנה נדרש: והם לא ידעו כי שמע יוסף כי
המליץ בינתם: ויסב מעליהם ויבך וישב אלהם וידבר
אלהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אתו לעיניהם: ויצו
יוסף וימלאו את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש
אל שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן: וישאו
את שברם על חמריהם וילכו משם: ויפתח האחד את
שקו לתת מספוא לחמרו במלון וירא את כספו והנה

הוא בפי אמתחתו: ויאמר אל אחיו הושב כספי וגם הנה
באמתחתי ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה
זאת עשה אלהים לנו: ויבאו אל יעקב אביהם ארצה
כנען ויגידו לו את כל הקרת אתם לאמר: דבר האיש
אדני הארץ אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים את הארץ:
ונאמר אליו כנים אנחנו לא היינו מרגלים: שנים
עשר אנחנו אחים בני אבינו האחד איננו והקטן היום
את אבינו בארץ כנען: ויאמר אלינו האיש אדני הארץ
בזאת אדע כי כנים אתם אחיכם האחד הניחו אתי ואת
רעבון בתיכם קחו ולכו: והביאו את אחיכם הקטן אלי
ואדעה כי לא מרגלים אתם כי כנים אתם את אחיכם אתן
לכם ואת הארץ תסחרו: ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש
צרור כספו בשקו ויראו את צררות כספיהם המה
ואביהם ויראו: ויאמר אלהם יעקב אביהם אתי
שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימן תקחו
עלי היו כלנה: ויאמר ראובן אל אביו לאמר את שני בני
תמית אם לא אביאנו אליך תנה אתו על ידי ואני אשיבנו
אליך: ויאמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו
נשאר וקראהו אסון בדרך אשר תלכו בה והורדתם את
שיבתי ביגון שאלה: והרעב כבד בארץ: ויהי כאשר
כלו לאכל את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר
אלהם אביהם שבו שברו לנו מעט אכל: ויאמר אליו
לאמר
יהודה העד העד בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי
אחיכם אתכם: אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה
ונשברה לך אכל: ואם אינך משלח לא נרד כי האיש
אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם: ויאמר
ישראל למה הרעתם לי להגיד לאיש העוד לכם אח:
ויאמרו שאול שאל האיש לנו ולמולדתנו לאמר
העוד אביכם חי היש לכם אח ונגד לו על פי הדברים

האלה הידוע נדע כי יאמר הורידו את אחיכם: ויאמר
יהודה אל ישראל אביו שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה
ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו: אנכי א
ערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו אליך והצגתיו
לפניך וחטאתי לך כל הימים: כי לולא התמהמהנו כי
עתה שבנו זה פעמים: ויאמר אליהם ישראל אביהם
אם כן איפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו
לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים
ושקדים: וכסף משנה קחו בידכם ואת הכסף המושב
בפי אמתחתיכם תשיבו בידכם אולי משגה הוא: ואת
אחיכם קחו וקומו שובו אל האיש: ואל שדי יתן לכם
רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין
ואני כאשר שכלתי שכלתי: ויקחו האנשים את המנחה
הזאת ומשנה כסף לקחו בידם ואת בנימן ויקומו
וירדו מצרים ויעמדו לפני יוסף: וירא יוסף אתם
את בנימן ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים
הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים בצהרים:
ויעש האיש כאשר אמר יוסף ויבא האיש את האנשים
ביתה יוסף: וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף ויאמרו
על דבר הכסף השב באמתחתנו בתחלה אנחנו מובאים
להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת אתנו לעבדים
ואת חמרינו: ויגשו אל האיש אשר על בית יוסף וידברו
אליו פתח הבית: ויאמרו בי אדני ירד ירדנו בתחלה
לשבר אכל: ויהי כי באנו אל המלון ונפתחה את אמ
אמתחתינו והנה כסף איש בפי אמתחתו כספנו במש
במשקלו ונשב אתו בידנו: וכסף אחר הורדנו בידנו
לשבר אכל לא ידענו מי שם כספנו באמתחתינו:
ויאמר שלום לכם אל תיראו אלהיכם ואלהי אביכם
נתן לכם מטמון באמתחתיכם כספכם בא אלי

ויוצא אלהם את שמעון: ויבא האיש את האנשים ביתה
יוסף ויתן מים וירחצו רגליהם ויתן מספוא לחמריהם:
ויכינו את המנחה עד בוא יוסף בצהרים כי שמעו כי
שם יאכלו לחם: ויבא יוסף הביתה ויביאו לו את
המנחה אשר בידם הביתה וישתחוו לו ארצה:
וישאל להם לשלום ויאמר השלום אביכם הזקן אשר
אמרתם העודנו חי: ויאמרו שלום לעבדך לאבינו
עודנו חי ויקדו וישתחוו: וישא עיניו וירא את בנימין
אחיו בן אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן אשר אמרתם
אלי ויאמר אלהים יחנך בני: וימהר יוסף כי נכמרו
רחמיו אל אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך
שמה: וירחץ פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם:
וישימו לו לבדו ולהם לבדם ולמצרים האכלים
אתו לבדם כי לא יוכלון המצרים לאכל את העברים
לחם כי תועבה היא למצרים: וישבו לפניו הבכור
כבכרתו והצעיר כצערתו ויתמהו האנשים
איש אל רעהו: וישא משאת מאת פניו אלהם
ותרב משאת בנימן ממשאת כלם חמש ידות וישתו
וישכרו עמו: ויצו את אשר על ביתו לאמר מלא
את אמתחת האנשים אכל כאשר יוכלון שאת ושים
כסף איש בפי אמתחתו: ואת גביעי גביע הכסף תשים
בפי אמתחת הקטן ואת כסף שברו ויעש כדבר יוסף
אשר דבר: הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם:
הם יצאו את העיר לא הרחיקו ויוסף אמר לאשר על
ביתו קום רדף אחרי האנשים והשגתם ואמרת א
אלהם למה שלמתם רעה תחת טובה: הלא זה אשר
ישתה אדני בו והוא נחש ינחש בו הרעתם אשר
עשיתם: וישגם וידבר אלהם את הדברים האלה:
ויאמרו אליו למה ידבר אדני כדברים האלה חלילה

לעבדיך מעשות כדבר הזה: הן כסף אשר מצאנו בפי
אמתחתינו השיבנו אליך מארץ כנען ואיך נגנב
מבית אדניך כסף או זהב: אשר ימצא אתו מעבדיך
ומת וגם אנחנו נהיה לאדני לעבדים: ויאמר גם עתה
כדבריכם כן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד ואתם
תהיו נקיים: וימהרו ויורדו איש את אמתחתו ארצה
ויפתחו איש אמתחתו: ויחפש בגדול החל ובקטן כלה
וימצא הגביע באמתחת בנימן: ויקרעו שמלתם ויעמס
איש על חמרו וישבו העירה: ויבא יהודה ואחיו ביתה
יוסף והוא עודנו שם ויפלו לפניו ארצה: ויאמר להם
יוסף מה המעשה הזה אשר עשיתם הלא ידעתם כי
נחש ינחש איש אשר כמני: ויאמר יהודה מה נאמר
לאדני מה נדבר ומה נצטדק האלהים מצא את עון עב
עבדיך הננו עבדים לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא
הגביע בידו: ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש א
אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו
לשלום אל אביכם: פ

ויגש

אליו יהודה ויאמר
בי אדני ידבר נא
עבדך דבר באזני
אדני ואל יחר אפך
בעבדך כי כמוך
כפרעה: אדני שאל
את עבדיו לאמר
היש לכם אב או אח: ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן ו
וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו
אהבו: ותאמר אל עבדיך הורדהו אלי ואשימה עיני עליו:
ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב

את אביו ומת: ותאמר אל עבדיך אם לא ירד אחיכם הקטן
אתכם לא תספון לראות פני: ויהי כי עלינו אל עבדך
אבי ונגד לו את דברי אדני: ויאמר אבינו שבו שברו לנו
מעט אכל: ונאמר לא נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן
אתנו וירדנו כי לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן
איננו אתנו: ויאמר עבדך אבי אלינו אתם ידעתם כי
שנים ילדה לי אשתי: ויצא האחד מאתי ואמר אך טרף
טרף ולא ראיתיו עד הנה: ולקחתם גם את זה מעם פני
וקרהו אסון והורדתם את שיבתי ברעה שאלה: ועתה
כבאי אל עבדך אבי והנער איננו אתנו ונפשו קש
קשורה בנפשו: והיה כראותו כי אין הנער ומת והורידו
עבדיך את שיבת עבדך אבינו ביגון שאלה: כי ע
עבדך ערב את הנער מעם אבי לאמר אם לא אביא
אביאנו אליך וחטאתי לאבי כל הימים: ועתה ישב
נא עבדך תחת הנער עבד לאדני והנער יעל עם אחיו:
כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן אראה ברע
אשר ימצא את אבי: ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים
עליו ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד איש
אתו בהתודע יוסף אל אחיו: ויתן את קלו בבכי וישמעו
מצרים וישמע בית פרעה: ויאמר יוסף אל אחיו אני
יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו
מפניו: ויאמר יוסף אל אחיו גשו נא אלי ויגשו ויאמר
אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אתי מצרימה: ועתה אל
תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה
שלחני אלהים לפניכם: כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ
ועוד חמש שנים אשר אין חריש וקציר: וישלחני
אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות
לכם לפליטה גדלה: ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה
כי האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו

ומושל בכל ארץ מצרים: מהרו ועלו אל אבי ואמרתם
אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל
מצרים רדה אלי אל תעמד: וישבת בארץ גשן והיית
קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך וצאנך ובקרך וכל
אשר לך: וכלכלתי אתך שם כי עוד חמש שנים רעב
פן תורש אתה וביתך וכל אשר לך: והנה עיניכם
ראות ועיני אחי בנימן כי פי המדבר אליכם: והגדתם
לאבי את כל כבודי במצרים ואת כל אשר ראיתם ומ
ומהרתם והורדתם את אבי הנה: ויפל על צוארי בנימן
אחיו ויבך ובנימן בכה על צואריו: וינשק לכל אחיו ו
ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו: והקל נשמע
בית פרעה לאמר באו אחי יוסף וייטב בעיני פרעה ובעיני
עבדיו: ויאמר פרעה אל יוסף אמר אל אחיך זאת עשו
טענו את בעירכם ולכו באו ארצה כנען: וקחו את
אביכם ואת בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם את טוב ארץ
מצרים ואכלו את חלב הארץ: ואתה צויתה זאת עשו
קחו לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם
ונשאתם את אביכם ובאתם: ועינכם אל תחס על
כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא: ויעשו כן בני
ישראל ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה ויתן להם
צדה לדרך: לכלם נתן לאיש חלפות שמלת ולבנימן
נתן שלש מאות כסף וחמש חלפת שמלת: ול
ולאביו שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב
מצרים ועשר אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו
לדרך: וישלח את אחיו וילכו ויאמר אלהם אל תר
תרגזו בדרך: ויעלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל
יעקב אביהם: ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא
מושל בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין להם:
וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אלהם

וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח
יעקב אביהם: ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי אלכה
ואראנו בטרם אמות: ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא
בארה שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק: ויאמר
אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב יעקב ויאמר
הנני: ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא מרדה
מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם: אנכי ארד עמך
מצרימה ואנכי אעלך גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך:
ויקם יעקב מבאר שבע וישאו בני ישראל את יעקב
אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלת אשר שלח פרעה
לשאת אתו: ויקחו את מקניהם ואת רכושם אשר
רכשו בארץ כנען ויבאו מצרימה יעקב וכל זרעו אתו:
בניו ובני בניו אתו בנתיו ובנות בניו וכל זרעו הביא אתו
מצרימה: ואלה שמות בני ישראל הבאים
מצרימה יעקב ובניו בכר יעקב ראובן: ובני ראובן חנוך
ופלוא וחצרון וכרמי: ובני שמעון ימואל וימין
ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית: ובני לוי
גרשון קהת ומררי: ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ
וזרח וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני פרץ
חצרון וחמול: ובני יששכר תולע ופוה ושמרון: ובני
זבולן סרד ואלון ויחלאל: אלה בני לאה אשר ילדה
ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו
שלשים ושלש: ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן ערי
וארודי ואראלי: ובני אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה
ושרח אחתם ובני בריעה חבר ומלכיאל: אלה בני
זלפה אשר נתן לבן ללאה בתו ותלד את אלה ליעקב
שש עשרה נפש: בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן:
ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת בת
פוטיפרע כהן און את מנשה ואת אפרים: ובני בנימן

בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים וחפים
וארד: אלה בני רחל אשר ילד ליעקב כל נפש ארבעה
עשר: ובני דן חשים: ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר
ושלם: אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו ותלד
את אלה ליעקב כל נפש שבעה: כל הנפש הבאה
ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני יעקב כל
נפש ששים ושש: ובני יוסף אשר ילד לו במצרים
נפש שנים כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה
שבעים: ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף
להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן: ויאסר יוסף
מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו גשנה וירא אליו
ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד: ויאמר ישראל
אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך
חי: ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו אעלה ואגידה
לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אבי אשר בארץ כנען
באו אלי: והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו
וצאנם ובקרם וכל אשר להם הביאו: והיה כי יקרא לכם
פרעה ואמר מה מעשיכם: ואמרתם אנשי מקנה היו
עבדיך מנעורינו ועד עתה גם אנחנו גם אבתינו בע
בעבור תשבו בארץ גשן כי תועבת מצרים כל רעה
צאן: ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרם
וכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן: ומקצה
אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה: ויאמר
פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעה
צאן עבדיך גם אנחנו גם אבתינו: ויאמרו אל פרעה
לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך
כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ
גשן: ויאמר פרעה אל יוסף לאמר אביך ואחיך באו
אליך: ארץ מצרים לפניך היא במיטב הארץ הושב

את אביך ואת אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם
אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על אשר לי: ויבא יוסף
את יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את
פרעה: ויאמר פרעה אל פרעה ימי שני מגורי ש
שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא
השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם: ויברך
יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה: ויושב יוסף את
אביו ואת אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב
הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה: ויכלכל יוסף
את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם לפי הטף:
ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד ותלה ארץ
מצרים וארץ כנען מפני הרעב: וילקט יוסף את כל הכסף
הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שברי ם
ויבא יוסף את הכסף ביתה פרעה: ויתם הכסף מארץ
מצרים ומארץ כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף
לאמר הבה לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס כסף:
ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם
אפס כסף: ויביאו את מקניהם אל יוסף ויתן להם
יוסף לחם בסוסים ובחמורים ובמקנה הצאן ובמקנ ה
הבקר וינהלם בלחם בכל מקניהם בשנה ההוא: ות
ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית ויא
ויאמרו לא נכחד מאדני כי אם תם הכסף ומקנה
הבהמה אל אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם
גויתנו ואדמתנו: למה נמות לעיניך גם אנחנו גם
אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו
ואדמתינו עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות
והאדמה לא תשם: ויקן יוסף את כל אדמת מצרים
לפרעה כי מכרו מצרים איש שדהו כי חזק עליהם
הרעב ותהי הארץ לפרעה: ואת העם העביר אתו ל

לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו: רק אדמת ה
הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו את
חקם אשר נתן להם פרעה על כן לא מכרו את אדמתם: ס
ויאמר יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום ואת א
אדמתכם לפרעה הא לכם זרע וזרעתם את האדמה:
והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה וארבע הידת
יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם ולאשר בבתיכם
ולאכל לטפכם: ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני
אדני והיינו עבדים לפרעה: וישם אתה יוסף לחק
עד היום הזה על אדמת מצרים לפרעה לחמש רק
אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה: וישב ישראל
בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו
מאד: פ

ויחי יעקב בארץ מצרים
שבע עשרה שנה ויהי
ימי יעקב שני חייו שנ
שבע שנים וארבעים
ומאת שנה: ויקרבו
ימי ישראל למות:
ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך
שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל
נא תקברני במצרים: ושכבתי עם אבתי ונשאתני
ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה
כדברך: ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל
על ראש המטה: ויהי אחרי הדברים האלה
ויאמר ליוסף הנה אביך חלה ויקח את שני בניו עמו
את מנשה ואת אפרים: ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך
יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה:

ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז בארץ
כנען ויברך אתי: ויאמר אלי הנני מפרך והרביתיך
ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך
אחריך אחזת עולם: ועתה שני בניך הנולדים לך
בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים
ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי: ומולדתך אשר
הולדת אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם: ס
ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך
בעוד כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך
אפרת היא בית לחם: וירא ישראל את בני יוסף
ויאמר מי אלה: ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר
נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם: ועיני
ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו
וישק להם ויחבק להם: ויאמר ישראל אל יוסף ראה
פניך לא פללתי והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך:
ויוצא יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו ארצה:
ויקח יוסף את שניהם את אפרים בימינו משמאל
ישראל ואת מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש
אליו: וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים
והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש מנשה שכל את ידיו
כי מנשה הבכור: ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר
התהלכו אבתי לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה
אתי מעודי עד היום הזה: המלאך הגאל אתי מכל
רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי
אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ: וירא יוסף
כי ישית אביו יד ימינו על ראש אפרים וירע בעיניו
ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים על
ראש מנשה: ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה
הבכור שים ימינך על ראשו: וימאן אביו ויאמר

ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם
אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים: ויברכם
ביום ההוא לאמר בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים
כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה:
ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים
עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבתיכם: ואני נתתי לך
שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי
ובקשתי: ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו
ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים:
הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם:
ראובן בכורי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת
ויתר עז: פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז
חללת יצועי עלה: שמעון ולוי אחים כלי חמס
מכרתיהם: בסדם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי
כי באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור: ארור אפם כי
עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל:
יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך ישתחוו
לך בני אביך: גור אריה יהודה מטרף בני עלית כרע
רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו: לא יסור שבט מיהוד ה
ומחקק מבין רגליו עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים:
אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו
ובדם ענבים סותה: חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחל ב:
זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אנית וירכתו
על צידן: יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים:
וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו
לסבל ויהי למס עבד: דן ידין עמו כאחד שבטי
ישראל: יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח הנשך
עקבי סוס ויפל רכבו אחור: לישועתך קויתי יהוה:
גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב: מאשר

שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך: נפתלי אילה
שלחה הנתן אמרי שפר: בן פרת יוסף בן פרת
עלי עין בנות צעדה עלי שור: וימררהו ורבו וישטמהו
בעלי חצים: ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו מידי
אביר יעקב משם רעה אבן ישראל: מאל אביך ויעזרך
ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת
תחת ברכת שדים ורחם: ברכת אביך גברו על ברכת הורי
עד תאות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר
אחיו: בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב
יחלק שלל: כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת
אשר דבר להם אביהם ויברך אתם איש אשר כברכתו
ברך אתם: ויצו אתם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי
קברו אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרן
החתי: במערה אשר בשדה המכפלה אשר על פני
ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה מאת
עפרן החתי לאחזת קבר: שמה קברו את יצחק ואת
רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה: מקנה השדה
והמערה אשר בו מאת בני חת: ויכל יעקב לצות את
בניו ויאסף רגליו אל המטה ויגוע ויאסף אל עמיו:
ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו וישק לו: ויצו יוסף
את עבדיו את הרפאים לחנט את אביו ויחנטו
הרפאים את ישראל: וימלאו לו ארבעים יום כי
כן ימלאו ימי החנטים ויבכו אתו מצרים שבעים יום:
ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה
לאמר אם נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא באזני
פרעה לאמר: אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת
בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני
ועתה אעלה נא ואקברה את אבי ואשובה: ויאמר
פרעה עלה וקבר את אביך כאשר השביעך: ויעל

יוסף לקבר את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני
ביתו וכל זקני ארץ מצרים: וכל בית יוסף ואחיו ובית
אביו רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן:
ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה כבד מאד:
ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו שם
מספד גדול וכבד מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים:
וירא יושב הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד
ויאמרו אבל כבד זה למצרים על כן קרא שמה אבל
מצרים אשר בעבר הירדן: ויעשו בניו לו כן כאשר צום:
וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת
שדה המכפלה אשר קנה אברהם את השדה לאחזת
קבר מאת עפרן החתי על פני ממרא: וישב יוסף מצ
מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את אביו
אחרי קברו את אביו: ויראו אחי יוסף כי מת אביהם
ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה
אשר גמלנו אתו: ויצוו אל יוסף לאמר אביך צוה
לפני מותו לאמר: כה תאמרו ליוסף אנא שא נא לפשע
אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך ועתה שא נא לפשע
עבדי אלהי אביך ויבך יוסף בדברם אליו: וילכו גם
אחיו ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים: ויאמר
אלהם יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני: ואתם
חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטבה למען עשה
כיום הזה להחית עם רב: ועתה אל תיראו אנכי אכלכל
אתכם ואת טפכם וינחם אותם וידבר על לבם: וישב יוסף
במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאה ועשר שנים:
וירא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן מנשה
ילדו על ברכי יוסף: ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת
ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת
אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: ויש

וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם
והעלתם את עצמתי מזה: וימת יוסף בן מאה ועשר שנים
ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים: חזק

ואלה

שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו
באו: ראובן שמעון לוי ויהודה: יששכר זבולן ובנימן:
דן ונפתלי גד ואשר: ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב
שבעים נפש ויוסף היה במצרים: וימת יוסף וכל אחיו
וכל הדור ההוא: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו
במאד מאד ותמלא הארץ אתם: ויקם מלך חדש
על מצרים אשר לא ידע את יוסף: ויאמר אל עמו
הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו: הבה נתחכמה לו
פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על
שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ: וישימו עליו שרי
מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות לפרעה
את פתם ואת רעמסס: וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן
יפרץ ויקצו מפני בני ישראל: ויעבדו מצרים את בני

ישראל בפרך׃ וימררו את חייהם בעבדה קשה בחמר וב
בלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו
בהם בפרך׃ ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר
שם האחת שפרה ושם השנית פועה׃ ויאמר בילדכן
את העבריות וראיתן על האבנים אם בן הוא והמתן
אתו ואם בת היא וחיה׃ ותיראן המילדת את האלהים ולא
עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים׃ ס
ויקרא מלך מצרים למילדת ויאמר להן מדוע
עשיתן הדבר הזה ותחיין את הילדים׃ ותאמרן המ
המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצרית העבריות
כי חיות הנה בטרם תבוא אלהן המילדת וילדו׃ ויי
אלהים למילדת וירב העם ויעצמו מאד׃ ויהי כי
יראו המילדת את האלהים ויעש להם בתים׃ ויצו פרעה לכל
עמו לאמר כל הבן הילוד היארה תשליכהו וכל הבת
תחיון׃ וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי׃
ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו
שלשה ירחים׃ ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת
גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם
בסוף על שפת היאר׃ ותתצב אחתו מרחק לדעה
מה יעשה לו׃ ותרד בת פרעה לרחץ על היאר
ונערתיה הלכת על יד היאר ותרא את התבה בתוך
הסוף ותשלח את אמתה ותקחה׃ ותפתח ותראהו
את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר
מילדי העברים זה׃ ותאמר אחתו אל בת פרעה
האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק
לך את הילד׃ ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך הע
העלמה ותקרא את אם הילד׃ ותאמר לה בת פרעה
היליכי את הילד הזה והניקהו לי ואני אתן את
שכרך ותקח האשה הילד ותניקהו׃ ויגדל הילד

ותביאהו לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה ויאמר
כי מן המים משיתהו׃ ויהי בימים ההם ויגדל
משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי
מכה איש עברי מאחיו׃ ויפן כה וכה וירא כי אין איש
ויך את המצרי ויטמנהו בחול׃ ויצא ביום השני והנה
שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך׃
ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני אתה
אמר כאשר הרגת את המצרי ויירא משה ויאמר
אכן נודע הדבר׃ וישמע פרעה את הדבר הזה ויבקש
להרג את משה ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ
מדין וישב על הבאר׃ ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה
ותדלנה ותמלאנה את הרהטים להשקות צאן אביהן׃
ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה ויושען וישק את
צאנם׃ ותבאנה אל רעואל אביהן ויאמר מדוע מהרתן
בא היום׃ ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם
דלה דלה לנו וישק את הצאן׃ ויאמר אל בנתיו ואיו
למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם׃ ויואל
משה לשבת את האיש ויתן את צפרה בתו למשה׃
ותלד בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ
נכריה׃ ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך
מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל
שועתם אל האלהים מן העבדה׃ וישמע אלהים
את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את
יצחק ואת יעקב׃ וירא אלהים את בני ישראל וידע
אלהים׃ ומשה היה רעה את צאן יתרו חתנו
כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל
הר האלהים חרבה׃ וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש
מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה
איננו אכל׃ ויאמר משה אסרה נא ואראה את

המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה: וירא יהוה כי
סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה
משה ויאמר הנני: ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל
רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא:
ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי
יעקב ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים: ויאמר
יהוה ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם
שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו: וארד להצילו
מיד מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה
ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי
והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי: ועתה הנה צעקת בני
ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים
לחצים אתם: ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את
עמי בני ישראל ממצרים: ויאמר משה אל האלהים מי
אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצר
ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך
בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על
ההר הזה: ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני
ישראל ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו
לי מה שמו מה אמר אלהם: ויאמר אלהים אל משה
אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה
שלחני אליכם: ויאמר עוד אלהים אל משה כה
תאמר אל בני ישראל יהוה אלהי אבתיכם אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם
וזה זכרי לדר דר: לך ואספת את זקני ישראל ואמרת
אלהם יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק
ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת העשוי לכם במצרים:
ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני
והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת

חלב ודבש: ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים
ואמרתם אליו יהוה אלהי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה
נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו: ואני
ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה:
ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה
בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם: ונתתי את חן העם הזה בעיני
מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם: ושאלה אשה משכנתה
ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם
ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים: ויען משה ויאמר והן לא
יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך
יהוה: ויאמר אליו יהוה מזה בידך ויאמר מטה: ויאמר
השליכהו ארצה וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינס משה
מפניו: ויאמר יהוה אל משה שלח ידך ואחז בזנבו וישלח
ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו: למען יאמינו כי נראה
אליך יהוה אלהי אבתם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי
יעקב: ויאמר יהוה לו עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו
בחיקו ויוצאה והנה ידו מצרעת כשלג: ויאמר השב ידך
אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצאה מחיקו והנה שבה
כבשרו: והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקל האת
הראשון והאמינו לקל האת האחרון: והיה אם לא יאמינו
גם לשני האתות האלה ולא יאמינו גם לשני האתות האלה
ולא ישמעון לקלך ולקחת ממימי היאר ושפכת היבשה
והיו המים אשר תקח מן היאר והיו לדם ביבשת: ויאמר
משה אל יהוה בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול
גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד
לשון אנכי: ויאמר יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי
ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי יהוה: ועתה
לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר: ויאמר בי
אדני שלח נא ביד תשלח: ויחר אף יהוה במשה ויאמר הלא

הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא
יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו: ודברת אליו ושמת את
הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והוריתי אתכם
את אשר תעשון: ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה
לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח בידך
אשר תעשה בו את האתת: וילך משה וישב אל
יתר חתנו ויאמר לו אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים
ואראה העודם חיים ויאמר יתרו למשה לך לשלום: ויאמר
יהוה אל משה במדין לך שב מצרים כי מתו כל יהוה אל
האנשים המבקשים את נפשך: ויקח משה את אשתו ואת
ואת בניו וירכבם על החמר וישב ארצה מצרים ויקח
משה את מטה האלהים בידו: ויאמר יהוה אל משה
בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המפתים אשר שמתי
בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח — ח
את העם: ואמרת אל פרעה כה אמר יהוה בני בכרי ישראל:
ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי
הרג את בנך בכרך: ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה ויבקש
המיתו: ותקח צפרה צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו
ותאמר כי חתן דמים אתה לי: וירף ממנו אז אמרה חתן
דמים למולת: ויאמר אל אהרן לך לקראת משה
המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו: ויגד משה
לאהרן את כל דברי יהוה אשר שלחו ואת כל האתת אשר
צוהו: וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל:
וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יהוה אל משה ויעש
האתת לעיני העם: ויאמן העם וישמעו כי פקד יהוה את
בני ישראל וכי ראה את ענים ויקדו וישתחוו: ואחר באו
משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר יהוה אלהי ישראל — ל
שלח את עמי ויחגו לי במדבר: ויאמר פרעה מי יהוה
אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל לא ידעתי את

יהוה וגם את ישראל לא אשלח: ויאמרו אלהי העברים
נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה
ליהוה אלהינו פן יפגענו בדבר או בחרב: ויאמר
אלהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפריעו את
העם ממעשיו לכו לסבלתיכם: ויאמר פרעה הן רבים
עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם: ויצו פרעה
ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר: לא
תאספון לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם הם
ילכו וקששו להם תבן: ואת מתכנת הלבנים אשר הם
עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו
כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה
לאלהינו: תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל
ישעו בדברי שקר: ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו
אל העם לאמר כה אמר פרעה אינני נתן לכם תבן: א
אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מ
מעבדתכם דבר: ויפץ העם בכל ארץ מצרים לקשש קש
לתבן: והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר יום ב
ביומו כאשר בהיות התבן: ויכו שטרי בני ישראל אשר
שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם
חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול גם היום: ויבאו שט
שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה
תעשה כה לעבדיך: תבן אין נתן לעבדיך ולבנים
אמרים לנו עשו והנה עבדיך מכים וחטאת עמך:
ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה
נזבחה ליהוה: ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן לכם ותכן
לבנים תתנו: ויראו שטרי בני ישראל אתם ברע לאמר
לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו: ויפגעו את משה
ואת אהרן נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה: ויאמרו — ו
אלהם ירא יהוה עליכם וישפט אשר הבאשתם את

ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב בידם להרגנו:
וישב משה אל יהוה ויאמר אדני למה הרעתה לעם
הזה למה זה שלחתני: ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך
הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך: ויאמר יהוה אל
משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם
וביד חזקה יגרשם מארצו:
פפפ

וידבר

אלהים אל משה
ויאמר אליו אני
יהוה: וארא אל
אברהם אל יצחק
ואל יעקב באל
שדי ושמי יהוה :

לא נודעתי להם: וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את
ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה: וגם אני שמעתי
את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר
את בריתי: לכן אמר לבני ישראל אני יהוה והוצאתי אתכם
מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי
אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים: ולקחתי אתכם
לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יהוה אלהיכם
המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים: והבאתי אתכם אל
הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק
וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני יהוה: וידבר משה
כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומ
ומעבדה קשה: וידבר יהוה אל משה לאמר: בא
דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו:
וידבר משה לפני יהוה לאמר הן בני ישראל לא שמעו
אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים:

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל
פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל מארץ מצרים:
אלה ראשי בית אבתם בני ראובן בכור ישראל חנוך
ופלוא חצרון וכרמי אלה משפחת ראובן: ובני שמעון
ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה
משפחת שמעון: ואלה שמות בני לוי לתלדתם גרשון וקהת
ומררי ושני חיי לוי שבע ושלשים ומאת שנה: בני גרשון
לבני ושמעי למשפחתם: ובני קהת עמרם ויצהר וחברון
ועזיאל ושני חיי קהת שלש ושלשים ומאת שנה: ובני
מררי מחלי ומושי אלה משפחת הלוי לתלדתם: ויקח
עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת
משה ושני חיי עמרם שבע ושלשים ומאת שנה: ובני
יצהר קרח ונפג וזכרי: ובני עזיאל מישאל ואלצפן
וסתרי: ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון
לו לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר
ואת איתמר: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה
משפחת הקרחי: ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל
לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות הלוים
למשפחתם: הוא אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם
הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם: הם
המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל
ממצרים הוא משה ואהרן: ויהי ביום דבר
יהוה אל משה בארץ מצרים: וידבר יהוה
אל משה לאמר אני יהוה דבר אל פרעה מלך
מצרים את כל אשר אני דבר אליך: ויאמר משה
לפני יהוה הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה:
ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים
לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך: אתה תדבר את כל
אשר אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלח את

בני ישראל מארצו: ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את
אתתי ואת מופתי בארץ מצרים: ולא ישמע אלכם פרעה
ונתתי את ידי במצרים והוצאתי את צבאתי את עמי בני
ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים: וידעו מצרים כי
אני יהוה בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני ישר
ישראל מתוכם: ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם
כן עשו: ומשה בן שמנים שנה ואהרן בן שלש ושמנים
שנה בדברם אל פרעה: ויאמר יהוה אל משה ואל
אהרן לאמר: כי ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת
ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי
לתנין: ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה
יהוה וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו
ויהי לתנין: ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו
גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן: וישליכו איש מ
מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה אהרן את מטתם: ויחזק
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה:
ויאמר יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם: לך
אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת
היאר והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך: ואמרת אליו
יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי
ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה: כה אמר יהוה
בזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי מכה במטה אשר בידי
על המים אשר ביאר ונהפכו לדם: והדגה אשר ביאר
תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן היאר:
ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן קח מטך
ונטה ידך על מימי מצרים על נהרתם על יאריהם ועל
אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל
ארץ מצרים ובעצים ובאבנים: ויעשו כן משה ואהרן
כאשר צוה יהוה וירם במטה ויך את המים אשר ביאר

לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם:
והדגה אשר ביאר מתה ויבאש היאר ולא יכלו מצרים
לשתות מים מן היאר ויהי הדם בכל ארץ מצרים: ויעשו כן
חרטמי מצרים בלטיהם ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם
כאשר דבר יהוה: ויפן פרעה ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם
לזאת: ויחפרו כל מצרים סביבת היאר מים לשתות כי
לא יכלו לשתת ממימי היאר: וימלא שבעת ימים אחרי
הכות יהוה את היאר: ויאמר יהוה אל משה
בא אל פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח את עמי
ויעבדני: ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי נגף את כל גבולך
בצפרדעים: ושרץ היאר צפרדעים ועלו ובאו בביתך
ובחדר משכבך ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך
ובמשארותיך: ובכה ובעמך ובכל עבדיך יעלו הצפרדעים:
ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטך
על הנהרת על היארים ועל האגמים והעל את הצפרדעים ב
על האגמים והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים: ויט
אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ
מצרים: ויעשו כן החרטמים בלטיהם ויעלו את הצפרד
הצפרדעים על ארץ מצרים: ויקרא פרעה למשה
ולאהרן ויאמר העתירו אל יהוה ויסר הצפרדעים ממני
ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו ליהוה: ויאמר משה
לפרעה התפאר עלי למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעמך
להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה:
ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין כיהוה
אלהינו: וסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ומעבדיך
ומעמך רק ביאר תשארנה: ויצא משה ואהרן מעם
פרעה ויצעק משה אל יהוה על דבר הצפרדעים אשר
שם לפרעה: ויעש יהוה כדבר משה וימתו הצפרדעים
מן הבתים מן החצרת ומן השדת: ויצברו אתם

חמרים חמרים ותבאש הארץ: וירא פרעה כי היתה הרוחה
והכבד את לבו ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה:
ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את מטך והך את
מטך ויך את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים: ויעשו
כן ויט אהרן את ידו במטהו ויך את עפר הארץ היה כנם בכל
ארץ מצרים: ויעשו כן החרטמים בלטיהם להוציא את
הכנם ולא יכלו ותהי הכנם באדם ובבהמה: ויאמרו החרטמי ם
אל פרעה אצבע אלהים הוא ויחזק לב פרעה ולא שמע
אלהם כאשר דבר יהוה: ויאמר יהוה אל משה
השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה יוצא המימה
ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני: כי אם
אינך משלח את עמי הנני משליח בך ובעבדיך ובעמך
ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמ ה
אשר הם עליה: והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר
עמי עמד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני
יהוה בקרב הארץ: ושמתי פדת בין עמי ובין עמך
למחר יהיה האת הזה: ויעש יהוה כן ויבא ערב כבד ביתה
פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ מ
מפני הערב: ויקרא פרעה אל משה ולאהרן ויאמר
לכו זבחו לאלהיכם בארץ: ויאמר משה לא נכון לעשות
כן כי תועבת מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח את תעבת
מצרים לעיניהם ולא יסקלנו: דרך שלשת ימים נלך
במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו: וי
ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם ליהוה אלהיכם
במדבר רק הרחק לא תרחיקו ללכת העתירו בעדי: ויא
ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה
וסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אל יסף
פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה: ויצא
משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה: ויעש יהוה כדבר משה

ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לא נשאר אחד: ויכבד
פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את העם:
ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת אליו כה אמר
יהוה אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני: כי אם מאן אתה
לשלח ועודך מחזיק בם: הנה יד יהוה הויה במקנך אשר
בשדה בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד:
והפלה יהוה בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות
מכל לבני ישראל דבר: וישם יהוה מועד לאמר מחר יעשה
יהוה הדבר הזה בארץ: ויעש יהוה את הדבר הזה ממחרת וימת
כל מקנה מצרים וממקנה בני ישראל לא מת אחד: וישלח פרעה
והנה לא מת ממקנה ישראל עד אחד ויכבד לב פרעה ולא
שלח את העם: ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן קחו
לכם מלא חפניכם פיח כבשן וזרקו משה השמימה לעיני
פרעה: והיה לאבק על כל ארץ מצרים והיה על האדם ועל
הבהמה לשחין פרח אבעבעת בכל ארץ מצרים: ויקחו את פיח
הכבשן ויעמדו לפני פרעה ויזרק אתו משה השמימה ויהי
שחין אבעבעת פרח באדם ובבהמה: ולא יכלו החרטמים לעמד
לפני משה מפני השחין כי היה השחין בחרטמים ובכל מצרים:
ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל
משה: ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב
לפני פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח
את עמי ויעבדני: כי בפעם הזאת אני שלח את כל מגפתי אל
לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ:
כי עתה שלחתי את ידי ואך אתך ואת עמך בדבר ותכחד מן
הארץ: ואולם בעבור זאת העמדתיך בעבור הראתך את
כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ: עודך מסתולל בעמי
לבלתי שלחם: הנני ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד
אשר לא היה כמהו במצרים למן היום הוסדה ועד עתה:
ועתה שלח העז את מקנך ואת כל אשר לך בשדה כל האדם

והבהמה אשר ימצא בשדה ולא יאסף הביתה וירד עליהם הברד
ומתו: הירא את דבר יהוה מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת
מקנהו אל הבתים: ואשר לא שם לבו אל דבר יהוה ויעזב את
עבדיו ואת מקנהו בשדה: ויאמר יהוה אל משה נטה את
ידך על השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על האדם ועל
הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים: ויט משה את
מטהו על השמים ויהוה נתן קלת וברד ותהלך אש ארצה
וימטר יהוה ברד על ארץ מצרים: ויהי ברד ואש מתלקחת
בתוך הברד כבד מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים
מאז היתה לגוי: ויך הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר
בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה הכה הברד
ואת כל עץ השדה שבר: רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל
לא היה ברד: וישלח פרעה ויקרא אל משה ולאהרן ויאמר
ויאמר אלהם חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי הרשעים:
העתירו אל יהוה ורב מהית קלת אלהים וברד ואשלחה אתכם
ולא תספון לעמד: ויאמר אליו משה כצאתי את העיר אפרש
את כפי אל יהוה הקלות יחדלון והברד לא יהיה עוד למען
תדע כי ליהוה הארץ: ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון
מפני יהוה אלהים: והפשתה והשערה נכתה כי השערה
אביב והפשתה גבעל: והחטה והכסמת לא נכו כי אפילת הנה:
ויצא משה מעם פרעה את העיר ויפרש כפיו אל יהוה:
ויחדלו הקלות והברד ומטר לא נתך ארצה: וירא פרעה כי
חדל המטר והברד והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא
ועבדיו: ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר
דבר יהוה ביד משה: פ

ויאמר יהוה אל משה בא אל
פרעה כי אני הכבדתי את
לבו ואת לב עבדיו למען
שתי אתתי אלה בקרבו:

ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת
אתתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני יהוה: ויבא משה ואהרן אל
פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת
לענת מפני שלח עמי ויעבדני: כי אם מאן אתה לשלח את עמי
הנני מביא מחר ארבה בגבלך: וכסה את עין הארץ ולא יוכל
לראות את הארץ ואכל את יתר הפלטה הנשארת לכם מן הברד
ואכל את כל העץ הצמח לכם מן השדה: ומלאו בתיך ובתי כל
עבדיך ובתי כל מצרים אשר לא ראו אבתיך ואבות אבתיך
מיום היותם על האדמה עד היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה:
ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח
את האנשים ויעבדו את יהוה אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים:
ויושב את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו את
יהוה אלהיכם מי ומי ההלכים: ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך
בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג יהוה לנו: ויאמר אלהם
יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד
פניכם: לא כן לכו נא הגברים ועבדו את יהוה כי אתה אתם מבקשים
ויגרש אתם מאת פני פרעה: ויאמר יהוה אל משה נטה
ידך על ארץ מצרים בארבה ויעל על ארץ מצרים ויאכל את
כל עשב הארץ את כל אשר השאיר הברד: ויט משה את
מטהו על ארץ מצרים ויהוה נהג רוח קדים בארץ כל היום
ההוא וכל הלילה הבקר היה ורוח הקדים נשא את הארבה: ויעל
הארבה על כל ארץ מצרים וינח בכל גבול מצרים כבד מאד
לפניו לא היה כן ארבה כמהו ואחריו לא יהיה כן: ויכס את עין כל
הארץ ותחשך הארץ ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ
אשר הותיר הברד ולא נותר כל ירק בעץ ובעשב השדה
בכל ארץ מצרים: וימהר פרעה לקרא למשה ולאהרן ויאמר
חטאתי ליהוה אלהיכם ולכם: ועתה שא נא חטאתי אך הפעם
והעתירו ליהוה אלהיכם ויסר מעלי רק את המות הזה: ויצא
מעם פרעה ויעתר אל יהוה: ויהפך יהוה רוח ים חזק מאד

ויסע את הארבה ויתקעהו ימה סוף לא נשאר ארבה אחד בכל
גבול מצרים: ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל:
ויאמר יהוה אל משה נטה ידך על השמים ויהי חשך
על ארץ מצרים וימש חשך: ויט משה את ידו על השמים ויהי
חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים: לא ראו איש את
אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל היה
אור במושבתם: ויקרא פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את יהוה
רק צאנכם ובקרכם יצג גם טפכם ילך עמכם: ויאמר משה גם
אתה תתן בידנו זבחים ועלות ועשינו ליהוה אלהינו: וגם
מקננו ילך עמנו לא תשאר פרסה כי ממנו נקח לעבד את
יהוה אלהינו ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד באנו ש
שמה: ויחזק יהוה את לב פרעה ולא אבה לשלחם: ויאמר לו
פרעה לך מעלי השמר לך אל תסף ראות פני כי ביום ראתך
פני תמות: ויאמר משה כן דברת לא אסף עוד ראות פניך:
ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל
מצרים אחרי כן ישלח אתכם מזה כשלחו כלה גרש יגרש
אתכם מזה: דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו וא
ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב: ויתן יהוה את חן העם
בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני
עבדי פרעה ובעיני העם: ויאמר משה כה אמר יהוה כ
כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים: ומת כל בכור בארץ מצרים
מבכור פרעה היושב על כסאו עד בכור השפחה אשר אחר הרחים
וכל בכור בהמה: והיתה צעקה גדלה בכל ארץ מצרים אשר
כמהו לא נהיתה וכמהו לא תסף: ולכל בני ישראל לא יחרץ
כלב לשנו למאיש ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה יהוה
בין מצרים ובין ישראל: וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו
לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא
ויצא מעם פרעה בחרי אף: ויאמר יהוה אל משה
לא ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ מצרים:

ומשה ואהרן עשו את כל המפתים האלה לפני פרעה ויחזק
לב פרעה ולא שלח את בני ישראל מארצו: ויאמר
יהוה אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר: החדש הזה
לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: דברו
אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו להם
איש שה לבית אבת שה לבית: ואם ימעט הבית מהיות
משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו במכסת נפשת איש
לפי אכלו תכסו על השה: שה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן
הכבשים ומן העזים תקחו: והיה לכם למשמרת עד
ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת
ישראל בין הערבים: ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזת
ועל המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם: ואכלו את
הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו: אל
תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם צלי אש ראשו על
כרעיו ועל קרבו: ולא תותירו ממנו עד בקר והנתר ממנו עד
בקר באש תשרפו: וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים
נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון
פסח הוא ליהוה: ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה
והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל
אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהוה: והיה הדם
לכם לאת על הבתים אשר אתם שם וראיתי את הדם ופסחתי
עלכם ולא יהיה בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים:
והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם אתו חג ליהוה לדרתיכם
חקת עולם תחגהו: שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום
הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי כל אכל חמץ ונכ
ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד יום
השביעי: וביום הראשון מקרא קדש וביום השביעי
מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך
אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם: ושמרתם

את המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ
מצרים ושמרתם את היום הזה לדרתיכם חקת עולם: בראשן
בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצות יום האחד
ועשרים לחדש בערב: שבעת ימים שאר לא ימצא
בבתיכם כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת
ישראל בגר ובאזרח הארץ: כל מחמצת לא תאכלו בכל
מושבתיכם תאכלו מצות: ויקרא משה לכל
זקני ישראל ויאמר אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם בם
ושחטו הפסח: ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם
אשר בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזת
מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו
עד בקר: ועבר יהוה לנגף את מצרים וראה את הדם
הפתח על המשקוף ועל שתי המזוזת ופסח יהוה על הפסח
ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף: ושמרתם
את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם: והיה כי תבאו
אל הארץ אשר יתן יהוה לכם כאשר דבר ושמרתם
את העבדה הזאת: והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה
העבדה הזאת לכם: ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה
אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים
ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו: וילכו ויעשו
בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואהרן כן עש
עשו: ויהי בחצי הלילה ויהוה הכה כל בכור
בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכור
השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה: ויקם פרעה
לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים ותהי צעקה גדלה
במצרים כי אין בית אשר אין שם מת: ויקרא למשה
ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם
בני ישראל ולכו עבדו את יהוה כדברכם: גם צאנכם גם
בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם גם אתי: ותחזק

מצרים על העם למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו
מתים: וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארתם צררת
בשמלתם על שכמם: ובני ישראל עשו כדבר משה
וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלת: ויהוה נ
נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את
מצרים: ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה
יב כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף: וגם ערב רב עלה
אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד: ויאפו את הבצק אשר
ם הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים
ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם: ומושב בני
ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מא
מאות שנה: ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות
שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות יהוה מארץ
מצרים: ליל שמרים הוא ליהוה להוציאם מארץ מ
מצרים הוא הלילה הזה ליהוה שמרים לכל בני ישראל
לדרתם: ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן זאת
הפסח כל בן נכר לא יאכל בו: וכל עבד איש מקנת
כסף ומלתה אתו אז יאכל בו: תושב ושכיר לא יאכל
בו: בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הבשר
חוצה ועצם לא תשברו בו: כל עדת ישראל יעשו
אתו: וכי יגור אתך גר ועשה פסח ליהוה המול לו כל
זכר ואז יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא יאכל
בו: תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם: ויעשו כ
כל בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואת אהרן כן ע
עשו: ויהי בעצם היום הזה הוציא יהוה את בני ישראל
מארץ מצרים על צבאתם: וידבר יהוה אל משה
לאמר: קדש לי כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל
באדם ובבהמה לי הוא: ויאמר משה אל העם זכור את
היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק

יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ: היום אתם
יוצאים בחדש האביב: והיה כי יביאך יהוה
אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי אשר
נשבע לאבתיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת
את העבדה הזאת בחדש הזה: שבעת ימים תאכל מצות
וביום השביעי חג ליהוה: מצות יאכל את שבעת הימים
ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבולך:
והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יהוה
לי בצאתי ממצרים: והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין
עיניך למען תהיה תורת יהוה בפיך כי ביד חזקה
הוציאך יהוה ממצרים: ושמרת את החקה הזאת
למועדה מימים ימימה: והיה כי יבאך יהוה
אל ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבתיך ונתנה
לך: והעברת כל פטר רחם ליהוה וכל פטר שגר בהמה
אשר יהיה לך הזכרים ליהוה: וכל פטר חמר תפדה בשה
ואם לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה:
והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו
בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים: ויהי כי
הקשה פרעה לשלחנו ויהרג יהוה כל בכור בארץ מ
מצרים מבכר אדם ועד בכור בהמה על כן אני זבח
ליהוה כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה: והיה
לאות על ידכה ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציא
יהוה ממצרים: פ

ויהי בשלח פרעה את העם
ולא נחם אלהים דרך
ארץ פלשתים כי קרוב
הוא כי אמר אלהים
פן ינחם העם בראתם
מלחמה ושבו מצרימה:

ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני יש
ישראל מארץ מצרים: ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי
השבע השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים
אתכם והעליתם את עצמתי מזה אתכם: ויסעו מסכת
ויחנו באתם בקצה המדבר: ויהוה הלך לפניהם יומם
בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר
להם ללכת יומם ולילה: לא ימיש עמוד הענן יומם
ועמוד האש לילה לפני העם: וידבר יהוה אל
משה לאמר: דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי
החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על
הים: ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר
עליהם המדבר: וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם
ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוה
ויעשו כן: ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב
פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי ש
שלחנו את ישראל מעבדנו: ויאסר את רכבו ואת עמו
לקח עמו: ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים
ושלשם על כלו: ויחזק יהוה את לב פרעה מלך מצרים
וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה:
וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל
סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני בעל
צפן: ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה
מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל
אל יהוה: ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים
לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו
ממצרים: הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים
לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו
עבד את מצרים ממתנו במדבר: ויאמר משה אל
העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר

יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תספו
לראתם עוד עד עולם: יהוה ילחם לכם ואתם תחרשון:
ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני
ישראל ויסעו: ואתה הרם את מטך ונטה את ידך על הים
ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה: ואני הנני
מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה
ובכל חילו ברכבו ובפרשיו: וידעו מצרים כי אני יהוה
בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו: ויסע מלאך האלהים
ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד
הענן מפניהם ויעמד מאחריהם: ויבא בין מחנה מצרים
ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה
ולא קרב זה אל זה כל הלילה: ויט משה את ידו על הים
ויולך יהוה את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את
הים לחרבה ויבקעו המים: ויבאו בני ישראל בתוך הים
ביבשה והמים להם חמה מימינם ומשמאלם: וירדפו
מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל
תוך הים: ויהי באשמרת הבקר וישקף יהוה אל מחנה
מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מחנה מצרים: ויסר
את אפן מרכבתיו וינהגהו בכבדת ויאמר מצרים
אנוסה מפני ישראל כי יהוה נלחם להם במצרים:
ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על הים
וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו: ויט
משה את ידו על הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו
ומצרים נסים לקראתו וינער יהוה את מצרים בתוך
הים: וישבו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל
חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד
אחד: ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם
חמה מימינם ומשמאלם: ויושע יהוה ביום ההוא את
ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על

שפת הים: וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה
במצרים וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה
עבדו: אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת
ליהוה ויאמרו לאמר אשירה
ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו
רמה בים עזי וזמרת יה ויהי
לי לישועה זה אלי ואנוהו
אלהי אבי וא רממנהו: יהוה
איש מלחמה יהוה שמו: מ
מרכבת פרעה וחילו ירה בים
ומבחר שלישיו טבעו בים סוף:
תהמת יכסימו ירדו במצולת
כמו אבן: ימינך יהוה נאדרי
בכח ימינך יהוה תרעץ א
אויב: וברב גאונך תהרס
קמיך תשלח חרנך יאכלמו
כקש: וברוח אפך נערמו
מים נצבו כמו נד נזלים קפאו
תהמת בלב ים: אמר אויב
ארדף אשיג אחלק שלל
תמלאמו נפשי אריק חרבי
תורישמו ידי: נשפת ברוחך
כסמו ים צללו כעפרת
במים אדירים: מי כמכה באלים
יהוה מי כמכה נאדר בקדש
נורא תהלת עשה פלא:
נטית ימינך תבלעמו ארץ:
נחית בחסדך עם זו גאלת
נהלת בעזך אל נוה קדשך:

שמעו עמים ירגזון חיל אחז
ישבי פלשת׃ אז נבהלו אלופי
אדום אילי מואב יאחזמו
רעד נמגו כל ישבי כנען׃
תפל עליהם אימתה ופחד
בגדל זרועך ידמו כאבן עד
יעבר עמך יהוה עד יעבר
עם זו קנית׃ תבאמו ות
ותטעמו בהר נחלתך מכון
לשבתך פעלת יהוה מקדש
אדני כוננו ידיך׃ יהוה
ימלך לעלם ועד׃ כי בא סוס
פרעה ברכבו ובפרשיו בים
וישב יהוה עליהם את מי הים ובני ישראל
הלכו ביבשה בתוך הים׃ ותקח מרים הנביאה אחות
אהרן את התף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים
ובמחלת׃ ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה
סוס ורכבו רמה בים׃ ויסע משה את ישראל
מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים
במדבר ולא מצאו מים׃ ויבאו מרתה ולא יכלו לש
לשתות מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה
מרה׃ וילנו העם על משה לאמר מה נשתה׃ ויצעק
אל יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו ה
המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו׃ ויאמר אם
שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו ת
תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה
אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה
רפאך׃ ויבאו אלימה ושם שתים עשרה עינת
מים ושבעים תמרים ויחנו שם על המים׃ ויסעו

מאילם ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין
אילם ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם
מארץ מצרים׃ וילונו כל עדת בני ישראל על משה
ועל אהרן במדבר׃ ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן
מותנו ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר
באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה
להמית את כל הקהל הזה ברעב׃ ויאמר יהוה אל משה
הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם
ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא׃
והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה
על אשר ילקטו יום יום׃ ויאמר משה ואהרן
אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם
מארץ מצרים׃ ובקר וראיתם את כבוד יהוה בשמעו
את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה כי תלינו עלינו׃ ויא
ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם
בבקר לשבע בשמע יהוה את תלנתיכם אשר אתם
מלינם עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה׃
ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל
קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם׃ ויהי כדבר
אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה
כבוד יהוה נראה בענן׃ וידבר יהוה אל משה
לאמר׃ שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אלהם
לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם
וידעתם כי אני יהוה אלהיכם׃ ויהי בערב ותעל השלו
ותכס את המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב ל
למחנה׃ ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק
מחספס דק ככפר על הארץ׃ ויראו בני ישראל ויא
ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא
ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן יהוה לכם

לאכלה: זה הדבר אשר צוה יהוה לקטו ממנו איש לפי
אכלו עמר לגלגלת מספר נפשתיכם איש לאשר
באהלו תקחו: ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה
והממעיט: וימדו בעמר ולא העדיף המרבה
והממעיט לא החסיר איש לפי אכלו לקטו: ויאמר
משה אלהם איש אל יותר ממנו עד בקר: ולא שמעו
אל משה ויותירו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים
ויבאש ויקצף עלהם משה: וילקטו אתו בבקר בבקר
איש כפי אכלו וחם השמש ונמס: ויהי ביום הששי
לקטו לחם משנה שני העמר לאחד ויבאו כל נשיאי
העדה ויגידו למשה: ויאמר אלהם הוא אשר דבר יהוה
שבתון שבת קדש ליהוה מחר את אשר תאפו אפו ואת
אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף הניחו לכם למשמרת
עד הבקר: ויניחו אתו עד הבקר כאשר צוה משה ולא
הבאיש ורמה לא היתה בו: ויאמר משה אכלהו היום
כי שבת היום ליהוה היום לא תמצאהו בשדה: ששת
ימים תלקטהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו: ויהי
ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא מצאו:
ויאמר יהוה אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי
ותורתי: ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם
ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא
איש ממקמו ביום השביעי: וישבתו העם ביום
השביעי: ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא כזרע
גד לבן וטעמו כצפיחת בדבש: ויאמר משה זה הדבר
אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם
למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר
בהוציאי אתכם מארץ מצרים: ויאמר משה אל
אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח
אתו לפני יהוה למשמרת לדרתיכם: כאשר צוה

יהוה אל משה ויניחהו אהרן לפני העדת למשמרת: ובני
ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ
נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען: והעמר
עשרית האיפה הוא: ויסעו כל עדת בני ישראל
ממדבר סין למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין
מים לשתת העם: וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו
מים ונשתה ויאמר להם משה מה תריבון עמדי
מה תנסון את יהוה: ויצמא שם העם למים וילן העם
על משה ויאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית
אתי ואת בני ואת מקני בצמא: ויצעק משה אל יהוה
לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלני: ויאמר
יהוה אל משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני ישראל
ומטך אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת: הנני
עמד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו
ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני
ישראל: ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב
בני ישראל ועל נסתם את יהוה לאמר היש יהוה
בקרבנו אם אין: ויבא עמלק וילחם עם
ישראל ברפידים: ויאמר משה אל יהושע בחר
לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על
ראש הגבעה ומטה האלהים בידי: ויעש יהושע כאשר
אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור
עלו ראש הגבעה: והיה כאשר ירים משה ידו וגבר
ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק: וידי משה
כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה
ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד
ויהי ידיו אמונה עד בא השמש: ויחלש יהושע
את עמלק ואת עמו לפי חרב: ויאמר יהוה אל

משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע כי מחה
אמחה את זכר עמלק מתחת השמים: ויבן משה מזבח
ויקרא שמו יהוה נסי: ויאמר כי יד על כס יה מלחמה
ליהוה בעמלק מדר דר: פ

וישמע

יתרו כהן מדין חתן
משה את כל אשר
עשה אלהים למשה
ולישראל עמו כי
הוציא יהוה את
ישראל ממצרים:

ויקח יתרו חתן משה את צפרה אשת משה אחר שלוחיה:
ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי
בארץ נכריה: ושם האחד אליעזר כי אלהי אבי בעזרי
ויצלני מחרב פרעה: ויבא יתרו חתן משה ובניו וא
ואשתו אל משה אל המדבר אשר הוא חנה שם הר
האלהים: ויאמר אל משה אני חתנך יתרו בא אליך
ואשתך ושני בניה עמה: ויצא משה לקראת חתנו
וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו
האהלה: ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה יהוה
לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את כל התלאה
אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה: ויחד יתרו על כל
הטובה אשר עשה יהוה לישראל אשר הצילו מיד מצרים:
ויאמר יתרו ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים
ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים: עתה
ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים כי בדבר אשר זדו על
עליהם: ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחים לאלהים
ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה
לפני האלהים: ויהי ממחרת וישב משה לשפט את

העם ויעמד העם על משה מן הבקר ועד הערב: וירא חתן
משה את כל אשר הוא עשה לעם ויאמר מה הדבר הזה אשר
אתה עשה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך
מן בקר עד ערב: ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם לדרש
אלהים: כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין
רעהו והודעתי את חקי האלהים ואת תורתיו: ויאמר חתן
משה אליו לא טוב הדבר אשר אתה עשה: נבל תבל גם אתה
גם העם הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר לא תוכל
עשהו לבדך: עתה שמע בקלי איעצך ויהי אלהים
עמך היה אתה לעם מול האלהים והבאת אתה את
הדברים אל האלהים: והזהרתה אתהם את החקים ואת
התורת והודעת להם את הדרך אשר ילכו בה ואת
המעשה אשר יעשון: ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל
יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת עלהם שרי
אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרת: ושפטו
את העם בכל עת והיה כל הדבר הגדל יביאו אליך וכל
הדבר הקטן ישפטו הם והקל מעליך ונשאו אתך: אם
את הדבר הזה תעשה וצוך אלהים ויכלת עמד וגם כל העם
הזה על מקמו יבא בשלום: וישמע משה לקול חתנו וי
ויעש כל אשר אמר: ויבחר משה אנשי חיל מכל יש
ישראל ויתן אתם ראשים על העם שרי אלפים ושרי
מאות שרי חמשים ושרי עשרת: ושפטו את העם בכל
עת את הדבר הקשה יביאון אל משה וכל הדבר הקטן ישפוטו
הם: וישלח משה את חתנו וילך לו אל ארצו:
השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מ
מדבר סיני: ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר
ויחן שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל האלהים ויקרא
אליו יהוה מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגד לבני
ישראל: אתם ראיתם אשר עשיתי במצרים ואשא אתכם

על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: ועתה אם שמוע תשמעו
בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי
כל הארץ: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה
הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: ויבא משה ויקרא לזקני
העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו יהוה:
ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה
וישב משה את דברי העם אל יהוה: ויאמר יהוה אל משה
הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי
עמך וגם בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אל
יהוה: ויאמר״ אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר
וכבסו שמלתם: והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלישי
ירד יהוה לעיני כל העם על הר סיני: והגבלת את העם
סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע
בהר מות יומת: לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה
אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר:
וירד משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו
שמלתם: ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת ימים אל
תגשו אל אשה: ויהי ביום השלישי בהית הבקר ויהי קלת
וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר חזק מאד ויחרד
כל העם אשר במחנה: ויוצא משה את העם לקראת
האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית ההר: והר סיני
עשן כלו מפני אשר ירד עליו יהוה באש ויעל עשנו
כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד: ויהי קול השפר הולך
וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול: וירד יהוה
על הר סיני אל ראש ההר ויקרא יהוה למשה אל ראש
ההר ויעל משה: ויאמר יהוה אל משה רד העד בעם פן
יהרסו אל יהוה לראות ונפל ממנו רב: וגם הכהנים הנגשים
אל יהוה יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה: ויאמר משה אל
יהוה לא יוכל העם לעלות אל הר סיני כי אתה העדתה בנו

לאמר הגבל את ההר וקדשתו: ויאמר אליו יהוה
לך רד ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים והעם אל יהרסו
לעלת אל יהוה פן יפרץ בם: וירד משה אל העם ויאמר
אלהם: וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר:
אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצ
מצרים מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים
על פני: לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים
ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ:
לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל
קנא פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים
לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי:
לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה
את אשר ישא את שמו לשוא: זכור את יום
השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך:
ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה
אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר
בשעריך: כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת
הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על
כן ברך יהוה את יום השבת ויקדשהו: כבד
את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך על האדמה
אשר יהוה אלהיך נתן לך: לא תרצח: לא תנאף:
לא תגנב: לא תענה ברעך עד שקר: לא תחמד
בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו
וחמרו וכל אשר לרעך: וכל העם ראים את
הקולת ואת הלפידים ואת קול השפר ואת ההר עשן
וירא העם וינעו ויעמדו מרחק: ויאמרו אל משה
דבר אתה עמנו ונשמעה ונשמעה ואל ידבר עמנו
אלהים פן נמות: ויאמר משה אל העם אל תיראו
כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה

יראתו על פניכם לבלתי תחטאו: ויעמד העם מרחק
ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים:
ויאמר יהוה אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם
ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם: לא תעשון אתי אלהי
כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם: מזבח אדמה תעשה
לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך את צאנך ואת
בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך
וברכתיך: ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן
גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה: ולא תעלה במעלות
על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו: פפפ

ואלה

המשפטים אשר
תשים לפניהם:
כי תקנה עבד
עברי שש שנים
יעבד ובשבעית
יצא לחפשי חנם:

אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו
עמו: אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה
וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו: ואם אמר
יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא
חפשי: והגישו אדניו אל האלהים והגישו אל הדלת או
אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם:
וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת
העבדים: אם רעה בעיני אדניה אשר לא יעדה והפדה
לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה: ואם לבנו יי
ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה: אם אחרת יקח לו
שארה כסותה וענתה לא יגרע: ואם שלש אלה לא

האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו: ואם אמר
יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא
חפשי: והגישו אדניו אל האלהים והגישו אל הדלת או   או
המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו
לעולם: וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא
כצאת העבדים: אם רעה בעיני אדניה אשר לא יעדה
והפדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה: ואם לבנו
ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה: אם אחרת יקח לו ש
שארה כסותה וענתה לא יגרע: ואם שלש אלה לא יעשה
לה ויצאה חנם אין כסף: מכה איש ומת מות יומת:
ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום
אשר ינוס שמה: וכי יזד איש על רעהו להרגו בע
בערמה מעם מזבחי תקחנו למות: ומכה אביו ואמו
מות יומת: וגנב איש ומכרו ונמצא בידו מות יומת:
וכי יריבון אנשים והכה איש את רעהו באבן או באגרף   ה
ולא ימות ונפל למשכב: אם יקום והתהלך בחוץ על
משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא:
וכי יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו
נקם ינקם: אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו
הוא: וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה
ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה
ונתן בפללים: ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש: עין תחת עין
שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל: כויה תחת כויה
פצע תחת פצע חבורה תחת חבורה: וכי יכה איש
את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו
ישלחנו תחת עינו: ואם שן עבדו או שן אמתו
יפיל לחפשי ישלחנו תחת שנו: וכי יגח שור
את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל
את בשרו ובעל השור נקי: ואם שור נגח הוא מתמול

שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו והמית איש או אשה
השור יסקל וגם בעליו יומת: אם כפר יושת עליו ונתן
פדין נפשו ככל אשר יושת עליו: או בן יגח או בת יגח
כמשפט הזה יעשה לו: אם עבד יגח השור או אמה
כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור יסקל:
וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל
שמה שור או חמור: בעל הבור ישלם כסף ישיב
לבעליו והמת יהיה לו: וכי יגף שור איש את
שור רעהו ומת ומכרו את השור החי וחצו את כספו
וגם את המת יחצון: או נודע כי שור נגח הוא מתמול
מתמול שלשם ולא ישמרנו בעליו שלם ישלם שור
תחת השור והמת יהיה לו: כי יגנב איש שור
או שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת
השור וארבע צאן תחת השה: אם במחתרת ימצא
הגנב והכה ומת אין לו דמים: אם זרחה השמש
עליו דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו:
אם המצא תמצא בידו הגנבה משור עד חמור עד שה
חיים שנים ישלם: כי יבער איש שדה או כרם
ושלח את בעירה ובער בשדה אחר מיטב שדהו
ומיטב כרמו ישלם: כי תצא אש ומצאה
קצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם
המבער את הבערה: כי יתן איש אל רעהו כסף
או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב
ישלם שנים: אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית
אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו: על כל
דבר פשע על שור על חמור על שה על שלמה
על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים
יבא דבר שניהם אשר ירשיען אלהים ישלם שנים
לרעהו: כי יתן איש אל רעהו חמור או שור

או שה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה:
שבעת יהוה תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת
רעהו ולקח בעליו ולא ישלם: ואם גנב יגנב מעמו ישלם
לבעליו: אם טרף יטרף יבאהו עד הטרפה לא ישלם:
וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו
אין עמו שלם ישלם: אם בעליו עמו לא ישלם אם
שכיר הוא בא בשכרו: וכי יפתה איש בתולה אשר
לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה לו לאשה: אם
מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל כמהר הבתולת:
מכשפה לא תחיה: כל שכב עם בהמה מות יומת:
זבח לאלהים יחרם בלתי לבדו: וגר לא תונה ולא
תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים: כל אלמנה
ויתום לא תענון: אם ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק
אלי שמע אשמע צעקתו: וחרה אפי והרגתי אתכם
בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתמים: אם
כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה
לא תשימון עליו נשך: אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא
השמש תשיבנו לו: כי הוא כסותה לבדה הוא שמלתו
לערו במה ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון
אני: אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר: מלאתך
ודמעך לא תאחר בכור בניך תתן לי: כן תעשה לשרך
לצאנך שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו
לי: ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו
לכלב תשלכון אתו: לא תשא שמע שוא אל תשת ידך
עם רשע להית עד חמס: לא תהיה אחרי רבים לרעת
ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים להטת: ודל לא
תהדר בריבו: כי תפגע שור איבך או חמרו תעה
השב תשיבנו לו: כי תראה חמור שנאך רבץ תחת
משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו: לא

תטה משפט אבינך בריבו: מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק
אל תהרג כי לא אצדיק רשע: ושחד לא תקח כי השחד
יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים: וגר לא תלחץ ואתם
ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים: ושש
שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה: והשביעת
תשמטנה ונטשתה ואכלו אבינו עמך ויתרם תאכל
חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך: ששת ימים
תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח
שורך וחמרך וינפש בן אמתך והגר: ובכל אשר
אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו
ולא ישמע על פיך: שלש רגלים תחג לי בשנה: את
חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר
צויתך למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים
ולא יראו פני ריקם: וחג הקציר בכורי מעשיך
אשר תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה באספך
את מעשיך מן השדה: שלש פעמים בשנה יראה
כל זכורך אל פני האדן יהוה: לא תזבח על חמץ דם
זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר: ראשית בכורי אדמ
אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב
אמו: הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך
בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי: השמר מפניו
ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי שמי
בקרבו: כי אם שמע תשמע בקלו ועשית כל אשר
אדבר ואיבתי את איביך וצרתי את צרריך: כי ילך
מלאכי לפניך והביאך אל האמרי והחתי והפרזי והכנ
והכנעני החוי והיבוסי והכחדתיו: לא תשתחוה לאלהי הם
ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם
ושבר תשבר מצבתיהם: ועבדתם את יהוה אלהיכם
וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה מקרבך:

לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא:
את אימתי אשלח לפניך והמתי את כל העם אשר תבא בהם
ונתתי את כל איביך אליך ערף: ושלחתי את הצרעה לפניך
וגרשה את החוי ואת הכנעני ואת החתי מלפניך: לא אגרש נו
מפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חית
השדה: מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת
את הארץ: ושתי את גבלך מים סוף ועד ים פלשתים וממדב
וממדבר עד הנהר כי אתן בידכם את ישבי הארץ וגרשתמו
מפניך: לא תכרת להם ולאלהיהם ברית: לא ישבו בארצך
פן יחטיאו אתך לי כי תעבד את אלהיהם כי יהיה לך
למוקש: ואל משה אמר עלה אל יהוה אתה ואהרן
נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם
מרחק: ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא יגשו והעם
לא יעלו עמו: ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה
ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל
הדברים אשר דבר יהוה נעשה: ויכתב משה את כל דברי
יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתים עשרה
מצבה לשנים עשר שבטי ישראל: וישלח את נערי
בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה
פרים: ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק
על המזבח: ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו
כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע: ויקח משה את הדם
ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה עמ
עמכם על כל הדברים האלה: ויעל משה ואהרן נדב
ואביהוא ושבעים מזקני ישראל: ויראו את אלהי ישראל
ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים
לטהר: ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את
האלהים ויאכלו וישתו: ויאמר יהוה אל משה
עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן וה

והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם: ויקם משה ויהושע
משרתו ויעל משה אל הר האלהים: ואל הזקנים אמר
שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם
מי בעל דברים יגש אלהם: ויעל משה אל ההר ויכס הענן
את ההר: וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת
ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן: ומראה
כבוד יהוה כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל: ויבא
משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום
וארבעים לילה: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר:
דבר אל בני ישראל
ויקחו לי תרומה
מאת כל איש אשר
ידבנו לבו תקחו את
תרומתי: וזאת
התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים: וערת אילים מאדמים וערת תחשים
ועצי שטים: שמן למאר בשמים לשמן המשחה
ולקטרת הסמים: אבני שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן:
ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: ככל אשר אני מראה
אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו:
ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי
רחבו ואמה וחצי קמתו: וצפית אתו זהב טהור מבית
ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב: ויצקת לו ארבע
טבעת זהב ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על
צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית: ועשית בדי
עצי שטים וצפית אתם זהב: והבאת את הבדים בטבעת
על צלעת הארן לשאת את הארן בהם: בטבעת הארן

יהיו הבדים לא יסרו ממנו: ונתת אל הארן את העדת אשר
אתן אליך: ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי
ארכה ואמה וחצי רחבה: ועשית שנים כרבים זהב
מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת: ועשה כרוב
אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת
תעשו את הכרבים על שני קצותיו: והיו הכרבים פרשי
כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם
איש אל אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים: ונתת את
הכפרת על הארן מלמעלה ואל הארן תתן את העדת
אשר אתן אליך: ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל
הכפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון העדת את
כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל: ועשית
שלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה
וחצי קמתו: וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב:
ועשית לו מסגרת טפח סביב ועשית זר זהב למסגרתו
סביב: ועשית לו ארבע טבעת זהב ונתת את הטבעת
על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו: לעמת המסגרת
תהיין הטבעת לבתים לבדים לשאת את השלחן:
ועשית את הבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשא
בם את השלחן: ועשית קערתיו וכפתיו וקשותיו
ומנקיתיו אשר יסך בהן זהב טהור תעשה אתם: ונתת
על השלחן לחם פנים לפני תמיד: ועשית מנרת
זהב טהור מקשה תעשה המנורה ירכה וקנה גביעיה
כפתריה ופרחיה ממנה יהיו: וששה קנים יצאים
מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד ושלשה קני
מנרה מצדה השני: שלשה גבעים משקדים בקנה
האחד כפתר ופרח ושלשה גבעים משקדים בקנה
האחד כפתר ופרח כן לששת הקנים היצאים מן המנרה:
ובמנרה ארבעה גבעים משקדים כפתריה ופרחיה:

וכפתר תחת שני
הקנים ממנ

וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה
לששת הקנים היצאים מן המנרה: כפתריהם וקנתם ממנה
יהיו כלה מקשה אחת זהב טהור: ועשית את נרתיה שבעה
והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה: ומלקחיה ומח
ומחתתיה זהב טהור: ככר זהב טהור יעשה אתה את כל
הכלים האלה: וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה
בהר: ואת המשכן תעשה עשר יריעת שש מ
משזר ותכלת וארגמן ותלעת שני כרבים מעשה
חשב תעשה אתם: ארך היריעה האחת שמנה ועשרים
באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת לכל
היריעת: חמש היריעת תהיין חברת אשה אל אחתה
וחמש יריעת חברת אשה אל אחתה: ועשית ללאת
תכלת על שפת היריעה האחת מקצה בחברת וכן תעשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית: חמשים ללאת
תעשה ביריעה האחת וחמשים ללאת תעשה בקצה
היריעה אשר במחברת השנית מקבילת הללאת אשה
אל אחתה: ועשית חמשים קרסי זהב וחברת את היריעת
אשה אל אחתה בקרסים והיה המשכן אחד:

ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי ע
עשרה יריעת תעשה אתם: ארך היריעה האחת מדה
אחת לעשתי עשרה יריעת: וחברת את חמש היריעת
לבד ואת שש היריעת לבד וכפלת את היריעה הששית
אל מול פני האהל: ועשית חמשים ללאת על שפת היריע ה
האחת הקיצנה בחברת וחמשים ללאת על שפת היריעה
החברת השנית: ועשית קרסי נחשת חמשים והבאת את
הקרסים בללאת וחברת את האהל והיה אחד: וסרח
העדף ביריעת האהל חצי היריעה העדפת תסרח על
אחרי המשכן: והאמה מזה בעדף בארך יריעת האהל
יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה לכסתו: ועשית

שלשים באמה ורחב
ארבע באמה היריעה
האחת

מכסה לאהל ערת אילם מאדמים ומכסה ערת תחשים
מלמעלה: ועשית את הקרשים למשכן עצי
שטים עמדים: עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי
האמה רחב הקרש האחד: שתי ידות לקרש האחד משלבת
אשה אל אחתה כן תעשה לכל קרשי המשכן: ועשית
את הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת נגבה תימנה:
וארבעים אדני כסף תעשה תחת עשרים הקרש שני
אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת
הקרש האחד לשתי ידתיו: ולצלע המשכן השנית
לפאת צפון עשרים קרש: וארבעים אדניהם כסף שני
אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד:
ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה קרשים: ושני קרשים
תעשה למקצעת המשכן בירכתים: ויהיו תאמים
מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת
כן יהיה לשניהם לשני המקצעת יהיו: והיו שמנה
קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני אדנים תחת
הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד: ועשית
בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחד:
וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה:
והבריח התיכן בתוך הקרשים מבריח מן הקצה אל
הקצה: ואת הקרשים תצפה זהב ואת טבעתיהם תעשה
זהב בתים לבריחם וצפית את הבריחם זהב: והקמת את
המשכן כמשפטו אשר הראית בהר: ועשית פרכת
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב
תעשה אתה כרבים: ונתתה אתה על ארבעה עמודי שטים
מצפים זהב וויהם זהב על ארבעה אדני כסף: ונתתה
את הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת את
ארון העדות והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש
הקדשים: ונתת את הכפרת על ארון העדת בקדש ק:

השנית וחמשה
בריחם לקרשי
צלע המשכן

הקדשים: ושמת את השלחן מחוץ לפרכת ואת המנרה
נכח השלחן על צלע המשכן תימנה והשלחן תתן
על צלע צפון: ועשית מסך לפתח האהל תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם:
ועשית למסך חמשה עמודי שטים וצפית אתם זהב
וויהם זהב ויצקת להם חמשה אדני נחשת:
ועשית את המזבח עצי שטים חמש אמות ארך
וחמש אמות רחב רבוע יהיה המזבח ושלש אמות
קמתו: ועשית קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו תהיין
קרנתיו וצפית אתו נחשת: ועשית סירתיו לדשנו
ויעיו ומזרקתיו ומזלגתיו ומחתתיו לכל כליו תעשה
נחשת: ועשית לו מכבר מעשה רשת נחשת ועשית
על הרשת ארבע טבעת נחשת על ארבע קצותיו:
ונתתה אתה תחת כרכב המזבח מלמטה והיתה הרשת עד
חצי המזבח: ועשית בדים למזבח בדי עצי שטים
וצפית אתם נחשת: והובא את בדיו בטבעת והיו הבדים
על שתי צלעת המזבח בשאת אתו: נבוב לחת תעשה
אתו כאשר הראה אתך בהר כן יעשו: ועשית את
חצר המשכן לפאת נגב תימנה קלעים לחצר שש
משזר מאה באמה ארך לפאה האחת: ועמדיו עשרים
ואדניהם עשרים נחשת ווי העמדים וחשקיהם כסף:
וכן לפאת צפון בארך קלעים מאה ארך ועמדו עשרים
ואדניהם עשרים נחשת ווי העמדים וחשקיהם
כסף: ורחב החצר לפאת ים קלעים חמשים אמה
עמדיהם עשרה ואדניהם עשרה: ורחב החצר לפאת
קדמה מזרחה חמשים אמה: וחמש עשרה אמה
קלעים לכתף עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה:
ולכתף השנית חמש עשרה קלעים עמדיהם שלשה
ואדניהם שלשה: ולשער החצר מסך עשרים אמה

תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם
עמדיהם ארבעה ואדניהם ארבעה: כל עמודי החצר
סביב מחשקים כסף וויהם כסף ואדניהם נחשת: ארך
החצר מאה באמה ורחב חמשים בחמשים וקמה
חמש אמות שש משזר ואדניהם נחשת: לכל כלי המשכן
בכל עבדתו וכל יתדתיו וכל יתדת החצר נחשת: פפפ

ואתה תצוה את בני ישראל
ויקחו אליך שמן
זית זך כתית למאור
להעלת נר תמיד:
באהל מועד מחוץ
לפרכת אשר על
העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני
יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל:
ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו
מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא
אלעזר ואיתמר בני אהרן: ועשית בגדי קדש
לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת: ואתה תדבר אל כל
חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי
אהרן לקדשו לכהנו לי: ואלה הבגדים אשר יעשו
חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט
ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי: והם
יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת
השני ואת השש: ועשו את האפד זהב תכלת
וארגמן תולעת שני ושש משזר מעשה חשב:
שתי כתפת חברת יהיה לו אל שני קצותיו וחבר:
וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב

תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר: ולקחת
את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל:
ששה משמותם על האבן האחת ואת שמות הששה
הנותרים על האבן השנית כתולדתם: מעשה חרש אבן
פתוחי חתם תפתח את שתי האבנים על שמת בני ישראל
מסבת משבצות זהב תעשה אתם: ושמת את שתי
האבנים על כתפת האפד אבני זכרן לבני ישראל
ונשא אהרן את שמותם לפני יהוה על שתי כתפיו
לזכרן: ועשית משבצת זהב: ושתי שרשרת
זהב טהור מגבלת תעשה אתם מעשה עבת ונתתה את
שרשרת העבתת על המשבצת: ועשית חשן משפט
מעשה חשב כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר תעשה אתו: רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו: ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטדה וברקת הטור
האחד: והטור השני נפך ספיר ויהלם: והטור השלישי
לשם שבו ואחלמה: והטור הרביעי תרשיש ושהם
וישפה משבצים זהב יהיו במלואתם: והאבנים תהיין
על שמת ״ישראל שתים עשרה על שמתם פתוחי חתם
בני
איש על שמו תהיין לשני עשר שבט: ועשית על
החשן שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור: ועשית
על החשן שתי טבעות זהב ונתת את שתי הטבעות על
שני קצות החשן: ונתתה את שתי עבתת הזהב על
שתי הטבעת אל קצות החשן: ואת שתי קצות שתי
העבתת תתן על שתי המשבצת ונתתה על כתפות
האפד אל מול פניו: ועשית שתי טבעות זהב ושמת
אתם על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר
האפד ביתה: ועשית שתי טבעות זהב ונתתה אתם על
שתי כתפות האפד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו

ממעל לחשב האפד: וירכסו את החשן מטבעתו אל טבעת
האפד בפתיל תכלת להיות על חשב האפד ולא יזח החשן
מעל האפד: ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן
המשפט על לבו בבאו אל הקדש לזכרן לפני יהוה תמיד:
ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים והיו
על לב אהרן בבאו לפני יהוה ונשא אהרן את משפט בני
ישראל על לבו לפני יהוה תמיד: ועשית את מעיל האפד
כליל תכלת: והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב
מעשה ארג כפי תחרא יהיה לו לא יקרע: ועשית על
שוליו רמני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו סביב
ופעמני זהב בתוכם סביב: פעמן זהב ורמון פעמן זהב
ורמון על שולי המעיל סביב: והיה על אהרן לשרת
ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יהוה ובצאתו ולא
ימות: ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו
פתוחי חתם קדש ליהוה: ושמת אתו על פתיל תכלת
והיה על המצנפת אל מול פני המצנפת יהיה: והיה
על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר
יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על
מצחו תמיד לרצון להם לפני יהוה: ושבצת הכתנת
שש ועשית מצנפת שש ואבנט תעשה מעשה רקם:
ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים
ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת: והלבשת אתם
את אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם ומלאת
את ידם וקדשת אתם וכהנו לי: ועשה להם מכנסי בד
לכסות בשר ערוה ממתנים ועד ירכים יהיו: והיו על
אהרן ועל בניו בבאם אל אהל מועד או בגשתם אל
המזבח לשרת בקדש ולא ישאו עון ומתו חקת עולם
לו ולזרעו אחריו: וזה הדבר אשר תעשה להם
לקדש אתם לכהן לי לקח פר אחד בן בקר ואילם שנים

תמימם: ולחם מצות וחלת מצת בלולת בשמן ורקיקי
מצות משחים בשמן סלת חטים תעשה אתם: ונתת אתם
על סל אחד והקרבת אתם בסל ואת הפר ואת שני האילם:
ואת אהרן ואת בניו תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת
אתם במים: ולקחת את הבגדים והלבשת את אהרן את
הכתנת ואת מעיל האפד ואת האפד ואת החשן ואפדת לו
בחשב האפד: ושמת המצנפת על ראשו ונתת את נזר
הקדש על המצנפת: ולקחת את שמן המשחה ויצקת
על ראשו ומשחת אתו: ואת בניו תקריב והלבשתם
כתנת: וחגרת אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם
מגבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם ומלאת יד אהרן
ויד בניו: והקרבת את הפר לפני אהל מועד וסמך
אהרן ובניו את ידיהם על ראש הפר: ושחטת את הפר
לפני יהוה פתח אהל מועד: ולקחת מדם הפר ונתתה
על קרנות המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפך אל
יסוד המזבח: ולקחת את כל החלב המכסה את הקרב
ואת היתרת על הכבד ואת שתי הכלית ואת החלב אשר
עליהן והקטרת המזבחה: ואת בשר הפר ואת ערו ואת
פרשו תשרף באש מחוץ למחנה חטאת הוא: ואת
האיל האחד תקח וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על
ראש האיל: ושחטת את האיל ולקחת את דמו וזרקת
על המזבח סביב: ואת האיל תנתח לנתחיו ורחצת
קרבו וכרעיו ונתת על נתחיו ועל ראשו: והקטרת את
כל האיל המזבחה עלה הוא ליהוה ריח ניחוח אשה
ליהוה הוא: ולקחת את האיל השני וסמך אהרן ובניו
את ידיהם על ראש האיל: ושחטת את האיל ולקחת
מדמו ונתתה על תנוך אזן אהרן ועל תנוך אזן בניו
הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית
וזרקת את הדם על המזבח סביב: ולקחת מן הדם

אשר על המזבח ומשמן המשחה והזית על אהרן ועל
בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו אתו וקדש הוא ובגדיו ובניו
ובגדי בניו אתו: ולקחת מן האיל החלב והאליה ואת החלב
המכסה את הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת
החלב אשר עליהן ואת שוק הימין כי איל מלאים הוא:
וככר לחם אחת וחלת לחם שמן אחת ורקיק אחד מסל
המצות אשר לפני יהוה: ושמת הכל על כפי אהרן ועל
כפי בניו והנפת אתם תנופה לפני יהוה: ולקחת אתם
מידם והקטרת המזבחה על העלה לריח ניחוח לפני יהוה
אשה הוא ליהוה: ולקחת את החזה מאיל המלאים אשר
לאהרן והנפת אתו תנופה לפני יהוה והיה לך למנה:
וקדשת את חזה התנופה ואת שוק התרומה אשר הונף
ואשר הורם מאיל המלאים מאשר לאהרן ומאשר
לבניו: והיה לאהרן ולבניו לחק עולם מאת בני ישראל
כי תרומה הוא ותרומה יהיה מאת בני ישראל מזבחי
שלמיהם תרומתם ליהוה: ובגדי הקדש אשר לאהרן
יהיו לבניו אחריו למשחה בהם ולמלא בם את ידם:
שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל
מועד לשרת בקדש: ואת איל המלאים תקח ובשלת את
בשרו במקום קדש: ואכל אהרן ובניו את בשר האיל
ואת הלחם אשר בסל פתח אהל מועד: ואכלו אתם
אשר כפר בהם למלא את ידם לקדש אתם וזר לא
יאכל כי קדש הם: ואם יותר מבשר המלאים ומן הלחם
עד הבקר ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש הוא:
ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר צויתי אתכה שבעת
ימים תמלא ידם: ופר חטאת תעשה ליום על הכפרים
וחטאת על המזבח בכפרך עליו ומשחת אתו לקדשו:
שבעת ימים תכפר על המזבח וקדשת אתו והיה המזבח
קדש קדשים כל הנגע במזבח יקדש: וזה אשר

תעשה על המזבח כבשים בני שנה שנים ליום תמיד: את
הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין
הערבים: ועשרון סלת בלול בשמן כתית רבע ההין ונסך
רביעית ההין יין לכבש האחד: ואת הכבש השני תעשה
בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכה תעשה לה לריח ניחח
אשה ליהוה: עלת תמיד לדרתיכם פתח אהל מועד
לפני יהוה אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם: ונ
ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי: וקדשתי את
אהל מועד ואת המזבח ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן
לי: ושכנתי בתוך בני ישראל והייתי להם לאלהים: וידעו
כי אני יהוה אלהיהם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים
לשכני בתוכם אני יהוה אלהיהם: ועשית מזבח
מקטר קטרת עצי שטים תעשה אתו: אמה ארכו ואמה
רחבו רבוע יהיה ואמתים קמתו ממנו קרנתיו: וצפית
אתו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ועשית
לו זר זהב סביב: ושתי טבעת זהב תעשה לו מתחת לזרו
על שתי צלעתיו תעשה על שני צדיו והיה לבתים לבדים
לשאת אתו בהמה: ועשית את הבדים עצי שטים וצפית
אתם זהב: ונתתה אתו לפני הפרכת אשר על ארן העדת לפני
הכפרת אשר על העדת אשר אועד לך שמה: והקטיר
עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת
יקטירנה: ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה
קטרת תמיד לפני יהוה לדרתיכם: לא תעלו עליו קטרת
זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו: וכפר אהרן על
קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה
יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים הוא ליהוה:

וידבר יהוה אל משה לאמר:
כי תשא את ראש בני

ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה בפקד אתם
ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם: זה יתנו כל העבר על
הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל
מחצית השקל תרומה ליהוה: כל העבר על הפקדים מבן ע
עשרים שנה ומעלה יתן תרומת יהוה: העשיר לא ירבה
והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את תרומת יהוה ל
לכפר על נפשתיכם: ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל
ונתת אתו על עבדת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון ל
לפני יהוה לכפר על נפשתיכם: וידבר יהוה אל משה
לאמר: ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין
אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים: ורחצו אהרן ובניו
ממנו את ידיהם ואת רגליהם: בבאם אל אהל מועד ירחצו מ
מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה
ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק ע
עולם לו ולזרעו לדרתם: וידבר יהוה אל משה לאמר:
ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור חמש מאות וקנמן
בשם מחציתו חמשים ומאתים וקנה בשם חמשים ומאתים:
וקדה חמש מאות בשקל הקדש ושמן זית הין: ועשית
אתו שמן משחת קדש רקח מרקחת מעשה רקח שמן מ
משחת קדש יהיה: ומשחת בו את אהל מועד ואת ארון
העדת: ואת השלחן ואת כל כליו ואת המנרה ואת כליה
ואת מזבח הקטרת: ואת מזבח העלה ואת כל כליו ואת הכ
הכיור ואת כנו: וקדשת אתם והיו קדש קדשים כל הנגע
בהם יקדש: ואת אהרן ואת בניו תמשח וקדשת אתם לכהן
לי: ואל בני ישראל תדבר לאמר שמן משחת קדש יהיה
זה לי לדרתיכם: על בשר לא ייסך ובמתכנתו לא תעשו (אדם)
כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם: איש אשר ירקח כמהו
ואשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו: ויאמר יהוה
אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה

זכה בד בבד יהיה: ועשית אתה קטרת רקח מעשה רקח ממלח
טהור קדש: ושחקת ממנה הדק ונתתה ממנה לפני העדת
באהל מועד אשר אועד לך שמה קדש קדשים תהיה
לכם: והקטרת אשר תעשה במתכנתה לא תעשו לכם קדש
תהיה לך ליהוה: איש אשר יעשה כמוה להריח בה ונכרת
מעמיו: וידבר יהוה אל משה לאמר: ראה קראתי
בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה: ואמלא אתו רוח
אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה: לחשב מח
מחשבת לעשות בזהב ובנחשת: ובחרשת אבן למלאת
ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכה: ואני הנה נתתי אתו את
אהליאב בן אחיסמך למטה דן ובלב כל חכם לב נתתי חכ
חכמה ועשו את כל אשר צויתך: את אהל מועד ואת
הארן לעדת ואת הכפרת אשר עליו ואת כל כלי האהל:
ואת השלחן ואת כליו ואת המנרה הטהרה ואת כל כליה
ואת מזבח הקטרת: ואת מזבח העלה ואת כל כליו ואת
הכיור ואת כנו: ואת בגדי השרד ואת בגדי הקדש לאהרן
הכהן ואת בגדי בניו לכהן: ואת שמן המשחה ואת קטרת
הסמים לקדש ככל אשר צויתך יעשו: ויאמר
יהוה אל משה לאמר: ואתה דבר אל בני ישראל לאמר
אך את שבתתי תשמרו כי אות הוא ביני וביניכם לדרתיכם
לדעת כי אני יהוה מקדשכם: ושמרתם את השבת כי קדש
היא לכם מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה
ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה: ששת ימים יעשה
מלאכה וביום השביעי שבת שבתון קדש ליהוה כל העשה
מלאכה ביום השבת מות יומת: ושמרו בני ישראל את
השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין
בני ישראל אות היא לעלם כי ששת ימים עשה יהוה
את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:
ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת הע

העדת לחת אבן כתבים באצבע אלהים: וירא העם כי בשש
משה לרדת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו
קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש
אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו: ויאמר
אלהם אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם
ובנתיכם והביאו אלי: ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב
אשר באזניהם ויביאו אל אהרן: ויקח מידם ויצר אתו
בחרט ויעשהו עגל מסכה ויאמרו אלה אלהיך ישראל
אשר העלוך מארץ מצרים: וירא אהרן ויבן מזבח לפנ
ויקרא אהרן ויאמר חג ליהוה מחר: וישכימו ממחרת
ויעלו עלת ויגשו שלמים וישב העם לאכל ושתו
ויקמו לצחק: וידבר יהוה אל משה לך רד כי
שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים: סרו מהר מן הדרך
אשר צויתם עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו לו
ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים:
ויאמר יהוה אל משה ראיתי את העם הזה והנה עם קשה
ערף הוא: ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה
אותך לגוי גדול: ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר
למה יהוה יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים
בכח גדול וביד חזקה: למה יאמרו מצרים לאמר ברעה
הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב
מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך: זכר לאברהם ליצחק
ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם
ארבה את זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר
אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם: וינחם יהוה על
הרעה אשר דבר לעשות לעמו: ויפן וירד משה
מן ההר ושני לחת העדת בידו לחת כתבים משני עבריהם
מזה ומזה הם כתבים: והלחת מעשה אלהים המה והמכתב
מכתב אלהים הוא חרות על הלחת: וישמע יהושע את

קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה:
ויאמר אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה
קול ענות אנכי שמע: ויהי כאשר קרב אל המחנה
וירא את העגל ומחלת ויחר אף משה וישלך מידו את
הלחת וישבר אתם תחת ההר: ויקח את העגל אשר עשו
וישרף באש ויטחן עד אשר דק ויזר על פני המים
וישק את בני ישראל: ויאמר משה אל אהרן מה עשה
לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדלה: ויאמר אהרן
אל יחר אף אדני אתה ידעת את העם כי ברע הוא:
ויאמרו לי עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה
משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו
מה היה לו: ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו לי
ואשלכהו באש ויצא העגל הזה: וירא משה את העם
כי פרע הוא כי פרעה אהרן לשמצה בקמיהם:
ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי ליהוה אלי
ויאספו אליו כל בני לוי: ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי
ישראל שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער
לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו
ואיש את קרבו: ויעשו בני לוי כדבר משה ויפל מן העם
ביום ההוא כשלשת אלפי איש: ויאמר משה מלאו
ידכם היום ליהוה כי איש בבנו ובאחיו ולתת עליכם
היום ברכה: ויהי ממחרת ויאמר משה אל העם אתם
חטאתם חטאה גדלה ועתה אעלה אל יהוה אולי אכפרה
בעד חטאתכם: וישב משה אל יהוה ויאמר אנא חטא
העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב: ועתה אם
תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת:
ויאמר יהוה אל משה מי אשר חטא לי אמחנו מספרי:
ועתה לך נחה את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי
ילך לפניך וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם: ויגף

יהוה את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן:
וידבר יהוה אל משה לך עלה מזה אתה והעם אשר
העלית מארץ מצרים אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם
ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה: ושלחתי לפניך
מלאך וגרשתי את הכנעני האמרי והחתי והפרזי החוי
והיבוסי: אל ארץ זבת חלב ודבש כי לא אעלה בקרבך כי
עם קשה ערף אתה פן אכלך בדרך: וישמע העם את הדבר
הרע הזה ויתאבלו ולא שתו איש עדיו עליו: ויאמר יהוה
אל משה אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחד
אעלה בקרבך וכליתיך ועתה הורד עדיך מעליך ואדעה מה
אעשה לך: ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב: ומשה יקח
את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו
אהל מועד והיה כל מבקש יהוה יצא אל אהל מועד אשר
מחוץ למחנה: והיה כצאת משה אל האהל יקומו כל העם
ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד באו האהלה:
והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל
ודבר עם משה: וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח
האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו: ודבר יהוה
אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב
אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך
האהל: ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי
העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי
ואתה אמרת ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני: ועתה אם
נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך למען
אמצא חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה: ויאמר פני
ילכו והנחתי לך: ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל
תעלנו מזה: ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני
ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם
אשר על פני האדמה: ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר

הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם:
ויאמר הראני נא את כבודך: ויאמר אני אעביר כל טובי
על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את אשר אחן
ורחמתי את אשר ארחם: ויאמר לא תוכל לראות את
פני כי לא יראני האדם וחי: ויאמר יהוה הנה מקום
אתי ונצבת על הצור: והיה בעבר כבדי ושמתיך
בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד עברי: והסרתי
את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו: ויאמר
יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים
וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הרא
הראשנים אשר שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל
הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה
עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל
ירעו אל מול ההר ההוא: ויפסל שני לחת אבנים כרא׳
כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר
צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה
בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה על
פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב
חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחט׳
וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל בני
בנים על שלשים ועל רבעים: וימהר משה ויקד ארצה
וישתחו: ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך
נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו
ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית
נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא נבראו בכל הארץ
ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה
יהוה כי נורא הוא אשר אני עשה עמך: שמר לך את
אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את האמרי
הכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן

תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה
למוקש בקרבך: כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם
תשברון ואת אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל
אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן תכרת ברית ליושב
הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך
ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי
אלהיהן והזנו את בניך אחרי אלהיהן: אלהי מסכה
לא תעשה לך: את חג המצות תשמר שבעת ימים
תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי
בחדש האביב יצאת ממצרים: כל פטר רחם לי וכל מקנך
תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם לא
תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא יראו פני ריקם:
ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובק׳
ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר
חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה
יראה כל זכורך את פני האדן יהוה אלהי ישראל: כי
אוריש גוים מפניך והרחבתי את גבולך ולא יחמד
איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהוה אלהיך
שלש פעמים בשנה: לא תשחט על חמץ דם זבחי
ולא ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך
תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:
ויאמר יהוה אל משה כתב לך את הדברים האלה כי
על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל: ויהי
שם עם יהוה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל
ומים לא שתה ויכתב על הלחת את דברי הברית עשרת
הדברים: ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לחת העדת
ביד משה ברדתו מן ההר ומשה לא ידע כי קרן עור
פניו בדברו אתו: וירא אהרן וכל בני ישראל את משה
והנה קרן עור פניו וייראו מגשת אליו: ויקרא אלהם

משה וישבו אליו אהרן וכל הנשאים בעדה וידבר משה
אלהם: ואחרי כן נגשו כל בני ישראל ויצום את כל אשר
דבר יהוה אתו בהר סיני: ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו
מסוה: ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר את המסוה
עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה:
וראו בני ישראל את פני משה כי קרן עור פני משה
והשיב משה את המסוה על פניו עד באו לדבר אתו:

ויקהל

משה את כל עדת
בני ישראל ויאמר
אלהם אלה הדברים
אשר צוה יהוה
לעשות אתם: ששת
ימים תעשה
מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה
כל העשה בו מלאכה יומת: לא תבערו אש בכל
משבתיכם ביום השבת: ויאמר משה אל כל עדת בני
ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר: קחו מאתכם
תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב
וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים:
וערת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: ושמן
למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים: ואבני
שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן: וכל חכם לב בכם יבאו
ויעשו את כל אשר צוה יהוה: את המשכן את בריחו
את עמדיו ואת אדניו: את הארן ואת בדיו ואת הכפרת
ואת פרכת המסך: את השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ו
לחם הפנים: ואת מנרת המאור ואת כליה ואת נרתיה
ואת שמן המאור: ואת מזבח הקטרת ואת בדיו ואת

שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך הפתח לפתח המשכן:
את מזבח העלה ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל
כליו את הכיור ואת כנו: את קלעי החצר את עמדיו ואת
אדניה ואת מסך שער החצר: את יתדת המשכן ואת
יתדת החצר ואת מיתריהם: את בגדי השרד לשרת בקדש
את בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן: ויצאו
כל עדת בני ישראל מלפני משה: ויבאו כל איש אשר
נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו את תרומת
יהוה למלאכת אהל מועד ולכל עבדתו ולבגדי הקדש:
ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חח ונזם
וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת
זהב ליהוה: וכל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים וערת
תחשים הביאו: כל מרים תרומת כסף ונחשת הביאו את
תרומת יהוה וכל אשר נמצא אתו עצי שטים לכל מלאכת
העבדה הביאו: וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה
את התכלת ואת הארגמן את תולעת השני ואת השש: וכל
הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים: והנשאם
הביאו את אבני השהם ואת אבני המלאים לאפוד ולחשן:
ואת הבשם ואת השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת
הסמים: כל איש ואשה אשר נדב לבם אתם להביא לכל
המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד משה הביאו בני
ישראל נדבה ליהוה: ויאמר משה אל בני ישראל
ראו קרא יהוה בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה:
וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל
מלאכה: ולחשב מחשבת לעשת בזהב ובכסף ובנחשת:
ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת
מחשבת: ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך
למטה דן: מלא אתם חכמת לב לעשות כל מלאכת

חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת שני ובשש וארג
עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת׃ ועשה בצלאל ואהליאב
וכל איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה בהמה לדעת
לעשת את כל מלאכת עבדת הקדש לכל אשר צוה יהוה׃
ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם
לב אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל אשר נשאו לבו לקרבה
אל המלאכה לעשת אתה׃ ויקחו מלפני משה את כל
התרומה אשר הביאו בני ישראל למלאכת עבדת הקדש
לעשת אתה והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר׃
ויבאו כל החכמים העשים את כל מלאכת הקדש איש
איש ממלאכתו אשר המה עשים׃ ויאמרו אל משה לאמר
מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר צוה
יהוה לעשת אתה׃ ויצו משה ויעבירו קול במחנה לאמר
איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא
העם מהביא׃ והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות
אתה והותר׃ ויעשו כל חכם לב בעשי המלאכה את
המשכן עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת
שני כרבים מעשה חשב עשה אתם׃ ארך היריעה האחת
שמנה ועשרים באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת
מדה אחת לכל היריעת׃ ויחבר את חמש היריעת אחת
אל אחת וחמש יריעת חבר אחת אל אחת׃ ויעש ללאת
תכלת על שפת היריעה האחת מקצה במחברת כן עשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית׃ חמשים ללאת
עשה ביריעה האחת וחמשים ללאת עשה בקצה היריעה
אשר במחברת השנית מקבילת הללאת אחת אל אחת׃
ויעש חמשים קרסי זהב ויחבר את היריעת אחת אל אחת
בקרסים ויהי המשכן אחד׃ ויעש יריעת עזים
לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת עשה אתם׃ ארך
היריעה האחת שלשים באמה וארבע אמות רחב היריעה

האחת מדה אחת לעשתי עשרה יריעת׃ ויחבר את חמש
היריעת לבד ואת שש היריעת לבד׃ ויעש ללאת חמשים
על שפת היריעה הקיצנה במחברת וחמשים ללאת
עשה על שפת היריעה החברת השנית׃ ויעש קרסי נחשת
חמשים לחבר את האהל להית אחד׃ ויעש מכסה לאהל
ערת אילם מאדמים ומכסה ערת תחשים מלמעלה׃ ויעש
את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים׃ עשר אמת
ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד׃ שתי
ידת לקרש האחד משלבת אחת אל אחת כן עשה לכל
קרשי המשכן׃ ויעש את הקרשים למשכן עשרים קרשים
לפאת נגב תימנה׃ וארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים
הקרשים שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושני
אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו׃ ולצלע המשכן
השנית לפאת צפון עשה עשרים קרשים׃ וארבעים
אדניהם כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים
תחת הקרש האחד׃ ולירכתי המשכן ימה עשה ששה
קרשים׃ ושני קרשים עשה למקצעת המשכן בירכתים׃ והיו
תואמים מלמטה ויחדו יהיו תמים אל ראשו אל הטבעת האחת
כן עשה לשניהם לשני המקצעת׃ והיו שמנה קרשים וא
ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני אדנים שני אדנים
תחת הקרש האחד׃ ויעש בריחי עצי שטים חמשה לקרשי
צלע המשכן האחת׃ וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן
השנית וחמשה בריחם לקרשי המשכן לירכתים ימה׃ ויעש
את הבריח התיכן לברח בתוך הקרשים מן הקצה אל הקצה׃
ואת הקרשים צפה זהב ואת טבעתם עשה זהב בתים לבריחם
ויצף את הבריחים זהב׃ ויעש את הפרכת תכלת וארגמן ות
ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב עשה אתה כרבים׃
ויעש לה ארבעה עמודי שטים ויצפם זהב וויהם זהב
ויצק להם ארבעה אדני כסף׃ ויעש מסך לפתח האהל

הכלה וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם: ואת
עמודיו חמשה ואת וויהם וצפה ראשיהם וחשקיהם זהב וא׳
ואדניהם חמשה נחשת: ויעש בצלאל את הארן עצי
שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי
קמתו: ויצפהו זהב טהור מבית ומחוץ ויעש לו זר זהב
סביב: ויצק לו ארבע טבעת זהב על ארבע פעמתיו ושתי
טבעת על צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית: ויעש
בדי עצי שטים ויצף אתם זהב: ויבא את הבדים בטבעת על
צלעת הארן לשאת את הארן: ויעש כפרת זהב טהור
אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה: ויעש שני כרבים זהב
מקשה עשה אתם משני קצות הכפרת: כרוב אחד מקצה מזה
וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת עשה את הכרבים משני
קצוותו: ויהיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם
על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת היו פני הכרבים:
ויעש את השלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה
רחבו ואמה וחצי קמתו: ויצף אתו זהב טהור ויעש לו זר
זהב סביב: ויעש לו מסגרת טפח סביב ויעש זר זהב למסגרתו
סביב: ויצק לו ארבע טבעת זהב ויתן את הטבעת על ארבע
הפאת אשר לארבע רגליו: לעמת המסגרת היו הטבעת
בתים לבדים לשאת את השלחן: ויעש את הבדים עצי שטים
ויצף אתם זהב לשאת את השלחן: ויעש את הכלים אשר
על השלחן את קערתיו ואת כפתיו ואת מנקיתיו ואת
הקשות אשר יסך בהן זהב טהור: ויעש את המנרה
זהב טהור מקשה עשה את המנרה ירכה וקנה גביעיה
כפתריה ופרחיה ממנה היו: וששה קנים יצאים מצדיה
שלשה קני מנרה מצדה האחד ושלשה קני מנרה מצדה
השנית: שלשה גבעים משקדים בקנה האחד כפתר
ופרח ושלשה גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח
כן לששת הקנים היצאים מן המנרה: ובמנרה ארבעה

גבעים משקדים כפתריה ופרחיה: וכפתר תחת שני הקנים
ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים
ממנה לששת הקנים היצאים ממנה: כפתריהם וקנתם ממנה
היו כלה מקשה אחת זהב טהור: ויעש את נרתיה שבעה
ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור: ככר זהב טהור עשה אתה ואת
כל כליה: ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה ארכו
ואמה רחבו רבוע ואמתים קמתו ממנו היו קרנתיו: ויצף
אתו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ויעש
לו זר זהב סביב: ושתי טבעת זהב עשה לו מתחת לזרו
על שתי צלעתיו על שני צדיו לבתים לבדים לשאת אתו
בהם: ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב: ויעש
את שמן המשחה קדש ואת קטרת הסמים טהור מעשה
רקח: ויעש את מזבח העלה עצי שטים חמש אמות
ארכו וחמש אמות רחבו רבוע ושלש אמות קמתו: ויעש
קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת:
ויעש את כל כלי המזבח את הסירת ואת היעים ואת
המזרקת ואת המזלגת ואת המחתת כל כליו עשה נחשת:
ויעש למזבח מכבר מעשה רשת נחשת תחת
כרכבו מלמטה עד חציו: ויצק ארבע טבעת בארבע
הקצות למכבר הנחשת בתים לבדים: ויעש את הבדים עצי
שטים ויצף אתם נחשת: ויבא את הבדים בטבעת על
צלעת המזבח לשאת אתו בהם נבוב לחת עשה אתו:
ויעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת הצבאת אשר
צבאו פתח אהל מועד: ויעש את החצר לפאת נגב
תימנה קלעי החצר שש משזר מאה באמה: עמודיהם
עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם
כסף: ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם עשרים ואדניהם
עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף: ולפאת ים
קלעים חמשים באמה עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה

ווי העמודים וחשוקיהם כסף: ולפאת קדמה מזרחה חמשים אמה:
קלעים חמש עשרה אמה אל הכתף עמדיהם שלשה ואדניהם
שלשה: ולכתף השנית מזה ומזה לשער החצר קלעים
חמש עשרה אמה עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה: כל
קלעי החצר סביב שש משזר: והאדנים לעמדים נחשת ווי
העמודים וחשוקיהם כסף וצפוי ראשיהם כסף והם מחשקים
כסף כל עמדי החצר: ומסך שער החצר מעשה רקם תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר ועשרים אמה ארך וקומה
ברחב חמש אמות לעמת קלעי החצר: ועמדיהם ארבעה
ארבעה ואדניהם ארבעה נחשת וויהם כסף וצפוי ראשיהם
וחשקיהם כסף: וכל היתדת למשכן ולחצר סביב נחשת: פ

אלה פקודי המשכן משכן
העדת אשר פקד על
פי משה עבדת הלוים
ביד איתמר בן אהרן
הכהן: ובצלאל בן אורי
בן חור למטה יהודה
עשה את כל אשר צוה יהוה את משה: ואתו אהליאב בן
אחיסמך למטה דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת
השני ובשש: כל הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת
הקדש ויהי זהב התנופה תשע ועשרים ככר ושבע מאות
ושלשים שקל בשקל הקדש: וכסף פקודי העדה מאת ככר
ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל בשקל הקדש:
בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר על
הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לשש מאות אלף
ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים: ויהי מאת ככר
הכסף לצקת את אדני הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים

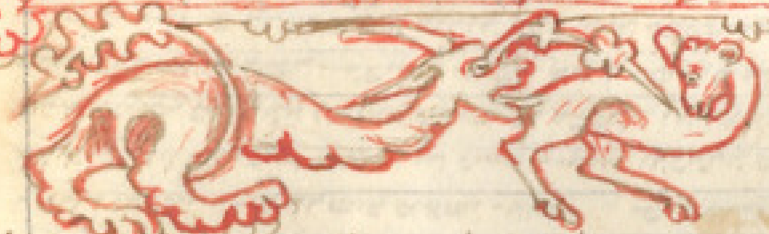
למאת הככר ככר לאדן: ואת האלף ושבע המאות וחמשה וש
ושבעים עשה ווים לעמודים וצפה ראשיהם וחשק אתם:
ונחשת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע מאות שקל:
ויעש בה את אדני פתח אהל מועד ואת מזבח הנחשת ואת מ
מכבר הנחשת אשר לו ואת כל כלי המזבח: ואת אדני החצר
סביב ואת אדני שער החצר ואת כל יתדת המשכן ואת כל החצר
סביב: ומן התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שרד
לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר צוה
יהוה את משה: ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר: וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתילם לעשות
בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מ
מעשה חשב: כתפת עשו לו חברת על שני קצותו חבר: וחשב
אפדתו אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב תכלת וארגמן ותולעת ת
שני ושש משזר כאשר צוה יהוה את משה: ויעשו את אבני הש
השהם מסבת משבצת זהב מפתחת פתוחי חתם על שמות בני ב
ישראל: וישם אתם על כתפת האפד אבני זכרון לבני ישראל
כאשר צוה יהוה את משה: ויעש את החשן מעשה חשב
כמעשה אפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר: רבוע
היה כפול עשו את החשן זרת ארכו וזרת רחבו כפול: וימלאו בו
ארבעה טורי אבן טור אדם פטדה וברקת הטור האחד: והטור
השני נפך ספיר ויהלם: והטור השלישי לשם שבו ואחלמה:
והטור הרביעי תרשיש שהם וישפה מוסבת משבצות זהב במ
במלאתם: והאבנים על שמות בני ישראל הנה שתים עשרה על
שמתם פתוחי חתם איש על שמו לשנים עשר שבט: ויעשו על
החשן שרשרת גבלת מעשה עבת זהב טהור: ויעשו שתי משבצת ת
זהב ושתי טבעת זהב ויתנו את שתי הטבעת על שני קצות
החשן: ויתנו שתי העבתת הזהב על שתי הטבעת על קצות
החשן: ואת שתי קצות שתי העבתת נתנו על שתי המשבצת
ויתנם על כתפת האפד אל מול פניו: ויעשו שתי טבעת זהב

וישימו על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד
ביתה: ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על שתי כתפת האפד
מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפד:
וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת
להית על חשב האפד ולא יזח החשן מעל האפד כאשר
צוה יהוה את משה: ויעש את מעיל האפד מעשה
ארג כליל תכלת: ופי המעיל בתוכו כפי תחרא שפה לפיו סביב
לא יקרע: ויעשו על שולי המעיל רמוני תכלת וארגמן ות
ותולעת שני ושש משזר: ויעשו פעמני זהב טהור ויתנו
הפעמנים בתוך הרמנים על שולי המעיל סביב בתוך
הרמנים: פעמן ורמן פעמן ורמן על שולי המעיל סביב
לשרת כאשר צוה יהוה את משה: ויעשו את הכתנת
שש מעשה ארג לאהרן ולבניו: ואת המצנפת שש ואת פארי
המגבעת שש ואת מכנסי הבד שש משזר: ואת האבנט שש
משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה
יהוה את משה: ויעשו את ציץ נזר הקדש זהב טהור ויכתבו
עליו מכתב פתוחי חתם קדש ליהוה: ויתנו עליו פתיל תכלת
לתת על המצנפת מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה:
ותכל כל עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל
ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו: ויביאו את המשכן
אל משה את האהל ואת כל כליו קרסיו קרשיו בריחיו ועמדיו
ואדניו: ואת מכסה עורת האילם המאדמים ואת מכסה ערת
התחשים ואת פרכת המסך: את ארון העדת ואת בדיו ואת הכ
הכפרת: את השלחן ואת כל כליו ואת לחם הפנים: את המנרה
הטהרה ואת נרתיה נרת המערכה ואת כל כליה ואת שמן ה
המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך פתח האהל: את מזבח
הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו
את הכיר ואת כנו: את קלעי החצר את עמדיה ואת
אדניה ואת המסך לשער החצר את מיתריו ויתדתיה ואת

כל כלי עבדת המשכן לאהל מועד: את בגדי השרד לשרת בקדש
ואת בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן: ככל אשר
צוה יהוה את משה כן עשו בני ישראל את כל העבדה: וירא
משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יהוה כן עשו
ויברך אתם משה: וידבר יהוה אל משה לאמר: ביום
החדש הראשון באחד לחדש תקים את משכן אהל מועד:
ושמת שם את ארון העדת וסכת על הארן את הפרכת: והבאת
את השלחן וערכת את ערכו והבאת את המנרה והעלית את נרתיה
ונתתה את מזבח הזהב לקטרת לפני ארון העדת ושמת את מסך
הפתח למשכן: ונתתה את מזבח העלה לפני פתח משכן אהל
מועד: ונתתה את הכיר בין אהל מועד ובין המזבח ונתת
שם מים: ושמת את החצר סביב ונתת את מסך שער החצר:
ולקחת את שמן המשחה ומשחת את המשכן ואת כל אשר בו
וקדשת אתו ואת כל כליו והיה קדש: ומשחת את מזבח
העלה ואת כל כליו וקדשת את המזבח והיה המזבח קדש
קדשים: ומשחת את הכיר ואת כנו וקדשת אתו: והקרבת
את אהרן ואת בניו אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים:
והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו וקדשת
אתו וכהן לי: ואת בניו תקריב והלבשת אתם כתנת: ומשחת
אתם כאשר משחת את אביהם וכהנו לי והיתה להית להם
משחתם לכהנת עולם לדרתם: ויעש משה ככל אשר צוה
יהוה אתו כן עשה: ויהי בחדש הראשון בשנה השנית
באחד לחדש הוקם המשכן: ויקם משה את המשכן ויתן את
אדניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו: ויפ
ויפרש את האהל על המשכן וישם את מכסה האהל עליו מ
מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה: ויקח ויתן את העדת
אל הארן וישם את הבדים על הארן ויתן את הכפרת על הארן
מלמעלה: ויבא את הארן אל המשכן וישם את פרכת המסך ויסך
על ארון העדת כאשר צוה יהוה את משה: ויתן את

השלחן באהל מועד על ירך המשכן צפנה מחוץ לפרכת ויערך
עליו ערך לחם לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה׃ וישם
את המנרה באהל מועד נכח השלחן על ירך המשכן נגבה׃
ויעל הנרת לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה׃ וישם
את מזבח הזהב באהל מועד לפני הפרכת׃ ויקטר עליו קטרת
סמים כאשר צוה יהוה את משה׃ וישם את מסך הפתח
למשכן׃ ואת מזבח העלה שם פתח משכן אהל מועד ויעל
עליו את העלה ואת המנחה כאשר צוה יהוה את משה׃
וישם את הכיר בין אהל מועד ובין המזבח ויתן שמה מים
לרחצה׃ ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו את ידיהם ואת
רגליהם׃ בבאם אל אהל מועד ובקרבתם אל המזבח ירחצו
כאשר צוה יהוה את משה׃ ויקם את החצר סביב למשכן
ולמזבח ויתן את מסך שער החצר ויכל משה את המלאכה׃
ויכס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא את
המשכן׃ ולא יכל משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו
הענן וכבוד יהוה מ
מלא את המשכן׃
ובהעלות הענן מעל
המשכן יסעו בני יש
ישראל בכל מסעיהם׃
ואם לא יעלה הענן ולא
יסעו עד יום העלתו׃
כי ענן יהוה על המש
המשכן יומם ואש
תהיה לילה לעיני כ
בית ישראל בכל
מסעיהם׃ חזק

ויקרא

אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר׃ דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן הבהמה מן ה
הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם׃ אם עלה קרבנו מן הבקר
זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו
לפני יהוה׃ וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו׃
ושחט את בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את
הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד׃
והפשיט את העלה ונתח אתה לנתחיה׃ ונתנו בני אהרן הכהן
אש על המזבח וערכו עצים על האש׃ וערכו בני אהרן הכהנים
את הנתחים את הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש
אשר על המזבח׃ וקרבו וכרעיו ירחץ במים והקטיר הכהן
את הכל המזבחה עלה אשה ריח ניחח ליהוה׃ ואם מן הצאן
קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו׃
ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אהרן

בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב: ונתח אתו לנתחיו את
ראשו ואת פדרו וערך הכהן אתם על העצים אשר על האש
אשר על המזבח: והקרב והכרעים ירחץ במים והקריב הכהן
את הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה:
ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב מן התרים או מן
בני היונה את קרבנו: והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את
ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח: והסיר את
מראתו בנצתה והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום
הדשן: ושסע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבחה
על העצים אשר על האש עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה:
ונפש כי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהיה קרבנו ויצק עליה
שמן ונתן עליה לבנה: והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם
מלא קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הכהן
את אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחח ליהוה: והנותרת מן המנחה
לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה: וכי תקריב קרבן
מנחה מאפה תנור סלת חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי
מצות משחים בשמן: ואם מנחה על המחבת קרבנך סלת
בלולה בשמן מצה תהיה: פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה
הוא: ואם מנחת מרחשת קרבנך סלת בשמן תעשה: והבאת
את המנחה אשר יעשה מאלה ליהוה והקריבה אל הכהן והגישה
אל המזבח: והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה
אשה ריח ניחח ליהוה: והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש
קדשים מאשי יהוה: כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא תעשה
חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוה: קרבן
ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח:
וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך
מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח: ואם תקריב מנחת
בכורים ליהוה אביב קלוי באש גרש כרמל תקריב את מנחת
בכוריך: ונתת עליה שמן ושמת עליה לבנה מנחה היא: ו

והקטיר הכהן את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה
ליהוה: ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב
אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש
קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את
הדם על המזבח סביב: והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה
את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת
שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת
היתרת על הכבד על הכלית יסירנה: והקטירו אתו בני אהרן
המזבחה על העלה אשר על העצים אשר על האש אשה ריח
ניחח ליהוה: ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה
זכר או נקבה תמים יקריבנו: אם כשב הוא מקריב את קרבנו
והקריב אתו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש קרבנו ושחט אתו
לפני אהל מועד וזרקו בני אהרן את דמו על המזבח סביב:
והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה חלבו האליה תמימה
לעמת העצה יסירנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל
החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן
אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה:
והקטירו הכהן המזבחה לחם אשה ליהוה: ואם עז קרבנו
והקריבו לפני יהוה: וסמך את ידו על ראשו ושחט אתו לפני
אהל מועד וזרקו בני אהרן את דמו על המזבח סביב: והקריב
ממנו קרבנו אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל
החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן
אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה:
והקטירם הכהן המזבחה לחם אשה לריח ניחח כל חלב ליהוה:
חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם כל חלב וכל דם לא תאכלו:
וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר נפש
כי תחטא בשגגה מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת
מהנה: אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על
חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים ליהוה לחטאת: והביא את

הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט
את הפר לפני יהוה: ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל
אהל מועד: וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים
לפני יהוה את פני פרכת הקדש: ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח
קטרת הסמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר
ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד: ואת כל חלב פר
החטאת ירים ממנו את החלב המכסה על הקרב ואת כל החלב
אשר על הקרב: ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר
על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה: כאשר
יורם משור זבח השלמים והקטירם הכהן על מזבח העלה: ואת
עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו: והוציא
את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף
אתו על עצים באש על שפך הדשן ישרף: ואם כל עדת
ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות
יהוה אשר לא תעשינה ואשמו: ונודעה החטאת אשר חטאו עליה
והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד
וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה ושחט
את הפר לפני יהוה: והביא הכהן המשיח מדם הפר אל אהל
מועד: וטבל הכהן אצבעו מן הדם והזה שבע פעמים לפני
יהוה את פני הפרכת: ומן הדם יתן על קרנת המזבח אשר
לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל הדם ישפך אל יסוד
מזבח העלה אשר פתח אהל מועד: ואת כל חלבו ירים ממנו
והקטיר המזבחה: ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה
לו וכפר עלהם הכהן ונסלח להם: והוציא את הפר אל מחוץ
למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל
הוא: אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות יהוה אלהיו
אשר לא תעשינה בשגגה ואשם: או הודע אליו חטאתו אשר
חטא בה והביא את קרבנו שעיר עזים זכר תמים: וסמך ידו על
ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני

יהוה חטאת הוא: ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת
מזבח העלה ואת דמו ישפך אל יסוד מזבח העלה: ואת כל חלבו
יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו
ונסלח לו: ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה
אחת ממצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם: או הודע אליו חטאתו
אשר חטא והביא קרבנו שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו
אשר חטא: וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת
במקום העלה: ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנת
מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח: ואת כל
חלבה יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הכהן
המזבחה לריח ניחח ליהוה וכפר עליו הכהן ונסלח לו:
ואם כבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה: וסמך
את ידו על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר
ישחט את העלה: ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על
קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח: ואת
כל חלבה יסיר כאשר יוסר חלב הכשב מזבח השלמים
והקטיר הכהן אתם המזבחה על אשי יהוה וכפר עליו הכהן
על חטאתו אשר חטא ונסלח לו: ונפש כי תחטא
ושמעה קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם לוא יגיד
ונשא עונו: או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה
טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם:
או כי יגע בטמאת אדם לכל טמאתו אשר יטמא בה ונעלם
ממנו והוא ידע ואשם: או נפש כי תשבע לבטא בשפתים
להרע או להיטב לכל אשר יבטא האדם בשבעה ונעלם
ממנו והוא ידע ואשם לאחת מאלה: והיה כי יאשם לאחת
מאלה והתודה אשר חטא עליה: והביא את אשמו ליהוה על
חטאתו אשר חטא נקבה מן הצאן כשבה או שעירת עזים
לחטאת וכפר עליו הכהן מחטאתו: ואם לא תגיע ידו די
שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או שני בני יונה

ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה: והביא אתם אל הכהן והקריב
את אשר לחטאת ראשונה ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל:
והזה מדם החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל
יסוד המזבח חטאת הוא: ואת השני יעשה עלה כמשפט וכפר
עליו הכהן מחטאתו אשר חטא ונסלח לו: ואם לא תשיג
ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר
חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא
יתן עליה לבנה כי חטאת היא: והביאה אל הכהן וקמץ הכהן
ממנה מלא קמצו את אזכרתה והקטיר המזבחה על אשי
יהוה חטאת הוא: וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא
מאחת מאלה ונסלח לו והיתה לכהן כמנחה: וידבר
יהוה אל משה לאמר: נפש כי תמעל מעל וחטאה בשגגה
מקדשי יהוה והביא את אשמו ליהוה איל תמים מן הצ
הצאן בערכך כסף שקלים בשקל הקדש לאשם: ואת אשר
חטא מן הקדש ישלם ואת חמישתו יסף עליו ונתן אתו ל
לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו: ואם נפש כי
תחטא ועשתה אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ולא
ידע ואשם ונשא עונו: והביא איל תמים מן הצאן בערכך
לאשם אל הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג והוא
לא ידע ונסלח לו: אשם הוא אשם אשם ליהוה: וידבר
יהוה אל משה לאמר: נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוה וכחש
בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את ע
עמיתו: או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר על
אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא בהנה: והיה כי יחטא
ואשם והשיב את הגזלה אשר גזל או את העשק אשר
עשק או את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה אשר
מצא: או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם אתו בראשו ו
וחמשתיו יסף עליו לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו: ואת
אשמו יביא ליהוה איל תמים מן הצאן בערכך לאשם אל

הכהן: וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח לו על אחת מכל אשר
יעשה לאשמה בה: פ

וידבר

יהוה אל משה לאמר:
צו את אהרן ואת בניו
לאמר זאת תורת העלה
הוא העלה על מוקדה
על המזבח כל הלילה
עד הבקר ואש המזבח
תוקד בו: ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים
את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל
המזבח: ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את
הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור: והאש על המזבח
תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך
עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד
על המזבח לא תכבה: וזאת תורת המנחה הקרב אתה
בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח: והרים ממנו בקמצו מסלת
המנחה ומשמנה ואת כל הלבנה אשר על המנחה והקטיר
המזבח ריח ניחח אזכרתה ליהוה: והנותרת ממנה יאכלו
אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדוש בחצר אהל מועד
יאכלוה: לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי קדש
קדשים הוא כחטאת וכאשם: כל זכר בבני אהרן יאכלנה
חק עולם לדרתיכם מאשי יהוה כל אשר יגע בהם יקדש:
וידבר יהוה אל משה לאמר: זה קרבן אהרן ובניו
אשר יקריבו ליהוה ביום המשח אתו עשירית האפה סלת
מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב: על מחבת
בשמן תעשה מרבכת תביאנה תפיני מנחת פתים תקריב
ריח ניחח ליהוה: והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה
אתה חק עולם ליהוה כליל תקטר: וכל מנחת כהן כליל

תהיה לא תאכל: וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן
ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העלה
תשחט החטאת לפני יהוה קדש קדשים הוא: הכהן המחטא
אתה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר אהל מועד: כל
אשר יגע בבשרה יקדש ואשר יזה מדמה על הבגד אשר
יזה עליה תכבס במקום קדש: וכלי חרש אשר תבשל בו יש
ישבר ואם בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים: כל זכר
בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא: וכל חטאת אשר יובא
מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא תאכל באש תשרף:
וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא: במקום אשר
ישחטו את העלה ישחטו את האשם ואת דמו יזרק על המזבח
סביב: ואת כל חלבו יקריב ממנו את האליה ואת החלב המ
המכסה את הקרב: ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן
אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה:
והקטיר אתם הכהן המזבחה אשה ליהוה אשם הוא: כל זכר
בכהנים יאכלנו במקום קדוש יאכל קדש קדשים הוא: כחט
כחטאת כאשם תורה אחת להם הכהן אשר יכפר בו לו יהיה:
והכהן המקריב את עלת איש עור העלה אשר הקריב לכהן לו
יהיה: וכל מנחה אשר תאפה בתנור וכל נעשה במרחשת ועל
מחבת לכהן המקריב אתה לו תהיה: וכל מנחה בלולה בשמן
וחרבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו: וזאת תורת זבח
השלמים אשר יקריב ליהוה: אם על תודה יקריבנו והקריב
על זבח התודה חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות
משחים בשמן וסלת מרבכת חלת בלולת בשמן: על חלת
לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת שלמיו: והקריב
ממנו אחד מכל קרבן תרומה ליהוה לכהן הזרק את דם
השלמים לו יהיה: ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו
יאכל לא יניח ממנו עד בקר: ואם נדר או נדבה זבח קרבנו
ביום הקריבו את זבחו יאכל וממחרת והנותר ממנו יאכל

והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף: ואם האכל יאכל
מבשר זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא
יחשב לו פגול יהיה והנפש האכלת ממנו עונה תשא: והבשר
אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבשר כל טהור
יאכל בשר: והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר
ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה:
ונפש כי תגע בכל טמא בטמאת אדם או בבהמה טמאה או
בכל שקץ טמא ואכל מבשר זבח השלמים אשר ליהוה ונכ
ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: וידבר יהוה אל משה
לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר כל חלב שור וכשב ועז לא
תאכלו: וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה ואכל לא
תאכלהו: כי כל אכל חלב מן הבהמה אשר יקריב ממנה
אשה ליהוה ונכרתה הנפש האכלת מעמיה: וכל דם לא תא
תאכלו בכל מושבתיכם לעוף ולבהמה: כל נפש אשר תאכל
כל דם ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: וידבר יהוה אל
משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר המקריב את זבח
שלמיו ליהוה יביא את קרבנו ליהוה מזבח שלמיו: ידיו
תביאנה את אשי יהוה את החלב על החזה יביאנו את החזה
להניף אתו תנופה לפני יהוה: והקטיר הכהן את החלב
המזבחה והיה החזה לאהרן ולבניו: ואת שוק הימין תתנו
תרומה לכהן מזבחי שלמיכם: המקריב את דם השלמים
ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה: כי את
חזה התנופה ואת שוק התרומה לקחתי מאת בני ישראל
מזבחי שלמיהם ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו לחק ע
עולם מאת בני ישראל: זאת משחת אהרן ומשחת בניו
מאשי יהוה ביום הקריב אתם לכהן ליהוה: אשר צוה
יהוה לתת להם ביום משחו אתם מאת בני ישראל חקת
עולם לדרתם: זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם
ולמלואים ולזבח השלמים: אשר צוה יהוה את משה בהר

סיני ביום צותו את בני ישראל להקריב את קרבניהם ליהוה במ
במדבר סיני: וידבר יהוה אל משה לאמר: קח את אהרן ו
ואת בניו אתו ואת הבגדים ואת שמן המשחה ואת פר
החטאת ואת שני האילים ואת סל המצות: ואת כל העדה
הקהל אל פתח אהל מועד: ויעש משה כאשר צוה יהוה
אתו ותקהל העדה אל פתח אהל מועד: ויאמר משה אל העדה
זה הדבר אשר צוה יהוה לעשות: ויקרב משה את אהרן ואת
בניו וירחץ אתם במים: ויתן עליו את הכתנת ויחגר אתו
באבנט וילבש אתו את המעיל ויתן עליו את האפד ויחגר
אתו בחשב האפד ויאפד לו בו: וישם עליו את החשן ויתן
אל החשן את האורים ואת התמים: וישם את המצנפת על
ראשו וישם על המצנפת אל מול פניו את ציץ הזהב נזר
הקדש כאשר צוה יהוה את משה: ויקח משה את שמן המ
המשחה וימשח את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש א
אתם: ויז ממנו על המזבח שבע פעמים וימשח את
המזבח ואת כל כליו ואת הכיור ואת כנו לקדשם: ויצק מ
משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו לקדשו:
ויקרב משה את בני אהרן וילבשם כתנת ויחגר אתם
אבנט ויחבש להם מגבעות כאשר צוה יהוה את משה:
ויגש את פר החטאת ויסמך אהרן ובניו את ידיהם על
ראש פר החטאת: וישחט ויקח משה את הדם ויתן על קרנות
המזבח סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הדם יצק אל
יסוד המזבח ויקדשהו לכפר עליו: ויקח את כל החלב
אשר על הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת
חלבהן ויקטר משה המזבחה: ואת הפר ואת ערו ואת
בשרו ואת פרשו שרף באש מחוץ למחנה כאשר צוה
יהוה את משה: ויקרב את איל העלה ויסמכו אהרן ובניו
את ידיהם על ראש האיל: וישחט ויזרק משה את הדם
על המזבח סביב: ואת האיל נתח לנתחיו ויקטר משה

את הראש ואת הנתחים ואת הפדר: ואת הקרב ואת הכרעים
רחץ במים ויקטר משה את כל האיל המזבחה עלה הוא לריח
ניחח אשה הוא ליהוה כאשר צוה יהוה את משה: ויקרב את
האיל השני איל המלאים ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם
על ראש האיל: וישחט ויקח משה מדמו ויתן על תנוך
אזן אהרן הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו
הימנית: ויקרב את בני אהרן ויתן משה מן הדם על
תנוך אזנם הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם
הימנית ויזרק משה את הדם על המזבח סביב: ויקח את
החלב ואת האליה ואת כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת
הכבד ואת שתי הכלית ואת חלבהן ואת שוק הימין: ומסל
המצות אשר לפני יהוה לקח חלת מצה אחת וחלת לחם
שמן אחת ורקיק אחד וישם על החלבים ועל שוק הימין
ויתן את הכל על כפי אהרן ועל כפי בניו וינף אתם תנופה
לפני יהוה: ויקח משה אתם מעל כפיהם ויקטר המזבחה
על העלה מלאים הם לריח ניחח אשה הוא ליהוה: ויקח
משה את החזה ויניפהו תנופה לפני יהוה מאיל המלאים למשה
היה למנה כאשר צוה יהוה את משה: ויקח משה משמן המשחה
ומן הדם אשר על המזבח ויז על אהרן ועל בגדיו ועל בניו
ועל בגדי בניו אתו ויקדש את אהרן ואת בגדיו ואת בניו
ואת בגדי בניו אתו: ויאמר משה אל אהרן ואל בניו בשלו
את הבשר פתח אהל מועד ושם תאכלו אתו ואת הלחם אשר
בסל המלאים כאשר צויתי לאמר אהרן ובניו יאכלהו: והנותר
בבשר ובלחם באש תשרפו: ומפתח אהל מועד לא תצאו
שבעת ימים עד יום מלאת ימי מלאיכם כי שבעת ימים ימלא
את ידכם: כאשר עשה ביום הזה צוה יהוה לעשת לכפר
עליכם: ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים
ושמרתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן צויתי: ויעש
אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה: פ

ויהי ביום השמיני קרא
משה לאהרן ולבניו
ולזקני ישראל: ויאמר
אל אהרן קח לך עגל
בן בקר לחטאת ואיל
לעלה תמימם והקרב
לפני יהוה: ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים
לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימם לעלה: ושור ואיל
לשלמים לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום
יהוה נראה אליכם: ויקחו את אשר צוה משה אל פני אהל
מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני יהוה: ויאמר משה
זה הדבר אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד יהוה:
ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך
ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם
וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל המזבח
וישחט את עגל החטאת אשר לו: ויקרבו בני אהרן את
הדם אליו ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת
הדם יצק אל יסוד המזבח: ואת החלב ואת הכלית ואת
היתרת מן הכבד מן החטאת הקטיר המזבחה כאשר
צוה יהוה את משה: ואת הבשר ואת העור שרף באש מחוץ
למחנה: וישחט את העלה וימצאו בני אהרן אליו את
הדם ויזרקהו על המזבח סביב: ואת העלה המציאו אליו
לנתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח: וירחץ את הקרב
ואת הכרעים ויקטר על העלה המזבחה: ויקרב את
קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר לעם וישחטהו
ויחטאהו כראשון: ויקרב את העלה ויעשה כמשפט:
ויקרב את המנחה וימלא כפו ממנה ויקטר על המזבח מ

מלבד עלת הבקר: וישחט את השור ואת האיל זבח השלמים
אשר לעם וימצאו בני אהרן את הדם אליו ויזרקהו על
המזבח סביב: ואת החלבים מן השור ומן האיל האליה
והמכסה והכלית ויתרת הכבד: וישימו את החלבים על
החזות ויקטר החלבים המזבחה: ואת החזות ואת שוק ה
הימין הניף אהרן תנופה לפני יהוה כאשר צוה משה:
וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשת החט
החטאת והעלה והשלמים: ויבא משה ואהרן אל אהל מועד
ויצאו ויברכו את העם וירא כבוד יהוה אל כל העם: ותצא
אש מלפני יהוה ותאכל על המזבח את העלה ואת החלבים
וירא כל העם וירנו ויפלו על פניהם: ויקחו בני אהרן
נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה
קטרת ויקריבו לפני יהוה אש זרה אשר לא צוה אתם:
ותצא אש מלפני יהוה ותאכל אתם וימתו לפני יהוה: ויאמר
משה אל אהרן הוא אשר דבר יהוה לאמר בקרבי אקדש
ועל פני כל העם אכבד וידם אהרן: ויקרא משה אל
מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר אלהם
קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש אל מחוץ למחנה:
ויקרבו וישאם בכתנתם אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה:
ויאמר משה אל אהרן ולאלעזר ולאיתמר בניו ראשיכם
אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו ולא תמתו ועל כל העדה
יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר
שרף יהוה: ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן
משחת יהוה עליכם ויעשו כדבר משה: וידבר יהוה
אל אהרן לאמר: יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם
אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם: ולהבדיל
בין הקדש ובין החל ובין הטמא ובין הטהור: ולהרת את
בני ישראל את כל החקים אשר דבר יהוה אליהם ביד משה:
וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו

הנותרים קחו את המנחה הנותרת מאשי יהוה ואכלוה מצות
אצל המזבח כי קדש קדשים הוא: ואכלתם אתה במקום
קדש כי חקך וחק בניך היא מאשי יהוה כי כן צויתי:
ואת חזה התנופה ואת שוק התרומה תאכלו במקום טהור
אתה ובניך ובנתיך אתך כי חקך וחק בניך נתנו מזבחי
שלמי בני ישראל: שוק התרומה וחזה התנופה על
אשי החלבים יביאו להניף תנופה לפני יהוה והיה לך
ולבניך אתך לחק עולם כאשר צוה יהוה: ואת שעיר
החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקצף על אלעזר
ועל איתמר בני אהרן הנותרם לאמר: מדוע לא
אכלתם את החטאת במקום הקדש כי קדש קדשים הוא
ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני
יהוה: הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה אכול תאכלו
אתה בקדש כאשר צויתי: וידבר אהרן אל משה הן היום
הקריבו את חטאתם ואת עלתם לפני יהוה ותקראנה אתי
כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני יהוה: וישמע
משה וייטב בעיניו: וידבר יהוה אל משה ואל אהרן
לאמר אלהם: דברו אל בני ישראל לאמר זאת החיה
אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ: כל מפרסת
פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה
תאכלו: אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי
הפרסה את הגמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפריס
טמא הוא לכם: ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה לא
יפריס טמא הוא לכם: ואת הארנבת כי מעלת גרה הוא
ופרסה לא הפריסה טמאה היא לכם: ואת החזיר כי
מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר
טמא הוא לכם: מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו
טמאים הם לכם: את זה תאכלו מכל אשר במים כל
אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אתם

תאכלו: וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים
מכל שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים שקץ הם
לכם: ושקץ יהיו לכם מבשרם לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו:
כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים שקץ הוא לכם:
ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו שקץ הם את
הנשר ואת הפרס ואת העזניה: ואת הדאה ואת האיה למינה:
את כל ערב למינו: ואת בת היענה ואת התחמס ואת השחף
ואת הנץ למינהו: ואת הכוס ואת השלך ואת הינשוף: ואת
התנשמת ואת הקאת ואת הרחם: ואת החסידה האנפה למינה
ואת הדוכיפת ואת העטלף: כל שרץ העוף ההלך על ארבע
שקץ הוא לכם: אך את זה תאכלו מכל שרץ העוף ההלך על
ארבע אשר לו כרעים ממעל לרגליו לנתר בהן על הארץ:
את אלה מהם תאכלו את הארבה למינו ואת הסלעם למינהו
ואת החרגול למינהו ואת החגב למינהו: וכל שרץ העוף
אשר לו ארבע רגלים שקץ הוא לכם: ולאלה תטמאו
כל הנגע בנבלתם יטמא עד הערב: וכל הנשא מנבלתם
יכבס בגדיו וטמא עד הערב: לכל הבהמה אשר היא
מפרסת פרסה ושסע איננה שסעת וגרה איננה מעלה
טמאים הם לכם כל הנגע בהם יטמא: וכל הולך על כפיו בכל
החיה ההלכת על ארבע טמאים הם לכם כל הנגע בנבלתם
יטמא עד הערב: והנשא את נבלתם יכבס בגדיו וטמא
עד הערב טמאים המה לכם: וזה לכם הטמא בשרץ
השרץ על הארץ החלד והעכבר והצב למינהו: והאנקה
והכח והלטאה והחמט והתנשמת: אלה הטמאים
לכם בכל השרץ כל הנגע בהם במתם יטמא עד הערב: וכל
אשר יפל עליו מהם במתם יטמא מכל כלי עץ או בגד
או עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים
יובא וטמא עד הערב וטהר: וכל כלי חרש אשר יפל מהם
אל תוכו כל אשר בתוכו יטמא ואתו תשברו: מכל האכל

אשר יאכל אשר יבא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה
בכל כלי יטמא: וכל אשר יפל מנבלתם עליו יטמא תנור
וכירים יתץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם: אך מעין ובור
מקוה מים יהיה טהור ונגע בנבלתם יטמא: וכי יפל מנבלתם
על כל זרע זרוע אשר יזרע טהור הוא: וכי יתן מים על זרע
ונפל מנבלתם עליו טמא הוא לכם: וכי ימות מן הבהמה
אשר היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא עד הערב:
והאכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב והנשא את
נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב: וכל השרץ השרץ על
הארץ שקץ הוא לא יאכל: כל הולך על גחון וכל הולך על
ארבע עד כל מרבה רגלים לכל השרץ השרץ על הארץ לא
תאכלום כי שקץ הם: אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ
השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם: כי אני יהוה אלהיכם
והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את
נפשתיכם בכל השרץ הרמש על הארץ: כי אני יהוה המעלה
אתכם מארץ מצרים להית לכם לאלהים והייתם קדשים כי
קדוש אני: זאת תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת
במים ולכל נפש השרצת על הארץ: להבדיל בין
הטמא ובין הטהר ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר
לא תאכל: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר:
דבר אל בני ישראל
אשה כי תזריע וילדה
זכר וטמאה שבעת
ימים כימי נדת
דותה תטמא: וביום
השמיני ימול בשר ערלתו: ושלשים יום ושלשת ימים
תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא

עד מלאת ימי טהרה: ואם נקבה תלד וטמאה שבעים כנדתה
וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה: ובמלאת ימי
טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תר
לחטאת אל פתח אהל מועד אל הכהן: והקריבו לפני יהוה
וכפר עליה וטהרה ממקר דמיה זאת תורת הילדת לזכר
או לנקבה: ואם לא תמצא ידה די שה ולקחה שתי תרים
או שני בני יונה אחד לעלה ואחד לחטאת וכפר עליה הכהן
וטהרה: וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: אדם
כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו
לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים:
וראה הכהן את הנגע בעור הבשר ושער בנגע הפך לבן ומראה
הנגע עמק מעור בשרו נגע צרעת הוא וראהו הכהן וטמא
אתו: ואם בהרת לבנה הוא בעור בשרו ועמק אין מראה
מן העור ושערה לא הפך לבן והסגיר הכהן את הנגע שבעת
ימים: וראהו הכהן ביום השביעי והנה הנגע עמד בעיניו לא
פשה הנגע בעור והסגירו הכהן שבעת ימים שנית: וראה
הכהן אתו ביום השביעי שנית והנה כהה הנגע ולא פשה
הנגע בעור וטהרו הכהן מספחת היא וכבס בגדיו וטהר:
ואם פשה תפשה המספחת בעור אחרי הראתו אל הכהן
לטהרתו ונראה שנית אל הכהן: וראה הכהן והנה פשתה
המספחת בעור וטמאו הכהן צרעת הוא: נגע צרעת
כי תהיה באדם והובא אל הכהן: וראה הכהן והנה שאת
לבנה בעור והיא הפכה שער לבן ומחית בשר חי בשאת:
צרעת נושנת הוא בעור בשרו וטמאו הכהן לא יסגרנו כי
טמא הוא: ואם פרוח תפרח הצרעת בעור וכסתה הצרעת
את כל עור הנגע מראשו ועד רגליו לכל מראה עיני הכהן:
וראה הכהן והנה כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר את
הנגע כלו הפך לבן טהור הוא: וביום הראות בו בשר חי יטמא:
וראה הכהן את הבשר החי וטמאו הבשר החי טמא הוא

צרעת הוא: או כי ישוב הבשר החי ונהפך ללבן ובא אל הכהן:
וראהו הכהן והנה נהפך הנגע ללבן וטהר הכהן את הנגע טהור
הוא: ובשר כי יהיה בו בערו שחין ונרפא: והיה במקום
השחין שאת לבנה או בהרת לבנה אדמדמת ונראה אל הכהן:
וראה הכהן והנה מראה שפל מן העור ושערה הפך לבן
וטמאו הכהן נגע צרעת הוא בשחין פרחה: ואם יראנה הכהן
והנה אין בה שער לבן ושפלה איננה מן העור והוא כהה
והסגירו הכהן שבעת ימים: ואם פשה תפשה בעור וטמא
הכהן אתו נגע הוא: ואם תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה
צרבת השחין הוא וטהרו הכהן: או בשר כי יהיה
בערו מכות אש והיתה מחית המכוה בהרת לבנה אדמדמת
או לבנה: וראה אתה הכהן והנה נהפך שער לבן בבהרת
ומראה עמק מן העור צרעת הוא במכוה פרחה וטמא
אתו הכהן נגע צרעת הוא: ואם יראנה הכהן והנה אין
בבהרת שער לבן ושפלה איננה מן העור והוא כהה והסגירו
הכהן שבעת ימים: וראהו הכהן ביום השביעי אם פשה
תפשה בעור וטמא הכהן אתו נגע צרעת הוא: ואם תחתיה
תעמד הבהרת לא פשתה בעור והוא כהה שאת המכוה הוא
וטהרו הכהן כי צרבת המכוה הוא: ואיש או אשה כי
יהיה בו נגע בראש או בזקן: וראה הכהן את הנגע והנה
מראהו עמק מן העור ובו שער צהב דק וטמא אתו הכהן
נתק הוא צרעת הראש או הזקן הוא: וכי יראה הכהן את
נגע הנתק והנה אין מראהו עמק מן העור ושער שחור
אין בו והסגיר הכהן את נגע הנתק שבעת ימים: וראה
הכהן את הנגע ביום השביעי והנה לא פשה הנתק ולא היה
בו שער צהב ומראה הנתק אין עמק מן העור: והתגלח
ואת הנתק לא יגלח והסגיר הכהן את הנתק שבעת ימים
שנית: וראה הכהן את הנתק ביום השביעי והנה לא פשה
הנתק בעור ומראהו איננו עמק מן העור וטהר אתו הכהן

וכבס בגדיו וטהר: ואם פשה יפשה הנתק בעור אחרי טהרתו:
וראהו הכהן והנה פשה הנתק בעור לא יבקר הכהן לשער
הצהב טמא הוא: ואם בעיניו עמד הנתק ושער שחור
צמח בו נרפא הנתק טהור הוא וטהרו הכהן: ואיש או
אשה כי יהיה בעור בשרם בהרת בהרת לבנת: וראה הכהן
והנה בעור בשרם בהרת כהות לבנת בהק הוא פרח בעור
טהור הוא: ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא: ואם
מפאת פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא: וכי יהיה
בקרחת או בגבחת נגע לבן אדמדם צרעת פרחת הוא
בקרחתו או בגבחתו: וראה אתו הכהן והנה שאת הנגע
לבנה אדמדמת בקרחתו או בגבחתו כמראה צרעת עור
בשר: איש צרוע הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן
בראשו נגעו: והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרמים
וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא:
כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדד ישב מחוץ
למחנה מושבו: והבגד כי יהיה בו נגע צרעת בבגד
צמר או בבגד פשתים: או בשתי או בערב לפשתים
ולצמר או בעור או בכל מלאכת עור: והיה הנגע ירקרק
או אדמדם בבגד או בעור או בשתי או בערב או בכל כלי עור
נגע צרעת הוא והראה את הכהן: וראה הכהן את הנגע והסגיר
את הנגע שבעת ימים: וראה את הנגע ביום השביעי כי
פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בעור לכל אשר
יעשה העור למלאכה צרעת ממארת הנגע טמא הוא:
ושרף את הבגד או את השתי או את הערב בצמר או
בפשתים או את כל כלי העור אשר יהיה בו הנגע כי צרעת
ממארת הוא באש תשרף: ואם יראה הכהן והנה לא פשה
הנגע בבגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור: וצוה
הכהן וכבסו את אשר בו הנגע והסגירו שבעת ימים שנית:
וראה הכהן אחרי הכבס את הנגע והנה לא הפך הנגע את

עינו והנגע לא פשה טמא הוא באש תשרפנו פחתת הוא בקרחתו
או בגבחתו׃ ואם ראה הכהן והנה כהה הנגע אחרי הכבס אתו
וקרע אתו מן הבגד או מן העור או מן השתי או מן הערב׃
ואם תראה עוד בבגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור
פרחת הוא באש תשרפנו את אשר בו הנגע׃ והבגד או השתי
או הערב או כל כלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס
שנית וטהר׃ זאת תורת נגע צרעת בגד הצמר או הפשתים
או השתי או הערב או כל כלי עור לטהרו או לטמאו׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃
זאת תהיה תורת
המצרע ביום
טהרתו והובא אל
הכהן׃ ויצא הכהן
אל מחוץ למחנה

וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע׃ וצוה
הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות ועץ ארז
ושני תולעת ואזב׃ וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת אל
כלי חרש על מים חיים׃ את הצפור החיה יקח אתה ואת
עץ הארז ואת שני התולעת ואת האזב וטבל אתם ואת
הצפר החיה בדם הצפר השחטה על המים החיים׃ והזה
על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את
הצפר החיה על פני השדה׃ וכבס המטהר את בגדיו׃
וגלח את כל שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבא אל
המחנה וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים׃ והיה ביום
השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת
גבת עיניו ואת כל שערו יגלח וכבס את בגדיו ורחץ את
בשרו במים וטהר׃ וביום השמיני יקח שני כבשים

תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה ושלשה עשרנים
סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן׃ והעמיד הכהן המטהר
את האיש המטהר ואתם לפני יהוה פתח אהל מועד׃ ולקח
הכהן את הכבש האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן
והניף אתם תנופה לפני יהוה׃ ושחט את הכבש במקום אשר
ישחט את החטאת ואת העלה במקום הקדש כי כחטאת
האשם הוא לכהן קדש קדשים הוא׃ ולקח הכהן מדם האשם
ונתן הכהן על תנוך אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו
הימנית ועל בהן רגלו הימנית׃ ולקח הכהן מלג השמן׃
השמן ויצק על כף הכהן השמאלית׃ וטבל הכהן את
אצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו השמאלית והזה
מן השמן באצבעו שבע פעמים לפני יהוה׃ ומיתר
השמן אשר על כפו יתן הכהן על תנוך אזן המטהר הימנית
ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית על דם האשם׃
והנותר בשמן אשר על כף הכהן יתן על ראש המטהר וכפר
עליו הכהן לפני יהוה׃ ועשה הכהן את החטאת וכפר על
המטהר מטמאתו ואחר ישחט את העלה׃ והעלה הכהן את
העלה ואת המנחה המזבחה וכפר עליו הכהן וטהר׃ ואם
דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר
עליו ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן׃ וש
ושתי תרים או שני בני יונה אשר תשיג ידו והיה אחד
חטאת והאחד עלה׃ והביא אתם ביום השמיני לטהרתו אל
הכהן אל פתח אהל מועד לפני יהוה׃ ולקח הכהן את כבש האשם
ואת לג השמן והניף אתם הכהן תנופה לפני יהוה׃ ושחט את
כבש האשם ולקח הכהן מדם האשם ונתן על תנוך אזן
המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית׃
ומן השמן יצק הכהן על כף הכהן השמאלית׃ והזה הכהן
באצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו השמאלית שבע
פעמים לפני יהוה׃ ונתן הכהן מן השמן אשר על כפו על תנוך

אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו
הימנית על מקום דם האשם: והנותר מן השמן אשר
על כף הכהן יתן על ראש המטהר לכפר עליו לפני יה
יהוה: ועשה את האחד מן התרים או מן בני היונה מאשר
תשיג ידו: את אשר תשיג ידו את האחד חטאת ואת האחד
עלה על המנחה וכפר הכהן על המטהר לפני יהוה: זאת
תורת אשר בו נגע צרעת אשר לא תשיג ידו בטהרתו:

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: כי תבאו אל
ארץ כנען אשר אני נתן לכם לאחזה ונתתי נגע צרעת
בבית ארץ אחזתכם: ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר
כנגע נראה לי בבית: וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא
הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן
יבא הכהן לראות את הבית: וראה את הנגע והנה הנגע בק
בקירת הבית שקערורת ירקרקת או אדמדמת ומראיהן
שפל מן הקיר: ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר
את הבית שבעת ימים: ושב הכהן ביום השביעי וראה
והנה פשה הנגע בקירת הבית: וצוה הכהן וחלצו את
את האבנים אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל מחוץ לעיר
אל מקום טמא: ואת הבית יקצע מבית סביב ושפכו את
העפר אשר הקצו אל מחוץ לעיר אל מקום טמא: ולקחו
אבנים אחרות והביאו אל תחת האבנים ועפר אחר יקח וטח
את הבית: ואם ישוב הנגע ופרח בבית אחר חלץ את האבנים
ואחרי הקצות את הבית ואחרי הטוח: ובא הכהן וראה והנה
פשה הנגע בבית צרעת ממארת הוא בבית טמא הוא:
ונתץ את הבית את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית והוציא
אל מחוץ לעיר אל מקום טמא: והבא אל הבית כל ימי הסגיר
אתו יטמא עד הערב: והשכב בבית יכבס את בגדיו והאכל בבית
יכבס את בגדיו: ואם בא יבא הכהן וראה והנה לא פשה
הנגע בבית אחרי הטח את הבית וטהר הכהן את הבית כי נ

נרפא הנגע: ולקח לחטא את הבית שתי צפרים ועץ ארז ושני
תולעת ואזב: ושחט את הצפר האחת אל כלי חרש על מים
חיים: ולקח את עץ הארז ואת האזב ואת שני התולעת ואת
הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר השחוטה ובמים החיים והזה
אל הבית שבע פעמים: וחטא את הבית בדם הצפור ובמים
החיים ובצפר החיה ובעץ הארז ובאזב ובשני התולעת: ושלח
את הצפר החיה אל מחוץ לעיר אל פני השדה וכפר על
הבית וטהר: זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק: ולצרעת
הבגד ולבית: ולשאת ולספחת ולבהרת: להורת ביום הטמא
וביום הטהר זאת תורת הצרעת: וידבר יהוה אל משה
ואל אהרן לאמר: דברו אל בני ישראל ואמרתם אלהם
איש איש כי יהיה זב מבשרו זובו טמא הוא: וזאת תהיה
טמאתו בזובו רר בשרו את זובו או החתים בשרו מזובו טמ
טמאתו הוא: כל המשכב אשר ישכב עליו הזב יטמא וכל
הכלי אשר ישב עליו יטמא: ואיש אשר יגע במשכבו
יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: והישב על הכלי
אשר ישב עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד
הערב: וכי ירק הזב בטהור וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד
הערב: והנגע בבשר הזב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא
עד הערב: וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב יטמא: וכל
הנגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב והנושא אותם
יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: וכל אשר יגע בו
הזב וידיו לא שטף במים וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא
עד הערב: וכלי חרש אשר יגע בו הזב ישבר וכל כלי עץ
ישטף במים: וכי יטהר הזב מזובו וספר לו שבעת ימים
לטהרתו וכבס בגדיו ורחץ בשרו במים חיים וטהר: וביום
השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני יונה ובא לפני
יהוה אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן: ועשה אתם הכהן
אחד חטאת והאחד עלה וכפר עליו הכהן לפני יהוה מזובו:

ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע ורחץ במים את כל בשרו וטמא
עד הערב: וכל בגד וכל עור אשר יהיה עליו שכבת זרע וכבס במ
במים וטמא עד הערב: ואשה אשר ישכב איש אתה שכבת
זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב: ואשה כי תהיה זבה
דם יהיה זבה בבשרה שבעת ימים תהיה בנדתה כל הנגע בה
יטמא עד הערב: וכל אשר תשכב עליו בנדתה יטמא וכל
אשר תשב עליו יטמא: וכל הנגע במשכבה יכבס בגדיו ורחץ
במים וטמא עד הערב: וכל הנגע בכל כלי אשר תשב עליו
יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: ואם על המשכב הוא
או על הכלי אשר היא ישבת עליו בנגעו בו יטמא עד הערב:
ואם שכב ישכב איש אתה ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים
וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא: ואשה כי יזוב זוב
דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה כל ימי ז
זוב טמאתה כימי נדתה תהיה טמאה הוא: כל המשכב אשר
תשכב עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה יהיה לה וכל הכלי אשר
תשב עליו טמא יהיה כטמאת נדתה: וכל הנוגע בם יטמא ו
וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: ואם טהרה מזובה
וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר: וביום השמיני תקח לה
שתי תרים או שני בני יונה והביאה אתם אל הכהן אל פתח
אהל מועד: ועשה הכהן את האחד חטאת ואת האחד עלה
וכפר עליה הכהן לפני יהוה מזוב טמאתה: והזרתם את בני
ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם את מ
משכני אשר בתוכם: זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו ש
שכבת זרע לטמאה בה:
והדוה בנדתה והזב את
זובו לזכר ולנקבה
ולאיש אשר ישכב
עם טמאה: פפפ

וידבר

יהוה אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני יהוה וי
וימתו: ויאמר יהוה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא
בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת אשר על הארן
ולא ימות כי בענן אראה על הכפרת: בזאת יבא אהרן אל
הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה: כתנת בד קדש ילב
ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגר ובמצנפת
בד יצנף בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם:
ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת
ואיל אחד לעלה: והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו
וכפר בעדו ובעד ביתו: ולקח את שני השעירם והעמיד
אתם לפני יהוה פתח אהל מועד: ונתן אהרן על שני הש
השעירם גרלות גורל אחד ליהוה וגורל אחד לעזאזל:
והקריב אהרן את השעיר אשר עלה עליו הגורל ליהוה
ועשהו חטאת: והשעיר אשר עלה עליו הגרל לעזאזל יעמד
חי לפני יהוה לכפר עליו לשלח אתו לעזאזל המדברה:
והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד
ביתו ושחט את פר החטאת אשר לו: ולקח מלא המחתה
גחלי אש מעל המזבח מלפני יהוה ומלא חפניו קטרת
סמים דקה והביא מבית לפרכת: ונתן את הקטרת על
האש לפני יהוה וכסה ענן הקטרת את הכפרת אשר על
העדת ולא ימות: ולקח מדם הפר והזה באצבעו על
פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע פעמים מן
הדם באצבעו: ושחט את שעיר החטאת אשר לעם והביא
את דמו אל מבית לפרכת ועשה את דמו כאשר עשה
לדם הפר והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת: וכפר על
הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם
וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם:
וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקדש עד
צאתו וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל:

ויצא אל המזבח אשר לפני יהוה וכפר עליו ולקח מדם
הפר ומדם השעיר ונתן על קרנות המזבח סביב: והזה
עליו מן הדם באצבעו שבע פעמים וטהרו וקדשו מטמאת
בני ישראל: וכלה מכפר את הקדש ואת אהל מועד ואת
המזבח והקריב את השעיר החי: וסמך אהרן את שתי
ידיו על ראש השעיר החי והתודה עליו את כל עונת בני
ישראל ואת כל פשעיהם לכל חטאתם ונתן אתם על
ראש השעיר ושלח ביד איש עתי המדברה: ונשא השעיר
עליו את כל עונתם אל ארץ גזרה ושלח את השעיר
במדבר: ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד
אשר לבש בבאו אל הקדש והניחם שם: ורחץ את בשרו
במים במקום קדוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את
עלתו ואת עלת העם וכפר בעדו ובעד העם: ואת חלב
החטאת יקטיר המזבחה: והמשלח את השעיר לעזאזל
יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אל
המחנה: ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר
הובא את דמם לכפר בקדש יוציא אל מחוץ למחנה וש
ושרפו באש את ערתם ואת בשרם ואת פרשם: והשרף
אתם יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא
אל המחנה: והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי ב
בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכל מלאכה לא תעשו
האזרח והגר הגר בתוככם: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר
אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: שבת שבתון ה
היא לכם ועניתם את נפשתיכם חקת עולם: וכפר הכהן א
אשר ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו ו
ולבש בגדי הבד בגדי הקדש: וכפר את מקדש הקדש ו
ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל
עם הקהל יכפר: והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר על
בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה ויעש כאשר צוה

יהוה את משה: וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל
אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר
אשר צוה יהוה לאמר: איש איש מבית ישראל אשר
ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ
למחנה: ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן
ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך
ונכרת האיש ההוא מקרב עמו: למען אשר יביאו בני
ישראל את זבחיהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם
ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו זבחי שלמים
ליהוה אותם: וזרק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל
מועד והקטיר החלב לריח ניחח ליהוה: ולא יזבחו עוד
את זבחיהם לשעירם אשר הם זנים אחריהם חקת עולם
תהיה זאת להם לדרתם: ואלהם תאמר איש איש מבית
ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או
זבח: ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ל
ליהוה ונכרת האיש ההוא מעמיו: ואיש איש מבית
ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתתי
פני בנפש האכלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמה: כי
נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר
על נפשתיכם כי הדם הוא בנפש יכפר: על כן אמרתי לבני
ישראל כל נפש מכם לא תאכל דם והגר הגר בתוככם לא
תאכל דם: ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם
אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו
וכסהו בעפר: כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר
לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו
הוא כל אכליו יכרת: וכל נפש אשר תאכל נבלה וטרפה
באזרח ובגר וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב
וטהר: ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא עונו:
וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל

ואמרת אלהם אני יהוה אלהיכם: כמעשה ארץ מצרים
אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני
מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיהם לא תלכו: את
משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוה
אלהיכם: ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה
אתם האדם וחי בהם אני יהוה: איש איש אל כל
שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה:
ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה
ערותה: ערות אשת אביך לא תגלה ערות אביך
הוא: ערות אחתך בת אביך או בת אמך מולדת בית
או מולדת חוץ לא תגלה ערותן: ערות בת בנך או בת
בתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה: ערות בת אשת
אביך מולדת אביך אחותך היא לא תגלה ערותה:
ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך הוא: ערות
אחות אמך לא תגלה כי שאר אמך הוא: ערות אחי
אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתך הוא:
ערות כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה ערותה:
ערות אשת אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא:
ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה
לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא: ואשה אל
אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: ואל אשה
בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: ואל אשת עמיתך
לא תתן שכבתך לזרע לטמאה בה: ומזרעך לא תתן ל
להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך אני יהוה:
ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא: ובכל
בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד
לפני בהמה לרבעה תבל הוא: אל תטמאו בכל אלה כי
בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם: ות
ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את

ישביה: ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי ולא תעשו
מכל התועבת האלה האזרח והגר הגר בתוככם: כי את כל
התעבת האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ:
ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את
הגוי אשר לפניכם: כי כל אשר יעשה מכל התעבת האל ה
ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם: ושמרתם את מש
משמרתי לבלתי עשות מחקות התעבת אשר נעשו לפני
לפניכם ולא תטמאו בהם אני יהוה אלהיכם: פ

וידבר

יהוה אל משה לאמר:
דבר אל כל עדת בני
ישראל ואמרת
אלהם קדשים
תהיו כי קדוש אני
יהוה אלהיכם:

איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני יהוה
אלהיכם: אל תפנו אל האלילם ואלהי מסכה לא תעשו
לכם אני יהוה אלהיכם: וכי תזבחו זבח שלמים ליהוה ל
לרצנכם תזבחהו: ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר עד
יום השלישי באש ישרף: ואם האכל יאכל ביום השלישי
פגול הוא לא ירצה: ואכליו עונו ישא כי את קדש יהוה
חלל ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: ובקצרכם את קציר
ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא
תלקט וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני
ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם: לא תגנבו ולא
תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו: ולא תשבעו בשמי
לשקר וחללת את שם אלהיך אני יהוה: לא תעשק את
רעך ולא תגזל לא תלין פעלת שכיר אתך עד בקר: לא

תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך
אני יהוה: לא תעשו עול במשפט לא תשא פני דל ולא
תהדר פני גדול בצדק תשפט עמיתך: לא תלך רכיל
בעמיך לא תעמד על דם רעך אני יהוה: לא תשנא את
אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו
חטא: לא תקם ולא תטר את בני עמך ואהבת לרעך
כמוך אני יהוה: את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע
כלאים שדך לא תזרע כלאים ובגד כלאים שעטנז
לא יעלה עליך: ואיש כי ישכב את אשה שכבת זרע
והוא שפחה נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה או חפשה
לא נתן לה בקרת תהיה לא יומתו כי לא חפשה: והביא
את אשמו ליהוה אל פתח אהל מועד איל אשם: וכפר
עליו הכהן באיל האשם לפני יהוה על חטאתו אשר חטא
ונסלח לו מחטאתו אשר חטא: וכי תבאו אל הארץ
ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פריו שלש
שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל: ובשנה הרביעת יהיה
כל פריו קדש הלולים ליהוה: ובשנה החמישת תאכלו
את פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם: לא
תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו: לא תקפו פאת
ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך: ושרט לנפש לא
תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני יהוה:
אל תחלל את בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה
הארץ זמה: את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני
יהוה: אל תפנו אל האבת ואל הידענים אל תבקשו
לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם: מפני שיבה תקום
והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני יהוה: וכי יגור
אתך גר בארצכם לא תונו אתו: כאזרח מכם יהיה לכם
הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ
מצרים אני יהוה אלהיכם: לא תעשו עול במשפט

במדה במשקל ובמשורה: מאזני צדק אבני צדק איפת
צדק והין צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים: ושמרתם את כל חקתי
ואת כל משפטי ועשיתם אתם אני יהוה: וידבר
יהוה אל משה לאמר: ואל בני ישראל תאמר איש איש
מבני ישראל ומן הגר הגר בישראל אשר יתן מזרעו
למלך מות יומת עם הארץ ירגמהו באבן: ואני אתן
את פני באיש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי מזרעו
נתן למלך למען טמא את מקדשי ולחלל את שם
קדשי: ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן
האיש ההוא בתתו מזרעו למלך לבלתי המית אתו:
ושמתי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי
אתו ואת כל הזנים אחריו לזנות אחרי המלך מקרב
עמם: והנפש אשר תפנה אל האבת ואל הידענים לזנות
אחריהם ונתתי את פני בנפש ההוא והכרתי אתו מקרב
עמו: והתקדשתם והייתם קדשים כי אני יהוה אלהיכם:
ושמרתם את חקתי ועשיתם אתם אני יהוה מקדשכם:
כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת
אביו ואמו קלל דמיו בו: ואיש אשר ינאף את אשת
איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת הנאף
והנאפת: ואיש אשר ישכב את אשת אביו ערות אביו
גלה מות יומתו שניהם דמיהם בם: ואיש אשר ישכב
את כלתו מות יומתו שניהם תבל עשו דמיהם בם: ואיש
אשר ישכב את זכר משכבי אשה תועבה עשו שניהם
מות יומתו דמיהם בם: ואיש אשר יקח את אשה ואת
אמה זמה הוא באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה
בתוככם: ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת
ואת הבהמה תהרגו: ואשה אשר תקרב אל כל בהמה
לרבעה אתה והרגת את האשה ואת הבהמה מות יומתו

דמיהם בם: ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו
וראה את ערותה והיא תראה את ערותו חסד הוא ונכרתו ל
לעיני בני עמם ערות אחתו גלה עונו ישא: ואיש אשר
ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקרה הערה
והיא גלתה את מקור דמיה ונכרתו שניהם מקרב עמם:
וערות אחות אמך ואחות אביך לא תגלה כי את שארו
הערה עונם ישאו: ואיש אשר ישכב את דדתו ערות דדו
גלה חטאם ישאו ערירים ימתו: ואיש אשר יקח את אשת
אחיו נדה הוא ערות אחיו גלה ערירים יהיו: ושמרתם את
כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם ולא תקיא אתכם
הארץ אשר אני מביא אתכם שמה לשבת בה: ולא תלכו
בחקת הגוי אשר אני משלח מפניכם כי את כל אלה עשו
ואקץ בם: ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתנ
אתננה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני יהוה
אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים: והבדלתם בין
הבהמה הטהרה לטמאה ובין העוף הטמא לטהר ולא
תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש
האדמה אשר הבדלתי לכם לטמא: והייתם לי קדשים כי
קדוש אני יהוה ואבדל אתכם מן העמים להיות לי:
ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו
באבן ירגמו אתם דמיהם בם: פפפ

ויאמר יהוה אל משה אמר
אל הכהנים בני אה
אהרן ואמרת אלהם
לנפש לא יטמא
בעמיו: כי אם לשאן
לשארו הקרב אליו

לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ולאחתו הבתולה הקרובה
אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: לא יטמא בעל בעמיו
להחלו: לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובב
ובבשרם לא ישרטו שרטת: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יח
יחללו שם אלהיהם כי את אשי יהוה לחם אלהיהם הם
מקריבם והיו קדש: אשה זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה
מאישה לא יקחו כי קדש הוא לאלהיו: וקדשתו כי את
לחם אלהיך הוא מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני
יהוה מקדשכם: ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה
היא מחללת באש תשרף: והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק
על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים
את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: ועל כל נפשת מת לא יבא
לאביו ולאמו לא יטמא: ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את
מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה:
והוא אשה בבתוליה יקח: אלמנה וגרושה וחללה זנה את
אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה: ולא יחלל זרעו
בעמיו כי אני יהוה מקדשו: וידבר יהוה אל משה
לאמר: דבר אל אהרן לאמר איש מזרעך לדרתם אשר
יהיה בו מום לא יקרב להקריב לחם אלהיו: כי כל איש א
אשר בו מום לא יקרב איש עור או פסח או חרם או שרוע:
או איש אשר יהיה בו שבר רגל או שבר יד: או גבן או דק
או תבלל בעינו או גרב או ילפת או מרוח אשך: כל איש
אשר בו מום מזרע אהרן הכהן לא יגש להקריב את אשי
יהוה מום בו את לחם אלהיו לא יגש להקריב: לחם
אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: אך אל
הפרכת לא יבא ואל המזבח לא יגש כי מום בו ולא
יחלל את מקדשי כי אני יהוה מקדשם: וידבר משה
אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל: וידבר
יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מ

מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי אשר הם
מקדשים לי אני יהוה: אמר אלהם לדרתיכם כל איש
אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני
ישראל ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני
אני יהוה: איש איש מזרע אהרן צרוע או זב בקדשים   והוא
לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל טמא נפש או איש
אשר תצא ממנו שכבת זרע: או איש אשר יגע בכל שרץ
אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו: נ
נפש אשר תגע בו וטמאה עד הערב ולא יאכל מן הקדשים
כי אם רחץ בשרו במים: ובא השמש וטהר ואחר יאכל
מן הקדשים כי לחמו הוא: נבלה וטרפה לא יאכל לטמא ה
בה אני יהוה: ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו חטא
ומתו בו כי יחללהו אני יהוה מקדשם: וכל זר לא יאכל
קדש תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש: וכהן כי יקנה
נפש קנין כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו:
ובת כהן כי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא
תאכל: ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה ה
אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל
בו: ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשיתו עליו
ונתן לכהן את הקדש: ולא יחללו את קדשי בני ישראל
את אשר ירימו ליהוה: והשיאו אותם עון אשמה באכלם
את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם: וידבר יהוה אל
משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל
ואמרת אלהם איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל
אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר
יקריבו ליהוה לעלה: לרצנכם תמים זכר בבקר בכשבים ב
ובעזים: כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון
יהיה לכם: ואיש כי יקריב זבח שלמים ליהוה לפלא נדר
או לנדבה בבקר או בצאן תמים יהיה לרצון כל מום לא

יהיה בו: עורת או שבור או חרוץ או יבלת או גרב או
ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו מהם על
המזבח ליהוה: ושור ושה שרוע וקלוט נדבה תעשה
אתו ולנדר לא ירצה: ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא
תקריבו ליהוה ובארצכם לא תעשו: ומיד בן נכר לא
את לחם אלהיכם מכל אלה כי משחתם בהם מום בם
לא ירצו לכם: וידבר יהוה אל משה לאמר: שור
או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום
השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה: ושור או
שה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד: וכי תזבחו זבח
תודה ליהוה לרצנכם תזבחו: ביום ההוא יאכל לא תותירו ר
ממנו עד בקר אני יהוה: ושמרתם את מצותי ועשיתם
אתם אני יהוה: ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי
בתוך בני ישראל אני יהוה מקדשכם: המוציא אתכם
מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה:
וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקראי
קדש אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום
השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו
שבת הוא ליהוה בכל מושבתיכם: אלה מועדי יהוה
מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם: בחדש הראשון
בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה: ובחמשה
עשר יום לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים
מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל
מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם אשה ליהוה שבעת ת
ימים ביום השביעי מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא
תעשו: וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ אשר אני
נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר

ראשית קצירכם אל הכהן: והניף את העמר לפני יהוה לר
צנכם ממחרת השבת יניפנו הכהן: ועשיתם ביום הניפכם
את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו
שני עשרנים סלת בלולה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח
ונסכו יין רביעת ההין: ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו
עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם חקת
עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: וספרתם לכם
ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע
שבתות תמימת תהיינה: עד ממחרת השבת השביעת
תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליהוה:
ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתים שני עשרנים
סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים ליהוה: והקרבתם על
הלחם שבעת כבשים תמימם בני שנה ופר בן בקר אחד
ואילם שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה
ריח ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת
ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים: והניף הכהן אתם
על לחם הבכרים תנופה לפני יהוה על שני כבשים קדש
יהיו ליהוה לכהן: וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש
יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם בכל
משבתיכם לדרתיכם: ובקצרכם את קציר ארצכם לא
תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני
ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם: וידבר יהוה
אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר בחדש
השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה
מקרא קדש: כל מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם
אשה ליהוה: וידבר יהוה אל משה לאמר: אך
בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים הוא מקרא
קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם והקרבתם אשה
ליהוה: וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום

כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם: כי כל הנפש
אשר לא תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: וכל
הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי
הנפש ההיא מקרב עמה: כל מלאכה לא תעשו חקת עולם
לדרתיכם בכל משבתיכם: שבת שבתון הוא לכם ועניתם
את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב תש
תשבתו שבתכם: וידבר יהוה אל משה לאמר:
דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש הש
השביעי הזה חג הסכות שבעת ימים ליהוה: ביום הרא
הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו: שב
שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני מקרא
קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת הוא כל
מלאכת עבדה לא תעשו: אלה מועדי יהוה אשר תקראו
אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה
זבח ונסכים דבר יום ביומו: מלבד שבתת יהוה ומלבד
מתנותיכם ומלבד כל נדריכם ומלבד כל נדבתיכם
אשר תתנו ליהוה: אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי
באספכם את תבואת הארץ תחגו את חג יהוה שבעת
ימים ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון: ולקחתם
לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ
עבת וערבי נחל ושמחתם לפני יהוה אלהיכם שבעת
ימים: וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם
לדרתיכם בחדש השביעי תחגו אתו: בסכת תשבו שבעת
ימים כל האזרח בישראל ישבו בסכת: למען ידעו
דרתיכם כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי
אתם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: וידבר משה
את מעדי יהוה אל בני ישראל: וידבר יהוה אל
משה לאמר: צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית
זך כתית למאור להעלת נר תמיד: מחוץ לפרכת העדת

באהל מועד יערך אתו אהרן מערב ועד בקר לפני יהוה
תמיד חקת עולם לדרתיכם: על המנרה הטהרה יערך
את הנרת לפני יהוה תמיד: ולקחת סלת ואפית אתה
שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה האחת: ושמת
אתם שתים מערכות שש המערכת על השלחן הטהר
לפני יהוה: ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאזכרה
אשה ליהוה: ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני יהוה
תמיד מאת בני ישראל ברית עולם: והיתה לאהרן ולבניו
ואכלהו במקום קדוש כי קדש קדשים הוא לו מאשי
יהוה חק עולם: ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש
מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית
ואיש הישראלי: ויקב בן האשה הישראלית את השם
ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי
למטה דן: ויניחהו במשמר לפרש להם על פי יהוה:
וידבר יהוה אל משה לאמר: הוצא את המקלל אל
מחוץ למחנה וסמכו כל השמעים את ידיהם על
ראשו ורגמו אתו כל העדה: ואל בני ישראל תדבר לאמר
איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו: ונקב שם יהוה
מות יומת רגום ירגמו בו כל העדה כגר כאזרח בנקבו
שם יומת: ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת: ומכה
נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ואיש כי יתן מום
בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו: שבר תחת שבר עין
תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו:
ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת: משפט אחד
יהיה לכם כגר כאזרח יהיה כי אני יהוה אלהיכם: וידבר
משה אל בני ישראל ויוציאו את המקלל אל מחוץ
למחנה וירגמו אתו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה
יהוה את
משה:

וידבר
יהוה אל משה בהר
סיני לאמר: דבר
אל בני ישראל
ואמרת אלהם כי
תבאו אל הארץ א
אשר אני נתן לכם
ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים תזרע שדך ושש
שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה: ובשנה השביעת
שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע וכ
וכרמך לא תזמר: את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי
נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: והיתה שבת
הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך
ולתושבך הגרים עמך: ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה
כל תבואתה לאכל: וספרת לך שבע שבתת שנים
שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתת השנים
תשע וארבעים שנה: והעברת שופר תרועה בחדש השבעי
בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם:
וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ
לכל ישביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחזתו
ואיש אל משפחתו תשבו: יובל הוא שנת החמשים שנה
תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את ספיחיה ולא תב
תבצרו את נזריה: כי יובל הוא קדש תהיה לכם מן השדה
תאכלו את תבואתה: בשנת היובל הזאת תשבו איש אל
אחזתו: וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד
עמיתך אל תונו איש את אחיו: במספר שנים אחר היובל
תקנה מאת עמיתך במספר שני תבואת ימכר לך: לפי
רב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט השנים תמעיט

מקנתו כי מספר תבואת הוא מכר לך: ולא תונו איש ע'
את עמיתו ויראת מאלהיך כי אני יהוה אלהיכם: ועשיתם
את חקתי ואת משפטי תשמרו ועשיתם אתם וישבתם על
הארץ לבטח: ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם
לבטח עליה: וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעת הן לא
נאסף את תבואתנו: וצויתי את ברכתי לכם בשנה הש'
השישית ועשת את התבואה לשלש השנים: וזרעתם
את השנה השמינת ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה
התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן: והארץ לא תמכר
לצמתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי:
ובכל ארץ אחזתכם גאלה תתנו לארץ: וכי ימוך
אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את
ממכר אחיו: ואיש כי לא יהיה לו גאל והשיגה ידו ומצא
כדי גאלתו: וחשב את שני ממכרו והשיב את העדף
לאיש אשר מכר לו ושב לאחזתו: ואם לא מצאה ידו
די השיב לו והיה ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היובל
ויצא ביבל ושב לאחזתו: ואיש כי ימכר בית מושב
עיר חומה והיתה גאלתו עד תם שנת ממכרו ימים תהיה
גאלתו: ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם
הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו
לדרתיו לא יצא ביבל: ובתי החצרים אשר אין להם חמה
סביב על שדה הארץ יחשב גאלה תהיה לו וביבל יצא:
וערי הלוים בתי ערי אחזתם גאלת עולם תהיה ללוים:
ואשר יגאל מן הלוים ויצא ממכר בית ועיר אחזתו ב
ביבל כי בתי ערי הלוים הוא אחזתם בתוך בני ישראל:
ושדה מגרש עריהם לא ימכר כי אחזת עולם הוא להם:
וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר
ותושב וחי עמך: אל תקח מאתו נשך ותרבית ויראת
מאלהיך וחי אחיך עמך: את כספך לא תתן לו בנשך

ובמרבית לא תתן אכלך: אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כ:
כנען להיות לכם לאלהים: וכי ימוך אחיך עמך
ונמכר לך לא תעבד בו עבדת עבד: כשכיר כתושב
יהיה עמך עד שנת היבל יעבד עמך: ויצא מעמך
הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל אחזת אבתיו
ישוב: כי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מ//
מצרים לא ימכרו ממכרת עבד: לא תרדה בו בפרך
ויראת מאלהיך: ועבדך ואמתך אשר יהיו לך מאת
הגוים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה: וגם
מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו וממשפח תם
אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחזה:
והתנחלתם אתם לבניכם אחריכם לרשת אחזה לעלם
בהם תעבדו ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה
בו בפרך: וכי תשיג יד גר ותושב עמך ומך אחיך
עמו ונמכר לגר תושב עמך או לעקר משפחת גר:
אחרי נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו: או
דדו או בן דדו יגאלנו או משאר בשרו ממשפחתו
יגאלנו או השיגה ידו ונגאל: וחשב עם קנהו משנת
המכרו לו עד שנת היבל והיה כסף ממכרו במספר
שנים כימי שכיר יהיה עמו: אם עוד רבות בשנים
לפיהן ישיב גאלתו מכסף מקנתו: ואם מעט נשאר
בשנים עד שנת היבל וחשב לו כפי שניו ישיב את
גאלתו: כשכיר שנה בשנה יהיה עמו לא ירדנו
בפרך לעיניך: ואם לא יגאל באלה ויצא בשנת
היבל הוא ובניו עמו: כי לי בני ישראל עבדים
עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים אני
יהוה אלהיכם: לא תעשו לכם אלילם ופסל ומצבה
לא תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו בארצכם

להשתחות עליה כי אני יהוה אלהיכם: את שבתתי תשמרו
ומקדשי תיראו אני יהוה:

אם בחקתי תלכו ואת מצותי
תשמרו ועשיתם אתם:
ונתתי גשמיכם בעתם
ונתנה הארץ יבולה ועץ
השדה יתן פריו: והשיג
לכם דיש את בציר ובציר
ישיג את זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצ
בארצכם: ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד
והשבתי חיה רעה מן הארץ וחרב לא תעבר בארצכם: ורדפתם
את איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מאה
ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב:
ופניתי אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם והקמתי
את בריתי אתכם: ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש
תוציאו: ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם:
והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי
לעם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
מצרים מהיות להם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך
אתכם קוממיות: ואם לא תשמעו לי ולא תעשו
את כל המצות האלה: ואם בחקתי תמאסו ואם את משפ
משפטי תגעל נפשכם לבלתי עשות את כל מצותי
להפרכם את בריתי: אף אני אעשה זאת לכם והפקדתי
עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת מכלות עינים
ומדיבת נפש וזרעתם לריק זרעכם ואכלהו איביכם:
ונתתי פני בכם ונגפתם לפני איביכם ורדו בכם שנאיכם
ונסתם ואין רדף אתכם: ואם עד אלה לא תשמעו
לי ויספתי ליסרה אתכם שבע על שמיכם כברזל

ואת ארצכם כנחשה: ותם לריק כחכם ולא תתן ארצכם את
יבולה ועץ הארץ לא יתן פריו: ואם תלכו עמי קרי ולא
תאבו לשמע לי ויספתי עליכם מכה שבע כחטאתיכם:
והשלחתי בכם את חית השדה ושכלה אתכם והכריתה את
בהמתכם והמעיטה אתכם ונשמו דרכיכם: ואם באלה לא
תוסרו לי והלכתם עמי קרי: והלכתי אף אני עמכם בקרי
והכיתי אתכם גם אני שבע על חטאתיכם: והבאתי עליכם
חרב נקמת נקם ברית ונאספתם אל עריכם ושלחתי דבר
בתוככם ונתתם ביד אויב: בשברי לכם מטה לחם ואפו עשר
נשים לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל ואכלתם
ולא תשבעו: ואם בזאת לא תשמעו לי והלכתם עמי
בקרי: והלכתי עמכם בחמת קרי ויסרתי אתכם אף אני
שבע על חטאתיכם: ואכלתם בשר בניכם ובשר בנתיכם
תאכלו: והשמדתי את במתיכם והכרתי את חמניכם ונתתי
את פגריכם על פגרי גלוליכם וגעלה נפשי אתכם: ונתתי
את עריכם חרבה והשמותי את מקדשיכם ולא אריח בריח
ניחחכם: והשמתי אני את הארץ ושממו עליה איביכם
הישבים בה: ואתכם אזרה בגוים והריקתי אחריכם חרב
והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה: אז תרצה הארץ
את שבתתיה כל ימי השמה ואתם בארץ איביכם אז תשבת
הארץ והרצת את שבתתיה: כל ימי השמה תשבת את אשר
לא שבתה בשבתתיכם בשבתכם עליה: והנשארים בכם
והבאתי מרך בלבבם בארצת איביהם ורדף אתם קול עלה
נדף ונסו מנסת חרב ונפלו ואין רדף: וכשלו איש באחיו
כמפני חרב ורדף אין ולא תהיה לכם תקומה לפני
איביכם: ואבדתם בגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם:
והנשארים בכם ימקו בעונם בארצת איביהם ואף בעונת
אבתם אתם ימקו: והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם
אשר מעלו בי ואף אשר הלכו עמי בקרי: אף אני אלך

עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או אז יכנע לבבם הערל
ואז ירצו את עונם׃ וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי
יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר׃ והארץ ת
תעזב מהם ותרץ את שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את
עונם יען וביען במשפטי מאסו ואת חקתי געלה נפשם׃
ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא
געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם׃
וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ
מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה׃ אלה
החקים והמשפטים והתורת אשר נתן יהוה בינו ובין בני
ישראל בהר סיני ביד משה׃ וידבר יהוה אל משה
לאמר׃ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש כי יפלא
נדר בערכך נפשת ליהוה׃ והיה ערכך הזכר מבן עשרים
שנה ועד בן ששים שנה והיה ערכך חמשים שקל כסף
בשקל הקדש׃ ואם נקבה הוא והיה ערכך שלשים שקל׃
ואם מבן חמש שנים ועד בן עשרים שנה והיה ערכך
הזכר עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים׃ ואם מבן
חדש ועד בן חמש שנים והיה ערכך הזכר חמשה
שקלים כסף ולנקבה ערכך שלשת שקלים כסף׃ ואם
מבן ששים שנה ומעלה אם זכר והיה ערכך חמשה
עשר שקל ולנקבה עשרה שקלים׃ ואם מך הוא מערכך
והעמידו לפני הכהן והעריך אתו הכהן על פי אשר
תשיג יד הנדר יעריכנו הכהן׃ ואם בהמה אשר
יקריבו ממנה קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנו ליהוה
יהיה קדש׃ לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע או
רע בטוב ואם המר ימיר בהמה בבהמה והיה הוא
ותמורתו יהיה קדש׃ ואם כל בהמה טמאה אשר לא
יקריבו ממנה קרבן ליהוה והעמיד את הבהמה לפני
הכהן׃ והעריך הכהן אתה בין טוב ובין רע כערכך הכהן

כן יהיה׃ ואם גאל יגאלנה ויסף חמישתו על ערכך׃ ואיש כי
יקדש את ביתו קדש ליהוה והעריכו הכהן בין טוב ובין רע
כאשר יעריך אתו הכהן כן יקום׃ ואם המקדיש יגאל את
ביתו ויסף חמשית כסף ערכך עליו והיה לו׃ ואם משדה
אחזתו יקדיש איש ליהוה והיה ערכך לפי זרעו זרע חמר
שערים בחמשים שקל כסף׃ אם משנת היבל יקדיש
שדהו כערכך יקום׃ ואם אחר היבל יקדיש שדהו וחשב
לו הכהן את הכסף על פי השנים הנותרת עד שנת היבל
ונגרע מערכך׃ ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אתו
ויסף חמשית כסף ערכך עליו וקם לו׃ ואם לא יגאל את
השדה ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד׃ והיה
השדה בצאתו ביבל קדש ליהוה כשדה החרם לכהן תהיה
אחזתו׃ ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחזתו
יקדיש ליהוה׃ וחשב לו הכהן את מכסת הערכך עד שנת
היבל ונתן את הערכך ביום ההוא קדש ליהוה׃ בשנת
היבל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחזת הארץ׃
וכל ערכך יהיה בשקל הקדש עשרים גרה יהיה השקל׃
אך בכור אשר יבכר ליהוה בבהמה לא יקדיש איש אתו
אם שור אם שה ליהוה הוא׃ ואם בבהמה הטמאה ופדה
בערכך ויסף חמשתו עליו ואם לא יגאל ונמכר בערכך׃
אך כל חרם אשר יחרם איש ליהוה מכל אשר לו מאדם
ובהמה ומשדה אחזתו לא ימכר ולא יגאל כל חרם קדש
קדשים הוא ליהוה׃ כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה
מות יומת׃ וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ ליהוה
הוא קדש ליהוה׃ ואם גאל יגאל איש ממעשרו חמישתו יסף
עליו׃ וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט
העשירי יהיה קדש ליהוה׃ לא יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו
ואם המר ימירנו והיה הוא ותמורתו יהיה קדש לא יגאל׃
אלה המצות אשר צוה יהוה את משה אל בני ישראל בהר
סיני׃

חזק

יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני ב
בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר: שאו את ראש
כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
כל זכר לגלגלתם: מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא
בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן: ואתכם יהיו
איש איש למטה איש ראש לבית אבתיו הוא: ואלה שמות
האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן אליצור בן שדיאור
לשמעון שלמיאל בן צורישדי: ליהודה נחשון בן ע
עמינדב: ליששכר נתנאל בן צוער: לזבולן אליאב בן
בן חלן: לבני יוסף לאפרים אלישמע בן עמיהוד: למנשה
גמליאל בן פדהצור: לבנימן אבידן בן גדעני: לדן אח
אחיעזר בן עמישדי: לאשר פגעיאל בן עכרן: לגד אליסף
בן רעואל: לנפתלי אחירע בן עינן: אלה קריאי העדה

נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם: ויקח משה
ואהרן את האנשים האלה אשר נקבו בשמות: ואת כל
העדה הקהילו באחד לחדש השני ויתילדו על משפחתם
לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה
לגלגלתם: כאשר צוה יהוה את משה ויפקדם במדבר
סיני: ויהיו בני ראובן בכר ישראל תולדתם למשפחתם
לבית אבתם במספר שמות לגלגלתם כל זכר מבן עשרים
שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה ראובן ששה
וארבעים אלף וחמש מאות: לבני שמעון תולדתם
למשפחתם לבית אבתם פקדיו במספר שמות לגלגלתם
כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם
למטה שמעון תשעה וחמשים אלף ושלש מאות:
לבני גד תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה
גד חמשה וארבעים אלף ושש מאות וחמשים:
לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה
יהודה ארבעה ושבעים אלף ושש מאות: לבני
יששכר תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה
יששכר ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות: לבני
זבולן תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן
עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה
זבולן לבני שבעה וחמשים אלף וארבע מאות:
לבני יוסף לבני אפרים תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא:
פקדיהם למטה אפרים ארבעים אלף וחמש מאות:
לבני מנשה תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה

מנשה שנים ושלשים אלף ומאתים׃ לבני בנימן תו
תלדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים
שנה ומעלה כל יצא צבא׃ פקדיהם למטה בנימן חמשה
ושלשים אלף וארבע מאות׃ לבני דן תלדתם למשפ
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה
ומעלה כל יצא צבא׃ פקדיהם למטה דן שנים וששים
אלף ושבע מאות׃ לבני אשר תלדתם למשפחתם לבית
אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה אשר אחד וארבעים אלף וחמש מ
מאות׃ לבני נפתלי תלדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא׃
פקדיהם למטה נפתלי שלשה וחמשים אלף וארבע מאות׃
אלה הפקדים אשר פקד משה ואהרן ונשיאי ישראל
שנים עשר איש איש אחד לבית אבתיו היו׃ ויהיו כל פקודי בני
ישראל לבית אבתם מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא
בישראל׃ ויהיו כל הפקדים שש מאות אלף ושלשת אלפים
וחמש מאות וחמשים׃ והלוים למטה אבתם לא התפקדו
בתוכם׃ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ אך את מטה לוי
לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל׃ ואתה
הפקד את הלוים על משכן העדת ועל כל כליו ועל כל
אשר לו המה ישאו את המשכן ואת כל כליו והם ישרתהו
וסביב למשכן יחנו׃ ובנסע המשכן יורידו אתו הלוים
ובחנת המשכן יקימו אתו הלוים והזר הקרב יומת׃
וחנו בני ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו
לצבאתם׃ והלוים יחנו סביב למשכן העדת ולא יהיה
קצף על עדת בני ישראל ושמרו הלוים את משמרת
משכן העדת׃ ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את
משה כן עשו׃ וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃
איש על דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד

סביב לאהל מועד יחנו׃ והחנים קדמה מזרחה דגל מחנה
יהודה לצבאתם ונשיא לבני יהודה נחשון בן עמינדב׃ וצבאו
ופקדיהם ארבעה ושבעים אלף ושש מאות׃ והחנים
עליו מטה יששכר ונשיא לבני יששכר נתנאל בן צוער׃
וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות׃
מטה זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן חלן׃ וצבאו
ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע מאות׃ כל הפקדים
למחנה יהודה מאת אלף ושמנים אלף וששת אלפים
וארבע מאות לצבאתם ראשנה יסעו׃ דגל מחנה ראובן
ראובן תימנה לצבאתם ונשיא לבני ראובן אליצור בן
שדיאור׃ וצבאו ופקדיו ששה וארבעים אלף וחמש מאות׃
והחנים עליו מטה שמעון ונשיא לבני שמעון שלמיאל
בן צורישדי׃ וצבאו ופקדיהם תשעה וחמשים אלף
ושלש מאות׃ ומטה גד ונשיא לבני גד אליסף בן רעואל׃
וצבאו ופקדיהם חמשה וארבעים אלף ושש מאות וחמשים׃
כל הפקדים למחנה ראובן מאת אלף ואחד וחמשים אלף
וארבע מאות וחמשים לצבאתם ושנים יסעו׃ ונסע
אהל מועד מחנה הלוים בתוך המחנת כאשר יחנו כן
יסעו איש על ידו לדגליהם׃ דגל מחנה אפרים
לצבאתם ימה ונשיא לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד׃
וצבאו ופקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות׃ ועליו מטה
מנשה ונשיא לבני מנשה גמליאל בן פדה צור׃ וצבאו
ופקדיהם שנים ושלשים אלף ומאתים׃ ומטה בנימן
ונשיא לבני בנימן אבידן בן גדעני׃ וצבאו ופקדיהם
חמשה ושלשים אלף וארבע מאות׃ כל הפקדים למחנה
אפרים מאת אלף ושמנת אלפים ומאה לצבאתם ושלו
ושלשים יסעו׃ דגל מחנה דן צפנה לצבאתם ונשיא
לבני דן אחיעזר בן עמישדי׃ וצבאו ופקדיהם שנים
וששים אלף ושבע מאות׃ והחנים עליו מטה אשר

ונשיא לבני אשר פגעיאל בן עכרן׃ וצבאו ופקדיהם אחד
וארבעים אלף וחמש מאות׃ ומטה נפתלי ונשיא לבני נפתלי
אחירע בן עינן׃ וצבאו ופקדיהם שלשה וחמשים אלף ושבע
ה
וחמשים אלף ושש מאות לאחרנה יסעו לדגליהם׃
אל פקדי בני ישראל לבית אבתם כל פקדי המחנת לצבאתם
שש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים׃
והלוים לא התפקדו בתוך בני ישראל כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה את משה כן חנו
לדגליהם וכן נסעו איש למשפחתיו על בית אבתיו׃
ואלה תולדת אהרן ומשה ביום דבר יהוה את משה
בהר סיני׃ ואלה שמות בני אהרן הבכר נדב ואביהוא אלעזר
ואיתמר׃ אלה שמות בני אהרן הכהנים המשחים אשר
מלא ידם לכהן׃ וימת נדב ואביהוא לפני יהוה בהקרבם
אש זרה לפני יהוה במדבר סיני ובנים לא היו להם ויכהן
אלעזר ואיתמר על פני אהרן אביהם׃ וידבר יהוה
אל משה לאמר׃ הקרב את מטה לוי והעמדת אתו לפני
אהרן הכהן ושרתו אתו׃ ושמרו את משמרתו ואת משמ
משמרת כל העדה לפני אהל מועד לעבד את עבדת
המשכן׃ ושמרו את כל כלי אהל מועד ואת משמרת בני
ישראל לעבד את עבדת המשכן׃ ונתתה את הלוים
לאהרן ולבניו נתנם נתנם המה לו מאת בני ישראל׃
ואת אהרן ואת בניו תפקד ושמרו את כהנתם והזר הקרב
יומת׃ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ ואני הנה
לקחתי את הלוים מתוך בני ישראל תחת כל בכור פטר
רחם מבני ישראל והיו לי הלוים׃ כי לי כל בכור ביום
הכתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי לי כל בכור בישרא
ל
מאדם עד בהמה לי יהיו אני יהוה׃ וידבר יהוה אל
משה במדבר סיני לאמר׃ פקד את בני לוי לבית אבתם ל
למשפחתם כל זכר מבן חדש ומעלה תפקדם׃ ויפקד

אתם משה על פי יהוה כאשר צוה׃ ויהיו אלה בני לוי בשמתם
גרשון וקהת ומררי׃ ואלה שמות בני גרשון למשפחתם
לבני ושמעי׃ ובני קהת למשפחתם עמרם ויצהר חברון
ועזיאל׃ ובני מררי למשפחתם מחלי ומושי אלה הם
משפחת הלוי לבית אבתם׃ לגרשון משפחת הלבני ומ
משפחת השמעי אלה הם משפחת הגרשני׃ פקדיהם
במספר כל זכר מבן חדש ומעלה פקדיהם שבעת אלפים
וחמש מאות׃ משפחת הגרשני אחרי המשכן יחנו ימה׃
ונשיא בית אב לגרשני אליסף בן לאל׃ ומשמרת בני
גרשון באהל מועד המשכן והאהל מכסהו ומסך פתח
אהל מועד׃ וקלעי החצר ואת מסך פתח החצר אשר
על המשכן ועל המזבח סביב ואת מיתריו לכל עבדתו׃
ולקהת משפחת העמרמי ומשפחת היצהרי ומ
ומשפחת החברני ומשפחת העזיאלי אלה הם משפחת
הקהתי׃ במספר כל זכר מבן חדש ומעלה שמנת אלפי
ם
ושש מאות שמרי משמרת הקדש׃ משפחת בני קהת
יחנו על ירך המשכן תימנה׃ ונשיא בית אב למשפחת
הקהתי אליצפן בן עזיאל׃ ומשמרתם הארן והשלחן
והמנרה והמזבחת וכלי הקדש אשר ישרתו בהם והמסך
וכל עבדתו׃ ונשיא נשיאי הלוי אלעזר בן אהרן הכהן
פקדת שמרי משמרת הקדש׃ למררי משפחת המחלי
ומשפחת המושי אלה הם משפחת מררי׃ ופקדיהם
במספר כל זכר מבן חדש ומעלה ששת אלפים ומאתים׃
ונשיא בית אב למשפחת מררי צוריאל בן אביחיל
על ירך המשכן יחנו צפנה׃ ופקדת משמרת בני
מררי קרשי המשכן ובריחיו ועמדיו ואדניו וכל כליו
וכל עבדתו׃ ועמדי החצר סביב ואדניהם ויתדתם
ומיתריהם׃ והחנים לפני המשכן קדמה לפני אהל
מועד מזרחה משה ואהרן ובניו שמרים משמרת

הקדש למשמרת בני ישראל והזר הקרב יומת׃ כל פקודי הלוים
אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה למשפחתם כל זכר מבן
חדש ומעלה שנים ועשרים אלף׃ ויאמר יהוה אל
משה פקד כל בכר זכר בבני ישראל מבן חדש ומעלה
ושא את מספר שמתם׃ ולקחת את הלוים לי אני יהוה תחת
כל בכר בבני ישראל ואת בהמת הלוים תחת כל בכור
בבהמת בני ישראל׃ ויפקד משה כאשר צוה יהוה אתו
את כל בכור בבני ישראל׃ ויהי כל בכור זכר במספר
שמות מבן חדש ומעלה לפקדיהם שנים ועשרים אלף
שלשה ושבעים ומאתים׃ וידבר יהוה אל משה לא
לאמר׃ קח את הלוים תחת כל בכור בבני ישראל ואת בהמת
הלוים תחת בהמתם והיו לי הלוים אני יהוה׃ ואת פדויי
השלשה והשבעים והמאתים העדפים על הלוים מבכור
בני ישראל׃ ולקחת חמשת חמשת שקלים לגלגלת
בשקל הקדש תקח עשרים גרה השקל׃ ונתתה הכסף לאהרן
ולבניו פדויי העדפים בהם׃ ויקח משה את כסף הפדיום
מאת העדפים על פדויי הלוים׃ מאת בכור בני ישראל
לקח את הכסף חמשה וששים ושלש מאות ואלף בשקל
הקדש׃ ויתן משה את כסף הפדים לאהרן ולבניו על פי
יהוה כאשר צוה יהוה את משה׃ וידבר יהוה אל
משה ואל אהרן לאמר׃ נשא את ראש בני קהת מתוך
בני לוי למשפחתם לבית אבתם׃ מבן שלשים שנה
ומעלה ועד בן חמשים שנה כל בא לצבא לעשות
מלאכה באהל מועד׃ זאת עבדת בני קהת באהל מועד
קדש הקדשים׃ ובא אהרן ובניו בנסע המחנה והורדו
את פרכת המסך וכסו בה את ארן העדת׃ ונתנו עליו
כסוי עור תחש ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה
ושמו בדיו׃ ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת
ונתנו עליו את הקערת ואת הכפת ואת המנקית ואת

קשות הנסך ולחם התמיד עליו יהיה׃ ופרשו עליהם בגד
תולעת שני וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו׃
ולקחו בגד תכלת וכסו את מנרת המאור ואת נרתיה
ואת מלקחיה ואת מחתתיה ואת כל כלי שמנה אשר ישרתו
לה בהם׃ ונתנו אתה ואת כל כליה אל מכסה עור תחש ונ
ונתנו על המוט׃ ועל מזבח הזהב יפרשו בגד תכלת וכסו
אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו׃ ולקחו את כל כלי
השרת אשר ישרתו בם בקדש ונתנו אל בגד תכלת וכסו
אתם במכסה עור תחש ונתנו על המוט׃ ודשנו את
המזבח ופרשו עליו בגד ארגמן׃ ונתנו עליו את כל
כליו אשר ישרתו עליו בהם את המחתת ואת המזלגת
ואת היעים ואת המזרקת כל כלי המזבח ופרשו עליו
כסוי עור תחש ושמו בדיו׃ וכלה אהרן ובניו לכסת
את הקדש ואת כל כלי הקדש בנסע המחנה ואחרי כן יבאו
בני קהת לשאת ולא יגעו אל הקדש ומתו אלה משא בני
קהת באהל מועד׃ ופקדת אלעזר בן אהרן הכהן שמן
המאור וקטרת הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה
פקדת כל המשכן וכל אשר בו בקדש ובכליו׃
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ אל תכריתו
את שבט משפחת הקהתי מתוך הלוים׃ וזאת עשו להם
וחיו ולא ימתו בגשתם את קדש הקדשים אהרן ובניו
יבאו ושמו אתם איש איש על עבדתו ואל משאו׃ ולא
יבאו לראות כבלע את הקדש ומתו׃ פפפ

וידבר

יהוה אל משה
לאמר׃ נשא את
ראש בני גרשון גם
הם לבית אבתם

למשפחתם: מבן שלשים שנה ומעלה עד בן חמשים שנה
תפקד אתם כל הבא לצבא צבא לעבד עבדה באהל מועד: זאת
עבדת משפחת הגרשני לעבד ולמשא: ונשאו את יריעת
המשכן ואת אהל מועד מכסהו ומכסה התחש אשר עליו
מלמעלה ואת מסך פתח אהל מועד: ואת קלעי החצר ואת
מסך פתח שער החצר אשר על המשכן ועל המזבח סביב
ואת מיתריהם ואת כל כלי עבדתם ואת כל אשר יעשה להם
ועבדו: על פי אהרן ובניו תהיה כל עבדת בני הגרשני לכל
משאם ולכל עבדתם ופקדתם עליהם במשמרת את כל
משאם: זאת עבדת משפחת בני הגרשני באהל מועד ומ
ומשמרתם ביד איתמר בן אהרן הכהן: בני מררי למשפחתם
לבית אבתם תפקד אתם: מבן שלשים שנה ומעלה ועד
בן חמשים שנה תפקדם כל הבא לצבא לעבד את עבדת
אהל מועד: וזאת משמרת משאם לכל עבדתם באהל
מועד קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו ואדניו: ועמודי
החצר סביב ואדניהם ויתדתם ומיתריהם לכל כליהם ולכל
עבדתם ובשמת תפקדו את כלי משמרת משאם: זאת עבדת
משפחת בני מררי לכל עבדתם באהל מועד ביד איתמר
בן אהרן הכהן: ויפקד משה ואהרן ונשיאי העדה את בני
הקהתי למשפחתם ולבית אבתם: מבן שלשים שנה
ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדה באהל
מועד: ויהיו פקדיהם למשפחתם אלפים שבע מאות וחמ
וחמשים: אלה פקודי משפחת הקהתי כל העבד באהל
מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה:
ופקודי בני גרשון למשפחתם ולבית אבתם: מבן שלשים
שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדה
באהל מועד: ויהיו פקדיהם למשפחתם לבית אבתם אלפים
ושש מאות ושלשים: אלה פקודי משפחת בני גרשון כל
העבד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה: ופ

ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם: מבן שלשים
שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדה
באהל מועד: ויהיו פקדיהם למשפחתם שלשת אלפים ומא
ומאתים: אלה פקודי משפחת בני מררי אשר פקד משה
ואהרן על פי יהוה ביד משה: כל הפקדים אשר פקד משה
ואהרן ונשיאי ישראל את הלוים למשפחתם ולבית אבתם
מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא
לעבד עבדת עבדה ועבדת משא באהל מועד: ויהיו פק
פקדיהם שמנת אלפים וחמש מאות ושמנים: על פי יהוה
פקד אתם ביד משה איש איש על עבדתו ועל משאו ו
ופקדיו אשר צוה יהוה את משה: וידבר יהוה אל
משה לאמר: צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל
זב וכל טמא לנפש: מזכר עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנ ה
תשלחום ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שכן בתוכם:
ויעשו כן בני ישראל וישלחו אתם אל מחוץ למחנה כאשר
דבר יהוה אל משה כן עשו בני ישראל: וידבר יהוה
אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל איש או אשה כי ו
יעשו מכל חטאת האדם למעל מעל ביהוה ואשמה
הנפש ההוא: והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את
אשמו בראשו וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר אשם לו:
ואם אין לאיש גאל להשיב האשם אליו האשם המושב
ליהוה לכהן מלבד איל הכפרים אשר יכפר בו עליו: וכל
תרומה לכל קדשי בני ישראל אשר יקריבו לכהן לו יהיה:
ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיה:
וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מ
מעל: ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה
ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: ועבר
עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והוא נטמאה או עבר עליו

רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה: והביא האיש את
אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירת האיפה קמח
שערים לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה כי מנחת
קנאת הוא מנחת זכרון מזכרת עון: והקריב אתה הכהן והע
והעמידה לפני יהוה: ולקח הכהן מים קדשים בכלי חרש
ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן יקח הכהן ונתן אל
המים: והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה ופרע את ראש
האשה ונתן על כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא וביד
הכהן יהיו מי המרים המאררים: והשביע אתה הכהן ואמר
אל האשה אם לא שכב איש אתך ואם לא שטית טמאה
תחת אישך הנקי ממי המרים המאררים האלה: ואת כי
שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את שכבתו מ
מבלעדי אישך: והשביע הכהן את האשה בשבעת האלה
ואמר הכהן לאשה יתן יהוה אותך לאלה ולשבועה בתוך
עמך בתת יהוה את ירכך נפלת ואת בטנך צבה: ובאו המים
המאררים האלה במעיך לצבות בטן ולנפל ירך ואמרה
האשה אמן אמן: וכתב את האלת האלה הכהן בספר ומחה
אל מי המרים: והשקה את האשה את מי המרים המאררים
ובאו בה המים המאררים למרים: ולקח הכהן מיד האשה
מנחת הקנאת והניף את המנחה לפני יהוה והקריב אתה
אל המזבח: וקמץ מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה
ואחר ישקה את האשה את המים: והשקה את המים והיתה
אם נטמאה ותמעל מעל באישה ובאו בה המים המאררים
למרים וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה
בקרב עמה: ואם לא נטמאה האשה וטהרה הוא ונקתה
ונזרעה זרע: זאת תורת הקנאת אשר תשטה אשה תחת
אישה ונטמאה: או איש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא
את אשתו והעמיד את האשה לפני יהוה ועשה לה הכהן את
כל התורה הזאת: ונקה האיש מעון והאשה ההוא תשא

את עונה: וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם איש או אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר
ליהוה: מיין ושכר יזיר חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה וכל
משרת ענבים לא ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל: כל
ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג לא
יאכל: כל ימי נדר נזרו תער לא יעבר על ראשו עד מלאת
הימים אשר יזיר ליהוה קדש יהיה גדל פרע שער ראשו:
כל ימי הזירו ליהוה על נפש מת לא יבא: לאביו ולאמו ל
לאחיו ולאחתו לא יטמא להם במתם כי נזר אלהיו על ראשו:
כל ימי נזרו קדוש הוא ליהוה: וכי ימות מת עליו בפתע פת
פתאם וטמא ראש נזרו וגלח ראשו ביום טהרתו ביום
השביעי יגלחנו: וביום השמיני יבא שתי תרים או שני בני
יונה אל הכהן אל פתח אהל מועד: ועשה הכהן אחד לחטאת
ואחד לעלה וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את ראשו
ביום ההוא: והזיר ליהוה את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו
לאשם והימים הראשנים יפלו כי טמא נזרו: וזאת תורת
הנזיר ביום מלאת ימי נזרו יביא אתו אל פתח אהל מועד:
והקריב את קרבנו ליהוה כבש בן שנתו תמים אחד לעלה
וכבשה אחת בת שנתה תמימה לחטאת ואיל אחד תמים
לשלמים: וסל מצות סלת חלות בלולת בשמן ורקיקי
מצות משחים בשמן ומנחתם ונסכיהם: והקריב הכהן לפני
יהוה ועשה את חטאתו ואת עלתו: ואת האיל יעשה זבח
שלמים ליהוה על סל המצות ועשה הכהן את מנחתו ואת
נסכו: וגלח הנזיר פתח אהל מועד את ראש נזרו ולקח
את שער ראש נזרו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים:
ולקח הכהן את הזרע בשלה מן האיל וחלת מצה אחת מן
הסל ורקיק מצה אחד ונתן על כפי הנזיר אחר התגלחו
את נזרו: והניף אותם הכהן תנופה לפני יהוה קדש הוא
לכהן על חזה התנופה ועל שוק התרומה ואחר ישתה הנזיר

ידו: זאת תורת הנזיר אשר ידר קרבנו ליהוה על נזרו מלבד אשר
תשיג ידו כפי נדרו אשר ידר כן יעשה על תורת נזרו:
וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה
תברכו את בני ישראל אמור להם: יברכך יהוה וישמרך:
יאר יהוה פניו אליך ויחנך: ישא יהוה פניו אליך וישם
לך שלום: ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם:
ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וימשח אתו
ויקדש אתו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם
ויקדש אתם: ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם הם נשיאי
המטות הם העמדים על הפקדים: ויביאו את קרבנם לפני יהוה
שש עגלת צב ושני עשר בקר עגלה על שני הנשאים ושור
לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן: ויאמר יהוה אל משה
לאמר: קח מאתם והיו לעבד את עבדת אהל מועד ונתתה אותם
אל הלוים איש כפי עבדתו: ויקח משה את העגלת ואת הבקר
ויתן אותם אל הלוים: את שתי העגלות ואת ארבעת הבקר נתן
לבני גרשון כפי עבדתם: ואת ארבע העגלת ואת שמנת הבקר
נתן לבני מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן אהרן הכהן: ולבני
קהת לא נתן כי עבדת הקדש עלהם בכתף ישאו: ויקריבו
הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו
הנשיאם את קרבנם לפני המזבח: ויאמר יהוה אל משה
נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם לחנכת
המזבח: ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון
בן עמינדב למטה יהודה: וקרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה
זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן
שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים
בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב: ביום השני הקריב

נתנאל בן צוער נשיא יששכר: הקריב את קרבנו קערת כסף
אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד
כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן צוער: ביום
השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן חלן: קרבנו קערת
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד
כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן אליאב בן חלן: ביום הרביעי
נשיא לבני ראובן אליצור בן שדיאור: קרבנו קערת כסף
אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד
כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן אליצור בן שדיאור: ביום
החמישי נשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורישדי:
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים
אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן שלמיאל
בן צורישדי: ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן

דעואל: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליסף בן דעואל:

ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד:
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד
לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אלישמע בן עמ
עמיהוד: ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל
בן פדה צור: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים
סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן גמליאל
בן פדה צור: ביום התשיעי נשיא לבני בנימן
אבידן בן גדעני: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש
אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן אבידן בן גדעני: ביום
העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי: קרבנו קערת

כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש
אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן אחיעזר בן עמישדי:
ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר פגעיאל בן עכרן:
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן פגעיאל
בן עכרן: ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי
אחירע בן עינן: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו
לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה
זה קרבן אחירע בן עינן: זאת חנכת המזבח ביום
המשח אתו מאת נשיאי ישראל קערת כסף שתים עשרה
מזרקי כסף שנים עשר כפות זהב שתים עשרה: שלשים
ומאה הקערה האחת כסף ושבעים המזרק האחד כל כסף
הכלים אלפים וארבע מלאת קטרת עשרה עשרה הכף
בשקל הקדש כל זהב הכפות עשרים ומאה: כל הבקר
לעלה שנים עשר פרים אילם שנים עשר כבשים בני שנה
שנים עשר ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת:
וכל בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים אילם

שעירים עתודים ששים כבשים בני שנה ששים זאת חנכת המזבח
אחרי המשח אתו: ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע
את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארון העדת מבין
שני הכרובים וידבר אליו: פ פ פ

וידבר

וידבר יהוה אל משה
לאמר: דבר אל
אהרן ואמרת אליו
בהעלתך את הנרות
אל מול פני המנרה
יאירו שבעת הנרות:
ויעש כן אהרן אל מול פני המנרה העלה נרתיה כאשר צוה
יהוה את משה: וזה מעשה המנרה מקשה זהב עד ירכה עד
פרחה מקשה הוא כמראה אשר הראה יהוה את משה כן
עשה את המנרה: וידבר יהוה אל משה לאמר: קח
את הלוים מתוך בני ישראל וטהרת אתם: וכה תעשה להם
לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם
וכבסו בגדיהם והטהרו: ולקחו פר בן בקר ומנחתו סלת בלולה
בשמן ופר שני בן בקר תקח לחטאת: והקרבת את הלוים
לפני אהל מועד והקהלת את כל עדת בני ישראל: והקרבת
את הלוים לפני יהוה וסמכו בני ישראל את ידיהם על הלוים:
והניף אהרן את הלוים תנופה לפני יהוה מאת בני ישראל
והיו לעבד את עבדת יהוה: והלוים יסמכו את ידיהם על ראש
הפרים ועשה את האחד חטאת ואת האחד עלה ליהוה לכפר
על הלוים: והעמדת את הלוים לפני אהרן ולפני בניו והנפת
אתם תנופה ליהוה: והבדלת את הלוים מתוך בני ישראל
והיו לי הלוים: ואחרי כן יבאו הלוים לעבד את אהל מועד
וטהרת אתם והנפת אתם תנופה: כי נתנים נתנים המה לי

מתוך בני ישראל תחת פטרת כל רחם בכור כל מבני ישראל
לקחתי אתם לי: כי לי כל בכור בבני ישראל באדם ובבהמה
ביום הכתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי אתם לי: ואקח את
הלוים תחת כל בכור בבני ישראל: ואתנה את הלוים נתנים
לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל
באהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל
נגף בגשת בני ישראל אל הקדש: ויעש משה ואהרן וכל עדת
בני ישראל ללוים ככל אשר צוה יהוה את משה ללוים כן
עשו להם בני ישראל: ויתחטאו הלוים ויכבסו בגדיהם וינף
אהרן אתם תנופה לפני יהוה ויכפר עליהם אהרן לטהרם: ואחרי כן
באו הלוים לעבד את עבדתם באהל מועד לפני אהרן ולפני
בניו כאשר צוה יהוה את משה על הלוים כן עשו להם:
וידבר יהוה אל משה לאמר: זאת אשר ללוים מבן חמש
ועשרים שנה ומעלה יבוא לצבא צבא בעבדת אהל מועד:
ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד: ושרת
את אחיו באהל מועד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד
ככה תעשה ללוים במשמרתם: וידבר יהוה אל משה
במדבר סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש
הראשון לאמר: ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו: בארבעה
בארבעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו בם
במועדו ככל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו: וידבר משה
אל בני ישראל לעשת הפסח: ויעשו את הפסח בראשון
בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל
אשר צוה יהוה את משה כן עשו בני ישראל: ויהי אנשים
אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביום
ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא: ויאמרו
האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע
לבלתי הקריב את קרבן יהוה במעדו בתוך בני ישראל:
ויאמר אלהם משה עמדו ואשמעה מה יצוה יהוה לכם:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר איש
איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה לכם או לדרתיכם
ועשה פסח ליהוה: בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים
יעשו אתו על מצות ומררים יאכלהו: לא ישאירו ממנו עד
בקר ועצם לא ישברו בו ככל חקת הפסח יעשו אתו: והאיש
אשר הוא טהור ובדרך לא היה וחדל לעשות הפסח ונכרתה
הנפש ההוא מעמיה כי קרבן יהוה לא הקריב במעדו
חטאו ישא האיש ההוא: וכי יגור אתכם גר ועשה פסח
ליהוה כחקת הפסח וכמשפטו כן יעשה חקה אחת יהיה
לכם ולגר ולאזרח הארץ: וביום הקים את המשכן כסה
הענן את המשכן לאהל העדות ובערב יהיה על המשכן
כמראה אש עד בקר: כן יהיה תמיד הענן יכסנו ומראה אש
לילה: ולפי העלות הענן מעל האהל ואחרי כן יסעו בני
ישראל ובמקום אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל:
על פי יהוה יסעו בני ישראל ועל פי יהוה יחנו כל ימי אשר
ישכן הענן על המשכן יחנו: ובהאריך הענן על המשכן
ימים רבים ושמרו בני ישראל את משמרת יהוה ולא
יסעו: ויש אשר יהיה הענן ימים מספר על המשכן על
פי יהוה יחנו ועל פי יהוה יסעו: ויש אשר יהיה הענן מ
מערב ועד בקר ונעלה הענן בבקר ונסעו: או ימים או
חדש או ימים בהאריך הענן על המשכן לשכן עליו
יחנו בני ישראל ולא יסעו ובהעלתו יסעו: על פי יהוה
יחנו ועל פי יהוה יסעו את משמרת יהוה שמרו על פי
יהוה ביד משה: וידבר יהוה אל משה לאמר: עשה
לך שתי חצוצרת כסף מקשה תעשה אתם והיו לך למקרא
העדה ולמסע את המחנות: ותקעו בהן ונועדו אליך כל
העדה אל פתח אהל מועד: ואם באחת יתקעו ונועדו אליך
הנשיאים ראשי אלפי ישראל: ותקעתם תרועה ונסעו ה
המחנות החנים קדמה: ותקעתם תרועה שנית ונסעו המ

המחנות החנים תימנה תרועה יתקעו למסעיהם: ובהקהיל את הקהל
תתקעו ולא תריעו: ובני אהרן הכהנים יתקעו בחצצרות והיו לכם
לחקת עולם לדרתיכם: וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר
הצרר אתכם והרעתם בחצצרות ונזכרתם לפני יהוה אלהיכם
ונושעתם מאיביכם: וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חד
חדשיכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם
והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יהוה אלהיכם:
ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן
מעל משכן העדת: ויסעו בני ישראל למסעיהם ממדבר
סיני וישכן הענן במדבר פארן: ויסעו בראשנה על פי יהוה
ביד משה: ויסע דגל מחנה בני יהודה בראשנה לצבאתם
ועל צבאו נחשון בן עמינדב: ועל צבא מטה בני יששכר
נתנאל בן צוער: ועל צבא מטה בני זבולן אליאב בן חלן:
והורד המשכן ונסעו בני גרשון ובני מררי נשאי המשכן:
ונסע דגל מחנה ראובן לצבאתם ועל צבאו אליצור בן שד
שדיאור: ועל צבא מטה בני שמעון שלמיאל בן צורי
שדי: ועל צבא מטה בני גד אליסף בן דעואל: ונסעו הקהת ים
נשאי המקדש והקימו את המשכן עד באם: ונסע דגל מחנה
בני אפרים לצבאתם ועל צבאו אלישמע בן עמיהוד: ועל
צבא מטה בני מנשה גמליאל בן פדה צור: ועל צבא מטה
בני בנימן אבידן בן גדעני: ונסע דגל מחנה בני דן מאסף לכל
המחנת לצבאתם ועל צבאו אחיעזר בן עמי שדי: ועל צבא
מטה בני נפתלי אחירע בן עינן: אלה מסעי בני ישראל
לצבאתם ויסעו: ויאמר משה לחבב בן רעואל המדיני
חתן משה נסעים אנחנו אל המקום אשר אמר יהוה אתו אתן
לכם לכה אתנו והטבנו לך כי יהוה דבר טוב על ישראל: ויאמר
אליו לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך: ויאמר אל
נא תעזב אתנו כי על כן ידעת חנתנו במדבר והיית לנו ל
לעינים: והיה כי תלך עמנו והיה הטוב ההוא אשר ייטיב

יהוה עמנו והטבנו לך: ויסעו מהר יהוה דרך שלשת ימים
וארון ברית יהוה נסע לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם
מנוחה: וענן יהוה עליהם יומם בנסעם מן המחנה:
ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה יהוה ויפצו אי
איביך וינסו משנאיך מפניך: ובנחה יאמר שובה יהוה
רבבות אלפי ישראל: ויהי העם כמתאננים רע בא
באזני יהוה וישמע יהוה ויחר אפו ותבער בם אש יהוה
ותאכל בקצה המחנה: ויצעק העם אל משה ויתפלל משה
אל יהוה ותשקע האש: ויקרא שם המקום ההוא תבערה כי
בערה בם אש יהוה: והאספסף אשר בקרבו התאוו וישבו
ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר: זכרנו ז
את הדגה אשר נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת
האבטחים ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים: ועתה
נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עינינו: והמן כזרע
גד הוא ועינו כעין הבדלח: שטו העם ולקטו וטחנו ברחים
או דכו במדכה ובשלו בפרור ועשו אתו עגות והיה טעמו כ
כטעם לשד השמן: וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן עליו:
וישמע משה את העם בכה למשפחתיו איש לפתח אהלו
ויחר אף יהוה מאד ובעיני משה רע: ויאמר משה אל יהוה
למה הרעת לעבדך ולמה לא מצתי חן בעיניך לשום את
משא כל העם הזה עלי: האנכי הריתי את כל העם הזה אם
אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא
האמן את הינק על האדמה אשר נשבעת לאבתיו: מאין
לי בשר לתת לכל העם הזה כי יבכו עלי לאמר תנה לנו
בשר ונאכלה: לא אוכל אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה
כי כבד ממני: ואם ככה את עשה לי הרגני נא הרג אם
מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי: ויאמר יהוה
אל משה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל אשר ידעת
כי הם זקני העם ושטריו ולקחת אתם אל אהל מועד

והתיצבו שם עמך: וירדתי ודברתי עמך שם ואצלתי מן ה
הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשאו אתך במשא העם
ולא תשא אתה לבדך: ואל העם תאמר התקדשו למחר
ואכלתם בשר כי בכיתם באזני יהוה לאמר מי יאכלנו בשר
כי טוב לנו במצרים ונתן יהוה לכם בשר ואכלתם: לא יום
אחד תאכלון ולא יומים ולא חמשה ימים ולא עשרה
ימים ולא עשרים יום: עד חדש ימים עד אשר יצא מא
מאפכם והיה לכם לזרא יען כי מאסתם את יהוה אשר
בקרבכם ותבכו לפניו לאמר למה זה יצאנו ממצרים: ויאמר
משה שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ואתה
אמרת בשר אתן להם ואכלו חדש ימים: הצאן ובקר ישחט
להם ומצא להם אם את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם:
ך ויאמר יהוה אל משה היד יהוה תקצר עתה תראה היקרך
דברי אם לא: ויצא משה וידבר אל העם את דברי יהוה ויא
ויאסף שבעים איש מזקני העם ויעמד אתם סביבת האהל:
וירד יהוה בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו
ויתן על שבעים איש הזקנים ויהי כנוח עליהם הרוח
ויתנב [illegible] או ולא יספו: וישארו שני אנשים במחנה
שם ה [illegible] אחד אלדד ושם השני מידד ותנח עליהם
הרוח [illegible] והמה בכתבים ולא יצאו האהלה ויתנבאו
במחנה [illegible]: וירץ הנער ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד
מתנב [illegible] אים במחנה: ויען יהושע בן נון משרת משה
מבחר [illegible] ויאמר אדני משה כלאם: ויאמר לו משה המק
המקנא אתה לי ומי יתן כל עם יהוה נביאים כי יתן יהוה
את רוחו עליהם: ויאסף משה אל המחנה הוא וזקני
ישראל: ורוח נסע מאת יהוה ויגז שלוים מן הים ויטש
על המחנה כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבת המחנה
וכאמתים על פני הארץ: ויקם העם כל היום ההוא וכל
הלילה וכל יום המחרת ויאספו השליו הממעיט אסף אֹת

עשרה חמרים וישטחו להם שטוח סביבות המחנה: הבשר עודנו
בין שניהם טרם יכרת ואף יהוה חרה בעם ויך יהוה בעם מכה רבה
מאד: ויקרא את שם המקום ההוא קברות התאוה כי שם קברו
את העם המתאוים: מקברות התאוה נסעו העם חצרות
ויהיו בחצרות: ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות
האשה הכשית אשר לקח כי אשה כשית לקח: ויאמרו ה
הרק אך במשה דבר יהוה הלא גם בנו דבר וישמע יהוה: והאיש
משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה: ויאמר
יהוה פתאם אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו שלשתכם
אל אהל מועד ויצאו שלשתם: וירד יהוה בעמוד ענן ויעמד
פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם: ויאמר שמעו
נא דברי אם יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע בחלום
אדבר בו: לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא: פה אל פה
אדבר בו ומראה ולא בחידות ותמנת יהוה יביט ומדוע לא
יראתם לדבר בעבדי במשה: ויחר אף יהוה בם וילך: והענן
סר מעל האהל והנה מרים מצרעת כשלג ויפן אהרן אל
מרים והנה מצרעת: ויאמר אהרן אל משה בי אדני אל נא
תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר [illegible] חטאנו:
אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו [illegible] ויאכל
חצי בשרו: ויצעק משה אל יהוה לאמר אל [illegible] נא רפא
נא לה: ויאמר יהוה אל משה ואביה [illegible] ירק
ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים
מחוץ למחנה ואחר תאסף: ותסגר מרים מחוץ למח[illegible] שבעת
ימים והעם לא נסע עד האסף מרים: ואחר נסעו העם מחצרות
ויחנו במדבר פארן: פ

וידבר

יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים
וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן

אשר אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה אבתיו ת
תשלחו כל נשיא בהם: וישלח אתם משה ממדבר פארן על פי
יהוה כלם אנשים ראשי בני ישראל המה: ואלה שמותם למטה
ראובן שמוע בן זכור: למטה שמעון שפט בן חורי: למטה יהודה
כלב בן יפנה: למטה יששכר יגאל בן יוסף: למטה אפרים הושע
בן נון: למטה בנימן פלטי בן רפוא: למטה זבולן גדיאל בן
סודי: למטה יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי: למטה דן עמיאל
בן גמלי: למטה אשר סתור בן מיכאל: למטה נפתלי נחבי בן
ופסי: למטה גד גאואל בן מכי: אלה שמות האנשים אשר
שלח משה לתור את הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהוש
יהושע: וישלח אתם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אלהם
עלו זה בנגב ועליתם את ההר: וראיתם את הארץ מה הוא ואת
העם הישב עליה החזק הוא הרפה המעט הוא אם רב: ומה
הארץ אשר הוא ישב בה הטובה הוא אם רעה ומה הערים
אשר הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים: ומה הארץ השמנה
השמנה היא אם רזה היש בה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם
מפרי הארץ והימים ימי בכורי ענבים: ויעלו ויתרו את הא
הארץ ממדבר צן עד רחב לבא חמת: ויעלו בנגב ויבא
עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק וחברון
שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים: ויבאו עד נחל
אשכל ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישאהו במ
במוט בשנים ומן הרמנים ומן התאנים: למקום ההוא קרא
נחל אשכול על אדות האשכול אשר כרתו משם בני ישראל:
וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום: וילכו ויבאו אל משה
ואל אהרן ואל כל עדת בני ישראל אל מדבר פארן קדשה
וישיבו אתם דבר ואת כל העדה ויראום את פרי הארץ: ויספ רו
רו ויאמרו באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש
הוא וזה פריה: אפס כי עז העם הישב בארץ והערים בצרות
גדלות מאד וגם ילדי הענק ראינו שם: עמלק יושב בארץ

הנגב והחתי והיבוסי והאמרי יושב בהר והכנעני ישב על הים ועל
יד הירדן: ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה
וירשנו אתה כי יכול נוכל לה: והאנשים אשר עלו עמו
אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו: ויוציאו
דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ אשר
עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת יושביה הוא וכל העם אשר
ראינו בתוכה אנשי מדות: ושם ראינו את הנפלים בני ענק
מן הנפלים ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם:
ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה
ההוא: וילנו על משה ועל אהרן כל בני ישראל ויאמרו
אלהם כל העדה לו מתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לו
מתנו: ולמה יהוה מביא אתנו אל הארץ הזאת לנפל בחרב
נשינו וטפינו יהיו לבז הלוא טוב לנו שוב מצרימה: ויאמרו
איש אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה: ויפל משה
ואהרן על פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל: ויהושע בן נון
וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם: ויאמרו
אל כל עדת בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור
אתה טובה הארץ מאד מאד: אם חפץ בנו יהוה והביא אתנו
אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב ודבש:
אך ביהוה אל תמרדו ואתם אל תיראו את עם הארץ כי
לחמנו הם סר צלם מעליהם ויהוה אתנו אל תיראם:
ויאמרו כל העדה לרגום אתם באבנים וכבוד יהוה נראה באהל
מועד אל כל בני ישראל: ויאמר יהוה אל משה עד
אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האתות
אשר עשיתי בקרבו: אכנו בדבר ואורשנו ואעשה אתך
לגוי גדול ועצום ממנו: ויאמר משה אל יהוה ושמעו
מצרים כי העלית בכחך את העם הזה מקרבו: ואמרו אל
יושב הארץ הזאת שמעו כי אתה יהוה בקרב העם הזה אשר
עין בעין נראה אתה יהוה ועננך עמד עליהם ובעמוד

ענן אתה הלך לפניהם יומם ובעמוד אש לילה: והמתה את
העם הזה כאיש אחד ואמרו הגוים אשר שמעו את שמעך
לאמר: מבלתי יכלת יהוה להביא את העם הזה אל הארץ אשר
נשבע להם וישחטם במדבר: ועתה יגדל נא כח אדני כאשר
דברת לאמר: יהוה ארך אפים ורב חסד נשא עון ופשע ונקה
לא ינקה פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים: סלח
נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה
ממצרים ועד הנה: ויאמר יהוה סלחתי כדברך: ואולם חי אני
וימלא כבוד יהוה את כל הארץ: כי כל האנשים הראים את
כבדי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי
זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: אם יראו את הארץ
אשר נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא יראוה: ועבדי כלב
עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל
הארץ אשר בא שמה וזרעו יורשנה: והעמלקי והכנעני יושב
בעמק מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף: וידבר
יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: עד מתי לעדה הרעה
הזאת אשר המה מלינים עלי את תלנות בני ישראל אשר
המה מלינים עלי שמעתי: אמר אלהם חי אני נאם
יהוה אם לא כאשר דברתם באזני כן אעשה לכם: במדבר
הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מבן עשרים
שנה ומעלה אשר הלינתם עלי: אם אתם תבאו אל הארץ
אשר נשאתי את ידי לשכן אתכם בה כי אם כלב בן יפנה
ויהושע בן נון: וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה והביאתי
אתם וידעו את הארץ אשר מאסתם בה: ופגריכם אתם
יפלו במדבר הזה: ובניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שנה
ונשאו את זנותיכם עד תם פגריכם במדבר: במספר הימים
אשר תרתם את הארץ ארבעים יום יום לשנה יום לשנה תשאו
את עונתיכם ארבעים שנה וידעתם את תנואתי: אני
יהוה דברתי אם לא זאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת

הנעדים עלי במדבר הזה יתמו ושם ימתו׃ והאנשים אשר
שלח משה לתור את הארץ וישבו וילינו עליו את כל העדה
להוציא דבה על הארץ׃ וימתו האנשים מוציאי דבת הארץ
רעה במגפה לפני יהוה׃ ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו מן
האנשים ההם ההלכים לתור את הארץ׃ וידבר משה את הדברים
האלה אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד׃ וישכמו
בבקר ויעלו אל ראש ההר לאמר הננו ועלינו אל המק
המקום אשר אמר יהוה כי חטאנו׃ ויאמר משה למה זה
אתם עברים את פי יהוה והוא לא תצלח׃ אל תעלו כי אין
יהוה בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם׃ כי העמלקי והכנ
והכנעני שם לפניכם ונפלתם בחרב כי על כן שבתם מאחרי
יהוה ולא יהיה יהוה עמכם׃ ויעפלו לעלות אל ראש ההר וארון
ברית יהוה ומשה לא משו מקרב המחנה׃ וירד העמלקי
והכנעני הישב בהר ההוא ויכום ויכתום עד החרמה׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל ואמ
ואמרת אלהם כי תבאו אל ארץ מושבתיכם אשר אני נתן
לכם׃ ועשיתם אשה ליהוה עלה או זבח לפלא נדר או בנדבה
או במעדיכם לעשות ריח ניחח ליהוה מן הבקר או מן הצאן׃
והקריב המקריב קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון בלול
ברבעית ההין שמן׃ ויין לנסך רביעית ההין תעשה על העלה
או לזבח לכבש האחד׃ או לאיל תעשה מנחה סלת שני ע
עשרנים בלולה בשמן שלשית ההין׃ ויין לנסך שלשית
ההין תקריב ריח ניחח ליהוה׃ וכי תעשה בן בקר עלה או
זבח לפלא נדר או שלמים ליהוה׃ והקריב על בן הבקר מנחה
סלת שלשה עשרנים בלול בשמן חצי ההין׃ ויין תקריב
לנסך חצי ההין אשה ריח ניחח ליהוה׃ ככה יעשה לשור
האחד או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים׃ כמספר
אשר תעשו ככה תעשו לאחד כמספרם׃ כל האזרח יעשה
ככה את אלה להקריב אשה ריח ניחח ליהוה׃ וכי יגור

אתכם גר או אשר בתוככם לדרתיכם ועשה אשה ריח ניחח
ליהוה כאשר תעשו כן יעשה׃ הקהל חקה אחת לכם ולגר הגר
חקת עולם לדרתיכם ככם כגר יהיה לפני יהוה׃ תורה אחת
ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם׃ וידבר יהוה
אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם בבאכם
אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה׃ והיה באכלכם מלחם
הארץ תרימו תרומה ליהוה׃ ראשית ערסתכם חלה תרימו
תרומה כתרומת גרן כן תרימו אתה׃ מראשית עריסתיכם
תתנו ליהוה תרומה לדרתיכם׃ וכי תשגו ולא תעשו את
כל המצות האלה אשר דבר יהוה אל משה׃ את כל אשר
צוה יהוה אליכם ביד משה מן היום אשר צוה יהוה והלאה
לדרתיכם׃ והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה ועשו כל
העדה פר בן בקר אחד לעלה לריח ניחח ליהוה ומנחתו ונסכו
כמשפט ושעיר עזים אחד לחטאת׃ וכפר הכהן על כל עדת
בני ישראל ונסלח להם כי שגגה הוא והם הביאו את קרבנם
אשה ליהוה וחטאתם לפני יהוה על שגגתם׃ ונסלח לכל
עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה׃
ואם נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה
לחטאת׃ וכפר הכהן על הנפש השגגת בחטאה בשגגה לפני
יהוה לכפר עליו ונסלח לו׃ האזרח בבני ישראל ולגר הגר
בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה׃ והנפש אשר
תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר את יהוה הוא מגדף
ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה׃ כי דבר יהוה בזה ואת מ
מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה׃ ויהיו
בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת׃
ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים אל משה ואל
אהרן ואל כל העדה׃ ויניחו אתו במשמר כי לא פרש מה
יעשה לו׃ ויאמר יהוה אל משה מות יומת האיש רגם
אתו באבנים כל העדה מחוץ למחנה׃ ויציאו אתו כל העדה

אל מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר צוה
יהוה את משה׃ ויאמר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל
בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי ב
בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת׃ והיה
לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ו
ועשיתם אתם ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם׃ למען תזכרו ועשיתם את כל
מצותי והייתם קדשים לאלהיכם׃ אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני
יהוה אלהיכם׃ פ

ויקח

קרח בן יצהר בן קהת
בן לוי ודתן ואבירם בני
אליאב ואון בן פלת
בני ראובן׃ ויקמו לפני
משה ואנשים מבני
ישראל חמשים ו
ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם׃ ויקהלו
על משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי כל העדה
כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על קהל יהוה׃
וישמע משה ויפל על פניו׃ וידבר אל קרח ואל כל עדתו
לאמר בקר וידע יהוה את אשר לו ואת הקדוש והקריב
אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו׃ זאת עשו קחו לכם
מחתות קרח וכל עדתו׃ ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת
לפני יהוה מחר והיה האיש אשר יבחר יהוה הוא הקדש
רב לכם בני לוי׃ ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני
לוי׃ המעט מכם כי הבדיל אלהי ישראל אתכם מעדת
ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את עבדת משכן יהוה
ולעמד לפני העדה לשרתם׃ ויקרב אתך ואת כל אחיך

בני לוי אתך ובקשתם גם כהנה׃ לכן אתה וכל עדתך הנעדים על
יהוה ואהרן מה הוא כי תלינו עליו׃ וישלח משה לקרא
לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה׃ המעט כי
העליתנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כי תשתרר
עלינו גם השתרר׃ אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו
ותתן לנו נחלת שדה וכרם העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה׃
ויחר למשה מאד ויאמר אל יהוה אל תפן אל מנחתם לא
חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם׃ ויאמר
משה אל קרח אתה וכל עדתך היו לפני יהוה אתה והם ואהרן
מחר׃ וקחו איש מחתתו ונתתם עליהם קטרת והקרבתם לפני
יהוה איש מחתתו חמשים ומאתים מחתת ואתה ואהרן איש
מחתתו׃ ויקחו איש מחתתו ויתנו עליהם אש וישימו עליהם
קטרת ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואהרן׃ ויקהל עליהם
קרח את כל העדה אל פתח אהל מועד וירא כבוד יהוה אל
כל העדה׃ וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ הבדלו
מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע׃ ויפלו על פניהם ויאמרו
אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא ועל כל העדה
תקצף׃ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל העדה
לאמר העלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם׃ ויקם משה
וילך אל דתן ואבירם וילכו אחריו זקני ישראל׃ וידבר אל
העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה
ואל תגעו בכל אשר להם פן תספו בכל חטאתם׃ ויעלו מעל
משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם יצאו נצבים
פתח אהליהם ונשיהם ובניהם וטפם׃ ויאמר משה בזאת
תדעון כי יהוה שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי
לא מלבי׃ אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם
יפקד עליהם לא יהוה שלחני׃ ואם בריאה יברא יהוה ו
ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם
וירדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את

יהוה: ויהי כבלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבקע האדמה
אשר תחתיהם: ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם
ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש: וירדו הם וכל
אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך
הקהל: וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו
פן תבלענו הארץ: ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את החמשים ס
ומאתים איש מקריבי הקטרת: וידבר יהוה אל משה
לאמר: אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחתת
מבין השרפה ואת האש זרה הלאה כי קדשו: את מחתות
החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים צפוי
למזבח כי הקריבם לפני יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני
ישראל: ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו
השרפים וירקעום צפוי למזבח: זכרון לבני ישראל
למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא
להקטיר קטרת לפני יהוה ולא יהיה כקרח וכעדתו כאשר
דבר יהוה ביד משה לו: וילנו כל עדת בני ישראל
ממחרת על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם
יהוה: ויהי בהקהל העדה על משה ועל אהרן ויפנו אל
אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד יהוה: ויבא משה
ואהרן אל פני אהל מועד: וידבר יהוה אל משה לאמר:
הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על פניהם:
ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל
המזבח ושים קטרת והלך מהרה אל העדה וכפר עליהם
כי יצא הקצף מלפני יהוה החל הנגף: ויקח אהרן כאשר
דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן
את הקטרת ויכפר על העם: ויעמד בין המתים ובין
החיים ותעצר המגפה: ויהיו המתים במגפה ארבעה
עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים על דבר קרח: וישב
אהרן אל משה אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל וקח
מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאהם לבית אבתם
שנים עשר מטות איש את שמו תכתב על מטהו: ואת שם
אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית אבתם:
והנחתם באהל מועד לפני העדות אשר אועד לכם שמה:
והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשכתי מעלי את
תלנות בני ישראל אשר הם מלינם עליכם: וידבר משה אל
בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד
מטה לנשיא אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה
אהרן בתוך מטותם: וינח משה את המטת לפני יהוה באהל
העדת: ויהי ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח
מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים:
ויצא משה את כל המטות מלפני יהוה אל כל בני ישראל
ויראו ויקחו איש מטהו: ויאמר יהוה אל משה השב
את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי
ותכל תלנתם מעלי ולא ימתו: ויעש משה כאשר צוה
יהוה אתו כן עשה: ויאמרו בני ישראל אל משה
לאמר הן גוענו אבדנו כלנו אבדנו: כל הקרב הקרב אל
משכן יהוה ימות האם תמנו לגוע: ויאמר יהוה אל אהרן
אתה ובניך ובית אביך אתך תשאו את עון המקדש ואתה
ובניך אתך תשאו את עון כהנתכם: וגם את אחיך מטה לוי
שבט אביך הקרב אתך וילוו עליך וישרתוך ואתה ובניך
אתך לפני אהל העדת: ושמרו משמרתך ומשמרת כל האהל
אך אל כלי הקדש ואל המזבח לא יקרבו ולא ימתו גם הם
גם אתם: ונלוו עליך ושמרו את משמרת אהל מועד לכל
עבדת האהל וזר לא יקרב אליכם: ושמרתם את משמרת
הקדש ואת משמרת המזבח ולא יהיה עוד קצף על בני
ישראל: ואני הנה לקחתי את אחיכם הלוים מתוך בני
ישראל לכם מתנה נתנים ליהוה לעבד את עבדת אהל מועד:

ואתה ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל דבר המזבח ולמבית
לפרכת ועבדתם עבדת מתנה אתן את כהנתכם והזר הקרב יומת:
וידבר יהוה אל אהרן ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי
לכל קדשי בני ישראל לך נתתים למשחה ולבניך לחק
עולם: זה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש כל קרבנם לכל
מנחתם ולכל חטאתם ולכל אשמם אשר ישיבו לי קדש
קדשים לך הוא ולבניך: בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר
יאכל אתו קדש יהיה לך: וזה לך תרומת מתנם לכל תנופת
בני ישראל לך נתתים ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם כל
טהור בביתך יאכל אתו: כל חלב יצהר וכל חלב תירוש ודגן
ראשיתם אשר יתנו ליהוה לך נתתים: בכורי כל אשר בארצם
אשר יביאו ליהוה לך יהיה כל טהור בביתך יאכלנו: כל חרם
בישראל לך יהיה: כל פטר רחם לכל בשר אשר יקריבו ליהוה
באדם ובבהמה יהיה לך אך פדה תפדה את בכור האדם ואת
בכור הבהמה הטמאה תפדה: ופדויו מבן חדש תפדה בערכך
כסף חמשת שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא: אך
בכור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפדה קדש הם את
דמם תזרק על המזבח ואת חלבם תקטיר אשה לריח ניחח
ליהוה: ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך
יהיה: כל תרומת הקדשים אשר ירימו בני ישראל ליהוה
נתתי לך ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם ברית מלח
עולם הוא לפני יהוה לך ולזרעך אתך: ויאמר יהוה אל
אהרן בארצם לא תנחל וחלק לא יהיה לך בתוכם אני
חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל: ולבני לוי הנה נתתי
כל מעשר בישראל לנחלה חלף עבדתם אשר הם עבדים
את עבדת אהל מועד: ולא יקרבו עוד בני ישראל אל אהל
מועד לשאת חטא למות: ועבד הלוי הוא את עבדת אהל
מועד והם ישאו עונם חקת עולם לדרתיכם ובתוך בני יש
ישראל לא ינחלו נחלה: כי את מעשר בני ישראל אשר

ירימו ליהוה תרומה נתתי ללוים לנחלה על כן אמרתי להם בתוך בני
ישראל לא ינחלו נחלה: וידבר יהוה אל משה לאמר:
ואל הלוים תדבר ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני ישראל
את המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם והרמתם ממנו
תרומת יהוה מעשר מן המעשר: ונחשב לכם תרומתכם
כדגן מן הגרן וכמלאה מן היקב: כן תרימו גם אתם תרומת
יהוה מכל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני ישראל ונתתם
ממנו את תרומת יהוה לאהרן הכהן: מכל מתנתיכם תרימו
את כל תרומת יהוה מכל חלבו את מקדשו ממנו: ואמרת
אלהם בהרימכם את חלבו ממנו ונחשב ללוים כתבואת
גרן וכתבואת יקב: ואכלתם אתו בכל מקום אתם וביתכם
כי שכר הוא לכם חלף עבדתכם באהל מועד: ולא תשאו
עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו ואת קדשי בני ישראל
לא תחללו ולא תמותו:

וידבר

יהוה אל משה ואל
אהרן לאמר: זאת
חקת התורה אשר
צוה יהוה לאמר
דבר אל בני ישראל
ויקחו אליך פרה
אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על:
ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה
למחנה ושחט אתה לפניו: ולקח אלעזר הכהן מדמה
באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה שבע פע
פעמים: ושרף את הפרה לעיניו את ערה ואת בשרה
ואת דמה על פרשה ישרף: ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני
תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה: וכבס בגדיו הכהן
ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל המחנה וטמא הכהן ע

עד הערב׃ והשרף אתה יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים
וטמא עד הערב׃ ואסף איש טהור את אפר הפרה והניח
מחוץ למחנה במקום טהור והיתה לעדת בני ישראל
למשמרת למי נדה חטאת היא׃ וכבס האסף את אפר
הפרה את בגדיו וטמא עד הערב והיתה לבני ישראל
ולגר הגר בתוכם לחקת עולם׃ הנגע במת לכל נפש אדם
וטמא שבעת ימים׃ הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום
השביעי יטהר ואם לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי
לא יטהר׃ כל הנגע במת בנפש האדם אשר ימות ולא
יתחטא את משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש ההיא מיש
מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא יהיה עוד טמא
טמאתו בו׃ זאת התורה אדם כי ימות באהל כל הבא אל
האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים׃ וכל כלי פתוח
אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא׃ וכל אשר יגע על
פני השדה בחלל חרב או במת או בעצם אדם או בקבר
יטמא שבעת ימים׃ ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת
ונתן עליו מים חיים אל כלי׃ ולקח אזוב וטבל במים
איש טהור והזה על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות
אשר היו שם ועל הנגע בעצם או בחלל או במת או בקבר׃
והזה הטהר על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וח
וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב׃
ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא
מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא מי נדה לא זרק
עליו טמא הוא׃ והיתה להם לחקת עולם ומזה מי הנדה
יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד הערב׃ וכל אשר
יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב׃
ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון
וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם׃ ולא היה
מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרן׃ וירב העם עם

משה ויאמרו לאמר ולו גוענו בגוע אחינו לפני יהוה׃
ולמה הבאתם את קהל יהוה אל המדבר הזה למות שם אנחנו
ובעירנו׃ ולמה העליתנו ממצרים להביא אתנו אל
המקום הרע הזה לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון ומים
אין לשתות׃ ויבא משה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל
מועד ויפלו על פניהם וירא כבוד יהוה אליהם׃ וידבר
יהוה אל משה לאמר׃ קח את המטה והקהל את העדה
אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן
מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה
ואת בעירם׃ ויקח משה את המטה מלפני יהוה כאשר
צוהו׃ ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר
להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים׃
וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו
מים רבים ותשת העדה ובעירם׃ ויאמר יהוה אל
משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני
בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ
אשר נתתי להם׃ המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל
את יהוה ויקדש בם׃ וישלח משה מלאכים מקדש
אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את
כל התלאה אשר מצאתנו׃ וירדו אבתינו מצרימה
ונשב במצרים ימים רבים וירעו לנו מצרים ולאבתינו׃
ונצעק אל יהוה וישמע קלנו וישלח מלאך ויצאנו
ממצרים והנה אנחנו בקדש עיר קצה גבולך׃ נעברה נא
בארצך לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר דרך
המלך נלך לא נטה ימין ושמאל עד אשר נעבר
גבולך׃ ויאמר אליו אדום לא תעבר בי פן בחרב אצא
לקראתך׃ ויאמרו אליו בני ישראל במסלה נעלה ואם מימיך
נשתה אני ומקני ונתתי מכרם רק אין דבר ברגלי אעברה׃
ויאמר לא תעבר ויצא אדום לקראתו בעם כבד וביד

אלין

חזקה: וימאן אדום נתן את ישראל עבר בגבולו ויט ישראל
מעליו: ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל העדה הר ההר:
ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן בהר ההר על גבול ארץ
אדום לאמר: יאסף אהרן אל עמיו כי לא יבא אל הארץ אשר
נתתי לבני ישראל על אשר מריתם את פי למי מריבה: קח
את אהרן ואת אלעזר בנו והעל אתם הר ההר: והפשט את
אהרן את בגדיו והלבשתם את אלעזר בנו ואהרן יאסף
ומת שם: ויעש משה כאשר צוה יהוה ויעלו אל הר ההר
לעיני כל העדה: ויפשט משה את אהרן את בגדיו וילבש
אתם את אלעזר בנו וימת אהרן שם בראש ההר וירד משה
ואלעזר מן ההר: ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את
אהרן שלשים יום כל בית ישראל: וישמע הכנעני מלך
ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל
וישב ממנו שבי: וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר אם נתן
תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם: וישמע יהוה
בקול ישראל ויתן את הכנעני ויחרם אתהם ואת עריהם
ויקרא שם המקום חרמה: ויסעו מהר ההר דרך ים
סוף לסבב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך: וידבר
העם באלהים ובמשה למה העליתנו ממצרים למות
במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו קצה בלחם הקלקל:
וישלח יהוה בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת
עם רב מישראל: ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו כי דב
דברנו ביהוה ובך התפלל אל יהוה ויסר מעלינו את
הנחש ויתפלל משה בעד העם: ויאמר יהוה אל משה
עשה לך שרף ושים אתו על נס והיה כל הנשוך וראה
אתו וחי: ויעש משה נחש נחשת וישמהו על הנס והיה
אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת וחי: ויסעו
בני ישראל ויחנו באבת: ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים
במדבר אשר על פני מואב ממזרח השמש: משם נסעו

ויחנו בנחל זרד: משם נסעו ויחנו מעבר ארנן אשר במדבר
היצא מגבול האמרי כי ארנן גבול מואב בין מואב ובין
האמרי: על כן יאמר בספר מלחמת יהוה את והב בסופה
ואת הנחלים ארנן: ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער
ונשען לגבול מואב: ומשם בארה הוא הבאר אשר אמר
יהוה למשה אסף את העם ואתנה להם מים: אז ישיר ישראל
את השירה הזאת עלי באר ענו לה: באר חפרוה שרים כרוה
נדיבי העם במחקק במשענתם וממדבר מתנה: וממתנה
נחליאל ומנחליאל במות: ומבמות הגיא אשר בשדה מואב
ראש הפסגה ונשקפה על פני הישימן: וישלח
ישראל מלאכים אל סיחן מלך האמרי לאמר: אעברה
בארצך לא נטה בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר בדרך
המלך נלך עד אשר נעבר גבלך: ולא נתן סיחן את ישראל
עבר בגבלו ויאסף סיחן את כל עמו ויצא לקראת ישראל
המדברה ויבא יהצה וילחם בישראל: ויכהו ישראל לפי
חרב ויירש את ארצו מארנן עד יבק עד בני עמון כי עז
גבול בני עמון: ויקח ישראל את כל הערים האלה וישב
ישראל בכל ערי האמרי בחשבון ובכל בנתיה: כי חשבון
עיר סיחן מלך האמרי הוא והוא נלחם במלך מואב
הראשון ויקח את כל ארצו מידו עד ארנן: על כן יאמרו
המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון: כי אש יצאה
מחשבון להבה מקרית סיחן אכלה ער מואב בעלי
במות ארנן: אוי לך מואב אבדת עם כמוש נתן בניו פלט
פליטים ובנתיו בשבית למלך אמרי סיחון: ונירם אבד
חשבון עד דיבן ונשים עד נפח אשר עד מידבא: וישב
ישראל בארץ האמרי: וישלח משה לרגל את יעזר וילכ
וילכדו בנתיה ויורש את האמרי אשר שם: ויפנו ויעלו דרך
הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראתם הוא וכל עמו למלחמה
אדרעי: ויאמר יהוה אל משה אל תירא אתו כי בידך נתתי

אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחן מלך
האמרי אשר יושב בחשבון: ויכו אתו ואת בניו ואת כל עמו
עד בלתי השאיר לו שריד ויירשו את ארצו: ויסעו בני ישראל
ויחנו בערבות מואב מעבר לירדן ירחו: פ

וירא

וירא בלק בן צפור את כל
אשר עשה ישראל
לאמרי: ויגר מואב
מפני העם מאד כי
רב הוא ויקץ מואב
מפני בני ישראל:
ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו הקהל את כל
סביבתינו כלחך השור את ירק השדה ובלק בן צפור מלך
למואב בעת ההוא: וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור פתורה
אשר על הנהר ארץ בני עמו לקרא לו לאמר הנה עם יצא
ממצרים הנה כסה את עין הארץ והוא ישב ממלי: ועתה
לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני אולי
אוכל נכה בו ואגרשנו מן הארץ כי ידעתי את אשר תברך
מבורך ואשר תאר יואר: וילכו זקני מואב וזקני מדין
וקסמים בידם ויבאו אל בלעם וידברו אליו דברי בלק: ויא
ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשבתי אתכם דבר כאשר
ידבר יהוה אלי וישבו שרי מואב עם בלעם: ויבא אלהים
אל בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך: ויאמר בלעם
אל האלהים בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי: הנה העם
היצא ממצרים ויכס את עין הארץ עתה לכה קבה לי אתו
אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו: ויאמר אלהים אל בלעם
לא תלך עמהם לא תאר את העם כי ברוך הוא: ויקם בלעם
בבקר ויאמר אל שרי בלק לכו אל ארצכם כי מאן יהוה

לתתי להלך עמכם: ויקומו שרי מואב ויבאו אל בלק ויאמרו
מאן בלעם הלך עמנו: ויסף עוד בלק שלח שרים רבים
ונכבדים מאלה: ויבאו אל בלעם ויאמרו לו כה אמר בלק
בן צפור אל נא תמנע מהלך אלי: כי כבד אכבדך מאד
וכל אשר תאמר אלי אעשה ולכה נא קבה לי את העם הזה:
ויען בלעם ויאמר אל עבדי בלק אם יתן לי בלק מלא ביתו
כסף וזהב לא אוכל לעבר את פי יהוה אלהי לעשות קטנה
או גדולה: ועתה שבו נא בזה גם אתם הלילה ואדעה מה
יסף יהוה דבר עמי: ויבא אלהים אל בלעם לילה ויאמר
לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם ואך את הדבר
אשר אדבר אליך אתו תעשה: ויקם בלעם בבקר ויחבש
את אתנו וילך עם שרי מואב: ויחר אף אלהים כי הולך
הוא ויתיצב מלאך יהוה בדרך לשטן לו והוא רכב על אתנו
ושני נעריו עמו: ותרא האתון את מלאך יהוה נצב בדרך
וחרבו שלופה בידו ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה ויך
בלעם את האתון להטתה הדרך: ויעמד מלאך יהוה ב
במשעול הכרמים גדר מזה וגדר מזה: ותרא האתון את
מלאך יהוה ותלחץ אל הקיר ותלחץ את רגל בלעם אל
הקיר ויסף להכותה: ויוסף מלאך יהוה עבור ויעמד
במקום צר אשר אין דרך לנטות ימין ושמאול: ותרא
האתון את מלאך יהוה ותרבץ תחת בלעם ויחר אף בלעם
ויך את האתון במקל: ויפתח יהוה את פי האתון ותאמר
לבלעם מה עשיתי לך כי הכיתני זה שלש רגלים:
ויאמר בלעם לאתון כי התעללת בי לו יש חרב בידי
כי עתה הרגתיך: ותאמר האתון אל בלעם הלא אנכי
אתנך אשר רכבת עלי מעודך עד היום הזה ההסכן
הסכנתי לעשות לך כה ויאמר לא: ויגל יהוה את עיני
בלעם וירא את מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלופה
בידו ויקד וישתחו לאפיו: ויאמר אליו מלאך יהוה על

מה הכית את אתנך זה שלש רגלים הנה אנכי יצאתי לשטן
כי ירט הדרך לנגדי: ותראני האתון ותט לפני זה שלש רגלים
אולי נטתה מפני כי עתה גם אתכה הרגתי ואותה החייתי:
ויאמר בלעם אל מלאך יהוה חטאתי כי לא ידעתי כי אתה
נצב לקראתי בדרך ועתה אם רע בעיניך אשובה לי: ויא
ויאמר מלאך יהוה אל בלעם לך עם האנשים ואפס את
הדבר אשר אדבר אליך אתו תדבר וילך בלעם עם שרי
בלק: וישמע בלק כי בא בלעם ויצא לקראתו אל עיר
מואב אשר על גבול ארנן אשר בקצה הגבול: ויאמר
בלק אל בלעם הלא שלח שלחתי אליך לקרא לך למה
לא הלכת אלי האמנם לא אוכל כבדך: ויאמר בלעם אל
בלק הנה באתי אליך עתה היכל אוכל דבר מאומה
הדבר אשר ישים אלהים בפי אתו אדבר: וילך בלעם עם
בלק ויבאו קרית חצות: ויזבח בלק בקר וצאן וישלח
לבלעם ולשרים אשר אתו: ויהי בבקר ויקח בלק את בלעם
ויעלהו במות בעל וירא משם קצה העם: ויאמר בלעם
אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחת והכן לי בזה שבעה
פרים ושבעה אילים: ויעש בלק כאשר דבר בלעם ויעל
בלק ובלעם פר ואיל במזבח: ויאמר בלעם לבלק התיצב
על עלתך ואלכה אולי יקרה יהוה לקראתי ודבר מה
יראני והגדתי לך וילך שפי: ויקר אלהים אל בלעם
ויאמר אליו את שבעת המזבחת ערכתי ואעל פר ואיל
במזבח: וישם יהוה דבר בפי בלעם ויאמר שוב אל בלק
וכה תדבר: וישב אליו והנה נצב על עלתו הוא וכל שרי
מואב: וישא משלו ויאמר מן ארם ינחני בלק מלך
מואב מהררי קדם לכה ארה לי יעקב ולכה זעמה
ישראל: מה אקב לא קבה אל ומה אזעם לא זעם יהוה:
כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו הן עם לבדד
ישכן ובגוים לא יתחשב: מי מנה עפר יעקב ומספר

את רבע ישראל תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כ
כמהו: ויאמר בלק אל בלעם מה עשית לי לקב איבי
לקחתיך והנה ברכת ברך: ויען ויאמר הלא את אשר
ישים יהוה בפי אתו אשמר לדבר: ויאמר אליו בלק לך
נא אתי אל מקום אחר אשר תראנו משם אפס קצהו תראה
וכלו לא תראה וקבנו לי משם: ויקחהו שדה צפים אל
ראש הפסגה ויבן שבעה מזבחת ויעל פר ואיל במזבח:
ויאמר אל בלק התיצב כה על עלתך ואנכי אקרה כה: ויקר
יהוה אל בלעם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל בלק וכה
תדבר: ויבא אליו והנו נצב על עלתו ושרי מואב אתו ויא
ויאמר לו בלק מה דבר יהוה: וישא משלו ויאמר קום
בלק ושמע האזינה עדי בנו צפר: לא איש אל ויכזב
ובן אדם ויתנחם ההוא אמר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה:
הנה ברך לקחתי וברך לא אשיבנה: לא הביט און ביעקב ולא
ראה עמל בישראל יהוה אלהיו עמו ותרועת מלך בו: אל
מוציאם ממצרים כתועפת ראם לו: כי לא נחש ביעקב ולא
קסם בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל:
הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא לא ישכב עד יאכל טרף
ודם חללים ישתה: ויאמר בלק אל בלעם גם קב לא תקבנו
גם ברך לא תברכנו: ויען בלעם ויאמר אל בלק הלא דברתי
אליך לאמר כל אשר ידבר יהוה אתו אעשה: ויאמר בלק
אל בלעם לכה נא אקחך אל מקום אחר אולי יישר בעיני
האלהים וקבתו לי משם: ויקח בלק את בלעם ראש הפעור
הנשקף על פני הישימן: ויאמר בלעם אל בלק בנה לי
בזה שבעה מזבחת והכן לי בזה שבעה פרים ושבעה
אילים: ויעש בלק כאשר אמר בלעם ויעל פר ואיל במז
במזבח: וירא בלעם כי טוב בעיני יהוה לברך את ישראל
ולא הלך כפעם בפעם לקראת נחשים וישת אל המדבר
פניו: וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שכן לשבטיו

ותהי עליו רוח אלהים: וישא משלו ויאמר נאם בלעם
בנו בעור ונאם הגבר שתם העין: נאם שמע אמרי אל
אשר מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים: מה טבו אהליך
יעקב משכנתיך ישראל: כנחלים נטיו כגנת עלי נהר
כאהלים נטע יהוה כארזים עלי מים: יזל מים מדליו
וזרעו במים רבים וירם מאגג מלכו ותנשא מלכתו:
אל מוציאו ממצרים כתועפת ראם לו יאכל גוים צריו
ועצמתיהם יגרם וחציו ימחץ: כרע שכב כארי וכלביא
מי יקימנו מברכיך ברוך וארריך ארור: ויחר אף בלק
אל בלעם ויספק את כפיו ויאמר בלק אל בלעם לקב איבי
קראתיך והנה ברכת ברך זה שלש פעמים: ועתה ברח לך
אל מקומך אמרתי כבד אכבדך והנה מנעך יהוה מכבוד:
ויאמר בלעם אל בלק הלא גם אל מלאכיך אשר שלחת
אלי דברתי לאמר: אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב
לא אוכל לעבר את פי יהוה אלהי לעשות טובה או רעה
מלבי אשר ידבר יהוה אתו אדבר: ועתה הנני הולך
לעמי לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית
הימים: וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו בעור ונאם
הגבר שתם העין: נאם שמע אמרי אל וידע דעת עליון
מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים: אראנו ולא עתה
אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל
ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת: והיה אדום ירשה
והיה ירשה שעיר איביו וישראל עשה חיל: וירד
מיעקב והאביד שריד מעיר: וירא את עמלק וישא
משלו ויאמר ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד:
וירא את הקיני וישא משלו ויאמר איתן מושבך
ושים בסלע קנך: כי אם יהיה לבער קין עד מה
אשור תשבך: וישא משלו ויאמר אוי מי יחיה
משמו אל: וצים מיד כתים וענו אשור וענו עבר וגם

הוא עדי אבד: ויקם בלעם וילך וישב למקומו וגם בלק
הלך לדרכו: וישב ישראל בשטים ויחל העם לזנות
אל בנות מואב: ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם
וישתחוו לאלהיהן: ויצמד ישראל לבעל פעור ויחר אף
יהוה בישראל: ויאמר יהוה אל משה קח את כל
ראשי העם והוקע אותם ליהוה נגד השמש וישב חרון
אף יהוה מישראל: ויאמר משה אל שפטי ישראל
הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור: והנה
איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית
לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בכים
פתח אהל מועד: וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן
ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו: ויבא אחר איש
ישראל אל הקבה וידקר את שניהם את איש ישראל
ואת האשה אל קבתה ותעצר המגפה מעל בני ישראל:
ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף: פ

וידבר יהוה אל משה
לאמר: פינחס בן
אלעזר בן אהרן
הכהן השיב את
חמתי מעל בני
ישראל בקנאו את
קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי: לכן
אמר הנני נתן לו את בריתי שלום: והיתה לו ולזרעו
אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר
על בני ישראל: ושם איש ישראל המכה אשר הכה
את המדינית זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני:
ושם האשה המכה המדינית כזבי בת צור ראש אמות

בית אב במדין הוא: וידבר יהוה אל משה לאמר: צרור את
המדינים והכיתם אותם: כי צררים הם לכם בנכליהם אשר
נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא מדין
אחתם המכה ביום המגפה על דבר פעור: ויהי אחרי המ
המגפה: ויאמר יהוה אל משה ואל אלעזר בן אהרן
הכהן לאמר: שאו את ראש כל עדת בני ישראל מבן עשרים
שנה ומעלה לבית אבתם כל יצא צבא בישראל: וידבר
משה ואלעזר הכהן אתם בערבת מואב על ירדן ירחו
לאמר: מבן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה יהוה את משה
ובני ישראל היצאים מארץ מצרים: ראובן בכור ישראל
בני ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא משפחת הפלואי:
לחצרן משפחת החצרוני לכרמי משפחת הכרמי: אלה
משפחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה וארבעים אלף
ושבע מאות ושלשים: ובני פלוא אליאב: ובני אליאב
נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם קרואי העדה אשר
הצו על משה ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על יהוה: ות
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קרח במות העדה
באכל האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לנס: ובני
קרח לא מתו: בני שמעון למשפחתם לנמואל
משפחת הנמואלי לימין משפחת הימיני ליכין משפ
משפחת היכיני: לזרח משפחת הזרחי לשאול משפחת
השאולי: אלה משפחת השמעני שנים ועשרים אלף
ומאתים: בני גד למשפחתם לצפון משפחת הצפוני
לחגי משפחת החגי לשוני משפחת השוני: לאזני מ
משפחת האזני לערי משפחת הערי: לארוד משפחת
הארודי לאראלי משפחת האראלי: אלה משפחת בני
גד לפקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות: בני יהודה
ער ואונן וימת ער ואונן בארץ כנען: ויהיו בני יהודה
למשפחתם לשלה משפחת השלני לפרץ משפחת הפ

הפרצי לזרח משפחת הזרחי: ויהיו בני פרץ לחצרן משפחת
החצרני לחמול משפחת החמולי: אלה משפחת יהודה
לפקדיהם ששה ושבעים אלף וחמש מאות: בני יששכר
למשפחתם תולע משפחת התולעי לפוה משפחת הפוני:
לישוב משפחת הישבי לשמרן משפחת השמרני:
אלה משפחת יששכר לפקדיהם ארבעה וששים אלף
וחמש מאות: בני זבולן למשפחתם לסרד משפחת
הסרדי לאלון משפחת האלני ליחלאל משפחת היחלאלי:
אלה משפחת הזבולני לפקדיהם ששים אלף וחמש מ
מאות: בני יוסף למשפחתם מנשה ואפרים: בני מנשה
למכיר משפחת המכירי ומכיר הוליד את גלעד לגלעד
משפחת הגלעדי: אלה בני גלעד איעזר משפחת
האיעזרי לחלק משפחת החלקי: ואשריאל משפחת
האשראלי ושכם משפחת השכמי: ושמידע משפחת
השמידעי וחפר משפחת החפרי: וצלפחד בן חפר לא
היו לו בנים כי אם בנות ושם בנות צלפחד מחלה ונעה
חגלה מלכה ותרצה: אלה משפחת מנשה ופקדיהם
שנים וחמשים אלף ושבע מאות: אלה בני אפרים
למשפחתם לשותלח משפחת השתלחי לבכר משפחת
הבכרי לתחן משפחת התחני: ואלה בני שותלח לערן
משפחת הערני: אלה משפחת בני אפרים לפקדיהם
שנים ושלשים אלף וחמש מאות אלה בני יוסף לם
למשפחתם: בני בנימן למשפחתם לבלע משפחת
הבלעי לאשבל משפחת האשבלי לאחירם משפחת
האחירמי: לשפופם משפחת השופמי לחופם משפחת
החופמי: ויהיו בני בלע ארד ונעמן משפחת הארדי
לנעמן משפחת הנעמי: אלה בני בנימן למשפחתם
ופקדיהם חמשה וארבעים אלף ושש מאות: אלה
בני דן למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי אלה

משפחת רך למשפחתם: כל משפחת השוחמי לפקדיהם
ארבעה וששים אלף וארבע מאות: בני אשר למ
למשפחתם לימנה משפחת הימנה לישוי משפחת
הישוי לבריעה משפחת הבריעי: לבני בריעה לחבר
משפחת החברי למלכיאל משפחת המלכיאלי: ושם
בת אשר שרח: אלה משפחת בני אשר לפקדיהם שלשה
וחמשים אלף וארבע מאות: בני נפתלי למשפחתם
ליחצאל משפחת היחצאלי לגוני משפחת הגוני ליצר
משפחת היצרי לשלם משפחת השלמי: אלה משפחת
נפתלי למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף
וארבע מאות: אלה פקודי בני ישראל שש מאות
אלף ואלף ושבע מאות ושלשים: וידבר יהוה
אל משה לאמר: לאלה תחלק הארץ בנחלה במ׳
במספר שמות: לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעיט
נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו: אך בגורל יחלק
את הארץ לשמות מטות אבתם ינחלו: על פי הגורל
תחלק נחלתו בין רב למעט: ואלה פקודי הלוי
למשפחתם לגרשון משפחת הגרשני לקהת
משפחת הקהתי למררי משפחת המררי: אלה משפחת
משפחת לוי משפחת הלבני משפחת החברני משפחת
המחלי משפחת המושי משפחת הקרחי וקהת הוליד
את עמרם: ושם אשת עמרם יוכבד בת לוי אשר ילדה
אתה ללוי במצרים ותלד לעמרם את אהרן ואת משה
ואת מרים אחתם: ויולד לאהרן את נדב ואת אביהוא
ואת אלעזר ואת איתמר: וימת נדב ואביהוא בהקריבם
אש זרה לפני יהוה: ויהיו פקדיהם שלשה ועשרים
אלף כל זכר מבן חדש ומעלה כי לא התפקדו בתוך
בני ישראל כי לא נתן להם נחלה בתוך בני ישראל: אלה
פקודי משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את בני ישראל

בערבות מואב על ירדן ירחו: ובאלה לא היה איש מפקודי
משה ואהרן הכהן אשר פקדו את בני ישראל במדבר סיני:
כי אמר יהוה להם מות ימתו במדבר ולא נותר מהם איש
כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון: ותקרבנה בנות
צלפחד בן חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה
למשפחת מנשה בן יוסף ואלה שמות בנתיו מחלה נעה
וחגלה ומלכה ותרצה: ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר
הכהן ולפני הנשיאם וכל העדה פתח אהל מועד לאמר:
אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על
יהוה בעדת קרח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו: למה
יגרע שם אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תנה לנו
אחזה בתוך אחי אבינו: ויקרב משה את משפטן לפני
יהוה: ויאמר יהוה אל משה לאמר: כן בנות צלפחד
דברת נתן תתן להם אחזת נחלה בתוך אחי אביהם והעברת
את נחלת אביהן להן: ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי
ימות ובן אין לו והעברתם את נחלתו לבתו: ואם אין לו בת
ונתתם את נחלתו לאחיו: ואם אין לו אחים ונתתם את
נחלתו לאחי אביו: ואם אין אחים לאביו ונתתם את
נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו וירש אתה והיתה
לבני ישראל לחקת משפט כאשר צוה יהוה את משה:
ויאמר יהוה אל משה עלה אל הר העברים הזה וראה
את הארץ אשר נתתי לבני ישראל: וראית אתה ונאספת
אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך: כאשר מריתם
פי במדבר צין במריבת העדה להקדישני במים לעיניהם
הם מי מריבת קדש מדבר צין: וידבר משה אל יהוה
לאמר: יפקד יהוה אלהי הרוחת לכל בשר איש על העדה:
אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם
ואשר יביאם ולא תהיה עדת יהוה כצאן אשר אין להם
רעה: ויאמר יהוה אל משה קח לך את יהושע בן נון

איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו: והעמדת אתו
לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה וצויתה אתו לעיניהם:
ונתתה מהודך עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל:
ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים
לפני יהוה על פיו יצאו ועל פיו יבאו הוא וכל בני
ישראל אתו וכל העדה: ויעש משה כאשר צוה יהוה
אתו ויקח את יהושע ויעמדהו לפני אלעזר הכהן
ולפני כל העדה: ויסמך את ידיו עליו ויצוהו כאשר דבר
יהוה ביד משה: וידבר יהוה אל משה לאמר:
צו את בני ישראל ואמרת אלהם את קרבני לחמי לא
לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: ואמרת
להם זה האשה אשר תקריבו ליהוה כבשים בני שנה
תמימים שנים ליום עלה תמיד: את הכבש אחד תעשה
בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: ועשירית
סלת למנחה בלולה בשמן כתית רביעית ההין: עלת
תמיד העשיה בהר סיני לריח ניחח אשה ליהוה: ונסכו
רביעית ההין לכבש האחד בקדש הסך נסך שכר ליהוה:
ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר
וכנסכו תעשה אשה ריח ניחח ליהוה: וביום השבת
שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרנים סלת
מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על
עלת התמיד ונסכה: ובראשי חדשיכם תקריבו עלה
ליהוה פרים בני בקר שנים ואיל אחד כבשים בני שנה
שבעה תמימים: ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה
בשמן לפר האחד ושני עשרנים סלת מנחה בלולה
בשמן לאיל האחד: ועשרן עשרון סלת מנחה בלולה
בשמן לכבש האחד עלה ריח ניחח אשה ליהוה: ונסכיהם
חצי ההין יהיה לפר ושלישת ההין לאיל ורביעת ההין
לכבש יין זאת עלת חדש בחדשו לחדשי השנה: ושעיר

עזים אחד לחטאת ליהוה על עלת התמיד יעשה ונסכו:
ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה:
ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג ליהוה: ובח שבעת ימים מצו
יאכל: ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו
והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני בקר שנים ואיל אחד
ושבעה כבשים בני שנה תמימים יהיו לכם: ומנחתם סלת
בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל
תעשו: עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים:
ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם: מלבד עלת הבקר אשר
לעלת התמיד תעשו את אלה: כאלה תעשו ליום שבעת
ימים לחם אשה ריח ניחח ליהוה על עלת התמיד יעשה
ונסכו: וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבדה לא תעשו: וביום הבכורים בהקריבכם מנחה
חדשה ליהוה בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבדה לא תעשו: והקרבתם עלה לריח ניחח ליהוה פרים בני
בקר שנים ואיל אחד שבעה כבשים בני שנה: ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד שני עשרנים
לאיל האחד: עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים:
שעיר עזים אחד לכפר עליכם: מלבד עלת התמיד ומנחתו
תעשו תמימים יהיו לכם ונסכיהם: ובחדש השביעי
באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא
תעשו יום תרועה יהיה לכם: ועשיתם עלה לריח ניחח
ליהוה פר בן בקר אחד ואיל אחד כבשים בני שנה שבעה
תמימם: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר
ושני עשרנים לאיל: ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת
הכבשים: ושעיר עזים אחד חטאת לכפר עליכם: מלבד
עלת החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה
ונסכיהם כמשפטם לריח ניחח אשה ליהוה: ובעשור
לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את

נפשתיכם כל מלאכה לא תעשו: והקרבתם עלה ליהוה ריח ניחח
פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם יהיו
לכם: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר שני
עשרנים לאיל האחד: עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת
הכבשים: שעיר עזים אחד חטאת מלבד חטאת הכפרים ועלת
התמיד ומנחתה ונסכיהם: ובחמשה עשר יום לחדש
השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו
וחגתם חג ליהוה שבעת ימים: והקרבתם עלה אשה ריח
ניחח ליהוה פרים בני בקר שלשה עשר אילם שנים כבשים
בני שנה ארבעה עשר תמימים יהיו: ומנחתם סלת בלולה
בשמן שלשה עשרנים לפר האחד לשלשה עשר פרים שני
עשרנים לאיל האחד לשני האילים: ועשרון עשרון לכבש
האחד לארבעה עשר כבשים: ושעיר עזים אחד חטאת
מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה: וביום השני פרים
בני בקר שנים עשר אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה
עשר תמימים: ומנחתם ונסכיהם לפרים לאלים ולכבשים
במספרם כמשפט: ושעיר עזים אחד חטאת מלבד עלת
התמיד ומנחתה ונסכיהם: וביום השלישי פרים עשתי
עשר אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים
ומנחתם ונסכיהם לפרים לאלים ולכבשים במספרם
כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עולת התמיד ומנחתה
ונסכה: וביום הרביעי פרים עשרה אילם שנים כבשים
בני שנה ארבעה עשר תמימים: ומנחתם ונסכיהם לפרים
לאלים ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר עזים אחד
חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה: וביום החמשי
פרים תשעה אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר
תמימים: ומנחתם ונסכיהם לפרים לאלים ולכבשים במספ
במספרם כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד
ומנחתה ונסכה: וביום הששי פרים שמנה אילם שנים

כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסכהם לפרם
לאלים ולכבשים במספרם כמשפטם: ושעיר חטאת אחד מלבד
עלת התמיד ומנחתה ונסכיה: וביום השביעי פרים שבעה
אלים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים: ומנחתם
ונסכהם לפרים לאלים ולכבשים במספרם כמשפטם: ושעיר
חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה: ביום השמיני
עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם עלה
אשה ריח ניחח ליהוה פר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה
תמימים: מנחתם ונסכיהם לפר לאיל ולכבשים במספרם
כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה
ונסכה: אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם ונדבתיכם
לעלתיכם ולמנחתיכם ולנסכיכם ולשלמיכם: ויאמר משה
אל בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה:

וידבר משה אל ראשי המ
טות לבני ישראל
לאמר זה הדבר
אשר צוה יהוה:
איש כי ידר נדר
ליהוה או השבע שו
בועה לאסר אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו
יעשה: ואשה כי תדר נדר ליהוה ואסרה אסר בבית אביה
בנעריה: ושמע אביה את נדרה ואסרה אשר אסרה על נפשה
והחריש לה אביה וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה על
נפשה יקום: ואם הניא אביה אתה ביום שמעו כל נדריה
ואסריה אשר אסרה על נפשה לא יקום ויהוה יסלח לה
כי הניא אביה אתה: ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה או
מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה: ושמע אישה ביום

שמעו והחריש לה וקמו נדריה ואסריה אשר אסרה על נפשה
יקמו: ואם ביום שמוע אישה יניא אותה והפר את נדרה
אשר עליה ואת מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה ויהוה
יסלח לה: ונדר אלמנה וגרושה כל אשר אסרה על נפשה יקום
עליה: ואם בית אישה נדרה או אסרה אסר על נפשה בשבעה:
ושמע אישה והחרש לה לא הניא אתה וקמו כל נדריה וכל
אסר אשר אסרה על נפשה יקום: ואם הפר יפר אתם אישה
ביום שמעו כל מוצא שפתיה לנדריה ולאסר נפשה לא
יקום אישה הפרם ויהוה יסלח לה: כל נדר וכל שבעת
אסר לענת נפש אישה יקימנו ואישה יפרנו: ואם החרש
יחריש לה אישה מיום אל יום והקים את כל נדריה או
את כל אסריה אשר עליה הקים אתם כי החרש לה
ביום שמעו: ואם הפר יפר אתם אחרי שמעו ונשא את
עונה: אלה החקים אשר צוה יהוה את משה בין איש
לאשתו בין אב לבתו בנעריה בית אביה: וידבר יהוה אל
משה לאמר: נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף
אל עמיך: וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם
אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת יהוה במדין: אלף
למטה אלף למטה לכל מטות ישראל תשלחו לצבא: וימסרו
מאלפי ישראל אלף למטה שנים עשר אלף חלוצי צבא:
וישלח אתם משה אלף למטה לצבא אתם ואת פינחס בן
אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש וחצצרות התרועה בידו:
ויצבאו על מדין כאשר צוה יהוה את משה ויהרגו כל זכר:
ואת מלכי מדין הרגו על חלליהם את אוי ואת רקם ואת צור
ואת חור ואת רבע חמשת מלכי מדין ואת בלעם בן בעור הרגו
בחרב: וישבו בני ישראל את נשי מדין ואת טפם ואת כל
בהמתם ואת כל מקניהם ואת כל חילם בזזו: ואת כל עריהם
במושבתם ואת כל טירתם שרפו באש: ויקחו את כל השלל
ואת כל המלקוח באדם ובבהמה: ויבאו אל משה ואל

אלעזר הכהן ואל עדת בני ישראל את השבי ואת המלקוח
ואת השלל אל המחנה אל ערבת מואב אשר על ירדן
ירחו: ויצאו משה ואלעזר הכהן וכל נשיאי העדה
לקראתם אל מחוץ למחנה: ויקצף משה על פקודי
החיל שרי האלפים ושרי המאות הבאים מצבא המלחמה:
ויאמר אלהם משה החייתם כל נקבה: הן הנה היו לבני
ישראל בדבר בלעם למסור מעל ביהוה על דבר פעור
ותהי המגפה בעדת יהוה: ועתה הרגו כל זכר בטף וכל
אשה ידעת איש למשכב זכר הרגו: וכל הטף בנשים
אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם: ואתם חנו מחוץ
למחנה שבעת ימים כל הרג נפש וכל נגע בחלל תתחטאו
ביום השלישי וביום השביעי אתם ושביכם: וכל בגד וכל
כלי עור וכל מעשה עזים וכל כלי עץ תתחטאו:
ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה
זאת חקת התורה אשר צוה יהוה את משה: אך את הזהב
ואת הכסף ואת הנחשת ואת הברזל ואת הבדיל ואת העפרת:
כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר אך במי נדה
יתחטא וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים: וכבסתם
בגדיכם ביום השביעי וטהרתם ואחר תבאו אל המחנה:
ויאמר יהוה אל משה לאמר: שא את ראש מלקוח
השבי באדם ובבהמה אתה ואלעזר הכהן וראשי אבות
העדה: וחצית את המלקוח בין תפשי המלחמה היצאים
לצבא ובין כל העדה: והרמת מכס ליהוה מאת אנשי
המלחמה היצאים לצבא אחד נפש מחמש המאות
מן האדם ומן הבקר ומן החמרים ומן הצאן: ממחציתם
תקחו ונתתה לאלעזר הכהן תרומת יהוה: וממחצת
בני ישראל תקח אחד אחז מן החמשים מן האדם מן
הבקר מן החמרים ומן הצאן ומכל הבהמה ונתתה אתם
ללוים שמרי משמרת משכן יהוה: ויעש משה ואלעזר

הכהן כאשר צוה יהוה את משה׃ ויהי המלקוח יתר הבז אשר
בזזו עם הצבא צאן שש מאות אלף ושבעים אלף וחמשת
אלפים׃ ובקר שנים ושבעים אלף׃ וחמרים אחד וששים
אלף׃ ונפש אדם מן הנשים אשר
לא ידעו משכב זכר כל נפש שנים ושלשים אלף׃ ויהי
המחצה חלק היצאים בצבא מספר הצאן שלש מאות אלף
ושלשים אלף ושבעת אלפים וחמש מאות׃ ויהי המכס
ליהוה מן הצאן שש מאות חמש ושבעים׃ והבקר ששה
ושלשים אלף ומכסם ליהוה שנים ושבעים׃ וחמרים שלשים
אלף וחמש מאות ומכסם ליהוה אחד וששים׃ ונפש אדם
ששה עשר אלף ומכסם ליהוה שנים ושלשים נפש׃ ויתן
משה את מכס תרומת יהוה לאלעזר הכהן כאשר צוה
יהוה את משה׃ וממחצית בני ישראל אשר חצה משה מן
האנשים הצבאים׃ ותהי מחצת העדה מן הצאן שלש מאות
אלף ושלשים אלף ושבעת אלפים וחמש מאות׃ ובקר ששה
ושלשים אלף׃ וחמרים שלשים אלף וחמש מאות׃ ונפש
אדם ששה עשר אלף׃ ויקח משה ממחצת בני ישראל
את האחז אחד מן החמשים מן האדם ומן הבהמה ויתן אתם
ללוים שמרי משמרת משכן יהוה כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויקרבו אל משה הפקדים אשר לאלפי הצבא שרי
האלפים ושרי המאות׃ ויאמרו אל משה עבדיך נשאו את
ראש אנשי המלחמה אשר בידנו ולא נפקד ממנו איש׃
ונקרב את קרבן יהוה איש אשר מצא כלי זהב אצעדה וצמיד
טבעת עגיל וכומז לכפר על נפשתינו לפני יהוה׃ ויקח משה
ואלעזר הכהן את הזהב מאתם כל כלי מעשה׃ ויהי כל זהב
התרומה אשר הרימו ליהוה ששה עשר אלף שבע מאות
וחמשים שקל מאת שרי האלפים ומאת שרי המאות׃ אנשי
הצבא בזזו איש לו׃ ויקח משה ואלעזר הכהן את הזהב מאת
שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל אהל מועד זכרון לבני

ישראל לפני יהוה׃ ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצום מאד
ויראו את ארץ יעזר ואת ארץ גלעד והנה המקום מקום מקנה׃ ויבאו
בני גד ובני ראובן ויאמרו אל משה ואל אלעזר הכהן ואל נשיאי
העדה לאמר׃ עטרות ודיבן ויעזר ונמרה וחשבון ואלעלה ושבם
ונבו ובען׃ הארץ אשר הכה יהוה לפני עדת ישראל ארץ מקנה
היא ולעבדיך מקנה׃ ויאמרו אם מצאנו חן בעיניך יתן
את הארץ הזאת לעבדיך לאחזה אל תעברנו את הירדן׃ ויאמר
משה לבני גד ולבני ראובן האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבו פה׃
ולמה תניאון את לב בני ישראל מעבר את הארץ אשר נתן להם
יהוה׃ כה עשו אבתיכם בשלחי אתם מקדש ברנע לראות את הארץ׃
ויעלו עד נחל אשכול ויראו את הארץ ויניאו את לב בני ישראל
לבלתי בא אל הארץ אשר נתן להם יהוה׃ ויחר אף יהוה ביום
ההוא וישבע לאמר׃ אם יראו האנשים העלים ממצרים מבן
עשרים שנה ומעלה את האדמה אשר נשבעתי לאברהם
ליצחק וליעקב כי לא מלאו אחרי׃ בלתי כלב בן יפנה הקנזי
ויהושע בן נון כי מלאו אחרי יהוה׃ ויחר אף יהוה בישראל
וינעם במדבר ארבעים שנה עד תם כל הדור העשה הרע
בעיני יהוה׃ והנה קמתם תחת אבתיכם תרבות אנשים חטאים
לספות עוד על חרון אף יהוה אל ישראל׃ כי תשובן מאחריו
ויסף עוד להניחו במדבר ושחתם לכל העם הזה׃ ויגשו אליו
ויאמרו גדרת צאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו׃ ואנחנו
נחלץ חשים לפני בני ישראל עד אשר אם הביאנם אל
מקומם וישב טפנו בערי המבצר מפני ישבי הארץ׃ לא
נשוב אל בתינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו׃ כי לא
ננחל אתם מעבר לירדן והלאה כי באה נחלתנו אלינו
מעבר לירדן מזרחה׃ ויאמר אליהם משה אם תעשון
את הדבר הזה אם תחלצו לפני יהוה למלחמה׃ ועבר לכם
כל חלוץ את הירדן לפני יהוה עד הורישו את איביו מפניו׃
ונכבשה הארץ לפני יהוה ואחר תשבו והייתם נקיים

מיהוה ומישראל והיתה הארץ הזאת לכם לאחזה לפני יהוה: אם לא
תעשון כן הנה חטאתם ליהוה ודעו חטאתכם אשר תמצא אתכם:
בנו לכם ערים לטפכם וגדרת לצנאכם והיצא מפיכם תעשו: ויאמר
בני גד ובני ראובן אל משה לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני
מצוה: טפנו נשינו מקננו וכל בהמתנו יהיו שם בערי הג
הגלעד: ועבדיך יעברו כל חלוץ צבא לפני יהוה למלחמה
כאשר אדני דבר: ויצו להם משה את אלעזר הכהן ואת יהושע
בן נון ואת ראשי אבות המטות לבני ישראל: ויאמר משה
אלהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הירדן כל חלוץ
למלחמה לפני יהוה ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את
ארץ הגלעד לאחזה: ואם לא יעברו חלוצים אתכם ונאחזו ב
בתככם בארץ כנען: ויענו בני גד ובני ראובן לאמר את אשר
דבר יהוה אל עבדיך כן נעשה: נחנו נעבר חלוצים לפני יהוה
ארץ כנען ואתנו אחזת נחלתנו מעבר לירדן: ויתן להם משה
לבני גד ולבני ראובן ולחצי שבט מנשה בן יוסף את ממלכת
סיחן מלך האמרי ואת ממלכת עוג מלך הבשן הארץ לעריה
בגבלת ערי הארץ סביב: ויבנו בני גד את דיבן ואת עטרת ואת
ערער: ואת עטרת שופן ואת יעזר ויגבהה: ואת בית נמרה
ואת בית הרן ערי מבצר וגדרת צאן: ובני ראובן בנו את חשבון
ואת אלעלא ואת קריתים: ואת נבו ואת בעל מעון מוסבת שם ואת
שבמה ויקראו בשמות את שמות הערים אשר בנו: וילכו בני מכיר
בן מנשה גלעדה וילכדה וירש
את האמרי אשר בה: ויתן משה
את הגלעד למכיר בן מנשה
וישב בה: ויאיר בן מנשה הלך
וילכד את חותיהם ויקרא אתהן
חות יאיר: ונבח הלך וילכד
את קנת ואת בנתיה ויקרא לה
נבח בשמו: פפפ

אלה

מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה
ואהרן: ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי יהוה ואלה
מסעיהם למוצאיהם: ויסעו מרעמסס בחדש הראשון בחמשה עשר
יום לחדש הראשון ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה
לעיני כל מצרים: ומצרים מקברים את אשר הכה יהוה בהם
כל בכור ובאלהיהם עשה יהוה שפטים: ויסעו בני ישראל
מרעמסס ויחנו בסכת: ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה
המדבר: ויסעו מאתם וישב על פי החירת אשר על פני בעל
צפון ויחנו לפני מגדל: ויסעו מפני החירת ויעברו בתוך הים
המדברה וילכו דרך שלשת ימים במדבר אתם ויחנו במרה:
ויסעו ממרה ויבאו אילמה ובאילם שתים עשרה עינת מים
ושבעים תמרים ויחנו שם: ויסעו מאילם ויחנו על ים סוף:
ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין: ויסעו ממדבר סין ויחנו
בדפקה: ויסעו מדפקה ויחנו באלוש: ויסעו מאלוש ויחנו
ברפידים ולא היה שם מים לעם לשתות: ויסעו מרפידם ויחנו
במדבר סיני: ויסעו ממדבר סיני ויחנו בקברת התאוה: ויסעו
מקברת התאוה ויחנו בחצרת: ויסעו מחצרת ויחנו ברתמה:
ויסעו מרתמה ויחנו ברמן פרץ: ויסעו מרמן פרץ ויחנו ב
בלבנה: ויסעו מלבנה ויחנו ברסה: ויסעו מרסה ויחנו בקהלתה:
ויסעו מקהלתה ויחנו בהר שפר: ויסעו מהר שפר ויחנו ב
בחרדה: ויסעו מחרדה ויחנו במקהלת: ויסעו ממקהלת:
ויסעו ממקהלת ויחנו בתחת: ויסעו מתחת ויחנו בתרח: ויסעו
מתרח ויחנו במתקה: ויסעו ממתקה ויחנו בחשמנה:
ויסעו מחשמנה ויחנו במסרות: ויסעו ממסרות ויחנו בבני
יעקן: ויסעו מבני יעקן ויחנו בחר הגדגד: ויסעו מחר הגדגד
ויחנו ביטבתה: ויסעו מיטבתה ויחנו בעברנה: ויסעו מעברנה
ויחנו בעציון גבר: ויסעו מעציון גבר ויחנו במדבר צן הוא
קדש: ויסעו מקדש ויחנו בהר ההר בקצה ארץ אדום: ויעל
אהרן הכהן אל הר ההר על פי יהוה וימת שם בשנת הארבעים

לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש: ואהרן
בן שלש ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר: וישמע הכנעני מלך
ערד והוא ישב בנגב בארץ כנען בבא בני ישראל: ויסעו מהר
ההר ויחנו בצלמנה: ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן: ויסעו מפונן
ויחנו באבת: ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים בגבול מואב:
ויסעו מעיים ויחנו בדיבן גד: ויסעו מדיבן גד ויחנו בעלמן
דבלתימה: ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו בהרי העברים
לפני נבו: ויסעו מהרי העברים ויחנו בערבת מואב על
ירדן ירחו: ויחנו על הירדן מבית הישמת עד אבל השטים
בערבת מואב: וידבר יהוה אל משה בערבת מואב על
ירדן ירחו לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי אתם
עברים את הירדן אל ארץ כנען: והורשתם את כל ישבי
הארץ מפניכם ואבדתם את כל משכיתם ואת כל צלמי מסכתם
תאבדו ואת כל במתם תשמידו: והורשתם את הארץ וישבתם
בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אתה: והתנחלתם את הארץ
בגורל למשפחתיכם לרב תרבו את נחלתו ולמעט תמעיט
את נחלתו אל אשר יצא לו שמה הגורל לו יהיה למטות
אבתיכם תתנחלו: ואם לא תורישו את ישבי הארץ מפניכם
והיה אשר תותירו מהם לשכים בעיניכם ולצנינם בצדיכם
וצררו אתכם על הארץ אשר אתם ישבים בה: והיה כאשר
דמיתי לעשות להם אעשה לכם: וידבר יהוה אל משה
לאמר: צו את בני ישראל ואמרת אלהם כי אתם באים אל הארץ
כנען זאת הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ כנען לגבלתיה: והיה
לכם פאת נגב ממדבר צן על ידי אדום והיה לכם גבול נגב
מקצה ים המלח קדמה: ונסב לכם הגבול מנגב למעלה עקרבים
ועבר צנה והיה תוצאתיו מנגב לקדש ברנע ויצא חצר אדר
ועבר עצמנה: ונסב הגבול מעצמון נחלה מצרים והיו תוצאתיו
הימה: וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגבול זה יהיה
לכם גבול ים: וזה יהיה לכם גבול צפון מן הים הגדול תתאו

לכם הר ההר: מהר ההר תתאו לבא חמת והיו תוצאת הגבול צדדה:
ויצא הגבול זפרנה והיו תוצאתיו חצר עינן זה יהיה לכם גבול
צפון: והתאויתם לכם לגבול קדמה מחצר עינן שפמה: וירד
הגבול משפם הרבלה מקדם לעין וירד הגבול ומחה על כתף
ים כנרת קדמה: וירד הגבול הירדנה והיו תוצאתיו ים המלח
זאת תהיה לכם הארץ לגבלתיה סביב: ויצו משה את בני
ישראל לאמר זאת הארץ אשר תתנחלו אתה בגורל אשר צוה
יהוה לתת לתשעת המטות וחצי המטה: כי לקחו מטה בני הראובני
לבית אבתם ומטה בני הגדי לבית אבתם וחצי מטה מנשה
לקחו נחלתם: שני המטות וחצי המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן
ירחו קדמה מזרחה: וידבר יהוה אל משה לאמר:
אלה שמות האנשים אשר ינחלו לכם את הארץ אלעזר הכהן
ויהושע בן נון: ונשיא אחד נשיא אחד ממטה תקחו לנחל את
הארץ: ואלה שמות האנשים למטה יהודה כלב בן יפנה: ולמ
ולמטה בני שמעון שמואל בן עמיהוד: למטה בנימן אלידד
בן כסלון: ולמטה בני דן נשיא בקי בן יגלי: לבני יוסף
למטה בני מנשה נשיא חניאל בן אפד: ולמטה בני אפרים
נשיא קמואל בן שפטן: ולמטה בני זבולן נשיא אליצפן בן
פרנך: ולמטה בני יששכר נשיא פלטיאל בן עזן: ולמטה בני
אשר נשיא אחיהוד בן שלמי: ולמטה בני נפתלי נשיא פדהאל
בן עמיהוד: אלה אשר צוה יהוה לנחל את בני ישראל
בארץ כנען: וידבר יהוה אל משה בערבת מואב על
ירדן ירחו לאמר: צו את בני ישראל ונתנו ללוים מנחלת
אחזתם ערים לשבת ומגרש לערים סביבתיהם תתנו ללוים:
והיו הערים להם לשבת ומגרשיהם יהיו לבהמתם ולרכשם
ולכל חיתם: ומגרשי הערים אשר תתנו ללוים מקיר העיר
וחוצה אלף אמה סביב: ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה
אלפים באמה ואת פאת נגב אלפים באמה ואת פאת ים אלפים
באמה ואת פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך זה יהיה

לכם מגרשי הערים: ואת הערים אשר תתנו ללוים את שש
ערי המקלט אשר תתנו לנס שמה הרצח ועליהם תתנו
ארבעים ושתים עיר: כל הערים אשר תתנו ללוים ארבעים
ושמנה עיר אתהן ואת מגרשיהן: והערים אשר תתנו מ
מאחזת בני ישראל מאת הרב תרבו ומאת המעט תמעיטו
איש כפי נחלתו אשר ינחלו יתן מעריו ללוים:
וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת
אלהם כי אתם עברים את הירדן ארצה כנען: והקריתם
לכם ערים ערי מקלט תהיינה לכם ונס שמה רצח מכה
נפש בשגגה: והיו לכם הערים למקלט מגאל ולא ימות
הרצח עד עמדו לפני העדה למשפט: והערים אשר תתנו
שש ערי מקלט תהיינה לכם: את שלש הערים תתנו מעבר
לירדן ואת שלש הערים תתנו בארץ כנען ערי מקלט
תהיינה: לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם תהיינה שש
הערים האלה למקלט לנוס שמה כל מכה נפש בשגגה: ואם
בכלי ברזל הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח: ואם
באבן יד אשר ימות בה הכהו וימת רצח הוא מות יומת
הרצח: או בכלי עץ יד אשר ימות בו הכהו וימת רצח הוא
מות יומת הרצח: גאל הדם הוא ימית את הרצח בפגעו בו
הוא ימיתנו: ואם בשנאה יהדפנו או השליך עליו בצדיה
וימת: או באיבה הכהו בידו וימת מות יומת המכה רצח
הוא גאל הדם ימית את הרצח בפגעו בו: ואם בפתע בלא
איבה הדפו או השליך עליו כל כלי בלא צדיה: או בכל אבן
אשר ימות בה בלא ראות ויפל עליו וימת והוא לא אויב
לו ולא מבקש רעתו: ושפטו העדה בין המכה ובין גאל הדם
על המשפטים האלה: והצילו העדה את הרצח מיד גאל הדם
והשיבו אתו העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה וישב
בה עד מות הכהן הגדל אשר משח אתו בשמן הקדש:
ואם יצא יצא הרצח את גבול עיר מקלטו אשר ינוס שמה:

ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר מקלטו ורצח גאל הדם
את הרצח אין לו דם: כי בעיר מקלטו ישב עד מות הכהן הגדל
ואחרי מות הכהן הגדל ישוב הרצח אל ארץ אחזתו: והיו אלה
לכם לחקת משפט לדרתיכם בכל מושבתיכם: כל מכה נפש לפי
עדים ירצח את הרצח ועד אחד לא יענה בנפש למות: ולא
תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות כי מות יומת: ולא
תקחו כפר לנוס אל עיר מקלטו לשוב לשבת בארץ עד מות
הכהן: ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את
הארץ ולארץ לא יכפר לדם אשר שפך בה כי אם בדם שפכו:
ולא תטמא את הארץ אשר אתם ישבים בה אשר אני שכן בתוכה
כי אני יהוה שכן בתוך בני ישראל: ויקרבו ראשי האבות
למשפחת בני גלעד בן מכיר בן מנשה ממשפחת בני יוסף
וידברו לפני משה ולפני הנשאים ראשי אבות לבני ישראל:
ויאמרו את אדני צוה יהוה לתת את הארץ בנחלה בגורל לבני
ישראל ואדני צוה ביהוה לתת את נחלת צלפחד אחינו לבנתיו:
והיו לאחד מבני שבטי בני ישראל לנשים ונגרעה נחלתן מ
מנחלת אבתינו ונוסף על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומגרל
נחלתינו יגרע: ואם יהיה היבל לבני ישראל ונוספה נחלתן על
נחלת המטה אשר תהיינה להם ומנחלת מטה אבתינו יגרע נח
נחלתן: ויצו משה את בני ישראל על פי יהוה לאמר כן מטה
בני יוסף דברים: זה הדבר אשר צוה יהוה לבנות צלפחד לאמר
לטוב בעיניהם תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה
לנשים: ולא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה כי איש
בנחלת מטה אבתיו ידבקו בני ישראל: וכל בת ירשת נחלה
ממטות בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאשה
למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבתיו: ולא תסב נחלה ממ
ממטה למטה אחר כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל:
כאשר צוה יהוה את משה כן עשו בנות צלפחד: ותהיינה מחלה
תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דדיהן לנשים:

ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על מטה מש׳
משפחת אביהן: אלה המצות והמשפטים אשר צוה יהוה ביד
משה אל בני ישראל בערבות מואב על ירדן ירחו: חזק

הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה
מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב: אחד עשר
יום מחרב דרך הר שעיר עד קדש ברנע: ויהי בארבעים שנה
בעשתי עשר חדש באחד לחדש דבר משה אל בני ישראל
ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם: אחרי הכתו את סיחן מלך
האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג מלך הבשן אשר יושב
בעשתרת באדרעי: בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה
באר את התורה הזאת לאמר: יהוה אלהינו דבר אלינו בחרב
לאמר רב לכם שבת בהר הזה: פנו וסעו לכם ובאו הר האמרי
ואל כל שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים ארץ
הכנעני והלבנון עד הנהר הגדל נהר פרת: ראה נתתי לפ׳

לפניכם את הארץ באו ורשו את הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם
לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם: ואמר אלכם
בעת ההוא לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם: יהוה אלהיכם הרבה
אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרב: יהוה אלהי אבותיכם
יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם:
איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם: הבו לכם אנשים
חכמים ונבנים וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם: ותענו
אתי ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות: ואקח את ראשי
שבטיכם אנשים חכמים וידעים ואתן אתם ראשים עליכם
שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרת ושטרים
לשבטיכם: ואצוה את שפטיכם בעת ההוא לאמר שמע בין
אחיכם ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו: לא תכירו
פנים במשפט כקטן כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש כי
המשפט לאלהים הוא והדבר אשר יקשה מכם תקרבון אלי וש׳
ושמעתיו: ואצוה אתכם בעת ההוא את כל הדברים אשר
תעשון: ונסע מחרב ונלך את כל המדבר הגדול והנורא ההוא
אשר ראיתם דרך הר האמרי כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו
ונבא עד קדש ברנע: ואמר אלכם באתם עד הר האמרי
אשר יהוה אלהינו נתן לנו: ראה נתן יהוה אלהיך לפניך את
הארץ עלה רש כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך אל תירא ואל
תחת: ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויח׳
ויחפרו לנו את הארץ וישבו אתנו דבר את הדרך אשר נעלה
בה ואת הערים אשר נבא אליהן: וייטב בעיני הדבר ואקח
מכם שנים עשר אנשים איש אחד לשבט: ויפנו ויעלו ההרה
ויבאו עד נחל אשכל וירגלו אתה: ויקחו בידם מפרי הארץ ו׳
ויורדו אלינו וישבו אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ אשר
יהוה אלהינו נתן לנו: ולא אביתם לעלת ותמרו את פי יהוה
אלהיכם: ותרגנו באהליכם ותאמרו בשנאת יהוה אתנו הוציאנו
מארץ מצרים לתת אתנו ביד האמרי להשמידנו: אנה אנחנו

עלים אחינו המסו את לבבנו לאמר עם גדול ורם ממנו ערים גדלות
ובצורת בשמים וגם בני ענקים ראינו שם: ואמר אלכם לא תע
תערצון ולא תיראון מהם: יהוה אלהיכם ההלך לפניכם הוא ילחם
לכם ככל אשר עשה אתכם במצרים לעיניכם: ובמדבר אשר
ראית אשר נשאך יהוה אלהיך כאשר ישא איש את בנו בכל
הדרך אשר הלכתם עד באכם עד המקום הזה: ובדבר הזה אינכם
מאמינם ביהוה אלהיכם: ההלך לפניכם בדרך לתור לכם מקום
לחנתכם באש לילה לראתכם בדרך אשר תלכו בה ובענן יומם:
וישמע יהוה את קול דבריכם ויקצף וישבע לאמר: אם יראה
איש באנשים האלה הדור הרע הזה את הארץ הטובה אשר
נשבעתי לתת לאבתיכם: זולתי כלב בן יפנה הוא יראנה ולו אתן
את הארץ אשר דרך בה ולבניו יען אשר מלא אחרי יהוה: גם בי
התאנף יהוה בגללכם לאמר גם אתה לא תבא שם: יהושע בן
נון העמד לפניך הוא יבא שמה אתו חזק כי הוא ינחלנה את
ישראל: וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה ובניכם אשר לא ידעו
היום טוב ורע המה יבאו שמה ולהם אתננה והם יירשוה: ואתם
פנו לכם וסעו המדברה דרך ים סוף: ותענו ותאמרו אלי חטאנו
ליהוה אנחנו נעלה ונלחמנו ככל אשר צונו יהוה אלהינו
ותחגרו איש את כלי מלחמתו ותהינו לעלת ההרה: ויאמר
יהוה אלי אמר להם לא תעלו ולא תלחמו כי אינני בקרבכם
ולא תנגפו לפני איביכם: ואדבר אליכם ולא שמעתם ותמרו את
פי יהוה ותזדו ותעלו ההרה: ויצא האמרי הישב בהר ההוא
לקראתכם וירדפו אתכם כאשר תעשינה הדברים ויכתו אתכם
בשעיר עד חרמה: ותשבו ותבכו לפני יהוה ולא שמע יהוה
בקלכם ולא האזין אליכם: ותשבו בקדש ימים רבים כימים
אשר ישבתם: ונפן ונסע המדברה דרך ים סוף כאשר דבר
יהוה אלי ונסב את הר שעיר ימים רבים: ויאמר יהוה אלי
לאמר: רב לכם סב את ההר הזה פנו לכם צפנה: ואת העם צו
לאמר אתם עברים בגבול אחיכם בני עשו הישבים בשעיר

ויראו מכם ונשמרתם מאד: אל תתגרו בם כי לא אתן לכם מ
מארצם עד מדרך כף רגל כי ירשה לעשו נתתי את הר
שעיר: אכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים תכרו מ
מאתם בכסף ושתיתם: כי יהוה אלהיך ברכך בכל מעשה ידך
ידע לכתך את המדבר הגדל הזה זה ארבעים שנה יהוה אל
אלהיך עמך לא חסרת דבר: ונעבר מאת אחינו בני עשו
הישבים בשעיר מדרך הערבה מאילת ומעצין גבר ונפן ו
ונעבר דרך מדבר מואב: ויאמר יהוה אלי אל תצר
את מואב ואל תתגר בם מלחמה כי לא אתן לך מארצו ירשה
כי לבני לוט נתתי את ער ירשה: האמים לפנים ישבו בה עם גדול
ורב ורם כענקים: רפאים יחשבו אף הם כענקים והמאבים
יקראו להם אמים: ובשעיר ישבו החרים לפנים ובני עשו
יירשום וישמידום מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה ישראל
לארץ ירשתו אשר נתן יהוה להם: עתה קמו ועברו לכם את
נחל זרד ונעבר את נחל זרד: והימים אשר הלכנו מקדש ב
ברנע עד אשר עברנו את נחל זרד שלשים ושמנה שנה
עד תם כל הדור אנשי המלחמה מקרב המחנה כאשר נשבע
יהוה להם: וגם יד יהוה היתה בם להמם מקרב המחנה עד תמם:
ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות מקרב העם:
וידבר יהוה אלי לאמר: אתה עבר היום את גבול מואב את
ער: וקרבת מול בני עמון אל תצרם ואל תתגר בם כי לא אתן
מארץ בני עמון לך ירשה כי לבני לוט נתתיה ירשה: ארץ
רפאים תחשב אף הוא רפאים ישבו בה לפנים והעמנים
יקראו להם זמזמים: עם גדול ורב ורם כענקים וישמידם
יהוה מפניהם ויירשם וישבו תחתם: כאשר עשה לבני עשו
הישבים בשעיר אשר השמיד את החרי מפניהם ויירשם
וישבו תחתם עד היום הזה: והעוים הישבים בחצרים עד עזה
כפתרים היצאים מכפתור השמידם וישבו תחתם: קומו סעו
ועברו את נחל ארנן ראה נתתי בידך את סיחון מלך חשבון

האמרי ואת ארצו החל רש והתגר בו מלחמה: היום הזה אחל תת
פחדך ויראתך על פני העמים תחת כל השמים אשר ישמעון
שמעך ורגזו וחלו מפניך: ואשלח מלאכים ממדבר קדמות אל
סיחון מלך חשבון דברי שלום לאמר: אעברה בארצך בדרך
בדרך אלך לא אסור ימין ושמאל: אכל בכסף תשברני ואכלתי
ומים בכסף תתן לי ושתיתי רק אעברה ברגלי: כאשר עשו לי
בני עשו הישבים בשעיר והמואבים הישבים בער עד אשר
אעבר את הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו: ולא
אבה סיחן מלך חשבון העברנו בו כי הקשה יהוה אלהיך את
רוחו ואמץ את לבבו למען תתו בידך כיום הזה: ויאמר יהוה
אלי ראה החלתי תת לפניך את סיחן ואת ארצו החל רש לרשת
את ארצו: ויצא סיחן לקראתנו הוא וכל עמו למלחמה
יהצה: ויתנהו יהוה אלהינו לפנינו ונך אתו ואת בנו ואת כל
עמו: ונלכד את כל עריו בעת ההוא ונחרם את כל עיר מתם
והנשים והטף לא השארנו שריד: רק הבהמה בזזנו לנו ושלל
הערים אשר לכדנו: מערער אשר על שפת נחל ארנן והעיר
אשר בנחל ועד הגלעד לא היתה קריה אשר שגבה ממנו את
הכל נתן יהוה אלהינו לפנינו: רק אל ארץ בני עמון לא קרבת
כל יד נחל יבק וערי ההר וכל אשר צוה יהוה אלהינו: ונפן ונעל
דרך הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראתנו הוא וכל עמו
למלחמה אדרעי: ויאמר יהוה אלי אל תירא אתו כי בידך
נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית
לסיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון: ויתן יהוה אלהינו
בידינו גם את עוג מלך הבשן ואת כל עמו ונכהו עד בלתי
השאיר לו שריד: ונלכד את כל עריו בעת ההוא לא היתה
קריה אשר לא לקחנו מאתם ששים עיר כל חבל ארגב
ממלכת עוג בבשן: כל אלה ערים בצרת חומה גבהה דלתים
ובריח לבד מערי הפרזי הרבה מאד: ונחרם אותם כאשר עשינו
לסיחן מלך חשבון החרם כל עיר מתם הנשים והטף: וכל הבהמה

ושלל הערים בזונו לנו: ונקח בעת ההוא את הארץ מיד שני
מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מנחל ארנן עד הר חרמון:
צידנים יקראו לחרמון שרין והאמרי יקראו לו שניר:
כל ערי המישר וכל הגלעד וכל הבשן עד סלכה ואדרעי
ערי ממלכת עוג בבשן: כי רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר
הרפאים הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת בני עמון
תשע אמות ארכה וארבע אמות רחבה באמת איש: ואת
הארץ הזאת ירשנו בעת ההיא מערער אשר על נחל ארנן
וחצי הר הגלעד ועריו נתתי לראובני ולגדי: ויתר הגלעד
וכל הבשן ממלכת עוג נתתי לחצי שבט המנשה כל חבל
הארגב לכל הבשן ההוא יקרא ארץ רפאים: יאיר בן מנשה
לקח את כל חבל ארגב עד גבול הגשורי והמעכתי ויקרא
אתם על שמו את הבשן חות יאיר עד היום הזה: ולמכיר
נתתי את הגלעד: ולראובני ולגדי נתתי מן הגלעד ועד
נחל ארנן תוך הנחל וגבל ועד יבק הנחל גבול בני עמון: :
והערבה והירדן וגבל מכנרת ועד ים הערבה ים המלח
תחת אשדת הפסגה מזרחה: ואצו אתכם בעת ההוא לאמר
יהוה אלהיכם נתן לכם את הארץ הזאת לרשתה חלוצים
תעברו לפני אחיכם בני ישראל כל בני חיל: רק נשיכם טפכם
ומקנכם ידעתי כי מקנה רב לכם ישבו בעריכם אשר נתתי
לכם: עד אשר יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם הם את
הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם בעבר הירדן ושבתם
איש לירשתו אשר נתתי לכם: ואת יהושע צויתי בעת
ההיא לאמר עיניך הראת את כל אשר עשה יהוה אלהיכם
לשני המלכים האלה כן יעשה לכל הממלכות אשר אתה
עבר שמה: לא תיראום כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכם:

ואתחנן

אל יהוה בעת ההיא
לאמר: אדני יה׳:

יהוה אתה החלות להראות את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה
אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך:
אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר
הטוב הזה והלבנן: ויתעבר יהוה בי למענכם ולא שמע אלי
ויאמר יהוה אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה:
עלה ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה
וראה בעיניך כי לא תעבר את הירדן הזה: וצו את יהושע
וחזקהו ואמצהו כי הוא יעבר לפני העם הזה והוא ינחיל
אותם את הארץ אשר תראה: ונשב בגיא מול בית פעור:
ועתה ישראל שמע אל החקים ואל המשפטים אשר
אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם וירשתם
את הארץ אשר יהוה אלהי אבתיכם נתן לכם: לא תספו
על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו לשמר
את מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם: עיניכם
הראת את אשר עשה יהוה בבעל פעור כי כל האיש אשר
הלך אחרי בעל פעור השמידו יהוה אלהיך מקרבך:
ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כלכם היום: ראה למדתי
אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני יהוה אלהי לעשות
כן בקרב הארץ אשר אתם באים שמה לרשתה: ושמרתם
ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר
ישמעון את כל החקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון
הגוי הגדול הזה: כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרבים
אליו כיהוה אלהינו בכל קראנו אליו: ומי גוי גדול אשר
לו חקים ומשפטים צדיקם ככל התורה הזאת
אשר אנכי נתן לפניכם היום: רק השמר לך ושמר
נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך
ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני
בניך: יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב באמר
יהוה אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר

ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה
ואת בניהם ילמדון: ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר בער
באש עד לב השמים חשך ענן וערפל: וידבר יהוה אליכם
מתוך האש קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים
זולתי קול: ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות
עשרת הדברים ויכתבם על שני לחות אבנים: ואתי צוה
יהוה בעת ההוא ללמד אתכם חקים ומשפטים לעשתכם
אתם בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה: ונשמרתם
מאד לנפשתיכם כי לא ראיתם כל תמונה ביום דבר יהוה
אליכם בחרב מתוך האש: פן תשחתון ועשיתם לכם פסל
תמונת כל סמל תבנית זכר או נקבה: תבנית כל בהמה
אשר בארץ תבנית כל צפור כנף אשר תעוף בשמים:
תבנית כל רמש באדמה תבנית כל דגה אשר במים מתחת
לארץ: ופן תשא עיניך השמימה וראית את השמש ואת
הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים ונדחת והשתחוית להם
ועבדתם אשר חלק יהוה אלהיך אתם לכל העמים תחת
כל השמים: ואתכם לקח יהוה ויוצא אתכם מכור הברזל
ממצרים להיות לו לעם נחלה כיום הזה: ויהוה התאנף בי
על דבריכם וישבע לבלתי עברי את הירדן ולבלתי בא
אל הארץ הטובה אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה: כי אנכי
מת בארץ הזאת אינני עבר את הירדן ואתם עברים וירשתם
את הארץ הטובה הזאת: השמרו לכם פן תשכחו את ברית
יהוה אלהיכם אשר כרת עמכם ועשיתם לכם פסל תמונת
כל אשר צוך יהוה אלהיך: כי יהוה אלהיך אש אכלה הוא
אל קנא: כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ
והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני
יהוה אלהיך להכעיסו: העידתי בכם היום את השמים ואת
הארץ כי אבד תאבדון מהר מעל הארץ אשר אתם עברים
את הירדן שמה לרשתה לא תאריכן ימים עליה כי השמד

תשמדון: והפיץ יהוה אתכם בעמים ונשארתם מתי מספר בגוים
אשר ינהג יהוה אתכם שמה: ועבדתם שם אלהים מעשה ידי
אדם עץ ואבן אשר לא יראון ולא ישמעון ולא יאכלון ולא
יריחן: ובקשתם משם את יהוה אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל
לבבך ובכל נפשך: בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה
באחרית הימים ושבת עד יהוה אלהיך ושמעת בקלו: כי אל
רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית
אבתיך אשר נשבע להם: כי שאל נא לימים ראשנים אשר
היו לפניך למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ ולמ
ולמקצה השמים ועד קצה השמים הנהיה כדבר הגדול
הזה או הנשמע כמהו: השמע עם קול אלהים מדבר
מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי: או הנסה אלהים לבא
לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באתת ובמופתים ובמלחמה
וביד חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים ככל אשר
עשה לכם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך: אתה הראת
לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו: מן השמים
השמיעך את קלו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה
ודבריו שמעת מתוך האש: ותחת כי אהב את אבתיך ויבחר
בזרעו אחריו ויוצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים: להוריש
גוים גדלים ועצמים ממך מפניך להביאך לתת לך את ארצם
נחלה כיום הזה: וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה הוא
האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד: ושמרת
את חקיו ואת מצותיו אשר אנכי מצוך היום אשר ייטב
לך ולבניך אחריך ולמען תאריך ימים על האדמה
אשר יהוה אלהיך נתן לך כל הימים: אז יבדיל משה
שלש ערים בעבר הירדן מזרחה שמש: לנס שמה רוצח
אשר ירצח את רעהו בבלי דעת והוא לא שנא לו מתמל
שלשם ונס אל אחת מן הערים האל וחי: את בצר במדבר
בארץ המישר לראובני ואת ראמת בגלעד לגדי ואת

גולן בבשן למנשי: וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל:
אלה העדת והחקים והמשפטים אשר דבר משה אל בני
ישראל בצאתם ממצרים: בעבר הירדן בגיא מול בית פעור
בארץ סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון אשר הכה משה
ובני ישראל בצאתם ממצרים: ויירשו את ארצו ואת ארץ
עוג מלך הבשן שני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מזרח
מזרח שמש: מערער אשר על שפת נחל ארנן ועד הר
שיאן הוא חרמון: וכל הערבה עבר הירדן מזרחה ועד ים הע
הערבה תחת אשדת הפסגה: ויקרא משה אל כל ישראל
ויאמר אלהם שמע ישראל את החקים ואת המשפטים אשר
אנכי דבר באזניכם היום ולמדתם אתם ושמרתם לעשתם
יהוה אלהינו כרת עמנו ברית בחרב: לא את אבתינו כרת יהוה
את הברית הזאת כי אתנו אנחנו אלה פה היום כלנו חיים: פנים
בפנים דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש: אנכי עמד בין יהוה
וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר יהוה כי יראתם מפני
האש ולא עליתם בהר לאמר: אנכי יהוה אלהיך אשר
הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים
על פני: לא תעשה לך פסל כל תמונה אשר בשמים ממעל
ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה
להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון אבות
על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים
לאהבי ולשמרי מצותי: לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא
כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא: שמור
את יום השבת לקדשו כאשר צוך יהוה אלהיך: ששת ימים
תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך
לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ושורך
וחמרך וכל בהמתך וגרך אשר בשעריך למען ינוח עבדך
ואמתך כמוך: וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויוצאך
יהוה אלהיך משם ביד חזקה ובזרע נטויה על כן צוך יהוה

אלהיך לעשות את יום השבת׃ כבד את אביך ואת אמך כאשר
צוך יהוה אלהיך למען יאריכן ימיך ולמען ייטב לך על
האדמה אשר יהוה אלהיך נתן׃ לא תרצח׃ ולא תנאף׃
ולא תגנב׃ ולא תענה ברעך עד שוא׃ ולא תחמד אשת
רעך ולא תתאוה בית רעך שדהו ועבדו ואמתו שורו וחמרו
וכל אשר לרעך׃ את הדברים האלה דבר יהוה אל כל קהלכם
בהר מתוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף ויכתבם
על שני לחת אבנים ויתנם אלי׃ ויהי כשמעכם את הקול
מתוך החשך וההר בער באש ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם
וזקניכם׃ ותאמרו הן הראנו יהוה אלהינו את כבדו ואת גדלו
ואת קלו שמענו מתוך האש היום הזה ראינו כי ידבר אלהים
את האדם וחי׃ ועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה
הזאת אם יספים אנחנו לשמע את קול יהוה אלהינו
עוד ומתנו׃ כי מי כל בשר אשר שמע קול אלהים חיים
מדבר מתוך האש כמנו ויחי׃ קרב אתה ושמע את כל
אשר יאמר יהוה אלהינו ואת תדבר אלינו את כל אשר
ידבר יהוה אלהינו אליך ושמענו ועשינו׃ וישמע יהוה את
קול דבריכם בדברכם אלי ויאמר יהוה אלי שמעתי את קול
דברי העם הזה אשר דברו אליך היטיבו כל אשר דברו׃ מי
יתן והיה לבבם זה להם ליראה אתי ולשמר את כל מצותי
כל הימים למען ייטב להם ולבניהם לעלם׃ לך אמר להם
שובו לכם לאהליכם׃ ואתה פה עמד עמדי ואדברה אליך את
כל המצוה והחקים והמשפטים אשר תלמדם ועשו בארץ
אשר אנכי נתן להם לרשתה׃ ושמרתם לעשות כאשר
צוה יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל׃ בכל הדרך
אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם תלכו למען תחיון וטוב לכם
והארכתם ימים בארץ אשר תירשון׃ וזאת המצוה החקים
והמשפטים אשר צוה יהוה אלהיכם ללמד אתכם לעשות
בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה׃ למען תירא את

יהוה אלהיך לשמר את כל חקתיו ומצותיו אשר אנכי מצוך אתה
ובנך ובן בנך כל ימי חייך ולמען יארכן ימיך׃ ושמעת
ישראל ושמרת לעשות אשר ייטב לך ואשר תרבון מאד
כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך ארץ זבת חלב ודבש׃
שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד׃ ואהבת את יהוה
אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך׃ והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום על לבבך׃ ושננתם לבניך ודברת בם
בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך׃ וקשרתם
לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך׃ וכתבתם על מזזות ביתך
ובשעריך׃ והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר
נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת לך ערים גדלת
וטבת אשר לא בנית׃ ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת
וברת חצובים אשר לא חצבת כרמים וזיתים אשר לא נטעת
ואכלת ושבעת׃ השמר לך פן תשכח את יהוה אשר הוציאך
מארץ מצרים מבית עבדים׃ את יהוה אלהיך תירא ואתו תעבד
ובשמו תשבע׃ לא תלכון אחרי אלהים אחרים מאלהי העמ
העמים אשר סביבותיכם׃ כי אל קנא יהוה אלהיך בקרבך
פן יחרה אף יהוה אלהיך בך והשמידך מעל פני האדמה׃
לא תנסו את יהוה אלהיכם כאשר נסיתם במסה׃ שמור
תשמרון את מצות יהוה אלהיכם ועדתיו וחקיו אשר צוך׃
ועשית הישר והטוב בעיני יהוה למען ייטב לך ובאת וירשת
את הארץ הטבה אשר נשבע יהוה לאבתיך׃ להדף את כל
איביך מפניך כאשר דבר יהוה׃ כי ישאלך בנך מחר
לאמר מה העדת והחקים והמשפטים אשר [illegible]
אלהינו אתכם׃ ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה במצרים
ויוציאנו יהוה ממצרים ביד חזקה׃ ויתן יהוה אותת ומפתים
גדלים ורעים במצרים בפרעה ובכל ביתו לעינינו׃ ואותנו
הוציא משם למען הביא אתנו לתת לנו את הארץ אשר
נשבע לאבתינו׃ ויצונו יהוה לעשות את כל החקים האלה

ליראה את יהוה אלהינו לטוב לנו כל הימים לחיתנו כהיום הזה:
וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני
יהוה אלהינו כאשר צונו: כי יביאך יהוה אלהיך אל
הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונשל גוים רבים מפניך
החתי והגרגשי והאמרי והכנעני והפרזי והחוי והיבוסי
שבעה גוים רבים ועצומים ממך: ונתנם יהוה אלהיך לפניך
והכיתם החרם תחרים אתם לא תכרת להם ברית ולא תחנם:
ולא תתחתן בם בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח לבנך: כי
יסיר את בנך מאחרי ועבדו אלהים אחרים וחרה אף יהוה
בכם והשמידך מהר: כי אם כה תעשו להם מזבחתיהם תתצו
ומצבתם תשברו ואשירהם תגדעון ופסיליהם תשרפון באש:
כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך בך בחר יהוה אלהיך להיות
לו לעם סגלה מכל העמים אשר על פני האדמה: לא
מרבכם מכל העמים חשק יהוה בכם ויבחר בכם כי אתם
המעט מכל העמים: כי מאהבת יהוה אתכם ומשמרו את
השבעה אשר נשבע לאבתיכם הוציא יהוה אתכם ביד חזקה
ויפדך מבית עבדים מיד פרעה מלך מצרים: וידעת כי יהוה
אלהיך הוא האלהים האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו
ולשמרי מצותו לאלף דור: ומשלם לשנאיו אל פניו להאב
להאבידו ולא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו: ושמרת את
המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוך היום
לעשתם: פפפ

והיה

עקב תשמעון את המ
המשפטים האלה
ושמרתם ועשיתם אתם
ושמר יהוה אלהיך לך
את הברית ואת החסד
אשר נשבע לאבתיך

ואהבך וברכך והרבך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך
ותירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על האדמה
אשר נשבע לאבתיך לתת לך: ברוך תהיה מכל העמים לא
יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך: והסיר יהוה ממך כל חלי
וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם
בכל שנאיך: ואכלת את כל העמים אשר יהוה אלהיך נתן לך
לא תחוס עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש
הוא לך: כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני
איכה אוכל להורישם: לא תירא מהם זכר תזכר את
אשר עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל מצרים: המסת
הגדלת אשר ראו עיניך והאתת והמפתים והיד החזקה
והזרע הנטויה אשר הוצאך יהוה אלהיך כן יעשה יהוה
אלהיך לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם: וגם את
הצרעה ישלח יהוה אלהיך בם עד אבד הנשארים והנסתרים
מפניך: לא תערץ מפניהם כי יהוה אלהיך בקרבך אל
גדול ונורא: ונשל יהוה אלהיך את הגוים האל מפניך
מעט מעט לא תוכל כלתם מהר פן תרבה עליך חית
השדה: ונתנם יהוה אלהיך לפניך והמם מהומה גדלה
עד השמדם: ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמם
מתחת השמים לא יתיצב איש בפניך עד השמדך אתם:
פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמד כסף וזהב עליהם
ולקחת לך פן תוקש בו כי תועבת יהוה אלהיך הוא: ולא
תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמהו שקץ תשקצנו
ותעב תתעבנו כי חרם הוא: כל המצוה אשר אנכי מצוך
היום תשמרון לעשות למען תחיון ורביתם ובאתם ו
וירשתם את הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם: וזכרת את
כל הדרך אשר הוליכך יהוה אלהיך זה ארבעים שנה במדבר
למען ענתך לנסתך לדעת את אשר בלבבך התשמר מצותו
מצותו אם לא: ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר לא

ידעת ולא ידעון אבתיך למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו
יחיה האדם כי על כל מוצא פי יהוה יחיה האדם: שמלתך לא
בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה: וידעת עם
לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו יהוה אלהיך מיסרך:
ושמרת את מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו וליראה אתו:
כי יהוה אלהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת
ותהמת יצאים בבקעה ובהר: ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה
ורמון ארץ זית שמן ודבש: ארץ אשר לא במסכנת תאכל
בה לחם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה
תחצב נחשת: ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על הארץ
הטבה אשר נתן לך: השמר לך פן תשכח את יהוה אלהיך
לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך
היום: פן תאכל ושבעת ובתים טבים תבנה וישבת: ובקרך
וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה: ורם
לבבך ושכחת את יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים
מבית עבדים: המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש שרף
ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור
החלמיש: המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבתיך
למען ענתך ולמען נסתך להיטבך באחריתך: ואמרת בלבבך
כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה: וזכרת את יהוה אלהיך
כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר
נשבע לאבתיך כיום הזה: והיה אם שכח תשכח את יהוה
אלהיך והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחוית להם
העדתי בכם היום כי אבד תאבדון: כגוים אשר יהוה מאביד
מפניכם כן תאבדון עקב לא תשמעון בקול יהוה אלהיכם:
שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן לבא לרשת
גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלת ובצרת בשמים: עם
גדול ורם בני ענקים אשר אתה ידעת ואתה שמעת מי יתיצב
לפני בני ענק: וידעת היום כי יהוה אלהיך הוא העבר לפניך

אש אכלה הוא ישמידם והוא יכניעם לפניך והורשתם והאבדתם
מהר כאשר דבר יהוה לך: אל תאמר בלבבך בהדף יהוה אלהיך
אתם מלפניך לאמר בצדקתי הביאני יהוה לרשת את הארץ
הזאת וברשעת הגוים האלה יהוה מורישם מפניך: לא בצדקתך
ובישר לבבך אתה בא לרשת את ארצם כי ברשעת הגוים האלה
יהוה אלהיך מורישם מפניך ולמען הקים את הדבר אשר
נשבע יהוה לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב: וידעת כי לא
בצדקתך יהוה אלהיך נתן לך את הארץ הטובה הזאת לרשתה כי
עם קשה ערף אתה: זכר אל תשכח את אשר הקצפת את יהוה
אלהיך במדבר למן היום אשר יצאת מארץ מצרים עד באכם עד
המקום הזה ממרים הייתם עם יהוה: ובחרב הקצפתם את יהוה
ויתאנף יהוה בכם להשמיד אתכם: בעלתי ההרה לקחת לוחת
האבנים לוחת הברית אשר כרת יהוה עמכם ואשב בהר ארבעים יום
וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי: ויתן יהוה אלי
את שני לוחת האבנים כתבים באצבע אלהים ועליהם ככל הדברים
אשר דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש ביום הקהל: ויהי מקץ
ארבעים יום וארבעים לילה נתן יהוה אלי את שני לחת האבנים
לחת הברית: ויאמר יהוה אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך
אשר הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו
להם מסכה: ויאמר יהוה אלי לאמר ראיתי את העם הזה
והנה עם קשה ערף הוא: הרף ממני ואשמידם ואמחה את
שמם מתחת השמים ואעשה אותך לגוי עצום ורב ממנו: ואפן
וארד מן ההר וההר בער באש ושני לחת הברית על שתי ידי:
וארא והנה חטאתם ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה
סרתם מהר מן הדרך אשר צוה יהוה אתכם: ואתפש בשני
הלחת ואשלכם מעל שתי ידי ואשברם לעיניכם: ואתנפל לפני
יהוה כראשנה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי
ומים לא שתיתי על כל חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע
בעיני יהוה להכעיסו: כי יגרתי מפני האף והחמה אשר קצף

יהוה עליכם להשמיד אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא
ובאהרן התאנף יהוה מאד להשמידו ואתפלל גם בעד אהרן
בעת ההוא: ואת חטאתכם אשר עשיתם את העגל לקחתי וא
ואשרף אתו באש ואכת אתו טחון היטב עד אשר דק לעפר
ואשלך את עפרו אל הנחל הירד מן ההר: ובתבערה ובמסה
ובקברת התאוה מקצפים הייתם את יהוה: ובשלח יהוה אתכם
מקדש ברנע לאמר עלו ורשו את הארץ אשר נתתי לכם
ותמרו את פי יהוה אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם
בקלו: ממרים הייתם עם יהוה מיום דעתי אתכם: ואתנפל לפני
יהוה את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה אשר התנפלתי
כי אמר יהוה להשמיד אתכם: ואתפלל אל יהוה ואמר אדני
יהוה אל תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדלך אשר
הוצאת ממצרים ביד חזקה: זכר לעבדיך לאברהם ליצחק ו
וליעקב אל תפן אל קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו: פן
יאמרו הארץ אשר הוצאתנו משם מבלי יכלת יהוה להביאם
אל הארץ אשר דבר להם ומשנאתו אתם הוציאם להמתם
במדבר: והם עמך ונחלתך אשר הוצאת בכחך הגדל ובזרעך
הנטויה: בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני לחת
אבנים כראשנים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ: ו
ואכתב על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים
אשר שברת ושמתם בארון: ואעש ארון עצי שטים ואפסל
שני לחת אבנים כראשנים ואעל ההרה ושני הלחת בידי:
ויכתב על הלחת כמכתב הראשון את עשרת הדברים אשר
דבר יהוה אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל ויתנם יהוה
אלי: ואפן וארד מן ההר ואשם את הלחת בארון אשר עשיתי
ויהיו שם כאשר צוני יהוה: ובני ישראל נסעו מבארת בני
יעקן מוסרה שם מת אהרן ויקבר שם ויכהן אלעזר בנו ו
תחתיו: משם נסעו הגדגדה ומן הגדגדה יטבתה ארץ נחלי
מים: בעת ההוא הבדיל יהוה את שבט הלוי לשאת את

ארון ברית יהוה לעמד לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו עד היום
הזה: על כן לא היה ללוי חלק ונחלה עם אחיו יהוה הוא נחלתו
כאשר דבר יהוה אלהיך לו: ואנכי עמדתי בהר כימים הראשנים
ארבעים יום וארבעים לילה וישמע יהוה אלי גם בפעם
ההוא לא אבה יהוה השחיתך: ויאמר יהוה אלי קום לך
למסע לפני העם ויבאו וירשו את הארץ אשר נשבעתי ו
לאבתם לתת להם: ועתה ישראל מה יהוה אלהיך שאל
מעמך כי אם ליראה את יהוה אלהיך ללכת בכל דרכיו ולא
ולאהבה אתו ולעבד את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך
לשמר את מצות יהוה ואת חקתיו אשר אנכי מצוך היום
לטוב לך: הן ליהוה אלהיך השמים ושמי השמים הארץ ו
וכל אשר בה: רק באבתיך חשק יהוה לאהבה אותם ויבחר
בזרעם אחריהם בכם מכל העמים כיום הזה: ומלתם את ערלת
לבבכם וערפכם לא תקשו עוד: כי יהוה אלהיכם הוא אלהי
האלהים ואדני האדנים האל הגדל הגבר והנורא אשר לא ישא
פנים ולא יקח שחד: עשה משפט יתום ואלמנה ואהב גר
לתת לו לחם ושמלה: ואהבתם את הגר כי גרים הייתם בארץ מ
מצרים: את יהוה אלהיך תירא ואתו תעבד ובו תדבק ובשמו תש
תשבע: הוא תהלתך והוא אלהיך אשר עשה אתך את הגדלת
ואת הנוראת האלה אשר ראו עיניך: בשבעים נפש ירדו א
אבתיך מצרימה ועתה שמך יהוה אלהיך ככוכבי השמים
לרב: ואהבת את יהוה אלהיך ושמרת משמרתו וחקתיו ו
ומשפטיו ומצותיו כל הימים: וידעתם היום כי לא את בניכם
אשר לא ידעו ואשר לא ראו את מוסר יהוה אלהיכם את
גדלו ואת ידו החזקה וזרעו הנטויה: ואת אתתיו ואת מעשיו
אשר עשה בתוך מצרים לפרעה מלך מצרים ולכל ארצו:
ואשר עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר הציף את
מי ים סוף על פניהם ברדפם אחריכם ויאבדם יהוה עד היום
הזה: ואשר עשה לכם במדבר עד באכם עד המקום הזה:

ואשר עשה לדתן ולאבירם בני אליאב בן ראובן אשר פצתה
הארץ את פיה ותבלעם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל היקום
אשר ברגליהם בקרב כל ישראל: כי עיניכם הראת את כל מעשה
יהוה הגדל אשר עשה: ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי
מצוך היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ אשר
אתם עברים שמה לרשתה: ולמען תאריכו ימים על האדמה
אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב
ודבש: כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ
מצרים הוא אשר יצאתם משם אשר תזרע את זרעך
והשקית ברגלך כגן הירק: והארץ אשר אתם עברים שמה
לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים: ארץ
אשר יהוה אלהיך דרש אתה תמיד עיני יהוה אלהיך בה
מרשית השנה ועד אחרית שנה: והיה אם שמע תשמעו
אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה
אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתתי מטר ארצכם
בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי
עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם: וחרה
אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה
לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה
אשר יהוה נתן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם
ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת
בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך
בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם
על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי
השמים על הארץ: כי אם שמר תשמרון את כל
המצוה הזאת אשר אנכי מצוה אתכם לעשתה לאהבה
את יהוה אלהיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו: והוריש

יהוה את כל הגוים האלה מלפניכם וירשתם גוים גדלים ועצמים
מכם: כל המקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם יהיה מן המדבר
והלבנון מן הנהר נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם: לא
יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על
פני כל הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם:

ראה

אנכי נתן לפניכם
היום ברכה וקללה:
את הברכה אשר
תשמעו אל מצות
יהוה אלהיכם אשר
אנכי מצוה אתכם
היום: והקללה אם לא תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם וסרתם
מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים
אחרים אשר לא ידעתם: והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל
הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונתתה את הברכה על הר
גרזים ואת הקללה על הר עיבל: הלא המה בעבר הירדן
אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני הישב בערבה מול
הגלגל אצל אלוני מורה: כי אתם עברים את הירדן לבא
לרשת את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם וירשתם
אתה וישבתם בה: ושמרתם לעשות את כל החקים ואת
המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום: אלה החקים
והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה
אלהי אבתיך לך לרשתה כל הימים אשר אתם חיים על
האדמה: אבד תאבדון את כל המקמות אשר עבדו שם הגוים
אשר אתם ירשים אתם את אלהיהם על ההרים הרמים
ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן: ונתצתם את מזבחתם
ושברתם את מצבתם ואשריהם תשרפון באש ופסילי

אלהיהם תגדעון ואבדתם את שמם מן המקום ההוא: לא תעשון
כן ליהוה אלהיכם: כי אם אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם
מכל שבטיכם לשום את שמו יהוה אלהיכם שם לשכנו תדרשו
ובאת שמה: והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם
ואת תרומת ידכם ונדריכם ונדבתיכם ובכרת בקרכם וצאנכם:
ואכלתם שם לפני יהוה אלהיכם ושמחתם בכל משלח ידכם
אתם ובתיכם אשר ברכך יהוה אלהיך: לא תעשון ככל אשר
אנחנו עשים פה היום איש כל הישר בעיניו: כי לא באתם עד
עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יהוה אלהיך נתן לך: ועברתם
את הירדן וישבתם בארץ אשר יהוה אלהיכם מנחיל אתכם
והניח לכם מכל איביכם מסביב וישבתם בטח: והיה המקום
אשר יבחר יהוה אלהיכם בו לשכן שמו שם שמה תביאו את
כל אשר אנכי מצוה אתכם עלתיכם וזבחיכם מעשרתיכם
ותרומת ידכם וכל מבחר נדריכם אשר תדרו ליהוה: ושמ׳
ושמחתם לפני יהוה אלהיכם אתם ובניכם ובנתיכם ועבדיכם
ואמהתיכם והלוי אשר בשעריכם כי אין לו חלק ונחלה
אתכם: השמר לך פן תעלה עלתיך בכל מקום אשר תראה:
כי אם במקום אשר יבחר יהוה באחד שבטיך שם תעלה
עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך: רק בכל אות נפשך
תזבח ואכלת בשר כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך בכל
שעריך הטמא והטהור יאכלנו כצבי וכאיל: רק הדם לא
תאכלו על הארץ תשפכנו כמים: לא תוכל לאכל בשעריך
מעשר דגנך ותירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך וכל
נדריך אשר תדר ונדבתיך ותרומת ידך: כי אם לפני יהוה
אלהיך תאכלנו במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו אתה
ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך ושמחת
לפני יהוה אלהיך בכל משלח ידך: השמר לך פן תעזב
את הלוי כל ימיך על אדמתך: כי ירחיב יהוה אלהיך
את גבלך כאשר דבר לך ואמרת אכלה בשר כי תאוה

נפשך לאכל בשר בכל אות נפשך תאכל בשר: כי ירחק ממך
המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם וזבחת מבקרך
ומצאנך אשר נתן יהוה לך כאשר צויתך ואכלת בשעריך בכל
אות נפשך: אך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל כן תאכלנו
הטמא והטהור יחדו יאכלנו: רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם
הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר: לא תאכלנו על הארץ
תשפכנו כמים: לא תאכלנו למען לך ולבניך אחריך כי תעשה
ייטב
הישר בעיני יהוה: רק קדשיך אשר יהיו לך ונדריך תשא ובאת
אל המקום אשר יבחר יהוה: ועשית עלתיך הבשר והדם על
מזבח יהוה אלהיך ודם זבחיך ישפך על מזבח יהוה אלהיך
והבשר תאכל: שמר ושמעת את כל הדברים האלה אשר
אנכי מצוך למען ייטב לך ולבניך אחריך עד עולם כי תעשה
הטוב והישר בעיני יהוה אלהיך: כי יכרית יהוה אלהיך
את הגוים אשר אתה בא שמה לרשת אתם מפניך וירשת
אתם וישבת בארצם: השמר לך פן תנקש אחריהם אחרי השמדם
מפניך ופן תדרש לאלהיהם לאמר איכה יעבדו הגוים האלה
את אלהיהם ואעשה כן גם אני: לא תעשה כן ליהוה אלהיך כי
כל תועבת יהוה אשר שנא עשו לאלהיהם כי גם את בניהם ואת
בנתיהם ישרפו באש לאלהיהם: ואת כל הדבר אשר אנכי מצוה
אתכם אתו תשמרו לעשות לא תסף עליו ולא תגרע ממנו:
כי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך אות או
מופת: ובא האות והמופת אשר דבר אליך לאמר נלכה אחרי
אלהים אחרים אשר לא ידעתם ונעבדם: לא תשמע אל
דברי הנביא ההוא או אל חולם החלום ההוא כי מנסה יהוה
אלהיכם אתכם לדעת הישכם אהבים את יהוה אלהיכם בכל
לבבכם ובכל נפשכם: אחרי יהוה אלהיכם תלכו ואתו תיראו
ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו ובו
תדבקון: והנביא ההוא או חלם החלום ההוא יומת כי דבר
סרה על יהוה אלהיכם המוציא אתכם מארץ מצרים והפדך

מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר צוך יהוה אלהיך ללכת
בה ובערת הרע מקרבך: כי יסיתך אחיך בן אמך או
בנך או בתך או אשת חיקך או רעך אשר כנפשך בסתר
לאמר נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה
ואבתיך: מאלהי העמים אשר סביבתיכם הקרבים אליך
או הרחקים ממך מקצה הארץ ועד קצה הארץ: לא תאבה לו
ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו ולא תחמל ולא
תכסה עליו: כי הרג תהרגנו ידך תהיה בו בראשנה להמיתו
ויד כל העם באחרנה: וסקלתו באבנים ומת כי בקש
להדיחך מעל יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים
מבית עבדים: וכל ישראל ישמעו ויראון ולא יוספון
לעשות עוד כדבר הרע הזה בקרבך: כי תשמע באחת
עריך אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבת שם לאמר: יצאו
אנשים בני בליעל מקרבך וידיחו את ישבי עירם לאמר
נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעתם: ודרשת
וחקרת ושאלת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה
התועבה הזאת בקרבך: הכה תכה את ישבי העיר ההוא לפי
חרב החרם אתה ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב:
ואת כל שללה תקבץ אל תוך רחבה ושרפת באש את העיר
ואת כל שללה כליל ליהוה אלהיך והיתה תל עולם לא תבנה
עוד: ולא ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב יהוה
מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרבך כאשר נשבע לא
לאבתיך: כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר את כל
מצותיו אשר אנכי מצוך היום לעשות הישר בעיני יהוה
אלהיך: בנים אתם ליהוה אלהיכם לא תתגדדו ולא תשימו
קרחה בין עיניכם למת: כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך
ובך בחר יהוה להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על
פני האדמה: לא תאכל כל תועבה: זאת הבהמה אשר
תאכלו שור שה כשבים ושה עזים: איל וצבי ויחמור ואקו

ודישן ותאו וזמר: וכל בהמה מפרסת פרסה ושסעת שסע שתי
פרסות מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו: אך את זה לא תאכלו מ
ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה השסועה את הגמל ואת הא
הארנבת ואת השפן כי מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו
טמאים הם לכם: ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ולא גרה
טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו:
את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשק
וקשקשת תאכלו: וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת לא
תאכלו טמא הוא לכם: כל צפור טהרה תאכלו: וזה אשר
לא תאכלו מהם הנשר והפרס והעזניה: והראה ואת האיה
והדיה למינה: ואת כל ערב למינו: ואת בת היענה ואת התחמס
ואת השחף ואת הנץ למינהו: את הכוס ואת הינשוף והתנשמת:
והקאת ואת הרחמה ואת השלך: והחסידה והאנפה למינה
והדוכיפת והעטלף: וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא יאכלו:
כל עוף טהור תאכלו: לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך
תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך
לא תבשל גדי בחלב אמו: עשר תעשר את כל תבואת
זרעך היצא השדה שנה שנה: ואכלת לפני יהוה אלהיך במקום
אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירשך ויצהרך
ובכרת בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את יהוה אלהיך
כל הימים: וכי ירבה ממך הדרך כי לא תוכל שאתו כי ירחק
ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם כי
יברכך יהוה אלהיך: ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך והלכת
אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ונתתה הכסף בכל
אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר
תשאלך נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה
וביתך: והלוי אשר בשעריך לא תעזבנו כי אין לו חלק ונ
ונחלה עמך: מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר
תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך: ובא הלוי כי אין לו

חלק ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו
ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה׃
מקץ שבע שנים תעשה שמטה׃ וזה דבר השמטה שמוט
כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא יגש את רעהו ואת
אחיו כי קרא שמטה ליהוה׃ את הנכרי תגש ואשר יהיה לך
את אחיך תשמט ידך׃ אפס כי לא יהיה בך אביון כי ברך
יברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה׃
רק אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את
כל המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום׃ כי יהוה אלהיך
ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט
ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו׃ כי יהיה בך אביון
מאחד אחיך באחד שעריך בארצך אשר יהוה אלהיך נתן
לך לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיך האביון׃
כי פתח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר
יחסר לו׃ השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר
קרבה שנת השבע שנת השמטה ורעה עינך באחיך האביון
ולא תתן לו וקרא עליך אל יהוה והיה בך חטא׃ נתון תתן
לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכך יהוה
אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך׃ כי לא יחדל אביון
מקרב הארץ על כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח את ידך
לאחיך לעניך ולאבינך בארצך׃ כי ימכר לך אחיך
העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית
תשלחנו חפשי מעמך׃ וכי תשלחנו חפשי מעמך לא
תשלחנו ריקם׃ הענק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך
אשר ברכך יהוה אלהיך תתן לו׃ וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים
ויפדך יהוה אלהיך על כן אנכי מצוך את הדבר הזה היום׃
והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך
כי טוב לו עמך׃ ולקחת את המרצע ונתתה באזנו ובדלת
והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה כן׃ לא יקשה

בעיניך בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך
שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר תעשה׃ כל הבכור
אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש ליהוה אלהיך לא
תעבד בבכר שורך ולא תגז בכור צאנך׃ לפני יהוה אלהיך
תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך׃ וכי
יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך׃
בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל׃ רק את
דמו לא תאכל על הארץ תשפכנו כמים׃ שמור את חדש
האביב ועשית פסח ליהוה אלהיך כי בחדש האביב הוציאך
יהוה אלהיך ממצרים לילה׃ וזבחת פסח ליהוה אלהיך צאן
ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו שם׃ לא תאכל עליו
חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת
מארץ מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים
כל ימי חייך׃ ולא יראה לך שאר בכל גבלך שבעת ימים ולא
ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר׃ לא תוכל
לזבח את הפסח באחד שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך׃ כי
אם אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח
את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים׃ ובשלת
ואכלת במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והלכת
לאהליך׃ ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת
ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה׃ שבעה שבעת תספר
לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבעות׃ ועשית
חג שבעות ליהוה אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן כאשר
יברכך יהוה אלהיך׃ ושמחת לפני יהוה אלהיך אתה ובנך ובתך
ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה
אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם׃
וזכרת כי עבד היית במצרים ושמרת ועשית את החקים
האלה׃ חג הסכת תעשה לך שבעת ימים באספך
מגרנך ומיקבך׃ ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך

ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך: שבעת ימים
תחג ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר יהוה כי יברכך יהוה אלהיך
בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך והיית אך שמח: שלש פעמים
בשנה יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר
בחג המצות ובחג השבעות ובחג הסכות ולא יראה את פני יהוה
ריקם: איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך: פ

שפטים

ושטרים תתן
לך בכל שעריך
אשר יהוה
אלהיך נתן לך
לשבטיך ושפטו
ושפטו את
העם משפט צדק: לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח
שחד כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקם: צדק
צדק תרדף למען תחיה וירשת את הארץ אשר יהוה אלהיך
נתן לך: לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח יהוה אלהיך
אשר תעשה לך: ולא תקים לך מצבה אשר שנא יהוה אלהיך:
לא תזבח ליהוה אלהיך שור ושה אשר יהיה בו מום כל
דבר רע כי תועבת יהוה אלהיך הוא: כי ימצא בקרבך באחד
שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך איש או אשה אשר
יעשה את הרע בעיני יהוה אלהיך לעבר בריתו: וילך
ויעבד אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש או לירח או
לכל צבא השמים אשר לא צויתי: והגד לך ושמעת ודרשת
היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל:
והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההיא אשר עשו את
הדבר הרע הזה אל שעריך את האיש או את האשה וסקלתם
באבנים ומתו: על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת

המת לא יומת על פי עד אחד: יד העדים תהיה בו בראשנה
להמיתו ויד כל העם באחרנה ובערת הרע מקרבך: כי יפלא
ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע
דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר
יהוה אלהיך בו: ובאת אל הכהנים הלוים ואל השפט אשר
אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר המשפט:
ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר
יבחר יהוה ושמרת לעשות ככל אשר יורוך: על פי התורה
אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור
מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל: והאיש אשר יעשה
בזדון לבלתי שמע אל הכהן העמד לשרת שם את יהוה
אלהיך או אל השפט ומת האיש ההוא ובערת הרע מישראל:
וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד: כי תבא אל
הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך וירשתה וישבתה בה ואמרת
אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי: שום תשים עליך
מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא:
רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען
הרבות סוס ויהוה אמר לכם לא תסיפון לשוב בדרך הזה
עוד: ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו וכסף וזהב לא ירבה
לו מאד: והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את
משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים הלוים: והיתה
עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את יהוה
אלהיו לשמר את כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה
לעשתם: לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה
ימין ושמאל למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו
בקרב ישראל: לא יהיה לכהנים הלוים כל שבט לוי
חלק ונחלה עם ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון: ונחלה
לא יהיה לו בקרב אחיו יהוה הוא נחלתו כאשר דבר לו:
וזה יהיה משפט הכהנים מאת העם מאת זבחי הזבח

אם שור אם שה ונתן לכהן הזרע והלחיים והקבה: ראשית דגנך
תירשך ויצהרך וראשית גז צאנך תתן לו: כי בו בחר יהוה
אלהיך מכל שבטיך לעמד לשרת בשם יהוה הוא ובניו כל הימים:
וכי יבא הלוי מאחד שעריך מכל ישראל אשר הוא
גר שם ובא בכל אות נפשו אל המקום אשר יבחר יהוה: ושרת
בשם יהוה אלהיו ככל אחיו הלוים העמדים שם לפני יהוה:
חלק כחלק יאכלו לבד ממכריו על האבות: כי אתה בא
אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תלמד לעשות כתועבת
הגוים ההם: לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים
מעונן ומנחש ומכשף: וחבר חבר ושאל אוב וידעני ודרש
אל המתים: כי תועבת יהוה כל עשה אלה ובגלל התועבת
האלה יהוה אלהיך מוריש אותם מפניך: תמים תהיה עם
יהוה אלהיך: כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל
מעננים ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך יהוה
אלהיך: נביא מקרבך מאחיך כמני יקים לך יהוה אלהיך אליו
תשמעון: ככל אשר שאלת מעם יהוה אלהיך בחרב ביום הקהל
לאמר לא אסף לשמע את קול יהוה אלהי ואת האש הגדלה
הזאת לא אראה עוד ולא אמות: ויאמר יהוה אלי היטיבו אשר דברו:
נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו ודבר אליהם
את כל אשר אצונו: והיה האיש אשר לא ישמע אל דברי אשר
ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו: אך הנביא אשר יזיד לדבר
דבר בשמי את אשר לא צויתיו לדבר ואשר ידבר בשם אלהים
אחרים ומת הנביא ההוא: וכי תאמר בלבבך איכה נדע את
הדבר אשר לא דברו יהוה: אשר ידבר הנביא בשם יהוה ולא
יהיה הדבר ולא יבא הוא הדבר אשר לא דברו יהוה בזדון דברו
הנביא לא תגור ממנו: כי יכרית יהוה אלהיך את הגוים
אשר יהוה אלהיך נתן לך את ארצם וירשתם וישבת בעריהם
ובבתיהם: שלוש ערים תבדיל לך בתוך ארצך אשר יהוה
אלהיך נתן לך לרשתה: תכין לך הדרך ושלשת את גבול

ארצך אשר ינחילך יהוה אלהיך והיה לנוס שמה כל רצח: וזה
דבר הרצח אשר ינוס שמה וחי אשר יכה את רעהו בבלי דעת
והוא לא שנא לו מתמל שלשם: ואשר יבא את רעהו ביער
לחטב עצים ונדחה ידו בגרזן לכרת העץ ונשל הברזל מן
העץ ומצא את רעהו ומת הוא ינוס אל אחת הערים האלה
וחי: פן ירדף גאל הדם אחרי הרצח כי יחם והשיגו כי ירבה
הדרך והכהו נפש ולו אין משפט מות כי לא שנא הוא לו מ
מתמל שלשם: על כן אנכי מצוך לאמר שלש ערים תבדיל
לך: ואם ירחיב יהוה אלהיך את גבלך כאשר נשבע לאבתיך
ונתן לך את כל הארץ אשר דבר לתת לאבתיך: כי תשמר את
כל המצוה הזאת לעשתה אשר אנכי מצוך היום לאהבה את יהוה
אלהיך וללכת בדרכיו כל הימים ויספת לך עוד שלש ערים
על השלש האלה: ולא ישפך דם נקי בקרב ארצך אשר יהוה
אלהיך נתן לך נחלה והיה עליך דמים: וכי יהיה איש שנא
לרעהו וארב לו וקם עליו והכהו נפש ומת ונס אל אחת הערים
האל: ושלחו זקני עירו ולקחו אתו משם ונתנו אתו ביד גאל
הדם ומת: ולא תחוס עינך עליו ובערת דם הנקי מישראל
וטוב לך: לא תסיג גבול רעך אשר גבלו ראשנים בנחלתך
אשר תנחל בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לרשתה: לא
יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת בכל חטא אשר יחטא
על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר: כי יקום
עד חמס באיש לענות בו סרה: ועמדו שני האנשים אשר להם
הריב לפני יהוה לפני הכהנים והשפטים אשר יהיו בימים ההם:
ודרשו השפטים היטב והנה עד שקר העד שקר ענה באחיו:
ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך:
והנשארים ישמעו ויראו ולא יספו לעשות עוד כדבר הרע
הזה בקרבך: ולא תחוס עינך נפש בנפש עין בעין שן בשן יד
ביד רגל ברגל: כי תצא למלחמה על איבך וראית סוס ורכב
עם רב ממך לא תירא מהם כי יהוה עמך המעלך מארץ מצרים

והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן ודבר אל העם: ואמר אלהם
שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירך
לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם: כי יהוה אלהיכם
ההלך עמכם להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם: ודברו
השטרים אל העם לאמר מי האיש אשר בנה בית חדש ולא
חנכו ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר יחנכנו: ומי
האיש אשר ארש אשה ולא לקחה ילך וישב לביתו פן ימות
במלחמה ואיש אחר יקחנה: ומי האיש אשר נטע כרם ולא
חללו ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר יחללנו:
ויספו השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הירא ורך
הלבב ילך וישב לביתו ולא ימס את לבב אחיו כלבבו: והיה
ככלת השטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם:
כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום:
והיה אם שלום תענך ופתחה לך והיה כל העם הנמצא בה יהיו
לך למס ועבדוך: ואם לא תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה
וצרת עליה: ונתנה יהוה אלהיך בידך והכית את כל זכורה
לפי חרב: רק הנשים והטף והבהמה וכל אשר יהיה בעיר כל
שללה תבז לך ואכלת את שלל איביך אשר נתן יהוה אלהיך
לך: כן תעשה לכל הערים הרחקת ממך מאד אשר לא מערי הגוים
האלה הנה: רק מערי העמים האלה אשר יהוה אלהיך נתן לך
נחלה לא תחיה כל נשמה: כי החרם תחרימם החתי והאמרי הכנעני
והפרזי החוי והיבוסי כאשר צוך יהוה אלהיך: למען אשר לא
ילמדו אתכם לעשות ככל תועבתם אשר עשו לאלהיהם וחטאתם
ליהוה אלהיכם: כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה
לתפשה לא תשחית את עצה לנדח עליו גרזן כי ממנו תאכל
ואתו לא תכרת כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור: רק עץ
אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אתו תשחית וכרת ובנית מצור
על העיר אשר הוא עשה עמך מלחמה עד רדתה: כי
ימצא חלל באדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך לרשתה נפל בשדה

בשדה לא נודע מי הכהו: ויצאו זקניך ושפטיך ומדדו אל הערים
אשר סביבת החלל: והיה העיר הקרבה אל החלל ולקחו זקני העיר
ההוא עגלת בקר אשר לא עבד בה אשר לא משכה בעל: והורדו
זקני העיר ההוא את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבד בו ולא יזרע
וערפו שם את העגלה בנחל: ונגשו הכהנים בני לוי כי בם בחר
יהוה אלהיך לשרתו ולברך בשם יהוה ועל פיהם יהיה כל ריב
וכל נגע: וכל זקני העיר ההוא הקרבים אל החלל ירחצו את ידיהם
על העגלה הערופה בנחל: וענו ואמרו ידינו לא שפכה את
הדם הזה ועינינו לא ראו: כפר לעמך ישראל אשר פדית
יהוה ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל ונכפר להם הדם:
ואתה תבער הדם הנקי מקרבך כי תעשה הישר בעיני יהוה:

כי תצא למלחמה על איביך
ונתנו יהוה אלהיך בידך
ושבית שביו: וראית בשביה
אשת יפת תאר וחשקת בה
ולקחת לך לאשה: והבאתה אל
תוך ביתך וגלחה את ראשה
ועשתה את צפרניה: והסירה את שמלת שביה מעליה
וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים ואחר
כן תבוא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה: והיה אם לא חפצת
בה ושלחתה לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף לא תתעמר
בה תחת אשר עניתה: כי תהיין לאיש שתי נשים האחת
אהובה והאחת שנואה וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה
הבן הבכר לשניאה: והיה ביום הנחילו את בניו את אשר
יהיה לו לא יוכל לבכר את בן האהובה על פני בן השנואה
הבכר: כי את הבכר בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל
אשר ימצא לו כי הוא ראשית אנו לו משפט הבכרה:

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו
ויסרו אתו ולא ישמע אליהם: ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אתו
אל זקני עירו ואל שער מקמו: ואמרו אל זקני עירו בננו זה
סורר ומרה איננו שמע בקלנו זולל וסבא: ורגמהו כל אנשי
עירו באבנים ומת ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו
ויראו: וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותלית
אתו על עץ: לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא
כי קללת אלהים תלוי ולא תטמא את אדמתך אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה: לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים
והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך: ואם לא קרוב אחיך
אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרש אחיך
אתו והשבתו לו: וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה
לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם:
לא תראה את חמור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם
הקם תקים עמו: לא יהיה כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר
שמלת אשה כי תועבת יהוה אלהיך כל עשה אלה: כי יקרא
קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרחים או ביצים
והאם רבצת על האפרחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים:
שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארכת
ימים: כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים
דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו: לא תזרע כרמך כלאים פן
תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הכרם: לא תחרש
בשור ובחמור יחדו: לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדו:
גדלים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה: כי
יקח איש אשה ובא אליה ושנאה: ושם לה עלילת דברים והוצא
עליה שם רע ואמר את האשה הזאת לקחתי ואקרב אליה ולא
מצאתי לה בתולים: ולקח אבי הנערה ואמה והוציאו את בתולי
הנער אל זקני העיר השערה: ואמר אבי הנערה אל הזקנים את
בתי נתתי לאיש הזה לאשה וישנאה: והנה הוא שם עלילת דברים

לאמר לא מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי בתי ופרשו השמלה
לפני זקני העיר: ולקחו זקני העיר ההוא את האיש ויסרו אתו: וענשו
אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל
ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו: ואם אמת היה הדבר
הזה לא נמצאו בתולים לנער: והוציאו את הנער אל פתח בית אביה
וסקלוה כל אנשי עירה באבנים ומתה כי עשתה נבלה בישראל
לזנות בית אביה ובערת הרע מקרבך: כי ימצא איש שכב עם
אשה בעלת בעל ומתו גם שניהם האיש השכב עם האשה והאשה
ובערת הרע מישראל: כי יהיה נער בתולה מארשה לאיש ומצאה
איש בעיר ושכב עמה: והוצאתם את שניהם אל שער העיר ההוא
וסקלתם אתם באבנים ומתו את הנער על דבר אשר לא צעקה
בעיר ואת האיש על דבר אשר ענה את אשת רעהו ובערת הרע
מקרבך: ואם בשדה ימצא האיש את הנער המארשה והחזיק בה
האיש ושכב עמה ומת האיש אשר שכב עמה לבדו: ולנער לא
תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו
נפש כן הדבר הזה: כי בשדה מצאה צעקה הנער המארשה
ואין מושיע לה: כי ימצא איש נער בתולה אשר לא ארשה
ותפשה ושכב עמה ונמצאו: ונתן האיש השכב עמה לאבי הנער
חמשים כסף ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה לא יוכל שלחה כל
ימיו: לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו: לא
יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל יהוה: לא יבא ממזר בקהל יהוה
גם דור עשירי לא יבא לו בקהל יהוה: לא יבא עמוני ומואבי בקהל
יהוה גם דור עשירי לא יבא להם בקהל יהוה עד עולם: על דבר
אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר
שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך: ולא אבה
יהוה אלהיך לשמע אל בלעם ויהפך יהוה אלהיך לך את הקללה
לברכה כי אהבך יהוה אלהיך: לא תדרש שלמם וטבתם כל
ימיך לעולם: לא תתעב אדמי כי אחיך הוא לא תתעב מצרי כי
גר היית בארצו: בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם

בקהל יהוה: כי תצא מחנה על איביך ונשמרת מכל דבר רע:
כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ויצא אל
מחוץ למחנה ולא יבא אל תוך המחנה: והיה לפנות ערב
ירחץ במים וכבא השמש יבא אל תוך המחנה: ויד תהיה לך
מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ: ויתד תהיה לך על אזנך
והיה בשבתך חוץ וחפרתה בה ושבת וכסית את צאתך: כי יהוה
אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך לפניך
והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך:
לא תסגיר עבד אל אדניו אשר ינצל אליך מעם אדניו:
עמך ישב בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך בטוב לו
לא תוננו: לא תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש
מבני ישראל: לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית
יהוה אלהיך לכל נדר כי תועבת יהוה אלהיך גם שניהם:
לא תשיך לאחיך נשך כסף נשך אכל נשך כל דבר אשר
ישך: לנכרי תשיך ולאחיך לא תשיך למען יברכך יהוה
אלהיך בכל משלח ידך על הארץ אשר אתה בא שמה
לרשתה: כי תדר נדר ליהוה אלהיך לא תאחר לשלמו
כי דרש ידרשנו יהוה אלהיך מעמך והיה בך חטא: וכי תחדל
לנדר לא יהיה בך חטא: מוצא שפתיך תשמר ועשית כאשר
נדרת ליהוה אלהיך נדבה אשר דברת בפיך: כי תבא בכרם
רעך ואכלת ענבים כנפשך שבעך ואל כליך לא תתן: כי
תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך וחרמש לא תניף
על קמת רעך: כי יקח איש אשה ובעלה והיה אם לא
תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כרי
תת ונתן בידה ושלחה מביתו: ויצאה מביתו והלכה והיתה
לאיש אחר: ושנאה האיש האחרון וכתב לה ספר כריתת ונתן
בידה ושלחה מביתו או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה
לו לאשה: לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב
לקחתה להיות לו לאשה אחרי אשר הטמאה כי תועבה היא לפני

יהוה ולא תחטיא את הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה: כי
יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר
נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח: לא יחבל
רחים ורכב כי נפש הוא חבל: כי ימצא איש גנב נפש מאחיו
מבני ישראל והתעמר בו ומכרו ומת הגנב ההוא ובערת הרע
מקרבך: השמר בנגע הצרעת לשמר מאד ולעשות ככל
אשר יורו אתכם הכהנים הלוים כאשר צויתם תשמרו לעשות:
זכור את אשר עשה יהוה אלהיך למרים בדרך בצאתכם
ממצרים: כי תשה ברעך משאת מאומה לא תבא אל ביתו
לעבט עבטו: בחוץ תעמד והאיש אשר אתה נשה בו יוציא
אליך את העבוט החוצה: ואם איש עני הוא לא תשכב בעבטו:
השב תשיב לו את העבוט כבא השמש ושכב בשלמתו וברכך
ולך תהיה צדקה לפני יהוה אלהיך: לא תעשק שכיר עני
ואביון מאחיך או מגרך אשר בארצך בשעריך: ביומו תתן
שכרו ולא תבא עליו השמש כי עני הוא ואליו הוא נשא את
נפשו ולא יקרא עליך אל יהוה והיה בך חטא: לא יומתו
אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות איש בחטאו יומתו:
לא תטה משפט גר יתום ולא תחבל בגד אלמנה: וזכרת כי עבד
היית במצרים ויפדך יהוה אלהיך משם על כן אנכי מצוך
לעשות את הדבר הזה: כי תקצר קצירך בשדך ושכחת עמר
בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולאלמנה יהיה למען יברכך
יהוה אלהיך בכל מעשה ידיך: כי תחבט זיתך לא תפאר
אחריך לגר ליתום ולאלמנה יהיה: כי תבצר כרמך לא תעו
תעולל אחריך לגר ליתום ולאלמנה יהיה: וזכרת כי עבד
היית בארץ מצרים על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר הזה:
כי יהיה ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט ושפטום
והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע: והיה אם בן הכות
הרשע והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר: ארבעים
יכנו לא יסיף פן יסיף להכתו על אלה מכה רבה ונקלה אחיך

יהוה אלהיך

לא תחסם שור בדישו:

לעיניך: כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו לא תהיה
אשת המת החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה
ויבמה: והיה הבכור אשר תלד יקום על שם אחיו המת ולא ימחה
שמו מישראל: ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה
יבמתו השערה אל הזקנים ואמרה מאין יבמי להקים לאחיו
שם בישראל ולא אבה יבמי: וקראו לו זקני עירו ודברו אליו
ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה: ונגשה יבמתו אליו לעיני
הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה ואמרה ככה
יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו: ונקרא שמו בישראל
בית חלוץ הנעל: כי ינצו אנשים יחדו איש ואחיו וקרבה
אשת האחד להציל את אישה מיד מכהו ושלחה ידה והחזיקה
במבשיו: וקצתה את כפה לא תחוס עינך: לא יהיה לך
בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה: לא יהיה לך בביתך איפה
ואיפה גדולה וקטנה: אבן שלמה וצדק יהיה לך איפה שלמה
וצדק יהיה לך למען יאריכו ימיך על האדמה אשר
יהוה אלהיך נתן לך: כי תועבת יהוה אלהיך כל עשה אלה כל
עשה עול: זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם
ממצרים: אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך
ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים: והיה בהניח יהוה אלהיך
מכל איביך מסביב בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה
לרשתה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח:

לך

והיה

כי תבא אל הארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך
נחלה וירשתה וישבת
בה: ולקחת מראשית
כל פרי האדמה אשר
תביא מארצך אשר

יהוה אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר
יהוה אלהיך לשכן שמו שם: ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים
ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליהוה אלהיך כי באתי אל הארץ
אשר נשבע לאבתינו לתת לנו: ולקח הכהן הטנא מידך והניחו
לפני מזבח יהוה אלהיך: וענית ואמרת לפני יהוה אלהיך ארמי
אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול
עצום ורב: וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה
קשה: ונצעק אל יהוה אלהי אבתינו וישמע יהוה את קלנו
וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו: ויוציאנו יהוה
ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמורא גדול ובאתות ובמפתים
ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב
ודבש: ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי
יהוה והנחתו לפני יהוה אלהיך והשתחוית לפני יהוה אלהיך:
ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך יהוה אלהיך ולביתך אתה והלוי
והגר אשר בקרבך: כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך
בשנה השלישית שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה
ואכלו בשעריך ושבעו: ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי הקדש
מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר
צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי: לא אכלתי באני ממנו
ולא בערתי ממנו בטמא ולא נתתי ממנו למת שמעתי בקול
יהוה אלהי עשיתי ככל אשר צויתני: השקיפה ממעון קדשך
מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו
כאשר נשבעת לאבתינו ארץ זבת חלב ודבש: היום הזה
יהוה אלהיך מצוך לעשות את החקים האלה ואת המשפטים
ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך: את יהוה האמרת
היום להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו ולשמר חקיו ומצותיו
ומשפטיו ולשמע בקלו: ויהוה האמירך היום להיות לו לעם
סגלה כאשר דבר לך ולשמר כל מצותיו: ולתתך עליון על כל
הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך עם קדש

ליהוה אלהיך כאשר דבר: ויצו משה וזקני ישראל את העם
לאמר שמר את כל המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום: והיה
ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך
והקמת לך אבנים גדלות ושדת אתם בשיד: וכתבת עליהן את
כל דברי התורה הזאת בעברך למען אשר תבא אל הארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך ארץ זבת חלב ודבש כאשר דבר יהוה אלהי
אבתיך לך: והיה בעברכם את הירדן תקימו את האבנים האלה
אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל ושדת אותם בשיד: ובנית
שם מזבח ליהוה אלהיך מזבח אבנים לא תניף עליהם ברזל: אבנים
שלמות תבנה את מזבח יהוה אלהיך והעלית עליו עולת ליהוה
אלהיך: וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני יהוה אלהיך:
וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת באר היטב:
וידבר משה והכהנים הלוים אל כל ישראל לאמר הסכת ושמע
ישראל היום הזה נהיית לעם ליהוה אלהיך: ושמעת בקול יהוה
אלהיך ועשית את מצותו ואת חקיו אשר אנכי מצוך היום:
ויצו משה את העם ביום ההוא לאמר: אלה יעמדו לברך את העם
על הר גרזים בעברכם את הירדן שמעון ולוי ויהודה ויששכר
ויוסף ובנימן: ואלה יעמדו על הקללה בהר עיבל ראובן גד
ואשר וזבולן דן ונפתלי: וענו הלוים ואמרו אל כל איש ישראל
קול רם: ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת יהוה
מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו כל העם ואמרו אמן:
ארור מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן: ארור מסיג
גבול רעהו ואמר כל העם אמן: ארור משגה עור בדרך ואמר
כל העם אמן: ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה ואמר כל
העם אמן: ארור שכב עם אשת אביו כי גלה כנף אביו ואו
ואמר כל העם אמן: ארור שכב עם כל בהמה ואמר כל העם אמן:
ארור שכב עם אחתו בת אביו או בת אמו ואמר כל העם אמן:
ארור שכב עם חתנתו ואמר כל העם אמן: ארור מכה רעהו בסתר
ואמר כל העם אמן: ארור לקח שחד להכות נפש דם נקי ואמר

כל העם אמן: ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות
אתם ואמר כל העם אמן: והיה אם שמוע תשמע בקול יהוה
אלהיך לשמר לעשות את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום ונתנך
יהוה אלהיך עליון על כל גויי הארץ: ובאו עליך כל הברכות
האלה והשיגך כי תשמע בקול יהוה אלהיך: ברוך אתה בעיר
וברוך אתה בשדה: ברוך פרי בטנך ופרי אדמתך ופרי בהמתך
שגר אלפיך ועשתרות צאנך: ברוך טנאך ומשארתך: ברוך
אתה בבאך וברוך אתה בצאתך: יתן יהוה את איביך הקמים עליך
נגפים לפניך בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה דרכים ינוסו לפ
לפניך: יצו יהוה אתך את הברכה באסמיך ובכל משלח ידך
וברכך בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך: יקימך יהוה לו לעם
קדוש כאשר נשבע לך כי תשמר את מצות יהוה אלהיך והלכת
בדרכיו: וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו ממך:
והותרך יהוה לטובה בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך על
האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיך לתת לך: יפתח יהוה לך את אוצרו
הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה
ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה: ונתנך יהוה לראש ולא לזנב
והיית רק למעלה ולא תהיה למטה כי תשמע אל מצות יהוה
אלהיך אשר אנכי מצוך היום לשמר ולעשות: ולא תסור מכל
הדברים אשר אנכי מצוה אתכם היום ימין ושמאל ללכת אחרי
אלהים אחרים לעבדם: והיה אם לא תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל מצותיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום
ובאו עליך כל הקללות האלה והשיגוך: ארור אתה בעיר וארור
אתה בשדה: ארור טנאך ומשארתך: ארור פרי בטנך ופרי אדמתך
שגר אלפיך ועשתרת צאנך: ארור אתה בבאך וארור אתה בצאתך:
ישלח יהוה בך את המארה את המהומה ואת המגערת בכל משלח
ידך אשר תעשה עד השמדך ועד אבדך מהר מפני רע מעלליך
אשר עזבתני: ידבק יהוה בך את הדבר עד כלתו אתך מעל האדמה
אשר אתה בא שמה לרשתה: יככה יהוה בשחפת ובקדחת ובדלקת

ובחרחר ובחרב ובשדפון ובירקון ורדפוך עד אבדך: והיו שמיך
אשר על ראשך נחשת והארץ אשר תחתיך ברזל: יתן יהוה
את מטר ארצך אבק ועפר מן השמים ירד עליך עד השמדך:
יתנך יהוה נגף לפני איביך בדרך אחד תצא אליו ובשבעה
דרכים תנוס לפניו והיית לזעוה לכל ממלכות הארץ: והיתה
נבלתך למאכל לכל עוף השמים ולבהמת הארץ ואין מחריד:
יככה יהוה בשחין מצרים ובעפלים ובגרב ובחרס אשר לא תוכל
להרפא: יככה יהוה בשגעון ובעורון ובתמהון לבב: והיית
ממשש בצהרים כאשר ימשש העור באפלה ולא תצליח
את דרכיך והיית אך עשוק וגזול כל הימים ואין מושיע:
אשה תארש ואיש אחר ישגלנה בית תבנה ולא תשב בו כרם
תטע ולא תחללנו: שורך טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו
חמרך גזול מלפניך ולא ישוב לך צאנך נתנות לאיביך ואין
לך מושיע: בניך ובנתיך נתנים לעם אחר ועיניך ראות
וכלות אליהם כל היום ואין לאל ידך: פרי אדמתך וכל יגיעך
יאכל עם אשר לא ידעת והיית רק עשוק ורצוץ כל הימים: והיית
משגע ממראה עיניך אשר תראה: יככה יהוה בשחין רע על
הברכים ועל השקים אשר לא תוכל להרפא מכף רגלך ועד
קדקדך: יולך יהוה אתך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי
אשר לא ידעת אתה ואבתיך ועבדת שם אלהים אחרים עץ
ואבן: והיית לשמה למשל ולשנינה בכל העמים אשר ינהגך
יהוה שמה: זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף כי יחסלנו
הארבה: כרמים תטע ועבדת ויין לא תשתה ולא תאגר כי
תאכלנו התלעת: זיתים יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוך
כי ישל זיתך: בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך כי ילכו בשבי:
כל עצך ופרי אדמתך יירש הצלצל: הגר אשר בקרבך יעלה
עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה: הוא ילוך ואתה
לא תלונו הוא יהיה לראש ואתה תהיה לזנב: ובאו עליך כל
הקללות האלה ורדפוך והשיגוך עד השמדך כי לא שמעת

ובטחורים

בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו אשר צוך: והיו בך לאות
ולמופת ובזרעך עד עולם: תחת אשר לא עבדת את יהוה אלהיך
בשמחה ובטוב לבב מרב כל: ועבדת את איביך אשר ישלחנו
יהוה בך ברעב ובצמא ובעירם ובחסר כל ונתן על ברזל על
צוארך עד השמידו אתך: ישא יהוה עליך גוי מרחק מקצה
הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא תשמע לשנו: גוי עז
פנים אשר לא ישא פנים לזקן ונער לא יחן: ואכל פרי
בהמתך ופרי אדמתך עד השמדך אשר לא ישאיר לך דגן
תירוש ויצהר שגר אלפיך ועשתרת צאנך עד האבידו אתך:
והצר לך בכל שעריך עד רדת חמתיך הגבהות והבצרות
אשר אתה בטח בהן בכל ארצך והצר לך בכל שעריך בכל
ארצך אשר נתן יהוה אלהיך לך: ואכלת פרי בטנך בשר בניך
ובנתיך אשר נתן לך יהוה אלהיך במצור ובמצוק אשר יציק
לך איבך: האיש הרך בך והענג מאד תרע עינו באחיו ובאשת
חיקו וביתר בניו אשר יותיר: מתת לאחד מהם מבשר בניו אשר
יאכל מבלי השאיר לו כל במצור ובמצוק אשר יציק לך
איבך בכל שעריך: הרכה בך והענגה אשר לא נסתה כף רגלה
הצג על הארץ מהתענג ומרך תרע עינה באיש חיקה ובבנה
ובבתה: ובשליתה היוצת מבין רגליה ובבניה אשר תלד כי
תאכלם בחסר כל בסתר במצור ובמצוק אשר יציק לך איבך
בשעריך: אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת
הכתובים בספר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את
יהוה אלהיך: והפלא יהוה את מכתך ואת מכות זרעך מכות
גדלות ונאמנות וחלים רעים ונאמנים: והשיב בך את כל
מדוה מצרים אשר יגרת מפניהם ודבקו בך: גם כל חלי וכל
מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם יהוה עליך עד
השמדך: ונשארתם במתי מעט תחת אשר הייתם ככוכבי
השמים לרב כי לא שמעת בקול יהוה אלהיך: והיה כאשר
שש יהוה עליכם להיטיב אתכם ולהרבות אתכם כן ישיש

יהוה עליכם להאביד אתכם ולהשמיד אתכם ונסחתם מעל
האדמה אשר אתה בא שמה לרשתה: והפיצך יהוה בכל העמים
מקצה הארץ ועד קצה הארץ ועבדת שם אלהים אחרים
אשר לא ידעת אתה ואבתיך עץ ואבן: ובגוים ההם לא תרגיע
ולא יהיה מנוח לכף רגלך ונתן יהוה לך שם לב רגז וכליון
עינים ודאבון נפש: והיו חייך תלאים לך מנגד ופחדת
לילה ויומם ולא תאמין בחייך: בבקר תאמר מי יתן ערב
ובערב תאמר מי יתן בקר מפחד לבבך אשר תפחד וממראה
עיניך אשר תראה: והשיבך יהוה מצרים באניות בדרך אשר
אמרתי לך לא תסיף עוד לראתה והתמכרתם שם לאיביך
לעבדים ולשפחות ואין קנה: אלה דברי הברית אשר
צוה יהוה את משה לכרת את בני ישראל בארץ מואב מלבד
הברית אשר כרת אתם בחרב: ויקרא משה אל כל ישראל
ויאמר אלהם אתם ראיתם את כל אשר עשה יהוה לעיניכם
בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו: המסות הגדלת
אשר ראו עיניך האתת והמפתים הגדלים ההם: ולא נתן
יהוה לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמע עד היום
הזה: ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר לא בלו שלמתיכם
מעליכם ונעלך לא בלתה מעל רגלך: לחם לא אכלתם ויין
ושכר לא שתיתם למען תדעו כי אני יהוה אלהיכם: ותבאו
אל המקום הזה ויצא סיחן מלך חשבון ועוג מלך הבשן ל
לקראתנו למלחמה ונכם: ונקח את ארצם ונתנה לנחלה
לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשי: ושמרתם את דברי הברית
הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשון: פ

אתם

נצבים היום כלכם לפני
יהוה אלהיכם ראשיכם
שבטיכם זקניכם ושט
ושטריכם כל איש יש

ישראל: טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד
שאב מימיך: לעברך בברית יהוה אלהיך ובאלתו אשר יהוה
אלהיך כרת עמך היום: למען הקים אתך היום לו לעם והוא
יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבתיך
לאברהם ליצחק וליעקב: ולא אתכם לבדכם אנכי כרת את
הברית הזאת ואת האלה הזאת: כי את אשר ישנו פה עמנו
עמד היום לפני יהוה אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום:
כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר
עברנו בקרב הגוים אשר עברתם: ותראו את שקוציהם ואת
גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמהם: פן יש בכם איש
או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם
יהוה אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם פן יש בכם
שרש פרה ראש ולענה: והיה בשמעו את דברי האלה הזאת
והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך
למען ספות הרוה את הצמאה: לא יאבה יהוה סלח לו כי אז
יעשן אף יהוה וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל האלה הכתובה
בספר הזה ומחה יהוה את שמו מתחת השמים: והבדילו יהוה
לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר
התורה הזה: ואמר הדור האחרון בניכם אשר יקומו מאחריכם
והנכרי אשר יבא מארץ רחוקה וראו את מכות הארץ ההוא
ואת תחלאיה אשר חלה יהוה בה: גפרית ומלח שרפה כל
ארצה לא תזרע ולא תצמח ולא יעלה בה כל עשב כמהפכת
סדם ועמרה אדמה וצביים אשר הפך יהוה באפו ובחמתו:
ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי
האף הגדול הזה: ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי
אבתם אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים: וילכו ויע
ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום
ולא חלק להם: ויחר אף יהוה בארץ ההוא להביא עליה את כל
הקללה הכתובה בספר הזה: ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה

ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה: הנסתרת ליהוה
אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי
התורה הזאת: והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה
והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר
הדיחך יהוה אלהיך שמה: ושבת עד יהוה אלהיך ושמעת בקלך
ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך:
ושב יהוה אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים
אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה: אם יהיה נדחך בקצה השמים
משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך: והביאך יהוה אלהיך אל
הארץ אשר ירשו אבתיך וירשתה והיטבך והרבך מאבתיך: ומל
יהוה אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יהוה אלהיך
בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך: ונתן יהוה אלהיך את כל האלות
האלה על איביך ועל שנאיך אשר רדפוך: ואתה תשוב ושמעת
בקול יהוה ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום: והותירך יהוה
אלהיך בכל מעשה ידך בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך
לטבה כי ישוב יהוה לשוש עליך לטוב כאשר שש על אבתיך:
כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר
התורה הזה כי תשוב אל יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך: כי
המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאת הוא ממך ולא
רחקה הוא: לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה
ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: ולא מעבר לים הוא לאמר
מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה:
כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו: ראה נתתי
לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע: אשר אנכי
מצוך היום לאהבה את יהוה אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו
וחקתיו ומשפטיו וחיית ורבית וברכך יהוה אלהיך בארץ אשר
אתה בא שמה לרשתה: ואם יפנה לבבך ולא תשמע ונדחת וה
והשתחוית לאלהים אחרים ועבדתם: הגדתי לכם היום כי אבד
תאבדון לא תאריכון ימים על האדמה אשר אתה עבר את הירדן

לבא שמה לרשתה: העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים
והמות נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה
וזרעך: לאהבה את יהוה אלהיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא
חייך וארך ימיך לשבת על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיך
לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם: פ

וילך משה וידבר הדברים
האלה אל כל ישראל: ויאמר
אלהם בן מאה ועשרים שנה
אנכי היום לא אוכל עוד
לצאת ולבוא ויהוה אמר
אלי לא תעבר את הירדן
הזה: יהוה אלהיך הוא עבר לפניך הוא ישמיד את הגוים מלפניך
וירשתם יהושע הוא עבר לפניך כאשר דבר יהוה: ועשה יהוה להם
כאשר עשה לסיחון ולעוג מלכי האמרי ולארצם אשר השמיד
אתם: ונתנם יהוה לפניכם ועשיתם להם ככל המצוה אשר צויתי
אתכם: חזקו ואמצו אל תיראו ואל תערצו מפניהם כי יהוה אלהיך
הוא ההלך עמך לא ירפך ולא יעזבך: ויקרא משה ליהושע
ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ כי אתה תבא את העם
הזה אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבתם לתת להם ואתה תנחילנה
אותם: ויהוה הוא ההלך לפניך הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך
לא תירא ולא תחת: ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל
הכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית יהוה ואל כל זקני
ישראל: ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים במעד שנת
השמטה בחג הסכות: בבוא כל ישראל לראות את פני יהוה
אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל
ישראל באזניהם: הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך
אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את יהוה
אלהיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת: ובניהם

את

האלה

אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה את יהוה אלהיכם כל
הימים אשר אתם חיים על האדמה אשר אתם עברים את
הירדן שמה לרשתה: ויאמר יהוה אל משה הן קרבו
ימיך למות קרא את יהושע והתיצבו באהל מועד ואצונו
וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל מועד: וירא יהוה באהל
בעמוד ענן ויעמד עמוד הענן על פתח האהל: ויאמר
יהוה אל משה הנך שכב עם אבתיך וקם העם הזה וזנה אחרי
אלהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרבו ועזבני והפר
את בריתי אשר כרתי אתו: וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים
והסתרתי פני מהם והיה לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות
ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני
הרעות האלה: ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל
הרעה אשר עשה כי פנה אל אלהים אחרים: ועתה כתבו לכם
את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם
למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל: כי אביאנו
אל האדמה אשר נשבעתי לאבתיו זבת חלב ודבש ואכל
ושבע ודשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדום ונאצוני והפר
את בריתי: והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות וענתה
השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי
את יצרו אשר הוא עשה היום בטרם אביאנו אל הארץ
אשר נשבעתי: ויכתב משה את השירה הזאת ביום ההוא
וילמדה את בני ישראל: ויצו את יהושע בן נון ויאמר
חזק ואמץ כי אתה תביא את בני ישראל אל הארץ אשר
נשבעתי להם ואנכי אהיה עמך: ויהי ככלות משה לכתב
את דברי התורה הזאת על ספר עד תמם: ויצו משה את
הלוים נשאי ארון ברית יהוה לאמר: לקח את ספר התורה
הזה ושמתם אתו מצד ארון ברית יהוה אלהיכם והיה שם
בך לעד: כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה הן ב
בעודני חי עמכם היום ממרים היתם עם יהוה ואף כי אחרי

אחרי מותי: הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם ושטריכם ואדברה
באזניהם את הדברים האלה ואעידה בם את השמים ואת הארץ:
כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתון וסרתם מן הדרך אשר
צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה באחרית הימים כי תעשו את
הרע בעיני יהוה להכעיסו במעשה ידיכם: וידבר משה באזני
כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמם:

האזינו

השמים ואדברה
ותשמע הא'
הארץ אמרי
פי: יערף
כמטר לקחי
תזל כטל

אמרתי כשעירם עלי דשא וכרביבים עלי עשב: כי שם יהוה אקרא
הבו גדל לאלהינו: הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט
אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא: שחת לו לא בניו מומם
דור עקש ופתלתל: הליהוה תגמלו זאת עם נבל ולא חכם
הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך: זכר ימות עולם בינו
שנות דור ודור שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך:
בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר
בני ישראל: כי חלק יהוה עמו יעקב חבל נחלתו: ימצ'
ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן יסבבנהו יבוננהו יצ'
יצרנהו כאישון עינו: כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף
יפרש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו: יהוה בדד ינחנו ואין
עמו אל נכר: ירכבהו על במותי ארץ ויאכל תנובת ש
שדי וינקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור: חמאת בקר
וחלב צאן עם חלב כרים ואילים בני בשן ועתודים עם
חלב כליות חטה ודם ענב תשתה חמר: וישמן ישרון ויבעט

שמנת עבית כשית ויטש אלוה עשהו וינבל צור ישעתו:
יקנאהו בזרים בתועבת יכעיסהו: יזבחו לשדים לא
אלוה אלהים לא ידעום חדשים מקרב באו לא שערום
אבתיכם: צור ילדך תשי ותשכח אל מחללך: וירא
יהוה וינאץ מכעס בניו ובנתיו: ויאמר אסתירה פני מהם
אראה מה אחריתם כי דור תהפכת המה בנים לא אמן בם:
הם קנאוני בלא אל כעסוני בהבליהם ואני אקניאם בלא עם
בגוי נבל אכעיסם: כי אש קדחה באפי ותיקד עד שאול
תחתית ותאכל ארץ ויבלה ותלהט מוסדי הרים: אספה עלימו
רעות חצי אכלה בם: מזי רעב ולחמי רשף וקטב
מרירי ושן בהמות אשלח בם עם חמת זחלי עפר: מחוץ
תשכל חרב ומחדרים אימה גם בחור גם בתולה יונק
עם איש שיבה: אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם:
לולי כעס אויב אגור פן ינכרו צרימו פן יאמרו
ידינו רמה ולא יהוה פעל כל זאת: כי גוי אבד עצות המה
ואין בהם תבונה: לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריתם:
איכה ירדף אחד אלף ושנים יניסו רבבה אם לא כי צורם
מכרם ויהוה הסגירם: כי לא כצורנו צורם ואיבינו
פלילים: כי מגפן סדם גפנם ומשדמת עמרה ענבימו ענבי
רוש אשכלת מררת למו: חמת תנינם יינם וראש
פתנים אכזר: הלא הוא כמס עמדי חתום באוצרתי: לי נקם
ושלם לעת תמוט רגלם כי קרוב יום אידם וחש עתדת
למו: כי ידין יהוה עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד
ואפס עצור ועזוב: ואמר אי אלהימו צור חסיו בו:
אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם יקומו ויעזרכם יהי
עליכם סתרה: ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים
עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל:
כי אשא אל שמים ידי ואמרתי חי אנכי לעולם: אם
שנותי ברק חרבי ותאחז במשפט ידי אשיב נקם לצרי ולמ

ולמשנאי אשלם: אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל בשר מדם
חלל ושביה מראש פרעות אויב: הרנינו גוים עמו כי דם
עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו: ויבא
משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע
בן נון: ויכל משה לדבר את הדברים האלה אל כל ישראל:
ויאמר אלהם שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד
בכם היום אשר תצום את בניכם לשמר לעשות את כל דברי
התורה הזאת: כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם ובדבר
הזה תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן
שמה לרשתה: וידבר יהוה אל משה בעצם היום הזה
לאמר: עלה אל הר העברים הזה הר נבו אשר בארץ מואב
אשר על פני ירחו וראה את ארץ כנען אשר אני נתן לבני
ישראל לאחזה: ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל
עמיך כאשר מת אהרן אחיך בהר ההר ויאסף אל עמיו: על
אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל במי מריבת קדש מדבר
צן על אשר לא קדשתם אותי בתוך בני ישראל: כי מנגד
תראה את הארץ ושמה לא תבוא אל הארץ אשר אני נתן
לבני ישראל: פ

וזאת

הברכה אשר ברך
משה איש האלהים
את בני ישראל לפני
מותו: ויאמר יהוה
מסיני בא וזרח משעיר
למו הופיע
מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אשדת למו: אף חבב
עמים כל קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך: תורה
צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב: ויהי בישרון מלך בהתאסף
ראשי עם יחד שבטי ישראל: יחי ראובן ואל ימת ויהי

מתיו מספר: וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל
עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה: וללוי אמר תמיך
ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה:
האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בנו לא
ידע כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו: יורו משפטיך ליעקב
ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך וכליל על מזבחך:
ברך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו
מן יקומון: לבנימן אמר ידיד יהוה ישכן לבטח עליו
חפף עליו כל היום ובין כתפיו שכן: וליוסף אמר מברכת
יהוה ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת: וממגד
תבואת שמש וממגד גרש ירחים: ומראש הררי קדם וממגד
גבעות עולם: וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני סנה תבואתה
לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו: בכור שורו הדר לו וקרני ראם
קרניו בהם עמים ינגח יחדו אפסי ארץ והם רבבות אפרים
והם אלפי מנשה: ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך
ויששכר באהליך: עמים הר יקראו שם יזבחו זבחי צדק כי
שפע ימים יינקו ושפוני טמוני חול: ולגד אמר ברוך
מרחיב גד כלביא שכן וטרף זרוע אף קדקד: וירא ראשית
לו כי שם חלקת מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה עשה
ומשפטיו עם ישראל: ולדן אמר דן גור אריה יזנק מן הבשן:
ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים
ודרום ירשה: ולאשר אמר ברוך מבנים אשר יהי רצוי אחיו
וטבל בשמן רגלו: ברזל ונחשת מנעלך וכימיך דבאך: אין
כאל ישרון רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים: מענה אלהי
קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד:
וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף
שמיו יערפו טל: אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה
מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על
במותימו תדרך: ויעל משה מערבת מואב אל הר נבו

ראש הפסגה אשר על פני ירחו ויראהו יהוה את כל הארץ את הגלעד
עד דן: ואת כל נפתלי ואת ארץ אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה
עד הים האחרון: ואת הנגב ואת הככר בקעת ירחו עיר התמרים עד
צער: ויאמר יהוה אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק
וליעקב לאמר לזרעך אתננה הראיתיך בעיניך ושמה לא תעבר:
וימת שם משה עבד יהוה בארץ מואב על פי יהוה ויקבר אתו בגי
בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה:
ומשה בן מאה ועשרים שנה במתו לא כהתה עינו ולא נס לחה: ויבכו
בני ישראל את משה בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי בכי אבל
משה: ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו
וישמעו אליו בני ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את משה: ולא
קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יהוה פנים אל פנים: לכל
האתת והמופתים אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה
ולכל עבדיו ולכל ארצו: ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר
עשה משה לעיני כל ישראל: חזק פפב

סכום הספר אלה הדברים תשע מאות וחמשים וחמשה סימן הנ״ץ וחציו ועשית על
פי הדבר ופרשיותיו וסדריו כ׳ כל הפסוקים של תורה אלפים ושמנה מאות
ושלשים וחמשה ופרשיות נ״ג וסדרים קנ״ד

חצי אותיות של תורה ו׳ וגחון כל הולך על גחון חצי תיבות של דרש דרש
דרש מכאן ודרש מכאן חצי הפסוקים של תורה וישם עליו את החשן
רביע ראשון של תורה ועתה שני בכך הגדולים רביע אחרון של תורה
ויקם בלעם
בבקר קדמי

אשריך ב׳ מל׳ וסימ׳ אשריך ישראל מי כמוך
אשריך וטוב נושע ב׳ קמץ וסימ׳ עם נושע ביהוה ישראל נושע ביהוה
תשועת עולמים אין המלך נושע ברב [illegible] המלך נושע [illegible] וסימ׳
עשרים מקמצים חזק ונתחזק אני הסופר אברהם בר חזקי׳ הלוי [illegible]

בראשית · בישעיה

אמר האל יהוה בורא השמים ונוטיהם
רוקע הארץ וצאצאיה נתן נשמה
לעם עליה ורוח להלכים בה: אני יהוה
קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך
ואתנך לברית עם לאור גוים: לפקח
עינים עורות להוציא ממסגר אסיר מבית כלא ישבי חשך:
אני יהוה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים:
הראשנות הנה באו וחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיע
אתכם: שירו ליהוה שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יורדי הים
ומלאו איים וישביהם: ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר
ירנו ישבי סלע מראש הרים יצוחו: ישימו ליהוה כבוד ותהלתו
באיים יגידו: יהוה כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע
אף יצריח על איביו יתגבר: החשיתי מעולם אחריש
אתאפק כיולדה אפעה אשם ואשאף יחד: אחריב הרים וגבעות
וכל עשבם אוביש ושמתי נהרות לאיים ואגמים אוביש: והולכתי
עורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם
אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הדברים
עשיתים ולא עזבתים: נסגו אחור יבשו בשת הבטחים בפסל
האמרים למסכה אתם אלהינו: החרשים שמעו והעורים
הביטו לראות: מי עור כי אם עבדי וחרש כמלאכי אשלח מי
עור כמשלם ועור כעבד יהוה: ראות רבות ולא תשמר פקוח
אזנים ולא ישמע: יהוה חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

אלה תולדת נח · בישעיה

רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי לא חלה
כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר
יהוה: הרחיבי מקום אהלך ויריעות
משכנותיך יטו אל תחשכי האריכי מית
מיתריך ויתדתיך חזקי: כי ימין ושמאל תפרצי וזרעך גוים

ירש וערים נשמות יושיבו: אל תיראי כי לא תבושי ואל
תכלמי כי לא תחפירי כי בשת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך
לא תזכרי עוד: כי בעליך עשיך יהוה צבאות שמו וגאלך
קדוש ישראל אלהי כל הארץ יקרא: כי כאשה עזובה ועצובת רוח
קראך יהוה ואשת נעורים כי תמאס אמר אלהיך: ברגע קטן
עזבתיך וברחמים גדלים אקבצך: בשצף קצף הסתרתי פני
רגע ממך ובחסד עולם רחמתיך אמר גאלך יהוה: כי מי
נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח עוד על הארץ כן
נשבעתי מקצף עליך ומגער בך: כי ההרים ימושו והגבעות
תמוטנה וחסדי מאתך לא ימוש וברית שלומי לא תמוט
אמר מרחמך יהוה: עניה סערה לא נחמה הנה אנכי מרביץ
בפוך אבניך ויסדתיך בספירים: ושמתי כדכד שמשתיך
ושעריך לאבני אקדח וכל גבולך לאבני חפץ: וכל בניך למודי
יהוה ורב שלום בניך: בצדקה תכונני רחקי מעשק כי לא תיראי
וממחתה כי לא תקרב אליך: הן גור יגור אפס מאותי מי גר
אתך עליך יפול: הנה אנכי בראתי חרש נפח באש פחם ומוציא
כלי למעשהו ואנכי בראתי משחית לחבל: כל כלי יוצר עליך
לא יצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת
עבדי יהוה וצדקתם מאתי נאם יהוה: הוי כל צמא לכו למים
ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא
מחיר יין וחלב: למה תשקלו כסף בלוא לחם ויגיעכם בלוא
לשבעה שמעו שמוע אלי ואכלו טוב ותתענג בדשן נפשכם
הטו אזנכם ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם ואכרתה לכם ברית
עולם חסדי דוד הנאמנים: הן עד לאומים נתתיו נגיד ומצוה
לאמים: הן גוי לא תדע תקרא וגוי לא ידעוך אליך ירוצו
למען יהוה אלהיך ולקדוש ישראל כי פארך:

לך לך · בישעיה

למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה
דרכי מיהוה ומאלהי משפטי יע

יעבר׃ הלוא ידעת אם לא שמעת אלהי עולם יהוה בורא קצות הארץ לא
ייעף ולא ייגע אין חקר לתבונתו׃ נתן ליעף כח ולאין אונים עצמה
ירבה׃ ויעפו נערים ויגעו ובחורים כשול יכשלו׃ וקוי יהוה יחליפו
כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו׃ החרישו
אלי איים ולאמים יחליפו כח יגשו אז ידברו יחדו למשפט נקרבה׃
מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו יתן לפניו גוים ומלכים ירד
יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו׃ ירדפם יעבור שלום ארח ברגליו לא
יבוא׃ מי פעל ועשה קרא הדרות מראש אני יהוה ראשון ואת אחרנים
אני הוא׃ ראו איים וייראו קצות הארץ יחרדו קרבו ויאתיון׃ איש את
רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק׃ ויחזק חרש את צרף מחליק פטיש
את הולם פעם אמר לדבק טוב הוא ויחזקהו במסמרים לא ימוט׃
ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתיך זרע אברהם אהבי׃ אשר
החזקתיך מקצות הארץ ומאציליה קראתיך ואמר לך עבדי אתה
בחרתיך ולא מאסתיך׃ אל תירא כי עמך אני אל תשתע כי אני אלהיך
אמצתיך אף עזרתיך אף תמכתיך בימין צדקי׃ הן יבשו ויכלמו כל
הנחרים בך יהיו כאין ויאבדו אנשי ריבך׃ תבקשם ולא תמצאם
אנשי מצתך יהיו כאין וכאפס אנשי מלחמתך׃ כי אני יהוה אלהיך
מחזיק ימינך האמר לך אל תירא אני עזרתיך׃ אל תיראי
תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתיך נאם יהוה וגאלך קדוש
ישראל׃ הנה שמתיך למורג חרוץ חדש בעל פיפיות תדוש הרים
ותדק וגבעות כמץ תשים׃ תזרם ורוח תשאם וסערה תפיץ אותם
ואתה תגיל ביהוה בקדוש ישראל תתהלל׃

וירא״ במלכים

ואשה
אחת מנשי בני הנביאים צעקה
אל אלישע לאמר עבדך אישי
מת ואתה ידעת כי עבדך היה ירא
את יהוה והנשה בא לקחת את שני
ילדיו לו לעבדים׃ ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש
לכי בבית ותאמר אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן׃ ויאמר לכי

שאלי לך כלים מן החוץ מאת כל שכניך כלים רקים אל תמעיטי׃
ובאת וסגרת הדלת בעדך ובעד בניך ויצקת על כל הכלים האלה
והמלא תסיעי׃ ותלך מאתו ותסגר הדלת בעדה ובעד בניה הם מגישים
אליה והיא מוצקת׃ ויהי כמלאת הכלים ותאמר אל בנה הגישה אלי
עוד כלי ויאמר אליה אין עוד כלי ויעמד השמן׃ ותבא ותגד לאיש
האלהים ויאמר לכי מכרי את השמן ושלמי את נשיך ואת ובניך
תחיי בנותר׃ ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם ושם אשה
גדולה ותחזק בו לאכל לחם ויהי מדי עברו יסור שמה לאכל לחם׃
ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עבר
עלינו תמיד׃ נעשה נא עלית קיר קטנה ונשים לו שם מטה ושלחן
וכסא ומנורה והיה בבאו אלינו יסור שמה׃ ויהי היום ויבא שמה
ויסר אל העליה וישכב שמה׃ ויאמר אל גיחזי נערו קרא לשונ
לשונמית הזאת ויקרא לה ותעמד לפניו׃ ויאמר לו אמר נא
אליה הנה חרדת אלינו את כל החרדה הזאת מה לעשות לך היש
לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא ותאמר בתוך עמי אנכי
ישבת׃ ויאמר ומה לעשות לה ויאמר גיחזי אבל בן אין לה ואישה
זקן׃ ויאמר קרא לה ויקרא לה ותעמד בפתח׃ ויאמר למועד הזה
כעת חיה את חבקת בן ותאמר אל אדני איש האלהים אל תכזב
בשפחתך׃ ותהר האשה ותלד בן למועד הזה כעת חיה אשר דבר
אליה אלישע׃ ויגדל הילד ויהי היום ויצא אל אביו אל הקצרים׃
ויאמר אל אביו ראשי ראשי ויאמר אל הנער שאהו אל אמו׃
וישאהו ויביאהו אל אמו וישב על ברכיה עד הצהרים וימת׃
ותעל ותשכבהו על מטת איש האלהים ותסגר בעדו ותצא׃ ותקרא
אל אישה ותאמר שלחה נא לי אחד מן הנערים ואחת האתנות
וארוצה עד איש האלהים ואשובה׃ ויאמר מדוע את הלכת אליו
היום לא
חדש ולא
שבת ותאמר
שלום׃

ויהיו חיי שרה״ במלכים״

דוד זקן בא
בימים ויכסהו
בבגדים ולא

ולא יחם לו ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני המלך נערה בתולה ועמדה לפני המלך ותהי לו סכנת ושכבה בחיקך וחם לאדני המלך ויבקשו נערה יפה בכל גבול ישראל וימצאו את אבישג השונמית ויבאו אתה למלך והנערה יפה עד מאד ותהי למלך סכנת ותשרתהו והמלך לא ידעה ואדניה בן חגית מתנשא לאמר אני אמלך ויעש לו רכב ופרשים וחמשים איש רצים לפניו ולא עצבו אביו מימיו לאמר מדוע ככה עשית וגם הוא טוב תאר מאד ואתו ילדה אחרי אבשלום ויהיו דבריו עם יואב בן צרויה ועם אביתר הכהן ויעזרו אחרי אדניה וצדוק הכהן ובניהו בן יהוידע ונתן הנביא ושמעי ורעי והגבורים אשר לדוד לא היו עם אדניהו ויזבח אדניהו צאן ובקר ומריא עם אבן הזחלת אשר אצל עין רגל ויקרא את כל אחיו בני המלך ולכל אנשי יהודה עבדי המלך ואת נתן הנביא ובניהו ואת הגבורים ואת שלמה אחיו לא קרא ויאמר נתן אל בת שבע אם שלמה לאמר הלוא שמעת כי מלך אדניהו בן חגית ואדנינו דוד לא ידע ועתה לכי איעצך נא עצה ומלטי את נפשך ואת נפש בנך שלמה לכי ובאי אל המלך דוד ואמרת אליו הלא אתה אדני המלך נשבעת לאמתך לאמר כי שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסאי ומדוע מלך אדניהו הנה עודך מדברת שם עם המלך ואני אבוא אחריך ומלאתי את דבריך ותבא בת שבע אל המלך החדרה והמלך זקן מאד ואבישג השונמית משרתת את המלך ותקד בת שבע ותשתחו למלך ויאמר המלך מה לך ותאמר לו אדני אתה נשבעת ביהוה אלהיך לאמתך כי שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסאי ועתה הנה אדניה מלך ועתה אדני המלך לא ידעת ויזבח שור ומריא וצאן לרב ויקרא לכל בני המלך ולאביתר הכהן וליואב שר הצבא ולשלמה עבדך לא קרא ואתה אדני המלך עיני כל ישראל עליך להגיד להם מי ישב על כסא אדני המלך אחריו והיה כשכב אדני המלך עם אבתיו והייתי אני ובני שלמה חטאים והנה עודנה מדברת עם המלך ונתן הנביא בא ויגידו למלך לאמר הנה נתן הנביא ויבא לפני המלך וישתחו

למלך על אפיו ארצה ויאמר נתן אדני המלך אתה אמרת אדניהו ימלך אחרי והוא ישב על כסאי כי ירד היום ויזבח שור ומריא וצאן לרב ויקרא לכל בני המלך ולשרי הצבא ולאביתר הכהן והנם אכלים ושתים לפניו ויאמרו יחי המלך אדניהו ולי אני עבדך ולצדק הכהן ולבניהו בן יהוידע ולשלמה עבדך לא קרא אם מאת אדני המלך נהיה הדבר הזה ולא הודעת את עבדך מי ישב על כסא אדני המלך אחריו ויען המלך דוד ויאמר קראו לי לבת שבע ותבא לפני המלך ותעמד לפני המלך וישבע המלך ויאמר חי יהוה אשר פדה את נפשי מכל צרה כי כאשר נשבעתי לך ביהוה אלהי ישראל לאמר כי שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסאי תחתי כי כן אעשה היום הזה ותקד בת שבע אפים ארץ ותשתחו למלך ותאמר יחי אדני המלך דוד לעלם

ואלה תולדת יצחק ... בתרי עשר

משא דבר יהוה אל ישראל ביד מלאכי אהבתי אתכם אמר יהוה ואמרתם במה אהבתנו הלוא אח עשו ליעקב נאם יהוה ואהב את יעקב ואת עשו שנאתי ואשים את הריו שממה ואת נחלתו לתנות מדבר כי תאמר אדום רששנו ונשוב ונבנה חרבות כה אמר יהוה צבאות המה יבנו ואני אהרוס וקראו להם גבול רשעה והעם אשר זעם יהוה עד עולם ועיניכם תראינה ואתם תאמרו יגדל יהוה מעל לגבול ישראל בן יכבד אב ועבד אדניו ואם אב אני איה כבודי ואם אדונים אני איה מוראי אמר יהוה צבאות לכם הכהנים בוזי שמי ואמרתם במה בזינו את שמך מגישים על מזבחי לחם מגאל ואמרתם במה גאלנוך באמרכם שלחן יהוה נבזה הוא וכי תגישון עור לזבח אין רע וכי תגישו פסח וחלה אין רע הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך אמר יהוה צבאות ועתה חלו נא פני אל ויחננו מידכם היתה זאת הישא מכם פנים אמר יהוה צבאות מי גם בכם ויסגר דלתים ולא תאירו מזבחי חנם אין לי חפץ בכם

כה אמר יהוה צבאות ומנחה לא ארצה מידכם: כי ממזרח ש
שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים ובכל מקום מקטר מגש ל
לשמי ומנחה טהורה כי גדול שמי בגוים אמר יהוה צבאות:
ואתם מחללים אותו באמרכם שלחן יהוה מגאל הוא וניבו
נבזה אכלו: ואמרתם הנה מתלאה והפחתם אותו אמר יהוה
צבאות והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה והבאתם את
המנחה הארצה אותה מידכם אמר יהוה: וארור נוכל ויש בעדרו
זכר ונדר וזבח משחת ליהוה כי מלך גדול אני אמר יהוה
צבאות ושמי נורא בגוים: ועתה אליכם המצוה הזאת הכהנים:
אם לא תשמעו ואם לא תשימו על לב לתת כבוד לשמי אמר
יהוה צבאות ושלחתי בכם את המארה וארותי את ברכותיכם
וגם ארותיה כי אינכם שמים על לב: הנני גער לכם את הזרע
וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם ונשא אתכם אליו: וידעתם
כי שלחתי אליכם את המצוה הזאת להיות בריתי את לוי
אמר יהוה צבאות: בריתי היתה אתו החיים והשלום ואתנם
לו מורא וייראני ומפני שמי נחת הוא: תורת אמת היתה
בפיהו ועולה לא נמצא בשפתיו בשלום ובמישור הלך אתי
ורבים השיב מעון: כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו
מפיהו כי מלאך יהוה צבאות הוא:

ויצא יעקב

ויברח

יעקב שדה ארם ויעבד ישראל
באשה ובאשה שמר: ובנביא
העלה יהוה את ישראל ממצרים
ובנביא נשמר: הכעיס אפרים
תמרורים ודמיו עליו יטוש וחרפתו ישיב לו אדניו: כדבר אפרים
רתת נשא הוא בישראל ויאשם בבעל וימת: ועתה יוספו לחטא
ויעשו להם מסכה מכספם כתבונם עצבים מעשה חרשים כלה
להם הם אמרים זבחי אדם עגלים ישקון: לכן יהיו כענן בקר
וכטל משכים הלך כמץ יסער מגרן וכעשן מארבה:

ואנכי יהוה אלהיך מארץ מצרים ואלהים זולתי לא תדע ומושיע אין
בלתי: אני ידעתיך במדבר בארץ תלאובת: כמרעיתם וישבעו שבעו
וירם לבם על כן שכחוני: ואהי להם כמו שחל כנמר על דרך אשור:
אפגשם כדב שכול ואקרע סגור לבם ואכלם שם כלביא חית
השדה תבקעם: שחתך ישראל כי בי בעזרך: אהי מלכך אפוא
ויושיעך בכל עריך ושפטיך אשר אמרת תנה לי מלך ושרים:
אתן לך מלך באפי ואקח בעברתי: צרור עון אפרים צפונה
חטאתו: חבלי יולדה יבאו לו הוא בן לא חכם כי עת לא יעמד
במשבר בנים: מיד שאול אפדם ממות אגאלם אהי דבריך מות
אהי קטבך שאול נחם יסתר מעיני: כי הוא בין אחים יפריא יבוא
קדים רוח יהוה ממדבר עלה ויבוש מקורו ויחרב מעינו והוא
ישסה אוצר כל כלי חמדה: תאשם שמרון כי מרתה באלהיה
בחרב יפלו עלליהם ירטשו והריותיו יבקעו: שובה ישראל
עד יהוה אלהיך כי כשלת בעונך: קחו עמכם דברים ושובו אל יהוה
ואמרו אליו כל תשא עון וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו: אשור
לא יושיענו על סוס לא נרכב ולא נאמר עוד אלהינו למעשה
ידינו אשר בך ירחם יתום: ארפא משובתם אהבם נדבה כי שב
אפי ממנו: אהיה כטל לישראל יפרח כשושנה ויך שרשיו כ
כלבנון: ילכו ינקותיו ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון: ישבו ישבי
בצלו יחיו דגן ויפרחו כגפן זכרו כיין לבנון: אפרים מה לי עוד
לעצבים אני עניתי ואשורנו אני כברוש רענן ממני פריך
נמצא: מי חכם ויבן אלה נבון וידעם כי ישרים דרכי יהוה וצדקים
וצדיקים ילכו בם ופשעים יכשלו בם:
סליק

וישלח יעקב **כתרי עשר**

חזון

עובדיה כה אמר אדני יהוה לאדום ש
שמועה שמענו מאת יהוה וציר
בגוים שלח קומו ונקומה עליה למ
למלחמה: הנה קטן נתתיך בגוים בזוי
אתה מאד: זדון לבך השיאך שכני בחגוי סלע מרום שבתו אמר

בלבך מי יורידני ארץ: אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך
משם אורידך נאם יהוה: אם גנבים באו לך אם שודדי לילה איך
נדמיתה הלא יגנבו דים אם בצרים באו לך הלא ישאירו עוללות:
איך נחפשו עשו נבעו מצפוניו: עד הגבול שלחוך כל אנשי
בריתך השיאוך יכלו לך אנשי שלמך לחמך ישימו מזור
תחתיך אין תבונה בו: הלא ביום ההוא נאם יהוה והאבדתי חכמים
מאדום ותבונה מהר עשו: וחתו גבוריך תימן למען יכרת איש
מהר עשו מקטל: מחמס אחיך יעקב תכסך בושה ונכרת לעולם:
ביום עמדך מנגד ביום שבות זרים חילו ונכרים באו שעריו ועל
ירושלם ידו גורל גם אתה כאחד מהם: ואל תרא ביום אחיך ביום
נכרו ואל תשמח לבני יהודה ביום אבדם ואל תגדל פיך ביום צרה:
אל תבוא בשער עמי ביום אידם ואל תרא גם אתה ברעתו ביום
אידו ואל תשלחנה בחילו ביום אידו: ואל תעמד על הפרק
להכרית את פליטיו ואל תסגר שרידיו ביום צרה: כי קרוב יום
יהוה על כל הגוים כאשר עשית יעשה לך גמלך ישוב בראשך:
כי כאשר שתיתם על הר קדשי ישתו כל הגוים תמיד ושתו ולעו
והיו כלוא היו: ובהר ציון תהיה פליטה והיה קדש וירשו בית יעקב
את מורשיהם: והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש
ודלקו בהם ואכלום ולא יהיה שריד לבית עשו כי יהוה דבר:
וירשו הנגב את הר עשו והשפלה את פלשתים וירשו את שדה
אפרים ואת שדה שמרון ובנימן את הגלעד: וגלות החל הזה לבני
ישראל אשר כנענים עד צרפת וגלות ירושלם אשר בספרד
ירשו את ערי הנגב: ועלו מושעים בהר ציון לשפט את הר עשו
והיתה ליהוה המלוכה:

וישב יעקב " בתרי עשר "

כה אמר יהוה על שלשה פשעי ישראל ועל
ארבעה לא אשיבנו על מכרם בכסף צדיק
ואביון בעבור נעלים: השאפים על עפר
ארץ בראש דלים ודרך ענוים יטו ואיש
ואביו ילכו אל הנערה למען חלל את שם קדשי: ועל בגדים

חבולים יטו אצל כל מזבח ויין ענושים ישתו בית אלהיהם: ואנכי
השמדתי את האמרי מפניהם אשר כגבה ארזים גבהו וחסן הוא כאלונים
ואשמיד פריו ממעל ושרשיו מתחת: ואנכי העליתי
אתכם מארץ מצרים ואולך אתכם במדבר ארבעים שנה לרשת
את ארץ האמרי: ואקים מבניכם לנביאים ומבחוריכם לנזירים
האף אין זאת בני ישראל נאם יהוה: ותשקו את הנזרים יין ועל
הנביאים צויתם לאמר לא תנבאו: הנה אנכי מעיק תחתיכם
כאשר תעיק העגלה המלאה לה עמיר: ואבד מנוס מקל
וחזק לא יאמץ כחו וגבור לא ימלט נפשו: ותפש הקשת לא
יעמד וקל ברגליו לא ימלט ורכב הסוס לא ימלט נפשו: ואמיץ לבו
בגבורים ערום ינוס ביום ההוא נאם יהוה: שמעו את הדבר
הזה אשר דבר יהוה עליכם בני ישראל על כל המשפחה אשר
העליתי מארץ לאמר: רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה על כן
אפקד עליכם את כל עונתיכם: הילכו שנים יחדו בלתי אם נועדו:
הישאג אריה ביער וטרף אין לו היתן כפיר קולו ממענתו בלתי
אם לכד: התפל צפור על פח הארץ ומוקש אין לה היעלה פח
מן האדמה ולכוד לא ילכוד: אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו
אם תהיה רעה בעיר ויהוה לא עשה: כי לא יעשה אדני יהוה
דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים: אריה שאג מי
לא יירא אדני יהוה דבר מי לא ינבא: סליק:

ויהי מקץ " במלכים "

ויקץ שלמה והנה חלום ויבא ירושלם ויעמד
לפני ארון ברית יהוה ויעל עלות
ויעש שלמים ויעש משתה לכל עבדיו:
אז תבאנה שתים נשים זנות אל המלך
ותעמדנה לפניו: ותאמר האשה האחת בי אדני אני והאשה
הזאת ישבת בבית אחד ואלד עמה בבית: ויהי ביום השלישי ללדתי
ותלד גם האשה הזאת ואנחנו יחדו אין זר אתנו בבית זולתי שתים
אנחנו בבית: וימת בן האשה הזאת לילה אשר שכבה עליו: ותקם

בתוך הלילה ותקח את בני מאצלי ואמתך ישנה ותשכיבהו בחיקה
ואת בנה המת השכיבה בחיקי: ואקם בבקר להניק את בני והנה
מת ואתבונן אליו בבקר והנה לא היה בני אשר ילדתי: ותאמר
האשה האחרת לא כי בני החי ובנך המת וזאת אמרת לא כי
בנך המת ובני החי ותדברנה לפני המלך: ויאמר המלך זאת
אמרת זה בני החי ובנך המת וזאת אמרת לא כי בנך המת ובני
החי: ויאמר המלך קחו לי חרב ויבאו החרב לפני המלך:
ויאמר המלך גזרו את הילד החי לשנים ותנו את החצי לאחת
ואת החצי לאחת: ותאמר האשה אשר בנה החי אל המלך כי נכ
נכמרו רחמיה על בנה ותאמר בי אדני תנו לה את הילוד החי
והמת לא תמיתהו וזאת אמרת גם לי גם לך לא יהיה גזרו:
ויען המלך ויאמר תנו לה את הילוד החי והמת לא תמיתהו
היא אמו: וישמעו כל ישראל את המשפט אשר שפט המלך
ויראו מפני המלך כי ראו כי חכמת אלהים בקרבו לעשות
משפט: ויהי המלך שלמה מלך על כל ישראל:

ויגש אליו ביחזקאל

דבר יהוה אלי לאמר: ואתה בן אדם
קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה
ולבני ישראל חבריו ולקח עץ
אחד וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים
וכל בית ישראל חבריו: וקרב אתם אחד אל אחד לך לעץ אחד
והיו לאחדים בידך: וכאשר יאמרו אליך בני עמך לאמר הלא
תגיד לנו מה אלה לך: דבר אלהם כה אמר אדני יהוה הנה אני
לקח את עץ יוסף אשר ביד אפרים ושבטי ישראל חבריו ונתתי
אתם עליו את עץ יהודה ועשיתם לעץ אחד והיו אחד בידי: והיו
העצים אשר תכתב עליהם בידך לעיניהם: ודבר אלהם כה אמר
אדני יהוה הנה אני לקח את בני ישראל מבין הגוים אשר הלכו
שם וקבצתי אתם מסביב והבאתי אתם אל אדמתם: ועשיתי
אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכלם

למלך ולא יהיו עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות
עוד: ולא יטמאו עוד בגלוליהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם
והושעתי אתם מכל מושבתיהם אשר חטאו בהם וטהרתי אותם
והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלהים: ועבדי דוד מלך עליהם
ורועה אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקותי ישמרו ועשו
אתם: וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב אשר ישבו
בה אבותיכם וישבו עליה המה ובניהם ובני בניהם עד עולם
ודוד עבדי נשיא להם לעולם: וכרתי להם ברית שלום ברית
עולם יהיה אתם ונתתים והרביתי אותם ונתתי את מקדשי בת
בתוכם לעולם: והיה משכני עליהם והייתי להם לאלהים
והמה יהיו לי לעם: וידעו הגוים כי אני יהוה מקדש את
ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם והתגדלתי והתקדשתי
ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יהוה:

ויחי יעקב במלכים

ויקרבו ימי דוד למות ויצו את שלמה
בנו לאמר: אנכי הלך בדרך
כל הארץ וחזקת והיית לאיש:
ושמרת את משמרת יהוה
אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר חקתיו ומצותיו ומשפטיו וע
ועדותיו ככתוב בתורת משה למען תשכיל את כל אשר
תעשה ואת כל אשר תפנה שם: למען יקים יהוה את דברו אשר
דבר עלי לאמר אם ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני באמת
בכל לבבם ובכל נפשם לאמר לא יכרת לך איש מעל כסא
ישראל: וגם אתה ידעת את אשר עשה לי יואב בן צרויה
אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר ולע
ולעמשא בן יתר ויהרגם וישם דמי מלחמה בשלם ויתן
דמי מלחמה בחגרתו אשר במתניו ובנעלו אשר ברגליו:
ועשית כחכמתך ולא תורד שיבתו בשלם שאל: ולבני
ברזלי הגלעדי תעשה חסד והיו באכלי שלחנך כי כן קרבו

אל בברחי מפני אבשלום אחיך׃ והנה עמך שמעי בן גרא בן
הימיני מבחורים והוא קללני קללה נמרצת ביום לכתי מחנים
והוא ירד לקראתי הירדן ואשבע לו ביהוה לאמר אם אמיתך
בחרב׃ ועתה אל תנקהו כי איש חכם אתה וידעת את אשר
תעשה לו והורדת את שיבתו בדם שאול׃ וישכב דוד עם אבתיו
ויקבר בעיר דוד׃ והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים
שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלש
שנים׃ ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותכן מלכתו מאד׃

אלה שמות · בישעיה ··

ישרש יעקב יציץ ופרח
ישראל ומלאו פני תבל
תנובה׃ הכמכת מכהו הכהו
אם כהרג הרגיו הרג׃ בס׳
בסאסאה בשלחה תריבנה הגה ברוחו הקשה ביום קדים׃
לכן בזאת יכפר עון יעקב וזה כל פרי הסר חטאתו בשומו כל
אבני מזבח כאבני גר מנפצות לא יקמו אשרים וחמנים׃
כי עיר בצורה בדד נוה משלח ונעזב כמדבר שם ירעה עגל
ושם ירבץ וכלה סעפיה׃ ביבש קצירה תשברנה נשים באות
מאירות אותה כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנו עשהו
ויצרו לא יחננו׃ והיה ביום ההוא יחבט יהוה משבלת הנהר
עד נחל מצרים ואתם תלקטו לאחד אחד בני ישראל׃
והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ
אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו ליהוה בהר הקדש
בירושלם׃ הוי עטרת גאות שכרי אפרים וציץ נבל צבי
תפארתו אשר על ראש גיא שמנים הלומי יין׃ הנה חזק
ואמץ ליהוה כזרם ברד שער קטב כזרם מים כבירים שטפים ס
הניח לארץ ביד׃ ברגלים תרמסנה עטרת גאות שכורי
אפרים׃ והיתה ציצת נבל צבי תפארתו אשר על ראש גיא
שמנים כבכורה בטרם קיץ אשר יראה הראה אותה בעודה

בכפו יבלענה׃ ביום ההוא יהיה יהוה צבאות לעטרת צבי ולצפירת ת
תפארה לשאר עמו׃ ולרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה
משיבי מלחמה שערה׃ וגם אלה ביין שגו ובשכר תעו כהן ונביא
שגו בשכר נבלעו מן היין שגו בראה פקו פליליה׃ כי כל שלחנות ה
מלאו קיא צאה בלי מקום׃ את מי יורה דעה ואת מי יבין ש׳
שמועה גמולי מחלב עתיקי משדים׃ כי צו לצו צו לצו קו
לקו קו לקו זעיר שם זעיר שם׃ כי בלעגי שפה ובלשון אחרת
ידבר אל העם הזה׃ אשר אמר אליהם זאת המנוחה הניחו לעיף
וזאת המרגעה ולא אבו שמוע׃ והיה להם דבר יהוה צו לצו
צו לצו קו לקו קו לקו זעיר שם זעיר שם למען ילכו וכשלו
אחור ונשברו ונוקשו ונלכדו׃ לכן כה אמר אדני יהוה הנני
יסד בציון אבן אבן בחן פנת יקרת מוסד מוסד המאמין לא יחיש׃

וארא · ביחזקאל ··

אמר אדני יהוה בקבצי את בית ישראל מן
העמים אשר נפצו בם ונקדשתי בם לעיני
הגוים וישבו על אדמתם אשר נתתי לעבדי
ליעקב׃ וישבו עליה לבטח ובנו בתים ונטעו
כרמים וישבו לבטח בעשותי שפטים בכל השאטים אתם
מסביבותם וידעו כי אני יהוה׃ בשנה העשירית בעשרי בש׳
בשנים עשר לחדש היה דבר יהוה אלי לאמר׃ בן אדם שים פניך
על פרעה מלך מצרים והנבא עליו ועל מצרים כלה׃ דבר
ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני עליך פרעה מלך מצרים
התנים הגדול הרבץ בתוך יאריו אשר אמר לי יארי ואני ע׳
עשיתני׃ ונתתי חחים בלחייך והדבקתי דגת יאריך בקשקשתיך ר
והעליתיך מתוך יאריך ואת כל דגת יאריך בקשקשתיך תדבק׃
ונטשתיך המדברה אותך ואת כל דגת יאריך על פני השדה
תפול לא תאסף ולא תקבץ לחית השדה ולעוף השמים נתתיך
לאכלה׃ וידעו כל ישבי מצרים כי אני יהוה יען היותם מ׳
משענת קנה לבית ישראל׃ בתפשם בך בכף תרוץ ובקעת

להם כל כתף ובהשענם עליך תשבר והעמדת להם כל מתנים:
לכן כה אמר אדני יהוה הנני מביא עליך חרב והכרתי ממך
אדם ובהמה: והיתה ארץ מצרים לשממה וחרבה וידעו כי אני
יהוה יען אמר יאר לי ואני עשיתי: לכן הנני אליך ואל יאריך
ונתתי את ארץ מצרים לחרבות חרב שממה ממגדל סונה ועד
גבול כוש: לא תעבר בה רגל אדם ורגל בהמה לא תעבר בה ולא
תשב ארבעים שנה: ונתתי את ארץ מצרים שממה בתוך א
ארצות נשמות ועריה בתוך ערים מחרבות תהיין שממה
ארבעים שנה והפצתי את מצרים בגוים וזריתים בארצות:
כי כה אמר אדני יהוה מקץ ארבעים שנה אקבץ את מצרים מ
מן העמים אשר נפצו שמה: ושבתי את שבות מצרים
והשבתי אתם ארץ פתרוס על ארץ מכורתם והיו שם ממלכה
שפלה: מן הממלכות תהיה שפלה ולא תתנשא עוד על הגוים
והמעטתים לבלתי רדות בגוים: ולא יהיה עוד לבית ישראל
למבטח מזכיר עון בפנותם אחריהם וידעו כי אני יהוה: ביום
ההוא אצמיח קרן לבית ישראל ולך אתן פתחון פה בתוכם וידעו
כי אני יהוה: **בא' בירמיה**
אשר דבר יהוה אל ירמיהו
הנביא לבוא נבוכדנאצר
מלך בבל להכות את ארץ
מצרים: הגידו במצרים
והשמיעו במגדול והשמיעו בנוף ובתחפנחס אמרו התיצב
והכן לך כי אכלה חרב סביביך: מדוע נסחף אביריך לא עמד כי
יהוה הדפו: הרבה כושל גם נפל איש אל רעהו ויאמרו קומה
ונשבה אל עמנו ואל ארץ מולדתנו מפני חרב היונה: קראו ש
שם פרעה מלך מצרים שאון העביר המועד: חי אני נאם
המלך יהוה צבאות שמו כי כתבור בהרים וככרמל בים יבוא:
כלי גולה עשי לך יושבת בת מצרים כי נף לשמה תהיה ונצתה
מאין יושב: עגלה יפה פיה מצרים קרץ מצפון בא בא: גם

שכריה בקרבה כעגלי מרבק כי גם המה הפנו נסו יחדו לא עמדו
כי יום אידם בא עליהם עת פקדתם: קולה כנחש ילך כי בחיל ילכו
ובקרדמות באו לה כחטבי עצים: כרתו יערה נאם יהוה כי לא יחקר
כי רבו מארבה ואין להם מספר: הבישה בת מצרים נתנה ביד עם
צפון: אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני פוקד אל אמון מנא
ועל פרעה ועל מצרים ועל אלהיה ועל מלכיה ועל הבטחים בו:
ונתתים ביד מבקשי נפשם וביד נבוכדראצר מלך בבל וביד
עבדיו ואחרי כן תשכן כימי קדם נאם יהוה: ואתה אל תירא עבדי
יעקב ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ
שבים ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד: ואתה אל תירא עבדי
יעקב נאם יהוה כי אתך אני כי אעשה כלה בכל הגוים אשר הדחתיך
שמה ואתך לא אעשה כלה ויסרתיך למשפט ונקה לא אנקך:

ויהי בשלח **כשפטים**

ודבורה אשה נביאה אשת לפידות
היא שפטה את ישראל בעת
ההיא: והיא יושבת תחת תמר
דבורה בין הרמה ובין בית אל
בהר אפרים ויעלו אליה בני ישראל למשפט: ותשלח ותקרא לברק
בן אבינעם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צוה יהוה אלהי יש
ישראל לך ומשכת בהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מ
מבני נפתלי ומבני זבלון: ומשכתי אליך אל נחל קישון את
סיסרא שר צבא יבין ואת רכבו ואת המונו ונתתיהו בידך: ותאמר
אליה ברק אם תלכי עמי והלכתי ואם לא תלכי עמי לא אלך:
ותאמר הלך אלך עמך אפס כי לא תהיה תפארתך על הדרך
אשר אתה הולך כי ביד אשה ימכר יהוה את סיסרא ותקם דבורה
ותלך עם ברק קדשה: ויזעק ברק את זבלון ואת נפתלי קדשה
ויעל ברגליו עשרת אלפי איש ותעל עמו דבורה: וחבר הקיני
נפרד מקין מבני חבב חתן משה ויט אהלו עד אלון בצעננים
אשר את קדש: ויגדו לסיסרא כי עלה ברק בן אבינעם הר תבור:

ויזעק סיסרא את כל רכבו תשע מאות רכב ברזל ואת כל העם אשר אתו
מחרשת הגוים אל נחל קישון: ותאמר דבורה אל ברק קום כי זה היום
אשר נתן יהוה את סיסרא בידך הלא יהוה יצא לפניך וירד ברק מהר
תבור ועשרת אלפים איש אחריו: ויהם יהוה את סיסרא ואת כל
הרכב ואת כל המחנה לפי חרב לפני ברק וירד סיסרא מעל המרכבה
וינס ברגליו: וברק רדף אחרי הרכב ואחרי המחנה עד חרשת
הגוים ויפל כל מחנה סיסרא לפי חרב לא נשאר עד אחד:
וסיסרא נס ברגליו אל אהל יעל אשת חבר הקיני כי שלום בין
יבין מלך חצור ובין בית חבר הקיני: ותצא יעל לקראת סיסרא
ותאמר אליו סורה אדני סורה אלי אל תירא ויסר אליה
האהלה ותכסהו בשמיכה: ויאמר אליה השקיני נא מעט מים
כי צמאתי ותפתח את נאוד החלב ותשקהו ותכסהו: ויאמר אליה
עמד פתח האהל והיה אם איש יבוא ושאלך ואמר היש פה
איש ואמרת אין: ותקח יעל אשת חבר את יתד האהל
ותשם את המקבת בידה ותבוא אליו בלאט ותתקע את היתד
ברקתו ותצנח בארץ והוא נרדם ויעף וימת: והנה ברק רדף את
סיסרא ותצא יעל לקראתו ותאמר לו לך ואראך את האיש
אשר אתה מבקש ויבא אליה והנה סיסרא נפל מת והיתד ברקתו:
ויכנע אלהים ביום ההוא את יבין מלך כנען לפני בני ישראל:
ותלך יד בני ישראל הלוך וקשה על יבין מלך כנען עד אשר
הכריתו את יבין מלך כנען: ותשר דבורה וברק בן אבינעם
ביום ההוא לאמר: בפרע פרעות בישראל
בהתנדב   עם ברכו יהוה: שמעו   מלכים
האזינו רזנים אנכי   ליהוה אנכי אשירה
אזמר   ליהוה אלהי ישראל: יהוה   בצאתך
משעיר בצעדך   משדה אדום ארץ
רעשה גם   שמים נטפו גם עבים נטפו   מים:
הרים נזלו מפני   יהוה זה סיני מפני
יהוה   אלהי ישראל: בימי שמגר   בן ענת

ענת בימי יעל חדלו   ארחות והלכי נתיבות
ילכו ארחות עקלקלות: חדלו פרזון   בישראל
חדלו עד שקמתי דבורה   שקמתי אם בישראל:
יבחר   אלהים חדשים אז לחם   שערים
מגן אם יראה ורמח   בארבעים אלף
בישראל: לבי לחוקקי ישראל המת   נדבים
בעם ברכו יהוה: רכבי   אתנות צחרות ישבי
על מדין   והלכי על דרך שיחו: מקול
מחצצים בין משאבים   שם יתנו צדקות
יהוה צדקת   פרזונו בישראל   אז ירדו
לשערים עם יהוה: עורי עורי דבורה עורי
עורי דברי   שיר קום ברק ושבה ש   שביך
בן אבינעם: אז ירד   שריד לאדירים עם
יהוה ירד   לי בגבורים: מני אפרים   שרשם
בעמלק אחריך בנימין   בעממיך מני מכיר
ירדו   ומזבולן משכים בשבט סופר: ושרי
בישש כר עם דברה   ויששכר כן ברק בע
בעמק   שלח ברגליו בפלגות   ראובן
גדלים חקקי לב: למה ישבת בין המש
המשפתים   לשמע שרקות עדרים   לפלגות
ראובן גדולים חקרי   לב: גלעד בעבר
הירדן   שכן ודן למה יגור אניות   אשר
ישב לחוף ימים ועל   מפרציו ישכון: זבולן
עם חרף   נפשו למות ונפתלי על   מרומי
שדה: באו מלכים   נלחמו אז נלחמו
מלכי כנען בתענך על מי מגדו בצע כסף   לא לקחו:
מן שמים נלחמו: הכוכבים ממסלותם
נלחמו   עם סיסרא: נחל קישון   גרפם
נחל קדומים נחל   קישון תדרכי נפשי

עד: אז הלמו עקבי סוס מדהרות דהרות אביר
אבירין: ארו מרוז אמר מלאך יהוה ארו ארור
ארור ישביה כי לא באו לעזרת יהוה
לעזרת יהוה בגבורים: תברך מנשים יעל
אשת חבר הקיני מנשים באהל תברך: מים
שאל חלב נתנה בספל אדירים הקריבה חמאה:
ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות
עמלים והלמה סיסרא מחקה ראשו מחצה
וחלפה רקתו: בין רגליה כרע נפל שכב בין
רגליה כרע נפל באשר כרע שם נפל שדוד:
בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא
בעד האשנב מדוע בשש רכבו לבא מדוע
אחרו פעמי מרכבותיו: חכמות שרותיה
תענינה אף היא תשיב אמריה לה: הלא
ימצאו יחלקו שלל רחם רחמתים לראש
גבר שלל צבעים לסיסרא שלל צבעים
רקמה צבע רקמתים לצוארי שלל: כן
יאבדו כל אויביך יהוה ואהביו כצאת השמש בגברתו ותשקט
הארץ ארבעים שנה:

וישמע יתרו בישעיה

מות המלך עזיהו ואראה את
יהוה יושב על כסא רם ונשא
ושוליו מלאים את ההיכל:
שרפים עמדים ממעל לו
שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה
רגליו ובשתים יעופף: וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש
יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו: וינעו אמות הספים
מקול הקורא והבית ימלא עשן: ואמר אוי לי כי נדמיתי כי
איש טמא שפתים אנכי ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב כי

את המלך יהוה צבאות ראו עיני: ויעף אלי אחד מן השרפים
ובידו רצפה במלקחים לקח מעל המזבח: ויגע על פי ויאמר
הנה נגע זה על שפתיך וסר עונך וחטאתך תכפר: ואשמע את קול
יהוה אמר את מי אשלח ומי ילך לנו ואמר הנני שלחני: ויאמר
לך ואמרת לעם הזה שמעו שמוע ואל תבינו וראו ראו ואל
תדעו: השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן
יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו: ואמר
עד מתי יהוה ויאמר עד אשר אם שאו ערים מאין יושב ובתים
מאין אדם והאדמה תשאה שממה: ורחק יהוה את האדם ורבה
העזובה בקרב הארץ: ועוד בה עשיריה ושבה והיתה לבער כאלה
וכאלון אשר בשלכת מצבת בה זרע קדש מצבתה:
ויהי בימי אחז בן יותם בן עזיהו מלך יהודה עלה רצין מלך
ארם ופקח בן רמליהו מלך ישראל ירושלם למלחמה עליה
ולא יכל להלחם עליה: ויגד לבית דוד לאמר נחה ארם על
אפרים וינע לבבו ולבב עמו כנוע עצי יער מפני רוח:
ויאמר יהוה אל ישעיהו צא נא לקראת אחז אתה ושאר ישוב
בנך אל קצה תעלת הברכה העליונה אל מסלת שדה כובס:
ואמרת אליו השמר והשקט אל תירא ולבבך אל ירך
משני זנבות האודים העשנים האלה בחרי אף רצין וארם
ובן רמליהו: יען כי יעץ עליך ארם רעה אפרים ובן רמליהו
לאמר: נעלה ביהודה ונקיצנה ונבקענה אלינו ונמליך מלך
בתוכה את בן טבאל:

אלה המשפטים בירמיה

הדבר

אשר היה אל ירמיהו הנביא
מאת יהוה אחרי כרת המלך
צדקיהו ברית אל כל העם
אשר בירושלם לקרא להם
דרור: לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו העברי והעבריה
חפשים לבלתי עבד בם ביהודי אחיהו איש: וישמעו כל

השרים וכל העם אשר באו בברית לשלח איש את עבדו ואיש את
שפחתו חפשים לבלתי עבד בם עוד וישמעו וישלחו: וישובו אח
אחריכן וישיבו את העבדים ואת השפחות אשר שלחו חפשים
לנפשם ויכבשום לעבדים ולשפחות: ויהי דבר יהוה אל ירמיהו
מאת יהוה לאמר: כה אמר יהוה אלהי ישראל אנכי כרתי ברית
את אבותיכם ביום הוציאי אתם מארץ מצרים מבית עבדים לאמר:
מקץ שבע שנים תשלחו איש את אחיו העברי אשר ימכר לך
ועבדך שש שנים ושלחתו חפשי מעמך ולא שמעו אבותיכם
אלי ולא הטו את אזנם: ותשבו אתם היום ותעשו את הישר
בעיני לקרא דרור איש לרעהו ותכרתו ברית
לפני בבית אשר נקרא שמי עליו: ותשבו ותחללו את שמי
ותשיבו איש את עבדו ואיש את שפחתו אשר שלחתם חפשים
לנפשם ותכבשו אתם להיות לכם לעבדים ולשפחות: לכן
כה אמר יהוה אתם לא שמעתם אלי לקרא דרור איש לאחיו
ואיש לרעהו הנני קרא לכם דרור נאם יהוה אל החרב ואל הדבר
ואל הרעב ונתתי אתכם לזועה לכל ממלכות הארץ: ונתתי את
האנשים העברים את בריתי אשר לא הקימו את דברי הברית
אשר כרתו לפני העגל אשר כרתו לשנים ויעברו בין בתריו:
שרי יהודה ושרי ירושלם הסריסים והכהנים וכל עם
הארץ העברים בין בתרי העגל: ונתתי אתם ביד איביהם וביד
מבקשי נפשם והיתה נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת
הארץ: ואת צדקיהו מלך יהודה ואת שריו אתן ביד איביהם
וביד מבקשי נפשם וביד חיל מלך בבל העלים מעליכם: הנני
מצוה נאם יהוה והשבתים אל העיר הזאת ונלחמו עליה
ולכדוה ושרפה באש ואת ערי יהודה אתן שממה מאין ישב:

תרומה: במלכים:

ויהוה נתן חכמה לשלמה כאשר דבר
לו ויהי שלם בין חירם ובין
שלמה ויכרתו ברית שניהם:

ויעל המלך שלמה מס מכל ישראל ויהי המס שלשים אלף
איש: וישלחם לבנונה עשרת אלפים בחדש חליפות חדש יהיו
בלבנון שנים חדשים בביתו ואדנירם על המס: ויהי לשלמה
שבעים אלף נשא סבל ושמנים אלף חצב בהר: לבד משרי הנ
הנצבים לשלמה אשר על המלאכה שלשת אלפים ושלש
מאות הרדים בעם העשים במלאכה: ויצו המלך ויסעו
אבנים גדלות אבנים יקרות ליסד הבית אבני גזית: ויפסלו
בוני שלמה ובני חירום והגבלים ויכינו העצים והאבנים
לבנות הבית: ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת
בני ישראל מארץ מצרים בשנה הרביעית בחדש זו הוא
החדש השני למלך שלמה על ישראל ויבן הבית ליהוה: והבית
אשר בנה המלך שלמה ליהוה ששים אמה ארכו ועשרים רחבו
ושלשים אמה קומתו: והאולם על פני היכל הבית עשרים אמה
ארכו על פני רחב הבית עשר באמה רחבו על פני הבית: ויעש
לבית חלוני שקפים אטמים: ויבן על קיר הבית יציע סביב
את קירות הבית סביב להיכל ולדביר ויעש צלעות סביב:
היציע התחתנה חמש באמה רחבה והתיכנה שש באמה
רחבה והשלישית שבע באמה רחבה כי מגרעות נתן לבית
סביב חוצה לבלתי אחז בקירות הבית: והבית בהבנתו אבן
שלמה מסע נבנה ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע
בבית בהבנתו: פתח הצלע התיכנה אל כתף הבית הימנית
ובלולים יעלו על התיכנה ומן התיכנה אל השלשים:
ויבן את הבית ויכלהו ויספן את הבית גבים ושדרת בארזים:
ויבן את היציע על כל הבית חמש אמות קומתו ויאחז את
הבית בעצי ארזים: ויהי דבר יהוה אל שלמה לאמר: הבית
הזה אשר אתה בנה אם תלך בחקתי ואת משפטי תעשה
ושמרת את כל מצותי ללכת בהם והקמתי את דברי אתך
אשר דברתי אל דוד אביך: ושכנתי בתוך בני ישראל ולא
אעזב את עמי ישראל:

ואתה תצוה: ביחזקאל:

בן אדם הגד את בית ישראל את
הבית ויכלמו מעונותיהם ומדדו
את תכנית: ואם נכלמו מכל אשר
עשו צורת הבית ותכונתו ומוצאיו
ומובאיו וכל צורתיו ואת כל חקתיו וכל צורתיו וכל תורתיו
הודע אתם וכתוב לעיניהם וישמרו את כל צורתו ואת חקתיו
ועשו אתם: זאת תורת הבית על ראש ההר כל גבולו סביב סביב
קדש קדשים הנה זאת תורת הבית: ואלה מדות המזבח באמות
אמה אמה וטפח וחיק האמה ואמה רחב וגבולה אל שפתה
סביב זרת האחד וזה גב המזבח: ומחיק הארץ עד העזרה
התחתונה שתים אמות ורחב אמה אחת ומהעזרה הקטנה
עד העזרה הגדולה ארבע אמות ורחב האמה: וההראל ארבע
אמות ומהאראיל ולמעלה הקרנות ארבע: והאראיל שתים
עשרה ארך בשתים עשרה רחב רבוע אל ארבעת רבעיו:
והעזרה ארבע עשרה ארך בארבע עשרה רחב אל ארבעת
רבעיה והגבול סביב אותה חצי האמה והחיק לה אמה סביב
ומעלתהו פנות קדים: ויאמר אלי בן אדם כה אמר אדני יהוה
אלה חקות המזבח ביום העשותו להעלות עליו עולה ולזרק
עליו דם: ונתתה אל הכהנים הלוים אשר הם מזרע צדוק הקרבים
אלי נאם אדני יהוה לשרתני פר בן בקר לחטאת: ולקחת מדמו
ונתתה על ארבע קרנתיו ואל ארבע פנות העזרה ואל הגבול
סביב וחטאת אותו וכפרתהו: ולקחת את הפר החטאת ושרפו
במפקד הבית מחוץ למקדש: וביום השני תקריב שעיר עזים
תמים לחטאת וחטאו את המזבח כאשר חטאו בפר: בכלותך
מחטא תקריב פר בן בקר תמים ואיל מן הצאן תמים:
והקרבתם לפני יהוה והשליכו הכהנים עליהם מלח והעלו
אתם עולה ליהוה: שבעת ימים תעשה שעיר חטאת ליום
ופר בן בקר ואיל מן הצאן תמימים יעשו: שבעת ימים יכפרו
את המזבח וטהרו אתו ומלאו ידו: ויכלו את הימים והיה ביום

השמיני והלאה יעשו הכהנים על המזבח את עולותיכם ואת
שלמיכם ורציתי אתכם נאם אדני יהוה:

כי תשא ״ במ״לכים ״

וישלח
אחאב בכל בני ישראל ויקבץ
את כל הנביאים אל הר הכרמל
ויגש אליהו אל כל העם
ויאמר עד מתי אתם פסחים
על שתי הסעפים אם יהוה האלהים לכו אחריו ואם הבעל
לכו אחריו ולא ענו העם אתו דבר: ויאמר אליהו אל העם
אני נותרתי נביא ליהוה לבדי ונביאי הבעל ארבע מאות
וחמשים איש: ויתנו לנו שנים פרים ויבחרו להם הפר
האחד וינתחהו וישימו על העצים ואש לא ישימו ואני
אעשה את הפר האחד ונתתי על העצים ואש לא אשים:
וקראתם בשם אלהיכם ואני אקרא בשם יהוה והיה האלהים
אשר יענה באש הוא האלהים ויען כל העם ויאמרו
טוב הדבר: ויאמר אליהו לנביאי הבעל בחרו לכם הפר
האחד ועשו ראשנה כי אתם הרבים וקראו בשם אלהיכם
ואש לא תשימו: ויקחו את הפר אשר נתן להם ויעשו
ויקראו בשם הבעל מהבקר ועד הצהרים לאמר הבעל
ענינו ואין קול ואין ענה ויפסחו על המזבח אשר עשה:
ויהי בצהרים ויהתל בהם אליהו ויאמר קראו בקול גדול
כי אלהים הוא כי שיח וכי שיג לו וכי דרך לו אולי ישן
הוא ויקץ: ויקראו בקול גדול ויתגדדו כמשפטם
בחרבות וברמחים עד שפך דם עליהם: ויהי כעבר
הצהרים ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין קול ואין ענה
ואין קשב: ויאמר אליהו לכל העם גשו אלי ויגשו
כל העם אליו וירפא את מזבח יהוה ההרוס: ויקח אליהו
שתים עשרה אבנים כמספר שבטי בני יעקב אשר היה
דבר יהוה אליו לאמר ישראל יהיה שמך: ויבנה את

האבנים מזבח בשם יהוה ויעש תעלה כבית סאתים זרע סביב
למזבח: ויערך את העצים וינתח את הפר וישם על העצים:
ויאמר מלאו ארבעה כדים מים ויצקו על העלה ועל
העצים ויאמר שנו וישנו ויאמר שלשו וישלשו: וילכו
המים סביב למזבח וגם את התעלה מלא מים: ויהי בע׳
בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר יהוה אלהי
אברהם יצחק וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל
ואני עבדך ובדברך עשיתי את כל הדברים האלה: ענני
יהוה ענני וידעו כל העם הזה כי אתה יהוה האלהים
ואתה הסבת את לבם אחרנית: ותפל אש יהוה ותאכל
את העלה ואת העצים ואת האבנים ואת העפר ואת המים
אשר בתעלה לחכה: וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו
יהוה הוא האלהים יהוה הוא האלהים:

ויקהל ועוה׳ במלכים

כל המלאכה אשר עשה
המלך שלמה בית יהוה
ויבא שלמה את קדשי
דוד אביו ואת הכסף ואת
הזהב ואת הכלים נתן באצרות בית יהוה: אז יקהל
שלמה את כל זקני ישראל ואת כל ראשי המטות נשיאי
האבות לבני ישראל אל המלך שלמה ירושלם להעלות
את ארון ברית יהוה מעיר דוד היא ציון: ויקהלו אל המלך
כל איש ישראל בירח האתנים בחג הוא החדש השביעי:
ויבאו כל זקני ישראל וישאו הכהנים את הארון: ויעלו
את ארון יהוה ואת אהל מועד ואת כל כלי הקדש אשר באהל
ויעלו אתם הכהנים והלוים: והמלך שלמה וכל עדת
ישראל הנועדים עליו אתו לפני הארון מזבחים צאן
ובקר אשר לא יספרו ולא ימנו מרב: ויבאו הכהנים
את ארון ברית יהוה אל מקומו אל דביר הבית אל קדש

הקדשים אל תחת כנפי הכרובים: כי הכרובים פרשים כנפים אל
מקום הארון ויסכו הכרבים על הארון ועל בדיו מלמעלה:
ויארכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן הקדש על פני הדביר
ולא יראו החוצה ויהיו שם עד היום הזה: אין בארון רק שני
לחות האבנים אשר הנח שם משה בחרב אשר כרת יהוה
עם בני ישראל בצאתם מארץ מצרים: ויהי בצאת הכהנים מן
הקדש והענן מלא את בית יהוה: ולא יכלו הכהנים לעמד
לשרת מפני הענן כי מלא כבוד יהוה את בית יהוה:
אז אמר שלמה יהוה אמר לשכן בערפל: בנה בניתי בית
זבל לך מכון לשבתך עולמים: ויסב המלך את פניו ויברך
את כל קהל ישראל וכל קהל ישראל עמד: ויאמר ברוך
יהוה אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דוד אביו ובידו
מלא לאמר: מן היום אשר הוצאתי את עמי ישראל ממ׳
ממצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל לבנות בית
להיות שמי שם ואבחר בדוד להיות על עמי ישראל: ויהי
עם לבב דוד אבי לבנות בית לשם יהוה אלהי ישראל: ויאמר
יהוה אל דוד אבי יען אשר היה עם לבבך לבנות בית לשמי
כי היה עם לבבך: רק אתה לא תבנה הבית כי אם בנך היצא
מחלציך הוא יבנה הבית לשמי: ויקם יהוה את דברו אשר
דבר ואקם תחת דוד אבי ואשב על כסא ישראל כאשר דבר
יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל: ואשים שם מקום
לארון אשר שם ברית יהוה אשר כרת עם אבותינו בהוציאו
אתם מארץ מצרים: **אלה פקודי׳ במלכים**

ויעש חירם את הכירות ואת היעים
ואת המזרקות ויכל חירם
לעשות את כל המלאכה
אשר עשה המלך שלמה בית
יהוה: עמדים שנים וגלת הכתרת אשר על ראש העמדים
שתים והשבכות שתים לכסות את שתי גלות הכתרת אשר

ראש פני העמודים: ואת הרמנים ארבע מאות לשתי השבכות
שני טורים רמנים לשבכה האחת לכסות את שתי גלות הכתרות
אשר על ראשי העמודים: ואת המכנות עשר ואת הכירת
עשרה על המכנות: ואת הים האחד ואת הבקר שנים עשר
תחת הים: ואת הסירות ואת היעים ואת המזרקות ואת כל הכלים
האלה אשר עשה חירם למלך שלמה בית יהוה נחשת ממרט: בככר
הירדן יצקם המלך במעבה האדמה בין סכות ובין צרתן: וינח
שלמה את כל הכלים מרב מאד מאד לא נחקר משקל הנחשת:
ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית יהוה את מזבח הזהב
ואת השלחן אשר עליו לחם הפנים זהב: ואת המנרות חמש מ
מימין וחמש משמאל לפני הדביר זהב סגור והפרח והנרת
והמלקחים זהב: והספות והמזמרות והמזרקות והכפות והמחתות
זהב סגור והפתות לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים לדלתי
הבית להיכל זהב: **ויקרא כישעיה**

עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו: ולא אתי קראת
יעקב כי יגעת בי ישראל: לא הבאת לי שה
עלתיך וזבחיך לא כבדתני לא העבדתיך
במנחה ולא הוגעתיך בלבונה: לא קנית לי
בכסף קנה וחלב זבחיך לא הרויתני אך העבדתני בחטאתיך
הוגעתני בעונתיך: אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למען
למעני וחטאתיך לא אזכור: הזכירני נשפטה יחד ספר אתה
למען תצדק: אביך הראשון חטא ומליציך פשעו בי: ואחלל
שרי קדש ואתנה לחרם יעקב וישראל לגדופים: ועתה
שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו: כה אמר יהוה עשך
ויצרך מבטן יעזרך אל תירא עבדי יעקב וישרון בחרתי
בו: כי אצק מים על צמא ונזלים על יבשה אצק רוחי על
זרעך וברכתי על צאצאיך: וצמחו בבין חציר כערבים
על יבלי מים: זה יאמר ליהוה אני וזה יקרא בשם יעקב וזה
יכתב ידו ליהוה ובשם ישראל יכנה: כה אמר יהוה מלך

שיר

השירים אשר לשלמה: ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דדיך
מיין: לריח שמניך טובים שמן תורק שמך על כן עלמות אהבוך:
משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך
נזכירה דודיך מיין מישרים אהבוך: שחורה אני ונאוה בנות
ירושלם כאהלי קדר כיריעות שלמה: אל תראוני שאני שחרחרת
ששזפתני השמש בני אמי נחרו בי שמני נטרה את הכרמים כר
מי שלי לא נטרתי: הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה
איכה תרביץ בצהרים שלמה אהיה כעטיה על עדרי חבריך:
אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את
גדיתיך על משכנות הרעים: לססתי ברכבי פרעה דמיתיך
רעיתי: נאוו לחייך בתרים צוארך בחרוזים: תורי זהב נעשה

לך עם נקראה הכסף: עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו: צ
צרור המור דודי לי בין שדי ילין: אשכל הכפר דודי לי בכ
בכרמי עין גדי: הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים:
הנך יפה דודי אף נעים אף ערשנו רעננה: קורות בתינו
ארזים רהיטנו ברותים: אני חבצלת השרון שושנת העמקים:
כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות: כתפוח בעצי היער
כן דודי בין הבנים בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי: ה
הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה: סמכוני באשישות רפדוני
בתפוחים כי חולת אהבה אני: שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני:
השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה אם
תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ: קול דודי הנה
זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות: דומה דודי לצבי או
לעפר האילים הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלונות
מציץ מן החרכים: ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי
ולכי לך: כי הנה הסתו עבר הגשם חלף הלך לו: הנצנים
נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו:
התאנה חנטה פגיה והגפנים סמדר נתנו ריח קומי לכי רעיתי
יפתי ולכי לך: יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני
את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראך נאוה:
אחזו לנו שועלים שועלים קטנים מחבלים כרמים
וכרמינו סמדר: דודי לי ואני לו הרעה בשושנים: עד
שיפוח היום ונסו הצללים סב דמה לך דודי לצבי או
לעפר האילים על הרי בתר: על משכבי בלילות בקשתי את
שאהבה נפשי בקשתיו ולא מצאתיו: אקומה נא ואסובבה בע
בעיר בשוקים וברחבות אבקשה את שאהבה נפשי בקשתיו
בקשתיו ולא מצאתיו: מצאוני השמרים הסבבים בעיר
את שאהבה נפשי ראיתם: כמעט שעברתי מהם עד שמצא
שמצאתי את שאהבה נפשי אחזתיו ולא ארפנו עד שהבא
שהבאתיו אל בית אמי ואל חדר הורתי: השבעתי אתכם

בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את
האהבה עד שתחפץ: מי זאת עלה מן המדבר כתימרות עשן ו
מקטרת מור ולבונה מכל אבקת רוכל: הנה מטתו שלשלמה
ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל: כלם אחזי חרב
מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד בלילות:
אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון: עמודיו עשה
כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירוש
צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו
אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו: הנה יפה רעיתי הנך
יפה עיניך יונים מבעד לצמתך שערך כעדר העזים שגלשו
מהר גלעד: שניך כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכלם
מתאימות ושכלה אין בהם: כחוט השני שפתתיך ומדברך נאוה
כפלח הרמון רקתך מבעד לצמתך: כמגדל דויד צוארך בנוי
לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל שלטי הגבורים: שני שדיך
כשני עפרים תאומי צביה הרעים בשושנים: עד שיפוח היום
ונסו הצללים אלך לי אל הר המור ואל גבעת הלבונה: כלך
יפה רעיתי ומום אין בך: אתי מלבנון כלה אתי מלבנון
תבואי תשורי מראש אמנה מראש שניר וחרמון ממעונות
אריות מהררי נמרים: לבבתני אחתי כלה לבבתיני באחד
מעיניך באחד ענק מצורניך: מה יפו דדיך אחתי כלה
מה טבו דדיך מיין וריח שמניך מכל בשמים: נפת תטפנה
שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך וריח שלמתיך כריח
לבנון: גן נעול אחתי כלה גל נעול מעין חתום: שלחיך
פרדס רמונים עם פרי מגדים כפרים עם נרדים: נרד וכרכם
קנה וקנמון עם כל עצי לבונה מר ואהלות עם כל ראשי
בשמים: מעין גנים באר מים חיים ונזלים מן לבנון: עורי
צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ו
ויאכל פרי מגדיו: באתי לגני אחתי כלה אריתי מורי עם
בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי אכלו

חצי הספר בפסוקים

רעים שתו ושכרו דודים: חי"ע אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק
דופק פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל
קווצותי רסיסי לילה: פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה רחצתי
את רגלי איככה אטנפם: דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עליו:
קמתי אני לפתח לדודי וידי נטפו מור ואצבעתי מור עובר
על כפות המנעול: פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי
יצאה בדברו בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני: מ
מצאני השמרים הסבבים בעיר הכוני פצעוני נשאו את
רדידי מעלי שמרי החמות: השבעתי אתכם בנות ירושלם אם
תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני: מה דודך מדוד
היפה בנשים מה דודך מדוד שככה השבעתנו: דודי צח ואדום
דגול מרבבה: ראשו כתם פז קוצותיו תלתלים שחרות כעורב:
עיניו כיונים על אפיקי מים רחצות בחלב ישבות על מלאת: לח
לחייו כערוגת הבשם מגדלות מרקחים שפתותיו שושנים
נטפות מור עבר: ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש מעיו
עשת שן מעלפת ספירים: שוקיו עמודי שש מיסדים על
אדני פז מראהו כלבנון בחור כארזים: חכו ממתקים וכלו מ
מחמדים זה דודי וזה רעי בנות ירושלם: אנה הלך דודך
היפה בנשים אנה פנה דודך ונבקשנו עמך: דודי ירד לגנו
לערוגות הבשם לרעות בגנים וללקט שושנים: אני לדודי
ודודי לי הרעה בשושנים: יפה את רעיתי כתרצה נאוה
כירושלם אימה כנדגלות: הסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבני
שערך כעדר העזים שגלשו מן הגלעד: שניך כעדר
הרחלים שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות ושכלה אין
בהם: כפלח הרמון רקתך מבעד לצמתך: ששים המה
מלכות ושמנים פילגשים ועלמות אין מספר: אחת היא
יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא ליולדתה ראוה בנות
ויאשרוה מלכות ופילגשים ויהללוה: מי זאת הנשקפה
כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות: אל גנת

אגוז ירדתי לראות באבי הנחל לראות הפרחה הגפן הנצו הר
הרמנים: לא ידעתי נפשי שמתני מרכבות עמי נדיב: שובי
שובי השולמית שובי שובי ונחזה בך מה תחזו בשולמית
כמחלת המחנים: מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב חמוקי
ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן: שררך אגן הסהר אל
יחסר המזג בטנך ערמת חטים סוגה בשושנים: שני שדיך
כשני עפרים תאמי צביה: צוארך כמגדל השן עיניך
ברכות בחשבון על שער בת רבים אפך כמגדל הלבנון
צופה פני דמשק: ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כא
כארגמן מלך אסור ברהטים: מה יפית ומה נעמת אהבה
בתענוגים: זאת קומתך דמתה לתמר ושדיך לאשכלות:
אמרתי אעלה בתמר אחזה בסנסניו ויהיו נא שדיך כאשכלות
הגפן וריח אפך כתפוחים: וחכך כיין הטוב הולך לדודי
למישרים דובב שפתי ישנים: אני לדודי ועלי תשוקתו:
לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים: נשכימה לכרמים
נראה אם פרחה הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם
אתן את דודי לך: הדודאים נתנו ריח ועל פתחינו כל מגדים
חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך: מי יתנך כאח לי יונק ש
שדי אמי אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבוזו לי: אנהגך אביאך
אל בית אמי תלמדני אשקך מיין הרקח מעסיס רמני:
שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקני: השבעתי אתכם בנות
ירושלם מה תעירו ומה תעררו את האהבה עד שתחפץ:
מי זאת עלה מן המדבר מתרפקת על דודה תחת התפוח
עוררתיך שמה חבלתך אמך שמה חבלה ילדתך: שימני
כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות אהבה
קשה כשאול קנאה רשפיה רשפי אש שלהבת יה: מים
רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה אם יתן
איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו: אחות לנו קטנה
ושדים אין לה מה נעשה לאחתינו ביום שידבר בה: אם

חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח
ארז: אני חומה ושדי כמגדלות אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום:
כרם היה לשלמה בבעל המון נתן את הכרם לנוטרים איש
יביא בפריו אלף כסף: כרמי שלי לפני האלף לך שלמה
ומאתים לנוטרים את פריו: היושבת בגנים חברים מקשיבים
לקולך השמיעני: ברח דודי ודמה לך לצבי או לעפר
האילים על הרי בשמים

ויהי

בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה
לגור בשדה מואב הוא ואשתו ושני בניו: ושם האיש אלימלך
ושם אשתו נעמי ושם שני בניו מחלון וכליון אפרתים מבית
לחם יהודה ויבאו שדי מואב ויהיו שם: וימת אלימלך איש
נעמי ותשאר היא ושני בניה: וישאו להם נשים מאביות
שם האחת ערפה ושם השנית רות וישבו שם כעשר שנים:
וימותו גם שניהם מחלון וכליון ותשאר האשה משני יל

ילדיה ומאישה: ותקם היא וכלתיה ותשב משדי מואב כי שמעה
בשדה מואב כי פקד יהוה את עמו לתת להם לחם: ותצא מן המקום
אשר היתה שמה ושתי כלתיה עמה ותלכנה בדרך לשוב אל ארץ
יהודה: ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכנה שבנה אשה לבית אמה
יעש יהוה עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים ועמדי:
יתן יהוה לכם ומצאן מנוחה אשה בית אישה ותשק להן ות
ותשאנה קולן ותבכינה: ותאמרנה לה כי אתך נשוב לעמך: ותאמר
נעמי שבנה בנתי למה תלכנה עמי העוד לי בנים במעי והיו
לכם לאנשים: שבנה בנתי לכנה כי זקנתי מהיות לאיש כי אמ
אמרתי יש לי תקוה גם הייתי הלילה לאיש וגם ילדתי בנים: הלהן
תשברנה עד אשר יגדלו הלהן תעגנה לבלתי היות לאיש אל בנתי
כי מר לי מאד מכם כי יצאה בי יד יהוה: ותשאנה קולן ותבכינה
עוד ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה: ותאמר הנה שבה יבמתך
ותאמר רות אל תפגעי בי לעזבך לשוב מאחריך כי אל אשר
תלכי אלך ובאשר תליני אלין עמך עמי ואלהיך אלהי: באשר
תמותי אמות ושם אקבר כה יעשה יהוה לי וכה יסיף כי
המות יפריד ביני ובינך: ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל
לדבר אליה: ותלכנה שתיהם עד באנה בית לחם ויהי כבאנה בית
לחם ותהם כל העיר עליהן ותאמרנה הזאת נעמי: ותאמר
אליהן אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרא כי המר שדי לי מאד:
אני מלאה הלכתי וריקם השיבני יהוה למה תקראנה לי נעמי
ויהוה ענה בי ושדי הרע לי: ותשב נעמי ורות המואביה כלתה
עמה השבה משדה מואב והמה באו בית לחם בתחלת קציר
שערים: ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת
אלימלך ושמו בעז: ותאמר רות המואביה אל נעמי אלכה נא
השדה ואלקטה בשבלים אחר אשר אמצא חן בעיניו ותאמר
לה לכי בתי: ותלך ותבוא ותלקט בשדה אחרי הקצרים ויקר
מקרה חלקת השדה לבעז אשר ממשפחת אלימלך: והנה בעז
בא מבית לחם ויאמר לקוצרים יהוה עמכם ויאמרו לו יברכך

יהוה: ויאמר בעז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת: ויען
הנער הנצב על הקוצרים ויאמר נערה מואביה היא השבה עם
נעמי משדה מואב: ותאמר אלקטה נא ואספתי בעמרים
אחרי הקוצרים ותבוא ותעמוד מאז הבקר ועד עתה זה שבתה
הבית מעט: ויאמר בעז אל רות הלוא שמעת בתי אל תלכי
ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין עם נערתי:
עיניך בשדה אשר יקצרון והלכת אחריהן הלוא צויתי את
הנערים לבלתי נגעך וצמת והלכת אל הכלים ושתית
מאשר ישאבון הנערים: ותפל על פניה ותשתחו ארצה
ותאמר אליו מדוע מצאתי חן בעיניך להכירני ואנכי נכריה:
ויען בעז ויאמר לה הוגד הוגד לי כל אשר עשית את חמותך
אחרי מות אישך ותעזבי אביך ואמך וארץ מולדתך ותלכי אל
עם אשר לא ידעת תמול שלשום: ישלם יהוה פעלך ותהי
משכרתך שלמה מעם יהוה אלהי ישראל אשר באת לחסות
תחת כנפיו: ותאמר אמצא חן בעיניך אדני כי נחמתני וכי
דברת על לב שפחתך ואנכי לא אהיה כאחת שפחתך: ויאמר
לה בעז לעת האכל גשי הלם ואכלת מן הלחם וטבלת פתך
בחמץ ותשב מצד הקוצרים ויצבט לה קלי ותאכל ותשבע
ותתר: ותקם ללקט ויצו בעז את נעריו לאמר גם בין ה
העמרים תלקט ולא תכלימוה: וגם של תשלו לה מן הצ
הצבתים ועזבתם ולקטה ולא תגערו בה: ותלקט בשדה עד
הערב ותחבט את אשר לקטה ויהי כאיפה שעורים: ותשא ות
ותרא חמותה את אשר לקטה ותוצא ותתן לה את אשר הותרה
משבעה: ותאמר לה חמותה איפה לקטת היום ואנה עשית יהי
מכירך ברוך ותגד לחמותה את אשר עשתה עמו ותאמר
שם האיש אשר עשיתי עמו היום בעז: ותאמר נעמי לכלתה
ברוך הוא ליהוה אשר לא עזב חסדו את החיים ואת המתים ות
ותאמר לה נעמי קרוב לנו האיש מגאלנו הוא: ותאמר רות
המואביה גם כי אמר אלי עם הנערים אשר לי תדבקין עד אם כלו

את כל הקציר אשר לי: ותאמר נעמי אל רות כלתה טוב בתי כי תצאי
עם נערותיו ולא יפגעו בך בשדה אחר: ותדבק בנערות בעז ללקט עד
כלות קציר השעורים וקציר החטים ותשב את חמותה: ותאמר לה נעמי
חמותה בתי הלא אבקש לך מנוח אשר ייטב לך: ועתה הלא בעז מדע
מדעתנו אשר היית את נערותיו הנה הוא זרה את גרן השערים הלילה:
ורחצת וסכת ושמת שמלתך עליך וירדתי הגרן אל תודעי לאיש עד
כלתו לאכל ולשתות: ויהי בשכבו וידעת את המקום אשר ישכב שם
ובאת וגלית מרגלתיו ושכבתי והוא יגיד לך את אשר תעשין: ות
ותאמר אליה כל אשר תאמרי אלי אעשה: ותרד הגרן ותעש כ
ככל אשר צותה חמותה: ויאכל בעז וישת וייטב לבו ויבא לשכב
בקצה הערמה ותבא בלט ותגל מרגלתיו ותשכב: חיגר
ויהי בחצי הלילה ויחרד האיש וילפת והנה אשה שכבת
מרגלתיו: ויאמר מי את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנפך
על אמתך כי גאל אתה: ויאמר ברוכה את ליהוה בתי היטבת חסדך
האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי הבחורים אם דל ואם עשיר:
ועתה בתי אל תיראי כל אשר תאמרי אעשה לך כי יודע כל שער
עמי כי אשת חיל את: ועתה כי אמנם כי גאל אנכי וגם יש גאל
קרוב ממני: ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל ואם לא
יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי יהוה שכבי עד הבקר: ותשכב מרגלתו
עד הבקר ותקם בטרם יכיר איש את רעהו ויאמר אל יודע כי באה
האשה הגרן: ויאמר הבי המטפחת אשר עליך ואחזי בה ותאחז בה
וימד שש שערים וישת עליה ויבא העיר: ותבוא אל חמותה
ותאמר מי את בתי ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש: ותאמר
שש השערים האלה נתן לי כי אמר אלי אל תבואי ריקם אל חמותך:
ותאמר שבי בתי עד אשר תדעין איך יפל דבר כי לא ישקט האיש
כי אם כלה הדבר היום: ובעז עלה השער וישב שם והנה הגאל
עבר אשר דבר בעז ויאמר סורה שבה פה פלוני אלמני ויסר וישב:
ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה וישבו: ויאמר
לגאל חלקת השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי השבה

בשדה מואב: ואני אמרתי אגלה אזנך לאמר קנה נגד הישבים
ונגד זקני עמי אם תגאל גאל ואם לא תגאל הגידה לי ואדעה כי אין
זולתך לגאל ואנכי אחריך ויאמר אנכי אגאל: ויאמר בעז ביום
קנותך את השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת המת קנית
להקים שם המת על נחלתו: ויאמר הגאל לא אוכל לגאל לי פן אשחית
נחלתי גאל לך אתה את גאלתי כי לא אוכל לגאל: וזאת לפנים
בישראל על הגאולה ועל התמורה לקים כל דבר שלף איש נעלו
ונתן לרעהו וזאת התעודה בישראל: ויאמר הגאל לבעז קנה
לך וישלף נעלו: ויאמר בעז לזקנים וכל העם עדים אתם היום
כי קניתי את כל אשר לאלימלך ואת כל אשר לכליון ומחלון
מיד נעמי: וגם את רות המואביה אשת מחלון קניתי לי לאשה
להקים שם המת על נחלתו ולא יכרת שם המת מעם אחיו ומשער
מקומו עדים אתם היום: ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים
עדים יתן יהוה את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו
שתיהן את בית ישראל ועשה חיל באפרתה וקרא שם בבית לחם:
ויהי ביתך כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן
יהוה לך מן הנערה הזאת: ויקח בעז את רות ותהי לו לאשה
ויבא אליה ויתן יהוה לה הריון ותלד בן: ותאמרנה הנשים אל
נעמי ברוך יהוה אשר לא השבית לך גאל היום ויקרא שמו
בישראל: והיה לך למשיב נפש ולכלכל את שיבתך כי כלתך
אשר אהבתך ילדתו אשר היא טובה לך משבעה בנים: ותקח
נעמי את הילד ותשתהו בחיקה ותהי לו לאמנת: ותקראנה לו
השכנות שם לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא
אבי ישי אבי דוד: ואלה תולדות פרץ פרץ הוליד
את חצרון: וחצרון הוליד את רם ורם הוליד את עמינדב: ועמינדב
הוליד את נחשון ונחשון הוליד את שלמה: ושלמון הוליד את בעז
ובעז הוליד את עובד: ועבד הוליד את ישי וישי הוליד את
דוד:

נשלם ספר רות ברוך הנותן ליעף כח חזק ונתחזק

איכה

ישבה
בדד
העיר
רבתי
עם
היתה
כאלמנה
רבתי
בגוים שרתי במדינות היתה למס: בכה תבכה בלילה ודמעתה על
לחיה אין לה מנחם מכל אהביה כל רעיה בגדו בה היו לה לאיבים:
גלתה יהודה מעני ומרב עבדה היא ישבה בגוים לא מצאה
מנוח כל רדפיה השיגוה בין המצרים: דרכי ציון אבלות
מבלי באי מועד כל שעריה שוממין כהניה נאנחים בתולתיה
והיא מר לה: היו צריה לראש איביה שלו כי יהוה הוגה על
רב פשעיה עולליה הלכו שבי לפני צר: ויצא מן בת ציון כל
הדרה היו שריה כאילים לא מצאו מרעה וילכו בלא כח לפני
רודף: זכרה ירושלם ימי עניה ומרודיה כל מחמדיה אשר
היו מימי קדם בנפל עמה ביד צר ואין עוזר לה ראוה צרים שחקו
על משבתיה: חטא חטאה ירושלם על כן לנידה היתה כל
מכבדיה הזילוה כי ראו ערותה גם היא נאנחה ותשב אחור:
טומאתה בשוליה לא זכרה אחריתה ותרד פלאים אין מנחם
ראה יהוה את עניי כי הגדיל אויב: ידו פרש צר על כל
מחמדיה כי ראתה גוים באו מקדשה אשר צויתה לא יבאו
בקהל לך: כל עמה נאנחים מבקשים לחם נתנו מחמדיהם
באכל להשיב נפש ראה יהוה והביטה כי הייתי זוללה: לוא
אליכם כל עברי דרך הביטו וראו אם יש מכאוב כמכאבי אשר
עולל לי אשר הוגה יהוה ביום חרון אפו: ממרום שלח אש

בעצמתי וירדנה פרש רשת לרגלי השיבני אחור נתנני שממה כל
היום דוה: נשקד על פשעי בידו ישתרגו עלו על צוארי הכשיל כחי
נתנני יהוה בידי לא אוכל קום: סלה כל אבירי יהוה בקרבי קרא עלי
מועד לשבר בחורי גת דרך יהוה לבתולת בת יהודה: על אלה
אני בוכיה עיני עיני ירדה מים כי רחק ממני מנחם משיב נפשי
היו בני שוממים כי גבר אויב: פרשה ציון בידיה אין מנחם
לה צוה יהוה ליעקב סביביו צריו היתה ירושלם לנדה ביניהם:
צדיק הוא יהוה כי פיהו מריתי שמעו נא כל העמים וראו
מכאובי בתולתי ובחורי הלכו בשבי: קראתי למאהבי המה
רמוני כהני וזקני בעיר גועו כי בקשו אכל למו וישיבו את
נפשם: ראה יהוה כי צר לי מעי חמרמרו נהפך לבי בקרבי
כי מרו מריתי מחוץ שכלה חרב בבית כמות: שמעו כי נאנחה
אני אין מנחם לי כל איבי שמעו רעתי ששו כי אתה עשית
הבאת יום קראת ויהיו כמוני: תבא כל רעתם לפניך ועולל
למו כאשר עוללת לי על כל פשעי כי רבות אנחתי ולבי דוי:
איכה יעיב באפו יהוה את בת ציון השליך
משמים ארץ תפארת ישראל ולא זכר הדם רגליו ביום אפו:
בלע יהוה ולא חמל את כל נאות יעקב הרס בעברתו מבצרי בת
יהודה הגיע לארץ חלל ממלכה ושריה: גדע בחרי אף
כל קרן ישראל השיב אחור ימינו מפני אויב ויבער ביעקב
כאש להבה אכלה סביב: דרך קשתו כאויב נצב ימינו כצר
ויהרג כל מחמדי עין באהל בת ציון שפך כאש חמתו: היה
יהוה כאויב בלע ישראל בלע כל ארמנותיה שחת מבצריו וירב
בבת יהודה תאניה ואניה: ויחמס כגן שכו שחת מועדו שכח
יהוה בציון מועד ושבת וינאץ בזעם אפו מלך וכהן: זנח יהוה
מזבחו נאר מקדשו הסגיר ביד אויב חומת ארמנותיה קול
נתנו בבית יהוה כיום מועד: חשב יהוה להשחית חומת בת
ציון נטה קו לא השיב ידו מבלע ויאבל חל וחומה יחדו
אמללו: טבעו בארץ שעריה אבד ושבר בריחיה מלכה

ושריה בגוים אין תורה גם נביאיה לא מצאו חזון מיהוה: ישבו
לארץ ידמו זקני בת ציון העלו עפר על ראשם חגרו שקים
הורידו לארץ ראשן בתולת ירושלם: כלו בדמעות עיני
חמרמרו מעי נשפך לארץ כבדי על שבר בת עמי בעטף עולל
ויונק ברחבות קריה: לאמתם יאמרו איה דגן ויין בהתעטפם
כחלל ברחבות עיר בהשתפך נפשם אל חיק אמתם: מה
אעידך מה אדמה לך הבת ירושלם מה אשוה לך ואנחמך
בתולת בת ציון כי גדול כים שברך מי ירפא לך: נביאיך
חזו לך שוא ותפל ולא גלו על עונך להשיב שבותך ויחזו לך
משאות שוא ומדוחים: ספקו עליך כפים כל עברי דרך
שרקו ויניעו ראשם על בת ירושלם הזאת העיר שיאמרו
כלילת יפי משוש לכל הארץ: פצו עליך פיהם כל אויביך שרקו
ויחרקו שן אמרו בלענו אך זה היום שקוינהו מצאנו ראינו:
עשה יהוה אשר זמם בצע אמרתו אשר צוה מימי קדם
הרס ולא חמל וישמח עליך אויב הרים קרן צריך: צעק לבם
אל יהוה חומת בת ציון הורידי כנחל דמעה יומם ולילה אל תתני
פוגת לך אל תדם בת עינך: קומי רני בלילה לראש אשמ
אשמורות שפכי כמים לבך נכח פני יהוה שאי אליו כפיך על
נפש עולליך העטופים ברעב בראש כל חוצות: ראה יהוה
והביטה למי עוללת כה אם תאכלנה נשים פרים עללי טפחים
אם יהרג במקדש יהוה כהן ונביא: שכבו לארץ חוצות נער
וזקן בתולתי ובחורי נפלו בחרב הרגת ביום אפך טבחת ולא
חמלת: תקרא כיום מועד מגורי מסביב ולא היה ביום אף
יהוה פליט ושריד אשר טפחתי ורביתי איבי כלם:
אני הגבר ראה עני בשבט עברתו: אותי נהג וילך
חשך ולא אור: אך בי ישב יהפך ידו כל היום: בלה בשרי
ועורי שבר עצמותי: בנה עלי ויקף ראש ותלאה: במחשכים
הושיבני כמתי עולם: גדר בעדי ולא אצא הכביד נחשתי: גם כי
אזעק ואשוע שתם תפלתי: גדר דרכי בגזית נתיבתי עוה:

דב ארב הוא לי אריה במסתרים: דרכי סורר ויפשחני שמני שומם:
דרך קשתו ויציבני כמטרא לחץ: הביא בכליותי בני אשפתו:
הייתי שחוק לכל עמי נגינתם כל היום: השביעני במרורים הרוני
לענה: ויגרס בחצץ שני הכפישני באפר: ותזנח משלום נפשי
נשיתי טובה: ואמר אבד נצחי ותוחלתי מיהוה: זכר עניי ומ
ומרודי לענה וראש: זכור תזכור ותשוח עלי נפשי: זאת אשיב
אל לבי על כן אוחיל: חסדי יהוה כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו:
חדשים לבקרים רבה אמונתך: חלקי יהוה אמרה נפשי על כן אוחיל
לו: טוב יהוה לקוו לנפש תדרשנו: טוב ויחיל ודומם לתשועת
יהוה: טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו: ישב בדד וידם כי נטל עליו:
יתן בעפר פיהו אולי יש תקוה: יתן למכהו לחי ישבע בחרפה:
כי לא יזנח לעולם יהוה: כי אם הוגה ורחם כרב חסדיו: כי לא ענה
מלבו ויגה בני איש: לדכא תחת רגליו כל אסירי ארץ: להטות
משפט גבר נגד פני עליון: לעות אדם בריבו אדני לא ראה: מי
זה אמר ותהי אדני לא צוה: מפי עליון לא תצא הרעות והטוב:
מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו: נחפשה דרכינו ונחקרה
ונשובה עד יהוה: נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים: נחנו פ
פשענו ומרינו אתה לא סלחת: סכתה באף ותרדפנו הרגת ולא
חמלת: סכותה בענן לך מעבור תפלה: סחי ומאוס תשימנו בקרב
העמים: פצו עלינו פיהם כל איבינו: פחד ופחת היה לנו השאת
והשבר: פלגי מים תרד עיני על שבר בת עמי: עיני נגרה ולא
תדמה מאין הפגות: עד ישקיף וירא יהוה משמים: עיני עוללה
לנפשי מכל בנות עירי: צוד צדוני כצפור איבי חנם: צמתו
בבור חיי וידו אבן בי: צפו מים על ראשי אמרתי נגזרתי:
קראתי שמך יהוה מבור תחתיות: קולי שמעת אל תעלם אזנך
לרוחתי לשועתי: קרבת ביום אקראך אמרת אל תירא: רבת
יהוה ריבי נפשי גאלת חיי: ראיתה יהוה עותתי שפטה משפטי:
ראיתה כל נקמתם כל מחשבתם לי: שמעת חרפתם יהוה כל
מחשבתם עלי: שפתי קמי והגיונם עלי כל היום: שבתם וקימתם

הביטה אני מנגינתם: תשיב להם גמול יהוה כמעשה ידיהם: תתן להם
מגנת לב תאלתך להם: תרדף באף ותשמידם מתחת שמי יהוה:

איכה יועם זהב ישנא הכתם הטוב תשתפכנה אבני קדש
בראש כל חוצות: בני ציון היקרים המסלאים בפז איכה נחשבו
לנבלי חרש מעשה ידי יוצר: גם תנין חלצו שד היניקו גוריהן
בת עמי לאכזר כיענים במדבר: דבק לשון יונק אל חכו בצמא
עוללים שאלו לחם פרש אין להם: האכלים למעדנים נשמו
בחוצות האמנים עלי תולע חבקו אשפתות: ויגדל עון בת עמי
מחטאת סדם ההפוכה כמו רגע ולא חלו בה ידים: זכו נזיריה משלג
צחו מחלב אדמו עצם מפנינים ספיר גזרתם: חשך משחור
תארם לא נכרו בחוצות צפד עורם על עצמם יבש היה כעץ:
טובים היו חללי חרב מחללי רעב שהם יזובו מדקרים מתנובת
שדי: ידי נשים רחמניות בשלו ילדיהן היו לברות למו בשבר בת
עמי: כלה יהוה את חמתו שפך חרון אפו ויצת אש בציון ותאכל
יסודתיה: לא האמינו מלכי ארץ וכל ישבי תבל כי יבא צר ואויב
בשערי ירושלם: מחטאת נביאיה עונות כהניה השפכים בקרבה
דם צדיקים: נעו עורים בחוצות נגאלו בדם בלא יוכלו יגעו
בלבשיהם: סורו טמא קראו למו סורו סורו אל תגעו כי נצו גם
נעו אמרו בגוים לא יוסיפו לגור: פני יהוה חלקם לא יוסיף
להביטם פני כהנים לא נשאו וזקנים לא חננו: עודינו תכלינה
עינינו אל עזרתנו הבל בצפיתנו צפינו אל גוי לא יושע:
צדו צעדינו מלכת ברחבתינו קרב קצינו מלאו ימינו כי בא ק
קצנו: קלים היו רדפינו מנשרי שמים על ההרים דלקנו
במדבר ארבו לנו: רוח אפינו משיח יהוה נלכד בשחיתותם אשר
אמרנו בצלו נחיה בגוים: שישי ושמחי בת אדום יושבת בארץ
עוץ גם עליך תעבר כוס תשכרי ותתערי: תם עונך בת ציון לא יוס
יוסיף להגלותך פקד עונך בת אדום גלה על חטאתיך:

זכר יהוה מה היה לנו הביטה וראה את חרפתנו: נחלתנו נהפכה
לזרים בתינו לנכרים: יתומים היינו ואין אב אמתינו כאלמנות:

מימינו בכסף שתינו עצינו במחיר יבאו: על צוארינו נרדפנו יגענו
ולא הונח לנו: מצרים נתנו יד אשור לשבע לחם: אבתינו חטאו
ואינם ואנחנו עונתיהם סבלנו: עבדים משלו בנו פרק אין מידם:
בנפשנו נביא לחמנו מפני חרב המדבר: עורנו כתנור נכמרו
מפני זלעפות רעב: נשים בציון ענו בתלת בערי יהודה: שרים
בידם נתלו פני זקנים לא נהדרו: בחורים טחון נשאו ונערים בעץ
כשלו: זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם: שבת משוש לבנו
נהפך לאבל מחולנו: נפלה עטרת ראשנו אוי נא לנו כי חטאנו:
על זה היה דוה לבנו על אלה חשכו עינינו: על הר ציון ששמם
שועלים הלכו בו: אתה יהוה לעולם תשב כסאך לדור ודור: למה
לנצח תשכחנו תעזבנו לארך ימים: השיבנו יהוה אליך ונשובה
חדש ימינו כקדם: כי אם מאס מאסתנו קצפת עלינו עד מאד:
השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: סיים כך פסוקיא דק קנ"ה

דברי

קהלת בן
דוד מלך
בירושלם:
הבל הב
הבלים
אמר
קהלת
הבל הב

הבלים הכל הבל: מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש:
דור הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת: וזרח השמש ובא השמש
ואל מקומו שואף זורח הוא שם: הולך אל דרום וסובב אל צפון ס
סובב סבב הולך הרוח ועל סביבתיו שב הרוח: כל הנחלים הלכים אל ה
הים והים איננו מלא אל מקום שהנחלים הלכים שם הם שבים

שבים ללכת: כל הדברים יגעים לא יוכל איש לדבר לא תשבע
עין לראות ולא תמלא אזן משמע: מה שהיה הוא שיהיה
ומה שנעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש: יש דבר
שיאמר ראה זה חדש הוא כבר היה לעלמים אשר היה מל
מלפננו: אין זכרון לראשנים וגם לאחרנים שיהיו לא יהיה
להם זכרון עם שיהיו לאחרנה: אני קהלת הייתי מלך על
ישראל בירושלם: ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכמה על
כל אשר נעשה תחת השמים הוא ענין רע נתן אלהים לבני
האדם לענות בו: ראיתי את כל המעשים שנעשו תחת השמש והנה
הכל הבל ורעות רוח: מעות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל
להמנות: דברתי אני עם לבי לאמר אני הנה הגדלתי והוספתי חכ
חכמה על כל אשר היה לפני בירושלם ולבי ראה הרבה חכמה
ודעת: ואתנה לבי לדעת חכמה ודעת הוללות ושכלות ידעתי ש
שגם זה הוא רעיון רוח: כי ברב חכמה רב כעס ויוסיף דעת יוסיף
מכאוב: אמרתי אני בלבי לכה נא אנסכה בשמחה וראה בטוב
והנה גם הוא הבל: לשחוק אמרתי מהולל ולשמחה מה זה
עשה: תרתי בלבי למשוך ביין את בשרי ולבי נהג בחכמה ולאחז
בסכלות עד אשר אראה אי זה טוב לבני האדם אשר יעשו תחת
השמים מספר ימי חייהם: הגדלתי מעשי בניתי לי בתים נטעתי
לי כרמים: עשיתי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי:
עשיתי לי ברכות מים להשקות מהם יער צומח עצים: קנ
קניתי עבדים ושפחות ובני בית היה לי גם מקנה בקר וצאן
הרבה היה לי מכל שהיו לפני בירושלם: כנסתי לי גם כסף
וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות
בני האדם שדה ושדות: וגדלתי והוספתי מכל שהיה לפני בי
בירושלם אף חכמתי עמדה לי: וכל אשר שאלו עיני לא
לא אצלתי מהם לא מנעתי את לבי מכל שמחה כי לבי ש
מכל עמלי וזה היה חלקי מכל עמלי: ופניתי אני בכל מ
מעשי שעשו ידי ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל

הבל ורעות רוח ואין יתרון תחת השמש: ופניתי אני לראות חכמה
והוללות וסכלות כי מה האדם שיבוא אחרי המלך את אשר
כבר עשוהו: וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות
כיתרון האור מן החשך: החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך
הולך וידעתי גם אני שמקרה אחד יקרה את כולם: ואמרתי
אני בלבי כמקרה הכסיל גם אני יקרני ולמה חכמתי אני אז
יותר ודברתי בלבי שגם זה הבל: כי אין זכרון לחכם עם הכסיל
לעולם בשכבר הימים הבאים הכל נשכח ואיך ימות החכם עם
הכסיל: ושנאתי את החיים כי רע עלי המעשה שנעשה תחת
השמש כי הכל הבל ורעות רוח: ושנאתי אני את כל עמלי
שאני עמל תחת השמש שאניחנו לאדם שיהיה אחרי: ומי
יודע החכם יהיה או סכל וישלט בכל עמלי שעמלתי ושח-
ושחכמתי תחת השמש גם זה הבל: וסבותי אני ליאש את לבי
על כל העמל שעמלתי תחת השמש: כי יש אדם שעמלו בח-
בחכמה ובדעת ובכשרון ולאדם שלא עמל בו יתננו חלקו
גם זה הבל ורעה רבה: כי מה הוה לאדם בכל עמלו וברעיון
לבו שהוא עמל תחת השמש: כי כל ימיו מכאובים וכעס ע-
ענינו גם בלילה לא שכב לבו גם זה הבל הוא: אין טוב באדם
שיאכל ושתה והראה את נפשו טוב בעמלו גם זה ראיתי אני
כי מיד האלהים היא: כי מי יאכל ומי יחוש חוץ ממני: כי לאדם
שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמחה ולחוטא נתן ענין לא-
לאסוף ולכנוס לתת לטוב לפני האלהים גם זה הבל ורעות
רוח: לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים: עת ללדת
ועת למות עת לטעת ועת לעקור נטוע: עת להרוג ועת לרפא
עת לפרוץ ועת לבנות: עת לבכות ועת לשחוק עת ספוד ועת
רקוד: עת להשליך אבנים ועת כנוס אבנים עת לחבוק ועת
לרחוק מחבק: עת לבקש ועת לאבד עת לשמור ועת להשל יך:
עת לקרוע ועת לתפור עת לחשות ועת לדבר: עת לאהוב
ועת לשנוא עת מלחמה ועת שלום: מה יתרון העושה

באשר הוא עמל: ראיתי את הענין אשר נתן אלהים לבני האדם
לענות בו: את הכל עשה יפה בעתו גם את העולם נתן בלבם
מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים
מראש ועד סוף: ידעתי כי אין טוב בם כי אם לשמוח ולעשות
טוב בחייו: וגם כל האדם שיאכל ושתה וראה טוב בחייו: וגם
כל האדם שיאכל ושתה וראה טוב בכל עמלו מתת אלהים
היא: ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם
עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע והאלהים עשה שיר-
שיראו מלפניו: מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה
והאלהים יבקש את נרדף: ועוד ראיתי תחת השמש מקום
המשפט שמה הרשע ומקום הצדק שמה הרשע: אמרתי
אני בלבי את הצדיק ואת הרשע ישפט האלהים כי עת
לכל חפץ ועל כל המעשה שם: אמרתי אני בלבי על דברת
בני האדם לברם האלהים ולראות שהם בהמה המה להם:
כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד להם כמות
זה כן מות זה ורוח אחד לכל ומותר האדם מן הבהמה אין
כי הכל הבל: הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר
והכל שב אל העפר: ומי יודע רוח בני האדם העלה היא
למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ: וראיתי
כי אין טוב מאשר ישמח האדם במעשיו כי הוא חלקו כ-
כי מי יביאנו לראות במה שיהיה אחריו: ושבתי אני וא-
ואראה את כל העשוקים אשר נעשים תחת השמש והנה
דמעת העשוקים ואין להם מנחם ומיד עשקיהם כח ואין
להם מנחם: ושבח אני את המתים שכבר מתו מן החיים
את אשר המה חיים עדנה: וטוב משניהם את אשר עדן לא
היה אשר לא ראה את המעשה הרע אשר נעשה תחת
השמש: וראיתי אני את כל עמל ואת כל כשרון המ-
המעשה כי היא קנאת איש מרעהו גם זה הבל ורעות
רוח: הכסיל חבק את ידיו ואכל את בשרו: טוב מלא כף נחת

ממלא חפנים עמל ורעות רוח; ושבתי אני ואראה הבל תחת השמש:
יש אחד ואין שני גם בן ואח אין לו ואין קץ לכל עמלו גם עינו
לא תשבע עשר ולמי אני עמל ומחסר את נפשי מטובה גם
זה הבל וענין רע הוא: טובים השנים מן האחד אשר יש להם
שכר טוב בעמלם; אם יפלו האחד יקים את חבירו ואילו האחד שיפול
ואין שני להקימו; גם אם ישכבו שנים וחם להם ולאחד איך
יחם; ואם יתקפו האחד השנים יעמדו נגדו והחוט המשולש
לא במהרה ינתק; טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל אשר
לא ידע להזהר עוד; כי מבית הסורים יצא למלוך כי גם במ
במלכותו נולד רש; ראיתי את כל החיים המהלכים תחת ה
השמש עם הילד השני אשר יעמד תחתיו; אין קץ לכל העם
לכל אשר היה לפניהם גם האחרונים לא ישמחו בו כי גם זה
הבל ורעיון רוח; שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים
וקרוב לשמוע מתת הכסילים זבח כי אינם יודעים לעשות
רע; אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני הא
האלהים כי האלהים בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו
דבריך מעטים; כי בא החלום ברב ענין וקול כסיל ברב דברים;
כאשר תדר נדר לאלהים אל תאחר לשלמו כי אין חפץ בכסילים
את אשר תדר שלם; טוב אשר לא תדר משתדר ולא תשלם;
אל תתן את פיך לחטיא את בשרך ואל תאמר לפני המלאך
כי שגגה היא למה יקצף האלהים על קולך וחבל את מעשה
ידיך; כי ברב חלמות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים
ירא; אם עשק רש וגזל משפט וצדק תראה במדינה אל תתמה
על החפץ כי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם; ויתרון
ארץ בכל הוא מלך לשדה נעבד; אהב כסף לא ישבע כסף
ומי אהב בהמון לא תבואה גם זה הבל; ברבות הטובה רבו
אוכליה ומה כשרון לבעליה כי אם ראות עיניו; מתוקה
שנת העבד אם מעט ואם הרבה יאכל והשבע לעשיר איננו
מניח לו לישון; יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר

שמור לבעליו לרעתו; ואבד העשר ההוא בענין רע והוליד בן
ואין בידו מאומה; כאשר יצא מבטן אמו ערום ישוב ללכת
כשבא ומאומה לא ישא בעמלו שילך בידו; וגם זה רעה
חולה כל עמת שבא כן ילך ומה יתרון לו שיעמל לרוח;
גם כל ימיו בחשך יאכל וכעס הרבה וחליו וקצף: הנה אשר
ראיתי אני טוב אשר יפה לאכול ולשתות ולראות טובה בכל
עמלו שיעמל תחת השמש מספר ימי חייו אשר נתן לו ה
האלהים כי הוא חלקו; גם כל האדם אשר נתן לו האלהים
עשר ונכסים והשליטו לאכל ממנו ולשאת את חלקו ו
ולשמח בעמלו זה מתת אלהים הוא; כי לא הרבה יזכר את
ימי חייו כי האלהים מענה בשמחת לבו; יש רעה אשר ראיתי
תחת השמש ורבה היא על האדם; איש אשר יתן לו האלהים
עשר ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאוה ולא
ישליטנו האלהים לאכל ממנו כי איש נכרי יאכלנו זה הבל
וחלי רע הוא; אם יוליד איש מאה ושנים רבות יחיה ורב ש
שיהיו ימי שניו ונפשו לא תשבע מן הטובה וגם קבורה לא
היתה לו אמרתי טוב ממנו הנפל; כי בהבל בא ובחשך ילך
ובחשך שמו יכסה; גם שמש לא ראה ולא ידע נחת לזה מ
מזה; ואלו חיה אלף שנים פעמים וטובה לא ראה הלא א
אל מקום אחד הכל הולך; כל עמל האדם לפיהו וגם הנפש
לא תמלא; כי מה יותר לחכם מן הכסיל מה לעני יודע
להלך נגד החיים; טוב מראה עינים מהלך נפש גם זה הבל
ורעות רוח; מה שהיה כבר נקרא שמו ונודע אשר הוא
אדם ולא יוכל לדין עם שהתקיף ממנו; כי יש דברים הרבה
מרבים הבל מה יתר לאדם; כי מי יודע מה טוב לאדם בחיים
מספר ימי חיי הבלו ויעשם כצל אשר מי יגיד לאדם מה
יהיה אחריו תחת השמש:

חצי הספר

טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו; טוב ללכת
אל בית אבל מלכת אל בית משתה באשר הוא סוף כל

האדם והחי יתן אל לבו: טוב כעס משחוק כי ברע פנים ייטב לב:
לב חכמים בבית אבל ולב כסילים בבית שמחה: טוב לשמוע
גערת חכם מאיש שומע שיר כסילים: כי כקול הסירים תחת
הסיר כן שחוק הכסיל וגם זה הבל: כי העשק יהולל חכם ויאבד
את לב מתנה: טוב אחרית דבר מראשיתו טוב ארך רוח מגבה
רוח: אל תבהל ברוחך לכעוס כי כעס בחיק כסילים ינוח: אל
תאמר מה היה שהימים הראשונים היו טובים מאלה כי לא
מחכמה שאלת על זה: טובה חכמה עם נחלה ויותר לראי השמש:
כי בצל החכמה בצל הכסף ויתרון דעת החכמה תחיה בעליה:
ראה את מעשה האלהים כי מי יוכל לתקן את אשר עותו:
ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה גם את זה לעמת זה עשה
האלהים על דברת שלא ימצא האדם אחריו מאומה: את הכל
ראיתי בימי הבלי יש צדיק אבד בצדקו ויש רשע מאריך
ברעתו: אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר למה תשומם:
אל תרשע הרבה ואל תהי סכל למה תמות בלא עתך: טוב אשר
תאחז בזה וגם מזה אל תנח ידך כי ירא אלהים יצא את כלם:
החכמה תעז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר: כי אדם
אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא: גם לכל הדברים
אשר ידברו אל תתן לבך אשר לא תשמע את עבדך מקללך:
כי גם פעמים רבות ידע לבך אשר גם אתה קללת אחרים:
כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני:
רחוק מה שהיה ועמוק עמוק מי ימצאנו: סבותי אני ולבי
לדעת ולתור ובקש חכמה וחשבון ולדעת רשע כסל והסכלות
הוללות: ומוצא אני מר ממות את האשה אשר
היא מצודים וחרמים לבה אסורים ידיה טוב לפני האלהים
ימלט ממנה וחוטא ילכד בה: ראה זה מצאתי אמרה קהלת אחת
לאחת למצא חשבון: אשר עוד בקשה נפשי ולא מצאתי אדם
אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי: לבד
ראה זה מצאתי אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה

בקשו חשבונות רבים: מי כהחכם ומי יודע פשר דבר חכמת אדם
תאיר פניו ועז פניו ישנא: אני פי מלך שמור ועל דברת שבועת
אלהים: אל תבהל מפניו תלך אל תעמד בדבר רע כי כל אשר
יחפץ יעשה: באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה:
שומר מצוה לא ידע דבר רע ועת ומשפט ידע לב חכם: כי לכל
חפץ יש עת ומשפט כי רעת האדם רבה עליו: כי איננו יודע
מה שיהיה כי כאשר יהיה מי יגיד לו: אין אדם שליט ברוח
לכלוא את הרוח ואין שלטון ביום המות ואין משלחת
במלחמה ולא ימלט רשע את בעליו: את כל זה ראיתי ונתון
את לבי לכל מעשה אשר נעשה תחת השמש עת אשר שלט
האדם באדם לרע לו: ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו
וממקום קדוש יהלכו וישתכחו בעיר אשר כן עשו גם זה
הבל: אשר אין נעשה פתגם מעשה הרעה מהרה על כן מלא
לב בני האדם בהם לעשות רע: אשר חטא עשה רע מאת
ומאריך לו כי גם יודע אני אשר יהיה טוב ליראי האלהים
אשר ייראו מלפניו: וטוב לא יהיה לרשע ולא יאריך ימים
כצל אשר איננו ירא מלפני אלהים: יש הבל אשר נעשה
על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אלהם כמעשה הרשעים
ויש רשעים שמגיע אלהם כמעשה הצדיקים אמרתי שגם זה
הבל: ושבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם תחת השמש
כי אם לאכול ולשתות ולשמוח והוא ילונו בעמלו ימי חייו
אשר נתן לו האלהים תחת השמש: כאשר נתתי את לבי לדעת
חכמה ולראות את הענין אשר נעשה על הארץ כי גם ביום
ובלילה שנה בעיניו איננו ראה: וראיתי את כל מעשה
האלהים כי לא יוכל האדם למצוא את המעשה אשר נעשה
תחת השמש בשל אשר יעמל האדם לבקש ולא ימצא
וגם אם יאמר החכם לדעת לא יוכל למצא: כי את כל זה
נתתי אל לבי ולבור את כל זה אשר הצדיקים והחכמים
ועבדיהם ביד האלהים גם אהבה גם שנאה אין יודע האדם

הכל לפניהם: הכל כאשר לכל מקרה אחד לצדיק ולרשע ולטוב
ולטהור ולטמא ולזבח ולאשר איננו זבח כטוב כחטא
הנשבע כאשר שבועה ירא: זה רע בכל אשר נעשה תחת
השמש כי מקרה אחד לכל וגם לב בני האדם מלא רע והולל
בלבבם בחייהם ואחריו אל המתים: כי מי אשר יבחר אל כל
החיים יש בטחון כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת: כי
החיים יודעים שימתו והמתים אינם יודעים מאומה ואין
עוד להם שכר כי נשכח זכרם: גם אהבתם גם שנאתם גם קנאתם
כבר אבדה וחלק אין להם עוד לעולם בכל אשר נעשה תחת
השמש: לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך כי כבר
רצה האלהים את מעשיך: בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על
ראשך אל יחסר: ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי
חיי הבלך אשר נתן לך תחת השמש כל ימי הבלך כי הוא חלקך
בחיים ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש: כל אשר תמצא
ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה
בשאול אשר אתה הלך שמה: שבתי וראה תחת השמש
כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים המלחמה וגם לא לחכמים
לחם וגם לא לנבנים עשר וגם לא לידעים חן כי עת ופגע
יקרה את כלם: כי גם לא ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים
במצודה רעה וכצפרים האחזות בפח כהם יוקשים בני האדם
לעת רעה כשתפול עליהם פתאם: גם זה ראיתי חכמה תחת
השמש וגדולה היא אלי: עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא
אליה מלך גדול וסבב אתה ובנה עליה מצודים גדלים:
ומצא בה איש מסכן חכם ומלט הוא את העיר בחכמתו ואדם
לא זכר את האיש המסכן ההוא: ואמרתי אני טובה חכמה
מגבורה וחכמת המסכן בזויה ודבריו אינם נשמעים: דברי
חכמים בנחת נשמעים מזעקת מושל בכסילים: טובה
חכמה מכלי קרב וחוטא אחד יאבד טובה הרבה: זבובי
מות יבאיש יביע שמן רוקח יקר מחכמה ומכבוד סכלות

מעט: לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו: וגם בדרך כשסכל
הלך לבו חסר ואמר לכל סכל הוא: אם רוח המושל תעלה
עליך מקומך אל תנח כי מרפא יניח חטאים גדלים: יש רעה
ראיתי תחת השמש כשגגה שיצא מלפני השליט: נתן
הסכל במרומים רבים ועשירים בשפל ישבו: ראיתי עבדים
על סוסים ושרים הלכים כעבדים על הארץ: חפר גומץ בו
יפל ופרץ גדר ישכנו נחש: מסיע אבנים יעצב בהם בוקע
עצים יסכן בם: אם קהה הברזל והוא לא פנים קלקל וחילים
יגבר ויתרון הכשיר חכמה: אם ישך הנחש בלא לחש ואין
יתרון לבעל הלשון: דברי פי חכם חן ושפתות כסיל תבלענו:
תחלת דברי פיהו סכלות ואחרית פיהו הוללות רעה: והסכל
ירבה דברים ולא ידע האדם מה שיהיה ואשר יהיה מאחריו
מי יגיד לו: עמל הכסילים תיגענו אשר לא ידע ללכת אל
עיר: אי לך ארץ שמלכך נער ושריך בבקר יאכלו: אשריך
ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו בגבורה ולא
בשתי: בעצלתים ימך המקרה ובשפלות ידים ידלף הבית:
לשחוק עושים לחם ויין ישמח חיים והכסף יענה את הכל:
גם במדעך מלך אל תקלל ובחדרי משכבך אל תקלל עשיר
כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל הכנפים יגיד דבר:
שלח לחמך על פני המים כי ברב הימים תמצאנו: תן
חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה רעה על
הארץ: אם ימלאו העבים גשם על הארץ יריקו ואם יפול
עץ בדרום ואם בצפון מקום שיפול העץ שם יהוא: שמר
רוח לא יזרע וראה בעבים לא יקצור: כאשר אינך יודע
מה דרך הרוח כעצמים בבטן המלאה ככה לא תדע את
מעשה האלהים אשר יעשה את הכל: בבקר זרע את זרעך
ולערב אל תנח ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה
ואם שניהם כאחד טובים: ומתוק האור וטוב לעינים לר:
לראות את השמש: כי אם שנים הרבה יחיה האדם בכלם

ישמח ויזכר את ימי החשך כי הרבה יהיו כל שבא הבל: שמח בחור
בילדותיך ויטיבך לבך בימי בחורותיך והלך בדרכי לבך ובמ
ובמראי עיניך ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט:
והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך כי הילדות והשחרות
הבל: וזכור את בוראיך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי
הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ: עד אשר
לא תחשך השמש והאור והירח והכוכבים ושבו העבים אחר
הגשם: ביום שיזעו שמרי הבית והתעותו אנשי החיל ובטלו
הטחנות כי מעטו וחשכו הראות בארבות: וסגרו דלתים בשוק
בשפל קול הטחנה ויקום לקול הצפור וישחו כל בנות השיר:
גם מגבה יראו וחתחתים בדרך וינאץ השקד ויסתבל החגב
ותפר האביונה כי הולך האדם אל בית עולמו וסבבו בשוק
הסופדים: עד אשר לא ירחק חבל הכסף ותרוץ גלת הזהב
ותשבר כד על המבוע ונרוץ הגלגל אל הבור: וישב העפר אל
הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה: הבל הבל
אמר הקהלת הכל הבל: ויותר שהיה קהלת חכם עוד למד דעת
את העם ואזן וחקר תקן משלים הרבה: בקש קהלת למצא
דברי חפץ וכתוב ישר דברי אמת: דברי חכמים כדרבנות
וכמשמרות נטועים בעלי אספות נתנו מרעה אחד: ויותר
מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה
יגעת בשר: סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת
מצותיו שמור כי זה כל האדם: כי את כל מעשה האלהים יבא
במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע: סוף דבר הכל נשמע:

F9

ויהי

בימי אחשורוש הוא אחשורוש המלך מהדו ועד כוש שבע
ועשרים ומאה מדינה: בימים ההם כשבת המלך אחשורוש על
כסא מלכותו אשר בשושן הבירה: בשנת שלוש למלכו עשה
משתה לכל שריו ועבדיו חיל פרס ומדי הפרתמים ושרי
המדינות לפניו: בהראתו את עשר כבוד מלכותו ואת יקר
תפארת גדולתו ימים רבים שמונים ומאת יום: ובמלואת
הימים האלה עשה המלך לכל העם הנמצאים בשושן הבירה
למגדול ועד קטן משתה שבעת ימים בחצר גנת ביתן המלך:
חור כרפס ותכלת אחוז בחבלי בוץ וארגמן על גלילי כסף
ועמודי שש מטות זהב וכסף על רצפת בהט ושש ודר
וסחרת: והשקות בכלי זהב וכלים מכלים שונים ויין מלכות
רב כיד המלך: והשתיה כדת אין אנס כי כן יסד המלך על
כל רב ביתו לעשות כרצון איש ואיש: גם ושתי המלכה
עשתה משתה נשים בית המלכות אשר למלך אחשורוש:
ביום השביעי כטוב לב המלך ביין אמר למהומן בזתא חרב
חרבונא בגתא תחילת עמוד ואבגתא זתר וכרכס שבעת הסריסים

אין לך קהלת
תיקון מגילה
עם ז' שמנה
ב"ה עומן ת
תחילת עמוד

המשרתים את פני המלך אחשורוש: להביא את ושתי המלכה
לפני המלך בכתר מלכות להראות העמים והשרים את יפיה כי
טובת מראה היא: ותמאן המלכה ושתי לבוא בדבר המלך אשר ביד
הסריסים ויקצף המלך מאד וחמתו בערה בו: ויאמר
המלך לחכמים ידעי העתים כי כן דבר המלך לפני כל ידעי
דת ודין: והקרב אליו כרשנא שתר אדמתא תרשיש מרס
מרסנא ממוכן שבעת שרי פרס ומדי ראי פני המלך
הישבים ראשנה במלכות: כדת מה לעשות במלכה ושתי
על אשר לא עשתה את מאמר המלך אחשורוש ביד
הסריסים: ויאמר ממוכן לפני המלך והשרים לא על
המלך לבדו עותה ושתי המלכה כי על כל השרים ועל כל
העמים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש: כי יצא דבר
המלכה על כל הנשים להבזות בעליהן בעיניהן באמרם
המלך אחשורוש אמר להביא את ושתי המלכה לפניו ולא
באה: והיום הזה תאמרנה שרות פרס ומדי אשר שמעו את
דבר המלכה לכל שרי המלך וכדי בזיון וקצף: אם על
המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו ויכתב בדתי פרס תחילת
שעור ומדי ולא יעבור אשר לא תבוא ושתי לפני המלך אחשורוש
ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה: ונשמע פתגם
המלך אשר יעשה בכל מלכותו כי רבה היא וכל הנשים
יתנו יקר לבעליהן למגדול ועד קטן: וייטב הדבר בעיני המלך
כדבר ממוכן: וישלח ספרים אל כל מדינות המלך אל
מדינה ומדינה ככתבה ואל עם ועם כלשונו להיות כל איש
שורר בביתו ומדבר כלשון עמו: אחר הדברים האלה
כשך חמת המלך אחשורוש זכר את ושתי ואת אשר עשתה
ואת אשר נגזר עליה: ויאמרו נערי המלך משרתיו יבקשו
למלך נערות בתולות טובות מראה: ויפקד המלך פקידים
בכל מדינות מלכותו ויקבצו את כל נערה בתולה טובת
מראה אל שושן הבירה אל בית הנשים אל יד הגא סריס

והשרים ויעש המלך

המלך שמר הנשים ונתון תמרוקיהן: והנערה אשר תיטב בעיני
המלך תמלך תחת ושתי וייטב הדבר בעיני המלך ויעש כן:
איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר
בן שמעי בן קיש איש ימיני: אשר הגלה מירושלים עם הגלה
אשר הגלתה עם יכניה מלך יהודה אשר הגלה נבוכד נצר
מלך בבל: תחילת שעור ויהי אמן את הדסה היא אסתר בת
דדו כי אין לה אב ואם והנערה יפת תאר וטובת מראה ובמות
אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת: ויהי בהשמע דבר המלך
ודתו ובהקבץ נערות רבות אל שושן הבירה אל יד הגי ותלקח
אסתר אל בית המלך אל יד הגי שמר הנשים: ותיטב הנערה
בעיניו ותשא חסד לפניו ויבהל את תמרוקיה ואת מנותיה
לתת לה ואת שבע הנערות הראיות לתת לה מבית המלך
וישנה ואת נערותיה לטוב בית הנשים: לא הגידה אסתר את
עמה ואת מולדתה כי מרדכי צוה עליה אשר לא תגיד:
ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית הנשים לדעת
את שלום אסתר ומה יעשה בה: ובהגיע תר נערה ונערה
לבוא אל המלך אחשורוש מקץ היות לה כדת הנשים
שנים עשר חדש כי כן ימלאו ימי מרוקיהן שש
חדשים בשמן המר וששה חדשים בבשמים ובתמרוקי
הנשים: ובזה הנערה באה אל המלך את כל אשר תאמר
ינתן לה לבוא עמה מבית הנשים עד בית המלך: בערב
היא באה תחילת שעור ובבקר היא שבה אל בית הנשים
שני אל יד שעשגז סריס המלך שמר הפילגשים לא תבוא
עוד אל המלך כי אם חפץ בה המלך ונקראה בשם: ובהגיע
תר אסתר בת אביחיל דד מרדכי אשר לקח לו לבת לבוא אל
המלך לא בקשה דבר כי אם את אשר יאמר הגי סריס המלך
שמר הנשים ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל ראיה: ותלקח
אסתר אל המלך אחשורוש אל בית מלכותו בחדש העשירי
הוא חדש טבת בשנת שבע למלכותו: ויאהב המלך את

אסתר מכל הנשים ותשא חן וחסד לפניו מכל הבתולות וישם כתר
מלכות בראשה וימליכה תחת ושתי׃ ויעש המלך משתה
גדול לכל שריו ועבדיו את משתה אסתר והנחה למדינות עשה
ויתן משאת כיד המלך׃ ובהקבץ בתולות שנית ומרדכי ישב
בשער המלך׃ אין אסתר מגדת מולדתה ואת עמה כאשר צוה
עליה מרדכי ואת מאמר מרדכי אסתר עשה כאשר היתה
באמנה אתו׃ בימים ההם ומרדכי ישב בשער המלך קצף בגתן
ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף ויבקשו לשלח יד במלך
אחשורוש׃ ויודע הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה
תחילת עמוד ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי׃ ויבקש
הדבר וימצא ויתלו שניהם על עץ ויכתב בספר דברי הימים
לפני המלך׃ אחר הדברים האלה גדל המלך אחשורוש את
המן בן המדתא האגגי וינשאהו וישם את כסאו מעל כל השרים
אשר אתו׃ וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כרעים ומשתחוים
להמן כי כן צוה לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה׃
ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע
אתה עובר את מצות המלך׃ ויהי באמרם אליו יום ויום ולא
שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי
הגיד להם אשר הוא יהודי׃ וירא המן כי אין מרדכי כרע
ומשתחוה לו וימלא המן חמה׃ ויבז בעיניו לשלח יד
במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי ויבקש המן להש
להשמיד את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם
מרדכי׃ בחדש הראשון הוא חדש ניסן בשנת שתים
עשרה למלך אחשורוש הפיל פור הוא הגורל לפני
המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר׃
תחילת עמוד ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם אחד
מפזר ומפרד בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיהם
שונות מכל עם ואת דתי המלך אינם עשים ולמלך אין
שוה להניחם׃ אם על המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפי

ככר כסף אשקול על ידי עשי המלאכה להביא אל גנזי המלך׃ ויסר
המלך את טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן המדתא האגגי צרר
היהודים׃ ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כט
כטוב בעיניך׃ ויקראו ספרי המלך בחדש הראשון בשלשה עשר
יום בו ויכתב ככל אשר צוה המן אל אחשדרפני המלך ואל הפחות
אשר על מדינה ומדינה ואל שרי עם ועם מדינה ומדינה ככתבה
ועם ועם כלשונו בשם המלך אחשורוש נכתב ונחתם בטבעת המלך׃
ונשלוח ספרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך להשמיד להרג
ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד
בשלשה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבוז׃
פתשגן הכתב להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים
להיות עתדים ליום הזה׃ הרצים יצאו דחופים בדבר המלך
והדת נתנה בשושן הבירה והמלך והמן ישבו לשתות והעיר
שושן נבוכה׃ תחילת עמוד ומרדכי ידע את כל אשר נעשה
ויקרע מרדכי את בגדיו וילבש שק ואפר ויצא בתוך העיר
ויזעק זעקה גדולה ומרה׃ ויבוא עד לפני שער המלך כי אין
לבוא אל שער המלך בלבוש שק׃ ובכל מדינה ומדינה
מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים וצום
ובכי ומספד שק ואפר יצע לרבים׃ ותבואנה נערות אסתר
וסריסיה ויגידו לה ותתחלחל המלכה מאד ותשלח בגדים
להלביש את מרדכי ולהסיר שקו מעליו ולא קבל׃ ותקרא
אסתר להתך מסריסי המלך אשר העמיד לפניה ותצוהו
על מרדכי לדעת מה זה ועל מה זה׃ ויצא התך אל מרדכי
אל רחוב העיר אשר לפני שער המלך׃ ויגד לו מרדכי את כל
אשר קרהו ואת פרשת הכסף אשר אמר המן לשקול על גנזי
המלך ביהודיים לאבדם׃ ואת פתשגן כתב הדת אשר נתן כו
בשושן להשמידם נתן לו להראות את אסתר ולהגיד לה
ולצוות עליה לבוא אל המלך להתחנן לו ולבקש מלפניו
על עמה׃ ויבוא התך ויגד לאסתר את דברי מרדכי׃ ותאמר

אסתר להתך ותצוהו אל מרדכי: כל עבדי המלך ועם מדינות
המלך יודעים אשר כל איש ואשה אשר יבוא אל המלך אל
החצר הפנימית אשר לא יקרא אחת דתו להמית לבד מאשר
יושיט לו המלך את שרביט הזהב תחילת שיעור וחיה ואני
לא נקראתי לבוא אל המלך זה שלושים יום: ויגידו למרדכי
את דברי אסתר: ויאמר מרדכי להשיב אל אסתר אל
תדמי בנפשך להמלט בית המלך מכל היהודים: כי אם
החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממק ום
אחר ואת ובית אביך תאבדו ומי יודע אם לעת כזאת הגעת
למלכות: ותאמר אסתר להשיב אל מרדכי: לך כנוס את כל
היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל
תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונערתי אצום כן
ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת וכאשר אבדתי אבדתי: ויע
ויעבר מרדכי ויעש ככל אשר צותה עליו אסתר: ויהי ביום
השלישי ותלבש אסתר מלכות ותעמד בחצר בית המלך
הפנימית נכח בית המלך והמלך יושב על כסא מלכותו בבית
המלכות נכח פתח הבית: ויהי כראות המלך את אסתר המלכה
עומדת בחצר נשאה חן בעיניו ויושט המלך לאסתר את ש
שרביט הזהב אשר בידו ותקרב אסתר ותגע בראש השרביט:
ויאמר לה המלך מה לך אסתר המלכה ומה בקשתך עד
חצי המלכות תחילת שיעור וינתן לך: ותאמר אסתר אם
על המלך טוב יבוא המלך והמן היום אל המשתה אשר עשיתי
לו: ויאמר המלך מהרו את המן לעשות את דבר אסתר
ויבא המלך והמן אל המשתה אשר עשתה אסתר: ויאמר
המלך לאסתר במשתה היין מה שאלתך וינתן לך ומה
בקשתך עד חצי המלכות ותעש: ותען אסתר ותאמר שאלתי
ובקשתי: אם מצאתי חן בעיני המלך ואם על המלך טוב
לתת את שאלתי ולעשות את בקשתי יבוא המלך והמן
אל המשתה אשר אעשה להם ומחר אעשה כדבר המלך:

ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב וכראות המן את מרדכי בשער
המלך ולא קם ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי חמה: ויתאפק
המן ויבוא אל ביתו וישלח ויבא את אהביו ואת זרש אשתו:
ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו ואת כל אשר גדלו
המלך ואת אשר נשאו על השרים ועבדי המלך: ויאמר המן
אף לא הביאה אסתר המלכה עם המלך אל המשתה אשר
עשתה כי אם אותי וגם למחר אני קרוא לה עם המלך: וכל זה
איננו שוה לי בכל עת אשר אני ראה את מרדכי היהודי יושב
בשער המלך: ותאמר לו זרש אשתו וכל אהביו יעשו עץ גבה
חמשים אמה ובבקר אמר למלך ויתלו את מרדכי עליו ובא
עם המלך אל המשתה שמח וייטב הדבר לפני המן ויעש
העץ: תחילת שיעור בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר
להביא את ספר הזכרנות דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך:
וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על בגתנא ותרש שני סריסי
המלך משמרי הסף אשר בקשו לשלח יד במלך אחשורוש:
ויאמר המלך מה נעשה יקר וגדולה למרדכי על זה ויאמרו
נערי המלך משרתיו לא נעשה עמו דבר: ויאמר המלך מי
בחצר והמן בא לחצר בית המלך החיצונה לאמר למלך לתלות
את מרדכי על העץ אשר הכין לו: ויאמרו נערי המלך אליו הנ ה
המן עמד בחצר ויאמר המלך יבוא: ויבוא המן ויאמר לו
המלך מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו ויאמר המן
בלבו למי יחפוץ המלך לעשות יקר יותר ממני: ויאמר המן
אל המלך איש אשר המלך חפץ ביקרו: יביאו לבוש מלכות
אשר לבש בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך ואשר נתן
כתר מלכות בראשו: ונתון הלבוש והסוס על יד איש משרי
המלך הפרתמים והלבישו את האיש אשר המלך חפץ
ביקרו והרכיבהו על הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו ככה
תחילת שיעור יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו: ויאמר
המלך להמן מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת

ועשה כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל תפל דבר מכל
אשר דברת: ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי
וירכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך
חפץ ביקרו: וישב מרדכי אל שער המלך והמן נדחף אל ביתו
אבל וחפוי ראש: ויספר המן לזרש אשתו ולכל אהביו את
כל אשר קרהו ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו אם מזרע היהודים
מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא תוכל לו כי נפל תפול
לפניו: עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבהלו להביא
את המן אל המשתה אשר עשתה אסתר: ויבא המלך והמן
לשתות עם אסתר המלכה: ויאמר המלך לאסתר גם ביום
השני במשתה היין מה שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך
ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש: ותען אסתר המלכה
ותאמר אם מצאתי חן בעיניך המלך ואם על המלך טוב
תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי: כי נמכרנו אני וע
ועמי להשמיד להרג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמ
נמכרנו החרשתי כי אין הצר שוה בנזק המלך:
ויאמר תחילת נגור המלך אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה
מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן: ותאמר
אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבעת מלפני
המלך והמלכה: והמלך קם בחמתו ממשתה היין אל גנת
הביתן והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי ראה
כי כלתה אליו הרעה מאת המלך: והמלך שב מגנת הביתן
אל בית משתה היין והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה
ויאמר המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית הדבר
יצא מפי המלך ופני המן חפו: ויאמר חרבונא אחד מן
הסריסים לפני המלך גם הנה העץ אשר עשה המן למרדכי
אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה חמשים אמה
ויאמר המלך תלהו עליו: ויתלו את המן על העץ אשר הכין
למרדכי וחמת המלך תחילת נגור שככה: ביום ההוא נתן

המלך אחשורוש לאסתר המלכה את בית המן צרר היהודים
ומרדכי בא לפני המלך כי הגידה אסתר מה הוא לה: ויסר
המלך את טבעתו אשר העביר מהמן ויתנה למרדכי ותשם
אסתר את מרדכי על בית המן: ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך
ותפל לפני רגליו ותבך ותתחנן לו להעביר את רעת המן
האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על היהודים: ויושט המלך
לאסתר את שרבט הזהב ותקם אסתר ותעמד לפני המלך:
ותאמר אם על המלך טוב ואם מצאתי חן לפניו וכשר
הדבר לפני המלך וטובה אני בעיניו יכתב להשיב את הספרים
מחשבת המן בן המדתא האגגי אשר כתב לאבד את היהודים
אשר בכל תחילת נגור מדינות המלך: כי איככה אוכל
וראיתי ברעה אשר ימצא את עמי ואיככה אוכל וראיתי
באבדן מולדתי: ויאמר המלך אחשורש לאסתר המלכה
ולמרדכי היהודי הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלו
על העץ על אשר שלח ידו ביהודים: ואתם כתבו על
היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המלך
כי כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתום בטבעת המלך אין
להשיב: ויקראו ספרי המלך בעת ההיא בחדש השלישי
הוא חדש סיון בשלשה ועשרים בו ויכתב ככל אשר צוה
מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי
המדינות אשר מהדו ועד כוש שבע ועשרים ומאה
מדינה מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונו ואל
היהודים ככתבם וכלשונם: ויכתב בשם המלך אחשורש ויחתם
בטבעת המלך וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רכבי הרכש
האחשתרנים בני הרמכים: אשר נתן המלך ליהודים אשר
בכל עיר ועיר להקהל ולעמד על נפשם להשמיד ולהרג
ולאבד את כל חיל עם ומדינה הצרים אתם טף ונשים
תחילת נגור ושללם לבוז: ביום אחד בכל מדינות המלך
אחשורוש בשלשה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש

אדר: פתשגן הכתב להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים פ
ולהיות היהודים עתודים ליום הזה להנקם מאיביהם: הרצים
רכבי הרכש האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר
המלך והדת נתנה בשושן הבירה: ומרדכי יצא מלפני המ
המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך
בוץ וארגמן והעיר שושן צהלה ושמחה: ליהודים היתה
אורה ושמחה וששן ויקר: ובכל מדינה ומדינה ובכל עיר
ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע שמחה וששון
ליהודים משתה ויום טוב ורבים מעמי הארץ מתיהדים
כי נפל פחד היהודים עליהם: ובשנים עשר חדש הוא חדש
אדר בשלשה עשר יום בו אשר הגיע דבר המלך ודתו להעשות ות
ביום אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך הוא אשר
ישלטו היהודים המה בשנאיהם: נקהלו היהודים בעריהם
בכל מדינות המלך אחשורוש לשלח יד במבקשי רעתם
רעתם ואיש לא עמד לפניהם כי נפל פחדם על כל העמים:
וכל שרי המדינות והאחשדרפנים והפחות ועשי המלאכה
אשר למלך מנשאים את היהודים כי נפל פחד מרדכי
עליהם: כי גדול מרדכי בבית המלך ושמעו הולך בכל המ
המדינות כי האיש מרדכי הולך וגדול: ויכו היהודים בכל
איביהם מכת חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאיהם כרצונם:
ובשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות תחילת ישע
עינור איש: ואת פרשנדתא ואת דלפון ואת אספתא:
ואת פורתא ואת אדליא ואת ארידתא: ואת פרמשתא
ואת אריסי ואת ארידי ואת ויזתא: עשרת תחילת
עינור בני המן בן המדתא צרר היהודים הרגו ובבזה לא ש
שלחו את ידם: ביום ההוא בא מספר ההרוגים בשושן הבירה
לפני המלך: ויאמר המלך לאסתר המלכה בשושן הבירה
הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש ואת עשרת בני המן בנ
בשאר מדינות המלך מה עשו ומה שאלתך וינתן לך

וצריך לקרות
בני המן ועשר
בנשימה אחת
וצריך שיאמר
כתובים אריח
על גבי אריח
ולבינה על גבי
לבינה..

ומה בקשתך עוד ותעש: ותאמר אסתר אם על המלך טוב ינתן
גם מחר ליהודים אשר בשושן לעשות כדת היום ואת עשרת בני
המן יתלו על העץ: ויאמר המלך להעשות כן ותנתן דת בשושן
ואת עשרת בני המן תלו: ויקהלו היהודים אשר בשושן גם
ביום ארבעה עשר לחדש אדר ויהרגו בשושן שלש מאות איש
ובבזה לא שלחו את ידם: ושאר היהודים אשר במדינות המלך
נקהלו ועמד על נפשם תחילת עיור ונוח מאיביהם והרג בשו
בשונאיהם חמשה ושבעים אלף ובבזה לא שלחו את ידם: ביום
שלשה עשר לחדש אדר ונוח בארבעה עשר בו ועשה אתו יום
משתה ושמחה: והיהודים אשר בשושן נקהלו בשלשה עשר בו
ובארבעה עשר בו ונוח בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה
ושמחה: על כן היהודים הפרוזים הישבים בערי הפרזות עשים
את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומש
ומשלוח מנות איש לרעהו: ויכתב מרדכי את הדברים האלה
וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש ש
הקרובים והרחוקים: לקים עליהם להיות עשים את יום ארבעה ה
עשר לחדש אדר ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה ושנה:
כימים אשר נחו בהם היהודים מאיביהם תחילת עינור והחדש
אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב לעשות
אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות ת
לאביונים: וקבל היהודים את אשר החלו לעשות ואת אשר
כתב מרדכי עליהם: כי המן בן המדתא האגגי צרר כל היהודים
חשב על היהודים לאבדם והפל פור הוא הגורל להמם ולאבדם:
ובבאה לפני המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר
חשב על היהודים על ראשו ותלו אתו ואת בניו על העץ: על
כן קראו לימים האלה פורים על שם הפור על כן על כל דברי
האגרת הזאת ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם: קימו וקבל
היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור
להיות עשים את שני הימים האלה ככתבם וכזמנם בכל שנה

ושנה והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה
ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יע
יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם: ותכתב אסתר
המלכה בת אביחיל ומרדכי היהודי את כל תקף לקים את
אגרת הפורים הזאת השנית: וישלח ספרים אל כל היהודים
אל שבע ועשרים ומאה מדינה מלכות אחשורוש דברי שלום
ואמת: לקים את ימי הפורים האלה בזמניהם כאשר קים עליהם
מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קימו על נפשם ועל
זרעם דברי הצומות וזעקתם: ומאמר אסתר קים דברי הפורים
האלה ונכתב בספר: וישם המלך אחשרש מס על
הארץ ואיי הים: וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדלת
מרדכי אשר גדלו המלך הלוא הם כתובים על ספר דברי
הימים למלכי מדי ופרס: כי מרדכי היהודי משנה למלך
אחשורוש וגדול ליהודים ורצוי לרוב אחיו דרש טוב לעמ
לעמו ודובר שלום לכל זרעו: סליק חמש מגילות:

משלי

משלי שלמה בן דוד מלך ישראל: לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי
בינה: לקחת מוסר השכל צדק ומשפט ומישרים: לתת לפתאים
ערמה לנער דעת ומזמה: ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תח

תחבולות יקנה: להבין משל ומליצה דברי חכמים וחידתם: יראת
יהוה ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו: שמע בני מוסר
אביך ואל תטש תורת אמך: כי לוית חן הם לראשך וענקים לגרגרתך:
בני אם יפתוך חטאים אל תבא: אם יאמרו לכה אתנו נארבה
נצפנה לנקי חנם: נבלעם כשאול חיים ותמימים כיורדי בור:
כל הון יקר נמצא נמלא בתינו שלל: גורלך תפיל בתוכנו
כיס אחד יהיה לכלנו: בני אל תלך בדרך אתם מנע רגלך מנת
מנתיבתם: כי רגליהם לרע ירוצו וימהרו לשפך דם: כי חנם
מזורה הרשת בעיני כל בעל כנף: והם לדמם יארבו יצפנו לנ
לנפשתם: כן ארחות כל בצע בצע את נפש בעליו יקח: חכמות
בחוץ תרנה ברחובות תתן קולה: בראש המיות תקרא בפתחי
שערים בעיר אמריה תאמר: עד מתי פתים תאהבו פתי ולצים
לצון חמדו להם וכסילים ישנאו דעת: תשובו לתוכחתי הנה
אביעה לכם רוחי אודיעה דברי אתכם: יען קראתי ותמאנו
נטיתי ידי ואין מקשיב: ותפרעו כל עצתי ותוכחתי לא אביתם:
גם אני באידכם אשחק אלעג בבא פחדכם: בבא כשואה פחדכם
ואידכם כסופה יאתה בבא עליכם צרה וצוקה: אז יקראנני ולא
אענה ישחרנני ולא ימצאנני: תחת כי שנאו דעת ויראת יהוה
ולא בחרו: לא אבו לעצתי נאצו כל תוכחתי: ויאכלו מפרי דרכם
וממעצתיהם ישבעו: כי משובת פתים תהרגם ושלות כסילים
תאבדם: ושמע לי ישכן בטח ושאנן מפחד רעה: בני אם תקח
אמרי ומצותי תצפן אתך: להקשיב לחכמה אזנך תטה לבך
לתבונה: כי אם לבינה תקרא לתבונה תתן קולך: אם תבקשנה
ככסף וכמטמונים תחפשנה: אז תבין יראת יהוה ודעת אלהים
תמצא: כי יהוה יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: ויצפן לישרים
תושיה ומגן להלכי תם: לנצר ארחות משפט ודרך חסידו
ישמור: אז תבין צדק ומשפט ומישרים כל מעגל טוב:
כי תבוא חכמה בלבך ודעת לנפשך ינעם: מזמה תשמר עליך
תבונה תנצרכה: להצילך מדרך רע מאיש מדבר תהפכות:

העזבים ארחות יושר ללכת בדרכי חשך: השמחים לעשות רע יגילו
בתהפכות רע: אשר ארחתיהם עקשים ונלוזים במעגלותם: להציל
להצילך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה: העזבת אלוף
נעוריה ואת ברית אלהיה שכחה: כי שחה אל מות ביתה ואל רפאים
מעגלתיה: כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים: למען
תלך בדרך טובים וארחות צדיקים תשמר: כי ישרים ישכנו ארץ
ותמימים יותרו בה: ורשעים מארץ יכרתו ובוגדים יסחו ממנה:
בני תורתי אל תשכח ומצותי יצר לבך: כי ארך ימים ושנות
חיים ושלום יוסיפו לך: חסד ואמת אל יעזבך קשרם על גרגרותיך
כתבם על לוח לבך: ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:
בטח אל יהוה בכל לבך ואל בינתך אל תשען: בכל דרכיך
דעהו והוא יישר ארחתיך: אל תהי חכם בעיניך ירא את יהוה
וסור מרע: רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך: כבד את יהוה
מהונך ומראשית כל תבואתך: וימלאו אסמיך שבע ותירוש
יקביך יפרצו: מוסר יהוה בני אל תמאס ואל תקץ בתוכחתו:
כי את אשר יאהב יהוה יוכיח וכאב את בן ירצה: אשרי אדם מצא
חכמה ואדם יפיק תבונה: כי טוב סחרה מסחר כסף ומחרוץ תבואתה:
יקרה היא מפניים וכל חפציך לא ישוו בה: ארך ימים בימינה
בשמאולה עשר וכבוד: דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום:
עץ חיים היא למחזיקים בה ותמכיה מאשר: יהוה בחכמה
יסד ארץ כונן שמים בתבונה: בדעתו תהומות נבקעו ושחקים
ירעפו טל: בני אל ילזו מעיניך נצר תשיה ומזמה: ויהיו
חיים לנפשך וחן לגרגרתיך: אז תלך לבטח דרכך ורגלך לא תגוף:
אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך: אל תירא מפחד פתאם
ומשאת רשעים כי תבא: כי יהוה יהיה בכסלך ושמר רגלך
מלכד: אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידיך לעשות: אל
תאמר לרעך לך ושוב ומחר אתן ויש אתך: אל תחרש על
רעך רעה והוא יושב לבטח אתך: אל תרוב עם אדם חנם אם לא
גמלך רעה: אל תקנא באיש חמס ואל תבחר בכל דרכיו: כי תועבת

יהוה נלוז ואת ישרים סודו: מארת יהוה בבית רשע ונוה צדיקים יברך:
אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן: כבוד חכמים ינחלו וכסילים
מרים קלון: שמעו בנים מוסר אב והקשיבו לדעת בינה: כי לקח טוב
נתתי לכם תורתי אל תעזבו: כי בן הייתי לאבי רך ויחיד לפני אמי:
וירני ויאמר לי יתמך דברי לבך שמר מצותי וחיה: קנה חכמה קנה
בינה אל תשכח ואל תט מאמרי פי: אל תעזבה ותשמרך אהבה
ותצרך: ראשית חכמה קנה חכמה ובכל קנינך קנה בינה: סלסלה
ותרוממך תכבדך כי תחבקנה: תתן לראשך לוית חן עטרת תפארת
תמגנך: שמע בני וקח אמרי וירבו לך שנות חיים: בדרך חכמה
הרתיך הדרכתיך במעגלי ישר: בלכתך לא יצר צעדך ואם תרוץ
לא תכשל: החזק במוסר אל תרף נצרה כי היא חייך: בארח
רשעים אל תבא ואל תאשר בדרך רעים: פרעהו אל תעבר בו
שטה מעליו ועבור: כי לא ישנו אם לא ירעו ונגזלה שנתם אם
לא יכשילו: כי לחמו לחם רשע ויין חמסים ישתו: וארח
צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום: דרך רשעים כאפלה
לא ידעו במה יכשלו: בני לדברי הקשיבה לאמרי הט אזנך:
אל יליזו מעיניך שמרם בתוך לבבך: כי חיים הם למצאיהם
ולכל בשרו מרפא: מכל משמר נצר לבך כי ממנו תוצאות
חיים: הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים הרחק ממך: עיניך
לנכח יביטו ועפעפיך יישרו נגדך: פלס מעגל רגלך וכל דרכיך
יכנו: אל תט ימין ושמאל הסר רגלך מרע: בני לחכמתי הקשיבה
לתבונתי הט אזנך: לשמר מזמות ודעת שפתיך ינצרו: כי נפת
תטפנה שפתי זרה וחלק משמן חכה: ואחריתה מרה כלענה חדה
כחרב פיות: רגליה ירדות מות שאול צעדיה יתמכו: ארח חיים
פן תפלס נעו מעגלתיה לא תדע: ועתה בנים שמעו לי ואל
תסורו מאמרי פי: הרחק מעליה דרכך ואל תקרב אל פתח
ביתה: פן תתן לאחרים הודך ושנתיך לאכזרי: פן ישבעו זרים
כחך ועצביך בבית נכרי: ונהמת באחריתך בכלות בשרך ושארך:
ואמרת איך שנאתי מוסר ותוכחת נאץ לבי: ולא שמעתי בקול

מורי ולמלמדי לא הטיתי אזני: כמעט הייתי בכל רע בתוך קהל ועדה:
שתה מים מבורך ונוזלים מתוך בארך: יפוצו מעינתיך חוצה
ברחבות פלגי מים: יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך: יהי מקורך ברוך
ושמח מאשת נעורך: אילת אהבים ויעלת חן דדיה ירוך בכל עת
באהבתה תשגה תמיד: ולמה תשגה בני בזרה ותחבק חק נכריה: כי
נכח עיני יהוה דרכי איש וכל מעגלתיו מפלס: עונותיו ילכדנו
את הרשע ובחבלי חטאתו יתמך: הוא ימות באין מוסר וברב
אולתו ישגה: בני אם ערבת לרעך תקעת לזר כפיך: נוקשת באמרי פיך
נלכדת באמרי פיך: עשה זאת אפוא בני והנצל כי באת בכף רעך לך
התרפס ורהב רעיך: אל תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיך: הנצל
כצבי מיד וכצפור מיד יקוש: לך אל נמלה עצל ראה דרכיה
וחכם: אשר אין לה קצין שטר ומשל: תכין בקיץ לחמה אגרה
בקציר מאכלה: עד מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך: מעט שנות
מעט תנומות מעט חבק ידים לשכב: ובא כמהלך ראשך ומחסרך
כאיש מגן: אדם בליעל איש און הולך עקשות פה: קרץ בעינו מ
מולל ברגליו מורה באצבעתיו: תהפכות בלבו חרש רע בכל עת
מדינים ישלח: על כן פתאם יבוא אידו פתע ישבר ואין מרפא:
שש הנה שנא יהוה ושבע תועבת נפשו: עינים רמות לשון שקר
וידים שפכות דם נקי: לב חרש מחשבות און רגלים ממהרות
לרוץ לרעה: יפיח כזבים עד שקר ומשלח מדנים בין אחים: נצר
בני מצות אביך ואל תטש תורת אמך: קשרם על לבך תמיד
ענדם על גרגרתך: בהתהלכך תנחה אתך בשכבך תשמר עליך
והקיצות היא תשיחך: כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות
מוסר: לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה: אל תחמד
יפיה בלבבך ואל תקחך בעפעפיה: כי בעד אשה זונה עד ככר
לחם ואשת איש נפש יקרה תצוד: היחתה איש אש בחיקו
ובגדיו לא תשרפנה: אם יהלך איש על הגחלים ורגליו לא
תכוינה: כן הבא אל אשת רעהו לא ינקה כל הנגע בה: לא יבוזו
לגנב כי יגנוב למלא נפשו כי ירעב: ונמצא ישלם שבעתים

את כל הון ביתו יתן: נאף אשה חסר לב משחית נפשו הוא יעשנה:
נגע וקלון ימצא וחרפתו לא תמחה: כי קנאה חמת גבר ולא יחמול
ביום נקם: לא ישא פני כל כפר ולא יאבה כי תרבה שחד: בני שמר
אמרי ומצותי תצפן אתך: שמר מצותי וחיה ותורתי כאישון
עיניך: קשרם על אצבעתיך כתבם על לוח לבך: אמר לחכמה
אחתי את ומדע לבינה תקרא: לשמרך מאשה זרה מנכריה
אמריה החליקה: כי בחלון ביתי בעד אשנבי נשקפתי: וארא בפ
בפתאים אבינה בבנים נער חסר לב: עבר בשוק אצל פנה ודרך
ביתה יצעד: בנשף בערב יום באישון לילה ואפלה: והנה אשה
לקראתו שית זונה ונצרת לב: המיה היא וסררת בביתה לא
ישכנו רגליה: פעם בחוץ פעם ברחבות ואצל כל פנה תארב:
והחזיקה בו ונשקה לו העזה פניה ותאמר לו: זבחי שלמים
עלי היום שלמתי נדרי: על כן יצאתי לקראתך לשחר פניך
ואמצאך: מרבדים רבדתי ערשי חטבות אטון מצרים:
נפתי משכבי מר אהלים וקנמון: לכה נרוה דדים עד הבקר
נתעלסה באהבים: כי אין האיש בביתו הלך בדרך מרחוק: צ
צרור הכסף לקח בידו ליום הכסא יבוא ביתו: הטתו ברב לקחה
בחלק שפתיה תדיחנו: הולך אחריה פתאם כשור אל טבח יבוא
וכעכס אל מוסר אויל: עד יפלח חץ כבדו כמהר צפור אל
פח ולא ידע כי בנפשו הוא: ועתה בנים שמעו לי והקשיבו
לאמרי פי: אל ישט אל דרכיה לבך אל תתע בנתיבותיה: כי
רבים חללים הפילה ועצמים כל הרגיה: דרכי שאול ביתה
ירדות אל חדרי מות: הלא חכמה תקרא ותבונה תתן
קולה: בראש מרומים עלי דרך בית נתיבות נצבה: ליד
שערים לפי קרת מבוא פתחים תרנה: אליכם אישים אקרא
וקולי אל בני אדם: הבינו פתאים ערמה וכסילים הבינו לב
שמעו כי נגידים אדבר ומפתח שפתי מישרים: כי אמת יהגה
חכי ותועבת שפתי רשע: בצדק כל אמרי פי אין בהם נפתל ועקש:
כלם נכחים למבין וישרים למצאי דעת: קחו מוסרי ואל כסף

ודעת מחרוץ נבחר: כי טובה חכמה מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה: אני חכמה ש
שכנתי ערמה ודעת מזמות אמצא: יראת יהוה שנאת רע גאוה
וגאון ודרך רע ופי תהפכות שנאתי: לי עצה ותושיה אני בינה לי
גבורה: בי מלכים ימלכו ורוזנים יחקקו צדק: בי שרים ישרו
ונדיבים כל שפטי צדק ארץ: אני אהביה אהב ומשחרי ימצ
ימצאנני: עשר וכבוד אתי הון עתק וצדקה: טוב פריי מחרוץ
ומפז ותבואתי מכסף נבחר: בארח צדקה אהלך בתוך נתיבות
משפט: להנחיל אהבי יש ואוצרתיהם אמלא: יהוה קנני
ראשית דרכו קדם מפעליו מאז: מעולם נסכתי מראש מקדמי
מקדמי ארץ: באין תהומות חוללתי באין מעינות נכבדי
מים: בטרם הרים הטבעו לפני גבעות חוללתי: עד לא עשה
ארץ וחוצות וראש עפרות תבל: בהכינו שמים שם אני בחקו
חוג על פני תהום: באמצו שחקים ממעל בעזוז עינות תהום:
בשומו לים חקו ומים לא יעברו פיו בחקו מוסדי ארץ:
ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשעים יום יום משחקת לפניו
בכל עת: משחקת בתבל ארצו ושעשעי את בני אדם:
ועתה בנים שמעו לי ואשרי דרכי ישמרו: שמעו מוסר
וחכמו ואל תפרעו: אשרי אדם שמע לי לשקד על דלתתי
יום יום לשמור מזוזת פתחי: כי מוצאי מוצאי חיים ויפק
רצון מיהוה: וחטאי חמס נפשו כל משנאי אהבו מות:
חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה: טבחה
טבחה מסכה יינה אף ערכה שלחנה: שלחה נערתיה תקרא
על גפי מרומי קרת: מי פתי יסר הנה חסר לב אמרה לו: לכו
לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי: עזבו פתאים וחיו ואשרו
בדרך בינה: יסר לץ לקח לו קלון ומוכיח לרשע מומו:
אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאהבך: תן לחכם ויחכם
עוד הודע לצדיק ויוסף לקח: תחלת חכמה יראת יהוה ודעת
קדושים בינה: כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אם
חכמת חכמת לך ולצת לבדך תשא: אשת כסילות המיה

פתיות ובל ידעה מה: וישבה לפתח ביתה על כסא מרמי קרת: לקרא
לעברי דרך המישרים ארחתם: מי פתי יסר הנה וחסר לב ואמרה
לו: מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם: ולא ידע כי רפאים
שם בעמקי שאול קראיה: משלי שלמה בן חכם ישמח
אב ובן כסיל תוגת אמו: לא יועילו אוצרות רשע וצדקה תציל
ממות: לא ירעיב יהוה נפש צדיק והות רשעים יהדף: ראש
עשה כף רמיה ויד חרוצים תעשיר: אוגר בקיץ בן משכיל נרדם
בקציר בן מביש: ברכות לראש צדיק ופי רשעים יכסה חמס:
זכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב: חכם לב יקח מצות ואויל
שפתים ילבט: הולך בתום ילך בטח ומעקש דרכיו יודע: קורץ
עין יתן עצבת ואויל שפתים ילבט: מקור חיים פי צדיק ופי
רשעים יכסה חמס: שנאה תעורר מדנים ועל כל פשעים תכסה
אהבה: בשפתי נבון תמצא חכמה ושבט לגו חסר לב: חכמים
יצפנו דעת ופי אויל מחתה קרבה: הון עשיר קרית עזו מחתת
דלים רישם: פעלת צדיק לחיים תבואת רשע לחטאת:
ארח לחיים שומר מוסר ועוזב תוכחת מתעה: מכסה שנאה שפתי
שקר ומוצא דבה הוא כסיל: ברב דברים לא יחדל פשע וחשך
שפתיו משכיל: כסף נבחר לשון צדיק לב רשעים כמעט:
שפתי צדיק ירעו רבים ואוילים בחסר לב ימותו: ברכת יהוה
היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה: כשחוק לכסיל עשות זמה
וחכמה לאיש תבונה: מגורת רשע היא תבואנו ותאות צדיקים
יתן: כעבור סופה ואין רשע וצדיק יסוד עולם: כחמץ לשנים
וכעשן לעינים כן העצל לשלחיו: יראת יהוה תוסיף ימים ושנות
רשעים תקצרנה: תוחלת צדיקים שמחה ותקות רשעים תאבד:
מעוז לתם דרך יהוה ומחתה לפעלי און: צדיק לעולם בל ימוט
ורשעים לא ישכנו ארץ: פי צדיק ינוב חכמה ולשון תהפכות
תכרת: שפתי צדיק ידעון רצון ופי רשעים תהפכות: מאזני
מרמה תועבת יהוה ואבן שלמה רצונו: בא זדון ויבא קלון
ואת צנועים חכמה: תמת ישרים תנחם וסלף בוגדים ישדם:

לא יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממות: צדקת תמים תישר
דרכו וברשעתו יפל רשע: צדקת ישרים תצילם ובהות בגדים
ילכדו: במות אדם רשע תאבד תקוה ותוחלת אונים אבדה: צדיק
מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו: בפה חנף ישחית רעהו ובדעת
צדיקים יחלצו: בטוב צדיקים תעלץ קריה ובאבד רשעים רנה:
בברכת ישרים תרום קרת ובפי רשעים תהרס: בז לרעהו חסר לב
ואיש תבונות יחריש: הולך רכיל מגלה סוד ונאמן רוח מכסה
דבר: באין תחבולות יפל עם ותשועה ברב יועץ: רע ירוע כי ערב זר
ושנא תוקעים בוטח: אשת חן תתמך כבוד ועריצים יתמכו עשר:
גמל נפשו איש חסד ועכר שארו אכזרי: רשע עשה פעלת שקר
וזרע צדקה שכר אמת: כן צדקה לחיים ומרדף רעה למותו: תועבת
עקשי לב ורצונו תמימי דרך: יד ליד לא ינקה רע וזרע צדיקים
נמלט: נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם: תאות
צדיקים אך טוב תקות רשעים עברה: יש מפזר ונוסף עוד וחשך
מישר אך למחסור: נפש ברכה תדשן ומרוה גם הוא יורא: מנע
בר יקבהו לאום וברכה לראש משביר: שחר טוב יבקש רצון
ודרש רעה תבואנו: בוטח בעשרו הוא יפל וכעלה צדיקים
יפרחו: עוכר ביתו ינחל רוח ועבד אויל לחכם לב: פרי צדיק
עץ חיים ולקח נפשות חכם: הן צדיק בארץ ישלם אף כי רשע
וחוטא: אהב מוסר אהב דעת ושנא תוכחת בער: טוב יפיק
רצון מיהוה ואיש מזמות ירשיע: לא יכון אדם ברשע
ושרש צדיקים בל ימוט: אשת חיל עטרת בעלה וכרקב
בעצמותיו מבישה: מחשבות צדיקים משפט תחבלות רשעים
מרמה: דברי רשעים ארב דם ופי ישרים יצילם: הפוך
רשעים ואינם ובית צדיקים יעמד: לפי שכלו יהלל איש
ונעוה לב יהיה לבוז: טוב נקלה ועבד לו ממתכבד וחסר לחם:
יודע צדיק נפש בהמתו ורחמי רשעים אכזרי: עבד אדמתו
ישבע לחם ומרדף רקים חסר לב: חמד רשע מצוד רעים
ושרש צדיקים יתן: בפשע שפתים מוקש רע ויצא

מצרה צדיק: מפרי פי איש ישבע טוב וגמול ידי אדם ישוב לו:
דרך אויל ישר בעיניו ושמע לעצה חכם: אויל ביום יודע כעסו
וכסה קלון ערום: יפיח אמונה יגיד צדק ועד שקרים מרמה:
יש בוטה כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא: שפת אמת תכון
לעד ועד ארגיעה לשון שקר: מרמה בלב חרשי רע וליעצי
שלום שמחה: לא יאנה לצדיק כל און ורשעים מלאו רע:
תועבת יהוה שפתי שקר ועשי אמונה רצונו: אדם ערום כסה
דעת ולב כסילים יקרא אולת: יד חרוצים תמשול ורמיה תהיה
למס: דאגה בלב איש ישחנה ודבר טוב ישמחנה: יתר מרעהו
צדיק ודרך רשעים תתעם: לא יחרך רמיה צידו והון אדם
יקר חרוץ: בארח צדקה חיים ודרך נתיבה אל מות: בן חכם
ישמח אב ולץ לא שמע גערה: מפרי פי איש יאכל טוב ונפש
בגדים חמס: נצר פיו שמר נפשו פשק שפתיו מחתה לו:
מתאוה ואין נפשו עצל ונפש חרצים תדשן: דבר שקר ישנא
צדיק ורשע יבאיש ויחפיר: צדקה תצר תם דרך ורשעה תסלף
חטאת: יש מתעשר ואין כל מתרושש והון רב: כפר נפש איש
עשרו ורש לא שמע גערה: אור צדיקים ישמח ונר רשעים
ידעך: רק בזדון יתן מצה ואת נועצים חכמה: הון מהבל ימעט
וקבץ על יד ירבה: תוחלת ממשכה מחלה לב ועץ חיים תאוה
באה: בז לדבר יחבל לו וירא מצוה הוא ישלם: תורת חכם
מקור חיים לסור ממקשי מות: שכל טוב יתן חן ודרך
בגדים איתן: כל ערום יעשה בדעת וכסיל יפרש אולת:
מלאך רשע יפל ברע וציר אמונים מרפא: ריש וקלון
פורע מוסר ושומר תוכחת יכבד: תאוה נהיה תערב לנפש ות
ותועבת כסילים סור מרע: הולך את חכמים וחכם ורעה
כסילים ירוע: חטאים תרדף רעה ואת צדיקים ישלם טוב:
טוב ינחיל בני בנים וצפון לצדיק חיל חוטא: רב אכל
ניר ראשים ויש נספה בלא משפט: חושך שבטו שונא
בנו ואהבו שחרו מוסר: צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן

ובטן רשעים תחסר: חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו:
הולך בישרו ירא יהוה ונלוז דרכיו בוזהו: בפי אויל חוטר גאוה
ושפתי חכמים תשמורם: באין אלפים אבוס בר ורב תבואות בכח
שור: עד אמונים לא יכזב ויפיח כזבים עד שקר: בקש לץ חכמה
ואין ודעת לנבון נקל: לך מנגד לאיש כסיל ובל ידעת שפתי
דעת: חכמת ערום הבין דרכו ואולת כסילים מרמה: אוילים
יליץ אשם ובין ישרים רצון: לב יודע מרת נפשו ובשמחתו לא
יתערב זר: בית רשעים ישמד ואהל ישרים יפריח: יש דרך
ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות: גם בשחוק יכאב לב ואח
ואחריתה שמחה תוגה: מדרכיו ישבע סוג לב ומעליו איש
טוב: פתי יאמין לכל דבר וערום יבין לאשרו: חכם ירא וסר
מרע וכסיל מתעבר ובוטח: קצר אפים יעשה אולת ואיש מזמות
ישנא: נחלו פתאים אולת וערומים יכתרו דעת: שחו רעים
לפני טובים ורשעים על שערי צדיק: גם לרעהו ישנא רש
ואהבי עשיר רבים: בז לרעהו חוטא ומחונן ענוים אשריו:
הלא יתעו חרשי רע וחסד ואמת חרשי טוב: בכל עצב יהיה
מותר ודבר שפתים אך למחסור: עטרת חכמים עשרם ואולת
כסילים אולת: מציל נפשות עד אמת ויפח כזבים מרמה:
ביראת יהוה מבטח עז ולבניו יהיה מחסה: יראת יהוה מקור
חיים לסור ממקשי מות: ברב עם הדרת מלך ובאפס לאום
מחתת רזון: ארך אפים רב תבונה וקצר רוח מרים אולת:
חיי בשרים לב מרפא ורקב עצמות קנאה: עשק דל חרף
עשהו ומכבדו חנן אביון: ברעתו ידחה רשע וחסה במותו
צדיק: בלב נבון תנוח חכמה ובקרב כסילים תודע: צדקה
תרומם גוי וחסד לאמים חטאת: רצון מלך לעבד משכיל
ועברתו תהיה מביש: מענה רך ישיב חמה ודבר עצב יעלה
אף: לשון חכמים תיטיב דעת ופי כסילים יביע אולת: בכל
מקום עיני יהוה צפות רעים וטובים: מרפא לשון עץ חיים
וסלף בה שבר ברוח: אויל ינאץ מוסר אביו ושמר תוכחת

יערים: בית צדיק חסן רב ובתבואת רשע נעכרת: שפתי חכמים יזרו
דעת ולב כסילים לא כן: זבח רשעים תועבת יהוה ותפלת ישרים רצונו:
תועבת יהוה דרך רשע ומרדף צדקה יאהב: מוסר רע לעזב ארח
שונא תוכחת ימות: שאול ואבדון נגד יהוה אף כי לבות בני אדם:
לא יאהב לץ הוכח לו אל חכמים לא ילך: לב שמח ייטב פנים
ובעצבת לב רוח נכאה: לב נבון יבקש דעת ופי כסילים ירעה
אולת: כל ימי עני רעים וטוב לב משתה תמיד: טוב מעט
ביראת יהוה מאוצר רב ומהומה בו: טוב ארחת ירק ואהבה
שם משור אבוס ושנאה בו: איש חמה יגרה מדון וארך אפים
ישקיט ריב: דרך עצל כמשכת חדק וארח ישרים סללה:
בן חכם ישמח אב וכסיל אדם בוזה אמו: אולת שמחה לחסר
לב ואיש תבונה יישר לכת: הפר מחשבות באין סוד וברב
יועצים תקום: שמחה לאיש במענה פיו ודבר בעתו מה טוב:
ארח חיים למעלה למשכיל למען סור משאול מטה: בית
גאים יסח יהוה ויצב גבול אלמנה: תועבת יהוה מחשבות
רע וטהרים אמרי נעם: עכר ביתו בוצע בצע ושונא מתנת
יחיה: לב צדיק יהגה לענות ופי רשעים יביע רעות: רחוק
יהוה מרשעים ותפלת צדיקים ישמע: מאור עינים ישמח
לב שמועה טובה תדשן עצם: אזן שמעת תוכחת חיים בקרב
חכמים תלין: פורע מוסר מואס נפשו ושומע תוכחת קונה
לב: יראת יהוה מוסר חכמה ולפני כבוד ענוה: לאדם מערכי
לב ומיהוה מענה לשון: כל דרכי איש זך בעיניו ותכן רוחות טז
יהוה: גל אל יהוה מעשיך ויכנו מחשבתיך: כל פעל יהוה
למענהו וגם רשע ליום רעה: תועבת יהוה כל גבה לב יד ליד
לא ינקה: בחסד ואמת יכפר עון וביראת יהוה סור מרע:
ברצות יהוה דרכי איש גם אויביו ישלם אתו: טוב מעט בצדקה
מרב תבואות בלא משפט: לב אדם יחשב דרכו ויהוה יכין
צעדו: קסם על שפתי מלך במשפט לא ימעל פיו: פלס ומא
ומאזני משפט ליהוה מעשהו כל אבני כיס: תועבת מלכים

עשות רשע כי בצדקה יכון כסא: רצון מלכים שפתי צדק ודבר ישר
יאהב: חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה: באור פני מלך
חיים ורצונו כעב מלקוש: קנה חכמה מה טוב מחרוץ וקנות
בינה נבחר מכסף: מסלת ישרים סור מרע שמר נפשו נוצר
דרכו: לפני שבר גאון ולפני כשלון גבה רוח: טוב שפל רוח את
עניים מחלק שלל את גאים: משכיל על דבר ימצא טוב
ובוטח ביהוה אשריו: לחכם לב יקרא נבון ומתק שפתים יסיף
לקח: מקור חיים שכל בעליו ומוסר אולים אולת: לב חכם
ישכיל פיהו ועל שפתיו יסיף לקח: צוף דבש אמרי נעם
מתוק לנפש ומרפא לעצם: יש דרך ישר לפני איש ואחריתה
דרכי מות: נפש עמל עמלה לו כי אכף עליו פיהו: איש בליעל
כליעל כרה רעה ועל שפתיו כאש צרבת: איש תהפכות ישלח
מדון ונרגן מפריד אלוף: איש חמס יפתה רעהו והוליכו בדרך
לא טוב: עצה עיניו לחשב תהפכות קרץ שפתיו כלה רעה:
עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא: טוב ארך אפים
מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר: בחיק יוטל את הגורל
ומיהוה כל משפטו: טוב פת חרבה ושלוה בה מבית מלא זבחי
ריב: עבד משכיל ימשל בבן מביש ובתוך אחים יחלק נחלה:
מצרף לכסף וכור לזהב ובחן לבות יהוה: מרע מקשיב על
שפת און שקר מזין על לשון הות: לעג לרש חרף עשהו שמח
לאיד לא ינקה: עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים
אבותם: לא נאוה לנבל לכסיל שפת יתר אף כי לנדיב שפת
שקר: אבן חן השחד בעיני בעליו אל כל אשר יפנה ישכיל:
מכסה פשע מבקש אהבה ושנה בדבר מפריד אלוף: תחת
גערה במבין מהכות כסיל מאה: אך מרי יבקש רע ומלאך אכ
אכזרי ישלח בו: פגוש דב שכול באיש ואל כסיל באולתו:
משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו: פוטר מים
ראשית מדון ולפני התגלע הריב נטוש: מצדיק רשע ומ
ומרשיע צדיק תועבת יהוה גם שניהם: למה זה מחיר ביד

חצי הספ׳ בפסוקים

כסיל לקנות חכמה ולב אין: בכל עת אהב הרע ואח לצרה יולד:
אדם חסר לב תוקע כף ערב ערבה לפני רעהו: אהב פשע אהב
מצה מגביה פתחו מבקש שבר: עקש לב לא ימצא טוב ונה
ונהפך בלשונו יפול ברעה: ילד כסיל לתוגה לו ולא ישמח
אבי נבל: לב שמח ייטב גהה ורוח נכאה תיבש גרם: שחד
מחיק רשע יקח להטות ארחות משפט: את פני מבין חכמה ועיני
כסיל בקצה ארץ: כעס לאביו בן כסיל וממר ליולדתו: גם ענוש
לצדיק לא טוב להכות נדיבים על ישר: חושך אמריו יודע
דעת יקר רוח איש תבונה: גם אויל מחריש חכם יחשב אטם שפת
נבון: לתאוה יבקש נפרד בכל תושיה יתגלע: לא יחפץ כסיל
בתבונה כי אם בהתגלות לבו: בבוא רשע בא גם בוז ועם קלון חרפה:
מים עמקים דברי פי איש נחל נבע מקור חכמה: שאת פני
רשע לא טוב להטות צדיק במשפט: שפתי כסיל יבאו בריב
ופיו למהלמות יקרא: פי כסיל מחתה לו ושפתיו מוקש
נפשו: דברי נרגן כמתלהמים והם ירדו חדרי בטן: גם
מתרפא במלאכתו אח הוא לבעל משחית: חצי ספר
מגדל עז שם יהוה בו ירוץ צדיק ונשגב: הון עשיר קרית עזו
ובחומה נשגבה במשכיתו: לפני שבר יגבה לב איש ולפני
כבוד ענוה: משיב דבר בטרם ישמע אולת היא לו וכלמה:
רוח איש יכלכל מחלהו ורוח נכאה מי ישאנה: לב נבון יקנה
דעת ואזן חכמים תבקש דעת: מתן אדם ירחיב לו ולפני גדלים
ינחנו: צדיק הראשון בריבו יבא רעהו וחקרו: מדינים ישבית
הגורל ובין עצומים יפריד: אח נפשע מקרית עז ומדונים
כבריח ארמון: מפרי פי איש תשבע בטנו תבואת שפתיו
ישבע: מות וחיים ביד לשון ואהביה יאכל פריה: מצא אשה
אשה מצא טוב ויפק רצון מיהוה: תחנונים ידבר רש וע
ועשיר יענה עזות: איש רעים להתרעע ויש אהב דבק
מאח: טוב רש הולך בתומו מעקש שפתיו והוא כסיל: גם
גם בלא דעת נפש לא טוב ואץ ברגלים חוטא: אולת אדם

תפלת דרכו ועל יהוה יזעף לבו: הון יסיף רעים רבים ודל
מרעהו יפרד: עד שקרים לא ינקה ויפיח כזבים לא ימלט:
רבים יחלו פני נדיב וכל הרע לאיש מתן: כל אחי רש שנאהו
אף כי מרעהו רחקו ממנו מרדף אמרים לא המה: קנה לב אהב
נפשו שמר תבונה למצא טוב: עד שקרים לא ינקה ויפיח
כזבים יאבד: לא נאוה לכסיל תענוג אף כי לעבד משל בשרים:
שכל אדם האריך אפו ותפארתו עבר על פשע: נהם ככפיר
זעף מלך וכטל על עשב רצונו: הות לאביו בן כסיל ודלף
טרד מדיני אשה: בית והון נחלת אבות ומיהוה אשה משׂ
משכלת: עצלה תפיל תרדמה ונפש רמיה תרעב: שמר
מצוה שמר נפשו בוזה דרכיו ימות: מלוה יהוה חונן דל
וגמלו ישלם לו: יסר בנך כי יש תקוה ואל המיתו אל תשא
נפשך: גדל חמה נשא ענש כי אם תציל ועוד תוסף: שמע
עצה וקבל מוסר למען תחכם באחריתך: רבות מחשבות
בלב איש ועצת יהוה היא תקום: תאות אדם חסדו וטוב רש
מאיש כזב: יראת יהוה לחיים ושבע ילין בל יפקד רע: טמן
עצל ידו בצלחת גם אל פיהו לא ישיבנה: לץ תכה ופתי
יערם והוכיח לנבון יבין דעת: משדד אב יבריח אם בן מביש
ומחפיר: חדל בני לשמע מוסר לשגות מאמרי דעת: עד
בליעל יליץ משפט ופי רשעים יבלע און: נכונו ללצים
שפטים ומהלמות לגו כסילים: לץ היין המה שכר וכל שגה
בו לא יחכם: נהם ככפיר אימת מלך מתעברו חוטא נפשו:
כבוד לאיש שבת מריב וכל אויל יתגלע: מחרף עצל לא
יחרש ישאל בקציר ואין: מים עמקים עצה בלב איש ואיש
תבונה ידלנה: רב אדם יקרא איש חסדו ואיש אמונים מי
ימצא: מתהלך בתמו צדיק אשרי בניו אחריו: מלך יושב
על כסא דין מזרה בעיניו כל רע: מי יאמר זכיתי לבי
טהרתי מחטאתי: אבן ואבן איפה ואיפה תועבת יהוה גם
שניהם: גם במעלליו יתנכר נער אם זך ואם ישר פעלו:

אזן שמעת ועין ראה יהוה עשה גם שניהם: אל תאהב שנה פן ת
תורש פקח עיניך שבע לחם: רע רע יאמר הקונה ואזל לו אז יתהלל
יש זהב ורב פנינים וכלי יקר שפתי דעת: לקח בגדו כי ערב זר ובעד
נכריה חבלהו: ערב לאיש לחם שקר ואחר ימלא פיהו חצץ:
מחשבות בעצה תכון ובתחבלות עשה מלחמה: גולה סוד
הולך רכיל ולפתה שפתיו לא תתערב: מקלל אביו ואמו ידעך
נרו באישון חשך: נחלה מבחלת בראשנה ואחריתה לא תברך
אל תאמר אשלמה רע קוה ליהוה וישע לך: תועבת יהוה אבן
ואבן ומאזני מרמה לא טוב: מיהוה מצעדי גבר ואדם
מה יבין דרכו: מוקש אדם ילע קדש ואחר נדרים לבקר:
מזרה רשעים מלך חכם וישב עליהם אופן: נר יהוה נש
נשמת אדם חפש כל חדרי בטן: חסד ואמת יצרו מלך וסעד
בחסד כסאו: תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה: חברות
פצע תמריק ברע ומכות חדרי בטן: פלגי מים לב מלך ביד
יהוה על כל אשר יחפץ יטנו: כל דרך איש ישר בעיניו ותכן
לבות יהוה: עשה צדקה ומשפט נבחר ליהוה מזבח: רום עינים
ורחב לב נר רשעים חטאת: מחשבות חרוץ אך למותר וכל
אץ אך למחסור: פעל אצרות בלשון שקר הבל נדף מבקשי
מות: שד רשעים יגורם כי מאנו לעשות משפט: הפכפך דרך
איש וזר וזך ישר פעלו: טוב לשבת על פנת גג מאשת מדונים
ובית חבר: נפש רשע אותה רע לא יחן בעיניו רעהו: בענש
לץ יחכם פתי ובהשכיל לחכם יקח דעת: משכיל צדיק לבית
רשע מסלף רשעים לרע: אטם אזנו מזעקת דל גם הוא יקרא
ולא יענה: מתן בסתר יכפה אף ושחד בחק חמה עזה: שמחה
לצדיק עשות משפט ומחתה לפעלי און: אדם תועה מדרך
השכל בקהל רפאים ינוח: איש מחסור אהב שמחה אהב
יין ושמן לא יעשיר: כפר לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד:
טוב שבת בארץ מדבר מאשת מדונים וכעס: אוצר נחמד
ושמן בנוה חכם וכסיל אדם יבלענו: רדף צדקה וחסד

ימצא חיים צדקה וכבוד: עיר גברים עלה חכם וירד עז מבטחה:
שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו: זד יהיר לץ שמו עושה
בעברת זדון: תאות עצל תמיתנו כי מאנו ידיו לעשות: כל היום
התאוה תאוה וצדיק יתן ולא יחשך: זבח רשעים תועבה אף כי
בזמה יביאנו: עד כזבים יאבד ואיש שומע לנצח ידבר: העז
איש רשע בפניו וישר הוא יבין דרכו: אין חכמה ואין תבונה
ואין עצה לנגד יהוה: סוס מוכן ליום מלחמה וליהוה התשועה:
נבחר שם מעשר רב מכסף ומזהב חן טוב: עשיר ורש נפגשו
עשה כלם יהוה: ערום ראה רעה ונסתר ופתאים עברו ונענשו: עקב
ענוה יראת יהוה עשר וכבוד וחיים: צנים פחים בדרך עקש
שומר נפשו ירחק מהם: חנך לנער על פי דרכו גם כי יזקין
לא יסור ממנה: עשיר ברשים ימשול ועבד לוה לאיש מלוה:
זרע עולה יקצר און ושבט עברתו יכלה: טוב עין הוא יבורך
כי נתן מלחמו לדל: גרש לץ ויצא מדון וישבת דין וקלון:
אהב טהר לב חן שפתיו רעהו מלך: עיני יהוה נצרו
דעת ויסלף דברי בגד: אמר עצל ארי בחוץ בתוך רחבות
ארצח: שוחה עמוקה פי זרות זעום יהוה יפל שם: אולת קשורה
בלב נער שבט מוסר ירחיקנה ממנו: עשק דל להרבות לו
נתן לעשיר אך למחסור: הט אזנך ושמע דברי חכמים ולבך
תשית לדעתי: כי נעים כי תשמרם בבטנך יכנו יחדו על שפתיך:
להיות ביהוה מבטחך הודעתיך היום אף אתה: הלא כתבתי לך
שלשים במועצות ודעת: להודיעך קשט אמרי אמת להשיב
אמרים אמת לשלחיך: אל תגזל דל כי דל הוא ואל תדכא
עני בשער: כי יהוה יריב ריבם וקבע את קבעיהם נפש: אל
תתרע את בעל אף ואת איש חמות לא תבוא: פן תאלף ארחתו
ולקחת מוקש לנפשך: אל תהי בתקעי כף בערבים משאות:
אם אין לך לשלם למה יקח משכבך מתחתיך: אל תסג גבול
עולם אשר עשו אבותיך: חזית איש מהיר במלאכתו לפני
מלכים יתיצב בל יתיצב לפני חשכים: כי תשב ללחום את

מושל בין תבין את אשר לפניך: ושמת סכין בלעך אם בעל נפש אתה:
אל תתאו למטעמותיו והוא לחם כזבים: אל תיגע להעשיר מבינתך
חדל: התעוף עיניך בו ואיננו כי עשה יעשה לו כנפים כנשר ועוף
השמים: אל תלחם את לחם רע עין ואל תתאו למטעמתיו: כי כמו
שער בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לך ולבו בל עמך: פתך אכלת
תקיאנה ושחת דבריך הנעימים: באזני כסיל אל תדבר כי יבוז
לשכל מליך: אל תסג גבול עולם ובשדי יתומים אל תבא: כי גאלם
חזק הוא יריב את ריבם אתך: הביאה למוסר לבך ואזנך לאמרי
דעת: אל תמנע מנער מוסר כי תכנו בשבט ולא ימות: אתה
בשבט תכנו ונפשו משאול תציל: בני אם חכם לבך ישמח
לבי גם אני: ותעלזנה כליותי בדבר שפתיך מישרים: אל יקנא
לבך בחטאים כי אם ביראת יהוה כל היום: כי אם יש אחרית
ותקותך לא תכרת: שמע אתה בני וחכם ואשר בדרך לבך: אל
תהי בסבאי יין בזללי בשר למו: כי סבא וזולל יורש וקרעים
תלביש נומה: שמע לאביך זה ילדך ואל תבוז כי זקנה אמך:
אמת קנה ואל תמכר חכמה ומוסר ובינה: גול יגיל אבי צדיק
יולד חכם וישמח בו: ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך: תנה בני
לבך לי ועיניך דרכי תרצנה: כי שוחה עמוקה זונה ובאר צרה
נכריה: אף היא כחתף תארב ובוגדים באדם תוסיף: למי אוי
למי אבוי למי מדונים למי שיח למי פצעים חנם למי חכללות
עינים: למאחרים על היין לבאים לחקר ממסך: אל תרא יין כי
יתאדם כי יתן בכוס עינו יתהלך במישרים: אחריתו כנחש
ישך וכצפעני יפריש: עיניך יראו זרות ולבך ידבר תהפכות:
והיית כשכב בלב ים וכשכב בראש חבל: הכוני בל חליתי
הלמוני בל ידעתי מתי אקיץ אוסיף אבקשנו עוד: אל
תקנא באנשי רעה ואל תתאו להיות אתם: כי שד יהגה לבם
ועמל שפתיהם תדברנה: בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן:
ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים: גבר חכם בעוז
ואיש דעת מאמץ כח: כי בתחבלות תעשה לך מלחמה

ותשועה ברב יועץ: ראמות לאויל חכמות בשער לא יפתח פיהו: מ
מחשב להרע לו בעל מזמות יקראו: זמת אולת חטאת ותועבת
לאדם לץ: התרפית ביום צרה צר כחכה: הצל לקחים למות ומטים
להרג אם תחשך: כי תאמר הן לא ידענו זה הלא תוכן לבות
הוא ונצר נפשך הוא ידע והשיב לאדם כפעלו: אכל בני
דבש כי טוב ונפת מתוק על חכך: כן דעה חכמה לנפשך אם
מצאת ויש אחרית ותקותך לא תכרת: אל תארב רשע לנוה
צדיק אל תשדד רבצו: כי שבע יפול צדיק וקם ורשעים יכשלו
ברעה: בנפל אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך: פן
יראה יהוה ורע בעיניו והשיב מעליו אפו: אל תתחר במרעים
אל תקנא ברשעים: כי לא תהיה אחרית לרע נר רשעים ידעך:
ירא את יהוה בני ומלך עם שונים אל תתערב: כי פתאם
יקום אידם ופיד שניהם מי יודע: גם אלה לחכמים הכר פנים
במשפט בל טוב: אמר לרשע צדיק אתה יקבהו עמים יזעמוהו
לאמים: ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב:
שפתים ישק משיב דברים נכחים: הכן בחוץ מלאכתך
ועתדה בשדה לך אחר ובנית ביתך: אל תהי עד חנם ברעך
והפתית בשפתיך: אל תאמר כאשר עשה לי כן אעשה לו
אשיב לאיש כפעלו: על שדה איש עצל עברתי ועל כרם אדם
חסר לב: והנה עלה כלו קמשנים כסו פניו חרלים וגדר
אבניו נהרסה: ואחזה אנכי אשית לבי ראיתי לקחתי מוסר:
מעט שנות מעט תנומות מעט חבק ידים לשכב: ובא
מתהלך רישך ומחסריך כאיש מגן: גם אלה משלי שלמה
אשר העתיקו אנשי חזקיה מלך יהודה: כבד אלהים הסתר
דבר וכבוד מלכים חקר דבר: שמים לרום וארץ לעמק ולב
מלכים אין חקר: הגו סיגים מכסף ויצא לצרף כלי: הגו
רשע לפני מלך ויכון בצדק כסאו: אל תתהדר לפני מלך
ובמקום גדלים אל תעמד: כי טוב אמר לך עלה הנה
מהשפילך לפני נדיב אשר ראו עיניך: אל תצא לרב

יבין

מהר פן מה תעשה באחריתה בהכלים אתך רעך: ריבך ריב את
רעך וסוד אחר אל תגל: פן יחסדך שמע ודבתך לא תשוב: תפ
תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבר על אפניו: נזם זהב וחלי
כתם מוכיח חכם על אזן שמעת: כצנת שלג ביום קציר ציר
נאמן לשלחיו ונפש אדניו ישיב: נשיאים ורוח וגשם אין
איש מתהלל במתת שקר: בארך אפים יפתה קצין ולשון רכה
תשבר גרם: דבש מצאת אכל דיך פן תשבענו והקאתו: הקר
רגלך מבית רעך פן ישבעך ושנאך: מפיץ וחרב וחץ שנון
איש ענה ברעהו עד שקר: שן רעה ורגל מועדת מבטח בוגד
ביום צרה: מעדה בגד ביום קרה חמץ על נתר ושר בשירים
על לב רע: אם רעב שנאך האכלהו לחם ואם צמא
השקהו מים: כי גחלים אתה חתה על ראשו ויהוה ישלם לך:
רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים לשון סתר: טוב שבת
על פנת גג מאשת מדונים ובית חבר: מים קרים על נפש
עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק: מעין נרפש ומקור
משחת צדיק מט לפני רשע: אכל דבש הרבות לא טוב וחקר
כבדם כבוד: עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצר לרו חו:
כשלג בקיץ וכמטר בקציר כן לא נאוה לכסיל כבוד: כצפור
לנוד כדרור לעוף כן קללת חנם לא תבוא: שוט לסוס מתג
לחמור ושבט לגו כסילים: אל תען כסיל כאולתו פן תשוה
לו גם אתה: ענה כסיל כאולתו פן יהיה חכם בעיניו: מ
מקצה רגלים חמס שתה שלח דברים ביד כסיל: דליו
שקים מפסח ומשל בפי כסילים: כצרור אבן במרגמה
כן נותן לכסיל כבוד: חוח עלה ביד שכור ומשל בפי כסילים: ס:
רב מחולל כל ושכר כסיל ושכר עברים: ככלב שב על
קאו כסיל שונה באולתו: ראית איש חכם בעיניו תקוה
לכסיל ממנו: אמר עצל שחל בדרך ארי בין הרחבות:
הדלת תסוב על צירה ועצל על מטתו: טמן עצל ידו
בצלחת נלאה להשיבה אל פיו: חכם עצל בעיניו משבעה

מושיבי טעם: מחזיק באזני כלב עבר מתעבר על ריב לא לו:
כמתלהלה הירה זקים חצים ומות: כן איש רמה את רעהו
ואמר הלא משחק אני: באפס עצים תכבה אש ובאין נרגן
ישתק מדון: פחם לגחלים ועצים לאש ואיש מדונים לחרחר
ריב: דברי נרגן כמתלהמים והם ירדו חדרי בטן: כסף
סיגים מצפה על חרש שפתים דלקים ולב רע: בשפתו ינכר
שונא ובקרבו ישית מרמה: כי יחנן קולו אל תאמן בו כי
שבע תועבות בלבו: תכסה שנאה במשאון תגלה רעתו ב
בקהל: כרה שחת בה יפל וגלל אבן אליו תשוב: לשון
שקר ישנא דכיו ופה חלק יעשה מדחה: אל תתהלל ביום
מחר כי לא תדע מה ילד יום: יהללך זר ולא פיך נכרי ואל
שפתיך: כבד אבן ונטל החול וכעס אויל כבד משניהם:
אכזריות חמה ושטף אף ומי יעמד לפני קנאה: טובה
תוכחת מגלה מאהבה מסתרת: נאמנים פצעי אוהב ונע
נעתרות נשיקות שונא: נפש שבעה תבוס נפת ונפש
רעבה כל מר מתוק: כצפור נודדת מן קנה כן איש נודד
ממקומו: שמן וקטרת ישמח לב ומתק רעהו מעצת
נפש: רעך ורעה אביך אל תעזב ובית אחיך אל תבוא ביום
אידך טוב שכן קרוב מאח רחוק: חכם בני ושמח לבי ואשׁ
ואשיבה חרפי דבר: ערום ראה רעה נסתר פתאים עברו
נענשו: קח בגדו כי ערב זר ובעד נכריה חבלהו: מברך
רעהו בקול גדול בבקר השכם קללה תחשב לו: דלף
טורד ביום סגריר ואשת מדונים נשתוה: צפניה צפן
רוח ושמן ימינו יקרא: ברזל בברזל יחד ואיש יחד
פני רעהו: נצר תאנה יאכל פריה ושמר אדניו יכבד:
כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם: שאול ואבדון
לא תשבענה ועיני האדם לא תשבענה: מצרף לכסף וכור
לזהב ואיש לפי מהללו: אם תכתוש את האויל במכתש
בתוך הריפות בעלי לא תסור מעליו אולתו: ידע תדע

פני צאנך שית לבך לעדרים: כי לא לעולם חסן ואם נזר לדר
דור: גלה חציר ונראה דשא ונאספו עשבות הרים: כבשים
ללבושך ומחיר שדה עתודים: ודי חלב עזים ללחמך ללחם
ביתך וחיים לנערותיך: נסו ואין רדף רשע וצדיקים ככפיר
יבטח: בפשע ארץ רבים שריה ובאדם מבין ידע כן יאריך:
גבר רש ועשק דלים מטר סחף ואין לחם: עזבי תורה יהללו
רשע ושמרי תורה יתגרו בם: אנשי רע לא יבינו משפט ומ
ומבקשי יהוה יבינו כל: טוב רש הולך בתמו מעקש דרכים
והוא עשיר: נוצר תורה בן מבין ורעה זוללים יכלים אביו: מרבה
הונו בנשך ובתרבית לחונן דלים יקבצנו: מסיר אזנו משמע
תורה גם תפלתו תועבה: משגה ישרים בדרך רע בשחותו הוא יפול
ותמימים ינחלו טוב: חכם בעיניו איש עשיר ודל מבין
יחקרנו: בעלץ צדיקים רבה תפארת ובקום רשעים יחפש
אדם: מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועזב ירחם: אשרי
אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה: ארי נוהם ודוב
שוקק משל רשע על עם דל: נגיד חסר תבונות ורב מע
מעשקות שנאי בצע יאריך ימים: אדם עשק בדם
נפש עד בור ינוס אל יתמכו בו: הולך תמים יושע ונעקש
דרכים יפול באחת: עבד אדמתו ישבע לחם ומרדף רקים
ישבע ריש: איש אמונות רב ברכות ואץ להעשיר לא ינקה
הכר פנים לא טוב ועל פת לחם יפשע גבר: נבהל להון איש
רע עין ולא ידע כי חסר יבאנו: מוכיח אדם אחרי חן ימצא
ממחליק לשון: גוזל אביו ואמו ואמר אין פשע חבר
הוא לאיש משחית: רחב נפש יגרה מדון ובוטח על יהוה
ידשן: בוטח בלבו הוא כסיל והולך בחכמה הוא ימלט: נותן
לרש אין מחסור ומעלים עיניו רב מארות: בקום רשעים
יסתר אדם ובאבדם ירבו צדיקים: איש תוכחות מקשה
ערף פתע ישבר ואין מרפא: ברבות צדיקים ישמח העם
ובמשל רשע יאנח עם: איש אהב חכמה ישמח אביו

ורעה זנות יאבד הון׃ מלך במשפט יעמיד ארץ ואיש
תרומות יהרסנה׃ גבר מחליק על רעהו רשת פורש על
פעמיו׃ בפשע איש רע מוקש וצדיק ירון ושמח׃ ידע
צדיק דין דלים רשע לא יבין דעת׃ אנשי לצון יפיחו קריה
וחכמים ישיבו אף׃ איש חכם נשפט את איש אויל ורגז וש
ושחק ואין נחת׃ אנשי דמים ישנאו תם וישרים יבקשו נפשו׃
כל רוחו יוציא כסיל וחכם באחור ישבחנה׃ מושל מקשיב
על דבר שקר כל משרתיו רשעים׃ רש ואיש תככים נפגשו
מאיר עיני שניהם יהוה׃ מלך שופט באמת דלים כסאו
לעד יכון׃ שבט ותוכחת יתן חכמה ונער משלח מביש
אמו׃ ברבות רשעים ירבה פשע וצדיקים במפלתם יראו׃
יסר בנך ויניחך ויתן מעדנים לנפשך׃ באין חזון יפרע עם
ושמר תורה אשרהו׃ בדברים לא יוסר עבד כי יבין ואין
מענה׃ חזית איש אץ בדבריו תקוה לכסיל ממנו׃ מפנק מ
מנער עבדו ואחריתו יהיה מנון׃ איש אף יגרה מדון ובעל
חמה רב פשע׃ גאות אדם תשפילנו ושפל רוח יתמך כבוד׃
חולק עם גנב שונא נפשו אלה ישמע ולא יגיד׃ חרדת אדם
יתן מוקש ובוטח ביהוה ישגב׃ רבים מבקשים פני מושל
ומיהוה משפט איש׃ תועבת צדיקים איש עול ותועבת
רשע ישר דרך׃ דברי אגור בן יקה המשא נאם הגבר
לאיתיאל לאיתיאל ואכל׃ כי בער אנכי מאיש ולא
בינת אדם לי׃ ולא למדתי חכמה ודעת קדשים אדע׃ מי עלה
שמים וירד מי אסף רוח בחפניו מי צרר מים בשמלה
מי הקים כל אפסי ארץ מה שמו ומה שם בנו כי תדע׃
כל אמרת אלוה צרופה מגן הוא לחוסים בו׃ אל תוסף על
דבריו פן יוכיח בך ונכזבת׃ שתים שאלתי מאתך אל
תמנע ממני בטרם אמות׃ שוא ודבר כזב הרחק ממני ראש
ועשר אל תתן לי הטריפני לחם חקי׃ פן אשבע וכחשתי
ואמרתי מי יהוה ופן אורש וגנבתי ותפשתי שם אלהי׃

אל תלשן עבד אל אדניו פן יקללך ואשמת׃ דור אביו יקלל
ואת אמו לא יברך׃ דור טהור בעיניו ומצאתו לא רחץ׃ דור
מה רמו עיניו ועפעפיו ינשאו׃ דור חרבות שניו ומאכלות
מתלעתיו לאכל עניים מארץ ואביונים מאדם׃ לעלוקה
שתי בנות הב הב שלש הנה לא תשבענה ארבע לא אמרו
הון׃ שאול ועצר רחם ארץ לא שבעה מים ואש לא
אמרה הון׃ עין תלעג לאב ותבוז ליקהת אם יקרוה ערבי
נחל ויאכלוה בני נשר׃ שלשה המה נפלאו ממני וארבע
לא ידעתים׃ דרך הנשר בשמים דרך נחש עלי צור דרך
אניה בלב ים ודרך גבר בעלמה׃ כן דרך אשה מנאפת
אכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און׃ תחת שלש רגזה
ארץ ותחת ארבע לא תוכל שאת׃ תחת עבד כי ימלוך ונבל
כי ישבע לחם׃ תחת שנואה כי תבעל ושפחה כי תירש ג
גבירתה׃ ארבעה הם קטני ארץ והמה חכמים מחכ
מחכמים׃ הנמלים עם לא עז ויכינו בקיץ לחמם׃ שפנים
עם לא עצום וישימו בסלע ביתם׃ מלך אין לארבה
ויצא חצץ כלו׃ שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך׃
שלשה המה מיטיבי צעד וארבעה מיטבי לכת׃ ליש
גבור בבהמה ולא ישוב מפני כל׃ זרזיר מתנים או תיש
ומלך אלקום עמו׃ אם נבלת בהתנשא ואם זמות יד לפה׃
כי מיץ חלב יוציא חמאה ומיץ אף יוציא דם ומיץ
אפים יוציא ריב׃ דברי למואל מלך משא אשר יסרתו
אמו׃ מה ברי ומה בר בטני ומה בר נדרי׃ אל תתן לנשים
חילך ודרכיך למחות מלכין׃ אל למלכים למואל אל
למלכים שתו יין ולרוזנים או שכר׃ פן ישתה וישכח
מחקק וישנה דין כל בני עני׃ תנו שכר לאובד ויין למרי
נפש׃ ישתה וישכח רישו ועמלו לא יזכר עוד׃ פתח פיך
לאלם אל דין כל בני חלוף׃ פתח פיך שפט צדק ודין עני
ואביון׃ אשת חיל מי ימצא ורחק מפנינים מכרה׃

בטח בה לב בעלה ושלל לא יחסר: גמלתהו טוב ולא רע כל
ימי חייה: דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה: היתה
כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה: ותקם בעוד לילה ותתן טרף
לביתה וחק לנערתיה: זממה שדה ותקחהו מפרי כפיה נטע
כרם: חגרה בעוז מתניה ותאמץ זרועותיה: טעמה כי טוב ס
סחרה לא יכבה בלילה נרה: ידיה שלחה בכישור וכפיה תמכו
פלך: כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון: לא תירא לביתה
משלג כי כל ביתה לבוש שנים: מרבדים עשתה לה שש וא
וארגמן לבושה: נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני
ארץ: סדין עשתה ותמכר וחגור נתנה לכנעני: עוז והדר
לבושה ותשחק עצלות לא תאכל: ליום קמו בניה אחרון:
פיה ויאשרוה בעלה פתחה ויהללה בחכמה ותורת רבות
בנות עשו חסד על חיל ואת לשונה: צפיה עליה על
כלנה: הליכות שקר כותה ולחם החן והבל היופי אשה
יראת יהוה היא תתהלל: תנו לה מפרי ידיה ויהללוה
בשערים מעשיה: כב פסוקים דמשלי תש' ע' מאות וח
[illegible] ותכישה עשר וסימנך טוה' חזק
אני הסופר אברהם בר חזקי' הלוי ז"לל בתבת' זה לי כל זה

[illegible]

[illegible] פורש
למיתה ואני פורש לחיים: [illegible]
אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד
לאדם ישרו [illegible]
[illegible]
אוכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות ויזעקו אל
[illegible] בצר להם ממצוקותיהם יושיעם יודו [illegible]
ישלח דברו וירפאם [illegible]
משחיתותם [illegible]
[illegible]
[illegible]

זה כפרתיך זה תמורתיך זה חליפתיך זה
תחותיך זה תמורע למיתה ואתה פורש
לחיים טובים: זה הולך למיתה ואתה
תלך לחיים טובים

מה

טובו אהליך יעקב משכנתיך ישראל ואני
ברוב חסדך אבוא ביתך
אשתחוה אל היכל קדשך
ביראתיך ״ **אשתחוה אל ה׳**
היכל קדשך ואודה את ש׳
שמך על חסדך ועל אמתך
כי הגדלת על כל שמך א׳
אמרתיך ״ אני קראתיך כי
תענני א׳ הט אזנך לי וש׳
ושמע אמרתי ״ **ואני בצדק**
בצדק אחזה פניך אשבעה
בהקיץ תמונתיך ״ **ואני**
תפלתי לך י״י עת רצון
אלהים ברוב חסדיך ענני
באמת ישעיך ״

שמחתי באומרים לי בית
י״י נלך ״ אחת שאלתי מא
מאת י״י אותה אבקש ״
שבתי בבית י״י כל ימי חיי
לחזות בנועם י״י ולבקר
בהיכלו ״ **רגלי** עמדה במ׳

במשור במקהלים אברך
את י״י ״ **ברוך** י״י אלהי ישראל מן
העולם ועד העולם ״

אדון

עולם אשר מלך בטרם כל
יציר נברא לעת נעשה
בחפצו כל אזי מלך שמו
נקרא ואחרי בכלות הכל
לבדו ימלוך נורא והוא
היה והוא הוה והוא יהיה
בתפארה והוא אחד ואין
שני להמשיל לו ולהחביר
בלי ראשית בלי תכלית ולו
העוז והמשרה והוא א׳
וחי גואלי וצור חבלי ביום
צרה והוא נסי ומנוסי
מנת כוסי ביום אקרא בו
בידו אפקיד רוחי בעת
אישן ואעירה ועם רוחי
גויתי י״י לי ולא אירא ״

י״י נחני בצדקותיך למען
שוררי הישר לפני דרכ׳
דרכיך ״

ברוך

אתה י״י אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטיל
ידים ״ **ברוך** אתה י״י אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בחכמ׳
וברא בו נקבים נקבים חללים חללים גלוי וידוע לפני כסא כבודך
שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם שאי אפשר להתק
להתקיים ולעמוד לפניך ברוך אתה י״י רופא כל בשר ומפליא
לעשות ״ **אלהי** נשמה שנתת בי טהורה בראתה אתה יצרתה
ואתה נפחתה בי ואתה משמרה בקרבי ואתה עתיד ליטלה
ממני ולהחזירה בי לעתיד לבא כל זמן שהיא בקרבי מודה אני ל
לפניך י״י אלהי ואלהי אבותי רבון כל המעשים אדון כל המעשים
אדון כל הנשמות בא״י המחזיר נשמות לפגרים מתים ״ **בא״י**
אלהינו מ״ה אשר נתן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה ״

בא״י אמ״ה שלא עשני גוי ״ **בא״י אמ״ה** שלא עשני עבד ״
בא״י אמ״ה שלא עשני אשה ״ **בא״י אמ״ה** מגביה שפלים ״
בא״י אמ״ה פוקח עורים ״ **בא״י אמ״ה** מלביש ערומים ״
בא״י אמ״ה זוקף כפופים ״ **בא״י אמ״ה** מתיר אסורים ״
בא״י אמ״ה רוקע הארץ על המים ״ **בא״י אמ״ה** אשר הכין מצעדי ג׳
בא״י אמ״ה שעשה לי כל צרכי ״ **בא״י אמ״ה** אוזר ישראל בגבורה ״
בא״י אמ״ה עוטר ישראל בתפארה ״ **בא״י אמ״ה** המעביר שנה מ׳
מעיני ותנומה מעפעפי ״ **יהי רצון** מלפניך י״י אלהי ו׳

אלהי אבותי שתרגילני בתורתך ודבקני במצותיך ואל תביאני
לא לידי חטא ולא לידי עבירה ועון ולא לידי נסיון ולא לידי
בזיון ואל ישלוט בי יצר הרע ודבקני ביצר טוב וכוף את
יצרי להשתעבד לך ותנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני
כל רואי ותגמלני חסדים טובים בא״י גומל חסדים טובים
לעמו ישראל׃ יהי רצון יי׳ אלהי ואלהי אבותי שתצילני היום
ובכל יום מעזי פנים ומעזות פנים מאדם רע מחבר רע מ/
משכן רע ומפגע רע ומשטן המשחית מדין קשה ומבעל
דין קשה בין בן ברית בין שאינו בן ברית׃ רבון כל העולמי׳
לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמי׳
הרבים מה אנו ומה חיינו ומה חסדנו ומה צדקנו ומה ישענו
ומה כחנו ומה גבורתנו מה נאמר לפניך יי׳ אלהינו ואלהי א׳
אבותינו הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו
וחכמים כבלי מדע ונבונים כבלי השכל כי כ׳ מעשיהם תהו
וימי חייהם הבל לפניך ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל
הבל׃ אבל אנחנו עמך בני בריתך בני אברהם אוהבך שנשׁ׳
שנשבעת לו בהר המוריה זרע יצחק יחידו שנעקד על גבי המזבח
עדת יעקב בנך בכורך שמ׳ אהבתך שאהבת אותו ומשמחתך ש׳
ששמחת בו וקראת את שמו ישראל וישורון׃ ולפיכך אנחנו
חייבין להודות לך ולשבחך ולפארך ולברך ולקדש את שמך
ולתן שבח והודיה לשמך אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים
גורלנו ומה יפה ירשתנו אשרינו שאנו משכימים ומעריבי׳
בכל יום ואומרים׃ שמע ישראל יי׳ אלהינו יי׳ אחד׃ אתה הוא
עד שלא נברא העולם ואתה הוא משנברא העולם אתה
הוא בעולם הזה ואתה הוא לעולם הבא קדש את שמך על
מקדישי שמך וקדש את שמך בעולמך ובישועתך תרום
ותגביה קרננו בא״י מקדש את שמו ברבים׃ אתה הוא יי׳
אלהינו בשמים ובארץ ובשמי שמים העליונים אתה הוא
ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין אלהים קבץ קוויך

מארבע כנפות הארץ יכירו וידעו כל באי עולם כי אתה הוא האלהים
לבדך לכל ממלכות הארץ אתה עשית את השמים ואת הארץ
ואת הים ואת כל אשר בם ומי בכל מעשה ידיך בעליונים או ב׳
בתחתונים שיאמר לך מה תעשה׃ אבינו שבשמים עשה עמ׳
עמנו חסד בעבור שמך הגדול הנקרא עלינו וקיים לנו מה ש׳
שהבטחתנו בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי אתכם ובעת
כי אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ בשובי את שבותי׳
לעיניכם אמר יי׳׃ ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו לעסוק בדברי תורה׃ והערב נא יי׳ אלהינו את
דברי תורתך בפינו ובפי עמך בית ישראל ונהיה אנחנו וצאצ׳
וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך
בא״י המלמד תורה לעמו ישראל׃ בא״י אמ״ה אשר בחר בנו
מכל העמים ונתן לנו את תורתו בא״י נותן התורה׃ וידבר יי׳
אל משה לאמר׃ צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני
לחמי לאשי ריח ניחוחי תשמרו להקריב לי במועדו ואמרת
להם זה האשה אשר תקריבו ליי׳ כבשים בני שנה תמימים
שנים ליום עולה תמיד׃ את הכבש אחד תעשה בבקר ואת ה׳
הכבש השני תעשה בין הערבים׃ ועשירית האיפה סולת למ׳
למנחה בלולה בשמן כתית רביעית ההין׃ עולת תמיד העשוי׳
בהר סיני לריח ניחוח אשה ליי׳׃ ונסכו רביעית ההין לכבש
האחד בקדש הסך נסך שכר ליי׳׃ ואת הכבש השני תעשה
בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכו תעשה אשה ריח ניחוח ליי׳׃

איזהו מקומן של זבחים קדשי
קדשים שחיטתן בצפון
וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמ׳
ודמן טעון הזיה על בין הבדים
ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב
מתנה אחת מהן מעכבת שירי
הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון אם לא

זה אומ׳ ומוסף
וביום השבת
שני כבשים בני שנה תמי׳
תמימים ושני עשרונים
סלת מנחה בלולה בשמן
ונסכו עולת שבת בשבתו
על עולת התמיד ונסכו

נתנו לא עכב״ פרים הנשרפים
ושעירים הנשרפים שחיטתן
בצפון וקבול דמן בכלי שרת
בצפון ודמן טעון הזיה על
הפרוכת ועל מזבח הזהב כל
מתנה אחת מהן מעכבת
שירי הדם היה שופך על
יסוד מערבית של מזבח
החיצון אם לא עכב״ אלו
ואלו נשרפים בבית הדשן
חטאות הצבור והיחיד ׳ אלו
הן חטאות הצבור שעירי
ראשי חדשים ושל מועדות
שחיטתן בצפון וקבול דמן
בכלי שרת בצפון ודמן טעון
ארבע מתנות על ארבע קר:
קרנות כיצד עלה בכבש ופנה
לסובב ובא לו לקרן דרומית

ובראשי חדשיכם תקריבו
עולה ליי׳ פרים בני בקר שנים
ואיל אחד כבשים בני שנה
שבעה תמימים ׳ ושלשה
עשרונים סלת מנחה בלולה
בשמן לפר האחד ושני עש׳
עשרונים סלת מנחה בלולה
בשמן לאיל האחד ׳ ועשרן
עשרון סלת מנחה בלולה בש
לכבש האחד עולה ריח ניחוח
אשה ליי׳ ונסכיהם חצי ההין
יהיה לפר ושלישית ההין ל
לאיל ורביעית ההין לכבש
יין זאת עולת חדש בחדשו
לחדשי השנה ׳ ושעיר עזים
אחד לחטאת ליי׳ על עולת
התמיד יעשה ונסכו״

מזרחית מזרחית צפונית צפונית מערבית מערבית דרומית
שירי הדם היה שופך על יסוד הדרומי ונאכלין לפנים מן ה
הקלעים לזכרי כהונה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות״
העולה קדש קדשים שחיטתן בצפון וקבול דמה בכלי
שרת בצפון ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע וטעונה
הפשט ונתוח וכליל לאשים״ זבחי שלמי צבור ואשמות
אלו הן אשמות אשם גזלות אשם מעילות אשם שפחה
חרופה אשם נזיר אשם מצורע אשם תלוי שחיטתן כו
בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון שתי מת
מתנות שהן ארבע ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כה
כהונה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות ״התודה ואיל

נזיר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי
מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל
ליום ולילה עד חצות״ המורם מהם כיוצא בהם אלא שה
שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם״
שלמים קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן
טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם
בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד״ המורם מהם כיוצא בהם
אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם״
הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
בעזרה ודמן טעון מתנה אחת ובלבד שיתן כנגד היסוד שנה
באכילתן״ הבכור נאכל לכהנים והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל
העיר בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד״ הפסח אינו נאכל אלא
בלילה ואינו נאכל אלא עד חצות ואינו נאכל אלא למנויו :
ואינו נאכל אלא צלי״ רבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות
התורה נדרשת בהן מקל וחומר ומגזרה שוה׳ מבנין אב מכתוב
אחד׳ ומבנין אב משני כתובים׳ מכלל ופרט ומפרט וכלל׳ מכלל
ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט׳ מכלל שהוא צריך
לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל׳ כל דבר שהיה בכלל ויצא מן
הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כלו
יצא׳ כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טען אחד שהוא כענינו
יצא להקל ולא להחמיר׳ כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טען
אחר שלא כענינו יצא להקל ולהחמיר׳ כל דבר שהיה בכלל
ויצא לדון בדבר החדש אי אתה יכול להחזירו לכללו עד ש
שיחזירנו הכתוב לכללו בפירוש׳ דבר הלמד מענינו ודבר
הלמד מסופו׳ וכן שני כתובים המכחישין את זה עד שיבא :
הכתוב השלישי ויכריע ביניהם״ יהי רצון מלפניך יי׳ אלהינו ואלהי אבותינו
שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקינו בתורתך״

ברוך שאמר והיה העולם׳ ברוך הוא ברוך עושה בראשית
ברוך אומר ועושה׳ ברוך גוזר ומקים׳ ברוך

מרחם על הארץ· ברוך מרחם על הבריות· ברוך משלם שכר טוב
טוב ליראיו· ברוך חי לעד וקים לנצח· ברוך פודה ומציל· ברוך
שמו· ברוך אתה יי̇ אלהינו מלך העולם· האל אב הרחמן· המהולל
בפי עמו משבח ומפואר בלשון חסידיו ועבדיו· ובשירי דוד
עבדך· נהללך יי̇ אלהינו בשבחות ובזמירות· ונגדלך ונשבחך
ונפארך· ונמליכך ונזכיר שמך· מלכנו אלהינו יחיד חי העו̇
העולמים מלך משבח ומפואר עדי עד שמו הגדול ברוך את̇
יי̇ מלך מהלל בתושבחות··

הודו ליי̇ קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו· שירו
לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו· התהללו בשם
קדשו ישמח לב מבקשי יי̇· דרשו יי̇ ועזו בק̇
בקשו פניו תמיד· זכרו נפלאותיו אשר עשה מופתיו ומשפטי
פיהו· זרע ישראל עבדו בני יעקב בחיריו· הוא יי̇ אלהינו בכל הארץ
משפטיו· זכרו לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור· אשר כרת את
אברהם ושבועתו ליצחק· ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית
עולם· לאמר לך אתן ארץ כנען חבל נחלתכם· בהיותכם מתי מספר
כמעט וגרים בה· ויתהלכו מגוי אל גוי וממלכה אל עם אחר· לא
הניח לאיש לעשקם ויוכח עליהם מלכים· אל תגעו במשיחי ובנ̇
ובנביאי אל תרעו· שירו ליי̇ כל הארץ בשרו מיום אל יום ישועת̇
ספרו בגוים את כבודו בכל העמים נפלאותיו· כי גדול יי̇ ומהלל
ונורא הוא על כל אלהים· כי כל אלהי העמים אלילים ויי̇ שמים
עשה· הוד והדר לפניו עז וחדוה במקמו· הבו ליי̇ משפחות עמים
הבו ליי̇ כבוד ועז· הבו ליי̇ כבוד שמו· שאו מנחה ובאו לפניו הש̇
השתחוו ליי̇ בהדרת קדש· חילו מלפניו כל הארץ אף תכון תבל
בל תמוט· ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי̇ מלך·
ירעם הים ומלואו יעלץ השדה וכל אשר בו· אז ירננו עצי ה̇
היער מלפני יי̇ כי בא לשפוט את הארץ· הודו ליי̇ כי טוב כי לע̇
לעולם חסדו· ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו
מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך· ברוך יי̇ א̇

אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ויאמרו כל העם אמן והלל ליי̇· רוממ̇
רוממו יי̇ אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא· רוממו יי̇ א̇
אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי̇ אלהינו· והוא רחום יכפר
עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו· אתה
יי̇ לא תכלא רחמיך ממני חסדך ואמתך תמיד יצרוני· זכר
רחמיך יי̇ וחסדיך כי מעולם המה· תנו עז לאלהים על ישראל
גאותו ועזו בשחקים· נורא אלהים ממקדשיך אל ישראל הוא
נותן עז ותעצמות לעם ברוך אלהים· אל נקמות יי̇ אל נקמות
הופיע· הנשא שפט הארץ השב גמול על גאים· ליי̇ הישוע̇
על ברכתך סלה· יי̇ צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה·
יי̇ צבאות אשרי אדם בוטח בך· יי̇ הושיעה המלך יעננו ביום
קראנו· הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד
העולם· נפשנו חכתה ליי̇ עזרנו ומגננו הוא· כי בו ישמח לבנו
כי בשם קדשו בטחנו· יהי חסדך יי̇ עלינו כאשר יחלנו לך· ה̇
הראנו יי̇ חסדך וישעך תתן לנו· קומה עזרתה לנו ופדנו למע̇
אנכי יי̇ אלהיך המעלך מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו·
אשרי העם שככה לו· אשרי העם שיי̇ אלהיו· ואני בחסדך בטחת̇
יגל לבי בישועתך אשירה ליי̇ כי גמל עלי··

מזמור לתודה הריעו ליי̇ כל הארץ· עבדו את יי̇
בשמחה באו לפניו ברננה· דעו כי יי̇ הו̇
הוא אלהים הוא עשנו ולא אנחנו עמו
וצאן מרעיתו· באו שעריו בתודה חצרתיו בתהלה הודו לו
ברכו שמו· כי טוב יי̇ לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו··

למנצח מזמור לדוד· השמים מספרים כבוד
ומעשה ידיו מגיד הרקיע· יום ליום
יביע אמר ולילה ללילה יחוה דעת· אין
אמר ואין דברים בלא נשמע קולם· בכל הארץ יצא קום
ובקצה תבל מליהם לשמש שם אהל בהם· והוא כחתן י̇
יוצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח· מקצה השמים מוצאו

ותקופתו על קצותם ואין נסתר מחמתו · תורת יי' תמימה משיבת
נפש עדות יי' נאמנה מחכימת פתי · פקודי יי' ישרים משמחי
לב מצות יי' ברה מאירת עינים · יראת יי' טהורה עומדת לעד
משפטי יי' אמת צדקו יחדיו · הנחמדים מזהב ומפז רב
ומתוקים מדבש ונפת צופים · גם עבדך נזהר בהם בשמרם
עקב רב · שגיאות מי יבין מנסתרות נקני · גם מזדים
חשך עבדך אל ימשלו בי אז איתם ונקיתי מפשע רב
יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי' צורי וגואלי ·

לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו
וילך · אברכה את יי' בכל עת תמיד תהלתו
בפי · ביי' תתהלל נפשי ישמעו ענוים
וישמחו · גדלו ליי' אתי ונרוממה שמו יחדיו · דרשתי את
יי' וענני ומכל מגורותי הצילני · הביטו אליו ונהרו ופניהם
אל יחפרו · זה עני קרא ויי' שמע ומכל צרותיו הושיעו · חנה
מלאך יי' סביב ליראיו ויחלצם · טעמו וראו כי טוב יי' אשרי
הגבר יחסה בו · יראו את יי' קדשיו כי אין מחסור ליראיו · כ
כפירים רשו ורעבו ודרשי יי' לא יחסרו כל טוב · לכו בנים
שמעו לי יראת יי' אלמדכם · מי האיש החפץ חיים אהב ימים
לראות טוב · נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה ·
סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו · עיני יי' אל צדיקים
ואזניו אל שועתם · פני יי' בעשי רע להכרית מארץ זכרם ·
צעקו ויי' שמע ומכל צרותם הצילם · קרוב יי' לנשברי לב
ואת דכאי רוח יושיע · רבות רעות צדיק ומכולם יצילנו
יי' · שומר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה · תמותת
רשע רעה ושנאי צדיק יאשמו · פודה יי' נפש עבדיו ולא
יאשמו כל החוסים בו ·

תפלה למשה איש האלהים · אדני מעון אתה
היית לנו בדר ודר · בטרם הרים ילדו
ותחולל ארץ ותבל ומעולם ועד עולם

אתה אל · תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם · כי אלף שנים
בעיניך כיום אתמול כי יעבר ואשמורה בלילה · זרמתם שנה
יהיו בבקר כחציר יחלף · בבקר יציץ וחלף לערב ימולל ויבש ·
כי כלינו באפך ובחמתך נבהלנו · שתה עונתינו לנגדך
עלמנו למאור פניך · כי כל ימינו פנו בעברתך כלינו
שנינו כמו הגה · ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבו
בגבורות שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי גז חיש ונעפה ·
מי יודע עז אפך וכיראתך עברתך · למנות ימינו כן הודע
ונבא לבב חכמה · שובה יי' עד מתי והנחם על עבדיך ·
שבענו בבקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו · שמחנו
כימות עניתנו שנות ראינו רעה · יראה אל עבדיך פעלך
והדרך על בניהם ·

ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה
עלינו ומעשה ידינו כוננהו ·
ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן · אמר ליי'
מחסי ומצודתי אלהי אבטח בו · כי הוא יצילך מפח יקוש
מדבר הוות · באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה צנה
וסחרה אמתו · לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם ·
מדבר באפל יהלך מקטב ישוד צהרים · יפל מצדך אלף
ורבבה מימינך אליך לא יגש · רק בעיניך תביט ושלמת
רשעים תראה · כי אתה יי' מחסי עליון שמת מעונך · לא
תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך · כי מלאכיו יצוה
יצוה לך לשמרך בכל דרכיך · על כפים ישאונך פן תגף
תגוף באבן רגליך · על שחל ופתן תדרך תרמס כפיר
ותנין · כי בי חשק ואפלטהו אשגבהו כי ידע שמי · יקראני
ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו · ארך ימים
אשביעהו ואראהו בישועתי ·

הללויה הללו את שם יי' הללו עבדי יי' שע
שעמדים בבית יי' בחצרות בית

אלהינו הללו יה כי טוב יי זמרו לשמו כי נעים כי יעקב בחר לו
יה ישראל לסגלתו כי אני ידעתי כי גדול יי ואדנינו מכל אלהים
כל אשר חפץ יי עשה בשמים ובארץ בימים ובכל תהומות
מעלה נשיאים מקצה הארץ ברקים למטר עשה מוציא
רוח מאוצרותיו שהכה בכורי מצרים מאדם עד בהמה
שלח אותות ומופתים בתוככי מצרים בפרעה ובכל עבדיו
שהכה גוים רבים והרג מלכים עצומים לסיחון מלך האמרי
ולעוג מלך הבשן ולכל ממלכות כנען ונתן ארצם נחלה
נחלה לישראל עמו יי שמך לעולם יי זכרך לדור ודור כי ידין
יי עמו ועל עבדיו יתנחם עצבי הגוים כסף וזהב מעשה ידי אדם פה
להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו אזנים להם ולא יאזינו
אף אין יש רוח בפיהם כמוהם יהיו עושיהם וכל אשר בוטח
בהם בית ישראל ברכו את יי בית אהרן ברכו את יי בית הלוי
ברכו את יי יראי יי ברכו את יי ברוך יי מציון שכן ירושלים
הללו יה

זה הודו לאחד יזור

הודו

ליי כי טוב כי לעולם חסדו
הודו לאלהי האלהים כל״ח
הודו לאדני האדנים
לעושה נפלאות גדלות לבדו כל״ח
לעושה השמים בתבונה כל״ח
לרוקע הארץ על המים כל״ח
לעשה אורים גדלים כל״ח
את השמש לממשלת ביום כל״ח
את הירח וכוכבים לממשלות בלילה
למכה מצרים בבכוריהם כל״ח
ויוצא ישראל מתוכם כל״ח
ביד חזקה ובזרוע נטויה כל״ח
לגזר ים סוף לגזרים כל״ח
והעביר ישראל בתוכו ונער פ׳ כל״ח

הודו

ליי בכנור
בנבל עשור
זמרו לו שירו
לו שיר חדש
היטיבו נגן ב׳
בתרועה כי
ישר דבר יי
וכל מעשהו
באמונה אוהב
צדקה ומשפט
חסד יי מלאה
הארץ בדבר יי

שמים נעשו וברוח פיו
וכל צבאם כונס כנד מי
הים נותן באוצרות תהו׳
תהומות יראו מיי כל
הארץ ממנו יגורו כל
יושבי תבל כי הוא אמר
ויהי הוא צוה ויעמוד
יי הפיר עצת גוים הניא
מחשבות עמים עצת
יי לעולם תעמוד מחש׳
מחשבות לבו לדור ודור
אשרי הגוי אשר יי אלהיו
העם בחר לנחלה לו מ׳
משמים הביט יי וראה

ונער פרעה וחילו בים סוף כל״ח
למוליך עמו במדבר כל״ח
למכה מלכים גדלים כל״ח
ויהרג מלכים אדירים כל״ח
לסיחון מלך האמרי כל״ח
ולעוג מלך הבשן כל״ח
ונתן ארצם נחלה כל״ח
נחלה לישראל עבדו כל״ח
שבשפלנו זכר לנו כל״ח
ויפרקינו מצרינו כל״ח
נותן לחם לכל בשר כל״ח
הודו לאל השמים כל״ח
רננו צדיקים ביי לישרים נאוה
תהלה

את כל בני האדם ממכון שבתו השגיח אל כל יושבי הארץ היוצר
יחד לבם המבין אל כל מעשיהם אין המלך נושע ברב חיל וגבור
לא ינצל ברב כח שקר הסוס לתשועה וברב חילו לא ימלט הנה
עין יי אל יראיו למיחלים לחסדו להציל ממות נפשם ולחיות
ברעב נפשינו חכתה ליי עזרינו ומגיננו הוא כי בו ישמח לבינו כי
בשם קדשו בטחנו יהי חסדך יי עלינו כאשר יחלנו לך

מזמור

שיר ליום השבת טוב להודות ליי ולזמר
לשמך עליון להגיד בבקר חסדך ואמונתך
בלילות עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון ב׳
בכנור כי שמחתני יי בפעלך במעשי ידיך ארנן מה גדלו מ׳
מעשיך יי מאד עמקו מחשבותיך איש בער לא ידע וכסיל לא
יבין את זאת בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און להשמ׳
להשמדם עדי עד ואתה מרום לעולם יי כי הנה איביך יי כי הנה
איביך יאבדו יתפרדו כל פועלי און ותרם כראים קרני בלותי בש׳
בשמן רענן ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה

אוני צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה שתולים בבית יי בחצרות
אלהינו יפריחו עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו להגיד
כי ישר יי צורי ולא עלתה בו יי מלך גאות לבש לבש יי עוז
התאזר אף תיכון תבל בל תמוט נכון כסאך מאז מעולם אתה
נשאו נהרות יי נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים מקולות
מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום יי עדתיך נאמנו
מאד לביתך קדש יי לארך ימים׃

יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו יהי שם יי מבורך
מבורך מעתה ועד עולם ממזרח שמש ועד מבואו
מהלל שם יי רם על כל גוים יי על השמים כבודו יי ש׳
שמך לעולם יי זכרך לדר ודר יי בשמים הכין כסאו ומלכותו
בכל משלה ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך יי
מלך יי מלך יי ימלוך לעולם ועד יי מלך עולם ועד אבדו גוים
מארצו יי הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים רבות מחשבות בלב
איש ועצת יי היא תקום עצת יי לעולם תעמוד מחשבות לבו
לדור ודור כי הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמוד כי בחר יי בציון
אוה למושב לו כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו כי לא
יטוש יי את עמו ונחלתו לא יעזוב והוא רחום יכפר עון ולא
ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו׃

אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת יי׃

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה אשרי העם
שככה לו אשרי העם שיי אלהיו תהלה לדוד
ארוממך אלהי המלך ואברכה שמך לעולם
ועד בכל יום אברכך ואהללה שמך לעולם ועד גדול יי ומה׳
ומהולל מאד ולגדלתו אין חקר דור לדור ישבח מעשיך
וגבורותיך יגידו הדר כבוד הודך ודברי נפלאותיך אשיחה
ועזוז נוראותיך יאמרו וגדולתך אספרנה זכר רב טובך
וצדקתך ירננו חנון ורחום יי ארך אפים וגדול חסד טוב יי
לכל ורחמיו על כל מעשיו יודוך יי כל מעשיך וחסידיך

יברכוכה כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו להודיע לבני האדם
גבורותיו וכבוד הדר מלכותו מלכותך מלכות כל עולמים וממ׳
וממשלתך בכל דור ודור סומך יי לכל הנופלים עיני כל אליך
ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו פותח את ידך ומשביע
לכל חי רצון צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו קרוב יי לכל
קראיו לכל אשר יקראהו באמת רצון יראיו יעשה ואת
שועתם ישמע ויושיעם שומר יי את כל אהביו ואת כל הר׳
הרשעים ישמיד תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו
לעולם ועד ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה׃

הללויה הללי נפשי את יי אהללה יי בחיי אזמר
לאלהי בעודי אל תבטחו בנדיבים בבן
אדם שאין לו תשועה תצא רוחו ישוב
לאדמתו ביום ההוא אבדו עשתנותיו אשרי שאל יעקב
בעזרו שברו על יי אלהיו עשה שמים וארץ את הים ואת כל
אשר בם השומר אמת לעולם עשה משפט לעשוקים נותן
לחם לרעבים יי מתיר אסורים יי פוקח עורים יי זוקף כפופים
יי אהב צדיקים יי שמר את גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך
רשעים יעות ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה

הללויה כי טוב זמרה אלהינו כי נעים נאוה תהלה
בונה ירושלם יי נדחי ישראל יכנס הרפא
לשבורי לב ומחבש לעצבותם מונה
מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא גדול אדונינו ורב כח ולת׳
ולתבונתו אין מספר מעודד ענוים יי משפיל רשעים עדי
ארץ ענו ליי בתודה זמרו לאלהינו בכנור המכסה שמים בעבים
המכין לארץ מטר המצמיח הרים חציר נותן לבהמה לחמה
לבני עורב אשר יקראו לא בגבורת הסוס יחפץ ולא בשוקי
האיש ירצה רוצה יי את יראיו את המיחלים לחסדו שבחי
ירושלים את יי הללי אלהיך ציון כי חזק בריחי שעריך ברך
בניך בקרבך השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך השולח

אמרתו ארץ עד מהרה ירוץ דברו הנותן שלג כצמר כפור
כאפר יפזר משליך קרחו כפתים לפני קרתו מי יעמוד ישלח
דברו וימסם ישב רוחו יזלו מים מגיד דבריו ליעקב חוקיו
ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל
ידעום הללו יה

הללויה

הללו את יי מן השמים הללוהו
במרומים הללוהו כל מלאכיו
הללוהו כל צבאיו הללוהו שמש
וירח הללוהו כל כוכבי אור הללוהו שמי השמים
והמים אשר מעל השמים יהללו את שם יי כי הוא צוה
ונבראו ויעמידם לעד לעולם חוק נתן ולא יעבור הללו את
יי מן הארץ תנינים וכל תהומות אש וברד שלג וקיטור
רוח סערה עושה דברו ההרים וכל גבעות עץ פרי וכל ארזים
החיה וכל בהמה רמש וציפור כנף מלכי ארץ וכל לאומים
שרים וכל שופטי ארץ בחורים וגם בתולות זקנים עם נערים
יהללו את שם יי כי נשגב שמו לבדו הודו על ארץ ושמים
וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללו יה

הללויה

שירו ליי שיר חדש תהלתו בקהל
חסידים ישמח ישראל בעושיו בני
ציון יגילו במלכם יהללו שמו ב
במחול בתוף וכינור יזמרו לו כי רוצה יי בעמו יפאר ענוים
בישועה יעלזו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם רוממות
אל בגרונם וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים תוכחות
בלאומים לאסור מלכיהם בזיקים ונכבדיהם בכבלי ברזל
לעשות בהם משפט כתוב הדר הוא לכל חסידיו הללו יה
הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו הללוהו בג
בגבורותיו הללוהו כרוב גדלו הללוהו בתקע שופר הללוהו
בנבל וכינור הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועוגב
הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי תרועה כל הנשמה

הנשמה תהלל יה הללו יה   כל הנשמ

ברוך

יי לעולם אמן ואמן ברוך יי מציון שוכן
ירושלם הללו יה ברוך יי אלהים אלהי ישראל
עושה נפלאות לבדו וברוך שם כבודו לעולם
וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן **ויברך** דויד את יי לעיני
כל הקהל ויאמר דויד ברוך אתה יי אלהי ישראל אבינו מעולם
ועד עולם לך יי הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי
כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש
והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה
ובידך לגדל ולחזק לכל ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהללים
לשם תפארתך ואתה הוא יי לבדך אתה עשית את השמים
שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל
אשר בהם ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך
משתחוים ואתה הוא יי האלהים אשר בחרת באברם והוצאתו
מאור כשדים ושמת שמו **אברהם** ומצאת את לבבו נאמן לפניך
וכרות עמו הברית לתת את ארץ הכנעני החתי האמרי והפרזי
והיבוסי והגרגשי לתת לזרעו ותקם את דבריך כי צדיק אתה
ותרא את עני אבותינו במצרים ואת זעקתם שמעת על ים
סוף ותתן אותות ומופתים בפרעה ובכל עבדיו ובכל עם ארצו
כי ידעת כי הזידו עליהם ותעש לך שם כהיום הזה והים בקעת
לפניהם ויעברו בתוך הים ביבשה ואת רודפיהם השלכת במצו
במצולות כמו אבן במים עזים

ויושע

יי ביום ההוא את ישראל מיד מצרים
וירא ישראל את מצרים מת על שפת
הים וירא ישראל את היד הגדולה אשר
עשה יי במצרים וייראו העם את יי ויאמינו ביי ובמשה עבדו
אז ישיר משה ובני ישראל את השירה
הזאת ליי ויאמרו לאמר אשירה ליי כי גאה גאה סוס ורוכבו
רמה בים עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה

זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארוממנהו ייי איש מלחמה ייי שמו מר
מרכבות פרעה וחילו ירה בים ומבחר
שלישיו טבעו בים סוף תהומות יכסיומו ירדו במצולות כמו א
אבן ימינך ייי נאדרי בכח ימינך ייי תרעץ
אויב וברב גאונך תהרס קמיך תשלח חרונך יאכלמו כקש וברוח
אפך נערמו מים נצבו כמו נד נוזלים
קפאו תהומות בלב ים אמר אויב ארדוף אשיג אחלק שלל
תמלאמו נפשי אריק חרבי תורישמו
ידיו נשפת ברוחך כסמו ים צללו כעופרת במים אדירים מי
כמכה באלים ייי מי כמוכה נאדר בקודש
נורא תהלת עושה פלא נטית ימינך תבלעמו ארץ נחית
בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל
נוה קדשך שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת אז
נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאח'
יאחזמו רעד נמוגו כל יושבי כנען תפל עליהם אימתה
ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן עד
יעבור עמך ייי עד יעבור עם זו קנית תביאמו ותטעמו בהר
נחלתך מכון לשבתך פעלת ייי מקדש
אדני כוננו ידיך ייי ימלוך לעולם ועד כי לייי המלוכה
ומושל בגוים ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר
עשו והיתה לייי המלוכה והיה ייי למלך על כל הארץ ביום
ההוא יהיה ייי אחד ושמו אחד ובתורתך כתוב לאמר שמע יש'

ישתבח

שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול
והקדוש בשמים ובארץ כי לך נאה
ייי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה
הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדולה וגבורה תהלה ותפארת
קדושה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד עולם בא"י
אל מלך גדול בתושבחות אל ההודאות אדון הנפלאות
הבוחר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים ואו' יתגדל

יתגדל

ויתקדש שמיה רבא בעלמא דיברא כרעותיה
וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי
דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו
אמן ויענו הקהל בקול רם אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולע'
יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה
ויתהלל שמיה דקודשא בריך הוא לעילא מכל ברכתא ושירתא
תושבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן ויענו הע'
אמן ויאמר החזן בקול רם ברכו את ייי המבורך ויענו הציבור
ברוך ייי המבורך לעולם ועד יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם
ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו
אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד

ברוך

אתה ייי אלהינו מלך
העולם יוצר אור ובורא חשך
עושה שלום
ובורא את הכל המאיר
לארץ ולדרים
עליה ברחמים ובטובו
מחדש בכל יום תמיד
מעשה בראשית מה רבו מעשיך ייי כלם בחכמה עשית מלאה
הארץ קנינך המלך המרומם לבדו מאז המשובח והמפואר
והמתנשא מימות עולם אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון
עוזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו אל ברוך גדול
דעה הכין ופעל זהרי חמה טוב יצר כבוד לשמו מאורות
נתן סביבות עוזו פנות צבאיו קדושים רוממי שדי מספרים
כבוד אל וקדושתו תתברך ייי אלהינו על שבח מעשה ידיך
ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה תתברך צורנו

מלכינו וגואלינו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכינו
יוצר משרתים ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם
משמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים ומלך עולם
כלם אהובים כולם ברורים כלם גבורים כלם עושים באימה
רצון קוניהם וכלם פותחים את פיהם בקדושה ובטהרה ובש
ובשירה ובזמרה ומברכין ומשבחין ומפארין ומעריצין
ומקדישין וממליכין את שם האל המלך הגדול הגיבור
והנורא קדוש הוא וכלם מקבלים עליהם עול מלכות שמים
זה מזה ונותנים רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח
בשפה ברורה ובנעימה קדוש כלם כאחד עונים ואומרים
ביראה קקק יי צבאות מלא כל הארץ״
כבודו״ **והאופנים** וחיות הקודש
ברעש גדול מתנשאים לעומת שרפים
לעומתם משבחים ואומרים״
ברוך כבוד יי ממקומו״

לאל ברוך נעימות יתנו למלך
אל חי וקיים זמירות יאמרו
ותשבחות ישמיעו כי הוא
לבדו פועל גבורות עושה חדשות בעל
מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות
נורא תהילות אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד
מעשה בראשית״ כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם
חסדו אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו
ברוך אתה יי יוצר המאורות״ אמן

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו גדולה ויתירה חמלה
חמלתה עלינו אבינו מלכינו בעבור אבותינו
אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים״
כן תחונינו ותלמדינו אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו
ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע וללמוד וללמד לשמ

והחיות ישוררו
וכרובים יפארו
ושרפים ירנו
ואראלים יברכו
פני כל חיה ואופן
וכרוב לעומת
שרפים לעומתם
משבחים ואומרים

לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה והאר
עינינו במצותיך ודבק לבינו בתורתיך ויחד לבבינו לאהבה
וליראה את שמך ולא נבוש לעולם ועד כי בשם קודשך
הגדול הגבור והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך והביאנו
לשלום מארבע כנפות הארץ והוליכנו קוממיות לארצנו
כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו
לשמך הגדול סלה באמת להודות לך וליחדך באהבה ב״א יי
הבוחר בעמו ישראל באהבה״

אל מלך נאמן
שמע ישראל יי אלהינו יי אחד״
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד״
ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל
נפשך ובכל מאדך׃ והיו הדברים האלה אשר
אנכי מצוך היום על לבבך׃ ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך
בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך׃ וקשרתם לאות על
ידך והיו לטוטפת בין עיניך וכתבתם על מזזות ביתך ובש
ובשעריך״ **והיה** אם שמוע תשמעו אל מצותי אשר
אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יי אלהיכם ולעבדו בכל
לבבכם ובכל נפשכם ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומל:
ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך ונתתי עשב בשדך
לבהמתך ואכלת ושבעת השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם
ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם׃ וחרה אף יי בכם ועצ
את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה
ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר יי נותן לכם ושמ
ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם
אותם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם׃ ולמדתם אתם
את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך
ובקומך׃ וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך״ **למען** ירבו
ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי לאבתיכם
לתת להם כימי השמים על הארץ״ ויאמר יי אל משה לא

לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת
והיה לכם לציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי׳ וע׳
ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר
אתם זונים אחריהם׃ **למען** תזכרו ועשיתם את כל
מצותי והייתם קדושים לאלהיכם אני יי׳ אשר הוצאתי
אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יי׳ אלהיכם׃

אמת ויציב ונכון וקים
וישר ונאמן ואהוב
וחביב ונחמד ונעים
ונורא ואדיר ומתקן ומקבל וטוב
ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד
אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב
מגן ישענו לדור ודור הוא קים ושמו
קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד
קימת ודבריו חיים וקימים נאמנים
ונחמדים לעד ולעולמי עולמים על
אבותינו ועלינו ועל בנינו ועל דור׳
דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל
עבדיך על הראשונים ועל האחרונים
דבר טוב וקים לעולם ועד באמונה
ובאמונה חק ולא יעבור אמת שאתה
הוא יי׳ אלהינו מלכנו מלך אבותינו
גואלנו גואל אבותינו יוצרנו צור
ישועתינו פודינו ומצילנו מעולם
שמך אין לנו אלהים עוד זולתיך׃
עזרת אבותינו אתה הוא מעולם
מגן ומושיע לבניהם אחריהם בכל
דור ודור ברום עולם מושבך ומשפטיך וצדקתך עד אפסי

לילות שובים אוו׳
אמת ויציב ונכון
וקיים וישר ונאמן
וטוב הדבר הזה על
אבותינו ועלינו
ועל בנינו ועל
דורותינו ועל כל
דורות זרע ישראל
עבדיך על הראשונים
ועל האחרונים לעו׳
לעולם ועד חוקך
ולא יעבור אמת
שאתה הוא יי׳ א׳
אלהינו ואלהי אבותי׳
אתה למען שמך
מהר וגואלינו גואל
את אבותינו אמת
מעולם שמך הגדו׳
עלינו נקרא באהבה
אין לנו אלהים עוד
זולתך׃

ארץ אשרי איש שישמע למצותיך ותורתך ודברך ישים על לבו
אמת אתה הוא אדון לעמך מלך גבור לריב ריבם אמת הוא
ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך גואל
ומושיע ממצרים גאלתנו יי׳ אלהינו ומבית עבדים פדיתנו
כל בכוריהם הרגת ובכורך גאלת וים סוף בקעת וזדים
טבעת וידידים העברת ויכסו מים צריהם אחד מהם
לא נותר על זאת שבחו אהובים ורוממו לאל ונתנו ידידים
זמרות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקיים רם ונשא
גדול ונורא משפיל גאים ומגביה שפלים ומוציא אסירים
ופודה ענוים ועוזר דלים ועונה לעמו בעת שועם אליו׃
תהלות לאל עליון ברוך הוא ומבורך משה ובני ישראל לך ענו
שירה בשמחה רבה ואמרו כולם׃ **מי כמוכה** באלים יי׳ מי כמ׳
כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא׃ **שירה** חדשה
שבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד כולם הודו והמ׳
והמליכו ואמרו׃ יי׳ ימלוך לעולם ועד׃ **צור ישראל**
קומה בעזרת ישראל ופדה כנאמך יהודה וישראל גואלינו
יי׳ צבאות שמו קדוש ישראל ברוך אתה יי׳ גאל ישראל׃
יי׳ שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך כי שם יי׳ אקרא הבו גודל
לאלהינו׃

ברוך אתה יי׳ אלהינו ואלהי א׳
אבותינו אלהי אברהם
ואלהי יצחק ואלהי יעקב
האל הגבור והנורא אל
עליון גומל חסדים
טובים וקונה הכל וזוכר
חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה׃
מלך עוזר ומושיע ומגן ברוך אתה
יי׳ מגן אברהם׃

זוכרינו לחיים מלך
חפץ בחיים וכותבינו

אתה גיבור לעולם יי' מחיה המתים רב
אתה ורב להושיע · משיב
הרוח ומוריד הגשם · מכלכל

בספר חיים
למענך אלהים
חיים מלך עוזר
ומושיע ומגן ·

חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים
סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו
לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית
ומחיה ומצמיח ישועה · מי כמוכה אב הרחמים זוכר יצוריו
ונאמן אתה להחיות מתים · בא"י מחיה המתים · לחיים ברחמים ·

נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישין אותו
בשמי מרום ככתוב על יד נביאך וקרא
זה אל זה ואמר · קדוש יי' צבאות מלא כל
הארץ כבודו · לעומתם ברוך יאמרו · ברוך כבוד יי' ממקומו ·
ובדברי קדשך כתוב לאמר · ימלוך יי' לעולם אלהיך ציון
לדור ודור הללו יה ·

לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדושתך
נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם
ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה ברוך אתה
יי' האל הקדוש · בין כסא לעשור יאמרו המלך הקדוש ·
אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה וחננו מאתך
בינה דעה והשכל בא"י חונן הדעת · השיבנו אבינו
לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה של
שלימה לפניך בא"י הרוצה בתשובה · סלח לנו אבינו
כי חטאנו מחול לנו מלכנו כי פשענו כי מוחל וסולח אתה
ברוך אתה יי' חנון המרבה לסלוח · ראה נא בעניינו
וריבה ריבנו וגאלינו מהרה למען שמך כי גואל חזק אתה
ברוך אתה יי' גואל ישראל · רפאנו יי' אלהינו ונ
ונרפא הושיענו ונושע כי תהלתנו אתה והעלה רפואה
שלימה לכל מכותינו כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה
ברוך אתה יי' רופא חולי עמו ישראל · ברך עלינו יי' א

אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה ותן טל ומטר
ל ברכה על פני האדמה ושבענו מטובך וברך שנותינו כשנים
הטובות ברוך אתה יי' המברך השנים · תקע בשופר גדול
לחירותינו ושא נס לקבץ גליותינו וקבצינו יחד מארבע כנפות
הארץ בא"י מקבץ נדחי עמו ישראל · השיבה שופטינו
כבראשונה ויועצינו כבתחלה והסר ממנו יגון ואנחה ומלוך
עלינו אתה לבדך בחסד וברחמים וצדקנו במשפט ברוך אתה
יי' מלך אוהב צדקה ומשפט · ולמשומדים אל
תהי תקוה וכל המינים כרגע יאבדו וכל אויבי עמך מהרה
יכרתו ומלכות זדון מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכניע כל
אויבינו מהרה בימינו בא"י שובר אויבים ומכניע זדים ·
על הצדיקים ועל החסידים ועל זקני עמך בית ישראל ועל פל
פליטת סופריהם ועל גרי הצדק ועלינו יהמו רחמיך יי' אן
אלהינו ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת ושים
חלקינו עמהם לעולם לא נבוש כי בך בטחנו בא"י משען
ומבטח לצדיקים · ולירושלים עירך ברחמים תשוב ותש
ותשכון בתוכה כאשר דברת ובנה אותה בקרוב בימינו בנין
עולם וכסא דוד מהרה לתוכה תכין בא"י בונה ירושלם ·
את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך כי
לישועתך קוינו כל היום בא"י מצמיח קרן ישועה ·
שמע קולינו יי' אלהינו חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון
את תפלתינו כי אל שומע תפלות ותחנונים אתה ומלפניך
מלכינו ריקם אל תשיבנו כי אתה שומע תפילת עמך יש
ישראל ברחמים בא"י שומע תפילה · רצה יי' אלהינו בעמך
ישראל ובתפלתם והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל
ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד
עבודת ישראל עמך · ותחזינה עינינו בשובך לציון ברח
ברחמים בא"י המחזיר שכינתו לציון ·

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי' אלהינו ואלהי אבותינו

לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה
לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל חיינו
נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפל
נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים הטוב
כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו
לך ועל כולם יתברך ויתרומם שמך מלכינו תמיד לעולם
ועד וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת הא׳ ישו׳
ישועתנו ועזרתנו סלה בא״י הטוב שמך ולך נאה להודות
אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשולשת בתורה הכתו׳
על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים
עם קדושיך כאמור יברכך יי׳ וישמרך יאר יי׳ פניו אליך
ויחנך ישא יי׳ פניו אליך וישם לך שלום [illegible]

שים שלום טובה וברכה חסד ורחמים עלינו ועל כל ישר׳
עמך ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור
פניך נתת לנו יי׳ אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה
ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישרא׳ בכל
עת ובכל שעה בשלומך ברוך אתה יי׳ המברך את עמו
ישרא׳ בשלום. זה אומ׳ בערב בכל יום

שלום רב על ישרא׳ עמך תשים לעולם כי אתה הוא מלך
אדון כל השלום וטוב בעיניך לברך עמך ישרא׳
בכל עת ובכל שעה בשלומך בא״י המברך את עמו ישרא׳

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי
נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתו׳
בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וכל החושבים עלי רעה
מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבותם יהיו לרצון אמרי פי
והגיון לבי לפניך יי׳ צורי וגואלי. יוא׳ שלום בשמאלו ושלום
בימינו עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל
כל ישרא׳ ואמרו אמן
ובשני וחמישי אומר זה

והוא

רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה
להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו
אתה יי׳ לא תכלא רחמיך ממנו
חסדך ואמתך תמיד יצרונו הושי׳
הושיענו יי׳ אלהינו וקבצנו מן הגוים הושיענו אלהי ישענו וקב׳
וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתה׳
בתהלתך אם עונות תשמור יה יי׳ מי יעמוד כי עמך הסליחה
למען תורא לא כחטאינו תעשה לנו ולא כעונותינו תגמול
עלינו אם עונינו ענו בנו יי׳ עשה למען שמך זכור רחמיך
יי׳ וחסדיך כי מעולם המה יעננו יי׳ ביום צרה ישגבנו שם
אלהי יעקב יי׳ הושיעה המלך יעננו ביום קראנו אבינו מ׳
מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים צדקה עשה עמנו למע׳
שמך אדונינו אלהינו שמע בקול תחנונינו וזכור לנו את
ברית אבותינו והושיענו למען שמך ועתה אדני אלהינו
אשר הוצאת את עמך מארץ מצרים ביד חזקה ותעש לך
שם כיום הזה חטאנו רשענו אדני בכל צדקותיך ישב נא
אפך וחמתך מעירך ירושלם הר קדשך כי בחטאינו ובעונו׳
אבותינו ירושלם ועמך לחרפה לכל סביבותינו ועתה שמע
אלהינו אל תפלת עבדיך ואל תחנוניו והאר פניך על מקדשך
השמם למען אדני. הטה אלהי אזנך ושמע פקח עיניך וראה
שוממותינו והעיר אשר נקרא שמך עליה כי על צדקתינו
אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים אדני
הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על
עירך ועל עמך. אבינו האב הרחמן הראנו אות לטובה
וקבץ נפוצותינו מארבע כנפות הארץ יכירו וידעו כל הגוים
כי אתה הוא יי׳ אלהינו והושיענו למען שמך ועתה יי׳ אבינו
אתה אנחנו החומר ואתה יוצרנו ומעשה ידך כלנו יכירו
[illegible] וגו׳ חוסה יי׳ על עמך ואל תתן נחלתך לחרפה
למשל בם גוים למה יאמרו בעמים איה אלהיהם ידע

וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך וכל

בספר חיים ברכה ושלו׳ ופרנסה טו׳ טובה נזכר ונכתב לפני׳ אנו וכל עמך בית ישר׳ לחיים ולשלום בא״י

כי חטאנו ואין מי יעמוד בעדנו שמך הגדול יעמוד לנו בעת
צרה · ידענו כי אין בנו מעשים צדקה עשה עמנו למען שמך
כרחם אב על בנים כן תרחם יי׳ עלינו · והושיענו וחמול על
עמך ורחם על נחלתך חוסה נא ברוב רחמיך והושיענו למע
שמך · חננו ועננו כי לך יי׳ הצדקה עשה נפלאות בכל עת ·
הבט נא רחם נא על עמך במהרה למען שמך ברחמיך הרבי
יי׳ אלהינו רחם והושיעה צאן מרעיתך ואל ימשול בנו קצף כי
לך עינינו תלויות הושיענו למען שמך רחם עלינו שמך
והושיענו למען בריתך הביטה ועננו בעת צרה כי לך יי׳ היש
הישועה בך תוחלתנו אלוה הסליחות אנא סלח נא א׳ טוב וסלח
כי א׳ מלך חנון ורחום אתה ·

אנא מלך חנון ורחום זכור והבט לברית בין הבתרי
ותראה לפניך עקידת יחיד למען ישראל אבינו
מלכנו חננו ועננו והושיענו למען שמך הגדול
שנקרא עלינו עושה נפלאות בכל עת עשה עמנו כחסדיך חנון
ורחום הביטה ועננו בעת צרה כי לך יי׳ הישועה אבינו מלכנו כ
מחסנו אל תעש לנו כרוע מעללינו זכור רחמיך יי׳ וחסדיך
וכרוב טובך הושיענו וחמול נא עלינו כי אין לנו אלוה מבלעדי
צורנו אל תעזבנו יי׳ אלהינו ואל תרחק ממנו כי נפשנו קצרה מ
מחרב ובשבי מדבר ומגפה מכל צרה ויגון הצילנו כי לך קוינו
ואל תכלימנו יי׳ אלהינו והאר פניך בנו וזכור לנו את ברית אבותינו
והושיענו למען שמך ראה בצרותינו ושמע בקול תפלתנו ז
ועננו כי אתה שומע תפלת כל פה ·

א רחום אתה רחם עלינו ועל כל מעשיך כי אין כמוך יי׳
אלהינו אנא שא נא פשעינו אבינו מלכנו צורנו וגואלנו
אל חי וקיים החסין בכח חסיד וטוב על כל מעשיך כי אתה
הוא יי׳ אלהינו ארך אפים ומלא רחמים עשה עמנו כרוב רחמיך
והושיענו למען שמך שמע מלכנו תפלתנו ומיד אויבנו ז
הצילנו שמע מלכנו תפלתנו ומכל צרה ויגון הצילנו אבינו

מלכנו אתה ושמך הגדול עלינו נקרא עשה עמנו למען שמך אל
תניחנו יי׳ אלהינו אל תעזבנו ואל תטשנו ואל תשכחנו כי א׳
מלך חנון ורחום אתה ·

אין כמוך חנון ורחום אלהינו אין כמוך ארך אפים ורב
חסד ואמת הושיענו ורחמנו מרעש ומרגז הצ׳
הצילנו · זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב
אל תפן אל קשי העם הזה ואל רשענו ואל חטאתנו · שוב מחרון
אפיך והנחם על הרעה לעמך · והסר ממנו מכת המות כי אתה כי כן
דרכך עושה חסד חנם בכל דור ודור חוסה יי׳ על עמך והצילנו
מזעמך והסר ממנו רע וגזרה קשה כי אתה שומר ישראל א׳ לך
יי׳ הצדקה ולנו בשת הפנים מה נתאונן ומה נאמר מה נדבר
ומה נצטדק נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה אליך כי ימינך
פשוטה לקבל שבים · אנא יי׳ הושיעה נא · אנא יי׳ הצליחה נא ·
אנא יי׳ עננו ביום קראנו · לך יי׳ חכינו לך יי׳ קוינו · לך יי׳ נ׳
נייחל אל תחשה ותענינו כי נאמו גוים אבדה תקותם כל ברך
וכל קומה לך לבד תשתחוה ·

הפותח יד בתשובה לקבל פושעים וחטאים
נבהלה נפשנו מרוב עצבוננו ואל
תשכחנו נצח קומה והושיענו כי חסינו
חסינו בך לך · אבינו מלכנו אין לנו צדקה ומעשים טובים
וזכור לנו את ברית אבותינו ועדותינו בכל יום יי׳ אחד הביטה
בעניינו כי רבו מכאובינו וצרות לבבינו וחוסה יי׳ עלינו בא׳
בארץ שבינו ואל תשפוך חרונך עלינו כי אנחנו עמך בני בריתך
בריתך א׳ הביטה דל כבודנו בגוים ושקצונו כטומאת הנדה
עד מתי עזך בשבי ותפארתך ביד צר עוררה גבורתך וקנאתך
עליהם א׳ הם יבושו ויחתו מגבורתם ואל ימעטו לפניך
תלאותינו מהר יקדמונו רחמיך ביום צרתינו לא למעננו
כי אם למענך פעל ואל תשחית זכר שאריתנו כי א׳ מלך
חנון ורחום אתה · חון עם המייחדים שמך בכל יום פעמים

ואומרים שמע ישראל י״י אלהינו י״י אחד. ונופלין על פניהם. ואו׳ והוא רחום

רחום וחנון חטאתי לפניך י״י מלא רחמים רחם עלי וקבל תחנוני. י״י אל באפך תוכיחני ואל בחמתך תיסרני. חנני י״י כי אומלל אני רפאני י״י כי נבהלו עצמי. ונפשי נבהלה מאד ואתה י״י עד מתי. שובה י״י חלצה נפשי הושיעני למען חסדך. כי אין במות זכרך בשאול מי יודה לך. יגעתי באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה. עששה מכעס עיני עתקה בכל צוררי. סורו ממני כל פעלי און כי שמע י״י קול בכיי. שמע י״י תחנתי י״י תפלתי יקח. יבשו ויבהלו מאד כל איבי ישבו יבשו רגע.

ורא זה. י״י מה רבו צרי רבים קמים עלי. רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה. ואתה י״י מגן בעדי כבודי ומרים ראשי. קולי אל י״י אקרא ויענני מהר קדשו סלה. אני שכבתי ואישנה הקיצותי כי י״י יסמכני. לא אירא מרבבות עם אשר סביב שתו עלי. קומה י״י הושיעני אלהי כי הכית את כל אויבי לחי. שני רשעים שברת. לי״י הישועה על עמך ברכתך סלה.

י״י אלהי ישראל שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך.

הבט משמים וראה כי היינו לעג וקלס בגוים נחשבנו כצאן לטבח יובל להרוג ולאבד ולמכה ולחרפה. ובכל זאת שמך לא שכחנו נא אל תשכחנו. י״י אלהי

זרים אומרים אין תוחלת ותקוה. חון אום לשמך מקוה. טהור ישועתנו קרבה. יגענו ולא הונח לנו. רחמיך יכבשו את כעסך מעלינו. אנא שוב מחרונך ורחם סגולה אשר בחרת. י״י אלהי ישראל.

חוסה י״י עלינו ברחמיך ואל תתננו בידי אכזרים. למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם. למענך עשה עמנו חסד ואל תאחר. אנא שוב מחרונך ורחם סגולה אשר בחרת. י״י אלהי ישראל.

קולנו תשמע ותחון ואל תטשנו ביד אויבינו למחות

את שמנו זכור אשר נשבעת לאבותינו ככוכבי השמים ארבה את זרעכם ועתה נשארנו מעט מהרבה. ובכל זאת שמך לא שכחנו נא אל תשכחנו. י״י אלהי ישראל.

עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך. י״י אלהי ישראל. ויקום החזן ויאו׳ ואנחנו לא

ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו. זכור רחמיך י״י וחסדיך כי מעולם המה. יהי חסדך י״י עלינו כאשר יחלנו לך. אל תזכר לנו עונות ראשונים מהר יקדמונו רחמיך כי דלונו מאד. חננו י״י חננו כי רב שבענו בוז. ברוגז רחם תזכור. י״י הושיעה המלך יעננו ביום קראנו. כי הוא ידע יצרנו זכור כי עפר אנחנו. עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך. ויאו׳ קדיש עד דאמירן

אל ארך אפים ורב חסד ואמת אל באפך תוכיחנו. חוסה י״י על עמך והושיענו מכל רע. חטאנו לך אדון סלח נא כרוב רחמיך אל. ומוציאין ספר תורה. ואומר גדלו.

גדלו לי״י אתי ונרוממה שמו יחדיו. ועונין הציבור אחריו ואו׳ רוממו י״י אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא. רוממו י״י אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש י״י אלהינו. ויל׳ ויקו׳ התו״ש

תגלה ותראה מלכותו עלינו בזמן קרוב ויחון פליטתנו ופליטת עמו ישראל לחן ולחסד לרחמים ולרצון ונאמר אמן. הכל הבו גודל לאלהינו ותנו כבוד לתורה כהן קרב. יעמוד פלוני בר פלוני. ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו. תורת י״י תמימה משיבת נפש עדות י״י נאמנה מחכימת פתי. פקודי י״י ישרים משמחי לב מצות י״י ברה מאירת עינים. י״י עוז לעמו יתן י״י יברך את עמו בשלום. האל תמים דרכו אמרת י״י צרופה מגן הוא לכל החוסים בו.

וקורין ג׳ בתורה כהן לוי וישר׳ בשני ובחמישי וביום השבת ז׳

יהללו את שם י״י כי נשגב שמו לבדו. הודו על ארץ ושמים וירם

הדרך לעמך תהילה לכל חסידיך לבני ישראל

למנצח

מזמור לדוד׳ יענך יי׳ ביום צרה ישגבך
שם אלהי יעקב סלה׳ ישלח עזרך מקדש
ומציון יסעדך יזכור כל מנחותיך ועול׳
ועולתך ידשנה סלה׳ יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא׳ נרננה׳
בישועתך ובשם אלהינו נדגול ימלא יי׳ כל משאלותיך׳ עתה׳
ידעתי כי הושיע יי׳ משיחו יענהו משמי קדשו בגבורות ישע
ימינו׳ אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם אלהינו נזכיר המה
כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד יי׳ הושיעה המלך יעננו
ביום קראינו׳׳

ובא

לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יי׳ ואני
זאת בריתי אתם אמר יי׳ רוחי אשר עליך ודברי
אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך מפי זרעך ומ׳
ומפי זרע זרעך אמר יי׳ מעתה ועד עולם׳ ואתה קדוש יושב
תהלות ישראל׳ וקרא זה אל זה ואמר׳׳ קקק יי׳ צבאות מלא כל
הארץ כבודו׳׳ ומקבלין דין מדין ואמרין׳׳ קדיש בשמי
מרומא בית שכינתיה׳ קדיש על ארעא עובד גבורתיה׳ קדיש
לעלם ולעלמי עלמיא׳ יי׳ צבאות מליא כל ארעא מזיו יקריה׳
ותשאני רוח׳׳ ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יי׳
ממקומו׳׳ ונטלתני רוח׳׳ ושמעית בתרי קל זיע סגיא דמשבחי׳
ואמרין בריך יקרא די׳ מאתר בית שכינתיה יי׳ ימלוך לעולם
ועד׳ יי׳ מלכותיה קאים לעלם ולעלמי עלמיא׳ יי׳ אלהי אברהם
יצחק ויעקב עבדיך שמרה זאת לעולם מחשבות לבב עמך והכן
לבבם אליך׳ והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב
אפו ולא יעיר כל חמתו׳ כי אתה יי׳ טוב וסלח ורב חסד לכל
קוראיך׳ צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת׳ תתן אמת ליעקב
חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם׳ ברוך יי׳ :
יום יום יעמס לנו האל ישועתינו ועזרתינו סלה׳ יי׳ צבאות עמ׳
אשרי אדם בוטח בך׳ יי׳ הושיעה המלך יעננו ביום קוראינו

ברוך אלהינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמ׳
אמת וחיי עולם נטע בתוכינו הוא יפתח ליבינו בתורתו וישים
בליבנו לתורתו ולעשותו רצונו ולעובדו בלבב שלם׳ למען לא
ניגע לריק ולא נלד לבהלה׳ ובכן יהי רצון מלפניך יי׳ אלהינו ואלהי
אבותינו שנשמור חוקיך בעולם הזה ונזכה ונחיה ונירש טובה
לחיי העולם הבא׳ למען יזמרך כבוד ולא ידום יי׳ אלהי לעולם
אודך׳ ברוך הגבר אשר יבטח ביי׳ והיה יי׳ מבטחו׳ בטחו ביי׳
עדי עד כי ביה יי׳ צור עולמים׳ ויבטחו בך יודעי שמך כי לא
עזבת דורשיך יי׳׳ יי׳ חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר׳׳

יתגדל

ויתקדש שמיה רבא בעלמא דיברא כ׳
כרעותיה וימליך מלכותיה בחייכון וב׳
וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא
ובזמן קריב ואמרו אמן׳׳ אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם

יתברך

וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויי׳
ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא
בריך הוא לעילא מכל ברכתא ושירתא
תושבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן׳׳

תתקבל

צלותהון ובעותהון דכל ישראל קדם
אבוהון דבשמיא ואמרו אמן׳׳

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים
עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן׳׳ עושה שלום במר׳
במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל
כל ישראל ואמרו אמן׳׳ ויאמרו הקהל ויא׳

עלינו

לשבח לאדון הכל לתת גדולה ליוצר בראש׳
בראשית שלא עשאנו כגויי הארצות ולא
שמנו כמשפחות האדמה שלא שם חלקינו
עמהם וגורלינו ככל המונם שהם משתחוים להבל וריק ומת׳
ומתפללים אל אל לא יושיע׳׳ ואנו כורעים ומשתחוים לפני
מלך מלכי המלכים הקב״ה שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ ומ׳

ומושב יקרו בשמים ממעל ושכינת עוזו בגבהי מרומים ״
הוא אלהינו ואין עוד אחר אמת מלכינו ואפס זולתו ככתוב
בתורתך וידעת היום והשבות אל לבבך כי יי׳ הוא האלהים בשמי
ממעל ועל הארץ מתחת ואין עוד ״ על כן נקוה לך יי׳ אלהי׳
לראות מהרה בתפארת עוזך להעביר גלולים מן הארץ וה
והאלילים כרות יכרתון ״ לתקן עולם במלכות שדי כל
בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ יכירו
וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך לך תשבע כל
לשון לפניך יי׳ אלהינו יכרעו ויפולו ולכבוד שמך יקר
ויתנו ויקבלו כולם את עול מלכותך ותמלוך עליהם ב
מהרה לעולם ועד כי המלכות שלך היא ולעולמי עד
תמלוך בכבוד ״ ככתוב בתורתך יי׳ ימלוך לעולם ועד ״

כשהחזן יתחיל ברכו והציבור אומרים זה ״

יתברך וישתבח
ויתפאר
ויתרומם
ויתנשא שמו של מלך מלכי
המלכים הקב״ה שהוא ראשון
והוא אחרון ומבלעדיו אין
אלהים סלו לרוכב בערבות
ביה שמו ומרוממו על כל
ברכה ותהלה ועלזו לפניו

והוא רחום יכפר
עון ולא
ישחית
והרבה להשיב אפו ולא
יעיר כל חמתו יי׳ הושיעה
המלך יעננו ביום קראנו ״

ברכו את יי׳ המבורך ״
ברוך יי׳ המבורך לעולם ועד ״
יהי שם יי׳ מבורך מעתה ועד
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ״

תפלות ערבית ״

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם
אשר בדברו מעריב ער
ערבים בחכמה פותח שע
שערים ובתבונה משנה
עיתים מחליף את הזמנים

ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו בורא יום
ולילה גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור ומעביר יום
ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה יי׳ צבאות שמו אל
חי וקיים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד ב״א יי׳ המעריב ע
ערבים ״

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות
חקים ומשפטים אותנו לימדת על כן יי׳
אלהינו בשכבנו ובקומינו נשיח בחוקיך
ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו וא
ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו
לעולמים ב״א יי׳ אוהב עמו ישראל ״ ק״ש ״

אמת ואמונה כל זאת וקיים עלינו כי הוא יי׳ אלהינו
ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודינו מיד
מלכים הגואלינו מלכינו מכף כל העריצים
הא׳ הנפרע לנו מצרינו המשלם גמול לכל אויבי נפשינו ה
העושה גדולות עד אין חקר נסים ונפלאות עד אין מספר
השם נפשינו בחיים ולא נתן למוט רגלינו המדריכנו על
במות אויבינו וירם קרנינו על כל שונאינו העושה לנו נסים
בפרעה באותות ובמופתים באדמת בני חם המכה בעברתו כל ב
בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם
המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בת
בתהומות טיבע וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו מלכ
מלכותו ברצון קיבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה
בשמחה רבה ואמרו כולם ״ מי כמוכה באלים יי׳ מי כמוכה נאדר
בקודש נורא תהלות עושה פלא ״ מלכותך יי׳ ראו בניך בוקע
ים לפני משה זה אלי ענו ואמרו ״ יי׳ ימלוך לעולם ועד ״ ונאמ
כי פדה יי׳ את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו ב״א יי׳ גאל ישראל ״

השכיבנו יי׳ אלהינו לשלום והעמידנו מלכינו ל
לחיים ופרוס עלינו סוכת שלומך ות

ותקננו בעצה טובה מלפניך והגן בעדינו והסר מעלינו אויב דבר
וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תס׳
תסתירנו כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום
אתה ושמור צאתינו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם׃
בא״י שומר עמו ישראל לעד׃

ברוך יי׳ לעולם אמן ואמן׃
ברוך יי׳ מציון שוכן
ירושלם הללויה׃
ברוך יי׳ אלהים אלהי ישראל עושה נפ׳
נפלאות לבדו וברוך שם כבודו לעול׳
וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן׃
יהי כבוד יי׳ לעולם ישמח יי׳ במעשיו׃
יהי שם יי׳ מבורך מעתה ועד עולם׃ כי
לא יטוש יי׳ את עמו בעבור שמו ה׳
הגדול כי הואיל יי׳ לעשות אתכם לו
לעם׃ וירא כל העם ויפלו על פניהם
ויאמרו יי׳ הוא האלהים הוא האלהים׃
והיה יי׳ למלך על כל הארץ ביום
ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד׃ יהי
חסדך יי׳ עלינו כאשר יחלנו לך
הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצי׳
והצילנו מן הגוים להודות לשם
קדשך ולהשתבח בתהלתך׃ כל הגוים
אשר עשית יבואו וישתחוו לפניך יי׳ ויכבדו לשמך׃ כי גדול
אתה ועושה נפלאות אתה אלהים לבדך ואנחנו עמך וצאן
מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך׃ ברוך
יי׳ ביום׃ ברוך יי׳ בלילה׃ ברוך יי׳ בשכבנו׃ ברוך יי׳ בקומנו׃ כי
בידך נפשות החיים והמתים אשר בידו נפש כל חי ורוח
כל בשר איש׃ בידך אפקיד רוחי פדית אותי יי׳ אל א׳

בערב שבת אומ׳ זה׃

ופרוס עלינו סוכת
שלומך בא״י
הפורס סכת שלום
עלינו ועל כל ישראל
ועל ירושלם׃

ושמרו בני ישראל
את השבת לעשות
את השבת לדורותם
ברית עולם ביני ובין
בני ישראל אות היא
לעולם כי ששת
ימים עשה יי׳ את
השמים ואת הארץ
וביום השביעי שבת
וינפש׃ **טובים**
וידבר משה את מועד׳
מועדי יי׳ אל בני
ישראל׃

ובראש השנה
תקעו בחדש
שופר בכסא
ליום חגנו
כי חוק לישׂ
ישראל הוא
ומשפט ל
לאלהי יעקב
ויום כיפור
כי ביום
הזה יכפר
עליכם לטה׳
לטהר אתכ׳
מכל חטאו׳
חטאותיכם
לפני יי׳
תטהרו׃

אמת אלהינו שבשמים יחיד הוא ומיוחד שמך וקיים תמיד ימלוך
עלינו לעולם ועד׃

יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשינו בישועתך
באמת באמור לציון מלך אלהיך יי׳ מלך יי׳
ימלוך לעולם ועד כי המלכות שלך היא ולעולמי
עד תמלוך בכבוד׃ כי אין לנו מלך אלא אתה בא״י המלך
בכבודו תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד ועל כל מעשיו׃

קדיש חצי׳ ונתפללין שעונה עשרה׃ יו׳ שבת׃

אתה קדשת את יום השביעי לשמך תכלית מעשה
שמים וארץ וברכתו מכל הימים וקדשתו מכל
הזמנים וכן כתוב בתורתך׃ **ויכלו** השמים והא׳
והארץ וכל צבאם׃ ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר
עשה׃ וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו א׳
אשר עשה׃ ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו כי
בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות׃

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו
במצותיך ותן חלקינו בתורתך ושבעינו מטובך
ושמחינו בישועתך וטהר לבינו לעבדך באמת
והנחילנו יי׳ אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך
וישמחו בך ישראל אוהבי שמך בא״י מקדש הש׳
השבת׃ רצה ומודים

ברוך אתה יי׳ אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור
והנורא אל עליון קונה שמים וארץ׃ מגן א׳
אבות בדברו מחיה מתים במאמרו האל הקדוש שאין כמוהו
המניח לעמו ביום שבת קדשו כי בם רצה להניח להם לפניו
נעבוד ביראה ופחד ונודה לשמו בכל יום תמיד מעין הב׳
הברכות אל ההודאות אדון השלום מקדש השבת ומברך הש׳
שביעי ומניח בקדושה לעם מדושני עונג זכר למעשה בר׳
בראשית׃

אלהינו ואלהי אבותינו
רצה במנוחתינו וגו׳

במה

מדליקין ובמה אין
מדליקין אין מדליקין
לא בלכש ולא בחוסן
ולא בכלך ולא בפתילת
האידן ולא בפתילת
המדבר ולא בירוקה
שעל פני המים׳ לא בזפת ולא בשעוה׳ ולא בשמן קיק
לא בשמן שריפה ולא באליה ולא בחלב׳׳ נחום המדי אומ׳
מדליקין בחלב מבושל וחכמים אומרים אחד מבושל
ואחד שאינו מבושל אין מדליקין בו׳ אין מדליקין בשמן
שריפה ביום טוב׳׳ ר׳ ישמעאל אומ׳ מדליקין בעטרן מ׳
מפני כבוד השבת וחכמים מתירין בכל השמנים בשמן
שומשמין בשמן אגוזים בשמן צנונות בשמן דגים
פקועות בעיטרן ובנפט׳׳ ר׳ טרפון אומ׳ אין מדליקין
אלא בשמן זית בלבד׳׳ כל היוצא מן העץ אין מדליקין
בו אלא פשתן וכל היוצא מן העץ אין מדליקין בו אלא פש
פשתן פתילת הבגד שקיפלה ולא היבהבה ר׳ אליעזר
אומ׳ טמאה היא ואין מדליקין בה׳׳ ר׳ עקיבא אומר
טהורה היא ומדליקין בה׳ לא יקוב אדם שפופרת של בי׳
ביצה וימלאנה שמן ויתננה על פי הנר׳׳ ויתן ראש הפתילה
בתוכה אם בשביל שהיא מנטפת ואפילו של חרש ור׳ יהודה
מתיר׳׳ אבל אם חברה היוצר מתחלה מותר מפני שהוא
כלי אחד לא ימלא אדם קערה שמן ויתננה בצד הנר ויתן
ראשו הפתילה בתוכה בשביל שתהא שואבת ור׳ יהודה מתיר׳׳
המכבה את הנר מפני שהוא מתירא מפני גוים ומפני
ליסטין מפני רוח רעה או מפני החולה שיישן פטור׳׳
כחס על הנר כחס על השמן כחס על הפתילה חייב׳׳ רבי יוסי

פוטר בכולן חוץ מן הפתילה מפני שהוא עושה פיחם׳ על שלש
עבירות נשים מיתות בשעת לידתן על שאינן זהירות בנדה
בחלה ובהדלקת הנר׳׳ שלשה דברים צריך אדם לומר
בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה עשרתם ספק אינו חשיכ׳
אין מעשרין את הודאי ואין מטבילין את הכלים ואין מד׳
מדליקין את הנרות׳ אבל מעשרין את הדמאי מערבין ו
וטומנין את החמין׳׳ אמ׳ ר׳ אלעזר אמ׳ ר׳ חנינא
תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמ׳ וכל
בניך למודי יי׳ ורב שלום בניך שלום רב לאוהבי
תורתיך ואין למו מכשול יהי שלום בחילך
ושלוה בארמנותיך למען אחי ורעי אדברה נא
שלום בך למען בית יי׳ אלהינו אבקשה טוב לך יי׳
עוז לעמו יתן יי׳ יברך את עמו בשלום׳ קדיש׳׳

נשמת

כל חי תברך את שמך יי׳ אלהינו ורוח
כל בשר תפאר ותרומם זכרך מלכנו
תמיד מן העולם ועד העולם אתה
אל׳ ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע פודה ומציל
מפרנס ומרחם בכל עת צרה וצוקה אין לנו מלך אלא
אתה׳׳ אלהי הראשונים והאחרונים אלהי כל בריות אדון
כל תולדות המהולל ברוב בתושבחות המנהג עולמו בחסד
ובריותיו ברחמים׳ ויי׳ לא ינום ולא יישן המעורר ישנים
והמקיץ נרדמים׳׳ והמשיח אלמים והמתיר אסורים
והסומך נופלים והזוקף כפופים ולך לבדך אנחנו
מודים׳׳ אילו פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון
גליו ושפתותינו במרחבי רקיע ועינינו כשמש וירח
וידינו כנשרי שמים ורגלינו כאיילות אין אנו מספיקין
להודות לך יי׳ אלהינו ואלהי אבותינו ולברך את שמך
על אחת מאלף אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים
הטובות שעשית עם אבותינו ועמנו ממצרים גאלתנו

יי אלהינו ומבית עבדים פדיתנו ברעב זנתנו ובשבע גדלתנו
כלכלתנו מחרב הצלתנו ומדבר מלטתנו ומחלאים רעים
רבים ונאמנים דליתנו׃ עד הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו
חסדיך אלהינו ואל תטשינו יי אלהינו לנצח׃ על כן אברים
שפלגת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפינו ולשון אשר
שמת בפינו׃ הן הם יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו
ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלכנו׃ כי כל פה
לך יודה וכל לשון לך תשבע׃ וכל ברך לך תכרע וכל
קומה לפניך תשתחוה׃ וכל לבבות ייראוך וכל קרב וכליות
יזמרו לשמך כדבר שכתוב וכל עצמותי תאמרנה יי מי
כמוכה׃ מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו׃
מי ידמה לך ומי ישוה לך ומי יערוך לך האל הגדול הג'
הגבור והנורא אל עליון קונה ברחמיו שמים וארץ׃ נהלל
ונשבחך ונפארך ונברך את שם קדשך׃ כאמור לדוד ברכי נפשי
את יי וכל קרבי את שם קדשו׃ **האל בתעצומות עזך**
הגדול בכבוד שמך׃ הגבור לנצח והנורא בנוראותיך
המלך היושב על כסא רם ונשא׃ **שוכן עד מרום וקדוש**
שמו׃ וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה׃ בפי
בפי ישרים תתהלל׃ **ובדברי** צדיקים תתברך׃
ובלשון חסידים תתרומם׃ **ובקרב** קדושים תתקדש׃

ובמקהלות

רבבות עמך בית ישראל
יתפאר שמך מלכינו
בכל דור ודור׃ שכן חובת
כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל
לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל דברי
שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך׃ **ישתבח**
שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים
ובארץ כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה
הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדולה וגבורה תהלה

ותפארת קדושה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד עולם׃ בא'
יי אל מלך גדול בתשבחות׃ **אל ההודאות** אדון הנפלאות הבוחר
בשירי זמרה מלך אל חי העולמים׃ יתגדל׃ ויתברך׃ ו׳ו׳
ברכו את יי המבורך׃ **ברוך** יי המבורך לעולם ועד׃
יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי ה
המלכים הקב״ה הוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים ס
סלו לרוכב בערבות ביה שמו׃ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם

ברוך

אתה יי אלהינו מלך
העולם יוצר אור
ובורא חושך עושה
שלום ובורא את הכל׃ הכל יודוך והכל
ישבחוך והכל יאמרו אין כיי׃ הכל
ירוממוך סלה יוצר הכל׃ האל הפותח
בכל יום דלתות שערי מזרח׃ ובוקע
חלוני רקיע ומוציא חמה ממקומה
ולבנה ממכון שבתה׃ ומאיר לעולם
כולו׃ וליושביו שברא במדת רחמים׃
המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים
ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה
בראשית׃ המלך המרומם לבדו מאז

ברוך

אתה יי אלהינו
מלך העולם
יוצר אור
ובורא חושך
עושה שלום
ובורא את הכל
אור עולם
באוצר חיים
אורות מאופל
אור ויהי׃

המשובח והמפואר והמתנשא מימות עולם׃
אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עוזינו צור
משגבינו מגן ישעינו משגב בעדינו׃ אין כערכך
ואין זולתך אפס בלתך ואין דומה לך׃ אין כערכך יי
אלהינו בעולם הזה ואין זולתך מלכינו לחיי העולם הבא׃
אפס בלתך גואלינו לימות המשיח ואין דומה לך
מושיעינו לתחיית המתים׃ **אל** אדון על כל המעשים ברוך
הוא ומבורך בפי כל נשמה׃ גדלו וטובו מלא עולם
דעת ותבונה סובבים אותו׃ המתגאה על חיות הקודש ונהדר

כבוד על המרכבה זכות ומישור לפני כסאו חסד ורחמים לפני
כבודו טובים מאורות שברא אלהינו יצרם בדעת
בבינה ובהשכל כח וגבורה נתן בהם להיות מושלים בקרב
תבל מלאים זיו ומפיקים נוגה נאה זיום בכל העולם
שמחים בצאתם ששים בבואם עושים באימה רצון
קוניהם פאר וכבוד נותנים לשמו צהלה ורינה לזכר
מלכותו קרא לשמש ויזרח אור ראה והתקין צורת
הלבנה שבח נותנים לו כל צבא מרום תפארת וגדולה
שרפים ואופני הקודש

לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי נתעלה
וישב על כסא כבודו תפארת עטה ליום המנוחה
עונג קרא ליום השבת זה שבח של שביעי שבו
שבת אל מכל מלאכתו ויום השביעי משבח ואומר מזמור
שיר ליום השבת לפיכך יפארו ויברכו לאל כל יצוריו שבח
יקר וגדולה יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו
ישראל בקדושתו ביום שבת קודש שמך יי אלהינו יתקדש
וזכרך מלכינו יתפאר בשמים ממעל ועל הארץ מתחת
תתברך מושיענו יי אלהינו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי
אור שעשית יפארוך סלה תתברך

ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת
לו כליל תפארת בראשו נתתה בעומדו
לפניך על הר סיני ושני לוחות אבנים
הוריד בידו כתוב בהם שמירת שבת וכן כתוב בתורתך
ושמרו את השבת לעשות השבת לדורותם ברית עולם ביני
ובין בני ישראל אות היא לעולם כי ששת ימים עשה יי
את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש
ולא נתתו יי אלהינו לגויי הארצות ולא הנחלתו מלכינו
לעובדי פסילים וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים כי ל
לישראל עמך נתתו באהבה לזרע יעקב אשר בם בחרת

עם מקדשי שביעי כולם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי ר
רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה ב
בראשית

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו קדשנו
במצותיך ותן חלקינו בתורתך ושבענו
מטובך ושמחנו בישועתך וטהר
לבינו לעובדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה
וברצון שבת קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך
ברוך אתה יי מקדש השבת רצה והודים

נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישין אותו
בשמי מרום ככתוב על יד נביאך וקרא זה
אל זה ואמר קדוש יי צבאות מלא כל ה
הארץ כבודו אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים
קול מתנשאים לעומת שרפים לעומתם ברוך יאמרו
ברוך כבוד יי ממקומו ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך
עלינו כי מחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו
לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלם עירך לדור
ודור ולנצח נצחים ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור
בשירי עוזך על ידי דוד משיח צדקך ימלוך יי לעולם
אלהיך ציון לדור ודור הללויה רצה והודים גדלו ליי
אתי ונרוממה שמו יחדיו רוממו יי אלהינו וה
והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא רוממו יי אלהינו

על והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו ורוממו
הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויתרומם
ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים
הקב״ה בעולמות אשר ברא העולם הזה והעולם
הבא כרצוננו וכרצון יראיו וכרצון כל בית ישראל צור
העולמים אדון כל הבריות אלהי כל הנפשות היושב במר
במרחבי מרום השוכן בשמי שמי קדם קדושתו על

החזית וקדושתו על כסא הכבוד ובכן יתקדש שמך בנו יי אלהינו לעיני כל חי ונאמר לפניו שיר חדש ככתוב שירו לאלהים זמרו שמו סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ונראהו עין בעין בשובו אל נוהו ככתוב כי עין בעין יראו בשוב יי ציון ונאמר ונגלה כבוד יי וראו כל בשר יחדיו כי פי יי דבר ותגלה ותראה מלכותו עלינו במהרה ויחון פליטתנו ופליטת עמו ישראל לחן ולרחמים ולרצון ונאמר אמן ·· אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית איתנים ויציל נפשותינו מן השעות הרעות ויגער ביצר הרע מן הנשואים ויחון עלינו לפליטת עולמים וימלא משאלותינו במידה טובה ישועה ורחמים ויעזור ויגן ויושיע לכל החוסים בו ונאמר אמן ·· ויגלו התורה ואומ ··

הכל הבו גודל לאלהינו ותנו כבוד לתורה כהן קרב עמוד פל בר פל הכהן ·· ואם אין שם כהן יאמ החזן יעמוד פל במקום כהן
ואם כהן ולא לוי יעמוד הכהן במקומו של הלוי ··

ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו תורת יי תמימה משיבת נפש עדות יי נאמנה מחכימת פתי פקודי יי ישרים משמחי לב מצות יי ברה מאירת עינים יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום ·· האל תמים דרכו אמרת יי צרופה מגן הוא לכל החוסים בו ··

ברכו את יי המבורך ·· ברוך יי המבורך לעולם ועד ··

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו בא יי נותן התורה ·· ועונין

ועונין כל הציבור אמן · וקורין הפרשה · ואחר כך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכינו בא יי נותן התורה ·· אמן ··

ויעשה כך לכול ואם להפטיר ואחר כך הפרשה ומפטיר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת בא יי הבוחר בתורה במשה עבדו ובישראל עמו ובנביאי האמת וצדק ·· ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר ועושה המדבר ומקיים שכל דבריו אמת וצדק ·· נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריך ודבר אחד מדבריך אחור לא ישוב ריקם כי אל מלך נאמן אתה בא יי האל הנאמן בכל דבריו ·· רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלובת נפש תנקום נקם במהרה בימינו בא יי משמח ציון בבניה ·· שמחינו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית דוד משיחך במהרה יבא ויגל לבינו על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו כי בשם קדשו נשבעת לו שלא תכבה נרו לעולם ברוך אתה יי מגן דוד ··

על התורה ועל העבודה ועל יום השבת הזה שנתתה לנו יי אלהינו לקדושה ולמנוחה לכבוד ולתפארת ועל הכל יי אלהינו אנו מודים לך ומברכין אותך יתברך שמך בפה כל חי תמיד לעולם בא יי מקדש השבת ··

זה אומר לימים טובים
ועל יום חג המצות הזה ··
ועל יום חג השבועות הזה ··
ועל יום חג הסכות הזה ··
ועל יום שמיני חג העצרת הזה ·· ולראש השנ
ועל יום הזכרון הזה ··
ליום כיפור ·· ועל יום הכפורים הזה ·· ליום כיפור
ודברך מלכינו אמת וקיים לעד בא יי מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו ישראל ·· ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש ישראל ויום הכפורים ·· ה"ע"ב ··

יקום פורקן מן שמיא חינא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי וסייעתא דשמיא ובריות גופא וזרעא חייא וקיימא זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטל מפתגמי אורייתא למרנן ורבנן דחיין בעובדי אורייתא למרנן ורבנן חבורתא קדישתא דבארעא דישראל ודי בבבל לרישי כלי ולרישי גלותא לרישי מתיבתא ולדייני דבבא ודייני דבבתא ולכל תלמידיהון ולכל תלמידי תלמידיהון

ולכל מאן דעסקין באורייתא מלכא דעלמא יפיש חייהון ויסגי
יומיהון ויתן ארכא לשניהון ויתפרקון וישתזבון מכל עקא
ומכל מרעין בישין מרן דבשמיא יהא בסעדהון כל זמן ועידן
ונאמן אמן׃

יקום פורקן מן שמיא חינא וחסדא ורחמי וחיי
וארכי ומזוני רויחי וסייעתא דשמיא ו׳
ובריות גופא זרעא חייא וקיימא זרע דלא
יפסוק ודלא יבטול מפיתגמי אורייתא לכל קהלא קדישא
הדין רברביא עם זעירא מלכא דעלמא יפיש חייכון ויסגי
יומיכון ויתן ארכא לשניכון ותתפרקון ותשתזבון מכל עקא
ומכל מרעין בישין מרן דבשמיא יהא בסעדכון כל זמן
ועידן ונאמ׳ אמן׃

מי שבירך אברהם יצחק ויעקב הוא יברך
את הקהל הקדוש הזה הם ונשיהם ובניהם וכל
אשר להם מי שתיקן בית זה לתפילה מי
שבאין בתוכו להתפלל ומי שנותנין נר למאור
ויין לקידוש ולהבדלה ופת לאורחים וצדקה לעניים
וכל מי שעוסקין בצורכי ציבור זה הקב״ה ישלם שכ׳
שכרם ויסיר מהם כל מחלה וירפא כל גופם ויסלח
לכל עונם וישלח ברכה בכל מעשה ידיהם עם כל
ישראל אחיהם ונאמר אמן׃

אב הרחמים שוכן מרומים ברחמיו העצומים הוא
יפקוד ברחמים החסידים והתמימים והישרים ק׳
קהילות הקודש שמסרו נפשם על קדושת ה׳
השם הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו מן
מנשרים קלו ומאריות גברו לעשות רצון קונם וחפץ צורם
יזכרם אלהינו לטובה עם שאר צדיקי עולם וינקום נקמת
בימינו בנקמת ונקמת תורתו דם עבדיו השפוך ככת׳ בתורת
משה איש האלהים הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונ׳

ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו ועל ידי עבדיך הנביאים
כתוב לאמר ונקיתי דמם לא נקיתי וי״י שוכן בציון ובכתבי
הקודש נאמר למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם יודע ב
בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך ואומר כי דורש
דמים אותם זכר ולא שכח צעקת ענוים ואומר ידין בגוים
מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה מנחל בדרך ישת׳
ישתה על כן ירים ראש׃

מי שעשה נסים לאבותינו וגאל אותם מעבדות
לחירות הוא יגאל אותנו בקרוב ויקבץ נדחינו
מארבע כנפות הארץ חברים כל ישראל ליר׳
לירושלם עיר הקודש ונאמר אמן׃ ראש חדש פלו׳ ביום פלו׳
יחדשהו הקב״ה עלינו ועל ישראל לששון ולשמחה לישועה
לנחמה ונאמר אמן׃ **יהללו** את שם י״י כי נשגב שמו לבדו
הודו על ארץ ושמים וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו
לבני ישראל עם קרובו הללויה׃

תכנת שבת רצית קרבנותיה צוית
פירושיה עם סידורי טעמיה חיים
זכו וגם האוהבי דבריה גדולה בחרו אז
מסיני נצטוו עליה ותצונו י״י אלהינו להקריב בה קרבן מוסף
שבת כראוי יהי רצון מלפניך י״י אלהינו ואלהי אבותינו שת׳
שתעלינו בשמחה לארצנו ותטענו בגבולינו ושם נעשה
לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן
את מוסף יום השבת הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות
רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי
כבודך כאמור׃ **וביום** השבת שני כבשים בני שנה תמימים
ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו עולת
שבת בשבתו על עולת התמיד ונסכה׃ ישמחו במלכותך
שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי כולם
ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית בו וקדשתו אות׳

חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה בראשית ·· אלהינו
ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשינו במצותיך
ותן חלקינו בתורתך · שבענו מטובך ושמחנו כי
בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי
אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וישמחו בך
ישראל אוהבי שמך · בא"י מקדש השבת ·· ויצא וחוזר·

נעריצך

ונקדישך כסוד שיח שרפי קודש
המקדישים שמך בקודש וכן כתוב
על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר
קק"ק יי צבאות מלא כל הארץ כבודו ·· **כבודו** מלא עולם מ
משרתיו שואלים זה לזה · איה מקום כבודו לעומתם ברוך
ברוך כבוד יי ממקומו ·· ממקומו הוא יפן ברחמים · ויחון
עם המיחדים שמו ערב ובקר · בכל יום תמיד פעמים באהבה
שמע אומרים ·· **שמע ישראל יי אלהינו יי אחד** ·· אחד הוא
אלהינו · הוא אבינו והוא מלכינו והוא מושיעינו · והוא ישמ
ישמיעינו ברחמיו שנית לעיני כל חי · להיות לכם לאלהים ·
אני יי אלהיכם ·· ובדברי קדשך כתוב לאמר ·· **ימלוך יי לעול**
אלהיך ציון לדור ודור הללויה ·· **ויאמר טובים אומ' זה** ··

אדיר

אדירינו יי אדונינו מה אדיר שמך
בכל הארץ · והיה יי למלך על כל הארץ
ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד ··
אלהינו ואין כאדונינו · אין כמלכינו ·

אין כ

ואין כמושיעינו · מי כאלהינו · ומי כאדונינו
מי כמלכינו · ומי כמושיעינו · נודה לאלהינו
ונודה לאדונינו · נודה למלכינו · ונודה למושיענו · אתה
הוא אלהינו · אתה הוא אדונינו · אתה הוא מלכינו · אתה הוא
מושיעינו ·· **אתה** הוא שהקטירו אבותינו לפניך את קטורת
הסמים פיטום הקטורת הצרי והצפורן החלבנה והלבונה
משקל שבעים שבעים מנה · מור וקציעה שבולת נרד וכרכום

משקל ששה עשר מנה · הקושט שנים עשר קילופה של שרה
וקינמון תשעה · בורית כרשינה תשעה קבין · יין קפריסין ס
סאין תלתא וקבין תלתא אם אין לו יין קפריסין מביא חמר
יין עתיק מלח סדומית רובע מעלה עשן כל שהוא · ר' נתן אומ'
אף כפת הירדן כל שהוא · אם נתן בה דבש פסלה ואם חיסר
אחת מכל סממניה חייב מיתה ·· רבן שמעון בן גמליאל
אומ' הצרי אינו אלא שרף מעצי הקטף · בורית כרשינה
ששפין בו את הצפורן כדי שתהא נאה · יין קפריסין ש
ששורין בו את הקטורת כדי שתהא עזה והלא מי רגלים יפין
לה אלא שאין מכניסין מי רגלים יפין לה אלא שאין מכ
מכניסין מי רגלים בעזרה מפני הכבוד ·· בשיר שהלוים היו
אומרים ליי הארץ ומלואה תבל ויושבי בה ·· בשני היו א
אומרים גדול יי ומהולל מאד בעיר אלהינו הר קדשו ··
בשלישי היו אומרים אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט ··
ברביעי היו אומ' אל נקמות יי אל נקמות הופיע · בחמישי
היו אומרים הרנינו לאלהי עוזינו הריעו לאלהי יעקב · בששי
היו אומ' יי מלך גאות לבש יי עוז התאזר אף תכון תבל
בל תמוט · בשבת היו אומרים מזמור שיר ליום השבת מזמור
שיר לעתיד לבא אומ' ליום שכולו שבת מנוחה לחיי העולמ · ים ·
אמר ר' אלעזר אמר ר' חנינא תלמידי חכמים מרבים
שלום בעולם הזה שנאמ' וכל בניך למודי יי ורב שלום
בניך · שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול · יהי
שלום בחילך שלוה בארמנותיך · למען אחי ורעי
אדברה נא שלום בך · למען בית יי אלהינו אבקשה טוב לך ·
יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו ישראל בשלום ·· קדיש ··

ואני

תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך
ענני באמת ישעך ·· **ומוציא ספר תורה ואומ'**
גדלו ·· והבהו שנין ·· רוממו יי אלהינו וגו'
וקורא שלשה כהן ולוי וישראל · ואח' גולל ספר תורה · ויעמוד ואומ' יהללו

אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד
בארץ תפארת גדולה ועטרת ישועה מנוחה
וקדושה לעמך נתתה **אברהם** יגל יצחק
ירנן יעקב ובניו ינוחו בה מנוחת אהבה ונדבה מנוחת אמת
ואמונה מנוחת שלום ושלוה והשקט ובטח מנוחה שלמה
שאתה רוצה בה יכירו בניך וידעו כי מאתך היא מנוחתם
ויקדישו את שמך׃ **אלהינו** ואלהי אבותינו רצה במ
במנוחתינו קדשנו במצותיך ותן חלקינו בתורתך
שבענו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר לבנו ל
לעבדך באמת והנחילנו יי׳ אלהינו באהבה וברצון
שבת קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך בא״י
מקדש השבת׃ רצה ומודים׃

צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת׃ **וצדקתך** אלהים עד מרום
אשר עשית גדולות אלהים מי כמוך׃
צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה אדם ובהמה תושיע יי׳׃ **יתגדל׃**

אתה חוננתנו מדע בתורתיך ותלמדינו לעשות
בהם חוקי רצונך ותבדילנו בין קודש לחול
בין אור לחושך בין ישראל לעמים בין יום
השביעי לששת ימי המעשה אבינו מלכינו החל עלינו
את ששת ימי המעשה הבאים לקראתינו לשלום שמ
שמחים וטובי לב חשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון
וחונינו מאתך בינה דיעה והשכל בא״י חונן הדעת׃
השיבנו וכו׳׃ יתגדל ויתברך׃ ויהי נועם׃

ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב
דגן ותירש יעבדוך עמים וישתחוו לך
לאומים הוי גביר לאחיך וישתחוו לך בני
אמך׃ אורריך ארור ומברכך ברוך׃ ואל שדי יברך אתך

ויפרך וירבך והיית לקהל עמים׃ ויתן לך את ברכת **אברהם** לך
ולזרעך אתך לרשתך ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם׃
מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכות שמים מעל ברכות
תהום רובצת תחת ברכות שדים ורחם ברכות אביך גברו על
ברכות הורי עד תאות גבעות עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד
נזיר אחיו׃ ואהבך וברכך והרבך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך
דגנך תירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרות צאנך על
האדמה אשר נשבע לאבותיך לתת לך׃ ברוך תהיה מכל
העמים לא יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך׃ והסיר יי׳ ממך כל
חולי וכל מדוה מצרים הרעים אשר ידעת ולא ישימם בך
ונתנם בכל שנאיך׃ ברוך אתה בעיר׃ ברוך אתה בשדה׃ ברוך
אתה בבאך׃ וברוך אתה בצאתיך׃ ברוך טנאך ומשארתך
ברוך פרי בטנך ופרי אדמתך ופרי בהמתך׃ שגר אלפיך
ועשתרות צאנך׃ יצו יי׳ אתך את הברכה באסמיך ובכל
משלח ידיך וברכך בארץ אשר יי׳ אלהיך נותן לך׃ יפתח יי׳ לך
את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך
את כל מעשה ידיך׃ והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה׃
כי יי׳ אלהיך ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים ואתה
לא תעבוט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו׃
אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי׳ מגן עזרך ואשר
חרב גאותיך ויכחשו אויביך לך ואתה על במותימו ת
תדרוך׃ ישראל נושע ביי׳ תשועת עולמים לא תבושו ו
ולא תכלמו עד עולמי עד׃ ואכלתם אכול ושבוע והללתם את
שם יי׳ אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבושו עמי
לעולם׃ ופדויי יי׳ ישובון ובאו ציון ברינה ושמחת עולם
על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה בשמחה
תצאון ובשלום תובלון ההרים והגבעות יפצחו לפניכם
רנה וכל עצי השדה ימחאו כף׃ הנה אל ישועתי אבטח ולא
אפחד כי עזי וזמרת יה יי׳ ויהי לי לישועה׃ ושאבתם מים

בששון ממעיני הישועה ואמרתם ביום ההוא הודו לי״י קראו
בשמו הודיעו בעמים עלילותיו · הזכירו כי נשגב שמו זמרו י״י
כי גאות עשה מודעת זאת בכל הארץ · צהלי ורוני יושבת
ציון כי גדול בקרבך קדוש ישראל · ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה
קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו · בורא ניב שפתים שלום
שלום לרחוק ולקרוב אמר י״י ורפאתיו ורוח לבשה את עמשי
ראש השלישים לך דוד לך בן ישי שלום שלום לך לעזרך כי
עזרך אלהיך ויקבלם דוד ויתנם בראשי הגדוד ואמ׳
ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום
י״י עוז לעמו יתן י״י יברך את עמו בשלום ··

שיר המעלות אשרי כל ירא י״י ההולך בדרכיו יגיע
כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אשתך כגפן
פוריה בירכתי ביתך בניך כשתילי זיתים
סביב לשולחנך הנה כי כן יבורך גבר ירא י״י יברכך י״י מציון
וראה בטוב ירושלם כל ימי חייך וראה בנים לבניך שלום על
ישראל ·· זה יוצ׳ ורוסף והפלין ··

ראשי חדשים לעמך נתתה זמן כפרה לכל תולדותם
בהיותם מקריבים לפניך זבחי רצון ושעירי
חטאת לכפר בעדם זכרון לכולם יהיו ותשו׳
תשועת נפשם מיד שונא מזבח חדש בציון תכין ועולת ראש
חדש נעלה עליו ושעירי עזים נעשה ברצון ובעבודת בית
המקדש נשמח כולנו ובשירי דוד עבדך נשמע בעירך האמ׳
האמורים לפני מזבחך אהבת עולם תביא להם וברית אבות
לבנים תזכור והביאנו לציון עירך ברינה ולירושלם בית
מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות
חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן את מוסף יום
ראש החודש הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך
כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך ··
כאמור ובראשי חדשיכם תקריבו עולה לי״י פרים בני בקר שנים

ואיל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים ומנחתם ונסכיהם כמדובר
ושלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש ושני
תמידין כהלכתן ··

אלהינו ואלהי אבותינו חדש עלינו את החודש הזה
לטובה ולברכה לששון ולשמחה לישועה
ולנחמה לפרנסה ולכלכלה לחיים ולשלום
למחילת חטא ולסליחת עון כי בישראל עמך בחרת מכל האומ׳
וראשי חדשים להם קבעת ב״א י״י מקדש ישראל וראשי חדשים
חודשים ·· ריט״ה ויו״ם ·· לשבת ר״אש חו״דש ויו״ם ··

אתה יצרת עולמך מקדם כילית מלאכתך ביום
השביעי אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו
מכל הלשונות וקדשתנו במצותיך וקרבתנו
מלכינו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת ותתן לנו
י״י אלהינו באהבה שבתות למנוחה וראשי חדשים לכפרה ולפי
שחטאנו לפניך אנחנו ואבותינו חרבה עירנו ושמם מקדשנו
ונטל כבוד מבית חיינו ואין אנו יכולין לעלות ולראות
ולהשתחוות לפניך ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול
והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך ·· יהי רצון
מלפניך י״י אלהינו ואלהי אבותינו שתעלינו בשמחה לארצנו ות׳
ותטענו בגבולינו ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו
תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן את מוספי יום השבת הזה
נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו
בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך ·· כאמ׳ ובראשי חדשי׳
חדשיכם תקריבו עולה לי״י פרים בני בקר שנים ואיל אחד
כבשים בני שנה שבעה תמימים ומנחתם ונסכיהם כמדובר ושלשה
עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש
ושני תמידין כהלכתן ·· וביום השבת שני כבשים בני שנה
תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו עולת
שבת בשבתו על עולת התמיד ונסכה זה קרבן שבת

ויהיו ראש חודש · ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג
עם מקדשי שביעי כולם ישבעו וכו' ··

אלהינו ואלהי אבותינו חדש עלינו את החודש
הזה לטובה ולברכה לששון ולשמחה
לישועה ולנחמה לפרנסה ולכלכלה
לחיים ולשלום למחילת חטא ולסליחת עון כי בע
בישראל עמך בחרת מכל האומות ושבתות וראשי
חדשים להם קבעת בא"י מקדש השבת ישראל וראשי
חדשים ·· רצה ומודים ·· זה יאמר לחנוכה ·· ועל כולם

על הניסים ועל הפורקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל
המלחמות שעשית לאבותינו בימים ההם ובזמן הזה
בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כש
כשעמדה עליהם מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם
מתורתך ולהעבירם מחוקי רצונך ואתה ברחמיך הרבים עמדת
להם בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דינם נקמת את
נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וטמאים
ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך
ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית
תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה ואחר כך באו בניך לדביר
ביתך ופינו את היכלך וטהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצ'
בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי חנוכה אילו להודות ולהלל
לשמך הגדול כשם שעשית להם נסים וגבורות בימים ההם
ובזמן הזה כן עשה עמנו י"י אלהינו פלא ונסים בעת הזאת ··
זה יאמר לפורים ·· ועל כולם ·· ותתפל' ··

על הניסים ועל הפורקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל
המלחמות שעשית לאבותינו בימים ההם ובזמן ה
הזה · בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד
עליהם המן הרשע בקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים
הנמצאים בשושן הבירה מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד

בשלשה עשר לחודש שנים עשר הוא חודש אדר ושללם לבוז ואתה
ברחמיך הרבים הפרת את עצתו וקלקלת את מחשבתו והשבו'
והשבות לו גמולו בראשו ותלו אותו ואת בניו על העץ כשם
שעשית להם נסים וגבורות בימים ההם ובזמן הזה כן עשה
עמנו י"י אלהינו פלא ונסים בעת הזאת ·· ועל כולם ··

ד ע כשירצה לקרות המגילה קודם יאמר זאת ··

בא י"י אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצותיו
במצותיו וצונו על
מקרא מגילה ··

בא י"י אלהינו מלך
שעשה נסים
לאבותינו
בימים ההם ובזמן הזה ··

ברוך אתה י"י אלהינו מלך העולם האל הרב את ריבנו והדן את דיננו
והנוקם את נקמתנו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו והנ'
והנפרע לנו מצרינו בא"י האל הנפרע לעמו ישראל מכל
צריהם האל המושיע ··

אשר הניא עצת גוים ויפר מחשבות ערומים
בקום עלינו אדם רשע נצר זדון מזרע
עמלק ·· גאה בעשרו וכרה לו בור
וגדולתו נקשה לו לכד · דימה בנפשו ללכוד ונלכד בקש
להשמיד ונשמד מהרה ·· המן הודיע איבת אבותיו ועורר
שנאת אחים לבנים · ולא זכר רחמי שאול כי בחמלתו על
אגג נולד אויב ·· זמם רשע להכרית צדיק ונלכד טמא
בידי טהור ·· חסד גבר על שגגת אב · רשע הוסיף חטא על
חטאיו ·· טמן בלבו מחשבות ערומיו ויתמכר לעשות רעה ·
ידו שלח בקדושי אל · כספו נתן להכרית זכרם ·· כראות
מרדכי כי יצא קצף ודתי המן נתנו בשושן · לבש שק וקשר
מספד · וגזר צום · וישב על האפר ·· מי זה יעמוד לכפר
שגגה ולמחול חטאת עון אבותינו נץ פרח מלולב הן
הדסה עמדה לעורר ישנים ·· סריסיה מבהילים להמן
להשקותו יין חמת תנינים · עמד בעשרו ונפל ברשעו

עשה לו עץ ונתלה עליו׃ פיהם פתחו כל יושבי תבל׃ כי פור המן נהפך לפורינו׃ צדיק נחלץ מיד רשע׃ אויב ניתן תחת נפשו׃ קיימו עליהם לעשות פורים׃ לשמוח בכל שנה ושנה׃ ראית תפילת מרדכי ואסתר המן ובניו על העץ תלית׃ שושנת יעקב צהלה ושמחה׃ בראותם יחד תכלת מרדכי׃ תשועתם הייתה לנצח׃ ותקותם בכל דור ודור׃ להודיע שכל קויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך׃ ארור המן אשר ביקש לאבדי׃ ברוך מרדכי היהודי׃ ארורה זרש אשת מפחידי׃ ברוכה אסתר בעדי׃

לתענית יחיד וגו׳ ושליח ציבור וגו׳

עננו

יי׳ עננו ביום צום תעניתינו כי בצרה גדול׳ אנחנו אל תפן אל רשעינו ואל תסתר פניך ממנו ואל תתעלם מתחינתינו היה נא קרוב לשועתינו יהי נא חסדך לנחמנו טרם נקרא אליך עננו כד׳ בדבר שנ׳ והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע כי אתה יי׳ העונה בעת צרה פודה ומציל בכל עת צרה וצוקה׃ צרה וצוקה בא׳ יי׳ העונה בעת צרה׃ לת׳ באב

נחם

יי׳ אלהינו את אבילי ציון ואת אבילי ירושלם ואת העיר האבילה והחריבה משוממה מאין יושבת ישראל והשוממה מאין יושב והיא יושבת וראשה חפויה כאשה עקרה לא ילדה ויבלעוה לגיונות ויירשוה עובדי פסילים ויטילו את עמך ישראל לחרב ויהרגו בזדון חסידי עליון על כן ציון במר תבכה וירושלם תתן קולה לבי לבי על חלליהם מעי מעי על חלליהם כי אתה יי׳ באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה כאמור ואני אהיה לה נאום יי׳ חומת אש סביב לה ולכבוד אהיה בתוכה בא׳ יי׳ מנחם ציון ובונה ירושלם׃ ועת׳ צמח׃ ברכת לבנה׃

בא

יי׳ אלהינו מה׳ אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת

לעמוסי בטן ששים ושמחים לעשות רצון קונם פועלי אמת שפעולתם אמת שהם עתידים להתחדש כמותה ולפאר שם יוצרם על שם כבוד מלכותו בא׳ יי׳ מחדש חדשים׃

ורוקד שלשה רקידות׃ ואומ׳ שלשה פעמים׃ סימן טוב׃ סימן טוב׃ סימן טוב׃ יהיה לנו ולכל ישראל׃ ברוך בורך׃ ברוך יוצרך ברוך מקדשך׃ תפל עליהם אימתה ופחד בגדול זרועך׃

ברכת המילה

בא

יי׳ אלהינו מלך העולם אשר קדשנו קידשנו במצותיו וציונו על המילה׃

ואבי הבן מברך זה הברכה׃

בא

יי׳ אלהינו מלך העול׳ אקב״ו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו׃

כשם שנכנס לברית כך יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים׃

בא

בא׳ יי׳ אלהינו מה׳ בורא פרי הגפן׃ יי׳ אלהי׳ מה׳ אשר קידש ידיד מבטן חוק בשארו שם וצאצאיו חתם באות ברית קודש על כן בשכר זאת אל חי יהי׳ חלקינו ויו׳ צורינו צוה להציל ידידות שארינו משחת למען בריתו אשר שם בבשרינו בא׳ יי׳ כורת הברית׃ אלהינו ואלהי אבותינו קיים את הילד הזה לאביו ולאמו ויקרא שמו בישרא׳ פל׳ בר פל׳ ישמח האב ביוצא חלציו ותגל האם בפרי בטנה כאמ׳ ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך ונ׳ ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמייך ואומ׳ לך בדמייך חיי ונ׳ זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור׃ אשר כרת את אברהם ושבועתו ליצחק ונאמ׳ ויעמידה ליעקב לחק ולישרא׳ ברית עולם ונ׳ וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים כאשר צוה אותו אלהים׃ הודו ליי׳ כי טוב כי לע׳ חס׳ פל׳ זה הקטן גדול יהיה כשם שנכנס לברית כך יכנס לחופה ולמעשים טובים׃

[illegible]

צדוק הדין׃ כל יומין היימים שאין נופלין על פניהם אין [illegible] ומספידין על המת אין אומ׳ צדוק הדין ולא קדיש׃ כלה׃

הצור

תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה
ואין עול צדיק וישר הוא. הצור תמים
בכל פועל מי יאמר לו מה תפעל הע׳
השליט במטה ובמעל ממית ומחיה מוריד שאול ויעל.
הצור תמים בכל מעשה מי יאמר לו מה תעשה האומר
ועושה חסד חנם לנו תעשה ובזכות הנעקד כשה הקשב
ועשה. צדיק בכל דרכיו הצור תמים ארך אפים ומלא
רחמים חמול נא וחוס נא על אבות ובנים כי לך הסליחות
והרחמים. צדיק אתה להמית ולהחיות אשר בידך
פקדון כל רוחות חלילה לך זכרוננו למחות ויהיו נא
ברחמים עיניך עלינו פקוחות כי לך הרחמים והסליחות.
אדם אם בן שנה יהיה או אם אלף שנים יחיה מה
יתרון לו כי לא היה יהיה ברוך דיין האמת ממית ומח׳
ומחיה. ברוך כי אמת דינו ומשוטט הכל בעינו ומ׳
ומשלם לאדם חשבונו והכל לשמו הודייה יתנו.
ידענו יי׳ כי צדק משפטיך תצדק בדברך תזכה
בשופטיך ואין להרהר אחר מדת שופטיך צדיק יי׳
אתה יי׳ וישר משפטיך. דיין אמת שופט צדק ואמ׳
ואמת ברוך דיין האמת כי כל משפטיו צדק ואמת.
נפש כל חי בידך צדק מלאה ימינך וידיך רחם על
פליטת צאן ידיך ותאמר למלאך הרף ידיך. גדול העצה
ורב העליליה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני אדם
לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו. להגיד כי ישר יי׳ צורי
ולא עולתה בו. יי׳ נתן ויי׳ לקח יהי שם יי׳ מבורך. והוא
רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר
כל חמתו. יי׳ הושיעה המלך יעננו.

יתגדל

ויתקדש שמיה רבא בעלמא דהוא ע
עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיא ולמ
ולאסקא לחיי עלמא ולמבני קרתא

דירושלם ולשכלל היכליה ולמיעקר פולחנא נוכראה מארעא
ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה וימליך קודשא בריך
הוא במלכותיה ביקריה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית
ישראל וכו׳. ותתקבל [illegible] ואומ׳ ויציצו ויפרחו מעיר
כעשב הארץ. ברכת המזון של אבל.

נברך

מנחם אבלים שאכלנו משלו. ועונין אחריו
ברוך מנחם אבלים שאכלנו משלו ובטובו
חיינו. הזן נודה לך רחם נא עד בונה
ירושלים ואומ׳ נחם יי׳ את ציון אבלי ציון ואת אבלי ירושל׳
ואת המתנחמים מן האבל הזה נחמם מאבלם ושמחם מיגונם
כאיש אשר אמו תנחמנו כן אנכי אנחמכם ובירושלם
תנוחמו. וכ׳ בונה ירושלם יי׳ נדחי ישראל יכנס וכ׳ שם איעמי׳
הרן לדוד ערכתי נר למשיחי בא״י מנחם אבלי ציון ובונה
ירושלם אמן. ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם האל החי הטוב והמטיב
ואו׳ הרחמן דיין אמת שופט בצדק ולוקח במשפט ושליט
בעולמו לעשות בו כרצונו כי כל דרכיו משפט ואנחנו
עמו ועבדיו ובכל אנחנו חייבין להודות לו ולברכו. תכליד
רעה מעלינו ומעל האבל הזה אשר בתוכנו גודר פרצות
ישראל הוא יגדור את הפירצה הזאת מעלינו לחיים ולשלום.
ואו׳ כל טוב הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח.
הטבת חלום. [illegible]

חלמא

טבא חזאי. ואומר ג׳ פעמים והם עונין לו.
טבא חזית טבא הוא וטבא ליהוי רחמנא
רחמנא לשוויה טבא. כך יאמ׳ ז׳ פעמים והם
גוזר עליה מן שמיא דליהוי טבא ויהי טבא ורחמנא לשוייה
טבא. ואחר יאמרו אלו הפסוקים. שלש הפוכות ושלש פדויות ושלש
הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה. וגו׳

תשבח בתולה במחול בחורים וזקנים יחדיו והפכתי אבלם לששון
ונחמתים ושמחתים מיגונם ולא אבה יי׳ אלהיך לשמוע אל
בלעם ויהפוך יי׳ אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יי׳ אלהיך
פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי ויאמר העם
אל שאול היונתן ימות אשר עשה את הישועה הגדולה
בישראל חלילה חי יי׳ אם יפול משערות ראשו ארצה כי עם
אלהים עשה היום הזה ויפדו העם את יונתן ולא מת ופדויי
יי׳ ישובון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון
ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה בורא ניב שפתים שלום
שלום לרחוק ולקרוב אמר יי׳ ורפאתיו ורוח לבשה את
עמשי ראש השלישים לך דויד ועמך בן ישי שלום
שלום לך ושלום לעוזרך כי עזרך יי׳ אלהיך ויקבלם דויד
ויתנם בראשי הגדוד ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך
שלום וכל אשר לך שלום לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב

ברכת אירוסין לחופה

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן

בא״י אלהינו מלך העולם אקב״ו על העריות ואסר לנו את הארוסות והתיר לנו את הנשואות על ידי חופה וקידושין

בא״י מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין

ברכת נשואין

ואומר הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל

בא״י אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן

בא״י אלהינו מלך העולם שהכל ברא לכבודו

בא״י אלהינו מלך העולם יוצר האדם

בא״י אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו והתקין לו ממנו בנין עדי עד בא״י יוצר האדם

שוש תשיש ותגל עקרה בקיבוץ

בנוה לתוכה בשמחה בא״י משמח ציון בבניה

שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם בא״י משמח חתן וכלה

בא״י אלהינו מלך העולם אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה גילה רינה דיצה חדוה אהבה ואחוה ושלום ורעות מהרה יי׳ אלהינו ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול מצהלות חתנים מחופתם ונערים ממשתה נגינתם בא״י משמח חתן עם הכלה

ולמול הגרים יאמר

בא״י אלהינו מלך העולם אקב״ו למול את הגרים

ולעבד יאמר

בא״י אלהינו מלך העולם אקב״ו למול את העבדים ולהטיף מהם דם ברית שאלמלא דם ברית לא נתקיימו שמים וארץ שנ׳ אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי ברוך אתה יי׳ כורת הברית

תפילות ליומים טובים של שלש רגלים

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת בשבת במוצאי שבת ותודיענו ותתן לנו יי׳ אלהינו באהבה שבתות למנוחה ומועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את יום השבת הזה ואת יום חג המצות הזה

אלהינו ואלהי אבותינו
יעלה ויבוא
יגיע יראה
זמן חירותינו באהבה
מקרא קודש זכר
ליציאת מצרים׃

וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרונינו ופקדונינו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קודשך וזכרון כל עמך בית ישר׳ לפניך לפליטה לטובה לחן לחסד ולרחמים לחיים ולשלו׳ את יום השבת הזה׃ ואת יום חג המצות הזה׃ חג השבועות הזה
וזכרינו יי׳ אלהינו בו לטובה׃ ופקדינו חג הסוכות הזה
בו לברכה׃ והושיעינו בו לחיים׃ שמיני חג העצרת
בדבר ישועה ורחמים חוס וחונינו ורחם עלינו והושיעינו כי אליך עינינו כי אל׳ מלך חנון ורחום אתה׃

והשיאנו יי׳ אלהינו את ברכת מועדיך לחיים ולשלום ולשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת לברכינו קדשינו במצותיך ותן חלקינו בתורתך ושבעינו מטובך ושמחינו בישועתך וטהר ליבנו לעובדך באמת׃ והנחילנו יי׳ אלהינו׃ באהבה וברצון׃ בשמחה ובששון׃ שבת ומועדי קודשך׃ וישמחו בך ישרא׳ אוהבי שמך בא׳ יי׳ מקדש השבת׃ ישרא׳ והזמנים׃ למוסף׃

מפני חטאינו גלינו מארצינו ונתרחקינו מעל אדמתינו ואין אנו יכולין לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליך מפני היד שנשתלחה במקדשך׃ יהי רצון מלפני׳ יי׳ אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו אבינו מלכינו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין

הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלם בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כה׳ כהלכתן את מוסף יום השבת הזה ואת יום חג הסוכות הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמ׳

זה יום לפסח׃ וביום השבת שני׳

ובחדש הראשון בי׳ בארבע׳ עשר יום לחדש פ׳ פסח ליי׳ ובחמישה עשר יום לחדש הזה שבעת ימים מצות יאכלו ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו׃ והקרבתם עלה אשה ליי׳ פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימים יהיו לכם׃ ומנחתם ונסכיהם כמדובר שלשה עשרונים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושני תמידין ז׳ כהלכתן׃

כבשים בני שנה תמימים ושני עשרו׳ סלת מנחה בלו׳ בשמן ונס׳ עול׳ שב׳ בשבתו על עולת התמי׳ ונסכו׃

זה יום לשבועות׃

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליי׳ בשב׳ בשבועתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו׃ והקרבת׳׃ ומנחת׳׃

זה יום לסוכות׃

ובחמשה עשר יום לחדש הזה מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו׳ וכו׳ וחגותם אותו חג ליי׳ ז׳ שבעה ימים וכו׳ והקרבתם׃ ומנחתם׃ דחול המועד סוכות

וביום השיני פרים בני בקר שנים עשר אלים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים יהיו לכם׃ ומנחתם ונסכיהם כמדובר׃

וביום השלישי פרים עשתי עשר אלים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים יהיו לכם ·· **ומנחתם**

וביום הרביעי פרים עשרה אלים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימ׳ יהיו לכם ·· **ומנחתם** ··

וביום החמישי פרים תשעה אלים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמ׳ תמימים יהיו לכם ·· **ומנחתם** ··

וביום הששי פרים שמנה אלים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימ׳ יהיו לכם ·· **ומנחתם ונס׳**

וביום השביעי פרים שבעה אלים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימ׳ יהיו לכם ·· **ומנחתם ונסכ׳**

וביום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו ·· **והקרבתם אשה**

ל״ה׳ פר אחד איל אחד כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימ׳ ·· **ומנחתם** ונסכיהם כמדוברה׳ שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושנ׳ תמידין כהלכתן ··

אלהינו ואלהי א׳ אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומט׳ ומטיב הדרש לנו · שובה׳ עלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך בנה׳ ביתך כבתחילה וכונן מקד׳ מקדשך על מכונו והראינו בבנינו ושמחינו בתיקונ׳ והשב כהנים לעבודתם ולוים לשירם ולזמרם והשב ישראל לנויהם ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפני׳ בשלוש פעמי רגלינו ככת׳ בתורתך שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה׳ א׳ אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות ולא יראה את פני ה׳ ריקם · וג׳ איש כמתנת

ידו כברכת ה׳ אלהיך אשר נתן לך ·· **וה׳ אלהינו ·· כתבתי אותו ומעלה ·· כשחל יום טוב להיות במוצאי שבת׳ יו״ו ואתה מודיענו עד קד׳**

ותודיענו ה׳ אלהינו את משפטי צדקך ותל׳ ותלמדינו לעשות בהם חוקי׳ ר׳ רצונך · ותתן לנו ה׳ אלהינו משפט׳ ישרים ותורות אמת וחוקים ומצות טובים ותנחילנו קדושת שב׳ ותנחילנו ה׳ אלהינו זמני ששון ומועדי קודש וחגי נדבה וכבוד מועד וחגיגת הרגל ותבדילנו ה׳ אלהינו בין קדושת שבת לקדוש׳ יום טוב הבדלת ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדושתך ·· **ותתן לנו** ··

באור ד׳ ארבעה עשר בודקין את החמץ והבו׳ והבודק חייב לברך הש׳ ·· **ב״א י״י** אלהינו מה׳ אקב״ו על ביעור חמץ ·· **וצריך** לשמור את הפתיתין ולשא׳ ולשמור אותן פן יאבד אחת מהם ואם יאבד אחת מהם צריך לבדו׳ פעם שניה · שמא חולדה או עכבר לקחתו ושלא כדאמ׳ ירושלמי אין ויעכור עלין בכל ימות ובל ימינו · ולהכי צריך לשמור את הפתיתי׳ דהכי אמר מר אוכלין כל ארבע ות׳ ותולין כל חמש ושורפין בתחילת שש ובשישרפנו הכי ·· **כל חמירא** דאיכא ברשותי דלא חמיתיה ודלא ביערתיה · וליבטיל וליהוי׳ כעפרא דארעא ·· **סדר ערב פסח**

כשבאין מבית הכנסת יושבין על השולחן ומוזגין כוס ראשׁ מן היין ומברך עליו · **ב״א י״י אלהינו מה׳ בורא פרי הגפן** · ואם שבת יו״ו ויכלו ··

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלהים ביום השביעי מלאכ׳ אשר עשה וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו ? אשר עשה ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות ··

בא׳ יי׳ אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן׳׳

בא׳ יי׳ אלהינו מלך העו׳ אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו ותתן לנו יי׳ אלהינו באהבה שבתות למנוחה׳׳ ומועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את יום המנוח הזה׳ ואת יום חג המצות הזה זמן חרותינו ב׳ באהבה מקרא קודש זכר ליציאת מצרים כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים שבת׳׳ ומועדי קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו בא׳ יי׳ מ׳ מקדש השבת ישראל והזמנים׳׳

בא׳ יי׳ אלהינו מלך הע׳ שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה׳׳

ואם צריך לומר שניה עמים ... שעתיד לומר ... ... את כל הטעמים ...

ואם חל בשבת מברך יקנה״ז יין קידוש נר הבדלה זמן׳׳ בורא פרי הגפן׳ אשר בחר בנו מכל עם והזמנים׳׳ ואו׳ לך

בא׳ יי׳ אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש׳׳

בא׳ יי׳ אלהינו מלך העו׳ המבדיל בין קודש לחול בין אור לחושך בין ישרא׳ לעמים ובין יום השביעי לששת ימי המעשה בין קדושת שבת לקדושת יום טוב הב׳ הבדלת ואת יום השביעי מ׳ מששת ימי המעשה קדשת הבדלת וקדשת את עמך ישרא׳ בקדושתך בא׳ יי׳ המב׳ המבדיל בין קודש לקודש׳

ואו׳ שהחיינו׳׳ ואם יכון פסח בחול אומרים זה הברכ׳

בא׳ יי׳ אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן׳׳

אתה יי׳ אלהינו מ׳ה אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו ותתן לנו יי׳ אלהינו באהבה ומועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את יום חג המצות הזה זמן חירותינו באהבה מקרא קודש זכר ליציאת מצרים כי בנו

בחרת ואותנו קדשת מכל העמים ומועדי קודשך ב׳ בשמחה ובששון הנחלתנו בא׳ יי׳ מקדש ישרא׳ והזמנ׳׳׳

ואו׳ שהחיינו׳׳ ושותין בהסיבה׳׳ ונוטלין ידיהן׳ ומברכין על נטילת ידים׳ ומקריבין את הקערה שבה המצות והירקות ושני תב׳ תבשילין׳ הזרוע והביצה׳ והסא׳ שקורין חסא׳ שקורין ליטוגא׳ וקרבא שקורין צירפוייל וכרפסא שקורין אפיא׳ ויקח בעל הסעודה אפיא׳ ויברך עליה׳ בא׳ יי׳ אלהינו מ׳ה בורא פרי האדמ׳׳

ויטבול בחרוסת׳ ויאכל יותר לכולם׳׳ ויקח מצה ראשונה של שלש מצות ויחלוק אותה לשנים וישים חציה תחת המפה׳׳ על שם משארותם צרורות בשמלותם על שכמם׳׳ ואפיקומן׳׳ וחציה בין שתי השלימות׳׳ וברכה המוציא׳׳ ויקח התבשילין מן הקערה וישים אותה על השולחן ויגביה הקערה שבה המצות והירקות ואומר עליו הא׳

כהא

לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסח הא׳ השתא הכא לשנה הבאה בא׳ בארעא דישרא׳ הא שתא עבדי

לשנה הבאה בני חורין ׃ ומוזגין כוס שני ׃ ואו׳ מה

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שבכל הלילות אנו
אוכלין חמץ ומצה הלילה הזה כולו מצה שבכל
הלילות אנו אוכלין שאר ירקות הלילה הזה מרור
שבכל הלילות אין אנו מטבלין אפילו פעם אחת הלילה הזה שתי
פעמים שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסובין הלילה
הזה כולנו מסובין ׃

עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו יי׳ אלהינו
משם ביד חזקה ובזרוע נטויה ואילו לא הוציא
הקב״ה את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו
ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים ואפי׳ כולנו חכמים
וכולנו נבונים וכולנו זקנים וכולנו יודעים את התורה מצוה
עלינו לספר ביציאת מצרים ׃ שכל המספר ביציאת מצרים
הרי זה משובח ׃

מעשה בר׳ אליעזר ור׳ יהושע ור׳ אליע׳ בן עזר׳
ור׳ עקיב׳ שהיו מסיבין בבני ברק והיו
מספרים ביציאת מצרים כל אותו הל׳
הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן
קרית שמע של שחרית ׃

אמר ר׳ אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא
זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרש׳
בן זומא שנ׳ למען תזכור את יום צאתך מארץ
מצרים כל ימי חייך ימי חייך הימים כל ימי חייך הלילות וחכמי׳
אומר׳ ימי חייך העולם הזה כל ימי חייך להביא לימות המשיח ׃

ברוך המקום ברוך הוא ברוך שנתן תורה לישרא׳ ברוך
הוא כנגד ארבעה בנים דברה תורה אחד חכם
ואחד רשע ואחד תם ואחד שאינו יודע לשאל ׃

חכם מה הוא אומ׳ מה העדות והחקים והמשפטים אשר
צוה יי׳ אלהינו אתכם ואף אתה אמור לו כהלכות
הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן ׃

רשע מה הוא אומ׳ מה העבודה הזאת לכם לכם ולא לו
ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעיקר
ואף אתה הקהה את שיניו ואמור לו בעבור זה
עשה יי׳ לי בצאתי ממצרי׳ לי ולא לו אילו היה שם לא היה נגאל ׃

תם מה הוא אומ׳ מה זאת ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו
יי׳ אלהינו ממצרים מבית עבדים ׃ ושאינו יודע
לשאול את פתח לו שנ׳ והגדת לבנך ביום ההוא לאמ׳
בעבור זה עשה יי׳ לי בצאתי ממצרים ׃ יכול מראש חדש ת״ל
ביום ההוא׳ אי ביום יכול מבעוד יום ת״ל בעבור זה לא אמרתי
אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך ׃

מתחלה עובדי ע״ז היו אבותינו ועכשיו קירבנו המ׳
המקום לעבודתו שנ׳ ויאמר יהושע אל כל העם
כה אמר יי׳ אלהי ישרא׳ בעבר הנהר ישבו אבותי׳ כם
מעולם תרח אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלהים אחרים ואק׳
ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל
ארץ כנען וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק ואתן ליצחק
את יעקב ואת עשו ואתן ליצחק את יעקב ואת עשו ואתן ל׳
לעשו את הר שעיר לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו מצרים ׃

ברוך שומר הבטחתו ישרא׳ ברוך הוא שהקב״ה חישב
את הקץ לעשות כמה שאמר לאברהם אבינו כו׳
בברית בין הבתרים שנ׳ ויאמר לאברם ידוע תדע
כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מ׳
מאות שנה ׃ וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי ואחרי כן יצ׳
יצאו ברכוש גדול ׃

והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד עומד
עלינו לכלותינו אלא שבכל דור ודור עומדים
עלינו לכלותינו והקב״ה מצילנו מידם ׃

צא ולמד מה ביקש לבן הארמי לעשות ליעקב אב׳

אנוס שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולבן ביקש לעקור את הכל
שנ' ארמי אובד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי
שם לגוי גדול עצום ורב׃ וירד מצרימה אנוס על פי הדיבור
ויגר שם מלמד שלא ירד להשתקע אלא לגור שם שנ' ויאמרו
אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך
כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גושן׃
במתי מעט כמה שנ' בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה
ועתה שמך ה' אלהיך ככוכבי השמים לרוב׃ ויהי שם לגוי גדול
מלמד שהיו ישראל מצויינין שם גדול עצום כמה שנ' ובני
ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אותם׃
ורב כמה שנ' רבבה כצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבואי
בעדי עדיים שדיים נכונו ושערך צמח ואת ערום ועריה׃
וירעו אותנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה׃
וירעו אותנו המצרים כמה שנ' הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה
כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם בנו ועלה
מן הארץ׃ ויענונו כמה שנ' וישימו עליו שרי מסים למען
ענותו בסבלותם ויבן ערי מסכנות לפרעה את פיתום ואת
רעמסס׃ ויתנו עלינו עבודה קשה כמה שנ' ויעבידו מצ'
מצרים את בני ישראל בפרך׃ ונצעק אל ה' אלהי אבותינו וישמע
ה' את קולנו וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו׃
ונצעק אל ה' אלהי אבותינו כמה שנ' ויהי בימים הרבים ההם
וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ות'
ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה׃ וישמע ה' את קולנו
כמה שנ' וישמע אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו
את אברהם ואת יצחק ואת יעקב׃ וירא את ענינו זו פרישות
דרך ארץ כמה שנ' וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים׃
ואת עמלנו אילו הבנים כמה שנ' כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו
תשליכוהו וכל הבת תחיון׃ ואת לחצנו זו הדחק כמ' שנ' וגם
ראיתי את הלחץ אשר מצרים לוחצים אותם׃ ויוציאנו ה' מ'

ממצרים לא על ידי מלאך ולא על ידי שרף ולא
על ידי השליח אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו שנ' ועברתי ב'
בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מא'
ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה'׃
ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך והכיתי כל בכור
אני ולא שרף ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני
ולא השליח אני ה' אני הוא ולא אחר׃ ביד חזקה זו הדבר
כמה שנ' הנה יד ה' הויה במקנך אשר בשדה בסוסים בחמורים
בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד׃ ובזרוע נטויה זו ה'
החרב כמ' שנא' וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלים׃
ובמורא גדול זו גילוי שכינה כמה שנ' או הניסה אלהים
לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסות באותות ובמופתים
ובמלחמה ביד חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדולים
ככל אשר עשה לכם ה' אלהיכם במצרים לעיניך׃
ובאותות זה המטה כמ' שנ' ואת המטה הזה תקח בידך
אשר תעשה בו את האותות׃ ובמופתים זה הדם כמ' שנ'
ונתתי מופתים בשמים ובארץ דם ואש ותמרות עשן׃
דבר אחר ביד חזקה שתים ובזרוע נטויה שתים ובמורא
גדול שתים ובאותות שתים ובמופתים שתים׃
אילו עשר המכות שהביא הקב"ה על המצריים במצרים
אילו הן דם צפרדע כנים ערוב דבר שחין ברד ארבה חושך
מכת בכורות ר' יהודה היה נותן בהם סימנין׃ דצ"ך עד"ש באח"ב
ר' יוסי הגלילי אומ' מניין אתה אומ' שלקו המצריים במצ'
במצרים עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות במצרים
מה הוא אומר ויאמרו החרטומים אל פרעה אצבע אלהים
היא׃ ועל הים מה הוא אומ' וירא ישראל את היד הגדולה אשר
עשה ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה
עבדו׃ וכמה לקו באצבע עשר מכות אמור מעתה במצרים
לקו עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות׃ ר' אליעזר

אומ׳ מניין שכל מכה ומכה שהביא הקב״ה על המצריים במצרים
היתה של ארבע מכות שנ׳ ישלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה
משלחת מלאכי רעים. עברה אחת. וזעם שתים. וצרה שלש.
משלחת מלאכי רעים ארבע. אמור מעתה במצרים לקו
ארבעים מכות ועל הים לקו מאתים מכות.. ר׳ עקיב׳ אומ׳
מניין שכל מכה ומכה שהביא הקב״ה על המצריים במצרים
היתה של חמש מכות שנ׳ ישלח בם חרון אפו עברה וזעם
וצרה משלחת מלאכי רעים. אפו אחת. עברה שתים. וזעם
שלש. וצרה ארבע. משלחת מלאכי רעים חמש. אמ׳ מעתה
במצרים לקו חמשים מכות. ועל הים לקו מאתים וחמשים

כמה מעלות טובות למקום עלינו. אילו הוציאנו
ממצרים. ולא עשה בהם שפטים.. דיינו
אילו עשה בהם שפטי׳ ולא עשׂ באלהיהם דיינו

אילו עשה באלהיהם. ולא הרג בכוריהם. דיינו
אילו הרג בכוריהם. ולא נתן לנו את ממונם. דיינו
אילו נתן לנו את ממונם. ולא קרע לנו את הים. דיינו
אילו קרע לנו את הים. ולא העבירנו בתוכו בחרבה. דיינו
אילו העבירנו בתוכו בחרבה. ולא שיקע צרינו בתוכו דיינו
אילו שיקע צרינו בתוכו. ולא ספק צרכינו במדבר אר׳ שנ׳ דיינו
אילו ספק צר׳ במד׳ אר׳ שנ׳ ולא האכילנו את המן. דיינו
אילו האכילנו את המן. ולא נתן לנו את השבת. דיינו
אילו נתן לנו את השבת. ולא קרבנו לפני הר סיני. דיינו
אילו קרבנו לפני הר סיני. ולא נתן לנו את התורה. דיינו
אילו נתן לנו את התורה. ולא הכניסנו לארץ ישר׳ דיינו
אילו הכניסנו לארץ ישר׳ ולא בנה לנו את בית הבחירה דיינו

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת למקום עלינו.
שהוציאנו ממצרים ועשה בהם שפטים ועשה בא׳
באלהיהם והרג בכוריהם ונתן לנו את ממונם וקרע
לנו את הים והעבירנו בתוכו בחרבה ושיקע צרינו בתוכו

וסיפק צרכינו במדבר ארבעים שנה והאכילנו את המן ונתן
לנו את השבת וקרבנו לפני הר סיני ונתן לנו את התורה והכני׳
והכניסנו לארץ ישרא׳ ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על
כל עונותינו.. רבן גמליא׳ היה אומ׳ כל שלא אמר שלשה
דברים אילו בפסח לא יצא ידי חובתו אילו הן פסח מצה ומרור
פסח שהיו אבותינו אוכלין בזמן שבית המקדש קיים על שום
מה על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים שנא׳
ואמרתם זבח פסח הוא ליי׳ אשר פסח על בתי בני ישר׳ במצרי׳
בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו..

מצה זו שאנו אוכלין על שום מה על שום שלא הספיק
את בצקת של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם
מלך מלכי המלכים הקב״ה וגאלם שנ׳ ויאפו את הבצק אשר
הוציאו ממצרים עוגות מצות כי לא חמץ כי גורשו ממצרי׳
ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם.. מרור זה שאנו
אוכלין על שום מה על שום שמררו המצריים את חיי אבותי׳
במצרים שנ׳ וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבני׳
ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך..
בכל דור ודור חייב אדם להראות את עצמו כאילו הוא יצא
ממצרים שנ׳ והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה
עשה יי׳ לי בצאתי ממצרים לא את אבותינו גאל הקב״ה
בלבד אלא את אותנו גאל עמהם שנ׳ ואותנו הוציא משם
למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו

לפיכך אנחנו חייבין להודות להלל לשבח לפאר
לרומם להדר לברך לעלה ולקלס למי
שעשה לאבותינו ולנו את כל הניסים
האילו והוציאנו מעבדות לחירות ומיגון לשמחה
ומאבל ליום טוב ומאפילה לאור גדול ומשעבוד לגאולה
ונאמר לפניו הללו יה..
ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך
העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לגמור את ההלל..

הללויה הללו עבדי יי׳ הללו את שם יי׳ יהי שם
יי׳ מבורך מעתה ועד עולם׃ ממזרח שמש
עד מבואו מהולל שם יי׳׃ רם על כל גוים
יי׳ על השמים כבודו׃ מי כיי׳ אלהינו המגביהי לשבת׃ המשפילי
לראות בשמים ובארץ׃ מקימי מעפר דל מאשפות ירים אביון׃ ל
להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו׃ מושיבי עקרת הבית אם הבני
שמחה הללויה׃

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לועז׃
היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו׃ הים
ראה וינס הירדן יסוב לאחור׃ ההרים רקדו
כאילים גבעות כבני צאן׃ מה לך הים כי תנוס הירדן תיסוב לאחור
ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני צאן׃ מלפני אדון חולי
ארץ מלפני אלוה יעקב׃ ההופכי הצור אגם מים חלמיש ל
למעיינו מים׃

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם אשר גאלנו וגאל את
אבותינו ממצרים׃ והגיענו הלילה הזה
לאכול בו מצה ומרור כן יי׳ אלהינו ואלהי
אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראתינו
לשלום שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך ונאכל שם מן
הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך
לרצון ונודה לך שיר חדש על גאולתינו ועל פדות נפשינו
בא״י גאל ישראל׃

ויקח כוס שיני ומברך בורא
פרי הגפן׃ ושותין בהסיבת ש
שמאל׃ ונוטלין ידיהן׃ ומברכין
על נטילת ידים׃ ויקח מצה
עליונה ומברך עליה המוציא
ולא יאכל עד שיקח חצי מצה
המצה שבין שתי השלימות
ומברך עליה׃ בא״י אלהינו
מלך אקב״ו על אכילת מצה׃
ואוכלין מחד׳ שתיהן׳ מצה
והמרור׃ אח ויקח המרור שהו
לטבא׃ ומברך בא״י אלהינו
מלך אקב״ו על אכילת מרור׃
ויטבול בחרוסת ואוכל ונותן

לכולם׃ ואחר כך יקח מצה שלישית התחתונה ומרור לטבא ואוכל
ביחד׃ כלא טיבול זכר למקדש כהלל׃ ואוכלין ושותין כל
צורכיהן׃ ולאחר האכילה יקח חצי המצה שתחת המפה וזה
אפיקומן׃ ויקח כזית ויאכל׃ ויחלק לכל החבורה׃ ונוטלין
ידיהן ולא מברכין׃ ומוזגין כוס שלישי׃ ומברך ובורא פרי הגפן׃
ושותין׃ ומוזגין כוס רביעי ואומ׳ הלל׃ עד לשנה לברך המז׳

שפוך חמתך על הגוים
אשר לא ידעוך
ועל הממלכות׃
אשר בשמך לא קראו׃

לא לנו יי׳ לא
לנו כי לשמך
תן כבוד על חסדך על
אמיתך׃ למה יאמרו הגוים איה נא
אלהיהם׃ ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה׃ עצביהם כסף
וזהב מעשה ידי אדם׃ פה להם ולא ידברו עינים להם ולא
יראו׃ אזנים להם ולא ישמעו׃ אף להם ולא יריחון׃ ידיהם ולא
ימישון רגליהם ולא יהלכו׃ לא יהגו בגרונם׃ כמוהם יהיו ע
עושיהם כל אשר בוטח בהם׃ ישראל בטח ביי׳ עזרם ומגנם
הוא׃ בית אהרן בטחו ביי׳ עזרם ומגינם הוא׃ יראי יי׳ בטחו ביי׳
עזרם ומגינם הוא׃ יי׳ זכרנו יברך יברך את בית ישר׳ יברך
את בית אהרן׃ יברך יראי יי׳ הקטנים עם הגדולים׃ יוסף יי׳
עליכם עליכם ועל בניכם׃ ברוכים אתם ליי׳ עושה שמים וארץ׃
השמים שמים ליי׳ והארץ נתן לבני אדם׃ לא המתים יהללו
יה ולא כל יורדי דומה׃ ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הלל׳
הללויה׃

אהבתי כי ישמע יי׳ את קולי תחנוני׃ כי הט
אזנו לי ובימי אקרא׃ אפפוני חבלי
מות ומצרי שאול מצאוני צרה
ויגון אמצא׃ ובשם יי׳ אקרא אנה יי׳ מלטה נפשי׃ חנון יי׳ וצ
וצדיק ואלהינו מרחם׃ שומר פתאים יי׳ דלותי ולי יהושיע׃ ש

שובי נפשי למנוחייכי כי יי̇ גמל עליכי׃ כי חלצת נפשי ממות את
עיני מן דמעה את רגלי מדחי׃ את הלך לפני יי̇ בארצות החיים׃
האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד׃ אני אמרתי בחפזי כל האד
האדם כוזב׃

מה אשיב ליי̇ כל תגמולוהי עלי׃ כוס ישועות אשא
ובשם יי̇ אקרא׃ נדרי ליי̇ אשלם נגדה נא לכל
עמו׃ יקר בעיני יי̇ המותה לחסידיו׃ אנה יי̇ כי
עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי׃ לך אזבח זבח תודה
ובשם יי̇ אקרא׃ נדרי ליי̇ אשלם נגדה נא לכל עמו בחצרות
בית יי̇ בתוככי ירושלים הללויה׃ הללו את יי̇ כל גוים שבחוהו
כל האומים כי גבר עלינו חסדו ואמת יי̇ לעולם הללויה׃

הודו ליי̇ כי טוב כ̇ל̇ח̇׃ יאמר נא ישראל כ̇ל̇ח̇׃
יאמרו נא בית אהרן כ̇ל̇ח̇׃ יאמרו נא יראי כ̇ל̇ח̇׃

מן המיצר קראתי יה ענני במרחב יה׃ יי̇ לי לא אירא מה
יעשה לי אדם׃ יי̇ לי בעוזרי ואני אראה בשונאי׃
טוב לחסות ביי̇ מבטוח באדם׃ טוב לחסות ביי̇ מ
מבטוח בנדיבים׃ כל גוים סבבוני בשם יי̇ כי אמילם׃ סבבוני
גם סבבוני בשם יי̇ כי אמילם׃ סבוני כדבורים דועכו כאש קוצים בשם יי̇ כי אמילם׃ דחה דחיתני לנפול ויי̇ עזרני׃ עזי וזמרת
יה ויהי לי לישועה׃ קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין
יי̇ עושה חיל׃ ימין יי̇ רוממה ימין יי̇ עושה חיל׃ לא אמות
כי אחיה ואספר מעשי יה׃ יסור יסרני יה ולמות לא נתנני׃ פת
פתחו לי שערי צדק אבוא בם אודה יה׃ זה השער ליי̇ צדיקים
יבאו בו׃ אודך כי עניתני ותהי לי לישועה׃ אודך אבן מאסו
הבונים היתה לראש פינה׃ מאת יי̇ היתה זאת היא נפלאת
בעינינו׃ מאת׃ זה היום עשה יי̇ נגילה ונשמחה בו׃ זה היום
אנא יי̇ הושיעה נא׃ זה [illegible] אנא יי̇ הצליחה נא׃

ברוך הבא בשם יי̇ ברכנוכם מבית יי̇ אל יי̇ ויאר לנו
אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח׃ אלי אתה

ואודך אלהי ארוממך׃ אלי׃ הודו ליי̇ כי טוב כי לעולם חסדו׃ הוד׃
יהללוך יי̇ אלהינו על כל מעשיך׃ וחסידיך צדיקים עושי
רצונך ועמך בית ישראל ברינה יודו ויברכו וישבחו ויפארו
וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלכינו כי לך
טוב להודות ולזמר לשמך מעולם ועד עולם אתה אל׃ ב̇א̇ י̇י̇
מלך מהולל בתושבחות׃ און [illegible] של השולחן כי שיר להדכיר

הלל הגדול׃ [illegible] עד [illegible] האלהים׃

ויהי בחצי הלילה

אז רוב ניסים הפלאתה בלילה׃ בראש אשמורות זה הלילה׃
גר צדק נצחתו כנחלק לו לילה׃ ויהי בחצי הלילה׃
דנתה מלך גרר בחלום הלילה׃ הפחדתה ארמי באמש לילה׃
וישר ישראל לאל ויוכל לו לילה׃ ויהי בחצי הלילה׃
זרע בכורי פתרוס מחצת בחצי הלילה׃ חילם לא מצאו בקומם
טיסת נגיד חרושת סלית בכוכבי לילה׃ ויהי בחצי הלילה׃
יעץ מחרף לנופף אוויי הובשת פגריו בלילה׃ כרע בל ומשכן
באישון לילה׃ לאיש חמודות נגלה רז חזות לילה׃ ויהי ב׃
משתכר בכלי קודש נהרג בו בלילה׃ נושע מבור אריות פות
בעתותי לילה׃ שנאה נטר אגגי וכתב ספרים בליל׃ ויהי ב׃
עוררתה נצחך עליו בנדד שנת ליל׃ פורה תדרוך לשומר מה
מליל׃ צרח כשומר ושח אתא בוקר וגם לילה׃ ויהי בחצי הלילה׃
קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה׃ רם הודע כי לך יום ואף
לך לילה׃ שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה׃
תאיר כאור יום אור חשכת לילה׃ ויהי בחצי הלילה׃

ואמרתם זבח פסח

אומץ גבורותיך הפלאת בפסח׃ בראש כל מועדות נשאת פ
גלית לאזרחי חצות ליל פסח׃ ואמרתם זבח פסח׃
דלתיו דפקת כחום היום בפסח׃ הסעיד נוצצים עוגות מצות בפ
ואל הבקר רץ זכר לשור ערך פס׃ ואמרתם זבח פסח׃
זועמו סדומיים ולוהטו באש בפסח׃ חולץ לוט מהם ומצות

אפהבק׳ן פסח · שאטאת ארחות כוזב ונוה בשיברך בפסח ·· ואמרתם זבח
יה׳ ראש כל און מחצת בליל · שימור פסח · כביר על בן בכור פסחת
כרם פסח · לבלתי תת משחית לבוא בפתחיי בפסח ·· ואמרתם זבח
מסוגרת סוגרה בעיתותי פסח · נשמדה מדין בצליל שעורי עומר
פסח · שורפו משמני פול ולוד ביקד יקוד בפסח ·· ואמרתם זבח
עוד היום בנוב לעמוד עד געה עונת פסח · פס יד כתבה לקעקע
צול בפסח · צפה הצפית ערוך שולחן בפסח ·· ואמרתם זבח פסח
קהל כינסה הדסה לשלש צום בפסח ·· ראש מבית רשע מחצת
בעץ חמשים בפסח ·· שתי אלה רגע תביא לעוצית בפסח · תעוז ידך
ותרום ימינך כליל התקדש חג בפסח ·· ואמרתם זבח פסח

כי לו נאה · כי לו יאה ··

אדיר במלוכה · בחור כהלכה · גדודיו יאמרו לו · לך ולך כי לך אף
לך · לך יי׳ הממלכה ·· כי לו נאה · כי לו יאה ·· דגול במלוכה ·
הדור כהלכה · ותיקיו יאמרו לו · לך ולך · כי לו נאה · כי לו יאה
זך במלוכה · חסין כהלכה · טפסריו יאמרו לו · לך ולך ·· כי לו נאה
יחיד במלוכה · כביר כהלכה · למודיו יאמרו לו · לך ולך · כי לו
מושל במלוכה · נורא כהלכה · סביביו יאמרו לו · לך ולך · כי לו ·
עזוז במלוכה · פודה כהלכה · צבאיו יאמרו לו · לך ולך · כי לו
קדוש במלוכה · רחום כהלכה · שנאניו יאמרו לו · לך ולך ·· כי לו
תקיף במלוכה · תומך כהלכה · תמימיו יאמרו לו · לך ולך · כי לך
אף לך · לך יי׳ הממלכה ·· כי לו נאה · כי לו יאה ··
לשנה הבאה בירושלים ·· בא״י אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן ··

ואתחיל פרקים ··

כל

ישראל יש להם חלק לעולם
הבא שנאמר ועמך כולם
צדיקים לעולם ירשו
ארץ נצר מטעי מעשה
ידי להתפאר ··

משה

קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע
ויהושע לזקנים וזקנים
לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי
כנסת הגדולה הם אמרו שלשה
דברים הוו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סייג לתורה ··
שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא היה אומ׳ על שלשה
דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים ··
אנטיגנס איש סוכו קבל משמעון הצדיק הוא היה אומר אל
תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא הוו כע׳
כעבדים המשמשין את הרב על מנת שלא לקבל פרס ויהי מורא
שמים עליכם ·· יוסי בן יועזר איש צרידה ויוסי בן יוחנן איש
ירושלים קבלו מהם יוסי בן יועזר אומ׳ יהי ביתך בית ועד לחכמ׳
והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם ··
יוסף בן יוחנן איש ירושלם אומ׳ יהי ביתך פתוח לרווחה
ויהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיחה עם האשה ·· באשתו אמרו
קל וחומר באשת חבירו מכאן אמרו חכמים כל זמן שאדם מרבה
שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו ובוטל מדברי תורה וסופו יורש
גיהנם ·· יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי קבלו מהם יהושע בן
פרחיה אומ׳ עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף
זכות ·· נתאי הארבלי אומ׳ הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע
ואל תתייאש מן הפורענות ·· יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו
מהם יהודה בן טבאי אומ׳ אל תעש עצמך כעורכי הדיינין וכשיהיו
בעלי הדין עומדין לפניך יהיו בעיניך כרשעים וכשנפטרין מ׳
מלפניך יהיו בעיניך כזכאין שקבלו עליהם את הדין ·· שמעון בן
שטח אומ׳ הוי מרבה לחקור את העדים והוי זהיר בדבריך שמא
מתוכם ילמדו לשקר ·· שמעיה ואבטליון קבלו מהם שמעיה
אומ׳ אהב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע לרשות ··
אבטליון אומ׳ חכמים הזהרו בדבריכם שמא תחובו חובת גלות
ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו

ונמינא שם שמים מתחלל׃ הלל ושמאי קבלו מהם הלל אומ׳ הוי מ
מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות
ומקרבן לתורה׃ הוא היה אומ׳ נגד שמא אבד שמיה ודלא מוסיף
יסיף ודלא יליף קטלא חייב ודאישתמש בתגא חלף׃ הוא היה
אומ׳ אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשיו
אימתי׃ שמאי אומ׳ עשה תורתך קבע אומ׳ מעט ועשה הרבה
והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות׃ רבן גמליאל אומר
עשה לך רב והסתלק מן הספק ואל תרבה לעשר אומדות׃ שמעון
בנו אומ׳ כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב אלא
שתיקה ולא המדרש הוא עיקר אלא המעשה וכל המרבה דברים
מביא חטא׃ רבן שמעון בן גמליאל אומ׳ על שלשה דברים
העולם עומד על הדין ועל האמת ועל השלום שנ׳ אמת ומש׳
ומשפט שלום שפטו בשעריכם׃ אבות פרק ב׳׃

רבי אומ׳ איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהוא
תפארת לעושה ותפארת לו מן האדם והוי זהיר
במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן
של מצות והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד
הפסדה הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מה
למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכת׳
נכתבים׃ רבן גמליאל בנו של ר׳ יהודה הנשיא אומ׳ יפה תלמוד
תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון וכל תורה שאין עמה
מלאכה סופה בטלה וגוררת עון וכל העמלים עם הציבור יהיו ע׳
עמילין עמהם לשם שמים שזכות אבותם מסייעתן וצדקתן ע׳
עומדת לעד ואתם מעלה אני עליכם שכר הרבה כאילו עשיתם׃
הוו זהירין ברשות שאין מקריבין לו לאדם אלא לצורך עצמן
ונראין כאוהבין לאדם בשעת הנאתן ואין עומדין לו לאדם בשעת
דחקו׃ הילל אומ׳ אל תפרוש עצמך עד יום מותך ואל תדין את
את חבירך עד שתגיע למקומו ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע
שסופו להשמע ואל תאמר כשאפנה אשנה שמא לא תפנה׃

הוא היה אומ׳ אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד ולא הבישן למד
ולא הקפדן מלמד ולא כל מרבה בסחורה מחכים ובמקום שאין
אנשים השתדל להיות איש׃ אף הוא ראה גולגלת אחת שצפ
על פני המים אמר לה על דאטפת אטפוך וסוף מטיפיך יטופון׃
הוא היה אומ׳ עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו
בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך׃
הוא היה אומ׳ מרבה בשר מרבה רמה מרבה נכסים מרבה דאגה
מרבה נשים מרבה כשפים מרבה שפחות מרבה זמה מרבה
עבדים מרבה גזל מרבה תורה מרבה חיים מרבה ישיבה מרבה
חכמה מרבה עצה מרבה תבונה מרבה צדקה מרבה שלום קנה שם
טוב קנה לעצמו קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא׃
רבן יוחנן בן זכאי קיבל מהילל ומשמאי הוא היה אומ׳ אם עשית
תורתך הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת׃ חמשה
תלמידים היו לרבן יוחנן בן זכאי אילו הן ר׳ אליעז׳ בן הורקנוס
ר׳ יהושע בן חנניא ר׳ יוסי הכהן ר׳ שמעון בן נתנאל ור׳ אלעזר
בן ערך׳ הוא היה מונה שבחן אליעז׳ בן הורקנוס בור סוד שאינו
מאבד טיפה יהושע בן חנניא אשרי יולדתו יוסי הכהן חסיד שמעו׳
בן נתנאל ירא חטא אלעזר בן ערך כמעיין המתגבר׃ הוא היה
אומ׳ אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים אליעז׳ בן הורקנוס
בכף שנייה מכריע את כולם׃ אבא שאול אומ׳ משמו אם יהיו
כל חכמי ישראל בכף מאזנים ור׳ אליעזר בן ערך בכף שנייה
מכריע את כולם׃ אמ׳ להם צאו וראו איזו היא דרך טובה
שידבק בה האדם ר׳ אליעז׳ אומ׳ עין טובה ר׳ יהושע אומ׳ חבר
טוב ר׳ יוסי אומ׳ שכן טוב ר׳ שמעון אומ׳ הרואה את הנולד ר׳
אלעזר אומ׳ לב טוב אמ׳ להם רואה אני את דברי אלעזר בן
ערך שבכלל דבריו דבריכם׃ אמ׳ להם צאו וראו איזו היא
דרך רעה שיתרחק ממנה האדם ר׳ אליעז׳ אומ׳ עין רעה ר׳ יהושע
אומ׳ חבר רע ר׳ יוסי אומ׳ שכן רע ר׳ שמעון אומ׳ הלוה ואינו
משלם אחד לוה מן האדם כלוה מן המקום שנ׳ לוה רשע ולא

ישלם צדיק חונן ונותן ר' אלעזר אומ' לב רע אמ' להם רואה אני את דברי
אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם׃ הם אמרו ש'
שלשה דברים ר' אליע' אומ' יהי כבוד תלמידך חביב עליך כשלך
ואל תהי נוח לכעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך והוי מתחמם כנג' ר
אורן של חכמים והוי זהיר בגחלתן שמא תכוה שנשיכתן נ
נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף ואף
כל דבריהם כגחלי אש׃ ר' יהושע אומ' עין הרע ויצר הרע
ושנאת הבריות מוציאין את האדם מן העולם׃ ר' יוסי אומ'
יהי ממון חבירך חביב עליך כשלך התקן עצמך ללמוד תורה
שאינה ירושה לך וכל מעשיך יהיו לשם שמים׃ ר' שמעון
אומ' הוי זהיר בקריאת שמע ובתפילה וכשאתה מתפלל אל
תעש תפילתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום שנ'
כי אל רחום וחנון הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה
ואל תהי רשע בפני עצמך׃ ר' אלעז' אומ' הוי שקוד ללמוד
תורה ומה שתשיב לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל ומי הוא
בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך׃ ר' טרפון אומ' היום
קצר והמלאכה מרובה והפועלים עצלים והשכר הרבה ובעל
הבית דוחק׃ הוא היה אומ' לא עליך המלאכה לגמור ולא בן חורין
ליבטל ממנה אם למדתה תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה
ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא׃ ר' חנניה בן

אתחיל פרק שלישה׃

עקביא בן מהלל אל אומ' הסתכל בשלשה
דברים ואין אתה בא לידי עבירה ודע
מאין באתה ולאין אתה הולך ולפני
מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון מאין באתה מליחה סרוחה
ולא אתה הולך למקום עפר רימה ותולעה ולפני מי אתה
עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה׃ רבי
חנניא סגן הכהנים אומ' הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמ'
מוראה שאילולי איש את רעהו חיים בלעבו׃ ר' חנניא בן

תרדיון אומ' שנים שיושבין ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצ'
לצים שנ' ובמושב לצים לא ישב׃ אבל שנים שיושבין ויש ביניהם
דברי תורה כאילו שכינה שרויה ביניהם שנ' אז נדברו יראי יי'
איש אל רעהו ויקשב יי' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי
יי' ולחושבי שמו אין לי אלא שנים מניין שאפילו אחד
שיושב ועוסק בתורה שהקב"ה קובע לו שכר שנ' ישב בדד וידום
כי נטל עליו׃ ר' שמעון אומ' שלשה שאכלו על שולחן אחד
ולא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים שנ' כי
כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום׃ אבל שלשה שאכלו
על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משולחנו
של מקום שנ' וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי'׃ ר' חנני'
בן חכינאי אומ' הניעור בלילה והמהלך בדרך יחידי והמ'
והמפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו׃ ר' נחוניא
בן הקנה אומ' כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול
מלכות ועול דרך ארץ וכל הפורק ממנו עול תור' נותנין עליו
עול מלכות ועול דרך ארץ׃ ר' חלפתא איש כפר חנניה אומ'
עשרה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם שנ' אל'
אלהים נצב בעדת אל מניין שאפילו חמשה שנ' בקרב אלהים
ישפוט מניין שאפילו שלשה שנ' ואגודתו על ארץ יסדה מניין
שאפילו שנים שנ' אז נדברו יראי יי' איש אל רעהו ויקשב יי'
וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יי' ולחושבי שמו אין לי
אלא שנים מניין שאפילו אחד שנ' בכל המקום אשר אזכיר
את שמי אבוא אליך וברכתיך׃ ר' אלעזר בן יהודה איש
ברתותא אומ' תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכן בדוד הוא
אומ' כי ממך הכל ומידך נתנו לך׃ ר' יעקב אומ' המהלך
ושונה ומפסיק ממשנתו ואומ' מה נאה אילן זה מה נאה
ניר זה מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו׃ ר' דוסתאי
בר ינאי משום ר' מאיר אומ' כל השוכח דבר אחד ממשנתו
מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו שנ' רק השמר לך

ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך יכול אפי׳
תקפה עליו משנתו ת״ל ופן יסורו מלבבך הא אינו מתחייב בנפשו
עד שישב ויסירם מלבו׳ ר׳ חנניה בן דוסא אומ׳ כל שיראת חטאו
קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וכל שחכמתו קודמת ליראת
חטאו אין חכמתו מתקיימת׳ הוא היה אומ׳ כל שמעשיו מ׳
מרובין מחכמתו חכמתו מתקיימת כל שחכמתו מרובה ממעשיו
אין חכמתו מתקיימת׳׳ הוא היה אומ׳ כל שרוח הבריות נוחה
הימנו רוח המקום נוחה הימנו וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו
הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו׳׳ ר׳ דוסא בן הרכינס אומ׳
שנת שחרית ויין צהרים ושיחת הילדים וישיבת בתי כנסיות
של עמי הארץ מוציאין את האדם מן העולם׳׳ ר׳ אלעזר
המודעי אומ׳ המחלל את הקדשים והמבזה את המועדות
והמפר בריתו של אברהם אבינו והמגלה פנים בתורה שלא
כהלכה אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק
לעולם הבא׳ ר׳ ישמעא׳ אומ׳ הוי קל לראש ונוח לתשחורת
והוי מקבל את כל אדם בשמחה׳׳ ר׳ עקיב׳ אומ׳ שחוק וקלות
ראש מרגילין לערוה מסורת סייג לתורה מעשרות סייג לעושר
נדרים סייג לפרישות סייג לחכמה שתיקה׳׳ הוא היה אומ׳
חביב אדם שנברא בצלם חיבה יתירה נודעת לו שנברא בצל׳
שנ׳ כי בצלם אלהים עשה את האדם׳׳ חביבין ישרא׳ שנקראו
בנים למקום חיבה יתירה נודעת להם שנקרא בנים למקום שנ׳
בנים אתם ליי׳ אלהיכם׳׳ חביבין ישרא׳ שניתן להם כלי חמדה
חיבה יתירה נודעת להם שניתן להם כלי חמדה שבו נברא
העולם שנ׳ כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו׳׳ הכל
צפוי והרשות נתונה ובטוב העולם נדון אבל הכל לפי רוב
המעשה׳׳ הוא היה אומ׳ הכל נתון בערבון ומצודה פרוסה
על כל החיים והחנות פתוחה והחנוני מקיף והפנקס פתוחה
והיד כותבת והגבאין מחזרין תדיר בכל יום ונפרעין מן
האדם מדעתו ושלא מדעתו ויש להם על מה שיסמכו והדין

דין אמת והכל מתוקן לסעודה׳ ר׳ אלעזר בן עזריה אומ׳ אם אין
תורה אין דרך ארץ אם אין דרך ארץ אין תורה׳ אם אין חכמה
אין יראה אם אין יראה אין חכמה אם אין דעת אין בינה אם
אין בינה אין דעת אם אין קמח אין תורה אם אין תורה אין
קמח׳׳ הוא היה אומ׳ כל שחכמתו מרובה ממעשיו למה הוא
דומה לאילן שענפיו מרובין ושרשיו מועטין והרוח באה
ועוקרתו והופכתו על פניו שנ׳ והיה כערער בערבה ולא יראה כי
יבא טוב ושכן חררים במדבר ארץ מלחה ולא תשב׳׳ אבל כל
שמעשיו מרובין מחכמתו למה הוא דומה לאילן שענפיו מועטי׳
ושרשיו מרובין אפי׳ כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין
מזיזין אותו ממקומו שנ׳ והיה כעץ שתול על מים ועל יובל
ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חום והיה עלהו רענן ובשנת
בצורת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי׳׳ ר׳ אלעזר חסמא
אומ׳ קינים ופתחי נדה הן הן גופי הלכות תקופות וגימטריא
פרפראות לחכמה׳׳

אתחיל פרק רביעי׳׳

בן זומא אומ׳ איזהו חכם הלומד מכל אדם שנ׳ מכל
מלמדי השכלתי כי ע׳ איזהו גיבור הכובש את
יצרו שנ׳ טוב ארך אפים מגיבור ומושל ברוחו
מלוכד עיר׳ איזהו עשיר השמח בחלקו שנ׳ יגיע כפיך כי
תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם
הבא איזהו מכובד המכבד את הבריות שנ׳ כי מכבדי אכבד
ובוזי יקלו׳׳ בן עזאי אומ׳ הוי רץ למצוה ובורח מן העביר׳
שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה ששכר מצוה
מצוה ושכר עבירה עבירה׳׳ הוא היה אומ׳ אל תהי בז לכל
אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך אדם שאין לו שעה
ואין לך דבר שאין לו מקום׳׳ ר׳ לויטס איש יבנה אומר
מאד מאד הוי שפל רוח שתקות אנוש רמה׳׳ ר׳ יוחנן בן
ברוקה אומ׳ המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי
אחד שוגג ואחד מזיד בחילול השם׳ ר׳ ישמעא׳ אומר

הלומד על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד ללמד והלומד על
מנת לעשות מספיקין בידו ללמוד וללמד לשמור ולעשות ת׳
ר׳ צדוק אומ׳ אל תעש תורתך עטרה להתגדל בהם ולא ק
לחפור בהם לאכול מהם וכן היה הילל אומ׳ ודאשתמש בתגא
חלף הא למדת כל הנאות מדברי תורה נוטל חייו מן העולם׳
ר׳ יוסי אומ׳ כל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות
וכל המחלל את התורה גופו מחולל על הבריות׳ ר׳ ישמ׳ ע׳
אומ׳ החושך עצמו מן הדין פורק ממנו איבה וגזל ושבועת
שוא והגס לבו בהוראה שוטה רשע וגס רוח׳ הוא היה אומ׳
אל תהי דן יחידי שאין דן יחידי אלא אחד ואל תאמר קבלו
דעתי שהן רשאין ולא אתה׳ ר׳ יונתן אומ׳ כל המקיים את
התורה מעוני סופו לקיימה מעושר וכל המבטל את התו׳
מעושר סופו לבטלה מעוני׳ ר׳ מאיר אומ׳ הוי ממעט ב
עסק ועסוק בתורה והוי שפל רוח בפני כל אדם ואם בטלת
מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך ואם עמלת בתורה
נתונים לך שכר הרבה׳ ר׳ אליעזר בן יעקב אומ׳ העושה
מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד והעובר עבירה אחת קונ׳
לו קטיגור אחד תשובה ומעשים טובים כתרים מן הפורענו׳
ר׳ יוחנן הסנדלר אומ׳ כל כנסיה שהיא לשם שמים סופה
להתקיים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים׳ רבי
אליעזר אומ׳ יהי כבוד תלמידך חביב עליך כשלך וכבוד חבירך
כמורא רבך ומורא רבך כמורא שמים׳ ר׳ יהודה אומ׳ הוי
זהיר בתלמוד ששגגת תלמוד עולה זדון׳ ר׳ שמעון אומר
שלשה כתרים הם אילו הן כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות
וכתר שם טוב עולה על גביהם׳ ר׳ נהוראי אומ׳ הוי גולה
למקום תורה ואל תאמר שהיא תבא אחריך שחביריך יקיימו׳
בידך ואל בינתך אל תשען׳ ר׳ ינאי אומ׳ אין בידינו מ
משלות רשעים ואף לא מיסורי הצדיקים׳ ר׳ מתיא
בן חרש אומ׳ הוי מקדים בשלום כל אדם והוי זנב לאריות

וש׳ הפסוק

ואל תהי ראש לשועלים׳ ר׳ יעקב אומ׳ העולם הזה דומה לפרוזדור
בפני העולם הבא התקן עצמך לפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין׳
הוא היה אומ׳ יפה שעה אחת של תשובה ומעשים טובים בעולם
הזה לחיי העולם הבא ויפה שעה אחת של קורת רוח לעולם הבא
מכל חיי העולם הזה׳ ר׳ אליעזר אל תרצה את חבירך בשעת כעסו
ואל תנחמנו בשעה שמתו מוטל לפניו ואל תשאל לו בשעת
נדרו ואל תשתדל לראותו בשעת קלקלתו׳ אלישע בן אבויה
אומ׳ המלמד ילד אחר למה דומה לדיו כתובה על ניר חדש
והמלמד זקן אחר למה הוא דומה לדיו כתובה על ניר מחוק׳
ר׳ יוסי בר׳ יהודה איש כפר הבבלי אומ׳ הלומד מן הקטנים
למה הוא דומה לאוכל ענבים קהות ושותה יין מגתו והלומד
מן הזקנים למה הוא דומה לאוכל ענבים בשולות ושותה יין ישן׳
ר׳ אומ׳ אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו יש קנקן חדש
מלא ישן ויש קנקן ישן אפילו חדש אין בו׳ ר׳ אלעזר הקפר
אומר הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם׳
הוא היה אומ׳ הילודים למות והמתים להחיות והחיים לידון
לידע ולהודיע ולהוודע שהוא אל הוא היוצר הוא הבורא הוא
המבין הוא הדיין הוא עד הוא בעל דין הוא עתיד לדון ברוך
הוא שאין לפניו לא עולה ולא משוא פנים ולא מקח שוחד
והכל שלו ודע שהכל בא לחשבון ואל יבטיחך יצרך שהשאול
בית מנוס שעל כרחך אתה נוצר ועל כרחך אתה נולד
ועל כרחך אתה עתיד ליתן חי׳ ועל כרחך אתה מת ועל כרחך
אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב״ה׳

אתחיל פרק חמישי׳

בעשרה

מאמרות נברא העולם ומה ת״ל והלא
במאמר אחד היה יכול להבראות
אלא להפרע מן הרשעים שמאבדין
את העולם שנברא בעשרה מאמרות וליתן שכר טוב לצדיקים
שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות׳ עשרה

דורות מאדם ועד נח להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו
מכעיסים לפניו עד שהביא עליהם את מי המבול׃ עשרה דורות
מנח ועד **אברהם** להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות
היו מכעיסין ובאין עד שבא **אברהם** אבינו וקיבל שכר כולם׃
עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולן להודיע כמה
חיבתו של אברהם אבינו׃ עשרה ניסים נעשו לאבותינו במצרים
ועשרה על הים עשר מכות הביא הקב״ה על המצרים במצרים
ועשר על הים׃ עשרה נסיונות נסו אבותינו להקב״ה במדבר
שנ׳ וינסו אותי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי׃ עשרה
נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש לא הפילה אשה מריח
בשר הקדש ולא הסריח בשר הקודש מעולם ולא נראה זבוב בבית
המטבחים ולא אירע קרי לכהן גדול ביום הכפורים ולא כבו גשמים
אש של עצי המערכה ולא נצחה הרוח את עמוד העשן ולא נמ׳
נמצא פסול בעומר ובשתי הלחם ובלחם הפנים עומדים צפופים
ומשתחוים רווחים ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים ולא אמ׳
אדם לחבירו צר לי המקום שאלין בירושלים׃ עשרה דברים
נבראו בערב שבת בין השמשות אילו הן פי הארץ פי הבאר פי
האתון הקשת והמן המטה והשמיר והכתב והמכתב והלוחות
ויש אומרין את המזיקין וקבורו של משה ואילו של **אברהם**
אבינו ויש אומ׳ את צבת בצבת עשויה׃ שבעה דברים
בגולם ושבעה בחכם חכם אינו מדבר לפני שגדול ממנו
בחכמה ובמנין ואינו נכנס לתוך דברי חבירו ואינו נבהל
להשיב שואל בהלכה ומשיב כענין ואומ׳ על ראשון ראשון
ועל אחרון אחרון ועל מה שלא שמע אומ׳ לא שמעתי ומ׳
ומודה על האמת וחילופיהם בגולם׃ שבעה מיני פורעניות באין לעולם
על שבעה גופי עבירה מקצתן מעשרין ומקצתן אינן מעשר
רעב של בצורת בא [illegible]
אינן מקצתן רעבין מקצתן שבעין גמרו שלא לעשר רעב
של מהומה ושל בצורת בא שלא ליטול את החלה רעב של

כליה בא׃ דבר בא לעולם על מיתות האמורות בתורה שלא נמסרו לבי
דין ועל פירות שביעית׃ חרב באה לעולם על עינוי הדין ועל עוות
הדין ועל המורים בתורה שלא כהלכה׃ חיה רעה באה לעולם על
עובדי עבודה זרה ועל גילוי עריות ועל שפיכות דמים ועל שמ׳
שמטת הארץ׃ בארבעה פרקים הדבר מתרבה ברביעית בשביעי
ובמוצאי שביעית ובמוצאי החג שבכל שנה ברביעית מפני מעשר
עני שבשלישית בשביעית מפני מעשר עני שבששית במוצאי
שביעית מפני פירות שביעית במוצאי החג שבכל שנה מפני
גזל מתנות עניים׃ ארבע מידות באדם האומר שלי שלי ושלך
שלך זו מידה בינונית ויש אומ׳ זו מידת סדום האומ׳ שלי שלך
ושלך שלי זו מידת עם הארץ שלי שלך ושלך שלך חסיד שלך
שלי ושלי שלי רשע׃ ארבע מידות בדיעות נוח לכעוס ונוח
לרצות יצא שכרו בהפסדו קשה לכעוס וקשה לרצות יצא
הפסדו בשכרו קשה לכעוס ונוח לרצות חסיד נוח לכעוס וקשה
לרצות רשע׃ ארבע מידות בתלמידים מהיר לשמוע ומהיר
לאבד יצא שכרו בהפסדו קשה לשמוע קשה לאבד יצא הפסדו
בשכרו מהיר לשמוע וקשה לאבד זו חלק טוב קשה לשמוע
ומהיר לאבד זו חלק רע׃ ארבע מידות בנותני צדקה הרוצה
שיתן ולא יתנו אחרים עינו רעה בשל אחרים יתנו אחרים
והוא לא יתן עינו רעה בשלו יתן ויתנו אחרים חסיד לא יתן ולא
יתנו אחרים רשע׃ ארבע מידות בהולכי בית המדרש עושה
ואינו הולך שכר מעשה בידו הולך ואינו עושה שכר הליכה
בידו הולך ועושה חסיד לא הולך ולא עושה רשע׃ ארבע
מידות ביושבים לפני חכמים ספוג ומשפך משמרת ונפה ספוג
שהוא סופג את הכל משפך הוא מכניס בזה ומוציא בזה׃
משמרת שמוציאה את היין וקולטת את השמרים ונפה
שמוציאה את הקמח וקולטת את הסולת׃ כל אהבה שהיא
תלויה בדבר בטל דבר בטלה אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה
בטלה לעולם איזו היא אהבה שהיא תלויה בדבר אהבת אמנ׳

אמנון ותמר ושאינה תלויה בדבר זו אהבת דוד ויהונתן׃ כל מחלוק׳
שהיא לשם שמים סופה להתקיים וש׳ אינה לשם שמים אין סופה
להתקיים׃ איזו היא מחלוקת שהיא לשם שמים זו מחלוקת
הילל ושמאי ושאינה לשם שמים זו מחלוקת קרח וכל עדתו׃
כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו וכל המחטיא את
הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה משה זכה וזיכה את
הרבים זכות הרבים תלוי בו שנ׳ צדקת י״י עשה ומשפטיו עם
ישרא׳ ירבעם חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו שנ׳
על חטאת ירבעם בן נבט אשר חטא ואשר החטיא את ישרא׳׃
כל מי שיש בו שלשה דברים הללו מתלמידיו של **אברהם**
שלשה דברים אחרים מתלמידיו של בלעם עין טובה ורוח נמוכ׳
ונפש שפלה מתלמידיו של אברהם עין רעה ורוח גבוה ונפש
רחבה מתלמידיו של בלעם מה בין תלמידיו של **אברהם**
לתלמידיו של בלעם הרשע תלמידיו של אברהם אבינו׃
אוכלין בעולם הזה ונוחלין לעולם הבא שנ׳ להנחיל אוהבי
יש ואוצרותיהם אמלא׃ אבל תלמידיו של בלעם הרשע
יורשין לגיהנם ויורדין לבאר שחת שנ׳ ואתה אלהים תורידם
לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח
בך׃ יהודה בן תימא אומ׳ הוי עז כנמר וקל כנשר ורץ כצבי
וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים׃ הוא היה אומ׳
עז פנים לגיהנם ובושת פנים לגן עדן יהי רצון י״י אלהינו ואלהי
אבות שתבנה עירך במהרה בימינו ותן חלקינו בתורתך׃ בן בג
בג אומ׳ הפוך בה והפך בה דכולה בה וכולך בה ובה תהוי ומינה
לא תזוע שאין לך מדה טובה ממנה בן הא הא אומ׳ בנפול אי׳
אויביך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך
פן יראה י״י ורע בעיניו והשיב מעליו
אפו׃ הוא היה אומ׳ בן חמש שנים
למקרא בן עשר למשנה בן שלש עשרה למצות בן חמש
עשרה לתלמוד בן שמונה עשרה לחופה בן עשרים לרדוף

בן שלשים לכח בן ארבעים לבינה בן חמשים לעיצה בן ששים
לזיקנה בן שבעים לשיבה בן שמנים לגבורה בן תשעים לשוח
בן מאה כאילו מת ועבר ובטל מן העולם׃ ר׳ חנניה בן עקשי׳

ונתחיל פרק ששי׃

שנו חכמים בלשון המשנה ברוך שבחר בהם ובמשנ׳
ר׳ מאיר אומ׳ כל העוסק בתורה לשמה זוכה
לדברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כולו
כדיי הוא לו נקרא ריע אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריו׳
משמח את המקום משמח את הבריות ומלבשתו ענוה ויראה
ומכשרתו להיות צדיק ישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו
לידי זכות ונהנין ממנו עיצה ותושיה שנ׳ לי עיצה ותושיה אני
בינה לי גבורה ונותנת לו מלכות וממשלה וגבורה וחיקור
דין ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעיין שאינו פוסק וכנהר שמתגבר
והולך והוה צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממת׳
על כל המעשים׃ אמ׳ ר׳ יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול
יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה
של תורה שכל מי שאינו עוסק בתלמוד תורה נקרא נזוף שנא׳
נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם ואומ׳ והלוחות מעשה
אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלוחות אל תיקרי
חרות אלא חירות שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמ׳
תורה והרי זה מתעלה שנ׳ וממתנה נחליאל ומנחליאל במות׃
והלומד מחבירו פרק אחד או פסוק אחד או דיבור אחד
צריך לנהג בו כבוד שכך מצינו בדוד מלך ישרא׳ שלא למד
מאחיתופל אלא שני דברים בלבד עשאו רבו אלופו ומיודעו
שנ׳ ואתה אנוש כערכי אלופי ומיודעי והלא דברים קל וחומ׳
ומה דוד מלך ישרא׳ שלא למד מאחיתופל אלא שני דברי׳
בלבד עשאו רבו אלופו ומיודעו הלומד מחבירו פרק א׳
אחד או פסק אחד או דיבור אחד אינו דין שצריך לנהג בו
כבוד ואין כבוד אלא תורה שנ׳ כבוד חכמים ינחלו ותמימים יב׳

ינחלו טוב ואין טוב אלא תורה שנ׳ כי לקח טוב נתתי לכם תורתי
אל תעזובו׃ כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה
תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל אם אתה
עושה כן אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא
אל תבקש גדולה ואל תחמוד כבוד יותר מלימודך עשה ואל
תתאוה לשולחן של מלכים ששולחנך גדול מן שולחנם וכתרך
גדול מכתרם ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך׃

גדולה תורה יותר מן הכהונה ומן המלכות שהמלכות בשלשים
מעלות והכהונה בעשרים וארבעה והתורה נקנית בארבעים וש׳
ושמונה דברים׃ אילו הן בתלמוד בשמיעת האזן בעריכת
שפתיים בבינת הלב בשיפלות באימה ביראה בענוה בשמחה
בדיבוק חברים בשמוש חכמים בפילפול התלמידים בישיבה
במקרא במשנה במיעוט שינה במיעוט שיחה במיעוט ש׳
שחוק במיעוט תענוג במיעוט דרך ארץ בארך אפים בלב טוב
באמונת חכמים בקבלת היסורין המכיר את מקומו השמח בחלקו ו
והעושה סייג לדבריו אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות
אוהב את המישרים אוהב את התוכחות ומתרחק מן הכבוד
ואינו רודף אחר הכבוד ולא מגיס לבו בתלמודו ולא שמח
בהוראה הנושא בעול עם חבירו מכריעו לכף זכות מעמידו
על האמת מעמידו על השלום ומתיישב לבו בתלמודו ש׳
שואל ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד הלמד
על מנת לעשות המחכים את רבו והמכוין את שמועתו והא׳
והאומ׳ דבר בשם אומרו הא׳ למדת שכל האומ׳ דבר בשם
אומרו מביא גאולה לעולם שנ׳ ותאמ׳ אסתר למלך בשם
מרדכי׃ גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה בעולם
הזה ולעולם הבא שנ׳ כי חיים הם למוצאיהם ולכל בשרו
מרפא ואומ׳ עץ חיים למחזיקים בה ותומכיה מאושר ואומ׳
כי לוית חן הם לראשך וענקים לגרגרותיך ואומ׳ ריפאות
תהי לשורך ושיקוי לעצמותיך ואומ׳ תתן לראשך

לוית חן ועטרת תפארת תמגנך ואומ׳ כי אורך ימים בימינה ובשמ׳
ובשמאלה עושר וכבוד ואומ׳ דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה
שלום׃ אמ׳ ר׳ יהושע בן לוי משום ר׳ מאיר ר׳ שמעון הבני׳ ו
והכוח והחכמה והכבוד והעושר והשיבה ונאה לצדיקים נאה
בעולם הזה לעולם הבא שנ׳ עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה
תמצא ואומ׳ עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם ואומ׳
תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה ואומ׳ וחפרה הלבנה
ובושה החמה כי מלך ה׳ צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד זקניו
כבוד׃ ר׳ שמעון בן מנסיא אומ׳ אילו שבע מדות שמנו חכמ׳
בצדיקים כולם נתקיימו בר׳ ובבניו׃ חמשה קניינים קנה
הקב״ה בעולמו אילו הן תורה קניין אחד שמים וארץ קניין
אחד ישראל קניין אחד אברהם קניין אחד בית המקדש קניין
אחד תורה קניין אחד מניין דכת׳ ה׳ קנני ראשית דרכו קדם
מפעליו מאז שמים וארץ קניין אחד מניין דכת׳ כה אמר
ה׳ השמים כסאי והארץ הדום רגלי איזה בית אשר תבנו לי
ואיזה מקום מנוחתי ואומ׳ מה רבו מעשיך ה׳ כולם בחכמה
עשית מלאה הארץ קניינך אברהם קניין אחד מניין דכת׳ ויבר׳
ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ
ישראל קניין אחד מניין דכת׳ עד יעבר עמך ה׳ עד יעבור עם
זו קנית ואומ׳ לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם׳
בית המקדש קניין אחד מניין דכת׳ מכון לשבתך פעלת ה׳
מקדש ה׳ כוננו ידיך ואומ׳ ויביאם אל גבול קדשו הר זה
קנתה ימינו׃ אמ׳ ר׳ יוסי בן קיסמא פעם אחת הייתי מהלך
בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום
אמר לי ר׳ מאיזה מקום אתה אמרתי לו מעיר גדולה של
חכמים ושל סופרים אני אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במ׳
במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות
ומרגליות אמרתי לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב שבעול׳
איני דר אלא במקום תורה שכך כתוב בספר תלים על ידי

מלך ישראל שנ׳ טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף אומ׳ לי מפסוק׳
מה אמרתי לי בר אמרתי לו בני שב שעת פטירתו של אדם
אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבני טובות ומרג׳
ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים שנ׳ בהתהלכך תנחה אותך
בשוכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך בהתהלכך
תנחה אותך בעולם הזה בשוכבך תשמור עליך בקבר והקיצ׳
והקיצות היא תשיחך לעולם הבא·· ואומ׳ לי הכסף ולי
הזהב אמר יי׳ צבאות·· כל מה שברא הקב״ה בעולמו לא בראו
אלא לכבודו שנ׳ כל הנקרא לשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו
אף עשיתיו ואומ׳ יי׳ ימלוך לעולם ועד יי׳ מלכותיה לעלם
ולעלמי עלמיא··

ר׳ חנניה בן עקשיא אומ׳ רצה הקב״ה לזכות את ישראל לפיכך
הרבה להם תורה ומצות שנ׳ יי׳ חפץ למען צדקו יגדיל תורה
ויאדיר·· סליק·· אוחיל תפלות ראש השנה··

יי׳ שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך כי שם יי׳ אקרא הבו גודל לאלהי׳

בא״י אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב הא׳ ה׳
הגיבור והנורא א׳ עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר
חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך

זכרנו

לחיים מלך חפץ בחיים וכותבינו בספר החיים למענך אלהים חיים
מלך עוזר ומושיע ומגן·· בא״י מגן אברהם·· אתה גיבור

לעולם יי׳ מחיה מתים אתה רב להושיע· משיב הרוח ומוריד הגשם·
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים רופא
חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישיני עפר מי כמוך בעל
גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה··

מי כמוכה אב הרחמים זוכר יצוריו לחיים ברחמים ונאמן
אתה להחיות מתים·· בא״י מחיה המתים·· אתה קדוש עד סל׳

ובכן תן פחדך יי׳ אלהינו על כל מעשיך ואימתך על
כל מה שבראת וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואי׳
ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם כמה שידענו יי׳
אלהינו שהשלטון לפניך עוז בידך וגבורה בימינך ושמך נורא על
כל מה שבראת··

ובכן תן כבוד יי׳ לעמך תהלה ליראיך ותקוה לדורשי׳
ופתחון פה למיחלים לך שמחה לארצך וששון
לעירך וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת נר
לבן ישי משיחך במהרה בימינו··

ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים
ברינה יגילו ועולתה תקפוץ פיה וכל הרשעה
כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הא׳
הארץ·· ותמלוך אתה יי׳ לבדך מהרה על כל מעשיך בהר ציון מ׳
משכן כבודך ובירושלים עיר קודשך ככת׳ בדברי קדשך··
ימלוך יי׳ לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה·· קדוש אתה
ונורא שמך אין אלוה מבלעדיך וכאמ׳ ויגבה יי׳ צבאות במשפט
והא׳ הקדוש נקדש בצדקה בא״י המלך הקדוש··

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו
ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצותי׳
במצותיך וקרבתנו מלכינו לעבודתיך ושמך
הגדול והקדוש עלינו קראת ותתן לנו יי׳ אלהינו באהבה את יום
השבת את יום הזכרון הזה יום זכרון תרועה באהבה קודש זכר
ליציאת מצרים··

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרונינו ופיקדונינו
וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך
וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך
לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום
ביום השבת הזכרון הזה זוכרינו יי אלהינו בו לטובה ופוקדינו בו
לברכה והושיעינו בו לחיים טובים ובדבר ישועה ורחמים חוס
וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך גדול
חנון ורחום אתה

אלהינו ואלהי אבותינו מלוך על כל העולם כולו
בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע
בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך
וידע כל פועל כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו
ויאמר כל אשר נשמה באפו יי אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל
משלה רצה במנוחתינו **וקדשינו במצותיך ותן חלקינו**
חלקינו בתורתך ושבעינו מטובך ושמחינו בישועתך וטהר
לבינו לעובדך באמת כי אתה אלהים אמת ודברך מלכינו
אמת וקיים לעד בא"י מלך על כל הארץ מקדש **השבת** ו ישראל
ויום הזכרון רצה ומודים עד תמיד לעולם ועד

וכתוב לחיים טובים כל בני בריתיך וכל החיים
יודוך סלה ויהללו את שמך באמת
הא' ישועתנו ועזרתנו סלה בא"י הטוב שמך
ברכת כהנים פר וכל שים שלום ולך נאה להודות

בספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה נזכר
ונכתב לפניך אנו וכל עמך בית ישראל
לחיים ולשלום בא"י עושה השלום

למוסף

זוכרינו מי כמוך ובכן תן פחדך ובכן
כבוד ואז צדיקים אתה בחרתנו ב

ומפני חטאינו גלינו מארצינו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין אנו יכולין לעשות חובותינו
בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא
שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך **יהי רצון** לפניך
יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל
מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו **אבינו מ**
מלכינו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו ל
לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי
ארץ והביאינו לציון עירך ברנה ולירושלם בית מקדשך ב
בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידי
כסדרן ומוספין כהלכתן ואת מוסף **את מוספי יום השבת הזה**
יום הזכרון הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה במצות רצונך כמו ש
שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור

ובחדש השביעי באחד לחדש
מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבודה השביעי באחד לחדש מקרא
קודש יהיה לכם כל מלאכת עבודה
לא תעשה יום תרועה יהיה לכם
ועשיתם עולה לריח ניחוח ליי
פר בן בקר אחד איל אחד כבשים
בני שנה שבעה תמימים ומנחתם

וביום השבת שני כבשים
בני שנה תמימים ושני
עשרונים סלת מנחה
בלולה בשמן ונסכו עול
שבת בשבתו על עולת
התמיד ונסכו זה קרבן ש
שבת והקרבן היום כאמור
ובחדש

ונסכיהם כמדובר שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל
ועשרון לכבש ויין כנסכו מלבד עולת החודש ומנחתה ושני
שעירים לכפר ושני תמידין כהלכתן **זה יומור בשבת**

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג
עם מקדשי שביעי כולם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית

בר
א

עלינו לשבח לאדון הכל
לתת גדולה ליוצר
בראשית שלא

בו ורקשהו חמ
ימים אותו קראת
זכר למעשה בראש
שית׳׳

עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמ׳
כמשפחות האדמה׳ שלא שם חלקינו כהם וגורלינו ככל המ׳
המונם׳ שהם משתחוים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יושיע׳
ואנו כורעים ומשתחוים ומודים לפני מלך מלכי המלכים
הקב״ה שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים
ממעל ושכינת עוזו בגבהי מרומים׳׳ הוא אלהינו ואין עוד
אחר אמת מלכינו ואפס זולתו׳׳ ככת׳ בתורתך וידעת היום
והשבות אל לבבך כי יי׳ הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ
מתחת אין עוד׳׳ על כן נקוה לך יי׳ אלהינו לראות מהרה בתפא׳
בתפארת עוזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכ׳
יכרתון׳׳ לתקן עולם במלכות שדי כל בני בשר יקראו בשמך
להפנות אליך כל רשעי ארץ יכירו וידעו כל יושבי תבל׳ כי לך
תכרע כל ברך תשבע כל לשון לפניך יי׳ אלהינו יכרעו ויפולו
ולכבוד שמך יקר יתנו׳׳ ויקבלו כולם את עול מלכותך ותמלוך
עליהם מהרה לעולם ועד כי המלכות שלך היא ולעולמי ע
ולעולמי עד תמלוך בכבוד׳׳ ככת׳ בתורתך יי׳ ימלוך לעולם ועד׳׳
ונ׳ והיה יי׳׳ וג׳ לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישר׳ יי׳
אלהיו עמו ותרועת מלך בו׳ וג׳ ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי
ראשי עם יחד שבטי ישראל׳ ובדברי קדשך כתוב לאמר כי ליי׳
המלוכה ומושל בגוים׳ וג׳ יי׳ מלך גאות לבש לבש יי׳ עוז התאזר
אף תכון תבל בל תמוט׳ וג׳ שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי
עולם ויבא מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד יי׳ עזוז וגבור יי׳ גבור
מלחמה׳׳ וג׳ שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך
הכבוד מי הוא זה מלך הכבוד יי׳ צבאות הוא מלך הכבוד סלה׳
ועל עבדיך הנביאים כת׳ לאמר כה אמר יי׳ מלך ישר׳ וגואלו יי׳
צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים׳ וג׳ ועלו מו׳

מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה ליי׳ המלוכה׳ ונאמ׳
והיה יי׳ למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד׳
ובתורתך כת׳ לאמר שמע ישראל יי׳ אלהינו יי׳ אחד׳׳

אלהינו ואלהי אבותינו מלוך על כל העולם כולו ב
בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע
בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך
וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו
ויאמר כל אשר נשמה באפו יי׳ אלהי ישראל מלך ומלכותו ב
בכל משלה׳׳ רצה במנוחתנו קדשינו במצותיך ותן חלקינו
בתורתך שבעינו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר לבינו ל׳
לעובדך באמת׳ כי אתה אלהים אמת ודברך אמת וקיים לעד ב״א מלך
על כל הארץ מקדש השבת וישראל ויום הזכרון׳׳ [illegible]

אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם לפניך
נגלו כל תעלומות והמון נסתרות שמבראשית׳ כי אין שכחה לפני
כסא כבודך ואין נסתר מנגד עיניך
אתה זוכר את כל המפעל וגם כל היצור לא נכחד ממך׳ הכל גלוי
וידוע לפניך יי׳ אלהינו צופה ומביט עד סוף כל הדורות׳ כי תביא חוק
זכרון להפקד כל רוח ונפש׳׳ להזכר מעשים רבים והמון בריות
בריות לאין תכלית מבראשית
כזאת הודעת ומלפנים אותה
גליתה׳׳ זה היום תחלת מעשיך
זכרון ליום ראשון כי חוק לישראל
הוא משפט לאלהי יעקב׳׳ ועל המדינות בו יאמר איזו לח׳

היום הרת עולם היום
יעמיד במשפט כל
יצורי עולמים ואם כב
כבנים אם כעבדים
ואם כבנים רחמינו כ
כרחם אב על בנים ואם
כעבדים עינינו לך
תלויות עד שתחננו
ותוציא לאור משפטינו
היום קדוש׳׳ ארשת
שפתינו יערב לפניך
אל רם ונשא לקול תרוע
תרועתינו כיד מלכיות
יגר׳׳

לחרב ואיזו לשלום ואיזו לרעב ואיזו לשובע ובריות בו יפקדו
להזכירם לחיים ולמות · מי לא נפקד כהיום הזה כי זכר כל היצור ר
לפניך בא מעשה איש ופקודתו ועלילות מצעדי גבר ·
מחשבות אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי איש · אשרי איש
שלא ישכחך ובן אדם יתאמץ בך · כי דורשיך לעולם לא
יכשלו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך · כי זכר כל המעשים לפניך
בא ואתה דורש מעשה כולם · וגם את נח באהבה זכרת ותפקדהו יג
בדבר ישועה ורחמים בהביאך את מי המבול לשחת כל בשר
מפני רוע מעלליהם · על כן זכרונו בא לפניך יי׳ אלהינו ל׳
להרבות זרעו כעפרות תבל וצאצאיו כחול הים · ככת׳ בתור׳
ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בת׳
בתיבה ויעבר אלהים רוח על הארץ וישכו המים · ונ׳ וישמע
אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק
ואת יעקב · ונ׳ וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק
ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור · ונ׳ ובדברי קדשך
כת׳ לאמר זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום יי׳ · טרף נתן ליראיו
יזכור לעולם בריתו · ונ׳ זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף
דור · ונ׳ ויזכור להם בריתו וינחם כרוב חסדיו · ועל ידי עבדיך
הנביאים כתוב לאמ׳ · הלוך וקראת באזני ירושלים לאמר ·
כה אמר יי׳ זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותיך לכתך אחרי
במדבר בארץ לא זרועה · ונ׳ וזכרתי אני את בריתי אותך בימי
נעוריך והקימותי לך ברית עולם · ונ׳ הבן יקיר לי אפרים
אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד על כן
המו מעי לו רחם ארחמנו נאם יי׳ ·

אלהינו ואלהי אבותינו זכרינו בזכרון טוב לפניך
ופקדנו בפקודת ישועה ורחמים משמי
שמי קדם וזכור לנו יי׳ אלהינו את הברית
את החסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו בהר
המוריה ותראה לפניך עקידה שעקד אברהם אבינו את יצחק

בנו על גבי המזבח וכבש רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם · כן יכבשו
רחמיך את כעסך מעלינו ובטובך הגדול תשוב חרון אפך מעירך
ומעמך ומנחלתך ומק׳ קיים לנו יי׳ אלהינו את הדבר שהבטחתנו
בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך · באמ׳ וזכרתי לה׳
להם ברית ראשונים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני
הגוים להיות להם לאלהים אני יי׳ · כי זוכר כל הנשכחות אתה
הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא כבודך ועקדת יצחק לזרעו
ישראל היום תזכור · בא״י זוכר הברית · קשׂק ·

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר
עמם מן השמים השמעתם קולך ונגלית
עליהם בערפלי טוהר · גם כל העולם כולו
חל מלפניך ובריות בראשית חרדו ממך בהגלותך מלכנו
על הר סיני ללמד לעמך תורה ומצות · ותשמיעם את הוד
קולך ודברות קדשך מלהבות אש בקולות וברקים עליהם
נגלית ובקול שופר עליהם הופעת · ככת׳ בת׳ ויהי ביום השלישי
בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר
חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה · ונ׳ ויהי קול השופר
הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול · ונ׳
וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר
ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק · ובדב׳
קד׳ כת׳ לאמר עלה אלהים בתרועה יי׳ בקול שופר · ונ׳
בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יי׳ · ונ׳ תקעו בחדש
שופר בכסה ליום חגנו כי חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב
ונ׳ הללו יה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו הללוהו
בגבורותיו הללוהו כרוב גדלו הללוהו בתקע ש׳
שופר הללוהו בנבל וכנור הללוהו בתוף ומחול הללוהו
במנים ועוגב · הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי
תרועה · כל הנשמה תהלל יה הללו יה · ועל ידי עבדיך
הנביאים כת׳ לאמר והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו

תאובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לי״י בהר
הקודש בירושלים. וכת׳ כל יושבי תבל ושוכני ארץ כנשוא
נס הרים תראו וכתקוע שופר תשמעו. וכת׳ וי״י עליהם יראה
ויצא כברק חיצו וי״י אלהים בשופר יתקע והלך בסערות
תימן. י״י צבאות יגן עליהם. כן תגן על עמך ישראל בשלומך.

אלהינו

ואלהי אבותינו תקע בשופר גדול לחירו
לחירותינו ושא נס לקבץ גליותינו וקרב
וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו
כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים
בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך כמצ״ו
עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך. כאמ׳
וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצ׳
על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכ׳
אני י״י אלהיכם. כי אתה שומע קול שופר ומאזין תרועה
ואין דומה לך. ב״א י״י שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים.
רצה. ומודים. וברכת כהנים ושים שלום.
עד יהללוך סלה
וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך וכל החיים יודוך סלה. ב״א
י״י הטוב שמך ולך נאה להודות. אלהינו עד בשלומך
בספר חיים טובים ברכה ושלום ופרנסה טובה נזכר ונכתב
לפניך אנו וכל עמך בית ישראל לחיים ולשלום. ב״א י״י עושה השלום.

בערב יום הכיפורים למנחה ומתפללין שמונה עשרה עד ישועה תשלו׳
ומתפללין וידוי ואל חנון. בקריאה שרית היא ותיק׳. אלהי עד
שלא נוצרתי וכו׳. ולילי יום הכיפורים אומ׳ זוכרינו ומי כמוך
ובכן תן פחדך. ובכן תן כבוד. ואז צדיקים. קדוש אתה.
ואחר לו יאמר מודים זוכרינו עד המלך הקדוש. ומנחה כמו שחרית

שומע תפלה עדיך כל בשר יבואו. אדני שפתי תפתח ופי יגיד
תהלתך כי שם י״י אקרא הבו גודל לאלהינו.

אתה

בחרתנו מכל העמים אהבת
אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל
הלשונות וקדשתנו במצותיך
וקרבתנו מלכנו לעבודתיך
ושמך הגדול והקדוש עלינו ק
קראת ותתן לנו י״י אלהינו באהבה. את יום השבת הזה ואת
יום הכיפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחול בו את
כל עונותינו באהבה מקרא קדש. זכר ליציאת מצרים.

אלהינו

ואלהי אבותינו יעלה ויבוא ויגיע ויראה
וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרונינו ו
ופקדונינו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן
דוד עבדך וזכרון ירושלם עיר קדשך וזכרון כל עמך בית
ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן לחסד לרחמים לחיים ולשלו׳
את יום השבת הזה. וביום הכיפורים הזה. זכרינו י״י אלהינו
בו לטובה ופקדינו בו לברכה והושיענו בו לחיים בדבר
ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך
עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה.

אלהינו

ואלהי אבותינו מחול לעונותינו ביום הכיפ׳
הזה מחה והעבר פשעינו וחטאתינו
מנגד עיניך. כאמור אנכי אנכי הוא
מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור. וכת׳ מחיתי כעב
פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך. וכת׳ כי ביום
הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני י״י
תטהרו. ר״צ במנוחתינו.

קדשנו

נו במצותיך ותן חלקינו בתורתך ושב
ושבענו מטובך ושמחנו בישועתך
וטהר לבינו לעבדך באמת. כי אתה
סולחן לישראל ומוחלן לשבטי ישורון בכל דור ודור ומ
ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה. כי אתה אל

אלהים חיים אמת ודברך מלכינו אמת וקיים לעד בא״י מלך
מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו ישראל ומעביר אשמותינו
בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש השבת ׃ וישראל
ויום הכפורים ׃ רצה והודים ׃ וכתוב לחיים כל בני בריתך
וכל החיים יודוך סלה ׃ בא״י הטוב שמך ולך נאה להודות ׃
ברכת כהנים ׃ ושים שלום ׃ בספר חיים ברכה ושלום
ופרנסה טובה נזכר ונכתב לפניך אנו וכל עמך בית ישראל
לחיים ולשלום בא״י עושה השלום ׃ וידוי ׃

אלהינו ואלהי אבותינו תבוא לפניך תפלתנו ואל
תתעלם מתחנתינו שאין אנו עזי פנים
וקשי ערף לומר לפניך יי אלהינו ואלהי
אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו ׃ אבל אנחנו חטאנו ׃
אשמנו ׃ בגדנו ׃ גזלנו ׃ דברנו דופי ׃ העוינו ׃ והרשענו ׃
זדנו ׃ חמסנו ׃ טפלנו שקר ׃ יעצנו רע ׃ כזבנו ׃ ליצנו ׃ מ
מרדנו ׃ נאצנו ׃ סררנו ׃ עוינו ׃ פשענו ׃ צררנו ׃ קשינו ׃
עורף ׃ רשענו ׃ שחתנו ׃ קשינו עורף ׃ רשענו ׃ שחתנו ׃
תעבנו ׃ תעינו ׃ תעתענו ׃ סרנו ממצותיך וממשפטיך
הטובים ׃ ולא שוה לנו ׃ ויש השינו ׃ ואתה צדיק על
כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו ׃

מה נאמר לפניך יושב מרום ומה נספר לפניך
שוכן שחקים הלא כל הנסתרות והנגלות
אתה יודע ׃ אתה כוהן ׃

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי את
ובוחן כליות ולב ׃ אין כל דבר נעלם ממך
ואין נסתר מנגד עיניך ׃ יהי רצון לפניך
יי אלהינו ואלהי אבותינו ותכפר על כל עונותינו על כל פשעינו
ותמחל שתסלח לנו על חטאתינו ׃ סימן חטא ׃

על חטא שחטאנו לפניך באונס וברצון ׃
ועל חטא שחט׳ לפניך באמוץ הלב ׃ ב״ו

F8

על חטא שחטאנו לפניך	ב	ב	לי דעת ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ב	טוי שפתים ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ג	לוי ובסתר ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ג	לוי עריות
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ד	בור פה ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ד	עת ובמרמה ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ה	ונאת ריע ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ה	רהור הלב ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ו	ידוי פה ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ו	עידת זנות ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ז	דון ובשגגה ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ז	לזול הורים ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ח	לול השם ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ח	וזק יד ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ט	פשות פה ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ט	ומאת שפתים ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	י	צר הרע ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	י	ודעים ובלא יודעים ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	כ	חש ובכזב ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	כ	פת שוחד ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ל	צון ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ל	שון הרע ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	מ	שא ובמתן ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	מ	ראית העין ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	נ	טיית גרון ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	נ	שך ובתרבית ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ס	קור עין ׃
ועל חטא שחטאנו לפניך	ב	ש	יח שפתותינו ׃
על חטא שחטאנו לפניך	ב	ע	ינים רמות ׃

סלח לנו מחל לנו כפר לנו ׃

ועל חטא שחטאנו לפניך ב ע זות מצח

על חטא שחטאנו לפניך ב פ תחון פה

ועל חטא שחטאנו לפניך ב פ ריקת עול

על חטא שחטאנו לפניך ב צ דיית רע

ועל חטא שחטאנו לפניך ב ע עדי רגלים להרע

על חטא שחטאנו לפניך ב ק לות ראש

ועל חטא שחטאנו לפניך ב ק פישת יד

על חטא שחטאנו לפניך ב ר כיל

ועל חטא שחטאנו לפניך ב ר יצת רגלים להרע

על חטא שחטאנו לפניך ב ש בועת שוא

ועל חטא שחטאנו לפניך ב ש נאת חנם

על חטא שחטאנו לפניך ב ת שומת יד

ועל חטא שחטאנו לפניך ב ת מהון לב

סלח לנו · מחל לנו · כפר לנו ·

על חטאים שאנו חייבים עליהם · חטאת

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם · אשם

על חטאים שאנו חייבים עליהם · עלה

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם · קרבן עולה ויורד

על חטאים שאנו חייבים עליהם · כרת

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם · מיתה בידי שמים

על חטאים שאנו חייבים עליהם · מלקות ארבעים

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם · מכת מרדות

ועל כולם · סלח לנו · מחל לנו · כפר לנו ·

על חטאים שאנו חייבים עליהם · ארבע מיתות בית דין · סקילה שריפה הרג וחנק ·

על מצות עשה ועל מצות לא תעשה את שיש בה קום עשה ואת שאין בה קום עשה · את שגלוים לנו ואת שאינן גלוים לנו את שגלוי לנו כבר הורינו לפניך ואת שאינן גלוים לנו הכל לפניך גלוים

וידועים כדבר שנאמר הנסתרות ליי אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם · לעשות את כל דברי התורה הזאת · כי אתה סלחן לישראל · ומוחלן לשבטי ישורון ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה ·

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשיו שנוצרתי כאילו לא נוצרתי · עפר אני בחיי קל וחומר במיתתי · הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה · יהי רצון לפניך יי אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא עוד · ומה שחטאתי לפניך מרק ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורין · וחלאים רעים · ויהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי · שלום בשמאלו ושלום בימינו עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן ·

למוסף

זכרנו · כל בפיוך · ובכן תן פחדך · ובכן תן כבוד · ואז צדיקים · אתה בחרתנו · עד לי שאת ...

מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין אנו יכולין לעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והק' שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך ·

יהי רצון לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו · אבינו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ · והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלם בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן · ואת מוספי את יום השבת ו את יום הכפורים הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך · כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור ·

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו עולת שבת בשבתו על עולת התמיד ונסכה׃

ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשותיכם כל מלאכה לא תעשו והקרבתם עולה לה' ריח ניחוח פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני

זה קרבן שבת וקרבן היום כאמ'

שנה שבעה תמימים יהיו לכם׃ ומנחתם ונסכיהם כמדובר שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושני תמידין כהלכתן׃

בשבת אומ' ישמחו במלכותך עד בראשית׃

אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו ביום השבת הזה וביום הכפורים הזה מחה והעבר פשעינו וחטאתנו מנגד עיניך כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור׃ ונ' מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך׃ ונ' כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו׃ רצה במנוחתנו׃

וקדשינו במצותיך ותן חלקינו בתורתך ושבעינו מטובך ושמחינו בישועתך וטהר לבינו לעובדך באמת כי אתה אלהים אמת ודברך מלכינו אמת וקיים לעד׃ בא"י מלך מוחל וסולח לעונותינו ול' עונות עמו ישר' ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש השבת וי' ישרא' ויום הכפורים׃ רצה ומודים וכתוב לחיים כל בני בריתך וכל החיים יודוך סלה׃ בא"י הטוב לך להודות׃ ברכת כהנים כו'׃ בספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ניזכר וניכתב לפניך אנו וכל עמך בית ישר' לחיים ולשלום בא"י עושה השלום׃ וידוי כו'׃ על חטא ועל

נעילה׃

חטאים׃ סקילה שריפה כו׃ אלהי עד שלא נוצרתי כו׃ ומנחה כמו ויוצר זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וחתמנו בספר החיים טובים למענך אלהים חיים מלך עוזר ומושיע ומגן בא"י מגן אברהם׃ אתה גבור מי כמוך׃ ובכן תן פחדך ובכן תן כבוד ואז צדיקים׃ אתה בחרתנו׃ יעלה ויבוא אלהינו ואלהי אבותינו מחול לעונותינו קדשנו במצותיך עד מקדש השבת וישר' ויום הכפורים׃ רצה ומודים׃ וחתום לחיים כל בני בריתך׃ ברכת כהנים׃ בספר חיים ונחתם לפניך כו׃ וידוי כו׃ מה נאמר לפניך יושב מרום ומה נספר לפניך שוכן שחקים הלא כל הנ' הנסתרות והנגלות אתה יודע׃ ובמקום אתה יודע רזי אומ' אתה נותן

אתה נותן יד לפושעים וימינך פשוטה לקבל שבים ותלמדינו להתודות לפניך על כל עונותינו לפניך ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך כאשים וכניחוחים למען דבריך ודברי פיך בעבור אמרת אין קץ לאשי חובותינו ואין מספר לניחוחי אשמותינו ואתה יודע שאחריתינו רמה ותולעה לפיכך הרבית סליחתינו מה אנו ומה חיינו ומה חסדינו ומה צדקינו מה ישעינו ומה כוחינו ומה גבורתינו ומה ימינו ומה שנותינו ומה נאמ' לפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו וחכמים כבלי מדע ונבונים כבלי השכל כי רוב מעשיהם תוהו וימי חייהם הבל לפניך ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל׃

אתה הבדלת אנוש מראש ותכירהו לעמוד לפניך כי מי יאמר לך מה תפעל׃

ותתן לנו ה' אלהינו באהבה את יום השבת הזה ואת יום הכפורים הזה קץ ומחילה ולסליחה ולכפרה על כל עונותינו למען נחדל מעושק ידינו ונשוב לעשות

חוקי רצונך בלבב שלם. ואתה ברחמיך הרבים רחם עלינו כי לא
תחפוץ בהשחתת עולם. שנ' דרשו יי' בהמצאו קראוהו בה
בהיותו קרוב. ונ' יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב
אל יי' וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח. ואתה אלוה
סליחות חנון ורחום ארך אפים ורב חסד ומרבה להיטיב ות
רוצה אתה בתשובתן של רשעים ואין אתה חפץ במיתתן.
שנ' אמור אליהם חי אני נאום יי' אלהים אם אחפוץ במות
הרשע כי אם בשוב מדרכו וחיה. שובו שובו מדרכיכם
הרעים ולמה תמותו בית ישראל. ונ' החפץ אחפוץ מות
רשע נאם יי' אלהים הלא בשובו מדרכו וחיה. ונ' כי לא
אחפוץ במות המת נאם יי' אלהים והשיבו וחיו. כי אתה
סולחן לישראל ומוחלן לשבטי ישורון ומבלעדיך אין
לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה. ב"א יי' הא' הסולחן.

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשיו שנוצרתי
כאילו לא נוצרתי. עפר אני בחיי קל וחומר
במיתתי. הרי אני לפניך בכלי מלא בושה
וכלימה. יהי רצון לפניך יי' אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא
עוד ומה שחטאתי לפניך מרוק ברחמיך הרבים אבל לא
על ידי יסורין. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך
יי' צורי וגואלי. שלום בשמאלו ושלום בימינו ושלום
על כל ישראל תשים.

אבינו מלכנו חטאנו לפניך.
אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה.
אבינו מלכנו עשה עמנו למען שמך.
אבינו מלכנו חדש עלינו שנה טובה.
אבינו מלכנו בטל מעלינו כל גזירות קשות.
אבינו מלכנו בטל מחשבות שונאינו.
אבינו מלכנו הפר עצת אויבינו.
אבינו מלכנו שלח רפואה שלימה לחולי עמך.

אבינו מלכנו עצור מגפה מנחלתך.
אבינו מלכנו כלה כל צר ומשטין מעלינו.
אבינו מלכנו כלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ומגפ' מבנ בריתך
אבינו מלכנו זכור כי עפר אנחנו.
אבינו מלכנו קרע רוע גזר דיננו.
אבינו מלכנו מחק ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו.
אבינו מלכנו מחה והעבר פשעינו מנגד עיניך.
אבינו מלכנו מחל וסלח לכל עונותינו.
אבינו מלכנו זכרינו בזכרון טוב לפניך.
אבינו מלכנו החזירנו בתשובה שלימה לפניך.
אבינו מלכנו כתבינו בספר חיים טובים.
אבינו מלכנו כתבינו בספר זכיות.
אבינו מלכנו כתבינו בספר פרנסה וכלכלה.
אבינו מלכנו כתבינו בספר גאולה וישועה.
אבינו מלכנו כתבינו בספר מחילה וסליחה.
אבינו מלכנו הצמח לנו ישועה בקרוב.
אבינו מלכנו הרם קרן משיחך.
אבינו מלכנו הרם קרן ישראל עמך.
אבינו מלכנו פתח שערי שמים לתפילתנו.
אבינו מלכנו אל תשיבנו ריקם מלפניך.
אבינו מלכנו שמע קולינו חוס ורחם עלינו.
אבינו מלכנו קבל ברחמים וברצון את תפילתנו.
אבינו מלכנו נקום לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך.
אבינו מלכנו עשה למענך ולא למעננו.
אבינו מלכנו עשה למענך והושיענו.
אבינו מלכנו עשה למען הרוגים על שם קדשך.
אבינו מלכנו עשה למען טבוחים על ייחודך.
אבינו מלכנו עשה למען באי באש ובמים על קדוש שמך.
אבינו מלכנו עשה למען הגדול והנורא שנקרא עלינו

אבינו מלכנו עשה למען רחמיך הרבים׃
אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים עשה עמנו
צדקה וחסד והושיענו׃ סלק ד״ה לכל הפ

הושענא

למענך אלהינו ה׳ למענך בוראנו ה׳ למענך גואלנו ה׳
למענך דורשנו׃ הושע נא

למען אמיתך ה׳ למען בריתך ה׳ למ׳ גדלך ה׳
למען דתך ה׳ למ׳ ען הודך ה׳ למ׳ ועודך ה׳
למ׳ זכרך׃ למען חסדך ה׳ למ׳ טובך ה׳
למ׳ יחודך ה׳ למ׳ כבודך ה׳ למ׳ למודך ה׳ למ׳ מלכותך ה׳
למ׳ נצחך ה׳ למ׳ סודך ה׳ למ׳ עוזך ה׳ למ׳ פארך ה׳
למ׳ צדקתך ה׳ למ׳ קדושתך ה׳ למ׳ רחמיך הרבים למ׳ שכינתך ה׳
למ׳ תהלתך׃ הושע נא הושע

אדון המושיע בלתך אין להושיע ה׳
גבור ורב להושיע ה׳ דלותי ולי יהושיע ה׳
האל המושיע ומציל ומושיע זועקיך
תושיע חוכיך תושיע טלאיך תשביע יבול להשפיע
כל שיח תדשיא ותושיע לגיא בל תרשיע מגדים תמתיק
ותושיע נשיאים להסיע שעירים להניע עננים
מלהמניע פותח יד ומשביע צמאיך תשביע קוראיך

הושיעה ה׳ רב להושיע ה׳ שוחריך הושיע ה׳ תמימיך תושיע ה׳
הושע נא

אום אני חומה ה׳ ברה כחמה ה׳ גולה וסורה ה׳ דמתה לתמר ה׳
ההרוגה עליך ה׳ ונחשבת כצאן טבחה ה׳ זרויה בין
מכעיסיה ה׳ חבוקה ודבוקה בך ה׳ טוענת עולך ה׳
יחידה ליחדך ה׳ כבושה בגולה ה׳ לומדת יראתך ה׳ מרוטת לחי ה׳
נתונה למכים ה׳ סובלת סבלך ה׳ עניה סוערה ה׳ פדויית טוביה ה׳
צאן קדשים ה׳ רשומים בשמך ה׳ שואגים הושענא ה׳ תמוכים
עליך הושענא

אבן שתיה ה׳ בית הבחירה ה׳ גורן ארנן ה׳ דביר המוצנע
הר המוריה ה׳ והר יראה ה׳ זבול תפארתך ה׳ הו׳
חנה דוד ה׳ טוב הלבנון ה׳ יפה נוף משוש כל הא רץ ה׳
כלילת יופי ה׳ לינת הצדק ה׳ מכון לשבתך ה׳ נוה שאנן ה׳ סוכת
שלם ה׳ עליית שבטים ה׳ פינת יקרת ה׳ ציון המצויינת ה׳ קודש
הקדשים ה׳ רצוף אהבה ה׳ שכינת כבודך ה׳ תל תלפיות׃ הוש׳
הושענא׃

אדם ובהמה ה׳ בשר ורוח ונשמה ה׳ גיד ועצם וקרמה ה׳
דמות וצלם ותקומה ה׳ הוד להבל דמה ה׳ ונמשל
בבהמות נדמה ה׳ זיו ותואר וקומה ה׳ חידוש פני
אדמה ה׳ טיעת עצי נשמה ה׳ יקבים וקמה ה׳ כרמים ושקמה ה׳
לתבל המסויימה ה׳ מטרות עוז לשמה ה׳ נשיה לקיימה ה׳
שיחים לקוממה ה׳ ערבים לעוצמה ה׳ פרחים להעצימה ה׳
צמחים לגושמה ה׳ קרים לזורמה ה׳ רביבים לשלמה ה׳ הו׳
שתויה לרוממה ה׳ תלויה על בלימה׃ הושע נא׃
הושענא׃

אדמה מארר ה׳ בהמה משכלת ה׳ גרן מגזם ה׳
דגן מדלקת ה׳ הון ממארה ה׳ ואוכל
ממהומה ה׳ זית מנשל ה׳ חטה מחגב ה׳
טרף מגובאי ה׳ יקב מילק ה׳ כרם מתולעת ה׳ לקש מארבה ה׳

מגנזר מיבול יבול ה׳ ינפש מבהלה ה׳ שבע מסול עם ה׳ עררים מדלוה ה׳ פירות משירפון ה׳ ייבאן מעמתיתות ה׳ ציר מהלל רוב מרוון ה׳ שיבולת מיביבמון ה׳ תבואה מחסיל ה׳

הושיעה נא

למען

איתן הנזרק בלהב אש · למען בן הנעקד על עצים ואש ה׳ · למען גיבור הנאבק עם שר אש ה׳ · למען דגלים נחיתה באור אש ה׳ · למען העלה למרום ונתעלה במלאכי אש ה׳ · למען והוא לך בסגן באראלי אש ה׳ · למען זכר דברות נתונות מאש ה׳ · למען חופפי יריעות ענן ה׳ אש · למען טכס הר ירדת עליו באש ה׳ · למען ידידות אשר אהבה משמי אש ה׳ · למען כמה עד שקעה האש ה׳ · למען לקח מחתת אש והסיר חרון אש ה׳ · למען מקנא קנאה גדולה באש ה׳ · למען נת ירדן וירדו אבני אש ה׳ · למען שם טלה חלב בכליל אש ה׳ · למען עמד בגורן ונתרצה באש ה׳ · למען פילל בעזרה וירדה אש ה׳ · למען ציר ונתעלה ברכב אש וסוסי אש ה׳ · למען קדושים מושלכים באש ה׳ · למען ריבוא ריבון חרונהרי אש ה׳ · למען שוממות עירך אשר תבנה באש · למען תולדות אלופים יהודה תשים בכיור

הושיעה נא · זה אום לשבת ·

אום

נצורה כבבת ה׳ · בונה בדת נפש משיבת ה׳ · גומרת הילכות שבת ה׳ · דורשת משאת ש שבת ה׳ · הקובעת אלפים תחום שבת הושיע ומשיבת רגל משבת ה׳ · זכור ושמור מקיימת בשבת ה׳ · חושה למהר ביאת שבת ה׳ · טורחת כל מעשה לשבת ה׳ · יום כולו מאתנת עד כלות שבת ה׳ · כבוד ועונג מקוראה שבת ה׳ · לבוש וכסות מחלפת בשבת ה׳ · מאכל ומשתה מכבנת לשבת ה׳ · נעם מגדים מטעמת לשבת ה׳ · סעודות שלוש מקיימת בשבת ה׳ · על שתי ככרות בוצעת בשבת ה׳ · פורטת ארבע רשויות בשבת ה׳ · צווי הדלקת הנר מדלקת בשבת הושיע

קידוש היום מקדשת בשבת ה׳ · רבן בשבע מפללת בשבת ה׳ · שבעה בדת מקראת בשבת ה׳ · תנחילנה ליום שכולו שבת ה׳

הושיעה נא

אערוך

שועי ה׳ · בבית שיוועי ה׳ · גליתי בו ביכוס פשעי ה׳ · דרשתיך בו להושיעי הקשיבה לקול שועי ה׳ · וקומה לי להושיעי ה׳ · זכור ורחם מושיעי · חיבון תשעשעי ה׳ · טוב אנק שעי ה׳ · יוחש בדושועי ה׳ · כלה מרשיעי · לכל עור הרשיעי ה׳ · מהר אלהי ישעי ה׳ · נובח להושיעי ה׳ · שא נא עון רשעי ה׳ · עבור על פשעי ה׳ · פנה נא להושיעי ה׳ · צדיק מושיעי ה׳ · קבל נא שועי ה׳ · רומם קרן ישעי ה׳ · שדי מושיעי תופיע ותושיעי

הושיענא · ה׳ ·

א

למושיעה ה׳ · בארבע שבועות ה׳ · השיב בשועות הושיע ותוקף ערך שעות ה׳ · והוגיש עשועות ה׳ · וחירותם מן משעשעות · ורעקים להשעות ה׳ · חובי ישועות טפולים בך שעות ה׳ · יודע בין שעות · בוראיך בשוועות ה׳ · להבין שמועות ה׳ · מפיך נשמעות ה׳ · נוהן השועות ה׳ · סקורות משמעות ה׳ · ערוה משמיעות ה׳ · פועל ישועות ה׳ · צריך גושעות ה׳ · קרב ישועות ה׳ · השב תשואות ה׳ · שלש שעות ה׳ · תחיש לתשועות ה׳

תתבינו

לשם ולתהילה · תשיתינו אל ההבל ואל הנחלה · תרוממינו למעלה למעלה · תקימינו לעם סגולה ה׳ · תשיגינו בעל פלגי מים שתולה · תפרינו מכל בגעו ומחלה · תעטרינו באהבה כלולה · תשכינינו בבית התפילה · תצילינו על מי מנוחות להנחילה · תמלאינו חכמה ושכלה · תלבישינו עוז וגדולה · תכתירנו בכתר המעולה · תטעינו בישור מסלה · תחונינו ברחמים ובחמלה · תזכרינו בבזו ואת עולה

גאון

תושיענו לך ה' הגאולה · תהדריכנו בחן וחמלה · תרביקנו באזרח
תהלה · תגדילנו ביד הגדולה · תבי איבך בישע וגילה · תאמיצנו
לברם סגולה · תאדריכנו לביתך ביהלה · תלבבינו לביתך ביהלה
תלבבינו בעירך בתחילה · תעודד יבר ... בשילה
תזכירינו במכתה עיר על תילה · תרביצנו בשושן ועלה
תרדיקינו אלהי יעקב סלה ·· הושענא · הושע נא

אני והו הושיעה נא ··

כהושעת

אלים בלוד עמך · בצאתך
לישע עמך · כן הו' אני והו' ·
גוי ואלהים · דרושים לישע אלהי ·

כה' המון צבאות · ועמם מלאכי צבאות · כן הו' · אני וה' ·
כה' זכים מבית עבדים · חנון בידם מעבירים · כן הו' אני וה' ·
כה' טבועים בצול גזרים · יקרך עמם מעבירים · כן הו' · אני וה' ·
כה' כנה משוררת ויושע · להגה מצויינת ויושע · כן הו' · אני וה' ·
כה' מאמר והוצאתי אתכם · נקוב והוצאתי אתכם · כן הו' · אני וה' ·
כה' סובבי מזבח · עומסי ערבה להקיף מזבח · כה הו' אני וה' ·
כה' פלאי ארון כהופשע · צער פלשת בחרון ונושעו · כה' אני וה' ·
כה' קהילות בבלה שלחת · רחום למענם שלחת · כן הו' אני וה' ·
כה' שבות אהלי יעקב · תשוב ותשיב שבות שבטי יעקב · וה' ·
כה' שומרי מצות וחוכי ישועות ·· כן הו' · אני וה' ·
אל למושעות והושיעה נא · אני והוא · והושיעה נא ·

כהושעת

אב המון בשלך ...
בעבורך רדתה ומלטתה
מולהב ·· כן הושע נא ·

כה' גזע מכר יחידתו לשלח · הבה להורג ידך אל תשלח · כ'
כה' הנאבק עם מלאך הריש יעיר · ומלכותו משטם שעיר · כ'
כה' וזעו בבואם על העיר בשיחדות · עריבו בנוקשע והלב דבט ·
כה' שיזורים במופריכם · בשלכן · יהרדו בכריכולות מפמר אכן · כה' ·

כה' בלול בנת עלה שרתו · לויתו אל חיך תורתו · כן הוש' נא
כה' סוגר ביד יושבי בנוב יגיתו · עורר אבישי ויך את הפלשתי · כ'
כה' פקיד כנשמיע ממערכה · שקיתה לה' שיערו ושובבתו לסולותו ·
כה' קיבבת ער ושעת ממעלה · רשפה האש אשת ... ·
כה' תשב רוחו אליו ויחס כשה הילד · כן הוש' נא
כה' שומרי מצותיך וחוכי ישועות אל למושעות · והושע נא ··

אנא הושיעה נא ··

אנא

אוון חיו תאיבי ישעך · בעורבי נחל לישעך · וה'
אנא גאל בנת נטעך · דומה בטאטאך · וה' נא
אנא הבט לברית טבעך · ומחשכי ארץ בהשטבעך
אנא זכור לנו אב ידעך · חסדך לבן בהוריעך · וה' נא
אנא טהורי לב בהפליאך · יודעך כי הוא פלאך · והו' נא
אנא כביר כחתן ישעך · לאבותינו בהשבעך · וה' נא
אנא מלא משאלות עם משועך · נעקד בהר במון מורך שיודעך · וה'
אנא סגיב אשלי ביטעך · עריצים בהכניעך · וה' נא
אנא פתח לנו אוצרות רבועך · צייה מהם בהרביעך · והו' נא
אנא קוראיך בארץ רועך · רעם בטרם מרעך · והו' נא
אנא שוחריך תעל ממשאך · תל תלפיות בהושיעך · והו' נא

אנא אלהא הושיענא והושיע נא ·

אנא

תעינו כשה אובד · שמינו מספרך אל תאבד · הב'
אל נא רעה יצאן ההריגה · קיטרפה ועליך התוגה · הב'
אל נא עבר ויטן מר עיתך פעולתך ורעיתך ·
אל נא ענוי היצאן · שיחס ענה בעת רצון · הוש' נא
אל נא נושאי לך עינים · ממות קומו יהם יהיו כארץ · הושי נא
אל נא למבכי לך מים · ממעייני הישועה ישאבון מים · הוש' נא
אל נא יעלו לציון מושיעים · טפולים בך ובשמך נושעים · הוש' נא
אל נא חמוץ בגדים · זעום לנער כל בוגדים · הושי נא
אל נא וזכור תזכור · הנכורי בלתך זכור · הוש' נא
אל נא ורשיך בענפי ערבות · גאים שעה מערבות · הושי נא

אנא סיד בעיטור שנה · אמירי בפלולי שועה נא · הושיע נא ·

אנא אל נא · והושיע נא :

והושיענא · אבינו אתה ··

למען

תמים בדורותיו · הנמלט ברוב צדקותיו מזעף משטף בבוא מבול מים · לאום אני חומה ·

הושיענא והושיע נא אבינו אתה ··

לם׳ שלם בכל מעשים · המנוסה בעשרה נסיים · בשר מלאכים נא יוקח נא מעט מים · לברה כחמה · הושיענא והושי׳ נא · אבי׳ את׳

לם׳ רך ויחיד בחנטו למאה · זעק איה השה לעולה · בשרוהו עבדיו מצאנו מים · לגולה וסורה ·· הושיענא והושיע נא אבי׳ אתה·

לם׳ קורא שאת ברכה · הנשטם ולשמר חיכה · מיחם במדלות בשקתות המים · לרמיתה לתמר ·· הושיענא והושיענא אבינו אתה ··

לם׳ צדק היות לו לכהן · בחתן פאר יכהן · מבורכה במטה במי מרי מריבה מים · ליהר הטוב ·· הושיע נא והושיענא · אבינו את׳ ··

לם׳ פאר היות גביר באחיו · יהודה אשר גבר באחיו מספר ורבע מדליו יזל מים · ולא לבד כי אם למענך · הושיענא והושי׳ נא · אבי׳ את׳ ·

לם׳ ענין בכל נאמן · אשר בצדקו כלכל המן נושע לגאול ומשוי מים · למי זאת הנשקפה ·· הושיענא והושיענא · אבינו את׳ ·

לם׳ שמיתו מלאכי מרומים · הלובש אורים ותומים · מצוה לבוא בקדש רם ורחיצת מים · לחולה אהבה ·· הושי׳ נא והו׳ נא · א׳ את׳

לם׳ נביאה מחוללת מחנים לתמימי לב נמצאת עינים · לגאלה ... עולת ורדת מים לטרפו אוהליו ·· הושיענא והושיענא · אב׳ את׳ ·

לם׳ משמש לא מש מאהל · והדת הקדוש עלין אהל · בעוברו בירדן בכרתו המים ליפה כלבנה ·· הושיענא והושיענא · אבי׳ את׳ ··

לם׳ לימד ראות לטובה אות · זעק איה נפלאות · מיץ טל מלא מגזה מים להלכות לבנות ·· הושיענא והושיענא · אבי׳ את׳ ··

לם׳ בלולי עשות מלחמתך · אשר בירס היתה ישועתך · ברופי מפני כלוקקם בירכם מים · ללא כהדו בד · הו׳ ש׳ נא והו׳ נא · א׳ את׳

לם׳ יחיד יבוררים ראש · אשר מרחם לנזיר הוקדש · משכתש לחי

הבקעת לו באר מים · למען שם קדשך · הושיענא והו׳ נא · אב׳ את׳

לם׳ טוב הולך וגדל · ומעך שות לב ערה חידל · בשום עם מחטוא נכרי שאוב מים · לנאוה כירושלם ·· הו׳ והו׳ נא · אבי׳ אתה ··

לם׳ חיד מדבר בשיר · המלמד תורה בכל כלי שיר · מנסך לעיני כהאב שתיה מים · לסגולתך מעמים · הו׳ נא · והו׳ נא · א׳ את׳

לם׳ זך עלה בסערה · המקנא ומשים עצרה · בפילולו ירדה אש ולהבה עפר מים · לעיביה בריבות ·· הו׳ נא · והו׳ נא · אבי׳ את׳

לם׳ ישרות באמנה לרבו · פי שנים ברוחו נאצל בו · בקחתו מנגן נתמלאו גבים מים · לפשר מי כמוך ·· הו׳ נא · והו׳ נא · אבי׳ את׳

לם׳ היהר עשות ריבונך המזכיר תשובה ליבאנך במוא מוחרד סתם מעיינות מים · ליפה מכלל יופי ·· הו׳ נא · והו׳ נא · אב׳ את׳

לם׳ ויושיך בתוך הגולה · והורד למו נגלה כלי להתגאל ... זרעונים ומים · לקוראי דביר · הו׳ נא · והו׳ נא · אב׳ את׳

לם׳ גמר חכמה ובינה · סופר ומהיר מפלש אמונה · מיחם מיכנו אסורים המשולים בחכי מים · לרבתי עם · הו׳ נא והו׳ נא · אב׳

לם׳ היום באי בכל לב · שופכים לך שיחה בכל לב · שואלים ממך עז מטרות מים · לשוררך בים ·· הו׳ נא · והו׳ נא · אב׳ את׳

לם׳ אומרי גדל שמך · והם נחלתך ועמך · צמאים לישעך כארץ עיפה למים · להרנת למו מפוחה ·· הושיענא והו׳ נא · אב׳ את׳

הושיע נא ·· סלח נא והצליחה נא ·

והושיענו אל מעוזנו ··

תענה

אמונים שופכים לך לב כמים והושי׳ א׳ מ׳ ע׳

לם׳ באי באש ובמים · גזר ובם יוקח נא מעט מים · והו׳

תע׳ הגולים גזר גזרי מים · והושי׳ א׳ מ׳

לם׳ הנעקד בשער השמים · ושב וחפר בארות מים · והצליחה נא ·

תע׳ זכים חונים עלי מים · והושי׳ א׳ מ׳

לם׳ חלק מפצל בשקתות המים ·· והצליחה נא ·

לם׳ טען וגל אבן מבאר מים · והושי׳ א׳ מ׳

ידידים נוחלי דת משולה מים · והצליחה נא ·

למ׳ ברי במשׁעשׁתם מים׳ להכין בשׁאיבתם מים [illegible]

מתחננים בכושׁר דון מים׳ [illegible]

תע׳ נאמן בית למסקיך לעם מים׳ והושׁיע א׳ מעוז

למ׳ סלע הוריד רבן מים׳ והיבליח נא

למ׳ עומד עלי באר מים׳ והושׁי א׳ מעוזי

למ׳ פקד במי מריבת מים׳ והיבליח נא

למ׳ צמיאים להשׁקות מים׳ והושׁי א׳ מעוזי

תע׳ קדושׁים מנסכים לך מים׳ והיבליח נא

למ׳ משׁוררים תאב שׁתות מים׳ והושׁי א׳ מעוזי

חלילה פתח ונסך המים׳ והיבליח נא

תע׳ שׁואלים ברבוע אשׁלי מים׳ והושׁיע א׳ מעוז

למ׳ תל תלפיות מוצא מים׳׳ והיבליח נא

תפתח ארץ ותרעיף שׁמים׳׳ והושׁי א׳ מעוז

רחם נא קהל עדת ישׁורון סלח ומחול

עונם והושׁיענו אלהי ישׁענו׳׳ :

אז בעיני עבדיך אל יר ארונם באנו לפניך בירדנים והו׳

באה ארוני הארבים בתברך בדברים רגשׁנו וה׳

רפעלים דדלתך ארופים׳׳ והושׁיענו אלהי ישׁ׳

הן גשׁנו היום בהחנין ערוך חנך וסיפרנו נפלאותיך בשׁיבון

דבת חלב ודבשׁ נא אל תיבשׁ ח שׁרת מים כאיבה תחבשׁ והושׁי

טענו בשׁמונה בירי שׁבעה ושׁמונה ישׁר נדריך א׳ אמרבה והושׁי

ברתה ברית לארץ עוד כל ימי הארץ לבלתי פרץ [illegible]

מתחננים עלי מים בערבים עלי יבלי מים נא זכור למען [illegible]

שׁיחים בדרך מטעתם עומסים בשׁועתם ענם בקול פגיעתם והו׳

פועל ישׁועות פנה לפילולם שׁעות ברחם א׳ למושׁעות׳׳ והו׳

קול [illegible] תשׁע תפתח ארץ ויפרו ישׁע רב להושׁיע לא חפץ

שׁערי שׁמים פתח ואוצרך הטוב לנו תפתח תושׁיענו ורים וה׳

אל תמתין׳׳ וה׳ אוה בקול רם ג׳ פעמים׳ והושׁיענו אלהי ישׁענו

קול מבשׂר׳׳ מבשׂר ואומר׳׳

סא יוזון ישׁלך׳

אומץ ליביך הב׳ ישׁעך בא׳ קול [illegible]

בא ברבבות כיתים׳ לעמוד על הר הזיתים

גשׁתו בשׁופר להתקיע תחתיו להר יבקע׳׳

יפק והציץ וזרח ומשׁ חיבי ההר מזרחה׳ מבשׂר ואומר׳׳

הקים מילולו ונראמו ובא כל קדשׁיו עמו׳

ולכל באי עולם בת קול ישׁמע בעולם׳׳ מבשׂר ואומר׳׳

זרע עמוסי רחמו נולד כילוד ממעי אמו׳

חלה וילדה מי זאת מי שׁמע כזאת׳׳ מבשׂר ואומר׳׳

טהור פעל כל אלה ומי ראה כאלה׳׳

ישׁע וזמן הוחד היוחל ארץ ביום אחד׳ מבשׂר ואומר׳׳

כביר רום ותחת אם יולד גוי פעם אחת׳׳

לעת יגאל עמו באור לעת ערב יהיה אור׳ מבשׂר ואומר׳׳

מושׁיעים יעלו להר ציון כי חלה גם ילדה ציון׳

נשׁמע בכל גבולך הרחיבי מקום אהלך׳ מבשׂר ואומר׳׳

שׂימי עד רמ׳ משׁכנותיך קבלי בניך ובנותיך׳׳

עלזי חבצלת השׁרון כי קמו ישׁיני חברון׳ מבשׂר ואומר׳׳

פנו אלי והושׁעו היום אם בקולי תשׁמעו׳׳

צמח אישׁ צמח שׁמו הוא דוד בעצמו׳ מבשׂר ואומר׳׳

קומו [illegible] הקיצו ורננו שׁוכני עפר׳

רננו עם במלכו מגדיל ישׁועות מלכו׳ מבשׂר ואומר

שׁם רשׁעים תרקב להאביד ועושׂה חסד למשׁיחו לדוד׳

תנה תשׁועה לעם עולם לדוד ולזרעו עד עולם׳׳ מב׳ ואו׳׳

סא רבתי [illegible]

הושׁיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשׂאם

עד העולם ויהיו דברי אלה אשׁר

התחננתי לפני ה׳ קרובים אל ה׳

אלהינו לעשׂות משׁפט עבדו ומשׁפט עמו ישׂראל דבר יום

ביומו למען דעת כל עמי הארץ כי ה׳ הוא האלהים ואין

עוד׳׳ יתגדל ויתברך ותתקבל יהא שׁלמ׳ עושׂ׳

אשרי

העם שלך כבה מאהיו והגואלו ישא ברכה
נתברך בשמים ובארץ נערכה ״ וזאת הברכה״
כפנות עניו לצוח שכיבה׳ הזהיר אמרין ל״י
לאלפי רבבה שמור רת בזריע כתובה׳ ויאמר י״י מסיני בא״
באל חזר בכל אומים׳ ומיגאן כולם בעלי מומים הפיל הבלים
בנעימים״ את חובב עמים״

ד ורים מקדימים לנשמע ונעשה׳ השיבו זאת כל תמשה
בוקר וערב לא ננשה״ תורה צוה לנו משה״

ה וכתר ארוך בתר להמליך׳ יהב עם אליך בהשהלך
ריבבו כל גוי ופלך״ ויהי בישורון מלך״

ו מ״י מחה כעב אשמות׳ כבאה למלך ביום ורממות׳ שאת
ויתר יחי להקומות״ יחי ראובן ואל ימות״

ז בר טוב נעים כמאמר׳ שבת אחים יחד בהת אמר מיבריתון
היות למו משמר״ וזאת ליהודה ויאמר״

ח סירוך איש נזבר מאמריך׳ ניסיתו במסה ויאמין הכריך
לשלם שרת בבית דבירך׳ וללוי אמר תמיך ואוריך״

ט יה המחנה שער בהומר׳ מי לי״י אלי כבאמור׳
אוספו חסידין לשמור״ האומר לאביו ולאמו״

י מלא פימך תהילתך נקוב׳ שיריך בארמות נבר מקיב
להסליל אורח ולישר עקוב׳ יורו משפטיך ליעקב״

כ קום מכין בכור בהבדלו׳ קדש יקדשים היות גורלו
נכפליים בן עוד לאיילו״ ברך י״י חילו״

ל שכון בין כתפיו באופיו׳ מקום שירות לויו ובהטרי רחב
אהליך ויריעות משכניו״ ולבנימין אמר ידיד י״י

מ ברכות שמים ותחת נסמכת׳ ברכות שדים ורחם מתברכת׳
אר״כו מכל היות נערכת״ וליוסף אמר מבורכת׳

נ א חסדו לא ימוש׳ חשך ענינו זרח מלשמש׳ בטוב׳
כל גבולך יתגמש״ וממגד תבואות שמש׳

ס מוד ייבר מחזור והארים פוור זרועין מזהב אורים׳ שלום

ויגור מרחבין מקדם״ ומראש הררי קדם
ע ל קרקר הולגולת נאה׳ ברכת כל טוב תבואה להשביע
שבע כל תבואה״ וממגד ארץ ומלאה״
פ י שביב בנחלה חבלו׳ תחת מחלל ויפעו מחללו ורעה
נחול בחלש הגל גורלו״ בכור שורו הדר לו
צ ורוך ירכתו להרכות יצמח׳ ממכון עיתים ללחום קמח״
מאה זה זה ישמח״ ולזבולן אמר שמח
ק יטין הלזון ספון חיבואו׳ לכל יועיל למכסה משאו׳
יזבחו זבחי צדק ויראו״ עמים הר יקראו
ר אשית ראה לו ויאגד׳ ששם חלקת מחוקק יואגד׳ גד
הדוד יגודינו בבואגד׳ ויירא ראשית לו״
ש כן למיבר בראות חילו׳ הקטן למאה ולאלת גדולו
דלם בראש גדודי חיילו״ ולגד אמר ברוך מרחיב גד׳
ת כין יעלי דרך היה׳ שפיפון עלי אורח היה ביבריו
נלחם בשם אחיה״ ולדן אמר דן גור אריה׳

שבע ורשן בפנימי וחיצון׳ ים ודרום יירש בעליון׳ הלבושים
כרים לבוש היבון״ ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון
מטבל בשמן רגלו באושר׳ ריצוי אחיו והיה בכו שר׳ ומערנו
מלך נותן מעושר״ ולאשר אמר ברוך מבנים אשר״ :
יכיביך דוכאיך בחדק חילך׳ לדרוך על במותי הגעליך
רגליך פן תנוק להכשילך״ ברזל ונחושת מנעליך :
אדיר בורא שחקים שפרן׳ רוקע היה כנפי מחרון׳ העיבי כל
אליך ישברון״ אין כאל ישורון :
להבדיל מים ממים לכרם׳ היתויך רקיע ויפרידם אל
מקומם הקוים וימדדם״ המעונה אלהי קדם״ :
יקר שני מאורות הודר׳ חיה השרץ ויציפור נבדר׳ מוריקם
מילם יבר להתעודר״ וישכון ישראל בטח בדד״ :
יה שבת מפעל כהואל ויקדש שביעי בכתב יקותיאל

נישא ויאשר עמו עמ׳ א׳ אשריך ישראל׳׳ הח׳ אומר האר״ך׳׳

אשריך ישראל מי כמוך אשר כל פתים לא׳
עמומיך בזמר יי׳ ליסודיך והתמימיך׳
גילויז מלאכים חיבמוך יראת אלהים
מרעיך והחכמי ידיך׳ היית כאחד מהם דימוך׳ וכמעט מאלהים
להחסיר קידומוך׳ זכר טוב בקבלך השלימוך׳ חירתך כי עדי
עד החלימוך׳׳ אשריך ישראל מי כמוך׳ טעם עץ חיים
הטעימוך׳ יראת מות לכל ירעימוך׳ טוב הם להנחילך פיר
פירסמוך׳ יכירוך עוז ומרחקים כי שמוך׳ כי לא לריק
הדר ימירך׳ לתוהו ובוהו ריקמוך׳ מעשיך לקרבך מאבותיך
הגרימוך׳ נחלת יי׳ היית בראשית בהטרימוך׳׳ אשריך
ישראל מי כמוך׳

ויהיה ישורון׳׳ קודם ספר תורה יאמ׳ החזן בקול רם ויענה הציבור׳׳

אתה הראית לדעת כי יי׳ הוא האלהים ואין עוד
מלבדו׳׳ אין כמוך באלהים יי׳ ואין כמעשיך׳
לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו׳ ואמרו
הושיענו אלהינו ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם
קדשך ולהשתבח בתהלתך׳׳ יהי נא יי׳ אלהינו עמנו כאשר
היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו׳׳ מי כמוך באלים
יי׳ מי כמוך נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא׳ יי׳ מלך יי׳ מלך
יי׳ ימלוך לעולם ועד׳ יי׳ עוז לעמו יתן יי׳ יברך את עמו בשלום׳
שמע ישראל יי׳ אלהינו יי׳ אחד׳ ויהיו נא אמרינו לרצון לפני
אדון כל׳ ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה יי׳ ויפוצו אויביך
וינוסו משנאיך מפניך׳ קומה יי׳ למנוחתך אתה

אתה ואדיר עוזיך׳ כהניך ילבשו צדק וחסידיך ירננו׳ בעבור דוד
עבדך אל תשב פני משיחך׳׳ ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה
קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו׳׳ כי מציון תצא תורה
ודבר יי׳ מירושלים׳׳ ונוטל ספר תורה ואומ׳ החזן׳׳
גדלו ליי׳ אתי ונרוממה שמו יחדיו׳׳ ועונין הציבור׳׳
רוממו יי׳ אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא׳׳
רוממו יי׳ אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי׳ אלהינו
׳׳ אנא יי׳ הושיעה נא׳ אנא יי׳ הצליחה נא׳ אנא יי׳ עננו ביום
קוראינו׳ אלהי הרוחות הושיעה נא׳׳ בוחן לבבות הצליחה נא׳ גואל
חזק עננו ביום קוראינו׳ דובר צדקות הו׳׳ הדור בלבושו הו׳
וזוכר נשכחות עננו ביום קוראינו׳׳ חנון ורחום הו׳ טוב ומ
ומטיב הו׳ יושב שמים עננו׳ כביר כח הו׳׳ לובש צדקות הו׳
מלך מלכים עננו כי׳ הו׳׳ נורא ונשגב הו׳ סומך ועוזר הו׳ חי
צדיק ומצדיק עננו׳׳ פודה ומציל הו׳ תם וישר הו׳ תומך
תמימים עננו ביום קור׳׳ ויתחיל הציבור על תפל׳ יאמר ויתקע׳ ואו׳

מרשות האל הגדול הגבור והנורא ומרשות
סנהדרין הקדושה והטהורה׳ ומרשות
מופז ומפנינים יקרה ואלופי תורה׳
ומרשות זקנים ונערים יושבי שורה׳ אפתח פי בשיר ובזמרה׳
להודות ולהלל לדר בנהורא׳ שהחיינו וקיימנו ביראתו הטהורה
והגיענו לשמוח בשמחת תורה׳ המשמחת לב ועינים מאירה
הנותנת חיים ועושר ותפארה׳ המאריכת ימים ומוספת גבורה
לאוהביה ולשומריה בצוויה ואזהרה׳ לעוסקיה לנוצריה כאהבה
ומורא׳ ובכן יהי רצון מלפני הגבורה׳ לתת חיים חן וחסד ועטרה
למ׳ ... לפל׳ בר פל׳ הנבחר להשלים את התורה׳ לאמיצו לברכו
לגדלו בתלמוד התורה׳ לדורשו להדרו לוועדו בחבורה לזכו
לחכמו לסוכו בסכם אורה׳ לישרו לכלל ללמדו לקח וסבורה׳
למלטו לנשאו לסעדו בסעד ברורה׳ לעבדו לפרנסו ליי׳
בעם בברא׳ לקיימו לרחמו לשמרו׳ מכל צוקה וצרה׳ להוסיפו

לתומכו לרוח לרוח בשברה · ובשכר זה יזכה מלא הנורא לראות
בנים ובני בנים · עוסקים בתורה · ומקיימי מצות בתוך אומה
בריה · ויזכה לשמוח בשמחה בית הבחירה · בבוא [illegible]
ישועה מלא עזיכה וגבורה · שיבחן את ירושלים
ונגלו בה ביהרה · שישו אתה משוש כל המתאבלים
עליה באבלה ויגרה ·· עבור עמ׳ עמ׳ פל בר פל החתן
תורה ומרשות כל הקהל הקדוש הזה והשלים התורה ··

מרשות

אלהי האלהים ואדוני האדונים ·
בשחק אין זולתו ואין כל ערך כתחתונו
נותן ליעף כח ועצמה ירבה לאין ז
אונים מגיד מראשית אחרית שנים · ירעש ואין מי יספר לדורו
המונים · ומרשות קדומה · לעולם אלפים שנים · שבח מלכים
במלפים ושרים וסגנים · ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים
ושאונים · טהורה ומתוקה מדבש ושמנים · כל חפצים לא
ישוו בה יקרה היא מפנינים · אורך ימים בימינה ובשמאלה
עושר וכבוד וחנים · מגנת בעלה והוגה בשגיונים · מאשרת
פעמיו בשעונים · נטרת באהבה תומכיה למלטם מאישונים · ומ
ומרשות חכמים ידועים ונבונים · אלופים בתורה ומקובלים
במצות מלאים חוקים כרמונים · ומרשות בעלי ישיבה
נערים וזקנים · ומרשות כל הקהל גדולים וקטנים · עמוד
עמ׳ עמ׳ פל בר פל מתוך יגרת אמונים · וקרב עד הנה בגיל
ורננים · ויפה עמוד על מגדל אבן העשוי בניינים · וברך
את יי המבורך · ממזרח למערב בפי כל בריות · יתן לך
מעין ברכותין תוך קהל עדת אמונים · שהגיעך ליום זה לז
להתחיל את התורה ולשמוח ביום חיתונים · וכבר יהי רצון
מלפני שוכן מעונים · ליסד בית המקדש מרום מראשונים
לשכלל היכל ואולם בברכר ואבנים · שם להבץ גליות
אבות ובנים · ותשמח בשמחת בית השואבה בערון מגן
מגרנים · ותזכה לראות בנים ובני בנים · עוסקים בתורה

ומקיימי מצות בכל ומנים · ותזכה לראות שבעה רועים ושמונה
נסיכים מרוממים · ותשבע מטרכה עפון ותטח יתרך לבנים ·
ויהיה מושבך בין צדיקים הגונים · ותרדוף צדקה ותמצא
כבוד וחסד והגונים · ויי עטורך חיים ורחמים ושלום לאורך
ימים ושנים · עמוד עמ׳ עמ׳ פל בר פל חתן בראשית [illegible]
והתחיל בקדומה כל בעניינים ·· וקרא מבראשית אשר ברא
לעשות משעין שלימים ומתוקנים והמהוגנים ··

לאחר סיום התורה אומרי׳

אשר

בגלל אבות בנים גידל בעמודים תורה ·
נותן בגלגלי רוח יי נגלה במלאכי צבא
מאלפי שנאן ·· הגיד על גאים אלהי אריך
קריא למשה לקבל לוחות · דברי אחי שמעה הארץ ועמורה
ותפליאן ·· היטה שמים וירכב על כרוב וירא על כנפי רוח
ויביאו דברים מתוך האש ויחקקהו על לוחות האבן ··
זמירות אמרו בלבבי אלהים שפר תורע משמי מרום חרדה
לבשו כל בני עשו כי מושער יי זרח ·· טפחו כלם כל בני ישם
ישעא כי מפארך יי הופיע · ימינך יי טופח בלוחות [illegible]
טפחים בלוחות · כי אורך הלוחות ששה טפחים מפורש [illegible]
יד ליד · לך משה שכיך בגדולתך כי אין כמוך בכל הבריאה
מי עלה שמים לתוך הענן ומי ראה תמונה אלהינו משה
עלה לתוך הענן וגם הוא ראה תמונת אלהינו ·· בשירת
נשיאים היה משה רבינו אב לחכמים וראש לנביאים ·
סגר היה בתפילתו על שלוחן חרון את השיבה ·· ענה יי ואמר
לעמיו אנכי יי אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים ופדי
ופדיתיך מבית עבדים ·· פתחו כולם פיהם ואמרו יי ימלוך
לעולם ועד · צעק משה צעקה גדולה ומרה כשעה שאמר
לו הקב״ה עלה ומות בהר ·· קרע מדין והריס הולו יהושע
בן נון שמור נאת יצאבג ראה משה מראש הפסגה בחלום
שבטים עומדים לפניך ·· שכמת משה עבד יי מול בירה

פעיר אספו אלהינו · תפילת משה הרע הקיעו עבה יבור לעמוד בעת צרתם · תפילתו לעולם לא תשוב ריקם כי רועה נאמן היה משה רבינו · משה מת מי לא ימות על פי יי מת משה רבינו ··

התקבצו

מי לאברם זה אל זה לקבל זה ואם זה לזה מי הוא זה ואי זה הוא · מאחד פער כסא · ממב ממב · פרשן עליך ע עבינו ·· מי עלה למרום · מעל מעל ומי הוריד עוז מבטחה · התקבצו ·· משה עלה למ׳ משה על למ׳ מי עלה למרום והוא הוריד עוז מבטחה · התקבצו ·· יקותיאל על למ׳ יקותיאל על למ׳ והוא הוריד עוז מבטחה · יתקבצו ·· טתבאל על למ׳ טתבאל על למ׳ והוא הוריד עוז מבטחה · יתקבצו טוביה על למ׳ טעל טעל והוא הוריד עוז מבטחה · יתקבצו חבר על למ׳ חבר על למ׳ והוא הוריד מבטחה · עוז · יתקבצו שמעיה עלה למ׳ שמעיה עלה למ׳ שמעי למ׳ על והוא הוריד עוז מבטחה ·· התקבצו ·

ששו

וגילו בשמחת תורה ותנו כבוד לתורה · כי טוב סחרה מכל סחורה · מפז ומפנינים יקרה · נגיל ונשיש בזאת התורה כי היא לנו עוז ואורה ·· אהלל אלהי ואשמח בו ואשימה תקותי בו · אהודנו בסוד עם קרובו אלהי צורי אחסה בו ··

נגיל · בכל ארץ גבורותיך ואספרה תהילתך · כששון השוכן לביתך · ועל חסדך ועל אמיתך ·· נגל גואל יחיש מבשר טוב · כי אתה מגדל עוז וטוב גאולים ישבחוך כלם טוב · הודו ליי כי טוב ·· נגל הגואל בא ממדבר · כי אין כיי · דורש בגדולים ירדוף יי · מי ימלל גבורות יי ·· נגל הלא בא הבתר כחר כנו · כמו בכורי קראנו · הוד והדר חכמנו · כי לעולם חסדו עמנו ·· נגל ·· שישו בשמחת תורה כי נתנה אלהים למשה על הר סיני · ירד ודבר עם משה · וישמחו ·

אדירים · בשמחת משה · ישמחו ברוכים · בשמחת תורה · כי נתנה ישמחו גאולים · בשמחת מש׳ · ישמחו דורשים · בש׳ תו׳ · כי נתנה ישמחו הדורים · בשמ׳ מש׳ ישמ׳ ותיקים בשמ׳ תור׳ · כי נתנה ישמחו שלימים בשמ׳ מש׳ · ישמחו תמימים · בש׳ תו׳ · כי נתנה

אשריכם ישראל · אשרי ישר׳ · אשרי ישר׳ כי בכם בחרא · והנחילכם התורה מסיני מתנה ·· אשריכם אדיריא ·· אש׳ ישר׳ · אשריכם ברוכיא · אש׳ ישר׳ אש׳ ישר׳ כי אש׳ הדוריא · אש׳ ישר׳ · אשרי ישר׳ ותיקיא · אש׳ ישר׳ אשר זכיא · אש׳ ישר׳ · אשר חסידיא · אש׳ ישר׳ · אשר טהוריא · אשר ישר׳ · אשר יחודיא · אש׳ ישר׳ · אש׳ ישר׳ כי בכם בחר יי ·

אגיל ואשמח בשמחת תורה כי [illegible] יצמח בשמחת תורה

תורה היא עץ חיים לכלם חיים · כי עמך מקור חיים · משה שמח בשמחת תורה ·

אברהם שמח

בשמחת תורה ·· כן יבא יצמח

יצחק שמח בשמחת תורה ·	כן יבא יצמח ··
יעקב שמח בשמחת תורה ·	כן יבא יצמח ·
משה שמח בשמחת תורה ·	כן יבא יצמח ·
אהרן שמח בשמחת תורה ·	כן יבא יצמח ·
דוד שמח בשמחת תורה ·	כן יבא יצמח ··
שלמה שמח בשמחת תורה	כן יבא יצמח ·

תורה היא עץ ·· ויהללו את שם יי כי נשגב שמו לבדו ·· כלוך ··

לעולם יחפש אדם שום על ספרו שלא ... אחר מן השוק ... שלי והוא לא ... חתמתי שמי ... יקותיאל בר ... המטונה ... כתבתי זה ...

Moises L. Heinrich
aus [illegible] gebürtigt
zu
Jaska

Em: Löbel

[illegible] Prag

beim Stammels

u geschrieben darauf [illegible]

4 82·126 Sen 4117

260 Blatt

1

An

Samul

Greiss in

Hettershausen

Lebenslang

[illegible]

Lieb